KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE

HÅNDSKRIFTSAMLING

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

2. HÆFTE

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1889

Bortfalder ved indbindingen.

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE HÅNDSKRIFTSAMLING

FØRSTE BIND

UDGIVET AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE
HANDSKRIFTSAMLING

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

FØRSTE BIND

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1889

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udgiver herved første bind af en katalog over den på Universitetsbibliotheket i København opbevarede Arnamagnæanske håndskriftsamling, hvis vigtigste hoveddel udgöres af de af Arne Magnusson efterladte håndskrifter, hvortil senere er kommet nogle privatsamlinger, der som selvstændige afdelinger ere föjede til hovedsamlingen.

Over Arne Magnussons håndskrifter blev der straks efter hans død af hans privatsekretær Jón Ólafsson fra Grunnavík affattet en kort katalog. Senere påbegyndte i sin tid afdøde arkivar Jón Sigurðsson udarbejdelsen af en udførlig, ræsonnerende katalog, hvoraf haves fuldført fra hans hånd beskrivelsen over de første 239 numre af folianterne; dette arbejde, der var anlagt efter en temmelig stor målestok, er ikke blevet fortsat. Efter at der ifølge kommissionens andragende i året 1883 var blevet oprettet en af den danske statskasse lönnet bibliothekarpost ved den Arnamagnæanske håndskriftsamling, i hvilken stilling ansattes dr. phil. Kr. Kålund, er planen bleven lagt til udarbejdelsen og udgivelsen af en noget mere kortfattet, beskrivende katalog over den hele håndskriftsamling, affattet med en sådan omhu og nöjagtighed, som stemmer med nutidens videnskabelige fordringer så vel som med de benyttendes tarv. Denne katalog, til hvis udgivelse en understøttelse af statskassen er tilstået, og hvoraf

i dette bind første halvdel, indeholdende beskrivelsen over folianterne og en del af kvarterne, forelægges offenligheden, er i sin helhed udført af bibliothekar, dr. Kålund, dog med bistand af legatets stipendiarer, idet disse have deltaget i håndskrifternes foreløbige beskrivelse. Det er en selvfølge, at dr. Kålund også har benyttet det allerede foreliggende materiale, navnlig Jón Sigurðssons ovennævnte arbejde, dog således, at hvert enkelt håndskrift pany er gennemgået.

I katalogen er håndskrifternes oprindelige nummer bibeholdt, hvorhos der i marginen er anført løbenummer. Det har været bestræbelsen at give dels en forestilling om hvert enkelt håndskrifts ydre ejendommeligheder — i hvilken henseende er angivet det anvendte materiale (pergament eller papir), störrelsen i centimetermål, bladtal, omtrentlig alder og udstyrelse —, dels en udtömmende indholdsangivelse, der kun for brevbøger, rækker af retterbøder og lign. ikke går i det enkelte; derimod gives som regel ingen meddelelser om håndskriftets værd eller tekstens beskaffenhed. Ved hvert håndskrift meddeles de oplysninger om dets ældre historie og tidligere ejere, som kunne hentes fra selve håndskriftet eller Arne Magnussons indlagte notitssedler og hans egenhændige fortegnelse over de ham tilhørende pergamentshåndskrifter, der er indlemmet i samlingen som nr 435 a, 4to; ligeledes er der tilföjet en fortegnelse over de skrifter, hvori det pågældende håndskrift tidligere har været omtalt eller benyttet. Titlerne ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle love IV, den der anvendte benævnelse. Indholdets væsenlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv; almindelige anførselstegn („—") antyde nöjagtigst mulig gengivelse, halve

anførselstegn ('—') udtryk, der have noget nær tilsvarende i vedkommende håndskrift.

Katalogens andet bind, hvormed dette værk forværtes afsluttet, vil blive ledsaget af de nødvendige registre. Som et foreløbigt hjælpemiddel ved benyttelsen henvises til den ovennævnte af Jón Ólafsson affattede katalog, der findes anført i nærværende bind som nr 477, fol., og hvis delvis systematiske inddeling af håndskrifterne er optaget i beskrivelsen af dette nummer.

København, d. 18. oktober 1889.

K. Gislason. V. Finsen. J. L. Ussing. S. Birket Smith.
Ludv. F. A. Wimmer.

Kvarter.

644. **AM. 1, 4to.** *Pap. 23 × 17,5 cm. 47 bl. — foruden en del forangående og efterfølgende ubeskrevne. Slutn. af 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—26ᵛ. **'Leges Cnuti Regis Anglorum, Danorum & Nororum'** *ɔ:* Knud den stores engelske love *(Latin).*

2) Bl. 26ᵛ—44ᵛ. **„Leges Edwardi"** *osv. ɔ:* Edvard confessors love *med forudskikkede* „Emendationes Legis quas Wilhelmus fecit in Anglia" *(Latin).*

3) Bl. 44ᵛ—47ʳ *(uden særlig overskrift).* **En kort krønike om de Normanniske hertuger** *(Latin).*

Afskrift af membran-håndskriftet nr 3860 i Bibliotheca Colbertina, sammenholdt med originalen af Fr. Rostgaard.

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Samlede Skrifter III; K. Rosenvinge, Leges Canuti magni (Universitetsprogram) 1826.*

---

645. **AM. 2, 4to.** *Perg. og pap. 27,8 × 23,4 cm. 73 bl. — af hvilke de 52 første bl. udgöre det oprindelige pergaments-hskr., medens de følgende papirsblade vise sig som et senere, dog omtrent samtidigt, tillæg —; bl. 56, 57ʳ, 60ᵛ, 64ʳ, 66—68, 72ʳ ubeskrevne. 16. årh. Hovedhåndskriftet indtil bl. 50ʳ udstyret med røde kapiteltal, initialer og andre forsiringer; derefter forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—50ʳ. **Zweites Ditmarscher Landrecht** *(plattysk) — med forudgående register og følgende titel* (bl. 1ʳ): „Düth Is eyne vthſchrifft Iffte Copıa vth | Des Landes Boke recht Ludende vnde volghen|de van artikel tho artıkelen Ghe-ſchreuenn | Dorch my Nıcolaum Bremer Des Lan|des Sub-ſtıtuten Na Chriſtı vnſes herenn | ghebort Duſent Vyfſhundert

In dem Ne|ghen vnde drittigheftenn Jare unde vollen | taghen des Mydwekens nha Scti Mathiae | apoftoli".

2) Bl. 50ʳ—55. **Ditmarscher Landesverordnungen 1537—54** *(plattysk).*

3) Bl. 57ᵛ—65. **Meldorfer Kirchspielsbeliebungen 1541—55** *(plattysk).* — Bl. 64ᵛ: Vidnesbyrd angående et tabt signet 1555 *(plattysk).*

4) Bl. 69—71ʳ. En dansk, samtidig **optegnelse om erobringen af Ditmarsken 1559** *af* Klavs Rytter — „och ther wdj Mel|dorp feck Johann frifs tiil heffelagger thene bog och andtuorde | hand meg Claws Rytter ther thene bog, fom ieg thend tid war | fin tienere, att fkulle förre fame bog hiem" (69ᵛ).

5) Bl. 72ᵛ—73. Wer im Kirchspiele Meldorf **Schlüter** gewesen, 1541—51 *(om disses embedsvirksomhed m. m., plattysk) — ender muligvis defekt.*

Herkomst og hist.: *Nederst bl. 1ʳ findes med en hånd fra 17. årh. en latinsk notits, der meddeler de samme oplysninger om håndskriftets erhvervelse af kansleren Joh. Friis og dets overlevering til Klavs Rytter som ovenanførte citat.*

Benyttelse og beskr.: *1—3) A. L. C. Michelsen, Sammlung altditmarscher Rechtsquellen, Altona 1842; 4) Monumenta Historiæ Danicæ II, Kbh. 1887, s. 563—70. Sml. Staatsbürgerliches Magazin VI, Schleswig 1826.*

---

646. **AM. 3, 4to.** *Perg.* $20_{,3} \times 14_{,7}$ *cm. 64 bl. C. 1500. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Enkelte yngre marginalia.*

Indhold:

1) Bl. 1—47. **Jyske lov** — *uden fortale, ender med* trolddomskapitlet.

2) Bl. 48—60. **Danske kongebreve og håndfæstninger** — *fra* Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse *til* Kristiern I.s privilegier for Sæland 1454.

3) Bl. 61—63ʳ. **„Gaꝛths ꝛæth"** *ɔ:* den gamle gårdsret.

4) Bl. 63ᵛ—64ʳ *(kursiv fra 16. årh.).* Forklaring på den i lovens bøde-bestemmelser forekommende værdiberegning.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XIII—XIV; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. LVIII; Geheimearchivets Aarsberetninger II, 1, 16, V, 20, 26, 64.*

647. **AM. 4, 4to.** *Perg.* $21{,}_7 \times 15{,}_3$ *cm. 72. bl. C. 1400. Røde overskrifter, flerfarvede røde og blå initialer. Kolumnetitler. Hist og her marginalhenvisninger.*

Jyske Lov.

Trolddomskapitlet *er tilföjet med lysere blæk, men, som det synes, omtrent samtidig.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Samlede Skrifter I, 327, 328 og sammes Den Jydske Lovbog, Kbh. 1783; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XII.*

---

648. **AM. 5, 4to.** *Pap.* $19{,}_2 \times 13{,}_7$ *cm. 244 bl. 16. årh. Initialer og overskrifter ere fremhævede ved rødt bl. 2—217*[r]*. Kolumnetitler og marginalhenvisninger. Bl. 1 (forsatsblad) og bl. 138 ere opr. ubeskrevne, ligeledes största delen af bl. 102; foruden det her anbragte findes flere steder i hskr. navne og lign.*

1) Bl. 2—86. **Jyske lov** *med* trolddomskapitlet.

2) Bl. 87—102[r]. **Tord degns artikler** — *i den yngre danske recension, 74 kapitler. Overskrift* „Tordh deggens forkla|ring stadfest aff kon|ning voldemar och | danmarckis rigis | rodt".

3) Bl. 103—108[r]. **Gårdsretten,** *18 kapitler* („Koning erickis hand|festning som kal|lis gordzrett").

4) Bl. 108[v]—114. **Udsigt over 'lovens' indhold** (40 marks sager o. s. fr.).

5) Bl. 115—37. **Kong Kristoffers almindelige stadsret,** *83 artikler (kapitler). Overskrift* „Stads retthen".

6) Bl. 139—217[r]. **Kong Kristian III.s håndfæstning, samt recesserne af 1537, 1539, 1540 og en forordning om markerebning,** sammenstillede i 5 bøger.

7) Bl. 217[v]—44 *(senere tilföjet, særlig hånd).* **Kong Kristian III.s Københavnske reces 1547.**

Herkomst og hist.: *Af bl. 1 og bl. 138, der optages af ejernavne, vers og gudelige sentenser, ses det, at håndskriftet oprindelig (1557) har tilhørt Jacob Juell til Rydegård (født i Haderslev), senere Hans Pederssön Sten (1611), Rasmus Pederssön (1612), Bartholomæus Hagensen og endelig — som gave fra B. H. — Laurids Jensen (1619).*

Benyttelse og beskr.: *2) K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XXII.*

---

649. **AM. 6, 4to.** *Pap. 20,1 × 14 cm. 369 bl. 16. årh. Forsk. hænder; hovedsagelig dog skrevet af samme hånd og med samme udstyring som foreg. nr. Til hjælp ved hskrs benyttelse findes, hvor et nyt afsnit begynder, om bladkanten en lille metalklemme anbragt. Bl. 188, 193ᵛ—95ʳ, 309ᵛ, 347ᵛ—48, 354ᵛ ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—118. **Jyske lov** — trolddomskap. *incl.*

2) Bl. 119—40. **Tord degns artikler** — *i den yngre, danske recension, 74 kapitler. Overskrift* „Tordt deygghens | forklaring stadfest | aff koning volde|mar och dan|marckis | rigis | rodt".

3) Bl. 141—47ʳ. **Udsigt over 'lovens' indhold** (40 marks sager o. s. fr.).

4) Bl. 148—75ʳ. **Kong Kristoffers almindelige stadsret** — *opr. 74 kapitler, men efter kap. 71 er indsat et med håndskrs 2den hånd beskrevet, af to blade bestående læg, der bærer fem nye kapitler (72—76), og i overensstemmelse hermed ere de følgende kapiteltal forandrede til 77—79. Overskrift* „Stadsretthen her y | danmarck y kiøb|stederne brugis som her epther fylli|ger".

5) Bl. 175ᵛ—80. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger af 1284,** for Sæland. *Overskrift* „Thene logh gaff koningh | Eeꝛick Chriftoffeꝛs føn" *osv.*

6) Bl. 181—87. **Gårdsretten** — *17 kapitler* + „Beslutelsen". *Overskrift* „Koning erickis hand|festning som kall|les gordsrett".

7) Bl. 189—93ʳ. **Mindre retsbestemmelser** („om thend ther fredløs er suoren", „om vindisbyꝛdtt", „Om edh", „Arff beder arff", „Om foruvnden mand", „Om hoor", „om fellig dage", „om iordt vyrdis", „Om feldt mand [oc gialdt fager" *senere tilföjet*], „om mand dreber fredløttz mand").

8) Bl. 195ᵛ—96 *(2den hånd).* **„Rigenſ delles faldzmoll".**

9) Bl. 197—214ʳ. **Rigens dele** („EN INSTRVCS | AT FORFYLGE | RIGENS DEL|LE HER | VTY DAN|MARCK | TYL INFØRSEL | RØMNING OCH | TYLL LOES").

10) Bl. 214ᵛ—215ʳ. Optegnelser om **mønt og vægt** *(forsk. hænder).*

11) Bl. 215v *(2den hånd).* **„Adt beꝛe følling paa | Sandemend“.**

12) Bl. 216—347. **Kong Kristian III.s** i forrige nr anførte **håndfæstning, recesser m. v.**, ligesom dér samlede i 5 bøger, *hvortil slutter sig (med en forsk. hånd) som* 6te bog **Kristian III.s Københavnske reces af 1547.**

13) Bl. 349—54r. **Kong Kristian III.s forordning, Koldinghus 1548.**

14) Bl. 355—69r. **Kong Kristian III.s reces, Dronningborg 1551.**

Stykke 13 og 14 ere skrevne med en særlig, noget yngre halv-kursiv.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXV.*

---

650. **AM. 7, 4to.** *Pap.* $18{,}_7 \times 14{,}_1$ *cm. 198 bl. 16. årh. Hånden beslægtet med de to foreg. numres. Af bl. 1 (smudsbladet) er nu kun et mindre firkantet, til et nyt forsatsblad fastklæbet stykke bevaret. Kolumnetitler, delvis med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1r. Mønt-beregning.

2) Bl. 2—125r. **Jyske lov** — *incl.* trolddomskap., *hvorefter følger et mindre tillæg om* ulovligt vidnesbyrd.

3) Bl. 125v—30. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284,** for Nörrejylland. — *Overskrift* „Theɴɴe eptherne logh och | handfeftningh gaff | konning Eꝛick chꝛiftoffeꝛs | Sønn“.

4) Bl. 130r—32r. **Kong Erik glippings Helsingborgske forordninger 1283.** *Overskrift* „Aar effther gudz | byrdtt“ *osv.*

5) Bl. 132r—34r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörrejylland 1466** („Thette er konig kꝛiftiens handfeftningh“).

6) Bl. 134v—40r. **Gårdsretten.** *Overskrift på foregående side* „Her begyndes flotz | oc gaardzʀetth“.

7) Bl. 140v—41r. **Dom mellem Iver Foss og Stig Pors.**

8) Bl. 141v—43. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1284,** for Skåne. *Overskrift* „Handfeftningh“.

9) Bl. 144—49. **Udsigt over ‘lovens’ indhold** (40 marks sager o. s. fr.).

10) Bl. 150—62. **„Tord Deyghens ar|tyckler och forcla|ring offwer | Logen“** — *yngre dansk recension (uden kapiteltal).*

11) Bl. 163—73r. **‘byrcke rett** giffuen af koningen y danmarck tyll helfingborg’ *ɔ:* den ældste Lundske eller Helsingborgske stadsret.

12) Bl. 173v—76. **Den Dalbyske forordning** („Thenne epthne rett var giortt y Dalby y Skone“ *osv.*).

13) Bl. 176r—98. **Kong Kristian III.s Dronningborgske reces 1551** og **Københavnske 1547** — *med fælles overskrift.*

Bl. 64r *findes i marginen med hånd fra 17. årh. en* islandsk påskrift *af obscænt indhold.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Lovhist. I (Dalbyske forordn.); Nye danske Magazin III, 1, s. 179; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XXIV, V, s. XVII; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. LXX.*

---

651. **AM. 8, 4to.** *Perg. 20,5 × 14,3 cm. 45 bl. C. 1500. Røde overskrifter, initialer og hist og her kolumnetitler. Bl. 24 ff. vistnok skr. med en særlig hånd.*

Jyske lov — *uden* trolddomskap.

Beg. defekt i I. bogs 2. kap. „hælghe andz“.

Efter II. bogs kap. LXVIIIJ (sål.) er nedre halvdel af bl. 23v ubeskreven; derefter fortsættes (bl. 24) med kap. LXIX.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der bærer flere påtegninger fra 17. årh., har næsten hele bl. 45v optaget af sådanne antegnelser, deriblandt* et vers om dommeres pligter *underskrevet* „Söfren Chreſten|ſsen aar | 1624“.

---

652. **AM. 9, 4to.** *Pap. 19,8 × 13,9 cm. 233 bl. (231 + 1 bis + 102 bis) Skr. år 1470. Røde initialer og forsiringer. Ældre og yngre marginalia tildels beskadigede ved beskæring. Kolumnetitler (ofte kun et enkelt tal eller bogstav) og overskrifter, men vistnok næppe af skriveren selv. Brunt, presset læderbind. Defekt ved begyndelsen. Bl. 215v ubeskr. Bl. 228v—29 beskr. med noget yngre hænder; bl. 230—31 skrevne i 16. årh. Bl. 1 forsatsblad, bl. 102 en indsat seddel.*

Indhold:

1) Bl. 1bis—2r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland, 1284** *(fragm.). Kolumnetitel* „Statuta erici

regis"; *beg.* „thingh fcal man lyufæ ath with hanum". *Ender nederst bl. 2r afbrudt med ordene* „fom the woræ i koningh".

2) Bl. 2v—66v. **Jyske lov** — *uden* trolddomskap.

3) Bl. 66v—114. **Valdemars sælandske lov.** („Her begynnes capitell aff fiælandifk logh bogh | fom koningh Woldemar gaff").

4) Bl. 114r—17v. **Sælandske kirkeret.** *Kolumnetitel* „Kircke fkra". *Ved lovstykkets slutning står* „hææ ændes fiælandzfaææ logh book".

5) Bl. 117v—209v. **Eriks sælandske lov.** („Her begynnes erics logh").

6) Bl. 209v. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige.** („Thettæ aꝛ fkell mellem Danmarch och fwærighæ").

7) Bl. 210—12. **Gårdsretten** („Thettæ aꝛ goꝛtz ræth").

8) Bl. 212r—15r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger, 1284.**

9) Bl. 216—28r. **Danske håndfæstninger og kongebreve fra 14. årh.**

10) Bl. 228v—29r. **„De coꝛonac*ione* reg*is*"** *(Latin).*

11) Bl. 229r. **Værdiberegnings-notitser.**

12) Bl. 229v. **Annaloptegnelser om slaget ved Falkøping samt ang. begivenheder i 15. årh.**

13) Bl. 230. **Annalistisk-personalhistoriske optegnelser fra 15. og beg. af 16. årh.** — *som det synes senere nedskrevne.*

14) Bl. 231r. **Værdiberegning.**

Herkomst og hist.: *Bl. 228r er efter hovedhåndskriftets slutning med flygtigere hånd noteret* „Aaꝛ effter gutz byꝛdh Mcdlxx tha lodh herloff nielfsön fom [kallez fkave — *tilföjet over linjen*] j efkelftrup fcrive thenne bogh". *Forsiden af bindet bærer med frakturtyper navnet* HARLVFF | SKAFFVE", *samt — længere nede — årstallet* 1570. *På bl. 1v findes årstallet* 1590 *og* et bomærke, *samt navnet* „Klaus Podbufk". *Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er hskr. erhvervet på den Rostgaardske avktion (nr 383).*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Samlede Skrifter, I, 586; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLV, V. s. XIII; Historisk Tidskr. V, 3, s. 401, Kbh. 1881—82.*

---

653. **AM. 10, 4to.** *Pap.* $20_{,6} \times 15_{,6}$ *cm. 254 bl. C. 1700. Kun de lige siders indre kolonne er beskreven. Synes efter håndskriften afskrevet af en Islænder.*

Jyske lov — *uden* trolddomskap.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 327, 328 og sammes Den Jydske Lovbog, Kbh. 1783; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XIV.

---

654. **AM. 11, 4to.** *Perg.* $18_{,3} \times 14_{,7}$ *cm. 149 bl. C. 1500. Røde overskrifter, initialer og — i marginen — kapiteltal. Bl. 149 er et papirsblad, der sammen med de to nærmest foregående pergamentsblade er senere tilföjet.*

Indhold:

1) Bl. 1—71. **Jyske lov** — *med* trolddomskap.

2) Bl. 72—123. **Valdemars sælandske lov.** *Overskrift* „Thettæ ær then rætæ fialantzfaræ logh | oc then gamle wdarwe maal". *Derover er igen titlen med en yngre hånd skreven.*

3) Bl. 124—26. **Gårdsretten** („Heꝛ begynnes gaꝛdhs Rætten").

4) Bl. 127—29ᵛ. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 129ᵛ—31ᵛ. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning af 1282.**

6) Bl. 131ᵛ—35ᵛ. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Sæland, 1284.**

7) Bl. 135ᵛ—38. **„So ſkal ma*n* deelæ Joꝛdhe gotz foꝛ ꝛighens | kanſeleꝛ".**

8) Bl. 138ʳ. **Landsdommer i Nörrejylland Peder Lykkes dom 1433 om uære.**

9) Bl. 138ᵛ. **En latinsk lovbestemmelse** „Si quis ꝛat*us*" *osv.*

10) Bl. 138ᵛ—39ʳ. Notits om **jord-beregning.**

11) Bl. 139ʳ—48ʳ. **Kong Kristiern II.s håndfæstning.**

12) Bl. 148ʳ—49ʳ. **Jord- og værdi-beregninger.**

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ er i øvre margen skrevet* „L. W. A. 1598 Gerſholltt". *Bl. 123ᵛ forekommer et par personnavne fra 17. årh.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 169, 170; 2) Nordiske Oldskrifter XIII, s. 13.*

---

655. **AM. 12, 4to.** *Pap.* $19_{,6} \times 14_{,6}$ *cm. 145 bl. 16. årh. Bladene tildels noget beskadigede af fugtighed. Bl. 1ʳ nedentil oversværtet. Til indersiden af bindet foran er i hskr. fastklæbet et stykke be-*

skrevet perg. af et latinsk kirkeligt hskr. fra 12. årh. Bl. 9v—10 ubeskrevne.

Jyske lov — i plattysk oversættelse.

Indledes med en versificeret fortale. *Bl. 145r (fastklæbet til bindets inderside) bærer* et plattysk ejer-vers. *Uden* trolddomskap.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love III,* s. *XVIII.*

---

656. **AM. 13, 4to.** *Pap. $20_{,8} \times 16_{,2}$ cm. 159 bl. 17. årh. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Jyske lov — i latinsk oversættelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler* „Joan. Bircherodius" *(på Latin), at oversættelsen skyldes* 'Jacobus Biornonius de Stenhalt'.

---

657. **AM. 14, 4to.** *Pap. $22 \times 17_{,2}$ cm. 188 bl. (titelbl. incl.), for største delen folierede med samtidige romertal. 16. årlis slutning. Røde overskrifter og initialer.*

Jyske lov — i plattysk oversættelse.

Gengiver Erik Krabbes höjtyske oversættelse af 1557; synes ifg. titelbladet istandbragt 1579.

Titel: „Em Nye Vthgefettet vnd Tranfsferier|tes Lowbock, wo Jn Nordt Judtlandt | Fune, Vnd Dem Furftendhome Suyder | Judtlandt, Welkes ock Slefwyck genömet | gebrucklyck. Jn velen ørden, Dar de olde | gedruckede Saxiffche tranfslation vnd | Exemplaria, grote Mendas vnd Feyle | hebben, Emenderet vnd Reftituert dorch | Erich Krabben tho Buftorp, Godt tho Loff, der Lofflyken Krone tho Dennemar|ken thou Ehren, Vnd Dem gemenen Nutz | thom beften. | Anno Chrifti 1579. Den 3 Nouemb."

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning tilföjes* „Anno 1597, |Den 24 Decembris. | Pawell Wildtfang | Rendefburgenfis."

---

658. **AM. 15, 4to.** *Pap. 22 × 16,5 cm. 31 bl. C. 1600.*

„RIBER RÆT".

Ribe stadsret i den nyere redaktion (124 kapitler). Bl. 31 udgöres af nogle tillæg til stadsretten.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

659. **AM. 16, 4to.** *Pap. 20,6 × 16,5 cm. 25 bl. 17. årh. Bl. 1 titelblad.*

„RIBER STADSRET".

Ribe stadsret i nyere redaktion (123 kap.).

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

660. **AM. 17, 4to.** *Pap. 19,5 × 15 cm. 125 bl. Beg. af 17. årh. Skriften tildels stærkt afbleget. Bl. 36ᵛ—39, 57ʳ, 59ᵛ—60, 79, 103ᵛ, 125ᵛ ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—36. **„Riber Stads Rætt".** *Nyere redaktion (121 kap.).*

2) Bl. 40—59. **Kong Kristoffer af Bayerns almindelige stadsret.**

3) Bl. 61—65. **Gårdsretten** *(15 kapitler). Overskrift* „Her beginndis Gordzs | Retten om Manddrob".

4) Bl. 66—78. **Rigens dele** („En vnnderwifning att folge | Riigens deler").

5) Bl. 80—103. **Kong Kristian III.s Københavnske reces 1537.**

6) Bl. 104—25. En række **kgl. forordninger,** Frederik II incl., samt andre **offenlige brevskaber** tildels Ribe by vedkommende.

Herkomst og hist.: *På bindets forside er indpresset* „F. N. T."

På indersiden har Arne Magnusson antegnet „Ex auctione Mathefianâ 1716".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

661. **AM. 18, 4to.** *Pap. 18,8 × 12,4 cm. 298 bl. 16—17. årh. Bl. 1ᵛ—4, 97, 126ᵛ, 141, 162ᵛ—271, 275ᵛ—97 ubeskrevne; bl. 298 bærer kun enkelte penneprøver. Brunt, presset læderbind med metalbeslag. Håndskriftets hoveddel (bl. 1—129), skreven c. 1570, har*

kolumnetitler, der dog næsten helt ere bortskårne; resten skreven i beg. af 17. årh. Bindets forreste inderside bærer en tysk indholdsfortegnelse.

Indhold:

1) Bl. 1r. Titelblad: „Dat Lübefche | Recht | Darby ock | Dat malafitz | recht“.

2) Bl. 5–67. **Dat Lübesche Recht** — *plattysk.*

3) Bl. 68—96. **'Dat Nedderfte rechtbock deꝛ Keyferlichen ftadt Lübeck'** — *plattysk.*

4) Bl. 98—111. **„Das Keiserlige Malafitz recht, | fo vnter den kreigzleuten gebrauchlich.“**

5) Bl. 111r—26r. **'Schwldt gericht ordnung des Rechten so die Landefs knechte füren mit den Langen Speiffen'** — *med flere* tillæg.

6) Bl. 127—29. **Register** til den plattyske tekst af **Jyske lovs Iste bog,** samt dennes **kap. I—3 i plattysk oversættelse** *(kap. 3 ufuldendt).*

7) Bl. 130—40. **Juridiske lovstykker og optegnelser** — *på Latin.*

8) Bl. 142–62. **Kgl. danske og hertugelig-gottorpske forordninger fra c. 1600,** vedrørende hertugdömmerne Slesvig og Holsten og for största delen udstedte på Gottorp slot — *höjtysk.*

9) Bl. 272—75. **Tre danske forordninger ang. tiendens erlæggelse,** af kongerne Kristian III (1558), Frederik II (1573) og Kristian IV (1593) — de to første rettede til sognemændene i Møgeltønder.

Herkomst og hist.: *Bl. 96v, ved lovbogens slutning, har afskriveren tilföjet* „Scriptum et Completum est Hoc Jus, | vel hæc infeꝛioris Judicij Lubicenfium | conſcripta Statuta, peꝛ me Aꝛnol|dum Engels Mollenfis, anno d*ominj* | 1566 adj. 9. decembris. | AE.“ *Det samme mærke* AE *samt årstallene* 71 *og* 1571 *findes bl. 67 og bl. 126 ved de pågældende stykkers slutning. — Bl. 1v er nederst på bladet skrevet* „Johannis Mauꝛitij | sum ab A° 98 | 28 Nouemb. vor 12½ ß.“

Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er håndskriftet erhvervet „Ex auctione Roftgardianâ Num. 447.“

---

662. **AM. 19, 4to.** *Pap. 20 × 14,3 cm. 136 bl. efterfulgte af adskillige ubeskrevne. Skr. år 1566 af samme skriver som foreg. nrs ældre*

del. Brunt, presset læderbind med spænder. Initialer, overskrifter og kolumnetitler med brunt blæk.

Indhold:

1) Bl. 1. Trykt titelblad *(indsat som titel for de efterfg. stykker)*: 'Dero Keyferlichen vnd des Heiligen | Reichs Freyer Stadt | Lübeck | Statuta vnd Stadt Recht, | Sampt angehengter Schiffs: vnd | Hochzeiten Ordnung . . . Gedruckt zu Lübeck . . . Anno MDCVIII'.

2) Bl. 2—68. **„Lübefck rechtt"** *(sål. kolumne-titlen).*

3) Bl. 74—107. **„Datt Nedderfte rechtebock | der Keiferliken Stadt Lübeck".**

4) Bl. 109—36. **„Das Keyferlige Mala|fyttz rechtt"** — landsknægtenes Schuldtgericht-ordnung *incl.*

Herkomst og hist.: *Bl. 136 er af skriveren ved lovstykkets slutning antegnet* „Scriptum et completum est hoc ius, vel hæc in|ferioris Juditij Lubicenfium confcripta Statuta per me Arnoldum Engels mollenfie*m*, Anno virginei p*artus* 1566 in octaua annuntiationis Marię, q*væ* erat 25 Martij. | AE." *Nedenunder er en senere ejernotits udslettet. Ved enden af de to foregående lovstykker findes ligeledes bogstaverne* AE *og årstallet* 1566.

---

663. **AM. 20, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 16_{,5}$ cm. 232 bl. 17. årh. Adskillige marginalia.*

„BREUIARIVM IVRIS" — *med tilhørende* register.

Udsigt over romerretten og dennes forhold til dansk ret.

---

664. **AM. 21, 4to.** *Pap. $20_{,5} \times 14$ cm. 197 bl. ($1^{bis-ter}$ incl.). Sidste del af 15. årh. Røde overskrifter og initialer (dog stundum åben plads for disse) samt ved hskrs begyndelse tillige kapiteltal og af og til kolumnetitel. Særlig bl. 3^v ff. findes en del ved beskæring beskadigede marginalhenvisninger. Håndskriftets to første og sidste blade, der ere af perg. og tjænstgöre som smudsblade, ere dels ubeskrevne (1bis, 194), dels bære de kun spredte påtegninger, hvortil tilsvarende findes på bindets ligeledes med perg. betrukne indersider. Endv. er bl. 144^v, 145^v—55, 165^r ubeskr. Efter bl. 193 synes en del blade bortskårne. Rødbrunt læderbind med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1ter—2v. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2v—46r. **Valdemars sælandske lov** („Thættæ ær thæn rættæ fiælændzfarælogh").

3) Bl. 46r—140v. **Eriks sælandske lov** („hæ byriæs capitula aff en annæn logh book").

4) Bl. 140v—44. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 156—64. **Roskilde stadsret.**

6) Bl. 165—76. **Kgl. forordninger fra 14. og 15. årh.** — *Latin.*

7) Bl. 177—83. **„Modus confidendi"** ɔ: om skriftemål, *samt om* **de forskellige arter synder** — *gammel-dansk.*

8) Bl. 184—92r. **„De paffione Dominj"** ɔ: de 15 steder for Kristi lidelse — *gl.-dansk.*

9) Bl. 192r—93. **Gårdsretten.**

Bl. 195r er skrevet en dansk recept, *som det synes ang. tilberedelsen af en drik. På bindets forreste inderside findes nogle datoer optegnede.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet har 1632 tilhørt 'Christopher Nielssen', som har givet det en påtegning så vel på bindets inderside som bl. 145. Tidligere (16. årh.) har det været ejet af Lisbet Nils datter og Margrete Billes datter, som bægge have skrevet deres navne bl. 1; her findes også to adelige våbner, slægten Billes og Limbecks. På bindets sidste inderside findes slægten Arnfelds våben, samt påskriften* „mechel nielſens [bo]gh af helſinge Jep olſſen" *(16. årh.).*

Benyttelse og beskr.: *Danske Magazin V, s. 333 ff.; Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 170, 586; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLVIII, V, s. XXVIII; Geheimearchivets Aarsberetn. II, s. 16, 24.*

---

665. **AM. 22, 4to.** *Perg. og pap. 21,1 × 14 cm. 245 bl. (folieret 1—246 ÷ 135). 15. årh's sidste halvdel. Røde initialer (enkelte, bl. 1, 58, særlig ornamenterede) og overskrifter. Som kolumnetitler jævnlig tal og enkelte bogstavtegn. Bl. 221r ubeskrevet. Brunt læderbind. De på bladene oprindelig anbragte små opslagsklemmer borttagne. Bl. 90r forekommer et bomærke, bl. 92r en gudelig anråbelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—2v. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2v—48r. **Valdemars sælandske lov.** *Betegnes ved lovens slutning som* „fiælands faræ logh".

3) Bl. 48ʳ—49ᵛ. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282.** *Overskrift.*

4) Bl. 49ᵛ—53ʳ. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1284.** *Overskrift.*

5) Bl. 53ʳ—58ᵛ. **Sælandske kirkelov.** *Betegnes i overskriften som* 'kirkæ ſkra'.

6) Bl. 58ᵛ—77ᵛ. **Kgl. håndfæstninger og forordninger fra 14. årh.** *Dansk.*

7) Bl. 77ᵛ—209ᵛ. **Eriks sælandske lov** („Hær begyndæs konungh Ericks log").

8) Bl. 209ᵛ—13ʳ. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284** ('konung erick konung criftoffers ſøns logh').

9) Bl. 213ʳ—18ʳ. **Om tyveri** — *dansk. Overskrift* „Hir begint de deffue recth | Dat ſeg ik openbare vnn nict in bict".

10) Bl. 218ʳ—20. **Gårdsretten** — *ufuldendt. For den manglende slutning — fra* om undsigelse — *er den følgende side ladet ubeskreven. Vidtløftig overskrift (given af kong Erik for Danmark, Sverig og Norge).*

11) Bl. 221ᵛ—42. **Kong Hans almindelige stadsret** („Thete ær menegæ Danmarks Køpſtede ret"). *Defekt, ender* „ſom han ſwo kaller xl mark" *i stykket* 'Kaller oc nogher man eller qvinne . . . tiff' *osv.*

12) Bl. 243—46 *(senere indsatte, skr. 16. årh.).* **Register til stadsretten.**

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 170, 586; Nordiske Oldskrifter XIV (Eriks sæl. lov), s. 8; Geheimearchivets Aarsberetn. II, 1, 16, 26-27, V, 20.*

---

666. **AM. 23, 4to.** *Pap. 20,7 × 15 cm. 141 bl. (1—140 + 29ᵇⁱˢ) med forangående og efterfg. ubeskr. C. 1500. Bl. 1—53 med røde overskrifter og kapiteltal, røde og grönne initialer og kolumnetitler. Bl. 65—68, 86ᵛ—87, 95ᵛ, 97, 121 ubeskrevne. Bl. 29 udgöres af en foran 29ᵇⁱˢ indhæftet seddel.*

1) Bl. 1—2ᵛ. **Jyske lovs fortale.** *I marginen nogle notitser om de love, kong Valdemar 'satte'.*

2) Bl. 2v—48v. **Valdemars sælandske lov.**

3) Bl. 48v—53. **Sælandske kirkelov** („Incipit jus pontificale").

4) Bl. 54—56. **Constitutio Olavi, 1376** — *Latin.*

5) Bl. 57—61. **Constitutio Valdemari IV, 1360** — *Latin.*

6) Bl. 61r—62v. **Constitutio Valdemari IV, 1356** — *Latin.*

7) Bl. 62v—64. **Constitutio Christophori II, 1320** — *Latin.*

8) Bl. 69—71. **Constitutio Olavi, 1376** — *Latin (sml. nr 4).*

9) Bl. 72—73r. **Constitutio Olavi, 1377** — *Latin.*

10) Bl. 73v—75r. **Erik glippings Nyborgske forordning for Sæland 1284** („Conftıtucıo Eɀıcí ɀegıs dacıe filii cɀıftofeɀı" *osv.*).

11) Bl. 75r—86. **Articuli Thordonis legiferi.** *Vidtløftig overskrift.*

12) Bl. 88—93. **Den fornyede unionsakt af 1436.**

13) Bl. 94. **'Privilegium regis Christophori', 1443.**

14) Bl. 95—96. **Spredte retslige optegnelser på Dansk og Latin. Værdiberegning af jord.**

15) Bl. 98—112. **Kong Hans håndfæstning, Halmstad 1483.**

16) Bl. 113. Uddrag af **Constitutio Christophori II, 1320** — *Latin.*

17) Bl. 114—20. **Södermannalagens kirkebalk** — *på Dansk, efterfulgt af et par* mindre optegnelser *(Dansk og Latin).*

18) Bl. 122—36. **Kgl. forordninger**, mest fra **14. årh.** *Dansk, tildels af samme indhold som de foregående latinske.*

19) Bl. 137—40. **Kong Valdemars privilegium for Lund, 1361.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret følgende, sandsynligvis fra et tidligere forsatsblad hentede* „Iftud legifterium eft elemofina Domini Birgeri Archiepifcopi Lundenfis etc. pro ufu fedis Lundenfis in Schania. ipfo die Nativitatis Joannis Baptifte M. d. decimo quinto".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love, III, s. XXIV, V, s. XIX; Corpus jur. Sveo-Got. IV, s. XXXV; Geheimearchivets Aarsberetn. II. s. 31-38, V. s. 31, 48, 61—62.*

---

667. **AM. 24, 4to.** *Perg.* $21_2 \times 15_5$ *cm. 8 bl. C. 1300. Røde overskrifter; flerfarvede (væsenlig røde og blå) og stærkt forsirede initialer.*

Valdemars sælandske lov — *fragm.*

Overskrift „Thætæ ær then rætæ ſıalanzfaræ logh oc | thæn gamlæ ut aruæ mal". *Indeholder lovens begyndelse, indtil* „Thæt ſculæ .ı. oc wıthæ at ængın ufødær. takær".

Håndskriftet er i fotolithografisk gengivelse udgivet af den AM^ske kommission 1869 — foran i hskr. er et ekspl. af denne udgaves 1ste side indsat.

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 168—69 (facs. i K. Anchers Lovhistorie); Nordiske Oldskrifter XIII, s. 11 ff.; Fotolith. udg. Kbh. 1869.*

---

668. **AM. 25, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 13_{,8}$ *cm. 133 bl. (132 + 1 bis). 15. århs sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer, jævnlig også kolumnetitler og kapiteltal. Foran og bag i håndskriftet ubeskrevne blade. Mørkebrunt presset læderbind, indvendig tildels betrukket med membranfragmenter fra et latinsk kirkeligt håndskrift. Bl. 1 forsatsblad. Bl. 104^v ubeskr. Bl. 131 beskadiget ved indre kant.*

Indhold:

1) Bl. 1bis—2^r. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2^r—85. **Eriks sælandske lov** ('ſıælandz lowbogh') — *i 7 bøger. (En foran indklæbet AM^sk seddel angiver dens inddeling til 6 bøger.)*

3) Bl. 86—89^r. **Sælandske kirkelov** („kyrkæ lowæn").

4) Bl. 89^r—94. **'Ericks handfæstningh'** *ɔ:* Kong Erik glippings forordninger.

5) Bl. 95—98^r. **„Oloffs handfæftni*n*g".**

6) Bl. 98^r. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige** ('ſkællet mello*m* Danmaꝛk oc ſweꝛige').

7) Bl. 98^v—104. **Register til kirkeretten samt de to håndfæstninger.** *Overskrift.*

8) Bl. 105—14. **„Vatter ræth"** *ɔ:* Visby søret.

9) Bl. 115—19^v. **Skånske købstadsret,** *her kaldet* „beꝛke ræt the*n* i hælſingboꝛgh æꝛ giffue*n*".

10) Bl. 119^v—32^r. **Kong Kristoffers almindelige stadsret,** *i overskriften benævnt* „Kiøpstæden rætten".

Herkomst og hist.: *Bl. 1 — opr. ubeskrevet — bærer på indre side flere antegnelser fra forskellig tid, øverst* en latinsk sentens *og* årstallet 1540; *længere*

nede de overstregede ord „Axell wrnes | Bogh", *og derunder* „Thenne Bog er mig ſkencket | aff myn gode venn velbor|dig Axill Wrnhe till Sôegardt | Niels Jeſperſôn | S. F. mett egen | handt".

På bindets 1ste inderside står med en hånd fra 17. årh. „Liber M. Nicolaj | Caſparj Episcopi fio|nenſis".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. L., V. s. XXV; Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. LXXXIII—IV (facs.). IX, s. LVIII—IX.*

---

669. **AM. 26, 4to.** *Pap. 18 × 12,7 cm. 225 bl. (1—226 ÷ 109). Beg. af 16. årh. Røde overskrifter, initialer og (delvis) kolumnetitler. Hvidt presset læderbind med guldsirater. Nogle forangående og adskillige efterfølgende blade ubeskrevne. Marginalantegnelser fra 16. og 17. årh. På bindets ryg en skreven indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—2v. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2v—54r. **Valdemars sælandske lov** ('then rettæ ſiælandſkæ logh bogh'). *Efter bl. 2, som af loven kun indeholder overskriften, mangler et blad.*

3) Bl. 54r—174v. **Eriks sælandske lov.** *Danner i hskr. en umiddelbar fortsættelse af foregående som IV—VI bog.*

4) Bl. 174v—79r. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 179r—86v. **Kong Erik glippings Vordingborgske og Nyborgske forordninger.**

6) Bl. 186v—91r. **Gårdsretten.** *Ifg. overskriften given af kong Erik af Pommern for Danmark, Sverig og Norge.*

7) Bl. 191r—212r. **Kgl. forordninger og håndfæstninger fra 14. og 15. årh.**

8) Bl. 212v—226r. **Kong Kristiern II.s håndfæstning, 1513.**

Herkomst og hist.: *Efter det bl. 212r sluttende afsnit findes følgende tilföjelse af skriveren* „Thenne bogh er ſcreffuen effter | then bogh ſom werduge father | med gudh biſcop oluff mortenſsön | aff etc. lood ſcriffuæ: hues ſiæll | gudh haffuæ". *På bindets bagside er antegnet* „Frw Dorrethe Om | Saltoffte Mendt" *(17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXX.*

---

670. **AM. 27, 4to.** *Pap.* $18_9 \times 15_7$ *cm. 164 bl. C. 1700. Samme islandske skriverhånd som i AM. 10, 4to, med undtagelse af enkelte af Arne Magnusson skrevne stykker. I stykke 2 og delvis 3 åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—80. **Skånske lov.** *Til bl. 80* en AMsk seddel.

2) Bl. 81—83v. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

3) Bl. 83v—90. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282 og Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

4) Bl. 91—96. **Vederlagsretten,** *efterfulgt af* et latinsk stykke „Si qvis impetitus fuerit â | rege fuper crimine lefe maje|ftatis“.

5) Bl. 97—136r. Den såkaldte **arvebog,** *ɔ:* udtog af Valdemars sælandske lov, *med* epilogen til Skånske kirkeret *forudskikket. Til bl. 97 ere* to AMske sedler *fasthæftede.*

6) Bl. 136r—46r. **Skånske stadsret.**

7) Bl. 146r—53r. **Skånske kirkeret.**

8) Bl. 153v—64. **Indholdsfortegnelse.**

Herkomst og hist.: *Bl. 1, ydre margen, har Arne Magnusson noteret* „Exscriptum integri Libri pergameni in 4to. ex bibliotheca Ottonis Comitis Rantzovii“ *(ɔ: Don. var. 136, 4to).*

---

671. **AM. 28, 4to.** *Pap.* $21_5 \times 16$ *cm. 205 bl. (1—202 + 3, 52, 90 „bis“). C. 1500, forsk. hænder. I hskrs hoveddel røde overskrifter og initialer samt delvis kolumnetitler og kapiteltal. Adskillige samtidige marginalantegnelser. Bl. 52bis og 90bis ere indhæftede sedler. Bl. 3v, 3bis, 90bis v, 96v, 111v, 116, 159, 165v, 166v, 169, 172, 175v, 178—80, 183v, 202r ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **Aktstykker i Povl Laxmands sag.**

2) Bl. 4—92. **Eriks sælandske lov** *med forudskikket* Jyske lovs fortale („Thette eer fiælandz loogh som .k. Erick fætte“ *tilföjet i øvre margen bl. 1r af en samtidig hånd).*

3) Bl. 93—96r. **Sælandske kirkelov.**

4) Bl. 97—109. **„Recht vatheꝛ recht“** ɔ: plattysk udtog a Visby søret.

5) Bl. 110—11r. **'vm gaꝛdhfredh'.**

6) Bl. 112—15r. **Sager, som følges 'foꝛ drotzen oc *med* hans breff'.**

7) Bl. 115v. Lovbestemmelser i henhold til 'Jwtff logh oc bywffens p*ri*uilegıe i harfløff'.

8) Bl. 117—22r. **Skånske købstadret** ('berkæ ræth th*en* ȷ hælfingboꝛgh æꝛ giffue*n*').

9) Bl. 122r—36r. **Kristoffers stadsret** ('Kiøpftæde rætten').

10) Bl. 136v. Juridiske optegnelser ang. en drabssag.

11) Bl. 137—43v. **'een extract aff kyꝛkæloffweꝛ'.** *Muligvis uddrag af biskop Knuds skrift om* rettergangsmåden ved de gejstlige retter.

12) Bl. 143v—45v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284.**

13) Bl. 145v—46v. **Kong Erik glippings Helsingborgske forordning 1283.**

14) Bl. 146v. **Kong Kristoffer II.s kroningsed 1340.**

15) Bl. 146v—48r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörrejylland 1466** — *i overskriften kåldet hans* „ha*n*dfefti*n*g“.

16) Bl. 148r—50. **Gårdsretten** („h*er* begyn*n*es flotz oc goꝛds ræt“).

17) Bl. 151—53r. Oversigt over **rettergangs-bestemmelser** i de gamle landskabslove.

18) Bl. 153r—56r. **Tord degns artikler,** i den ældre danske tekst ('nogh*er* aꝛticlæ aff lillæ toꝛdh degns logh').

19) Bl. 156v. **Recept** (husråd) **mod blodstyrtning** *(Latinsk overskrift).*

20) Bl. 157—58. **Fremgangsmåden ved kongevalg** — *Latin, med tilhørende overskrift.*

21) Bl. 160—65. **Kong Valdemar Erikssöns håndfæstning, 1326** — *benævnt* „Placıtacıo nobılıu*m* ꝛegnı dacıe f*a*cta | vibergıs ın elect*ı*one noui ꝛeg*ı*s ın qva | cauetur de terra born holm“.

Bl. 166 *indeholder kun 1ste linje af en overskrift til et lignende aktstykke.*

22) Bl. 167—68. **„Libertates ericj Regis Domino yfzarno restitutæ"** *osv.*

23) Bl. 170. **„Juramentum Criftofferj Regis"** *osv* (1440). *Dansk.*

24) Bl. 171. **„Juramentum Criftierni Regis"** (1448). *Dansk.*

25) Bl. 173—75ʳ. **Privilegier for Skåne,** givne 1340 af Magnus, konge i Sverig og Norge. *Med tilhørende overskrift. Latin.*

26) Bl. 176—77. **Bestemmelser og privilegier for Skåne,** givne 1356 af Erik, konge i Sverig. *Med tilh. overskrift. Latin.*

27) Bl. 181—83ᵛ. **„eett mirachel".** *Af* „en boogh fom kallis fpeculum" om kong Edmund af England og hans sön.

28) Bl. 184—86. **Gårdsretten** („Thette er gaardz rett").

29) Bl. 187—201ʳ. **Kgl. danske håndfæstninger og kongebreve fra 14. årh.** — af kongerne Kristoffer, Valdemar, Oluf.

30) Bl. 201ʳ⁻ᵛ. **Grænseskel mellem Danmark og Sverig.**

Bl. 202ᵛ *bærer nogle betydningsløse penneprøver og lign.*

Herkomst og hist.: *Til bindets forreste inderside er fastklæbet en AMˢᵏ seddel af samme indhold som den i AM. 23, 4ᵗᵒ, hvorefter det altså må antages, at også dette håndskrift er skænket Lunds bispestol af ærkebiskop Birger år 1515.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Lovhist. II (stykke 19—20); Nye danske Magazin VI (1836), s. 182; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLVII—VIII, III, s. XX; Corpus jur. Sveo-Got. VIII, s. LVIII—IX, IX, s. LVI; Geheimearchivets Aarsberetn. II, s. 11, 16, 42—43, 45, V, s. 18, 26, 49, 67.*

---

672. **AM. 29, 4to.** *Pap. 21,6 × 16,5 cm. 112 bl. (1—113 ÷ 89). 16—17. årh. Forsk. hænder; håndskriftet synes sammenstykket af indbyrdes uafhængige bestanddele. Bl. 27ʳ, 47, 63ᵛ, 64, 83ᵛ—85, 109ᵛ—110, 112ᵛ ubeskr. Bl. 86—98 beskadigede ved fugtighed.*

1) Bl. 1. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 2—9. **Københavns borgeres artikler til borgemestere og råd 1580, med disses svar.** *Med tilh. overskrift.*

3) Bl. 10—12, 15—26. **„Rigens diele“.**

4) Bl. 13—14. **„Rigens Ræt met ſine Breffue“.**

5) Bl. 27ᵛ. Juridiske optegnelser.

6) Bl. 28—36ʳ. **Udsigt over lovens indhold** *ɔ:* sager, der skulle værges med frænders ed, herreds nævnd *osv.*

7) Bl. 36ʳ—38ʳ. **'Koningh Chriſtierns handfeſtningh'**, Viborg 1476.

8) Bl. 38ʳ—40. **Gårdsretten** („Her begyndes Gartz|reth“).

9) Bl. 41—42ʳ. 'ſager ther met kiȯns eed ſkal væries i lowen, huilcke Tord Diegen til hobe ſatthe'.

10) Bl. 42ʳ—43. 'Alle Tre marcks ſager ſom i Lougen findis'.

11) Bl. 44—46. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284.**

12) Bl. 48—63. **Kong Frederik II.s forordning om fiskerlejerne, 1572.**

13) Bl. 65—77. **Kong Kristian III.s Københavnske reces 1537** — *i 24 artikler.*

14) Bl. 78—83. **Kancelliordning fra tiden för 1523.**

15) Bl. 86—98. **'aɼtickle wdtagne aff Rigens Ræt med nogen merckelige Domme'.**

16) Bl. 99—109. **'Regulæ Juris'.** *Latin med dansk forklaring.*

17) Bl. 111—12. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrd.**

18) Bl. 113. **Dagbogsoptegnelser og regnskabsnotitser.**

Istedenfor 17) og 18) skulde ifg. indholdsfortegnelsen forekomme nogle indholdsoversigter til loven og lign.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin. III, 1, s. 177; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XX; De danske Rigsarchivers Historie, Kbh. 1884, s. 200—205.*

---

673. **AM. 30, 4to.** *Pap.* $28_{,2} \times 21_{,6}$ *cm. 38 bl., efterfulgte af nogle ubeskr. 1522. Gennemtrukket forneden med et bundt rød silketråd, hvori endnu ved affattelsen af den gamle katalog* „et stoert voxzigneth“ *var hængende.*

Kristiern II.s ordinans eller såkaldte verdslige lov af 1522
Originaleksemplar.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge. Gl. danske Love IV, s. XVII ff., XXVIII.

[AM. 31, 4to. „Frider. 1. Recefs 1524, og et hans Bref fkrevet in 8tavo dat. 1523. — Herr Trweth Vlftandtt och Her Clawffs Recefs Bergen 1539. — Chrift. 3. Ordinantz Viborg 1537. it. Ofchold Bifkop wdj Stavanger, Oluff Bifcop i Bergen och Niels Hendrichfsens Hoffmesters i Norge Bref dat. i Bergen 1523“ *mangler.*]

---

674. **AM. 32 a, 4to.** *Perg. og pap. 21 × 17 cm. 7 bl. C. 1525 og c. 1700. Indhold:*

1) Bl. 1 *(Pergamentblad, ombøjet, virkl. længde 27,7 cm. Beg. af 16. årh. Bl. 1v ubeskr.).* **Slægtregister**, fremstillende **kong Hans nedstamning fra Magnus Måneskjold.**

2) Bl. 2 *(Pergbl., længde 13,5 cm. Samme hånd som på foreg. bl. Bl. 2v ubeskr.).* **Beretning om kong Hans kroning 1483.**

3) Bl. 3 *(32,6 × 21 cm. Bl. 3v ubeskr.).* **Kong Hans ovenanførte stamtavle,** *fremstillet af Arne Magnusson.*

4) Bl. 4. **Arne Magnussons meddelelse om de to pergamentblade,** *ifg. hvilken de have hørt hjemme* „aptan vid Noregs lògbok Magnuff konungs lagabæters, þä fem þorgeir Hakonar fon hefur ritad, og eg feck af Capitain Jul“ *(ɔ: AM. 302, fol.).*

5) Bl. 5—7. **Arne Magnussons afskrift af de to pergamentblade.**

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 474—76, 539.

---

675. **AM. 32 b, 4to.** *Pap. 16,5 × 10,5 cm. 9 bl. C. 1700. Bl. 6v, 7r, 8v, 9v ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 2—6^r. **Forklaring på 'Eske Biilde' s ret til Brunlag gård og gods i Norge** — *afskrevet for Arne Magnusson og af ham egenhændig forsynet med varianter.*

2) Bl. 7^v—8^r. **Stamtavle over slægten Krummedige,** *opstillet af Arne Magnusson.*

3) Bl. 1 og 9^r. **Arne Magnussons meddelelse om originalen til det her afskrevne.** *Det var* „med gamalli Danſkre hendi ritad ä pergamentz blad aptan vid Noregs lògbok Magnuſſ ko*nung*s (þä ſem Þorgeir Hakonarſon hefur ritad, og eg eignadeſt hiä Capitain Jul, en*n* ha*nn* hafdi feinged i Norege, eg trui i Chriſtianſand)" *ɔ: AM. 302, fol.* „Rett hid ſama var, med ſòmu Danſkre hende, ritad aptan ä Lògbok, er eg ſòmuleidis feck af ſògdum Capitain Jul, og in*n*ehelld*ur* Hirdſkrä og Biòrgvinar bæiarman*n*a lòg. Er þetta viſt teikn, ad ein*n* *og* ſami mad*ur* (likaſt Eſke Bilde [Henrick Krum*m*edige *er først skrevet, men senere overstreget*]) hefur fordum bädar bækurnar ätt." *Fra dette sidste eksemplar ere varianter tagne, så langt det nåede. Alderen angives til beg. af 16. årh.*

Benyttelse og beskr.: *Se foregående nr.*

---

676. **AM. 33, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 52 bl. (1—51 + 1bis ubeskr.), hvorefter et ubeskrevet læg. 17. årh. Skr. af Cl. Chr. Lyschander. Papbind, foran findes udvendig og indvendig påskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. Titelblad.

2) Bl. 2—18. Svenonis Aggonis filii **Historia Legum Castrensium Regis Canuti Magni.**

3) Bl. 19—51. Svenonis Aggonis filii **Compendiosa Regum Daniæ Historia.**

Herkomst og hist.: *På bindets inderside er skrevet navnet* „Claudius Christophorj Lyſchander". *Forsiden bærer en titel til stykke 2.*

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XII; Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde, 12. Bd., Hann. 1886, s. 14 ff.*

AM. 34, 4to. „Den Skaanfke Lougbog paa Pergament hefur verred famanbundinn med Reimum“ *mangler.*

Anføres allerede hos Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96, som manglende.]

---

677. **AM. 35, 4to.** *Pap. 19,3 × 14,8 cm. 176 bl. (1—174 + bl. 158bis og 169bis — bægge ubeskr.). Skr. 1592. Røde og grönne overskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1. Versificerede leveregler, ejernavne og lign.

2) Bl. 2r. Titelblad (*til* Skånske lov). *Bl. 2v ubeskr.*

3) Bl. 3—5. **Jyske lovs fortale.**

4) Bl. 6—125. **Skånske lov.**

5) Bl. 126—30. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284** ('Kong Ericks Haandfeftning').

6) Bl. 131—39. **Skånske kirkelov** ('Kiercke-Louffuen').

7) Bl. 140—57r. Den såkaldte **arvebog** — *udtogsvis, ifg. overskriften* 'Kong voldemars Loff Om Arff: Drab: Och Saaremaal'. *Ved lovstykkets slutning findes en kort opregning af* „Bodeløff maall“.

8) Bl. 157v—58. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige** — *overskrift* „Landemercke“.

9) Bl. 159—69r. **„Danne Marckis Rigens Ret** och | Konningens och rigens Raads och gode | mends Domme“.

10) Bl. 170—74. **„End taffle offuer de mórcke | glofser Som findis y den prenthede loff | bogen“.**

Herkomst og hist.: *Ved stykkets slutning bl. 158v findes med håndskriftets sædvanlige hånd navnet* „Pedir Anderfön“, *hvad der vel betegner denne som skriveren; bl. 2r angives* „Pedir Anderfón Borgere vdi Halmstedt“ *på titelbladet som ejer 1592; ifg. bl. 1 var samme mand ejer af håndskriftet 1620, men 1636 solgte han det til* „Hildebrandt The(?)fmar“.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin III, 1, s. 177 ff.; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. LXXXVII.*

---

678. **AM. 36, 4to.** *Pap. 21,8 × 14,2 cm. 166 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde — og stundum grönne — initialer; delvis røde kolumnemærker. Rødt læderbind med spænder. Bindets forreste*

inderside bærer en indholdsfortegnelse fra 17. årh.; i hskr. findes enkelte ældre og yngre marginalier.

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **Indholdsfortegnelse til Skånske lov og kirkeloven.** *Bl. 6v med undtagelse af et personnavn ubeskrevet.*

2) Bl. 7—81r. **Skånske lov.**

3) Bl. 81r—88r. **Skånske kirkelov.**

4) Bl. 88v—130r. **Arvebogen.**

5) Bl. 130r—37r. **Vederlagsretten,** *efterfulgt af* en række bestemmelser om manddrab.

6) Bl. 137r—42v. **Kong Erik glippings forordning for Skåne 1284** *og* et stykke af **den Vordingborgske forordning 1282.**

7) Bl. 142v—43r. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrd.** („Konıngh valdemaꝛs | logh").

8) Bl. 143r—54r. **Skånske stadsret** („Beꝛke Ræth").

9) Bl. 154r—61r. **„Skanøꝛ logh och falſtheꝛbothe"** *ɔ:* Erik af Pommerns og Margretes fiskeri-forordning.

10) Bl. 161r—65. **Gårdsretten** („Gaꝛtz Ræthen").

Herkomst og hist.: *Blandt håndskriftets ejere kan mærkes Nils Pedersen Harbo, hvis navn flere gange forekommer; ifg. påskrift på (det i øvrigt blanke) bl. 166 er håndskriftet af P. V. Lem (17. årh.) tilstillet dennes farbroder, som det synes erhvervet fra en bonde.*

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke. Num. 18."

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96, 152; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. IX—X; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXXVI—VII.*

---

679. **AM. 37, 4to.** *Perg. 21,2 × 15 cm. 123 bl. C. 1300 (bl. 7—62) og c. 1500 (bl. 1—6, 63—123). Røde overskrifter og initialer; delvis røde kapiteltal. Brunt læderbind, bindets indersider betrukne med perg., der bærer forskellige optegnelser. Bl. 1v, 5, 122v, 123v ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1r (og bindets 1ste inderside). **„Taxa eccl*esi*aru*m* ad ſcola*m* | Rothnebyen*sem* annuatim".** *Beg. af 16. årh.*

2) Bl. 2r. **Om hemmeligt skriftemål** — *Latin, beg.* „No*tandum* qve*dam* ſu*nt* cr*i*mı*n*a enoꝛmıa".

3) Bl. 2v—4. **Kong Frederik I.s reces, Odense 1527.**

Bl. 6r indeholder et par privatoptegnelser fra 16. årh., *bl. 6v en notits med nyere hånd om alderen af hskrs ældre del.*

4) Bl. 7—58. **Andreæ Sunonis Lex Scaniæ provincialis,** *ɔ:* Anders Sunesöns latinske bearbejdelse af Skånske lov.

5) Bl. 59—62r. **Skånske kirkelov.** *På foden af bl. 61v findes et lille, omtrent samtidigt* dansk vers *til Skåningernes pris.*

Bl. 62v *bærer optegnelser fra 15. årh.:* værdiberegning, om edens betydning *(Lat.)* m. fl.

6) Bl. 63—101. **Jyske lov,** *på Latin (15. årh.).*

7) Bl. 102—4. **„Registrum primi legifterij"** *ɔ:* Register til Anders Sunesöns lat. bearb. af Skånske lov.

8) Bl. 105r. Notitser om Majestætsforbrydelse *(Latin)*, fredkøb *(Dansk)*, køb og salg *(Latin)*, gæld *(Dansk)*.

9) Bl. 105v—6r. **Kong Kristiern I.s 'juramentum' 1449** — *Dansk.*

10) Bl. 106r—7r, 108r. **Gårdsretten.**

11) Bl. 107v. **Regler for vejrliget** — *Latin.*

12) Bl. 108v. a) Notits om de ærkebisp Ysarnus efter Joh. Grands fangenskab indrömmede privilegier *(Lat.)*; b) fortegnelse over Johanniterordenens indtægter af de forskellige europæiske lande *(Latin)*.

13) Bl. 109. **Kong Kristiern I.s løfte til Sverigs indbyggere,** om han tages til landets konge. *Herefter* nogle småoptegnelser om mandebod og lign.

14) Bl. 110r. **„De crimine lefe maieftatis"** — constitutio Christophori I (?).

15) Bl. 110v—12r. **Constitutio Erici glipping, Nyburgis anno 1282.**

16) Bl. 112v—13. **Brudstykker af Anders Sunesöns statuta synodalia** — *Latin.*

17) Bl. 114r. Brudstykke af **Kristoffer II.s håndfæstning** — *Latin.*

18) Bl. 114v—15r. **„Obligacio nobilium fcanie | fuper defenfione ecclesie lundensis"**, 1380.

19) Bl. 115. **„Sentencia data in Kalunborg | fuper introductionem a confiliariis regis"**, 1494 — *Dansk.*

20) Bl. 116^r^. *En latinsk notits om* „ſtılus cancellaꝛıe Romane cuꝛıe de taxa beneficıoꝛu*m*".

21) Bl. 116^r^—22^r^. **De Lundensiske ærkebispers krønike, af Nicolaus archiepiscopus († 1379), med fortsættelse til 15. århs slutning** — *Latin.*

Bl. 123^r^ bærer nogle intetsigende penneprøver; på bindets sidste inderside findes regnskabsnotitser fra 16. årh.

Herkomst og hist.: *Bl 1^r^ er med en hånd fra 16. årh. skrevet* „Iſtud legıſteꝛıum Eſt ſedıs lundensıs". *Bl. 122^v^ nederst forekommer det Rantzauske våben aftrykt i rødt lak.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Lovhist. I (facs.); Scriptores rer. Dan. VI og VIII; K. Rosenvinge, Gl. danske Love I (facs); Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XIII—XVI (facs.) og CLVI (?); Nordiske Oldskrifter XIII (Valdemars sæl. lov), s. 16 og XVIII (Skånske lov), s. 20—21 ff.; Geheimearchivets Aarsberetning II, 45—46, V, 19.*

---

680. **AM. 38 a, 4to.** *Pap. $20_4 \times 15_7$ cm. 8 bl. 17. årh. Bl. 1^v^ og 8^v^ ubeskr.*

„Schaanſche Kierche | Loug". *Sproget nyere dansk.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XCIX.*

---

681. **AM. 38 b, 4to.** *Pap. $18_1 \times 14_2$ cm. 14 bl. 17. årh. Ydre margen beskadiget.*

„Kiercke Lovgen" *ɔ:* Skånske kirkelov. *Sproget nyere dansk.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XCVIII.*

---

682. **AM. 39, 4to.** *Perg. 20 × 13_6 cm. 150 bl. C. 1500. Røde eller grönne overskrifter og initialer, røde kapiteltal.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 13—75^r^. **Skånske lov.**

3) Bl. 75^r^—79^r^. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

4) Bl. 79^r^—85^r^. **Skånske kirkeret** („Om kyꝛcke ræth").

5) Bl. 85^r^—92^r^. **Kong Erik af Pommerns privilegium for Landskrona** („Thette eꝛ køp[s]tadhe ræth").

6) Bl. 92^r—103^v. **Skånske stadsret** („Om køpstade byeꝛk") *med* et tillæg af 4 kapitler hentede fra andre forordninger.

7) Bl. 103^v—34^v. **Arvebogen** („Om aꝛff").

8) Bl. 134^v—36^r. **„Skoneꝛ logh".**

9) Bl. 136^r—38^r. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

10) Bl. 138^r—45^r. **Kong Erik af Pommerns og Dr. Margretes fiskeri-forordning.**

11) Bl. 145^r. **„Om heffdh".**

12) Bl. 145^r—146^r. **„Om ſteffningh tıl konings tingh | ı ſkonæ".**

13) Bl. 146^v—50. **Gårdsretten** — *her tillagt kong Kristiern I.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII, XX; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XLVIII.*

---

683. **AM. 40, 4to.** *Perg. 19,3 × 14,7 cm. 132 bl. 15. årh. Røde og blå initialer. Bl. 11—12 ubeskr. Marginalantegnelser med yngre hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 13—68^r. **Skånske lov.**

3) Bl. 68^r—70^v. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

4) Bl. 70^v—72^v. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282** (*i dateringen her* 1280 vintre og 12 uger).

5) Bl. 72^v—76^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

6) Bl. 76^r—78^v. **Vederlagsretten.**

7) Bl. 78^v—79^v. **De 'crimine leſe maıeſtatıs'** — constitutio Christophori I (?).

8) Bl. 79^v—82^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1282** — *på Latin.*

9) Bl. 82^r—83^v. **Kong Erik glippings forordning for Bareherred** — *på Latin.*

10) Bl. 83ᵛ—84ʳ. **Epilogen til Skånske kirkeret.**

11) Bl. 84ʳ—118ʳ. **Arvebogen.**

12) Bl. 118ʳ—26ᵛ. **Skånske stadsret.**

13) Bl. 126ᵛ—31. **Skånske kirkeret.**

14) Bl. 132 *(hånd fra c. 1500).* **Om hemmeligt skriftemål** — *på Latin:* „Notandum quedam funt crimina enormia".

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96, 152; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. X; samme i Vidsk. Selsk. Skrifter VII (1845); Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXXIX—XL; Geheimearchivets Aarsberetn. V, 15, 19.*

---

684. **AM. 41, 4to.** *Perg.* $21_{,3} \times 15_{,4}$ *cm. 43 bl. C. 1350. Røde overskrifter, rødt og grönt illuminerede initialer. Hskr. er ved dets begyndelse og slutning stærkt plettet, tildels måske på grund af reagensers anvendelse. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(vistnok opr. ubeskrevet).* Brudstykke af **En fortabt sjæls kæremål på kroppen** — *versificeret oversættelse. Disse linjer på den nedre halvdel af siden ere skrevne med samme eller en omtrent samtidig hånd som hovedhåndskriftets, men på sine steder næsten helt bortslidte.*

2) Bl. 1ᵛ—41ʳ. **Skånske lov.**

3) Bl. 41ʳ—43. **Skånske kirkeret** — 'feries eclesie fcamenfivm'. *Kirkerettens slutning (ét bl.) mangler.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Lovhist. I, 62, Sml. Skrifter I, 96; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XVII—IX; Nord. Oldskrifter XVIII (Skånske lov), s. 17; Brandt, Gammeldansk Læsebog I, 60; Geheimearchivets Aarsberetn. V, s. 7.*

---

685. **AM. 42, 4to.** *Pap.* $18_{,2} \times 12_{,6}$ *cm. 284 bl. 16. årh. Adskillige titler og initialer røde eller violette. Bl. 1ᵛ, 5ᵛ, 22ᵛ, 33ᵛ, 44ᵛ—45, 49, 53, 66, 74ᵛ, 77, 83, 91ᵛ, 101ʳ, 109, 136ᵛ, 157—59, 283ʳ ubeskrevne. Bl. 192ᵛ en marginalrettelse.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. **Titel:** „Vdij Then|nne Bogh | indeholdis Malmøis Byes | Præuilegier och friihether med | Andre merckelige Domme oc fkøne vdualde Artickle, Huilc|ke fom Malmøis Byes ind|byggere, och befynderlig then|nom fom ere y nogen

øffrig|hedtz befalningh: ganſke | megit nøttelige ere | att viide. | 1561".

2) Bl. 2—5. **„Huad thennom | bør Atth Acthe ſom ere ſkickede tiil Dommere".**

3) Bl. 6—22. **Skånske stadsret** *med* efterfølgende register („Thetthe er then Reth | mand kaller Biircke|reth" *osv.*).

4) Bl. 23—76. **Malmøs privilegier fra 1360—1487.**

5) Bl. 78—82. **„Konning Frede|ricks Receſz el|ler Ordinantz | Vdgiffuen 15|30".**

6) Bl. 84—91. **Rigens ret** („Nogle Mer|kelige Artick|le och Domme ſom Kon|ningen medt Danmarcks | Riigis Raad ſamtocktt | haffuer").

7) Bl. 92—100. **Kong Eriks og Dr. Margretes fiskeribestemmelser for Skanør og Falsterbo** („Theſze effther|ſchriffne Artic|kle" *osv.*).

8) Bl. 101ᵛ—108. **Bestemmelser for høstmarkedet i Malmø** („Theſze ere the Arti|ckle" *osv.*).

9) Bl. 110—25. **Visby søret** ('then høieſte och elſte waterreth').

10) Bl. 126—36. **Overenskomst med de Vendiske stæder på herredagen i Odense 1565.** *Med tilhørende overskrift.*

11) Bl. 137—56. **Kong Kristoffers stadsret** — *her tillagt kong* 'Christian', *men dateret* 1443. *Lovstykket er nedskrevet* 1565. *Bl. 137ʳ titelblad.*

12) Bl. 160—282. **Skånske lov** („Thetthe Er | then Skaann|ſke Low paa | Retth Danſke"). *Bl. 160 titelblad; nederst her en ældre udstreget notits.*

Bl. 283ᵛ bærer nogle nodetegn, *bl. 284ʳ* optegnelser om menneskets og visse dyrs levealder, *bl. 284ᵛ* en enkelt flygtig notits.

Benyttelse og beskr.: Nye danske Magazin III, 1, s. 177; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII, XX, XXI, XXV, LII; Corpus jur. Sveo-Got. VIII, s. LXXXVIII, IX, s. LXX—XXI.

686. **AM. 43, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 200 bl. (199 + bl. 44bis). 18. årh. Kun de lige sider beskrevne.*

Afskrift af **Codex runicus** (AM. 28, 8vo) — *med bibeholdelse af runeskriften.*

Indeholder altså: Skånske lov og Skånske kirkelov med nogle tilhørende småstykker, Brudstykke af to danske kongerækker, samt landemærke mellem Danmark og Sverige.

Afskriften er ufuldstændig, idet originalens sidste 5 linjer ikke ere medtagne.

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XIII.*

---

687. **AM. 44, 4to.** *Pap. 19,4 × 15 cm. 101 bl. (100 + bl. 1bis). 16. århs sidste halvdel. Røde kolumnetitler, overskrifter og lign.; flere af initialerne forholdsvis stærkt forsirede. Bladene langs ydre margen ere medtagne af fugtighed og slid.*

Kong Magnus Erikssons svenske stadslag (Bl. 1bis—100).

Bl. 1 er et opr. ubeskrevet forsatsblad, der bærer dansk titel og enkelte andre, ligegyldige ord.

Herkomst og hist.: *Ifg. Schlyter (Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XXXIV) er håndskriftet skrevet af stadsskriveren Jacob Iller i Mariestad. — På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ex auctione Rostgardiana. Num. 457". *En anden til håndskriftet hørende løs seddel har med en hånd fra 17. årh. på Dansk henvisninger til lovens indhold.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XXXIV.*

---

688. **AM. 45, 4to.** *Pap. 19,4 × 13,7 cm. 113 bl. (bl. 103—4 sammenklistrede) med nogle forangående og efterfølgende ubeskrevne. 15. årh. Røde overskrifter og initialer, ligeså kapiteltal (beskadigede ved beskæring) og delvis kolumnetitler. Bl. 104—5, 108v—10 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—93r. **Kong Magnus Erikssons svenske stadslag** — *skrevet med to forskellige, men samtidige hænder; grænsen er bl. 42r, l. 5.*

2) Bl. 93v—95. „Her byrıas aff **trætıghı dagha** thei æro j hwart manadha | fkıpte huılke dagha thei **nyttelıke æra** tıl alt ophoff oc | huılke fom **ey æra nyttelıke.**"

3) Bl. 96—98. „Her byrıas **lækedomber aff mæfther henrık harpoftræng**".

4) 99—101. „Mıffa de qvınqve Wlnerıbus corporıs chrıstı" — *på Latin, med svensk indledning. Efterfulgt af* „Nota tæffo mæffoı fculu latha fıghıas" *osv. (6 linjer). Derefter findes midt på siden (bl. 101v)* to svenske recepter (husråd). *Sidens nederste del, hvor noget synes at være udraderet, er overklæbet med hvidt papir.*

5) Bl. 102. **Det tysk-romerske kejserdömmes indre bygning** (dets organer) — *på Svensk.*

Af bl. 102v er nederste del, hvor noget synes at være udraderet, overklæbet med hvidt papir.

6) Bl. 103r. **To artikler af stadslagen.**

Bl. 103v, der har været beskrevet med en hånd fra 16. årh., er dækket ved overklæbning med det nærmest følgende, ubeskrevne blad.

7) Bl. 106—8 *(hånd fra 16. årh.).* **„Lex duellj sueca & Gotica"** ɔ: Regler for tvekamp. *På Svensk.*

8) Bl. 111—13. **Annalistiske optegnelser til Sverigs historie,** for årene 1521—69 på Svensk, og derefter for årene 1533—50 på Latin.

***Benyttelse og beskr.:** Nye danske Magazin I, 1794, s. 57—62; Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XVIII; Läke- och Örteböcker, Stockh. 1883—86 (Sv. Fornskr. Sällsk. Saml.).*

---

689. **AM. 46, 4to.** *Pap. 20,8 × 14,7 cm. 165 bl. 15. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter, initialer, kolumnetitler og kapiteltal. Danske marginalnotitser fra 16. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(opr. ubeskrevet).* Latinsk datering for årene 1484 og 1511; Danske og Dansk-latinske småvers og penneprøver fra c. 1500, *samt (øverst) titlen* „SVENSKE LOVBOG".

2) Bl. 1ᵛ. **Om edens betydning** — *på Svensk.*

3) Bl. 2—6ᵛ. **Gårdsretten** („gaaꝛdz rættiꝛ" *kolumnetitel*) ɔ: Erik af Pommerns gårdsret, svensk redaktion.

4) Bl. 6ᵛ—27ʳ. **Uplandslagens 'kiꝛkio balker'.**

5) Bl. 27ʳ—147ᵛ. **Kong Magnus Erikssons landslag.**

6) Bl. 147ᵛ—48ᵛ. **„Somlica æru the fyndheꝛ"** *osv.* ɔ: *Nogle af Sverigs biskopper og rigets råd vedtagne bestemmelser, der ellers benævnes* högmelis ogerningar.

7) Bl. 148ᵛ—63. **'Skipmala balker' og 'radhftuffw balker' af Magnus Erikssons stadslag.**

8) Bl. 164—65ʳ *(hånd fra 16. årh.).* **Ni af kong Gustav og rigens råd beslutttede artikler** — *Dansk.*

Bl. 165ᵛ bærer et par tyske penneprøver.

Herkomst og hist.: *Så vel marginal-noterne som optegnelserne bl. 1ʳ og 164—65ʳ vidne om, at dette svenske håndskrift forholdsvis tidlig er kommet i dansk eje. Ifg. en foran indklæbet seddel er det af Arne Magnusson erhvervet* „Ex auctione Roftgardianâ. Num. 456."

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XIX—XX, X, s. XXXVII—VIII, XI, s. XX.*

---

690. **AM. 47, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,8 cm. 189 bl. 16. århs sidste halvdel. Kolumnetitler. Åben plads for initialer. Hvidt presset læderbind med spænder. Bl. 1ᵛ—12 og 33 ubeskrevne, ved hskrs slutning adskillige ubeskrevne blade. Bindets 1ste inderside er temlig tæt beskreven med blandede optegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(i forb. med bindets inderside).* **Forskellige, mest latinske tankesprog og ejernotitser.**

2) Bl. 13—32. **Uplandslagens 'Kyrkio Balk'.**

3) Bl. 34—189. **Kong Kristoffers landslag.**

Herkomst og hist.: *Blandt de ovennævnte ejernotitser kan fremhæves* „Liber Andreæ petrj Arofien*sis*" *og* „Hunc librum mihi Andreæ Arosiensi dono contulit optimus vir, et pietate insignis, Dominus Laurentius Benedictj studiosus vpsaliensis, anno 1582". *På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Denne Svenfke loubog haver ieg bekommet af Amtmand Frieffe 1720".

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXXVIII, XII, s. XLII—III.*

---

691. **AM. 48, 4to.** *Pap. 19,5 × 14,8 cm. 164 bl. C. 1600. Initialer og overskrifter stærkt fremhævede; kolumnetitler. Bl. 14ᵛ—24, 87—97 ubeskrevne, endv. endel blade ved hskrs begyndelse og slutning blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—14. **Uplandslagens 'Kyrkie Balk'** — *ufuldendt, indbef. flok 1—14.*

2) Bl. 25—164. **Kong Kristoffers landslag** — *ufuldendt, idet næsten hele 'Tiuffua balken' mangler, endv. er forbigået 'Byggninga balk' fra i kap. 9.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXXVI, XII, s. XLIII.*

---

692. **AM. 49, 4to.** *Pap. og perg. 20 × 14,3 cm. 124 bl. Slutn. af 15. årh. Røde overskrifter, initialer, kolumnetitler, kapiteltal. Ved hskrs beg. og slutning nogle ubeskrevne blade, der vise stærke spor af fugtighed. Brunt, presset læderbind med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—13ᵛ. **Uplandslagens 'kyrkio balker'.**

2) Bl. 13ᵛ—122ʳ. **Kong Magnus Erikssons landslag.**

3) Bl. 122ᵛ—24. **Gårdsretten** — *i svensk redaktion.*

Herkomst og hist.: *På bindets 1ste inderside læses med en hånd fra 16. årh.* „Denne bog hør meg | elſebe brade tel" *osv., og længere nede med en anden hånd* „Sten Brahe". *Bl. 124ᵛ nederst findes i rødt lak et aftryk af det Rantzauske våben. Hskr. har altså tidlig været i dansk eje.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXV, X, s. XL—LI.*

---

693. **AM. 50, 4to.** *Pap. 20,1 × 14,7 cm. 147 bl. Skr. 1551 af Petrus Elaui (bl. 41ᵛ). Grönne initialer i hskrs 1ste tredjedel. Bl. 16, 17 og 147 stærkt beskadigede og defekte. Rygtitel, i guldtryk,* „Svensk Lovbog".

Indhold:

1) Bl. 1—145. **Kong Kristoffers landslag.**

2) Bl. 146—47. **Uplandslagens kirkebalk** — *fragmentarisk.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. XII, s. XXV.*

---

694. **AM. 51, 4to.** *Perg. 16,8 × 13,2 cm. 91 bl. C. 1400. Røde overskrifter, kapiteltal og kolumnetitler (disse sidste tildels beskadigede ved beskæring); røde, gule og blå initialer. Bindet fodret med papir fra et ældre regnskab. Bl. 1r ubeskrevet. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—88v. **Magnus Erikssons landslag.** *Muligvis fra 14. årh.*

2) Bl. 88v—89r *(hånd fra 15. årh.).* **'erdha balkır'**, *tillæg til landsloven.*

3) Bl. 89v—91. **'kyrkıu balker'** *ɔ:* Smålandslovens kristnubalk — *muligvis fra slutn. af 14. årh. Ufuldstændig, idet to blade ved hskrs slutning må antages at være gåede tabte; ender* „*þet* ær annur warþer ınne takín“.

I håndskriftet er indlagt nedre del af et papirsblad *(hånd fra 16. årh.), indeh. afskrift af* 10. kap. af landslagens tyvebalk.

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. X, s. I—IV (facs.), VI, s. XXVI—VII (facs.).*

---

695. **AM. 52, 4to.** *Perg. 20,8 × 15 cm. 98 bl. C. 1400. To forsk. hænder. Røde overskrifter og kapiteltal, røde, blå, grönne eller flerfarvede initialer. Bl. 1 og 98v opr. ubeskrevne. På bl. 8—11 er skriften meget afbleget og slidt, hist og her opfrisket med mørkere blæk. Rygtitel, i forgyldt tryk,* „Sverigs Lovbog“. *I marginen adskillige indholdsangivelser med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1v. Latinske bönner.

2) Bl. 2—11. **Södermannalagens kirkiu-balk** („Hær byrıas kırkıu balker“ *osv.*).

3) Bl. 12—98r. **Kong Magnus Erikssons landslag.** *Sidste sides nedre halvdel bærer* en lovbestemmelse, *tilföjet med en yngre hånd.*

Herkomst og hist.: *På bl. 1v findes med en hånd fra 16. årh. skrevet* „Sten Brahe“. *Nederst bl. 97v er aftryk af to laksegl, et sort og et rødt, der vistnok have fremstillet henholdsvis det Rantzauske navnetræk og våben.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IV, s. XIV, X, s. XXXII.*

---

696. **AM. 53, 4to.** *Perg. 20 × 14,7 cm. 113 bl. 14. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter, kapiteltal og kolumnetitler (disse sidste tildels beskadigede ved beskæring); røde og blå initialer. I hskr. adskillige defekter, betegnede ved indsættelsen af hvide papirsblade, ligesom defekten er angivet af Arne Magnusson ved påskrift på det nærmest foregående blads nedre margen. Bl. 8—9 plettede, af bl. 6 og 62 er det ubeskrevne perg. af nedre margen beskåret; gennem midten af bl. 106—11 går en flænge. Bl. 22v og 49v optages nedre margen af en længere retslig notits.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(hånd fra c. 1500).* **Dyrekredsens tegn,** deres forhold til årets arbejder og de menneskelige foretagender — *Svensk.*

2) Bl. 1v—7r. **Calendarium.** *På 1ste side er med en hånd fra 16. årh. optegnet nogle* latinske sætninger.

3) Bl. 7v *(hånd fra c. 1500).* **Edens betydning** — *Svensk. Endvidere findes her (med ældre hånd)* et alfabet.

4) Bl. 8r. a) 4 linjer runeskrift, *muligvis indeholdende latinske tankesprog,* b) Svenske optegnelser (15. årh.), *næsten ulæselige.*

5) Bl. 8v—113. **Kong Magnus Erikssons landslag.** *Forskellige lakuner, ender defekt i Tyvebalkens 33. kap. med ordene* „foꝛ þy at ængín fynd maa aff þy hæ(ræþe)“.

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. X, s. XIII—XIV.*

---

697. **AM. 54, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 58 bl. (57 + 1bis) med nogle efterfg. ubeskrevne. Skr. 1587 af David Bilefeld. Som regel røde overskrifter og initialer. I marginen hist og her enkelte tillæg og rettelser. Bl. 1 bærer kun med latinske taltegn årstallet 1587.*

Gutalag, *med tilhørende* register („Hier Byrias Gutha Lagh“).

Herkomst og hist.: *Bl. 55r nederst er af skriveren tilföjet* „Exaratum Aº 1587. 14. Calend: Iunij, per Dauidem | Bilefeld Ecclefiaften Barling boënfem ac pꝛæpofitum | Boꝛealis TERTIANÆ. iuxta | Tenoꝛem Veteꝛis Exemplaris | Anno MCD.LXX: scripti“. *Ved håndskriftets slutning står* „Anno 1587. 19. Maij. | D. B. C.“ *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson gjort nogle uddrag af dette håndskrift og tilföjet nogle bemærkninger om det, hvoraf det fremgår, at det har tilhørt J. Rosenkrantz (amtmand i Fyn, d. 1695).*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. XVI (facs.).*

---

698. **AM. 55, 4to.** *Pap. 22 × 16,3 cm. 70 bl. (69 + 1bis). C. 1600. Bl. 59^v—60, 66—67, 68^v—69^r ubeskrevne. Indb. i et med papir betrukket perg.-bl. af en latinsk messebog med noder. På bindets forside er skrevet* „DEN | GAMLE | GVLLANDS | LOW".

Indhold:

1) Bl. 1^r. Titelblad: „GULLANS | LOVF. | Claudius Chriftophori. F." | *Herunder af en nyere hånd tilföjet* „(Lyschander | † 1623.)".

2) Bl. 1bis—59^r. **Gutalag** i dansk oversættelse — *med forangående* indholdsfortegnelse („Her beginnis gullands Lou").

3) Bl. 60^v. Nogle få værdiberegnings-optegnelser.

4) Bl. 61—65. „Regifter offuer Den Gullenfke | louw" — *kun nogle få linjer på hver side.*

Bl. 68^r findes en afskrift af de øverste linjer bl. 14^r. Bl. 69^v bærer nogle penneprøver og lign.

Herkomst og hist.: *Af titelbladet fremgår, at håndskriftet har tilhørt Cl. Lyschander; om det er skrevet af ham synes tvivlsomt.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. XVI (facs.).*

---

699. **AM. 56, 4to.** *Perg. 27,7 × 20,8 cm. 76 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Flerfarvede og stærkt ornamenterede initialer, røde overskrifter. Marginal- og interlinear-antegnelser med yngre hånd; enkelte steder er den ældre skrift opfrisket eller understreget. Ender defekt. Samme hånd som AM. 302, fol. m. fl.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov, *med kong Magnus til loven hørende* retterbøder, *der standse med ordene* „tıll boꝛn ero mat annongar".

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 539—41.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AM^ske notitssedler, hvoraf den ene meddeler indholdet af de til hskrs ældre bind hørende smudsblade; ifg. disse er hskr. 1577 givet af Anne 'Kruckuo dotter' til Anders Nielsson i Krogen; senere tilhørte det Hans Theste på 'Huedt' og 1682 M. Scanchius. Den 1ste AM^ske seddel giver oplysning om nogle rester af 4 eller flere bortskårne perg.-blade, af hvilke endnu den gang sås spor bag i håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817 (facs.); K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 3; Chrania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1879, nr 14, s. 2, 17, 19, 20, 46—47; NgL.*

---

700. **AM. 57, 4to.** *Perg. 27,8 × 20,5 cm. 40 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Adskillige defekter; lakunerne ere fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foden af det nærmest foregående blad. I marginen indholdsangivelser fra 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—40r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.**

2) Bl. 40r—v. **Kong Håkon Håkonssöns bekræftelse af kardinal Vilhelms forordning om helligdage og kirkegods.**

3) Bl. 40v. **Kong Håkon Magnussöns forordning om landskyld i Viken.**

4) Bl. 40v *(hånd fra 16. årh.).* **Formular for tingsætning.**

Bag i håndskriftet er indfæstet 6 oktavblade (papir); *på det første har Arne Magnusson gjort nogle* notitser ang. norske lovstykker i dansk oversættelse; *bl. 2—3 er* afskrift af stykke 3, *bl. 4—6* af stykke 2— *bægge udførte for Arne Magnusson.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 541—43.

Herkomst og hist.: *Stykke 4 er underskrevet* „Mart. Nielſsönn", *der vel altså har været ejer af håndskriftet. Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er hskr. erhvervet i Bergen og har tilhørt præsten Gerhard Miltzov på Voss.*

Benyttelse og beskr.: *Gulapingslög 1817; Dipl. Isl. I; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

---

701. **AM. 58, 4to.** *Perg. 22,5 × 16,5 cm. 86 bl. Tospaltet (med undtagelse af de 2 første og 5 sidste bl.). 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Forskellige yngre og ældre marginalhenvisninger. Adskillige defekter, af Arne Magnusson fremhævede ved påtegning på foden af foregående blad. Bl. 65 er næsten ganske bortskåret, så at kun nogle bogstaver langs indre margen stå tilbage. Bl. 19, 23, 28, 29 ere beskadigede ved bortskæring af ydre margen, bl. 78, 84 ved nedre margens afskæring. Bl. 1r ubeskrevet. Foran på bindets inderside er med en hånd fra 18. årh. slutn. en latinsk bedömmelse af codex antegnet. Efter bl. 2 fandtes ifg. en påtegning af A. M. i sin tid rester af fire nye blade.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ *(hånd fra 16. århs slutn.).* **Om edens betydning** — *Dansk.*

2) Bl. 2 *(hånd fra 16. århs slutn.).* **„Etlegh Norgis koningar fraa | harald haarfagre indtill konge olaf".** *Ender defekt med* „och Halffdan fuartte, och Sigroder".

3) Bl. 3—11ᵛ. **Eidsivatings ældre kristenret,** *kortere recension.*

4) Bl. 11ᵛ. **Kap. 24 af Borgartings nyere kristenret.**

5) Bl. 12—81. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *efterfulgt af* slutnings-retterbøder *og* epilog.

6) Bl. 82—86. **Retterbøder af kongerne Magnus Håkonssön, Erik Magnussön og Håkon Magnussön.**

Bag i håndskriftet er indhæftet 7 oktavblade (papir), *indeholdende en for Arne Magnusson udført* afskrift af hskrs sidste retterbod (Håkon Magnussön, om udlændingers told).

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 543—46.

Herkomst og hist.: *I påskrifter på sidste side nævnes som ejere af hskr. i ældre tid* „afmunder" *og* „. . . figurderfon"; *bl. 1ᵛ navngiver* „Jacop lauriszon" *sig som ejer* 1576; *ifg. A. M.s påtegning på bagsiden af den første af de to foran indklæbede sedler stod på det ældre bind* „Carl Anderfen anno 1575". *Den nævnte AMˢᵏᵉ notitsseddel indeholder, foruden indholdsangivelse, den oplysning, at codex fra Norge er kommen til gehejmeråd Moth, som forærede den til A. M.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

---

702. **AM. 59 a, 4to.** *Pap.* $20_5 \times 16$ *cm. 7 bl. Sidste del af 17. årh.*

'Odals Bälkur' ɔ: Óðalsbrigði *(kap. 1—17) i kong Magnus lagabøters Norske landslov.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bök fem fyrrum hefur ätt Magnus Jons fon lögmadur, enn eg feck fra Gudrunu Þorgilsdöttur."

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 546.*

703. **AM. 59 b, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 4 bl. C. 1700. Sidste side (bl. 4r) er tilföjet ved en AMsk skriver.*

„Odals Balkur eda Landabr*i*gdab*alkur* ur Gulaþ*ings* bok".

Samme indhold som foregående nummer.

Benyttelse og beskr.: *Se foreg. nr.*

Ved fejlagtig påskrift have betegnelserne a og b tidligere for disse to numres vedkommende været ombyttede.

---

704. **AM. 60, 4to.** *Perg. 21 × 15,6 cm. 103 bl. 14. årh. Røde overskrifter, kapiteltal og kolumnetitler, røde eller forskellig farvede initialer. Marginalhenvisninger og lign. fra 16. og 17. årh. Bl. 87 er repareret ved tilföjelse af bladets nedre del, som er udfyldt med yngre skrift. Brunt, presset læderbind.*

Indhold:

1) Bl. 1—6v. **Kong Magnus lagabøters kristenret** for Gulating.

2) Bl. 6v—7. **Om tienden,** to kapitler. *Störste delen af bl. 7v ubeskreven; nederst på siden* en notits fra 17. årh. i efterligning af oldsproget.

3) Bl. 8—21r. **Frostatings kristenret.**

4) Bl. 21v—81v. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.**

5) Bl. 81v—98v. **Bergens bylov.**

6) Bl. 98v—103r. **Retterbøder** af kongerne Håkon Håkonssön, Magnus Håkonssön, Erik Magnussön, Håkon Magnussön, *samt* om gejstlighedens ret og skyldighed. *De sidste linjer bl. 103 ere tilföjede i yngre sprogform (17. årh.).*

7) Bl. 103v. **Grænseskel mellem Norge og Sverige** — *ufuldst. Herefter følger i dansk sprogform fra 17. årh. angivelse af* Ledingsskibenes antal.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 547—49.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Annaler f. nord. Oldk. 1844—45, s. 157; Frumpartar isl. túngu, s. XXXVI—VIII; Monumenta hist. Norv., Chrania 1880, s. LX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3, 20; NgL. (facs.).*

---

705. **AM. 61 a, 4to.** *Perg. 22,6 × 17,5 cm. 76 bl. (incl. tre papirsbl. 1—1ter). 1ste del af 14. årh. Røde overskrifter og (delvis) kolumnetitler, flerfarvede initialer. Bl. 2 senere indsat, bl. 52r ubeskrevet. Yngre marginalantegnelser. Prik over* i *og krølle over* u *er i membranen senere tilföjet. Gennem hele håndskriftet er på bladene fastklæbet småsedler (ialt 78, deraf 76 perg.), der med en hånd fra 16. årh. give tillæg eller henvisninger til loven. 4 i håndskriftet indklæbede AMske sedler give oplysning om hertil hørende bestanddele, som — efter af Arne Magnusson at være udtagne — en tid have været opførte under AM. 95, 4to og Ny kgl. Sml. 1654, 4to, men nu udgöre AM. 61 b, 4to. Flere lakuner.*

Indhold:

1) Bl. 1—1ter *(Papir, slutn. af 16. årh.).* [a]) Ejernotitser, tankesprog og lign.; [b]) „Om 10. Aars Leidangs faldt eller Lengre“; [c]) „Om Tindefaldt“; [d]) Register over sagøre; [e]) Borgerskabsed i Bergen (til Kristian IV), på Dansk og Tysk; [f]) „En Dommeris Daglig Bøenn“; [g]) 'Huorledis Laugtingedt Sættis y Bergen' *(ender defekt).*

2) Bl. 1qvater—51. **Kong Magnus lagabøters norske landslov.**

3) Bl. 52v—64v. **Bergens bylov.**

4) Bl. 65—71v. **Farmannalov** og **bylovens tyvebalk.** *Farmannaloven begynder defekt, med ordene* „tueɢia manna vittni“.

5) Bl. 71v—73. **Retterbøder** af kong Håkon Magnussön — *ender defekt.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 549—53.

Herkomst og hist.: *Bl. 1 (1ste papirsbl.) nævnes som ejer* „Jens Nielſsön, som Thientte Claus Skiell“, *af ham købte* „Michel Jenſsön“ *bogen* 1579. *På to foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels oplysning om håndskriftets indhold, dels meddelelse om, at hskr. er købt på vicestatholder Gabels avktion 1709.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6, 21, 22; NgL.*

---

706. **AM. 61 b, 4to.** *Perg. og pap. 22,6 × 17,3 cm. 35 bl., 16. århs 2den halvdel.*

I *(en tid indlemmet i* AM. 95 b, 4to. *Perg. 5 bl.).*

1) Bl. 1. *Brudstykke af* **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *omf.* købebalkens kapp. 10, 13, 24 (*num.* kap. 14—16).

2) Bl. 2—4. *Brudstykke af* **Farmannalov,** *i* dansk *oversættelse, beg. i kap. 4* „Endt Skiiper ſkall Intedt Raade ther forre", *ender med kap. 13.*

3) Bl. 5. *Brudstykke af* **Jónsbók,** *omf.* tyvebalkens kap. 13—15.

II *(en tid indlemmet i* Ny kgl. sml. 1654, 4to. *Pap. 30 bl.).* **Vedtægter for Bergen, forordninger fra 14—16. årh.,** deriblandt 'Sauda Breff' (for Færøerne), **domme** og lign. — *indholdet specificeret i Norges gl. Love IV, s. 551—53.*

Herkomst og hist.: *Angående I har Arne Magnusson på et tilhørende omslag noteret, at disse blade oprindelig vare indsyede for og bag i en gammel norsk lovbog på pergament, som han år 1709 købte på vicestatholder Gabels avktion (ɔ: AM. 61 a, 4to). Også II har samme oprindelse, hvorom henvises til den udførlige beskrivelse i Norges gl. Love.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 551—53.*

---

707. **AM. 62, 4to.** *Perg.* $24{,}_{3} \times 17$ *cm. 90 bl. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Håndskriftet bærer ved begyndelsen og (navnlig) ved slutningen spor af fugtighed; af bl. 76 er nedre margen afreven. Brunt, presset læderbind, indvendig betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskr. Det således benyttede folioblad danner tillige smudsblad, henholdsvis foran og bag i bogen.*

Indhold:

1) Bl. 1—82. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) Bl. 82^r^-90. **Den nyere Gulatings kristenret.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 553—56.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets begyndelse (bl. 1^r^) findes Th. Torfæus valgsprog og navn. Yderligere oplysninger om dette hskr. indeholde Arne Magnussons optegnelser på sedlerne a—e. Det var ifg. disse købt på* „Raſmus Raſmuſſens auction" *af en guldslager, som solgte Torfæus bogen 1707. Foran i håndskriftet fandtes — foruden spor af fire andre blade — 4 perg.-blade, indeh. Nidaros bisperække, samt latinske og danske kirkelige småstykker, beskadigede af fugtighed; disse blade borttog Arne Magnusson (findes tilligemed A. M.s afskrift i AM. 683, 4to og 258 b, 8vo = Addit 7 e, 8vo). Bag i fandtes*

ligeledes nogle blade, hvorpå „Rettarbota rufl"; *uagtet A. M. angiver at have ødelagt dem, efter at de vare afskrevne, findes vistnok også disse i AM. 683, 4to. Håndskriftet lod A. M. ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3; NgL. (facs.).*

---

708. **AM. 63, 4to.** *Perg. 19,3 × 16 cm. 46 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde, grönne eller brogede initialer. Marginalier fra c. 1500, beskadigede ved beskæring. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—46r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog. *Begynder i landeværnsbalken* „þa fk*al* h*ann* kalla t*il* fín gr*a*nna fína".

2) Bl. 46v *(hånd fra 15. årh.).* a) Kap. 24 af Borgartings nyere kristenret, b) „Jt*em* ner brudlaup ma g*i*ora".

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 556—57.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt dette håndskrift af en Jón Þorsteinsson. Bl. 46r nederst findes et par skriverfraser, bl. 46v nederst har været udfyldt af — senere igen udslettede — notitser fra c. 1600.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

---

709. **AM. 64, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 353 bl. C. 1600. Røde overskrifter og initialer; adskillige marginalhenvisninger, tildels røde, med rødt er også en ældre foliering af hskrs to hoveddele udført. Initialerne tildels store og stærkt ornamenterede. Bl. 8 er et senere indsat, til angivelse af lakune benyttet blankt blad, bl. 90v, 239, 331v, 337v opr. ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—230r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** (Gulatingsloven) *i dansk oversættelse.*

2) Bl. 230v—38. **Register over loven.**

3) Bl. 240—43. **Register over sagøre,** *med overskrift* „Tabula totius Legis Noruegiæ".

4) Bl. 244—331ʳ. **Retterbøder, recesser og lign.** fra 13—16. årh., *de ældre i dansk oversættelse.*

5) Bl. 332—34ʳ. **Uddrag af 'Lauritz Hanſöns Lougbog** fordum Laugmand y Stauanger. Anno MDLXX'. *Omfatter* mont, mål, vægt, „bugilde kiörlag", *samt nogle* ordforklaringer *(disse tilföjede med en anden hånd?).*

6) Bl. 334ᵛ—35ʳ. **„Danmarckis Adels Gamb|le Naffn och Slechter".**

7) Bl. 335ᵛ. **„Fiorten Konningens Capel|ler wdj Norrigis Riige".**

8) Bl. 335ᵛ. **„Inſcriptio MAGNI Lapidis dictj | (Lappe Stenen)** ſiti iuxta littus | munitionis Kronėburgenſis An|no 1577".

9) Bl. 336—37ʳ. **„Nogle Spörgſmaall vdj Norgis Low ſom | ſiunis mörcke oc vel forandris kunde"** — *med tilhørende* „Gienſuar".

10) Bl. 338—53. **Jörgen Lyckes retterbod, 1568.**

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 557—59.

Herkomst og hist.: *Håndskriftets hoveddel skal ifg. NgL. IV være skrevet af byskriveren i Bergen Peder Nilssön Lem. Bl. 1ʳ angiver Abſolon Abſolonſön Beier sig som ejer af håndskriftet; forskellige personnavne forekomme bl. 90ᵛ, 239ᵛ, 335ʳ, 337ᵛ — deriblandt dog næppe noget 'Beriulfsøn' (men* Berentſsön).

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14. s. 24, 46, 56; NgL. Se endv. ang. stykke 5 Paus, Forordninger for Norge, s. 1040—44, og m. h. t. stykke 6 Holbergs Danemarks og Norges geistl. og verdsl. Staat, s. 273—74.*

---

710. **AM. 65, 4to.** *Perg.* $23{,}5 \times 16$ *cm. 99 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Forskellige, yngre og ældre marginaltilföjelser, nogle med Torfæus hånd. Arne Magnusson, der på forsatsbladets inderside har givet optegnelser ang. landsloven, har ligeledes ved påtegning på foden af bladene angivet nogle lakuner i håndskriftet. Brunt, presset læderbind. Bl. 99ᵛ ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—59. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog. *Begynder defekt i landeværnsbalken* „(ha)fetı huær moꝛk *ſılfrs* uıð *konung*".

2) Bl. 60—65ʳ. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

3) Bl. 65v—77. **Tunsberg bylov.**

4) Bl. 78—79r. **Om gejstlighedens ret og skyldighed.**

5) Bl. 79r—79v. **Kardinal Vilhelms forordning om den norske kirkes rettigheder** *(gammelnorsk oversættelse).*

6) Bl. 80—99r. **Ærkebiskop Jons kristenret.**

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 559—61.

Herkomst og hist.: *Til oplysning om hskrs historie tjæne dels påskrifter bl. 1r og 99r (Th. Torfæus navn og valgsprog og på det sidste sted tillige navnet* „P E Brandal“), *dels tre foran indfæstede AMske sedler; af disse erfares, at bag i håndskriftet, som var i* „rifnu önytu bande“, *men som er blevet ombundet af A. M., fandtes to småstykker på papir a) et dansk ærevers til lavmanden i Bergen* Pouel Helliefſön, *1602, hvem håndskriftet rimeligvis har tilhørt, og b) fremstilling af de fyrstelige m. fl. indskrifter på en rude i Bergen, 1599. På indersiden af bindet bag i hskr. havde nævnte P. E. Brandal atter skrevet sit navn og årstallet 1654. A. M. havde erholdt håndskriftet af Th. Torfæus hustru år 1715. Foran i hskr. lå en af Ásg. Jónsson udført værdiløs afskrift til udfyldning af lovens manglende begyndelse.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 3—4; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 18, 21; NgL.*

---

711. **AM. 66, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,3 cm. 159 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Gulatingslov — *afskrift efter Cod. Rantzovianus.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 561, sml. 596.*

---

712. **AM. 67, 4to.** *Pap. 19,3 × 15,5 cm. 82 bl. C. 1700. Åben plads for initialerne.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov — *afskrift efter AM. 68, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Norges gamle Love IV, s. 561.*

---

713. **AM. 68, 4to.** *Perg. 19,5 × 14,5 cm. 66 bl. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer eller åben plads for disse; enkelte steder (f. eks. bl. 1r) er skriften senere opfrisket. Bl. 12 tilhører oprindelig ikke dette hskr.; bl. 65—66 ere skrevne med en*

noget yngre hånd end det foregående. Hist og her marginalantegnelser, bl. 61ᵛ tillæg fra gammel tid. Hskr. ender defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—8ᵛ, 17ʳ—63ᵛ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** *med tilhørende* Retterbøder *og* Epilog.

2) Bl. 8ᵛ—17ʳ. **Eidsivatings ældre kristenret** i vidtløftigere recension, *indsat i landsloven efter dennes kristendoms-balk.*

3) Bl. 12 *(slutn. af 14. årh.).* **Brudstykke af Vikens ældste kristenret** — *indsat i den under stykke 2 anførte kristenret og ved henvisningstegn anvist plads bl. 11ᵛ.*

4) Bl. 63ᵛ—66. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 561—63.

Herkomst og hist.: *Bl. 63ᵛ, ved landslovens slutning, findes antegnet af en med håndskriftet samtidig hånd* „Ingulꝼer dagꝼinz ſon a þeſſa logbok". *På en foran indklæbet seddel, indeholdende A. M.s notitser om håndskriftet, meddeles, at A. M. år 1704 har erholdt dette til foræring af den islandske lagmand Sigurður Björnsson. Foran er ligeledes indklæbet et brudstykke af det ældre forsatsblad.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Haviniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.*

---

714. **AM. 69, 4to.** *Perg. 18 × 13,5 cm. 85 bl. 14. århs 1ste halvdel. Svage spor af røde overskrifter og initialer; perg. er slidt og hullet, adskillige blade beskadigede. Flere defekter, fremhævede af AM. ved påtegning på foden af foreg. bl. Fra 17. årh. findes flere islandske marginalantegnelser og navne — dog i det hele uden betydning. Bl. 85ᵛ, sidste halvdel, ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—81ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) Bl. 81ʳ—85. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 563.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede AMske sedler har A. M. år 1698 erholdt håndskriftet fra dav. vice-lagmand Páll Jónsson (Vidalín) på Island, til hvem det var kommet fra Leirárgarðar.*

Benyttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817 (facs.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.

---

715. AM. 70, 4to. *Pap. 19,5 × 16 cm. 97 bl. Slutn. af 16. årh. (1586). Røde overskrifter, åben plads for initialer. Bl. 1 repareret ved overklæbning af den ubeskrevne første side. Bl. 1v—2r indeholder kun ejernavne og lignende påskrifter, bl. 2v—6r ubeskrevne; endv. efter hskrs slutning en mængde ubeskrevne blade. Enkelte marginalantegnelser.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov — *afskrift efter AM. 69, 4to, med to lakuners udfyldning efter* Jónsbók.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 564.

Herkomst og hist.: Af de i håndskriftet indførte påtegninger ses, at dette i 17. årh. har tilhørt sysselmand Jón Magnússon og dennes sönner Guðmundur og Eggert.

Benyttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817; NgL.

---

716. AM. 71, 4to. *Perg. 23,8 × 18 cm. 61 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel. Røde overskrifter, flerfarvede, tildels stærkt ornamenterede initialer. Bl. 8v for störste delen ubeskrevet, af bl. 9 er marginen delvis bortskåren. Hist og her marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—60v. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med kong Magnus tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) **Retterbod om fællig,** af kong Håkon Magnussön, *optager delvis det opr. næsten helt ubeskrevne bl. 8.*

3) Bl. 60r—61 *(14. århs sidste halvdel).* **Privilegier for Bergen,** af kong Erik Magnussön.

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 564—65.

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbede AMske sedler fremgår, at Arne Magnusson har erholdt håndskriftet af justitsråd Rostgård, til hvem det var kommet fra præsten Peder Syv (Hellested, Sæland); A. M. udskilte fra hskr. en tilhørende dansk oversættelse (AM. 75, 4to) og lod det på ny indbinde. På det ældre bind stod „IONAS MAGNI. | ANNO 1598“, *indvendig på bindet* „Jacob Anderſsön“.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 49; NgL.

---

717. **AM. 72, 4to.** *Perg. 25 × 18,2 cm. 58 bl. 14. årh's beg. Røde og grönne initialer; stor og plump skrift. Håndskriftet, der har adskillige defekter, er på flere steder beskadiget ved flænger og bortskæring af marginen. Forskellige marginalnotitser og enkelte tegninger. Sidste halve side optages af penneprøver og lign.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **Kong Erik Magnussöns almindelige retterbod** — *begynder defekt med ordene* „við ꝼıoꝛþongſ gıoꝼ *ok* tıundar gıoꝼ“.

2) Bl. 2v—58. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med* Magnus slutningsretterbøder *og* epilog.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 565—66.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på to foran indklæbede sedler nogle notitser om håndskriftet, som han har fået i Danmark.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3; NgL.*

---

718. **AM. 73, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 28 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson.*

Tunsberg bylov — *afskrevet efter AM. 65, 4to.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 566.

---

719. **AM. 74, 4to.** *Perg. 20,5 × 14,5 cm. 35 bl. 14. årh. Tospaltet. Røde overskrifter og initialer. Hist og her marginaltilföjelser. Adskillige defekter, tildels fremhævede ved påtegning af Arne Magnusson.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov.

Beg. „næꝼndꝛ manne. vı. aura“ *(Þingfb. kap. 2), ender* „lyklæ ok ꝼa æí. þa bꝛío(te)“ *(Landslb. kap. 14).*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 566.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er håndskriftet erhvervet* „ex auctione Birkerodianâ 1709“.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.*

---

720. **AM. 75, 4to.** *Pap. 23,3 × 16,3 cm. 118 bl. 16. årh. Tospaltet. Adskillige sider ubeskrevne. Ved hskrs beg. og slutn. blanke blade. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov i dansk oversættelse.

Er udtaget af AM. 71, 4to, hvor den tilsvarende gammelnorske tekst findes.

Hist og her indskydes på de åbne pladser tillæg (tildels underskrevne H B): Uddrag af Jónsbók samt af norske retterbøder og forordninger ned til 16. årh.

Bl. 118r. Værdiberegning („En Mark Guld er aatte | mark penninger").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Translatio Danica Codicis LL Norvegicarum Magni Regis. Ex Codice qvi olim fuit D*omi*ni Petri Septimii [var ſkudt igen*n*em pergam*ent*sbogen]".

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49; Norges gamle Love IV, s. 567.*

---

721. **AM. 76 a, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 16_{,2}$ cm. 49 bl. (incl. titelbl.). C. 1700. Skr. af præsten Jón Gíslason.*

Bergens bylov.

Afskrift efter AM. 323, fol. med udeladelse af kristendomsbalk, landeværnsbalk og mandhelgebalk.

Benyttelse og beskr.: *Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Norges gamle Love IV, s. 567.*

---

722. **AM. 76 b, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 17$ cm. 22 bl. Slutn. af 17. årh. Skr. af Guðmundur Guðmundsson.*

Tunsberg bylov.

Afskrift efter C. 15, 4to i det kgl. bibl. i Stockholm.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Exemplar hefur ritad Gudmund*ur* Gudmundzſon, i Sviariki, og er ritad efter Codice in Archivo Regis Sveciæ".

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

723. **AM. 77 a, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 16_{,6}$ cm. 16 bl. C. 1700. Sandsynligvis skr. af Magnús Einarsson.*

Eidsivatings ældre kristenret.

Afskrift efter AM. 58, 4to.

Foran er indklæbet en AM^sk notitsseddel, hvor også G. Thorkelin har gjort nogle antegnelser.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 567.*

---

724. **AM. 77 b, 4to.** *Pap.* $21{,}_{2} \times 15{,}_{5}$ *cm. 18 bl. 16. årh. (1566). Skr. af Jacobus Matthias Agricola. Bl. 1 optages af skriverens navn og årstallet for afskriften.*

Borgartings nyere kristenret.

På forsatsbladet findes en notits af Jón Ólafsson fra Svefneyjar.

Benyttelse og beskr.: *Norges gl. Love IV, s. 567.*

---

725. **AM. 77 c, 4to.** *Pap.* $21 \times 16{,}_{5}$ *cm. 20 bl. C. 1700. Sandsynligvis skr. af Magnús Einarsson.*

Eidsivatings ældre kristenret (kortere recension).

Ender defekt i kap. 42 „x. er bꝛodꝛ kona".

Afskrift efter en membran i Københavns gamle universitetsbibliothek, brændt 1728.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 567—68.

Herkomst og hist.: *Til hskr. høre de AM^ske notitssedler* a—e, *med forsk. oplysninger, ang. hvilke henvises til NgL.*

---

726. **AM. 77 d, 4to.** *Pap.* $20{,}_{2} \times 16$ *cm. 16 bl. C. 1700.*

Eidsivatings ældre kristenret.

Afskrift efter AM. 68, 4to.

En foran indklæbet AM^sk seddel angiver originalen som oprindelig tilhørende lagmand Sigurður Björnsson.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568.*

---

727. **AM. 77 e, 4to.** *Pap.* $21{,}_{5} \times 16{,}_{2}$ *cm. 16 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson.*

Gulatings nyere kristenret.

Afskrift efter AM. 62, 4to — ifg. A. M.s notits en codex, han har erholdt af Þormóður Torfason.

Nævnte notits er skrevet på forsiden af to sammenhængende kvartblade, hvis indersider bære en senere overstreget stamtavle fra „Ebbo Sunonis princeps belli in lena" gennem tre led *(A. M.s hånd).*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568.*

---

728. **AM. 77 f, 4to.** *Pap. $20_{,4} \times 16_{,5}$ cm. 11 bl. C. 1700. 1ste bl. tilföjet med Arne Magnussons hånd, bl. 1^r ubeskrevet med undtagelse af titel og oplysende notits.*

Gulatings nyere kristenret.

Ifg. Arne Magnusson afskrift efter en membran i Københavns gamle universitetsbibliothek.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568.*

---

729. **AM. 77 g, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 17$ cm. 14 bl. C. 1700. Skr. (ifg. NgL.) af præsten Jón Halldórsson.*

Gulatings nyere kristenret.

Afskrift (ifg. A. M.s foran indklæbede notits) efter Bartholiniana D.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568—69.*

[Ifølge den gamle katalog skulde endvidere i AM. 77, 4to findes „Kriftin*n* Rettr Magnufar Konungs og Iöns Ærkibifkups, duo Exemplaria. Kriftindoms Bälkr Sværis Konungs og Biskupan*n*a", *men disse mangle nu.]*

---

730. **AM. 78, 4to.** *Perg. $27_{,6} \times 20_{,5}$ cm. 70 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels stærkt ornamenterede initialer. Åbne pladser i håndskriftet ere udfyldte med en hånd fra 16. årh. Adskillige marginaltillæg, tilföjelse af varianter fra andre hskrr, tildels med A. M.s hånd. Flere defekter, bl. 56 tilsat af Arne Magnusson. Samme hånd som i AM. 56, 4to m. fl. På enkelte blade er nedre margen beskadiget. Ved slutningen af håndskriftet er skriften hist og her opfrisket.*

Indhold:

1) Bl. 1—8v. **Borgartings ældre kristenret.**

2) Bl. 8v *(16. årh.).* a) Formular for tingfred i Bergen, b) Om edens hellighed *(Gammelnorsk).*

3) Bl. 9—29r. **Ærkebiskop Jons kristenret.** *Mellem bl. 13 og 14 har Arne Magnusson indsat et papirsblad (4to) med* et stykke af Mag. Hans Gås' danske oversættelse af kristenretten.

4) Bl. 29v—46r. **Kong Sverres kristenret,** med forangående register og brev ang. banssager.

5) Bl. 46r—v *(16. årh.).* r) Formular for rådmandsed. Bl. 46v *optages af* forklaringer over kirkeloven og landsloven *stammende fra* „D. Nicolaus Hemingius", et latinsk vers om „sapientia"s magt til at besejre „instrumenta belli", *samt en* notits om „atuiſtemen j mans flekt".

6) Bl. 47—68r. **Bergens bylov** med **farmannalov.** *Beg. defekt* „ij lutı. en bıarmenn þıðíu[n]g", *idet ét bl. mgl.*

7) Bl. 68r—70. **Retterbøder** af kongerne Håkon Håkonssön og Erik Magnussön.

Håndskriftet ender defekt med ordene „ſkulu þeı oc lagha fækt þırı".

Hskr. er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 569—71.

Herkomst og hist.: *Af tre foran indklæbede AMske notitssedler fremgår, at A. M. har købt håndskriftet i Bergen 1689 af Paul Paust; af det ældre bind sås, at hskr. havde tilhørt den islandske lagmand Ormur Sturluson (16. årh.), og derefter* „Pouel Helie ſon" 1577. *Endel til hskr. hørende papirsblade udskiltes af A. M. og udgör nu AM. 330, fol.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 2; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3, 20; NgL. (facs.).*

---

731. **AM. 79, 4to.** *Pap. 19,6 × 15 cm. 210 bl. (deraf bl. 1v—7, 10v, 16v, 24v, 29v—31, 45v—47, 59v, 66v—67, 91, 100, 105v—7, 197—210r ubeskrevne). Slutn. af 16. årh. I håndskriftets hoveddel smuk fraktur og røde initialer. Jævnlige marginalantegnelser med farvet blæk og tildels med tilsvarende rettelser i teksten; hist og her varianter tilföjede af Arne Magnusson. Bindets indersider ere*

smykkede med allegoriske billeder forestillende lykkens ustadighed og livets forgængelighed med tilhørende latinsk påskrift samt et dansk vers.

Indhold:

1) Bl. 8—105. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** — i dansk oversættelse; *her kaldet* „Guletings Lougbog". — *I indholdsfortegnelsen ere kapiteltallene tildels senere påklæbede.*

2) Bl. 108—78. **Norske retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh., alle i dansk sprogform.

3) Bl. 179—96 *(kursiv).* **Danske kongebreve fra Frederik II og Kristian IV** (1578—1606).

4) Bl. 210ᵛ *(halvkursiv).* **Beslutninger på herredagen i Bergen 1604.**

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 571—72.

Herkomst og hist.: *Titelbladet (bl. 1ʳ) bærer et adeligt våben, fremstillende en björn med fiskehale som underkrop, i tværdelt rødt og hvidt felt; heri bogstaverne* I B *og tallet* 98. *Længere nede på siden et latinsk citat. Bl. 8ʳ er et ejernavn bortklippet.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

---

732. **AM. 80, 4to.** *Pap. 25 × 19 cm. 339 bl. samt den indklæbede seddel 148ᵇⁱˢ. 16. årh. Røde overskrifter, røde eller stærkt ornamenterede initialer. Forsk. hænder. Papiret er skørnet og medtaget af fugtighed, den røde farve tildels udvisket. Foruden enkelte sider ere bl. 234, 260, 298ᵛ—99 ubeskr. Mod hskrs slutning nogle defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1—152. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register — i dansk oversættelse.

2) Bl. 153—233. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh., alle i dansk sprogform, *med tilhørende* register.

3) Bl. 235—37. **Tre forordninger af kong Kristian III, 1550.**

4) Bl. 238—49. **Regulæ juris** („Heꝛ begyndis ꝛegula | Iuꝛis"). *Latin og Dansk.*

5) Bl. 250—52. **Sager mellem kongen og bispen.**

6) Bl. 253. Stamtavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 254ʳ. Kong Hans kroning.

8) Bl. 254—55. Norges konger, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

9) Bl. 255ᵛ—57. Kursforskrifter fra Norge og Island til Grönland.

10) Bl. 257ʳ—59. Iver Jenssens rim over menneskens alder og månederne, *efterfulgt af* et rimet 'fføyge fpørsmaall hofs enffoldige ffolch'.

11) Bl. 261—81. **Visby søret.**

12) Bl. 282—85. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces, Oslo 1539.

13) Bl. 286—92. Kong Kristian III.s **skibsartikler for Mogens Gyldenstierne,** *med overskrift* „fchiffs reth".

14) Bl. 293—98. **Gårdsretten.**

15) Bl. 300—304. Om ægteskab, helligdage o. fl. ɔ: uddrag af Kristian III.s ordinans, kristenretten og lign.

16) Bl. 305ʳ. Frederik II, om tiende i Oslo, Hamars og en del af Stavangers stift.

17) Bl. 306—9. Personalia og rim vedrørende Iver Jenssen, samt kolorerede afbildninger af hans og hans hustrus fædrene og mødrene våben.

18) Bl. 310—11. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces.

19) Bl. 312. Herredagsreces, Oslo 1548.

20) Bl. 313. Kristian II, Om handel, bygsel osv., Oslo 1514.

21) Bl. 314ʳ. Uddrag af lagmand Jon Simonssöns lovbog.

22) Bl. 314ᵛ—16ʳ. Kong Magnus Erikssön, privilegier for Bergen.

23) Bl. 316ʳ⁻ᵛ. Artikler, som sysselmænd og lagmænd have at holde.

24) Bl. 317ʳ. Dom om „griipdeilder" fra dronning Margretes tid.

25) Bl. 317ᵛ. Vers fra „Digdernis Hukomelfiis Bog".

26) Bl. 318—22. Annalistiske optegnelser for årene 1455—1559.

27) Bl. 323. Om verdens tid og alder, *efter den hellige profet Helias.*

28) Bl. 324. [a]) En notits af „Loduig Munch ftattholder wdj norge", [b]) Årets rørlige og urørlige fester.

29) Bl. 325[v]. En profeti på Latin.

30) Bl. 326[r]. „Marckedt som ho[ldi]s i Norge | Aarligen".

31) Bl. 326[v]—27[r]. Om synder og gode gerninger.

32) Bl. 328[r]. Uheldsdage for åreladen og koppesætten.

33) Bl. 329—31. [a]) Notits om forngilde mark, [b]) optegnelser om slægterne Urup og Jernskæg, [c]) en art bibelsk gåde.

34) Bl. 332[v]—39. Forordninger af kongerne Frederik II og Kristian IV.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 572—75.

Herkomst og hist.: *Som det fremgår af forskellige påskrifter, har håndskriftet tilhørt familien Jernskæg og er delvis udført år 1654 for en mand af denne slægt, Iver Jenssön til Frese, af hans tjæner Hans Jacobsen. Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt det af sekretær Franckenau 1717.*

Benyttelse og beskr.: *Gulapingslög, Havniæ 1817; Norske Magazin I, s. XXXII; Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. LXXXIV—V (facs.); Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24, 31; Norsk hist. Tidsskr. 1882 (II, 3), s. 267—76 (udførlig beskr., men formatet fejlagtig betegnet som fol.); NgL.*

---

733. **AM. 81, 4to.** *Pap. 18,8 × 14,5 cm. 250 bl. 16. århs 2den halvdel. Bindet indvendig udfodret med beskrevet papir fra c. 1600.*

Indhold:

1) Bl. 1—210[r]. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov**; *med forudgående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 211—50[r]. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh. *Dansk sprogform.*

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 575—76.

Herkomst og hist.: *Om ældre ejere vidner påskrifterne* „Maɼtinj Petrj Emopotamij liber 1569" (bl 11[r]) *og* „Seveɼinus Maɼtinj Rofchildius. Ao: 1597" (bl. 1[r]). *En foran indklæbet AM[sk] seddel giver nogle notitser om hskr., ifg. hvilke hertil også skulde have hørt et ekspl. af Norske hirdskrå.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

---

734. **AM. 82, 4to.** *Pap. 19 × 14,8 cm. 191 bl. (ɔ: 183 + I—VIII). 16. årh. Forsk. hænder. Tildels røde initialer og fremhævelser. Hist og her marginalantegnelser. Bl. I^v og 241 ubeskrevne; bl. I^r opr. ubeskr.*

1) Bl. II—VIII^r, 1—135. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 136^r. Notits om lovens alder.

3) Bl. 137—265. **Retterbøder, forordninger, domme og lign.** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform. Indskudt er* Om „Jorde a vexfter" m. m. (bl. 188—89), Notitser om „Kong Hogens retthe Bod om Andfred", om værdiberegning *og* om 'ðrif Bordtt' (bl. 193).

4) Bl. 266^r. Notits om Tønsberg-hus' erobring 1503.

5) Bl. 267^r. Notits om herredagen på Agershus 1599.

6) Bl. 268^r. Kong Frederik II, Om lagting i Oslo, Kbh. 1572.

7) Bl. 269—70. „Ein Stutt Tilvijfan vm alla de Ein|valdtz Konninga, fem verit har i Nor|rege til defse dags".

8) Bl. 270^v—71^r. Jorderegning efter „Gragafsen", af lagmand Jon Simonssön. *Bl. 271^v bærer* begyndelsen af et høvedsmands-brev, 1484.

9) Bl. 272—83^r. **Personalhistoriske optegnelser** af Laurits Nilssön for årene 1585—1610.

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 576—79.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^r bærer to ejernotitser, hvoraf ses, at en* „Thommes Ybsen" *og* „Hanns Atterndoɿp", *begge i Erik Rosenkrantz' tjæneste, have efter hinanden ejet bogen; fra den sidste af disse kom den til* „Niels Lauɿitſsönn" *(ifg. NgL. rådmand i Bergen)* 1558; *bl. 272^r meddeler Laurits Nilssön (ifg. NgL. borgemester i Tønsberg), at han år 1601 har fået denne lovbog af sin morbroder Oluf Holck, Borgetings lagmand. Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson år 1724 købt håndskriftet på byfoged Bruuns avktion i København og ladet det ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; Personalhist. Tidsskr. I, s. 150—54; NgL.*

---

735. **AM. 83 a, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,5 cm. 155 bl. 16. århs slutn. Bl. 9^v—10, 150—51 ubeskr. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ᵛ. Norsk kongerække fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

2) Bl. 2ᵛ—4ʳ. Norsk kongerække fra Harald hårfager til Kristian IV. *Titel* „Enn kort Wnderuifsning Om Alle | de Einualdtz Konger fom verit | haffuer wdj Norge indtill | denne Dagh Ao. 1594".

3) Bl. 4ᵛ—6ʳ. „Danfke Kongers Naffn och tall" — *til 1595.*

4) Bl. 6ᵛ. „Memorial om nogle norske Konger".

5) Bl. 7—9ʳ. 'Register Paa Alle Kongers Naffnn' osv., ɔ: Norsk kongerække fra Harald hårfager til Olav Håkonssön.

6) Bl. 11—148ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

7) Bl. 149. „Slotzherrer som ʀegeridt haffuer Bergenn huufs".

8) Bl. 152—55. Jörgen Lyckes reces, med Frederik II.s stadfæstelse — *skrevet år 1596.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 579—80.

***Herkomst og hist.:** Om hskrs tilblivelsestid vidner dels ovennævnte årstal 1596 (bl. 152), dels en umiddelbart foran indsat AM*[sk]* seddel ang. et her udtaget stykke — se følgende nr — dateret 1594.*

***Benyttelse og beskr.:** Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

---

736. **AM. 83 b, 4to** (*forhen* **Add. 290, 4to**). *Pap. $19_{,5}$ × $15_{,8}$ cm. 27 bl. 16. årks slutn. (1594).*

Bergens rimkrønike.

***Herkomst og hist.:** Dette stykke har oprindelig udgjort en del af AM. 83 a, 4*[to]*, hvorom Arne Magnusson på en i pågældende nr mellem bl. 151 og 152 indfæstet seddel oplyser følgende* „Her imellem var, da ieg kiøbte bogen, et Carmen om Bergen, fkrevet med den famme haand fom denne loubog. og ftod der bag paa aarstal 1594. faa at dette allt er, uden tvil fkrevet i Norge ved denne famme tid".

***Benyttelse og beskr.:** Norske Magazin I, s. 1 ff; Norges gamle Love IV, s. 580.*

---

737. **AM. 84, 4to.** *Pap. $20_{,3}$ × $15_{,7}$ cm. 125 bl. 16. årks. slutn. Bl. 122—24 senere indsatte, blanke blade. Flere defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1—121. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale. Ender defekt* „Om mand swer".

2) Bl. 125ʳ. Norsk kongerække, til Kristoffer af Bayern — *begynder defekt* „Syuord och ðften".

Bl. 125ʳ ender håndskriftet med et plattysk tolinjet vers.

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh 1879, nr 14, s. 24; Norges gamle Love IV, s. 580.*

---

738. **AM. 85, 4to.** *Pap. $19{,}_5 \times 13{,}_8$ cm. 394 bl. 16. årh. (1543, med senere tillæg). Hist og her marginalantegnelser, blandt de yngre nogle med Torfæus hånd. Bl. 382ᵛ—83ʳ ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—230ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 230ᵛ—31ʳ. „Aff Keyffer Lagen".

3) Bl. 231ᵛ—37ʳ. Arvetal.

4) Bl. 238—41ʳ. Frederik II, Om ægteskabssager, Kronborg 1582.

5) Bl. 241ᵛ—44ʳ. Poul Huitfeldts reces, Skien 1576.

6) Bl. 244ᵛ. Nidaros' takmark.

7) Bl. 245—54. Regulæ juris („Heꝛ Begiöndes Regula | Iuꝛis").

8) Bl. 255—56ᵛ. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

9) Bl. 256ᵛ—57ʳ. Stamtavle fra Magnus Måneskjold.

10) Bl. 257ᵛ. Kong Hans kroning.

11) Bl. 258. Norsk kongerække, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

12) Bl. 259—60ʳ. Kristiern I, retterbod for Trondhjem, Oslo 1478.

13) Bl. 261—71. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces, Bergen 1539.

På bl. 271ᵛ, opr. ubeskrevet, er noteret nogle latinske linjer indeh. et citat af „Chriſostomus".

14) Bl. 272—81. Erik Rosenkrans' reces, Bergen 1565.

15) Bl. 282—91. Jörgen Lyckes reces, med Frederik II.s bekræftelse, 1574.

16) Bl. 292—333r. **Bergens bylov.** *Dansk sprogform.*

17) Bl. 334—51. **Farmannaloven.** *Dansk sprogform.*

18) Bl. 352—80. **Retterbøder, forordninger og recesser** fra 13—16. årh., *dansk sprogform — efterfulgt af et stykke* Om edens betydning.

19) Bl. 381—84. Værdiberegning i Norge, *tildels uddrag af lagmanden i Stavanger Lasse Hanssens lovbog.*

20) Bl. 385—87. Forhandlinger på Oslo rådstue 1587. *Hertil slutter sig* Samtykt af statholder, adel og lagmænd søndenfjælds, 1591, Fredhellige dage, Jorderegning søndenfjælds, Værdiberegning.

21) Bl. 388—91. Danske annaler 1452—1536, 1559—60.

22) Bl. 392—94r. Norske annaler 1328—1550.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 580—82.

Herkomst og hist.: *Landsloven er ifg. angivelse bl. 218r skreven år* 1543 *af* „Rassmus Heetuickssön". *Af en påskrift på titelbladets inderside ses, at* „Michell Eskelssön" *(16. årh.) har skænket bogen til* „Chreſtenn Thranne". *Arne Magnusson har — se den foran indklæbede seddel — erholdt håndskriftet fra* „Thormod Torueſens Enke 1720", *og har ladet dette ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXIX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 14, 24, 31, 47, 48; Personalhist. Tidsskr. I, s. 147—48; NgL.*

---

739. **AM. 86, 4to.** *Pap. og perg. 18,5 × 14 cm. 236 bl. 16. årh. Røde initialer og understregninger. Til betegnelse af defekter er foran indsat nogle blanke blade, ligesom også bl. 95 er et af samme grund senere indsat, ubeskrevet blad. Bl. 176r, 178 (væsenlig), 179, 213v—19 ubeskrevne. Enkelte marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—175. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register *(dette beg. i landeværnsbalkens kap. XVII). Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 176v—78. Norges konger, til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 180—213. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

4) Bl. 220—31. Regulæ juris („Her efftefølge: Regula Juris“).

5) Bl. 232—34. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

6) Bl. 234r—35r. Slægttavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 235r—v. Kong Hans kroning.

8) Bl. 235v—36 *(særlig hånd)*. Om edens betydning.

Beskr. i Norges gamle Love IV, 582—83.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

740. **AM. 87, 4to.** *Pap. 20,3 × 14,5 cm. 164 bl. 16. årh. (1566). Ornamenterede initialer, samt anselige bladornamenter ved afsnittenes slutning. Bl. 2r (titelbl.) helt bedækket med ornamenter. Bl. 162 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 2—137. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 138—39r. „The fom Nories konninger | wærit haffuer“ — fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 139v—140. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

4) Bl. 141—52. **Retterbøder** fra 13—14. årh., *dansk sprogform.*

5) Bl. 153—60r. Regulæ juris („Her begyndis Regula Juris“).

6) Bl. 160v—61r. Slægttavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 161v. Kong Hans kroning. *Ender med* et plattysk citat.

8) Bl. 163—64 *(hånd fra c. 1600)*. Fingrenes betydning ved edsaflæggelsen.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 583—84.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Bl. 1r (forsatsblad) bærer en rimet påskrift af* „Jenns Hannffsen“; *år 1629 blev håndskriftet af denne foræret til* „Samfonn Michelffen Feröe“. *Ifg. Ngl. IV har Rostgård ejet håndskriftet, og fra denne er det vel altså kommet i Arne Magnussons besiddelse.*

741. **AM. 88, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 151 bl. Slutn. af 16. årh. Overskrifter og initialer med farvet blæk. Bl. 90, 104, 106—9, 129 ere senere til betegnelse af lakuner indsatte ubeskrevne blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—146ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

Bl. 146ᵛ nederst er med en hånd fra 17. årh. skrevet en nidvise. *Bl. 79ᵛ findes nogle* prisangivelser *noterede.*

2) Bl. 146ᵛ—51ʳ. **Retterbøder** fra 14. årh. *Dansk sprogform.*

Bl. 151ᵛ optages af en versificeret hilsen *(17. årh.).*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 584.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

742. **AM. 89, 4to.** *Pap. 20 × 15,5 cm. 219 bl. 16. århs sidste halvdel.*

Indhold:

1) Bl. 1—172. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 173—217ʳ. **Retterbøder, recesser og lign.** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform med undtagelse af et enkelt mindre stykke.*

Herimellem indblandet:

a) 'noger ſmaa Artickler ſom er Vdragenn aff Thenn ganmble Norſke etc.' (bl. 194ᵛ—95ʳ), *indeh. værdiberegning, forklaringer af udtryk i loven og lign.*

b) Annaler, omf. tiden 1328—1583 (bl. 195ᵛ—96).

c) Småstykker om mandsgæld, tegn, marketal (bl. 216—17).

3) Bl. 218—19. Fingrenes betydning ved edsaflæggelsen.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 584—85.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har, som det fremgår af en foran indklæbet seddel, ladet håndskriftet ombinde efter at have erhvervet det fra* „Thormod Torveſens Enke 1720". *Rester af det ældre forsatsblad ere dog bevarede; her findes* to versificerede påskrifter *af en ældre ejer* „Cort Pouelſön" *eller* „Conradus Paulij Stavangriensis" *(17. årh.), der har erholdt bogen af sin moder* „Mette Tommesdatter". *Uden på det ældre bind stod* „I. M. 1583".

---

743. **AM. 90, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 15_{,7}$ *cm. 235 bl. Slutn. af 16. årh. Forskellig farvede initialer, ornamenteret og koloreret titelblad; pyntelig udstyring. Bl. 177 og 223 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—176. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 178—222. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

3) Bl. 224—27. Register til landsloven.

4) Bl. 228—35. Register over sagøre.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 585.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Af en foran indklæbet AM*[sk] *seddel fremgår, at håndskriftet år 1593 har tilhørt den islandske lagmand Jón Jónsson, der sikkert har ladet hskr. udføre; på titelbladet findes nemlig hans forbogstaver* I. I. *og årstallet* 93, *omgivende* et bomærke, *der vel også må antages at have hensyn til ham. Lovens fortale er dateret 1589.*

---

744. **AM. 91, 4to.** *Pap.* $19_{,8} \times 15_{,5}$ *cm. 164 bl. (I—IV + s. 1—324). Slutn. af 16. årh. (1592). Skr. af Mathias Juell. Bl. I forsatsblad, I*[r] *og s. 324 (ellers ubeskr.) bære ejernavne og lign. Bl. IV ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. II—III[r]. 'Register paa alle Kongers naffn' osv., *ɔ:* Norsk kongerække fra Harald hårfager til Olav Håkonssön.

2) S. 1—280. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

3) S. 281—323. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 585—86.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

745. **AM. 92, 4to.** *Pap.* $19_{,3} \times 15_{,2}$ *cm. 144 bl. C. 1600. Skr. af Lavrentius Nicolai. Røde overskrifter og initialer. Bl. 2*[v]*—4, 5*[v]*—8, 13, 105*[v]*—6, 127, 131—32 samt endel enkelte sider ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1r. Edens betydning.

2) Bl. 1v—2r. Herredsskrivernes ed i Aggershus len, 1592.

3) Bl. 5—105. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform.*

4) Bl. 107—26. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *Dansk sprogform.*

5) Bl. 128—30. Register over retterbøderne *(med undtagelse af de to sidste).*

6) Bl. 133—34. Norges konger, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

7) Bl. 134v—36. Arvetallet.

8) Bl. 137—44. Kristian IV, privilegier for den norske adel, Kronborg 1591.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 586—87.

Herkomst og hist.: *På forskellige steder har afskriveren anbragt navn eller forbogstaver og årstallene 1599 og 1600. Bl. 1r findes navnet* „Herman Turisön" *(17. årh.). Ifg. Arne Magnussons påtegning på bindets inderside har hskr. i sin tid tilhørt den yngre O. Worm; A. M. har, som det af en foran indklæbet seddel fremgår, fået det fra Torfæi enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 43; NgL.*

---

746. **AM. 93, 4to.** *Pap. $20_{,7} \times 15$ cm. 139 bl. 16. årh. Håndskriftet er ved begyndelsen og slutningen defekt; af bl. 139 er kun en ubetydelig stump tilbage. Det beskadigede bl. 1 er udfyldt af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—125v. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform; beg.:* „[Udi then hellig trefoldig]hedz naff*n*, fo*m* er gud".

2) Bl. 125v—38v. **Retterbøder** fra 13—15. årh. *Dansk sprogform.*

3) Bl. 138v—39. Sager som ere kongen og biskoppen imellem — *bl. 138v ender med straffebestemmelsen for tiendes undladelse.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 587—88.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet år 1712 af historiografen* „Thormod Torue[']en".

---

747. **AM. 94. 4to.** *Pap. 19,3 × 16 cm. 665 bl. C. 1600. Bl. 56v—58r, 115v—17r, 204—6r, 304v—6r, 619—25r (foruden adskillige enkelte sider) ubeskrevne. Forgyldt rygtitel* „NORSK. LOU-BOG. | MED. RETTE-BØDER."

Indhold:

1) Bl. 1—5r. Om de norske loves tilblivelse og lagdömmernes inddeling.

2) Bl. 6v—469r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** (Gulatingslov), i det gamle sprog med vedföjet dansk oversættelse, *indtagende henholdsvis hskrs lige og ulige sider. Med forskellige* indskud *og* noter.

3) Bl. 469v—617r. **Retterbøder, lovbestemmelser, domme og lign.**, *de fleste ligesom landsloven* i det gamle sprog med vedföjet oversættelse.

4) Bl. 617r—18. Mammatabol.

5) Bl. 625v—30r. **Blandinger og excerpter af andre lovbøger.**

6) Bl. 630v—65. **Nyere recesser.**

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 588—91.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet står i nært forhold til præsten Peder Claussön Friis, af hvem det ifg. NgL. er korrigeret.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Peder Claussön Friis, Sml. Skrifter, Krania 1881, s. LXV; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 50; NgL.*

---

748. **AM. 95 a, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 107 bl. C. 1600. Bl. 1—8 stærkt beskadigede. Defekter mod slutningen.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov, *med forangående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

Standser i tyvebalken.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 591.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

749. **AM. 95 b, 4to.** *Perg. 19,2 × 15,9 cm. 7 bl. 16. århs 2den halvdel. Bl. 6v—7v ubeskrevet. Fragment.*

Af **Kong Magnus lagabøters Norske landslov**, brudstykke af landeværnsbalken.

Beg. „ſkolu *menn* iamnat ſin gera" *(kap. 6), ender* „En eꝑ einuerki er ſiukr eda fárr" *(kap. 13) — med forbigåelse af kap. 8.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der ifg. NgL. er skrevet af Hans Jakobsen Loe c. 1570, er, som en påskrift bl. 7v angiver, år 1618 skænket af sognepræsten i Mandal Samuell Jörgensenn til Söffrenn Knudssen på Fuschelannd.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 591—92. Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.*

---

750. **AM. 96, 4to.** *Pap. 19 × 14 cm. 29 bl. 17. århs beg.*

Bergens bylov. *Dansk oversættelse.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 592; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 48.*

---

751. **AM. 97, 4to.** *Pap. 20,1 × 15,5 cm. 292 bl. (incl. bl. 104bis). 16. århs 2den halvdel. Flerfarvede overskrifter og initialer. Jævnlige marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—219. **Nidaros bylov,** *med forangående* fortale *og* register. *Dansk sprogform.*

2) Bl. 220—23. Om edens betydning. Formularer for byfogeds-, rådmands-, lagrettes- og borger-ed.

3) Bl. 224—47. **Farmannaloven.** *Dansk sprogform.*

4) Bl. 248—91. **Retterbøder** fra 13—16. årh. *De ældre i dansk oversættelse.*

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 592—93.

Herkomst og hist.: *Ifg NgL. skrevet af lagmanden Martin Nilssön; til hans navn hentyde i så fald forbogstaverne* „M. N. S." *(bl. 6v); på en foran indklæbet AMsk seddel meddeles, at udenpå det gamle bind stod* „M. N. 1580"; *bl. 144r læses årstallet* 1579.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, s. 456; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 48, 56—57; NgL.*

---

752. **AM. 98 4to.** *Pap. $18_{,8} \times 15_{,7}$ cm. 28 bl. 17. årh.*
„**Chriftianfands | Gamble Och Nye: | Naadigst med Deelte | priuilegie:**".

---

753. **AM. 99, 4to.** *Pap. $20_{,1} \times 16_{,5}$ cm. 97 bl. 17. årh. Bl. 43ᵛ—44, 58, 76ᵛ, 81ᵛ—82, 85, 86ᵛ—87ʳ ubeskr. Bl. 97 fastklæbet til bindets inderside. På bagsiden af det gule læderbind findes med en hånd fra 17. årh. indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—43ʳ. **Bergens bylov.** *Dansk oversættelse.*

2) Bl. 45—57. **Bestemmelser for Bergen,** vedtagne på rådstuen 1573.

3) Bl. 59—76ʳ. **Kong Kristoffers stadsret.**

4) Bl. 77—81. To kongebreve (Kristian IV, 1614 og 1642) samt en resolution af de kgl. kommissærer, 1630.

5) Bl. 83—84. Om falsk ed.

6) Bl. 86ʳ. Bergens evangeliske bisperække.

7) Bl. 88—96ʳ. **Extrakt af Bergens bys privilegier.**
Bl. 88ᵛ bærer begyndelsen af en brudevise.

8) Bl. 96ʳ—97ʳ. „Arendals forordning", Kristian IV, 1646.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 593.

Herkomst og hist.: *På bindets inderside for i bogen forekommer ejernavnet* „Seuerin Jenfsen".

---

754. **AM. 100, 4to.** *Pap. $20_{,2} \times 15_{,6}$ cm. 31 bl. 17. årh.*

1) Bl. 1. „Borger Eed" — på Dansk og Tysk.

2) Bl. 2—31. **Bergens bylov.** *Dansk oversættelse.*
Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 593.

---

755. **AM. 101, 4to.** *Pap. $19_{,6} \times 16$ cm. 75 bl. C. 1600. Marginalantegnelser. Bl. 1—2 noget beskadigede ved slid.*

Indhold:

1) Bl. 1—59r. **Retterbøder** og recesser, 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

2) Bl. 60—73r. „Forklaringh Offuer | hinne mørcke oc gamle | norſk Ordt vdi | huer beføn|derlige | bog | Och huer Cap.“ (af loven).

3) Bl. 73v—75r. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 593—95.

---

756. **AM. 102, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 15_{,8}$ *cm. 142 bl. C. 1600. Bl. 128—35 ubeskrevne.*

Retterbøder, recesser og lign., 13—16. årh.

For bl. 1—121s vedkommende de samme retterbøder som i AM. 94, 4to og ligesom der de ældre ledsagede af dansk oversættelse. (Her dog tekst og oversættelse ikke på parallele sider.)

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 595—96.

Herkomst og hist.: *Ifg. NgL. er håndskriftet delvis skrevet af præsten Peder Claussön Friis. En foran indklæbet AMsk seddel meddeler, at A. M. har fået det hos Chr. Worm 1706, samt giver to personnavne fra det ældre forsatsblad.*

Benyttelse og beskr.: *P. Claussöns Sml. Skrifter LXIV—V; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 50; NgL.*

---

757. **AM. 103, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 15_{,5}$ *cm. 177 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de lige siders indre kolonner beskrevne. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 350, fol.

På et foran indklæbet dobbeltblad har Arne Magnusson en notits om lovstykkets rette navn, samt en fortegnelse over de ham tilhørende håndskrifter af hirdskråen.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 596.

---

758. **AM. 104, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,5 cm. 26 bl. 17. årh.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 596—97.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har erholdt håndskriftet — som en del af et större hele — fra Torfæi enke (T.s hånd ses bl. 18ʳ i marginen), og giver nogle oplysninger om dettes beskaffenhed.*

---

759. **AM. 105, 4to.** *Pap. 19,6 × 16,3 cm. 27 bl. (incl. sedlerne 6, 8, 10—11, 20). C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson. Gennemgået og korrigeret af en AMˢᵏ skriver, tildels ved rettelser på indhæftede småsedler. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson oplysninger om håndskriftet, der er skrevet efter* „Heynefs lögbok".

---

760. **AM. 106, 4to.** *Pap. 20,1 × 15,9 cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson oplysninger om håndskriftet, ifg. hvilke også dette er skrevet efter* „Heynefs lögbok".

---

761. **AM. 107, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,5 cm. 51 bl. Beg. af 17. årh. Forsk. hænder.*

Den norske hirdskrå, *i dansk oversættelse.*

Efter lovens slutning følge notitser om kong Olav den helliges og Magnus jarls dødsdage.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist: *Ifg. en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet af Arne Magnusson* „Ex auctione Lützoviana 1711". *På sidste side findes navnene på hskrs 1ste ejer og sidste skriver.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 58.*

---

762. **AM. 108, 4to.** *Pap. $19_{,5} \times 14_{,5}$ cm. 54 bl. 16. årh. Ifg. NgL. skrevet af lagmanden Jon Simonsen. Håndskriftets første blade noget beskadigede, ender defekt.*

Den norske hirdskrå, *i dansk oversættelse.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597—98.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 58.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Kiöbt 1713 paa Sal. Sören Weſtersens auction".

---

763. **AM. 109, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,2}$ cm. 43 bl. (bl. I—II + s. 1—81). 17. årh.*

'Summariske-Registering | Offver | Norgis Lov, oc faaviit aff **kongelige Re|cefser, Retter, ordinantzer oc forordninger etc.** Som | fiundtes til Norſke Ret oc Rettergang at høre, eller til beſtyrckning at tiene . . . . per N Buſch'.

Med et tillæg 'Titler | Offver Kongelige Ny-vd-gangne Forordninger etc. . . . fra Anno 1613' (*til* 1640).

Bl. 1ʳ *ubeskr.*, bl. 1ᵛ *optages af* citater fra A. Hvitfeldts Kristiern I.s historie ang. ønskeligheden af en fælles lov. Bl. 2ʳ *titelblad*, bl. 2ᵛ *ubeskr.*

Herkomst og hist.: *Foran findes to indklæbede notitssedler; på den ene (a) er for A. M. noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720", *på den anden (b) bemærker A. M.* „Auctor Regiſtri huius Codicis legum Norvegicarum eſt Nicolaus (Niels) Buſk, incola Urbis Bergenſis, qvi vixit circa Annum 1640. eratqve vir doctus et opulentus.

Hæc ex ore Thormodi Torfæi excepi Stangelandiæ, menſe Octobri 1712."

---

764. **AM. 110, 4to.** *Pap. $19_{,2} \times 15_{,5}$ cm. 316 bl. 17. årh.*

Ordregister til Norske lov (Glossarium juridicum Danico-Norvegicum).

Hist og her findes marginalantegnelser af Torfæus, som tillige har udfyldt bl. 316ᵛ med optegnelser om „Hvad March och ortuger haffver gieldit gammel dage".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Auctor til dette Gloſſarium Juridicum Danico-Norvegicum, er Niels Pederſen (Lem) i Bergen, ſom var Jver Nielſen Lems fader, hvilken

Iver Nielſen hafde til ægte den kone, ſom Thormod Toruefen ſiden fick til ægte. Niels Pederſen, Gloſſarii author, var en lærd mand.

Relatio Dni. Thormodi Torfæi, Stangelandiæ 1712. menſe Octobri.

Jeg bekom bogen 1720. fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke, og er i Regiſteret over Torveſens Mſter Num. 22".

***Benyttelse og beskr.:** Gulapingslög, Havniæ 1817, s. XXIV.*

---

765. **AM. 111, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 65 bl. (incl. arvetavlen bl. 30). 17. årh.s sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

'Antegnelſer | offver | Norgis Low, | ſaa ſom den er udgaaen | anno 1604, | . . af Jens Alexanderſſön Hoppener.'

Med en dedikation til kongen, dateret „Kiöbenhafn, | den 15 Jul. 1675".

---

766. **AM. 112, 4to.** *Pap. 18_5 × 15 cm. 65 bl. (incl. arvetavlen bl. 30). 17. årh.s sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. I håndskriftet forekomme forskellige tillæg og rettelser.*

„**Antegnelſer | offver | Norgis Lou**" *osv. — samme skrift som foreg. nr, dog her med dedikationen dateret* „Christianiæ, | den 20 Dec: 1672."

---

767. **AM. 113, 4to.** *Pap. 21 × 16_5 cm. 119 bl. 17. årh. Bl. 67 samt endel enkelte sider ubeskrevne.*

Ordregister til Norske lov.

På bl. 1r (forsatsblad) er med særlig hånd skrevet „En hedenuiſning Och forkla|ring Offver den Norſhe Lof|bog ſom Thomatz Jenſön | Laugmandt J Shien haffver | thilſamen ſhrefuitt". *Længere nede på siden findes med anden hånd forskellige personnavne.*

***Benyttelse og beskr.:** Gulapingslög, Havniæ 1817, s. XXIV (fejlagtig citeret som nr 111, 4to).*

---

768. **AM. 114 a, 4to.** *Perg. 26 × 17_5 cm. 10 bl. Tospaltet. 14—16. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1r. Formular for lovfæste *(gl. Norsk og Latin i modstående kolonner).*

2) Bl. 1r. Om dommeres pligter *(gl. Norsk og Latin i modst. kol.).*

3) Bl. 1v—3r. **Grænseskel mellem Norge og Sverige** *(gl. Norsk).*

Foran er indklæbet Arne Magnussons afskrift af nogle linjer af dette stykke.

4) Bl. 3v—9r. **En tale mod de norske biskopper** (Anecdoton hist. Sverreri regis Norv. illustrans) — *gl. Norsk.*

5) Bl. 9v. Latinsk regneopgave.

6) Bl. 9v. **Grænseskel mellem Norge og Rusland** *(gl. Norsk).*

7) Bl. 9v—10v. **Om 'imbrudagar'** *(gl. Norsk). Beg.* „[M]oyfes baud gydínghum ꝼoꝛdum".

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 510—12 (under AM. 322, fol., med hvilket nr det opr. har udgjort ét håndskrift).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, XVI, 478 ff. (facs.); Ann. f. nord. Oldk. 1844—45, s. 147—92; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Monum. hist. Norv, Chrania 1880, s. LIX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 50; Anecdoton hist. Sverr. reg. Norv. ill., Haviniæ 1815 (facs.); G. Storm, En Tale mod Biskoperne, Chrania 1885; P. Claussöns Sml. Skrifter, s. LVI; Lexicon poet. ant. linguæ sept. s. XXV (facs.)*

---

769. **AM. 114 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 8 bl. C. 1700.*

Grænseskel mellem Norge og Sverige — *i lagmanden* 'Pouill Hellieffen's *danske oversættelse, med tilhørende* efterskrift, *dateret* „Bergen then 12 Augufti | Aar 1601".

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 512, anm.*

---

770. **AM. 114 c, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,5}$ *cm. 14 bl. C. 1700. Forsk. hænder og blade af forsk. format.*

Indhold:

1) Bl. 1—4r. **Grænseskel mellem Norge og Rusland:** [a]) Arne Magnussons afskrift af den gl. norske tekst, [b]) A. M.s danske oversættelse af vedk. tekst med tilhorende noter. *Bl. 2v, 3v, 4v ubeskrevne.*

2) Bl. 5—14. **Grænseskel mellem Norge og Sverige:** [a]) en for A. M. udført afskrift af den gl. norske tekst, [b]) A. M.s noter hertil (bl. 13—14r).

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, s. 511.

---

771. AM. 114 d, 4to. *Pap. 21,2 × 16,7 cm. 17 bl. C. 1700.*

Grænseskel mellem Norge og Sverige.

En for Arne Magnusson udført afskrift af den gl. norske tekst.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, s. 511.

---

772. AM. 115 a, 4to. *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 15 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4 ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Erlingi Vidkunni etc. literæ declaratoriæ de Haqvino, filio Magni regis, in regem assumendo,** datæ Vardbergh 1343.

2) Bl. 5—15r. **Querelæ super injurias mercatorum Anglicorum in Islandia.** Bergis 1426.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, s. 598.

---

773. AM. 115 b, 4to. *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 34 bl. C. 1700. Forsk. hænder.*

1) Bl. 1—4. **Tunsberg-kompositionen** („Sættargıorþ herra Magnufs konungs | ok Jons Erkibyfkups“). *Afskreven af Arne Magnusson efter Codex Scardensis og jævnført med fire andre håndskrifter, således som det nærmere fremgår af en foran indklæbet AM*[sk] *seddel. Ender defekt* „at virþoligr herra Erki“.

2) Bl. 5—10. **Tunsberg-kompositionen,** *afskreven for A. M. efter et hskr. i det gamle Universitetsbibl. Begynder defekt* „Nidarofę z fyntt ęr“.

3) Bl. 11—34. **Retterbøder,** 13—14. årh. *Gl. Norsk.*

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 598—99.

774. **AM. 116, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 45 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Sættargörð Magnúsar konungs ok Jóns erkibiskups (Tunsberg-kompositionen).

Afskreven efter Codex Seardensis; bl. 1v, hvor dette meddeles, gives tillige underretning om en A. M. tilhørende, fra samme codex stammende papirsafskrift, modtagen 1699 fra biskop Jón Vídalín. Bl. 2—4 ere indklæbede oktavsedler, der indeholde notitser om membranens sprogform.

---

775. **AM. 117, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 19 bl. C. 1700. En for Arne Magnusson udført og af ham rettet afskrift. Bl. 2, 4—5, 7, 9, 11, 13—14, 16, 18, 19v ubeskrevne.*

Tunsberg-kompositionen — *på Latin.*

---

776. **AM. 118 a, 4to.** *Pap. 24,3 × 19,3 cm. 172 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Pag. 1—344, samt forsatsblad. S. 331—32 ubeskr. til angivelse af lakune.*

Indhold:

1) S. 1—299. „**GRA GAAS** | þat er | Su logboc ſem i Iſlande heꝼr gengit til logfagnar | i gamalli tiþ" etc. *Beg. med* „Arꝼa þattr".

2) S. 301—44. **Járnsíða** („Eꝼtirꝼylgiande Log ero hvorki mioc | gomul ne ny. þvi callaz þa | INTERIM").

Beg. med Mannhelgi. *Over teksten findes følgende note* „Jarnſidam vocari dicit Dnus. Arnas Magnæus Archivarius Regius, inqve testimonium adducit Annales antiqviſsimos membraneos in Bibliotheca Reſenii".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 9."

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII.*

---

777. **AM. 118 b, 4to.** *Pap.* $20_{,5}$ × $16_{,5}$ *cm.* *10 bl.* *C. 1700.*
„Stutt Samtekt og Meining|ar äftæde umm Sekta mismun | Eidfallfins og opinberr|ar Sakar".
Forf. af Guðmundur Hákonarson; *dateret* „Þyngeyrum 8. Martij. | Anno 1643".

---

778. **AM. 119, 4to.** *Pap.* $20_{,2}$ × $15_{,5}$ *cm.* *49 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.* *Bl.* 34^{v}—40^{r} *(s. 68—79) ubeskr. som betegnelse for lakune.*

Járnsiða.

Afskr. efter AM. 334, fol., sål. som det på en af de to foran indklæbede AM[ske] *sedler udførligere angives; den anden indeholder et stykke om* „Siættaræidr" *afskrevet* „epter Hakonarbok (Jarnfidu) | hia Þormodi Torfafyni".

Benyttelse og beskr.: *Járnsíða, Havniæ 1847; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

779. **AM. 120, 4to.** *Pap.* *19* × *15 cm.* *165 bl.* *Skr. 1640—41 på Skarð på Snæfjallaströnd.* *Adskillige marginalantegnelser af Torfæus, deriblandt bl.* 160^{r} *— hvor en i teksten forekommende lakune ikke er antydet —* „vantar n blod". *Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—146^{r}. „**GRAGAAS** | þad er | Su LògBok fem hier J Landi hefur | geingid til Lògfagnar J Gamallre tijd" etc.

2) Bl. 146^{r}—65. **Járnsiða** ('huercki miòg Gòmul laug | nie nij, *og* þui kalla eg þetta | Jnterim').

Beg. med Mannhelgi. *Efter overskriften følgende notits med Arne Magnussons hånd* „Effterfylgiande lògbok heitir ecke Interim helldur Jarnfiþa. teftibus antiqviffimis annalibus membraneis in Bibliotheca Refenii".

Herkomst og hist.: *Efter Járnsiðas slutning har afskriveren, bl.* 165^{v} *øverst, tilføjet* en drottkvædet vise, *hvori arbejdet angives at være udført for* „Sera Jon fonur Ara". *Af to foran indklæbede sedler indeholder den ene (b, med*

Arne Magnussons hånd) uddrag af et latinsk brev fra ovennævnte mand, provsten Jón Arason i Vatnsfjörður, til Th. Torfæus år 1664, hvormed håndskriftet, her benævnt „Grafugl", oversendes denne til låns. Sedlen a meddeler, at hskr. er kommet til A. M. „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII.*

---

780. **AM. 121, 4to.** *Pap. 20,5 × 16 cm. 267 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 114ᵛ—20 ubeskr. til betegnelse af en lakune.*

Grágás.

Afskrift af Gl. kgl. sml. 1157, fol.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

---

781. **AM. 122, 4to.** *Pap. 20,5 × 15 cm. 250 bl. 17. årh. sidste del. Åben plads for initialerne.*

Grágás.

Afskr. efter AM. 334, fol.

Foran findes indklæbet to sedler med Arne Magnussons optegnelser af læsemåder i håndskriftet. På 1ste forsatsblad har G. Thorkelin skrevet en latinsk notits ang. hskrs forhold til dets original.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Grágás, Havniæ 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LII.*

---

782. **AM. 123 a, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 10 bl. 17. årh. slutn. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 1 titelblad.*

„Ur Biarkeyar Retti gǫmlum".

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 599.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske sedler, af hvilke den ene oplyser om håndskriftets original, nogle papirsblade fra Vatnshorn i Haukadalur (sml. titelbladet, hvor en tilsvarende påskrift findes); den anden er uddrag af et brev fra Jón Magnússon 1724 ang. nogle fragmenter af Bjarkøretten.*

---

783. **AM. 123 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 7 bl. (forsatsbl. incl.). C. 1700. Skr. af Jón Magnússon (Arnes broder).*

„**Fragment ur Biarkeyarretti**". *Sål. er A. M.s titel på forsatsbladet; selve lovstykket har til overskrift* „Fragment ur Biarkeyar Lögum" *ɔ:* Udtog af den ældre Bjarkøret.

På det af Arne Magnusson tilföjede forsatsblad giver han oplysninger om håndskriftets erhvervelse og beskaffenhed.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 599.

---

784. **AM. 123 c, 4to.** *Pap. 20 × 12,2 cm. 8 bl. C. 1600. Skr. af Ari Magnússon. Talrige marginalhenvisninger. Bl. 8v overstreget og overklæbet med hvidt papir.*

„**Þetta er ed Meꝛkilegasta fem | fem** (*sål.*) **ꝼinst i Biarkeyar løgum.**" *ɔ:* Udtog af den ældre Bjarkøret, *af samme indhold som AM. 123 b, 4to.*

På tre foran indklæbede sedler gör Arne Magnusson rede for håndskriftet og de herfra stammende afskrifter.

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 599—600.

---

785. **AM. 123 d, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 13 bl. (+ forsatsbl.). C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„**Þetta er ed merkilegaſta ſem | ꝼinſt i Biarkeyarlǫgum**". *Afskrift af AM. 123 c, 4to. På forsatsbladet står* „Ur Biarkeyar Retti gǫmlum", *samt en meddelelse om hskrs afstamning.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 600.

---

786. **AM. 124 a, 4to.** *Pap. 20 × 17 cm. 43 bl. C. 1650. To forsk. hænder. Ejendommelig foliering 1101—9, 1c—1c 20, 121—23. Mellem bl. 35—36 må antages en större lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—39v. **Uddrag af Grágás** („Graꝼugls Bok").

2) Bl. 39v—43. **Uddrag af Járnsiða,** *indledet med en notits om lovens tilblivelsestid.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LIV—LV.*

---

787. AM. 124 b, 4to. *Pap.* *$20_{,2}$ × $12_{,5}$ cm. 30 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—20ʳ. **Uddrag af Grágás.**

2) Bl. 20ᵛ—27ᵛ. **Uddrag af Járnsíða.**

3) Bl. 27ᵛ—29ᵛ. Blandede juridiske optegnelser (Sårbøder ifg. Gulaþingsbók, vítafé, formularer, regler ved retsforfølgning).

4) Bl. 29ᵛ—30ʳ. Kong Kristian IV.s forordning om trælast, Kbh. 1643 *(dansk sprogform).*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LV*

---

788. AM. 125 a, 4to. *Pap.* *14 × $16_{,5}$ cm. 14 bl. C. 1600. Overskrifter og lign. med uregelmæssig indblandede versaler.*

Indhold:

1) Bl. 1—3ᵛ. **Uddrag af Járnsíða** („Nockrar Greinir wr norſkum laugu*m* þe*im* Gragas ꝼylgia“ etc.).

2) Bl. 3ᵛ—14ᵛ. **Uddrag af Grágás** („Nockrar ꝼaar Greinir wr þe*irr*i ꝼyrri Logbok sem sume*r* kalla | Gragäs“).

3) Bl. 14ᵛ. Bálkanöfn Grágásar („þeſsi eru balka nofn Gragaſar. Ad þui mig min*n*ir“).

4) Bl. 14ᵛ. Ættartala — *fra* Teitur þorleifsson *til* Ari þorvarðsson.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede AMˢᵏᵉ notitsblade (8ᵛᵒ) må det antages, at disse blade ere komne til A. M. gennem Jón Magnússon fra Pétur Bjarnason på Fellsendi, hvis farfader Pétur Þórðarson, sön af præsten Þórður Brandsson til Hjarðarholt, mentes i sin tid at have ejet dem.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. IX- XIV, XLVII (tekst s. 411—42, 467—73).*

---

789. AM. 125 b, 4to. *Pap.* *21 × $16_{,5}$ cm. 16 bl. 17. årh.*

Uddrag af Grágás (*af* Vígslóði, *overskrift* „Forn Lega Bälkur“).

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

---

790. **AM. 126, 4to.** *Perg. 27,8 × 21,7 cm. 136 bl. C. 1400. Bl. 1r ubeskrevet. Røde overskrifter, flerfarvede initialer; afsnitsinitialerne store, stærkt forsirede og tildels prydede med billedlige fremstillinger, men disse så vel som teksten øventil i hskrs sidste læg beskadigede ved beskæring; af bl. 136 er nederste linje tildels bortreven, hvorefter hskr. er defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1v—85v. **Jónsbók** — *med retterbøderne optagne i teksten.*

2) Bl. 85v—90r. Norsk-islandske **retterbøder.**

3) Bl. 90r—109v. **Kristinréttr Árna biskups.**

4) Bl. 109v—31v. **Hirðskrá** (Den norske hirdskrå).

5) Bl. 131v. Réttarbót Magnúsar kgs Eiríkssonar, um okr ok tíundargjörð.

6) Bl. 132—36. Skipanir Eilífs erkibiskups — *ender defekt.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 600—601. I hskr. er indlagt en udførlig beskr. af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en seddel med egenhændig påskrift af den senere kgl. antikvar Hannes Þorleifsson, ifg. hvilken membranen er givet af denne til Th. Bartholin den yngre år 1678.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; NgL.*

---

791. **AM. 127, 4to.** *Perg. 27 × 20 cm. 98 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels stærkt ornamenterede initialer, undertiden indesluttende billeder (s. 4, 13, 129, 173); marginaltillæg fra forskellig tid.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(opr. ubeskr. 15. årh.).* Maríuvísur — *et digt om en mand, der ikke vilde skrifte, men hvis sjæl ved jomfru Marie udfries af helvede (16 vers).*

2) Bl. 1v—92. **Jónsbók.** *Med følgende marginaltillæg* a) s. 6—11: Usammenhængende brudstykker, som det synes af Rollants rímur, b) s. 29: Tegning af to mænd, den ene med økse, c) s. 38: Et nytårsvers af Guðmundur Jónsson, 1632, i 'braghenda' — *sml. s. 46,* d) s. 41: Et tillæg til lovens her givne tekst *(15. årh.)* — *samme hånd har også*

gjort mindre tilföjelser s. 45, 48, 63; *endvidere enkelte små-notitser (s. 60, 109, 138) og adskillige personnavne.*

3) Bl. 93—98ᵛ. **Retterbøder** (Eiríkr Magnússon 1294, Hákon Magnússon 1305 og 1314).

4) Bl. 98ᵛ *(15. årh.).* Fjármörk fra gården Höllustaðir. *I hskr. er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret . .* „bokina hefur nyliga att Sʳᵃ Magnus Havardſson ä Deſiarmyre, en*n* Þorſteinn Sigurdſs*on* feck hana j auſtfiordum 1711". *Af en tilföjelse med A. M.s egen hånd ses, at han senere har erhvervet håndskriftet, udlånt det en tid til lagmand P. Vidalín og erholdt det tilbage fra denne år 1723. I marginen findes en stor mængde ejernotitser og personnavne. Af en notits s. 102 synes at fremgå, at hskr. er blevet benyttet ved barneundervisning.*

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, s. 17, 24, 27; Jón Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 51—52.*

---

792. **AM. 128, 4to.** *Perg. 21 × 16 cm. 117 bl. 15. årh*s *sidste halvdel. Tildels røde overskrifter og farvede initialer; hist og her en plump ornamentering i nedre margen. Flere blade af uregelmæssig form, bl. 72 kun en bladstump. Tillæg med senere hænder. Bl. 111—17 (tosp.) skrevne på tidligere benyttet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet, bl. 116ᵛ—17 ikke påny beskrevne efter udraderingen af den latinske skrift. Synes ifg. katalogen i ældre tid at have været i bind med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—71ᵛ. **Jónsbók.**

2) Bl. 71ᵛ—73ʳ. Juridiske småstykker *(isl.), föjede som tillæg til loven med forskellige hænder.*

3) Bl. 73ᵛ—84ʳ. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh., Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge Håkon den kronede, blandede lovbestemmelser.

4) Bl. 84ʳ—86. **Formularer** *(isl.), hvorefter (86ᵛ) med nyere hænder og meget svag skrift følger* en 'lögfesta' *og* en 'úrskurður' *fra sidste del af 16. årh.*

5) Bl. 87—96. Juridiske excerpter og lign. [a]) Brudstykker af Hirðskrá, [b]) om tiende, [c]) 'lag á peningum', [d]) et stykke af den yngre kristenret om tiende, [e]) begyndelsen af Járnsiða — *isl.*

6) Bl. 96ʳ—109ʳ. **Kristinréttr Árna biskups.**

7) Bl. 109ᵛ—10. Altings-samtykter, domme og lign. *(isl.), med yngre hænder.*

8) Bl. 111—15ʳ. **Indholdsfortegnelse til Jónsbók** — *i dobbelte kolonner, yngre hånd.*

9) Bl. 115ᵛ—16ʳ. Tíundar-tal — *i alt 3 kolonner, yngre hånd.*

Mærkes kan et halv-udslidt runealfabet *og* nogle lönskrift-alfabeter *bl. 35ʳ nedre margen; ligeledes findes jævnlig i nedre margen bl. 80ᵛ ff.* verslinjer, fraser, ordsproglige talemåder og lign.

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af dette ved Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede AMˢᵏᵉ sedler fremgår det, at Arne Magnusson år 1705 erholdt håndskriftet fra Sʳ Jón Jónsson i Garpsdalur. Bl. 1ʳ forekommer ejernavnet Andrés Magnússon. Skriften og forskellige andre ejendommeligheder minde om membranen AM. 604, 4ᵗᵒ, med hvilken det også har helgeninden Sta Fennenna (bl. 1ᵛ) til fælles.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Lovsml. for Island I, s. 134.*

---

793. **AM. 129, 4to.** *Perg. 19 × 13,5 cm. 152 bl. 16. årh. slutning. Ornamenterede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—141ʳ. **Jónsbók.**

2) Bl. 141ʳ—52. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh., *endende med* Islændernes 'sáttmáli' med kong Håkon den kronede.

Det til bindets indersider opr. fastklæbede pergamentsbetræk bærer forskellige notitser, *deriblandt* landhusholdnings-optegnelser (fjármörk, kælvningstiden for gårdens kør).

Herkomst og hist.: *Af to indklæbede AMˢᵏᵉ sedler meddeler den ene* „þeſſe bok ſtendur eigi i mïnu Regiſtre. ä ſidann ad gegnum ſkodaſt obiter, og fäſt i burtu" *(sml. dog AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 194ʳ); den anden indeholder* „þeſſa bök hefi eg feinged af Mag. Jone þorkelsſyne, enn hann af Ara þorkelsſyne, meinaſt vered hafa Einars Gunnlaugsſonar, ä Rekstandum. meretur inſpici hic codex [þeſſe Codex er ad ſönnu nyr, enn ſkrifadur epter gömlum, ad viſu elldra enn reformatio Lutheri, þvi hier i er Doctrina Pontificiorum invariata.]. þar er ï Arſtöku Rettarbotin." *Bl. 143ᵛ findes et 4-linjet vers (meddelt i Dipl. Isl.), hvorunder forbogstaverne* I. M. S.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gamle Love IV, s. 601.*

---

794. **AM. 130, 4to.** *Perg. 19 × 15 cm. 104 bl. Tospaltet. Slutn. a 16. årh (1591). Skr. af Guðmundur Illugason. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, tildels meget store og stærkt ornamenterede. Metalbeslået læderbind med spænder. Ved hskrs begyndelse og slutning findes papirsblade, af hvilke det førstes forside er beskrevet med ejernavne, tilskrifter og lign.*

Jónsbók, *med efterfølgende* register. *Fortalen (bl. 1—2^r) er skreven tværs over hele siden.*

Herkomst og hist.: *Af påskrifterne på forsatsbladet kendes som ejere Bjarni Pétursson (1632), Björn Pálsson, Jón Vigfússon (Lögmannshlíð 1671); af to indklæbede AM^ske sedler synes at fremgå, at A. M. har skaffet præsten Þórður Jónsson til Staðarstaður dette hskr. under et ophold i København, men haft det til låns fra ham 1707. På de i hskr. indklæbede oktavblade I—V har Arne Magnusson samlet, hvad han vidste om Guðm. Illugason og forskellige af ham skrevne dokumenter.*

---

795. **AM. 131, 4to.** *Perg. 19,5 × 15 cm. 96 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bl. 1^v optages af en illumineret fremstilling af St. Olav tronende med økse og bog.*

Indhold:

1) Bl. 1^r *(opr. ubeskr.).* Formular (forbud mod bortflytning af gods), *efterfulgt af* uddrag af en retterbod.

2) Bl. 2—76^r. **Jónsbók.**

3) Bl. 76^v—80. **Retterbøder** (1 af Eiríkr, 2 af Hákon), *hvorefter (bl. 80^v)* nogle formularer.

4) Bl. 81—95. **Kristinréttr Árna biskups** *(i øvre margen bl. 81^r* „aꝼ gula þingſ bok“).

Bl. 96, opr. ubeskr., bærer blandede optegnelser (tiden for visse navngivne kørs kælvning m. v.) *samt* et alfabet i 'höfðaletur'.

Herkomst og hist.: *Det opr. binds indersider, som ere betrukne med papir fra islandske breve til Kolbeinn Einarsson på Tunga i Fáskrúðsfjörður (det ene dateret 1689), lade formode, at denne i sin tid har været håndskriftets ejer. Bl. 1^v nævnes som ejer Jón Sturlason (17. årh.), der angiver at have arvet bogen.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

796. **AM. 132, 4to.** *Perg. 24,5 × 21,2 cm. 70 bl. Beg af 15. årh. Mod hskrs slutn. møde to fra hovedhånden forskellige hænder. Røde*

overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede; balkeinitialerne meget store og for en del udstyrede med billeder sigtende til indholdet; i nedre margen flere ornamenter og figurlige fremstillinger. Hist og her marginaltillæg. Bl. 1r har været udstyret med et stort, nu udskrabet billede af en helgen, rimeligvis St. Olav.

Indhold:

1) Bl. 1v—54. **Jónsbók.**

2) Bl. 55—65. **Kristinréttr Árna biskups.**

3) Bl. 66—67r. Småstykker henhørende til kirkelig lovgivning *(isl.). Ved slutningen ere omtrent 3 linjer udskrabede.*

4) Bl. 67v—68v. **Formularer** *(isl.).*

5) Bl. 68v—70. **Retterbøder** fra 13—14. årh.

Bl. 70r øverst optages af begyndelsen af Johannes evangelium i latinsk oversættelse *(9 linjer), efterfulgt af* en bestemmelse om fremgangsmåden ved dødsdomme *(3 linjer, isl.).*

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.

***Herkomst og hist.:** Bl. 41v er i balkeinitialen skrevet* „Sıra halluardı eınarſson a bok þesſa" *(præst på Valþjófstaður 1560 fg. år); bl. 1r bærer påskriften* „Eínaı nıkulaſſon a mig vel mattu ſia mic". *Om dette håndskrift meddeler Arne Magnusson AM. 435 a 4to, bl. 181v (sml. bl. 174v) efter at have givet indholdsfortegnelsen* „Hun er komin til min ur Roſencrantzes Sterb-bue, til Roſencrantz fra Otto Friis. Utan ä bandenu ſtendur: Hallgrimur Nichulauſſon anno 1576. Item ä ſaurblade framan vid bokina, ad Hallgrimr Nikulaſſon hafi gefed bokina Einare Nikulasſyne 1580. Bartholin hafde fyrrum þeſſa bok til lans fra Roſencrantz". *Af det her omtalte bind ses intet spor.*

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

797. **AM. 133, 4to.** *Perg. 25 × 18 cm. 92 bl. (sidevis paginering af de ulige sider 1—181 + 23 b). 14. årh. (med enkelte senere tillæg). Spor til røde overskrifter og kolorerede initialer; den afblegede skrift er hist og her opfrisket. Beskadiget ved fugtighed og uskånsom behandling. Af bl. 2, 5, 38, 41, 64 er nedre margen bort-*

skåren. Forskellige marginalantegnelser, deriblandt overskrifter til vejledning for illuminatoren. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1[v] *(15. årh. Bl. 1[r] ubeskr.).* De 10 bud i latinsk tekst med islandsk forklaring. *Brudstykke omfattende* en linje af forklaringen til 1ste bud, 2det bud og 3die bud, af hvis forkl. dog slutningen mangler.

2) Bl. 2—5 *(hånd fra c. 1400).* **Retterbøder** (Eiríkr 1294, Håkon 1314); *endende defekt.*

3) Bl. 6—92[r]. **Jónsbók.** *Med omtrent samtidige* tillæg *under teksten. Efter s. 102 og 110 mangler et blad.*

Efter lovens slutning følger med en hånd fra 15. årh. udtog af en dom om 'áverki jarðar' *(4 linjer).*

Bl. 92[v], opr. ubeskr., bærer med en hånd fra 17. årh. begyndelsen af digtet 'Barnaber' *(4 viser).*

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.

***Herkomst og hist.:** I marginen forekomme adskillige person- og ejer-navne fra 17. årh. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har erholdt håndskriftet 1703 af mag. Jón [Vídalín], som havde fået det på Hvalsnes hos Sr Árni Þorleifsson.*

---

798. **AM. 134, 4to.** *Perg. 22,3 × 16 cm. 41 bl. C. 1300. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Balkeinitialerne ornamenterede. Forskellige marginalantegnelser. Defekt.*

Jónsbók.

Indeh. følgende brudstykker:

Bl. 1 *beg.* „þıngmenn dòma þat mal at logꝼullv“ *(Þingfararb., slutn.), ender* „með ꝼullkomınnı aſt oc rettþıſı tıl“ *(Kristindómsb. kap. 2).*

Bl. 2—3 *beg.* „mıklar faker oc þo eıgı nogar“, *end.* „Nu þıl ſa eıgı taka bòtr er ꝼırı þanvırðo þarð *(Mannhelgi, 17.—21. kap.).*

Bl. 4 *beg.* „maðr rettr at kono latı allt þera heımılt“, *ender* „at landzlogum rettum oc“ *(Kvennagipt. kap. 2—4).*

Bl. 5 *beg.* „getın fınn ꝼıoꝛðung hþert þeıra“ *(Erfðatál, 2. erfð), ender* „Attu érꝼð“.

Bl. 6—13 *beg.* „En eꝼ ꝼé er eıgı meıra“ *(Arfatökur kap. 18), end. med overskriften til Landsbrigðabálkr.*

Bl. 14 *beg.* „Nv pılıa menn ıoꝛðum ſmafkıpta“, *ender* „er til motz æigu“ *(Landsbrigðab. kap. 3—4).*

Bl. 15—16 *beg.* „eꝼ hann varðar mınnr uíð“, *end.* „ſtóꝼna upprétta ꝼırer petr nætr hı(nar)“ *(Landsleigub. kap. 16—21).*

Bl. 17—18 *beg.* „mæin at. þa ſkal ſkıpta“, *end.* „laufum eyrı. oc tpıgıll(dı)“ *(ib. kap. 24—30).*

Bl. 19—26 *beg.* „vıð vatta hpart er hınn pıl eða æıgı“, *end.* „aðꝛ tpeır manaðır ero aꝼ petrı syna *(ib. kap. 32—50).*

Bl. 27 *beg.* „ſpık oc rengı“, *ender* „huala ıpokum. þa eıgu“ *(Rekab. kap. 7—8).*

Bl. 28—33 *beg.* „kemr eıgı mæıra tıl“, *end.* „Nu ſkal hann ꝼęða tıl kroſſ messo a“ *(Kaupab. kap. 2—17).*

Bl. 34—41 *beg.* „daga oc hapa patta uıð“, *end.* „þa ſekıaz þeıꝛ er hápa“ *(Kaupab. kap. 22—Þjófab. kap. 17).*

Bl. 10 *findes i marginen tillagt, med yngre hånd,* en af de til loven hørende retterbodsbestemmelser *(beskadiget ved beskæring).*

Herkomst og hist.: *Om to af bladene meddeler Arne Magnusson på foran indklæbede sedler følgende* „Þetta blad — Num. 14 — ſeck eg 1703. af Jone nockrum Einarsſyne, heimilis manni i Gardi ä Sudurneſium. Þar med fylgde blad ur Grägas i ſama ſlags formi ſem þetta, og med likre ſkrift, þö eigi hinni ſömu, ſem mier virdeſt. Höfdu þeſſi .2. blöd vered utanum kver, og viſſe madurenn eckert til, hvadan þau til ſin komin være. Jon þeſſe var annars kyniadur nordan ur landi“. „Þetta blad — Nr. 27 — er komed fra Vilhialme, er var ä Kirkiuböle, til þess er eg ſeck þad af 1706“. *Blandt de forskellige personnavne i håndskriftets margen møder navnlig hyppig Jón Hallgrímsson (17. årh.), der ifg. bl. 16ᵛ har bot på Eyrarland i Eyjafjörður. På et forsatsblad (papir) er med en hånd fra c. 1700 (vistnok Jón Ólafssons) skrevet* „Lög-bókar Fragment | er ür ſorgödu Exemplare“. *Derunder har Th. Sveinbjörnsson tilföjet* „maſke þvi beſta ſem til hefir verit.“

---

799. **AM. 135, 4to.** Arnarbælisbók. *Perg.* $27_{,2} \times 22_{,5}$ *cm. 114 bl. + 6 perg.-sedler, hørende henholdsvis til s. 38, 44, 50, 76, 78, 118. Tospaltet. 14. årħs sidste halvdel, med senere tillæg. Røde overskrifter, forskellig farvede, tildels stærkt ornamenterede initialer. To illuminerede billeder: Kong Olav tronende med økse og spyd (bl. 6ʳ), en siddende bisp med krumstav (bl. 74ᵛᵇ). For-*

skellige marginaltillæg; i marginen findes også rettelser af skriveren selv, svarende til det på de nævnte småsedler af ham tilföjede. Læderbetrukket, presset bind.

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—2ᵛ *(17. årh.).* Juridiske optegnelser. Ejernavne. *Bl. 1ʳ enkelte penneprøver.*

2) Bl. 2ᵛ—4ʳ *(15. årh.).* **Retterbøder** fra 13—14. årh. *I alt 13.*

3) Bl. 4ᵛ. Begyndelsen af Johannes evangelium på Latin.

4) Bl. 4ᵛ. En latinsk bön, *8 linjer.*

5) Bl. 4ᵛ—5ᵛ. 'Upphaf Moyses laga' *ɔ: lovgivningen på Sinai, de 10 bud osv.*

6) Bl. 5ᵛ. „Aꝑ doma dags | undꝛu*m*" *ɔ: tegnene i de 14 dage för dommedag.*

7) Bl. 6ᵛ—69ᵛ. **Jónsbók.**

8) Bl. 69ᵛ—73. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *(i alt 4), efterfulgte af* to loven afsluttende småstykker. *Med en hånd fra 15. årh.* to tillæg: om 'melrakkaveiðar' og om 'almennilegar pútur'.

9) Bl. 74. Tillæg til lovbogen (um bygging á konungsjörðum, um dómnefnu *samt et tredje, i loven udeglemt tillæg*).

10) Bl. 75—88ʳ. **Kristinréttr Arna biskups** („her heꝑr upp krıſtınrett | nyıa en log|tekna").

11) Bl. 88ʳ—97ᵛ. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „her heꝑr vpp krıſtın*n*a laga þatt" osv. *I marginen findes en længere notits til oplysning om de i hskrs udførlige overskrift indeholdte historiske angivelser (17. årh.). Efter lovens slutning følger* 'Eíndagı a tıdakaupı preſta', *5 linjer.*

12) Bl. 97ᵛ—100ʳ. **Tiundarlög Gizurar biskups** („h*er* fe|g*er* v*m* tıunda*r* g*er*d").

13) Bl. 100ʳ—105ʳ. **Saktal lögbókar** („Her heꝑ*ur* upp ſaktal oꝛ bok iſl*en*dın|ga").

14) Bl. 105. 'Um okr', „retta*r* bæt*ur* her*r*a vılıalms" — *to til den yngre kristenret hørende kapitler, hvorefter håndskriftets*

ældste del afsluttes med skriverønsket „*christus* fcribentem cuftodiat atqve legentem".

15) Bl. 106—7[r] *(15. årh.).* Juridiske formularer (i alt 16), mindre lovbestemmelser (3), kong Håkons retterbod 1316 om kristendomsret, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge. *Derefter (hånd fra beg. af 16. årh.)* formular for ombudsmanden i Múlaþing til udnævnelse af nevndarmænd til Öxarár-ting, *og (17. årh.)* juridiske optegnelser.

16) Bl. 107[v]. [a]) *(c. 1500).* To formularer, til herredstings sætning og oplosning, *bægge til brug for Snjólfur Rafnsson, kgl. ombudsmand i Múlaþing,* [b]) *(c. 1500)* om tiende og madgaver, [c]) *(17. årh.)* juridiske optegnelser, *tildels udskrabede — med samme hånd har et følgende blad været beskrevet, men dette er bortskåret, så at kun den indre rand står tilbage med spor til en tabel over tiende og afgifter.*

17) Bl. 108 *(slutn. af 16. årh.).* [a]) Forklaring over edens betydning *(isl. 11 linjer, den øverste bortskåren),* [b]) et bibelsk citat *(lat. 5 linjer),* [c]) en retterbod af kong Håkon: 'skylda vár ok ástsemd'. *Herefter følger med kursivhånden fra 17. årh.* [d]) en mindre tabel over tiende og en större over 'sakfallsgjöld'.

18) Bl. 109—14[r] *(slutn. af 15. årh.).* **Gejstlige statuter,** den yngste fra biskop Sveinn i Skálholt (1466—75). *Herefter optages resten af siden af* juridiske optegnelser *(17. årh.), hvorefter den følgende side står blank (med undtagelse af et par penneprøver og lign.).*

Herkomst og hist.: *Som formularerne bl. 107 udvise, har dette hskr. c. 1500 tilhørt den kgl. ombudsmand i Mula-ting Snjólfur Rafnsson, og efter ham formodenlig hans sön, da der bl. 70[v] i øvre margen er indridset sætningen* „aſt ſamlıge ꝥrende einkı ſnıolſſon ydur heılſaı ıeg hıalmur ſueınſſon". *Af bl. 2[r] fremgår, at Oddný Guðnadóttir fik bogen 1695 i* „*heimanfylgja*", *og at senere P. J. Vídalín blev dens ejer. Foran er indklæbet tre papirssedler, af hvilke de to indeholde notitser af Arne Magnusson om håndskriftet, som han kalder Arnarbælisbók, den tredje er et overdragelsesdokument, hvorved Bjarni Bjarnason afstår membranen, der dengang var* „med Doppum og Spennlum" *til P. Vidalin, dog med forkøbsret for Arne Magnusson. De udførligste oplysninger om håndskriftet giver A. M. i AM. 435 a, 4to bl. 179[v]—80, hvor foruden indholdsfortegnelse følgende angivelser forekomme* „Bok þeſſa ſeck Sr Þorbergur Jllugaſon, preſtr i Bitru af Oddnyu Gudnadottur (fra Kolbeinsä)

Eckiu Sr Teits Einarsſon (!) i Vik, hana eignadizt af Sr Þorbergi Rògnvalldr Sigmundzſon, fra Rògnvalldi kom hun i hendr Biarna Biarnaſonar i Arnarbæli. Þadan til Gudmundar Þorleifsſonar ä Eyri. Þadan til Pals lògmanns. Fyrrum hafa bokina i hòndum haft Gudmundr Weſt, Sr Pall ä Melſtad, og Magnus Jons ſon Lògmadr.“

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, s. 374; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udf. beskr.). Sml. Jus eccl. novum, Havniæ 1777; K. Maurer, Graagaas, s. 6—7; V. Finsen, Grágás III, s. XLIV (facs.); Norges gl. Love IV, s. 601.*

---

800. **AM. 136, 4to.** Skinnastaðabók. *Perg. 18 × 14,3 cm. 147 bl. (+ 1 ubeskr. forsatsbl., som opr. har dækket bindets inderside). Slutn. af 15. årh. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Jævnlige marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(c. 1600, opr. ubeskr.).* Fortegnelse (máldagi) over kirkegodset på Hafrafellstunga samt angivelse af grænseskellene (landamerki).

2) Bl. 1v—95r. **Jónsbók.**

3) Bl. 95r—109v. Retterbøder, mindre lovbestemmelser, formularer.

4) Bl. 109v—126v. **Kristinréttr Árna biskups.**

5) Bl. 126v—43. **Gejstlige statuter** fra 13—14. årh. *Ender i* kardinal Vilhelm af Sabinas anordninger, *der ere ladte ufuldendte.*

6) Bl. 144 *(c. 1500, forsk. hænder).* a) Begyndelsen af en vise i Lilja, b) ed i en sag om voldeligt overfald, c) samme 'máldagi' for Hafrafellstunga med 'landamerki' som på bl. 1r, d) um vinnufólk (altingsbeslutning 1404), e) runestavenes navne — med flere penneprøver og lign.

7) Bl. 145—46 *(c. 1500, to senere tilföjede bl.).* **Retterbøder:** tre rettb. af kong Håkon Magnussön *samt* kardinal Vilhelms anordning om helligdage og kirkegods — *denne sidste endende defekt, da det opr. herefter følgende blad mangler.*

8) Bl. 147r *(16. årh., opr. beklædning for bindets inderside).* Påmindelse til dommerne *(isl.).*

Beskr. i Norges gl. Love IV, 601—2.

Herkomst og hist.: *Bl. 1v—2 bære ejernavne, som vise, at håndskriftet i tre generationer har tilhørt mænd i Þingeyjar-sýsla; fra den sidste af disse,*

præsten Einar Nikulásson på Skinnastaðir, er det kommet til Arne Magnusson, der i AM. 435 a, 4to bl. 174ᵛ nævner håndskriftet som „Skinnaſtadabokin 4ᵗᵒ fra Sʳ Einare Nikulaſſyne“. *Bl. 192ʳ smsteds anføres om håndskriftet* „Skinnaſtadabok 4ᵗᵒ ſem Sigurd*ur* Einarsſon (*biskups*) eignar ſier“. *På to foran indklæbede papirsblade giver A. M. en udførlig indholdsfortegnelse, på en mindre seddel følge nogle læsemåder fra membranen.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph 1857—76; K. Maurer, Graugaas s. 7—8; V. Finsen, Grágás III, s. XLV; NgL.*

---

801. **AM. 137, 4to.** *Perg.* $22{,}8 \times 16$ *cm. 101 bl. C. 1400. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Stærkt beskadiget af fugtighed og på flere steder — navnlig ved hskrs begyndelse og slutning — hensmulrende.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(skr. år 1637).* ‘Bæn fyrir dómendur’.

2) Bl. 2ʳ *(opr. ubeskr.).* Et ‘fjármark’ *tilhørende* Helgi Halldórsson á Miðhúsum, navne, penneprøver og lign.

3) Bl. 2ᵛ. De ved al lægedom ubrugelige timer på månedens ulykkelige dage („díef mala“ „ıller d[agar]“) — *isl.*

4) Bl. 2ᵛ—12ʳ. **Retterbøder**, mindre lovbestemmelser, formularer — *deriblandt bl. 3ᵛ—4ʳ* Islændernes ‘sáttmáli’ med den norske konge, *bl. 11ᵛ* stefna til örvarþings á Grafarbakka.

5) Bl. 12ᵛ—82ᵛ. **Jónsbók.**

6) Bl. 82ᵛ—101ʳ. **Kristinréttr Árna biskups.**

7) Bl. 101ʳ *(15. årh.).* Islændernes ‘sáttmáli’ med den norske konge.

8) Bl. 101ᵛ *(c. 1500).* [a]) Om fattigskat, [b]) om tiendeafgifter *(standser afbrudt) — isl.*

9) Bl. 101ᵛ *(c. 1637).* Om landhusholdning — *isl.*

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler angiver A. M. indholdet og meddeler, at han har erholdt håndskriftet fra Katrín Torfadóttir i Bær i Flói — til låns 1704, til eje 1708. I marginen bl. 1ᵛ o. fl. st. kan mærkes anråbelsen af* sancta virgo fenenna.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

802. **AM. 138, 4to.** *Perg. 20 × 15,2 cm. 182 bl. (incl. det første og sidste, til bindet opr. fastklæbede). 16. årh. Røde overskrifter, flerfarvede og ornamenterede initialer. Reparation med strimler af andre perg.-hskrr (messebog, lovhåndskrift). Presset læderbind med metal-dopper og spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—95ᵛ. **Jónsbók.**

2) Bl. 95ᵛ—110ʳ. **Retterbøder** fra 13—14. årh. (ialt 24), mindre lovbestemmelser, juridiske formularer (18).

3) Bl. 110ʳ—21ᵛ. Saktal í Jónsbók og oversigt over lovens indhold.

4) Bl. 121ᵛ—41ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups.** *På en vedlagt seddel har Arne Magnusson givet en afskrift af lovens titel.*

5) Bl. 141ᵛ—79ᵛ. **Gejstlige statuter fra 13—14. årh.**, kirkelige lovstykker, 'saktal' til den ældre kristenret — *endende med* Eiríkr kgr, Um sættir staðamála.

6) Bl. 179ᵛ—81ʳ *(særlig hånd).* [a]) Um reglur dómara, [b]) um ósæra eiða.

7) Bl. 181ᵛ *(særlig hånd).* Um gjald á ljóstollum.

Bl. 182ʳ *bærer et par* annalistiske optegnelser om 'staðamál' (fra AM. 351, fol.).

Hele håndskriftet bl. 1—179ᵛ er afskrift efter AM. 350, fol. Udførligere beskr. af Jón Sigurðsson er vedlagt.

***Benyttelse og beskr.:** F. Johannæi, Hist. eccl. Isl. I, s. 259, 412, 415, 417, 423, 446; Lovsamling for Island I, s. 22; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gl. Love IV, s. 602.*

---

803. **AM. 139, 4to.** *Perg. 23,5 × 17 cm. 71 bl. (fol. 1—72 ÷ 48, hvilket tal er oversprunget ved folieringen). 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — bl. 18ᵛ og 68ᵛ med billedlige fremstillinger. Hist og her stykker af det ubeskrevne perg. bortskårne, bl. 71 beskadiget forneden. Forskellige marginalantegnelser. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—72ʳ. **Jónsbók.** *Bl. 1 beg. med slutningen af lovens fortale (2½ linje).*

Efter lovens slutning er med en anden, men omtrent samtidig hånd tilföjet et stykke (8 linjer) om betydningen af at sværge „vfærann eıd ok ʀanngann“.

2) Bl. 72ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups.** *Begyndelsen af 1ste kap., ender* „helldı hann adıaı þım“.

Hist og her (f. eks. 4ᵛ, 26ʳ) har skriveren i marginen tilföjet gudelige sentenser på Latin og Islandsk; bl. 66—67 er med en plump hånd fra c. 1600 i nedre margen skrevet nogle linjer af et 'fornkvæði' („Riemvnnd þıadi“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa bok hefi eg feinged til eignar af lögrettumanninum Gunnare Hôſkulldzſyne“, *hvorefter følger en indholdsangivelse.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

804. **AM. 140, 4to.** *Perg. 20 × 14,5 cm. 139 bl. 16. årh᾽s 1ste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — deraf bl. 4ᵛ, 9ᵛ, 30ʳ, 53ᵛ, 58ᵛ, 80ʳ, 86ᵛ med illuminerede fremstillinger. Bl. 1ᵛ, 2ʳ⁻ᵛ optages af tre större, med blæk tegnede billeder, forestillende henholdsvis Kristus på korset med Marie og Johannes under dette, en tronende konge med økse og æble, igen en tronende konge, men med spir og æble; trone, skammel og ramme ere prydede med fantastiske dyreskikkelser. Af bl. 76 er kun en stump nærmest ryggen bevaret. I marginen, der har lidt ved beskæring, findes forklarende noter, personnavne og lign. Defekt, idet efter bl. 77 mangler et blad, efter bl. 133 et læg.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(opr. ubeskr.).* Annalistiske optegnelser for årene 1546—52, vedrørende ordinansen, samt bp Jón Arason og hans sönner; *længere nede på siden følger en næsten udskrabet* stævnings-formular.

2) Bl. 3—115. **Jónsbók,** *efterfulgt af to småstykker om* miskun dómenda *og* um skrúðklæða búnað *(bl. 115ᵛ—16ʳ).*

3) Bl. 116—23ʳ. **Retterbøder** (1 af Eiríkr, 2 af Hákon, fra c. 1300).

4) Bl. 123ʳ—25ʳ. **Formularer,** *i alt 12, endende med stykket om betydningen af at sværge falsk ed, hvorefter følger* trosbekendelsen efter Jonsbogens kristendomsbalk.

5) Bl. 125ʳ—39. **Kristinréttr Árna biskups.** *Standser øverst bl. 139ʳ. Derefter synes bladets oprindelige skrift udskrabet; senere ere enkelte navne, tegninger og lign. anbragte på den åbne plads.*

En udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMˢᵏᵉ sedler, den ene angiver indholdet, hvorefter følger* „4ᵗᵒ ecki riett gómul, ſine ligatura. Eg true eg hafi þeſſa bok feinged af Sigurde Sigurdzſyne land-ſkrifara", *den anden indeholder* „Lógbok þä er landſkrifarenn liedi mier, deſcriberar hann ſo, ad hun hafi vered i 4ᵗᵒ, vel þriggia fingra þick *(dette er også nu hskrs omtrentlige störrelse).* hafi aptan vid hana vered Kriſtinrettar 2. ad vïſu, Jtem heil höp Rbætur *og* ſtatutur, gamler lógmannadómar *og* ï bland. hafi þetta er aptanvid bokina var occuperad eins mikid pläts i bökinni, *og* lógbokin ſialf. hana hafdi ätt Gudmundur Eyolfſson ä Melum ä Kialarneſe og mun ä henne j einhverium ſtad finnaſt hans nafn eda hans ſonar Eyolfar". *De person- og ejernavne, som findes i håndskriftet, ere følgende* „Savgvꝛdvꝛ valdason" *(bl. 26ʳ)*, „bꝛandvꝛ einnaꝛſſon" *(42ʳ)*, „einar eyiolꝼs ſon" *(bl. 45 og 70 — det første sted efterfulgt af en firlinjet vise med en forbandelse over den, der tilegner sig håndskriftet)*, „kietill Gudmund son" *(bl. 139ʳ).*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

805. **AM. 141, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₅ cm. 21 bl. 17. årh.*

Þorsteinn Magnússon: Skrif dómendum og dómum viðvikjandi — forf. 1654.

Med tillæg af en undersøgelse om de loven modstridende altingsdomme, vedtægter og forordninger.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta feck eg af Eyolfi Einarsſyne, ä Alþinge 1708".

---

806. **AM. 142, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₅ cm. 51 bl. 17. årh. Forsk. hænder. Omslaget udgöres af to sammenhængende pergamentsblade fra et latinsk kirkeligt hskr. (tospaltet).*

1) Bl. 1. Formular til 'leiðarþings setning'; *bl. 1ᵛ indeholder begyndelsen til den tilsvarende* 'uppsagning', *men er for största delen ubeskrevet.*

2) Bl. 2—5ʳ. „Registur yffer Erffda (!?)".

3) Bl. 5ᵛ—8. Uddrag af altingsdomme fra 15—17. årh., samt uddrag af retterboder *(isl.)*.

4) Bl. 9—15. „Nöfn og tilvïfun Hluta þeirra og Malaferli *(sål.)* sem | Islendſk Laugbok er umm-giaurd“.

5) Bl. 16—19. ᵃ) Brudstykke af register over erfðir, ᵇ) „Aminnyng Thill þeirra Eida Sueria“, ᶜ) Lovbestemmelser fra 17. årh. *(isl.)*.

6) Bl. 20—51. **„þeſsar Epterfilgiande Logbokarennar greiner synaſt ad | nockru leiti tvyrædar“** osv.

---

807. **AM. 143, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,5 cm. 7 bl. 17. årh.*

„Subſtantiva Lögbökarinnar | þad er Nöfn og tilvïſun Luta þeirra og Mälaferla sem Iſlendſk Landz | Laga Bök umm er giör“.

---

808. **AM. 144, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 12 bl. 17. årh. To i fælles bind forenede håndskrifter, hvert med sin særlige hånd.*

1) Bl. 1—4 *(beskadiget ved beskæring foroven)*. **Þorsteinn Magnússon: Guðs og manna lögmáls greinir** á móti einföldu áburðarlausu rygti, getsakar-málum etc. Forf. 1652.

2) Bl. 5—8. Samme arbejde i afskrift.

3) Bl. 9—12ʳ. Undersøgelse om ‘sektir’ og ‘dómrof’, samt opregning af nogle mod loven fældede domme (‘dómtitlar’). *Samme hånd som stykke 2.*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet* „Þorſteins Magnuſſonar, fra Sʳ Pale Amundaſyne 1707. originallenn. Enn Copiann tilforna 1705“.

---

809. **AM. 145 a, 4to.** *Pap. 20,6 × 17 cm. 34 bl. 17. århs sidste halvdel.*

Bárður Gíslason: „Vm þær Laganna Greiner sem Tvyrædar eru“ osv.

Herkomst og hist.: *Ordene i håndskriftets titel* „Samanſkrifad af Barde Saluga Gyſla Syne“ *betegne dette eksemplar som en afskrift udført efter forfatterens død († 1670). Det ender med datoen* „Anno 1678. 14 Aprijlis“. *På*

en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Bardar Gíſlaſonar yfir lôgbok. ur bok ſem ſkrifad *og* att hefr Giſle Gudmundzſon ä Raudalæk. af h*onum* feck Hakon Hann*e*ſſon, en*n* eg af Hakoni 1710“.

---

810. **AM. 145 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 69 bl. (fol. 1—70 ÷ 49, hvilket tal er oversprunget ved folieringen). Slutn. af 17. årh. Bladkanterne i hskrs begyndelse beskadigede ved slid.*

Bárður Gíslason: „Laga greiner Nôckrar tvïræ|dar“.

Samme skrift som foregående nr, blot med udelukkelse af dettes sidste stykke (ét bl.) om uoverensstemmelser mellem forskellige eksemplarer af lovbogen.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Feinged frä Birne Halldorsſyne i Ey. en*n* han*n* feck hia Sr Gunnare i Stafhollte. hefur fyrrum vered Magnuſar Sigurdz ſonar i Brædratungu“.

---

811. **AM. 146, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,8 cm. 15 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Excerpter af et hskr. af den ældste Gulatingslov *med* Arne Magnussons forudskikkede oplysninger.

Endnu et citat af Gulat. lov samt AM[ske] notitser findes på to indklæbede sedler.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 603—4.

---

812. **AM. 147, 4to.** (Heynesbók.) *Perg. 16 × 13 cm. 133 bl. 15—17. årh. Hskrs hoveddel — slutn. af 15. årh. — har røde overskrifter og forskelligfarvede initialer; balkeinitialerne ere stærkt ornamenterede, og hyppig findes marginal-illustrationer hentydende til indholdet. Beskadiget ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1—89[r]. **Jónsbók.** *Til udfyldning af defekter i det opr. hskr. fra 15. årh. er indsat bl. 14—20 (c. 1600) og bl. 86 —88 (17. årh.); på bl. 14 ses spor af ældre udskrabet skrift.*

2) Bl. 89ʳ—111. **Retterbøder, altingsvedtægter, kgl. forordninger** fra 13—16. årh. *Mærkes kan* retterboder fra 13—14. årh., kong Kristiern II.s stadfæstelse på kong Håkons retterboder, kong Kristiern I.s lange retterbod, Store dom, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge, en altingsvedtægt 1598, en bestemmelse af 'Búalög'. *Af dette parti er bl. 93—111 en codex rescriptus, påny beskreven c. 1600. Den opr. skrift skimtes næsten overalt og ses på flere steder temlig tydelig, på bl. 104 og 111 er vel som på de øvrige den opr. skrift udskrabet, men disse have ikke påny været beskrevne. De nævnte blades oprindelige indhold er et brudstykke af*

3) **Ragnars saga loðbrókar** *(15. årh.)*.

4) Bl. 112—33. **Kristinréttr Árna biskups.**

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler giver A. M. indholdsfortegnelse og meddelelse om, at han har erholdt håndskriftet 1709 fra Bjarni Sigurðsson på Heynes.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Altdeutsche u. altnordische Helden-Sagen III, Stuttgart 1880 (ausg. v. Edzardi), s. I—III.*

---

813. **AM. 148, 4to.** (Landeyjabók.) *Perg. 19 × 13 cm. 136 bl. C. 1500. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; de ornamenterede balkeinitialer tildels beskadigede ved beskæring. Hist og her person- og ejernavne samt enkelte marginalantegnelser. Bl. 1ʳ, 114ᵛ—15ʳ opr. ubeskrevne. Efter bl. 130 mgl. ét bl.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—103ᵛ. **Jónsbók.**

2) Bl. 103ᵛ—14ʳ. **Retterbøder, mindre lovbestemmelser, formularer.** *Her bl. a.* Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge. *Ender med* bp Jóns statut om præste-friller, Skálholt 1345.

3) Bl. 114ᵛ (c. 1600). „Registur yfer mannhelge".

4) Bl. 115ᵛ—33ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups,** *efterfulgt af et par tillægsbestemmelser.*

5) Bl. 133ᵛ—36. **Kirkelige statuter,** *deriblandt* Tíundarlög Gizurar biskups.

I nedre margen bl. 89ᵛ findes med en uøvet hånd (c. 1600) skrevet to linjer af et omkvæd til et vikivakakvæði.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede AMˢᵏᵉ sedler fremgår, at Arne Magnusson har erhvervet dette hskr. fra præsten Eiríkur Gíslason til Kross i Landeyjar, hvis fader Gísli Eiríksson havde ejet det för ham; nærmere oplysninger om disse ejere fås gennem påskrifterne bl. 1ʳ og 115ʳ. Foran i hskr. er indklæbet et forretningsbrev fra den senere biskop Jón Vigfússon til Gísli Eiríksson af år 1674.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udførlig beskr.); V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LVI; K. Maurer, Graagaas s. 7.*

---

814. **AM. 149, 4to.** *Perg. $15_{,7} \times 13_{,5}$ cm. 70 bl. C. 1500. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels ornamenterede initialer. Metalbeslået læderbind, hvis indersider ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Flere steder defekt. Bl. 70ᵛ, opr. blankt, bærer nogle ejernavne.*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Jón Ólafsson for A. M. noteret* „Þeſſe Lógbök kom frä Syſlumannenum Marcuſe Bergsſyne mier til eignar 1728“.

---

815. **AM. 150, 4to.** *Perg. $19 \times 13_{,3}$ cm. 110 bl. 16. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Pergamentet, navnlig ved begyndelsen og slutningen, hullet og hensmulrende. Bl. 1ʳ næsten ulæseligt. Defekt ved slutningen.*

Jónsbók.

Ender i Þjófabálkr med kapitlet om lýrittareiðr.

En udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Sʳ Torfa ä Vindaſe. ha*nn* hirder vel eçki um hana aptur. NB. her er eigi nema 1te Capitule *christin*doms balks hiner eru viliande unda*n* fellder. Ad ödru er bokin ſo ad ſeigia önyt“.

---

816. **AM. 151, 4to.** *Perg. $16_{,5} \times 12_{,8}$ cm. 140 bl. 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1, 140ᵛ ligesom bindets indersider bære forskellige penneprøver og lignende kradserier. I codex er indskrevet adskillige personnavne, ejernotitser og lign.*

Indhold:

1) Bl. 2^r *(opr. ubeskr.).* To formularer: heraðsþings setning og uppsögn. *Den temlig fine skrift (slutn. af 15. årh.) tildels bortslidt. Sidens nederste tredjedel uudfyldt.*

2) Bl. 2^v—108^v. **Jónsbók.** *Kristendomsbalken udelades, Farmannalög står sidst af alle balker.*

3) Bl. 108^v—30^r. **Kristinréttr Árna biskups** („hier | hefur hinn nyara kristinn | rett" *osv.*).

4) Bl. 130^r—32 *(opr. ubeskr. Forsk. hænder fra 15—16. årh.).* [a]) Um félag hjóna, [b]) Alþingis samþykt um vinnufólk, [c]) Um skyldleika hjóna, [d]) 4 „erfda-wijsur" (memorialviser om arvegangen), [e]) „Tyundar giord a Iflande" *(6 linjer, derefter er resten af bl. 132 beskr. med* penneprøver og lign.).

5) Bl. 133—40^r *(senere tilföjet læg, forsk. hænder fra c. 1500).* Formularer, mindre lovbestemmelser, forordninger — *alt isl.; heribl.* Islændernes „sáttmáli" med den norske konge.

I marginen forekomme nogle viser *og* verslinjer: *bl. 9^r* to linjer af et fornkvæði *(c. 1600), bl. 80^v* et vers af en ríma *(ferskeytt, 17. årh.) — muligvis af rimerne om Hrómundr Greipsson, bl. 139^v* et firlinjet vers af spøgende indhold *(slutn. af 15. årh.); også bl. 124^v, 138^v findes tilløb til viser.*

Udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På to indklæbede sedler giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og oplysning om, at håndskriftet er kommet til ham år 1706 fra biskoppen mag. Jón Vídalín, der igen havde erholdt det af præsten Bjarni Einarsson 'undir Ási í Fellum'.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl Isl. I, Kph. 1857—76; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s 194.*

---

817. **AM. 152, 4to.** *Perg.* $16_{,2} \times 11_{,5}$ *cm. 125 bl. (fol. 1—124 + 1bis). C. 1500 (J. Sig. sec. XV). Hist og her spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bladene noget beskadigede ved slid og fugtighed, af bl. 1 øvre halvdel afreven. Bl. 1^r, opr. ubeskr., bærer penneprøver og lign., bl. 1^v pennetegning forest. en tronende konge med økse og kugle (eller skive? — i venstre hånd) trædende på en liggende kronet menneskeskikkelse; bl. 104^v penne-*

tegning forest. Kristus på korset med Marie og Johannes stående nedenfor; i initialen bl. 105ʳ er en stående menneskefigur indtegnet. Ender defekt.

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ ᵇⁱˢ—104ʳ. **Jónsbók** — *efterfulgt af en* slutningsbön.

2) Bl. 105—24. **Kristinréttr Árna biskups** — *ender afbrudt i stykket* „[Þ]at er okur".

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to af Arne Magnussons notitssedler. Den ene giver indholdsfortegnelse og tilföjer* „fra Þorſteine Sigurdſyne ï Myrdal auſtur. ſatis bonus codex". *Den anden, der muligvis ikke hører herhen, bærer ordene* „Fra Doct. Wium".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

318. **AM. 153, 4to.** *Perg. 17,₅ × 12,₈ cm. 152 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, balkeinitialerne rigt udstyrede med forgyldning, blomsterornamenter og lign., som må antages udført udenfor Island; kapitelinitialerne ere indsatte istedenfor andre forud udraderede. Bl. 89ʳ findes i nedre margen et af et våbenskjold omsluttet bomærke. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Kristinréttr Árna biskups.** *Standser i udgs kap. XXXIII med ordene* „ſannleikur ȷ hreinne ſa", *idet det følgende blad er bortskåret.*

2) Bl. 25—152. **Jónsbók.** *Standser i Þjófabálkr (8. kap.) med ordene* „audrum vid toku ad hann hafe".

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson indholdet og tilföjer* „non admodum vetuſtus codex. Bokina feck eg af Juſtits Ráad Roſtgaard, enn hann keypti hana 1696 i Leyden i Hollande, in auctione librorum Manuſcriptorum Jacobi Golii, i hverra Catalogo hun ränglega kallaſt: leges Norvegicæ & Islandicæ, tum Politicæ, tum Eccleſiaſticæ, charactere Islandico contracto deſcriptæ". *Den af A. M. anførte urigtige titel findes med en hånd fra 17. årh. skrevet på et efterfølgende papirs-forsatsblad. På bindets inderside er skrevet (egenhændig):* Fridericus Roſtgaard per Amicum ſuum Nobiliſſimum Juvenem Olaum Wormium Matthiæ filium hunc Codicem emit Viginti florenis Hollandicis & duodecim ſolidis in Auctione Librorum Manu-

ſcriptorum Jacobi Golij, quæ habita est Lugduni Batavorum Anno 1696. menſe Octobri".

Benyttelse og beskr.: Jus eccl. novum, Havniæ 1777.

---

819. **AM. 154, 4to.** *Perg. 23 × 16,5 cm. 77 bl. 14. årh. 1ste halvdel (hskrs hoveddel). Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Den afblegede skrift er på flere steder opfrisket med yngre blæk, mange steder i marginen findes penneprøver og andre kradserier; af bl. 47 og 56 er nedre margen bortskåren, efter bl. 63 og 69 mgl. ét bl., efter bl. 72 og 77 större defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(c. 1500).* Isl. formularer og lign.

2) Bl. 1v—2r *(15. årh.).* Fortalen til Jónsbók, *de sidste linjer mangle.*

3) Bl. 2v—69v. **Jónsbók.** *Standser i Þjófabálkr (19. kap.) med ordene* „ꝼvlltıða menn *ok* valınkvnna. þa fem".

4) Bl. 70—77 *(14—15. årh.).* **Retterbøder** fra 13—14. årh. *samt* bp Magnus statut, Skálholt 1479, *der ender defekt. Bl. 70—72 ere skrevne med en særlig hånd fra 14. årh., de flg. med en hånd fra 15. årh., muligvis samme som bl. 1v—2r.*

Af de mange marginalantegnelser kan mærkes temlig gamle navne i brevformularer *bl. 7v—39r*, en drabslysnings-formular *bl. 7v*, en labyrint-tegning *bl. 49v*, et par spøgende marginalia *bl. 75—76*, en samtidig recept (krudt-recept?) *bl. 73v.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om håndskriftet* „Komin til min fra Einare Eyolfsſyne, hefr vered eign Þorſteins Eyolfsſonar ä Häeyre er antiquus codex". *I drabslysnings-formularen bl. 7v nævnes Kolbeinstaða hreppr.*

---

820. **AM. 155 a, 4to.** *Perg. 20,5 × 14 cm. 100 bl (+ bladstumpen 46bis). 15. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; pergamentet hist og her hensmuldrende. Begynder og ender defekt, endv. lakune efter bl. 46 og 96.*

Indhold:

1) Bl. 1—95. **Jónsbók.** *Beg. i prologen* „ꝥlutter. grꝛd ſett.“ *Efter kristendomsbalken følge nogle af de sædvanlige* tillæg til den yngre kristenret. *Efter bl. 46 mangler i Landsleigubálkr fra i slutningen af kap. 4 til i slutningen af kap. 13, således at der af det manglende kun for et enkelt blads vedk. (bl. 46bis) sidder tilbage et trekantet stykke perg. nærmest ryggen.*

2) Bl. 96—100. **Retterbøder** fra 13—14. årh., lovbestemmelser og formularer *(isl.)*.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om dette og det følgende nr* „Bokina eignadiſt eg 1707. i Saurbæ a Kialarneſe hia Lógman*n*enum Sigurde Biórnsſyne. Er eigi riett gamall Codex“.

---

821. **AM. 155 b, 4to.** *Perg. 20,5 × 14,4 cm. 18 bl. 15. årls sidste halvdel. Har opr. udgjort en del af samme hskr. som foregående nr. Af bl. 1 er den øvre del nærmest ryggen bortreven. Defekt mod slutningen, hvor perg. tillige hist og her er hensmulrende.*

Kristinréttr Árna biskups.

Efter bl. 17 mgl. ét bl. i udgs kap. 26, efter kap. 26 ere udgs to næste kapitler forbigåede, hvorefter hskr. standser afbrudt i beg. af udgs kap. 30.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

822. **AM. 156, 4to.** *Perg. 19 × 14 cm. 79 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Adskillige marginaltillæg; hist og her er den ældre skrift senere opfrisket; codex har været sønderdelt og ilde medhandlet. Bl. 79^v ubeskrevet. Efter bl. 39 en lakune (ét bl.).*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* a) „Þetta er ur lógbokar fragmento, ſem ätt hefur Olafur Arnaſon ä Höfdaſtrónd, og gaf Giſla Sigurdſyne, en*n* h*ann* ymſum ſkölapiltum. Giſle hefr lofad mi*er* meiru her ür. h*ann* gaf mier ſidan reſten, *og* hefi eg nu bokina nærri complet.“ b) „Jonsbok 4to. gott exemplar. hefur nylega verid eign

Olafs Arnafonar ä Höfdaftrönd i Jökulfiördum. hann gaf hana Gifla Sigurdzfyne, fofturfyne finum, til ad rifa i fundur utan um kver, Gifle giörde og fo, og gaf ymfum Skolapiltum. Eg fafnade öllum þeffum blödum hiä Skolapilltum, og þad örifna af bokinne (dimidiam circiter partem) feck eg hia Gifla og er nu fo bokin nærri heil ä ny".

---

823. **AM. 157 a, 4to.** *Perg.* $25_{,5} \times 18_{,5}$ *cm* *86 bl.* *Tospaltet.* *15. årh.* *Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — nogle stærkt ornamenterede (bl.* 8^v, 24^v, 57^v*), andre (bl.* 37^r, 62^r, 68^v, 75^r*) udstyrede med billeder sigtende til indholdet. Bl.* 1^v *optages af en illumineret fremstilling af kong Olav i sit höjsæde, holdende økse og kugle, med dragen under sine fødder. Hist og her marginalantegnelser. Bladene ere medtagne af fugtighed og slid. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1^r og 2^r *(16. årh.).* Stóridómur. Bl. 2^v *er beskrevet med* latinske lectiones *(13. årh.); bladet har opr. ikke tilhørt dette hskr., men er indsat for at skaffe plads til slutningen af Stóridómur. Bægge blade, navnlig bl. 2, stærkt hensmuldrende og særlig beskadigede forneden.*

2) Bl. 3—80. **Jónsbók.** *Med senere tillæg i marginen.*

3) Bl. 80^r—85^v. **Retterbøder** — *de tre ældste, lovbogen sædvanlig ledsagende.*

4) Bl. 85^v—86 *(særlig hånd).* Formularer.

***Herkomst og hist.:** På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* a) „Jon Olafsfon i Vik, ä Seltiarnarnefe, atti gamla lögbok i dalkum i 4to. Relatio Hilldibrandz. NB. þ*ad* er fu er Nikulas i Vogum liede mier. *og* felldi fidan." b) „1710. þann 23. Maii, feck eg Sigmunde Hauksfyne vinnumanne Nikulafar i Vogum ½ Rixdl fpecie til ad færa Nikulafe *firi* þessa lögbok, þvi hann fagde Nikulás hefdi fagt hann villde felia hana. Enn lieti mig räda verdinu". *Om ældre ejere give påskrifter i codex forskellige oplysninger.*

***Benyttelse og beskr.:** Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udførlig beskr.).*

---

824. **AM. 157 b, 4to.** *Perg.* *25 × 18 cm.* *47 bl.* *Tospaltet.* *15. årh.* *Samme udstyring som foregående nr, af hvilket det opr. har udgjort en del; dog forekommer her kun ét initial-billede (bl.* 1^r*). Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—23ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups.** *Blandt marginaltillæggene kan fremhæves* en altingsdom af år 1579 'um prófasts gjaftoll' *i uddrag (bl. 5ᵛ—7).*

2) Bl. 23ᵛ—47 *(særlig hd).* **Retterbøder** fra 13—14. årh., lovbestemmelser og lign. *Særlig mærkes*

Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge *(bl. 27ʳ).*

De lande og fylker, som høre under den norske konges 'féhirzla' *(bl. 32ᵛ).*

'Saktal ór lögbók Íslendinga' *(bl. 32ᵛ—42ᵛ).*

Búalög *(bl. 43—47) Derefter ender hskr. afbrudt i et nyt stykke med overskrift* „Bua laug".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I (udf. beskr.).*

---

825. **AM. 158 a, 4to.** (Hlíðarendabók.) *Perg. 22 × 16 cm. 63 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer tildels rigt udstyrede med ornamenter og groteske dyreskikkelser. Blandt marginalierne kan mærkes bl. 59ᵛ en galdrestav, bl. 60ᵛ to dyr med et tilhørende latinsk vers. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet. Efter bl. 3 og bl. 45 mangler ifg. Arne Magnussons påskrift et blad.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—55ʳ. **Jónsbók,** *efterfulgt af et par* mindre lovstykker.

2) Bl. 55ʳ—63ᵛ. **Retterbøder** fra 13—14. årh., en forordning af kardinal Vilhelm af Sabina, et stykke om inappellable sager. *Fra bl. 60ᵛ nederst skrevne med en særlig, dog ikke meget yngre hånd.*

3) Bl. 63ᵛ *(17. årh.).* Kong Kristiern I.s forordning om kirkegæld.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Om dette hskr. indeholder AM. 435 a, 4ᵗᵒ følgende to notitser af Arne Magnusson* „Bok Bryniolfs Þordarſonar. 4ᵗᵒ. hefur vered eign Giſla Magnusſonar." *(bl. 174ᵛ),* „3. fra Monſr Bryniolfi Þordarſyne 4ᵗᵒ. god membrana." *(bl. 192ʳ). Navnet* „Brinjolfur Þordarſson" *(17. årh.) forekommer bl. 1ʳ.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I (udførlig beskr.); K. Maurer, Graagaas, s. 7.*

---

826. **AM. 158 b, 4to.** (Hlíðarendabók.) *Perg.* $22_{,5}$ × *16 cm. 26 bl. C. 1400. Samme udstyring som foregående nr, af hvilket hskr. det opr. har udgjort en del. Ender defekt bl. 25, skriften på det følgende blad er udskrabet.*

Indhold:

1) Bl. 1—14^{r}. **Kristinréttr Árna biskups** *med forudgående* trosbekendelse.

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson afskrevet lovens titel „her heꝼr vpp krıſtını rett hınn nyıa er herʀa magnus konungr ſam|þyktı med radı bıskupanna".

Efter det sidste af de loven ledsagende småstykker er tilföjet en lovbestemmelse (3 linjer) med en noget nyere hånd.

2) Bl. 14^{v}—25. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás), *efterfulgt af* tiendeloven.

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson afskrevet lovens titel „her heꝼr upp krıſtınn rett hınn ꝼoꝛna er | krıſtıns doms balkr kallaz".

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facs.); Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I; V. Finsen, Grágás III, s. XLIV, 193 flg.; K. Maurer, Graagaas s. 7.*

---

827. **AM. 159, 4to.** *Perg.* $15_{,6}$ × $12_{,2}$ *cm. 92 bl. 15. årh.s sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Delvis beskadiget ved beskæring foroven. Bl. 85—88 hullede ved hensmuldring. Begynder og ender defekt; endv. mangler efter bl. 6 og bl. 90 ét blad.*

Indhold:

1) Bl. 1—77^{r}. **Jónsbók.** *Bl. 1^{r}, der ikke er fuldt beskrevet, indeholder slutningen af prologen.*

2) Bl. 77^{r}—82. **Retterbøder,** *4 i alt, fra 14. årh.*

3) Bl. 83—92. **Kristinréttr Árna biskups.** *Ender* „Ma æ þeſſum tímum eıgı hellꝺꝛ" *(udg. kap. XXIX).*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson dette håndskrift som* „recentior membrana".

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

828. **AM. 160, 4to.** *Perg. 16 × 11,5 cm. 133 bl. (fol. 1—132 + 1ᵇⁱˢ). 15. århs sidste del. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede (bl. 2ᵛ, 8ʳ, 13ʳ, 14ᵛ, 31ᵛ, 76ᵛ, 94ᵛ, 102ʳ). Bl. 1ᵛ og 101ᵛ optages helt af et billede, henholdsvis af en tronende kong Olav med økse og kugle, trædende på den kronede drage, og af en stående biskop i ornat; et mindre billede ses i marginen bl. 127ᵛ. Hskr. har fra gammel tid været folieret med romertal i nedre margen. Bl. 1ʳ og 132 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵇⁱˢ—101ʳ. **Jónsbók.**

2) Bl. 102—24ʳ. **Kristinréttr Arna biskups.** *Ifg. titlen* hinn nýi kristinréttr.

3) Bl. 124ʳ—31. **Statuter, mindre lovbestemmelser og vedtægter**, mest vedrørende kirkelige forhold, tiendevæsen, værdiberegning.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilföjer* „Bokina feck eg af Seignʳ Petre Wielandt, enn hann af Biarna i Arnarbæle. Codex non admodum vetuſtus."

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I.*

---

829. **AM. 161, 4to.** *Perg. 19,7 × 16 cm. 175 bl. C. 1560—65. Omhyggelig udstyrelse med røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede og kolorerede, balkeinitialen bl. 114ᵛ med tilhørende billede. Bl. 1ʳ, 6ʳ, 16ᵛ—17 ubeskrevne; endvidere på flere sider större og mindre åbne rum; mod slutningen af codex tildels åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 2—5. Dansk indholdsfortegnelse til Jónsbók. *Denne er indført, efter at den oprindelige skrift, der har strakt sig over på bl. 6ʳ. var udskrabet.*

2) Bl. 6ᵛ—16. **Isl. formularer, mindre lovbestemmelser og lign.** *Beg. med* et stykke om 'tíundargjörð', *derefter* formularer særlig ting-væsenet vedrørende, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge, købstævne-formularer, *hvorefter atter overvejende* tingformularer. *Bl. 10ʳ er etsteds den oprindelige*

formular udskrabet og en anden indført med en noget yngre hånd, også störste delen af bl. 10ᵛ er udskrabet; med samme noget yngre hånd ere bl. 15—16ʳ beskrevne.

3) Bl. 18—121ʳ. **Jónsbók.** *Helt igennem danske marginalhenvisninger.*

4) Bl. 121ʳ—39. **Retterbøder** og talrige **formularer** af blandet juridisk art *(isl.).*

5) Bl. 140—45ʳ. **Búalög** ('lag á peningum'), *hvortil slutter sig et mindre stykke* „vm tiundar ſkipte".

6) Bl. 145ᵛ—53. **Kgl. forordninger og altingsdomme 1490—1565** *(isl.).*

7) Bl. 154—75. **Kristinréttr Árna biskups** — *efterfulgt af to småstykker* 'þetta eru konur óskyldar at frændsemi' *og* præstevedtægten i Skálholt ang. kirkeejendomme, hvori biskop Arnes overenskomst med den norske konge.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Ved kristenrettens slutning bl. 174ʳ står* „Finis. Anno M D.Lx.j.". *Yderligere meddelelser angående tilblivelsen have rimeligvis været at læse bl. 1ᵛ, men her er den oprindelige røde skrift udskrabet, og istedenfor skrevet* „Thenne Bog hører Migh Henrrick Kragh Tiill | *med* Rette och tend erffued iegh epter minn gode Broder | Pouell Stiifsenn aar 1566 tend gaff hand migh wdii ſiin teſtament".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I.*

---

830. **AM. 162, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,6 cm. 279 bl. (incl. 1ᵇⁱˢ). C. 1700. Bindet betrukket med hvidt, på indersiden beskrevet perg. Bl. 1ʳ indeholder en tegning af kong Olav tronende med økse og kugle.*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMˢᵏ seddel er* „Lögbok þeſſe ſkrifud epter pergaments bok i folio fra landſkrifaranum Sigurde Sigurdsſyne" *(Thott 1280, fol.). Den efter A. M.s angivelse temlig unöjagtige afskrift er senere rettet, dog ikke hvad retskrivningen angår. Om originalen siges* „þött h*ann* ſe inter meliores, þä er þad ratione þeſſ, ad hann ſkrifadur er epter ödrum elldre, enn eigi er hann ſo miög gamall ſialfur".

---

831. **AM. 163, 4to.** *Pap. 20,1 × 16,3 cm. 218 bl. 17. årh. To hænder; hovedsagelig skr. af præsten Jón Erlendsson. Bl. 3ʳ bærer en*

tegning af kong Olav tronende med økse og kugle, trædende på den kronede drage, bl. 3ᵛ ubeskrevet. Åben plads for initialer.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Formular for altingets sætning og opsigelse.

2) Bl. 4—179. **Jónsbók** *med parallelsteder i marginen fra andre hskrr, særlig en „codex Arianus". Bl. 178—79ʳ optages af en fortegnelse over* „hinar fierligustu Laga|greiner: huar wm*m* þeffari bok ber ei faman*n* | vid fumar Logbækur". *Bl. 179ᵛ ubeskr.*

3) Bl. 180—218. **Retterbøder og senere kgl. forordninger for Island** ned til midten af 16. årh., altingsvedtægter, formularer, uddrag af Hirðskrá og den yngre kristenret, Islændernes 'sáttmáli' m. m.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet rest af et tidligere smudsblad er skrevet* „Þeſsa Løgbök heꝑe eg underſkriꝑadur, mier | til Eignar Keipt ꝑ*irir* 50. al. i peningum. | Ad Schalhollte D. 18 Iunij A° 1705. | Magnus Marchuſson".

---

832. **AM. 164, 4to.** *Pap. 19 × 16 cm. 148 bl. (incl. 1ᵇⁱˢ). Skr. 1643—44. Ifg. den ældre uregelmæssige foliering 157 bl., idet der springes fra 89 til 100. Papiret skørt og navnlig i kanten slidt. Hist og her marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵇⁱˢ—124. **Jónsbók.**

2) Bl. 125—35. **Register til lovbogen.**

3) Bl. 136—47ʳ. **Retterbøder, altingsvedtægter,** Islændernes 'sáttmáli'; *tilsidst* kong Kristian III.s forordning om præstebörns ægte fødsel, 1551 *(isl.).*

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ (titelblad) indeholder* „LOGBOK IS|LENDINGA| skrifud J Kyrkiu Woge J Hoꝑnum | Anno 1643"; *ved lovens slutning forekommer årstallet 1644. Foran i hskr. er indklæbet resterne af et ældre forsatsblad med påskriften* „Biørn Gudmundz | son | anno M.DC.XLIII" *efterfulgt af et bibelsprog. Denne mand har sandsynligvis både skrevet og ejet håndskriftet. En foran indklæbet AMˢᵏ seddel meddeler* „Var ſyrrum Þormodar Torfaſonar".

[AM. 165, 4to. „Jonsbök paa Danſk med hr. Einar Einerſens haand" *mangler.*]

---

833. **AM. 166, 4to.** *Pap. 17,4 × 12,6 cm. 276 bl. (fol. 1—278 med forbigåelse af tallene 51 og 205). 17. årh. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 236ʳ, 257—58ʳ ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—235. **Jónsbók** — *i dansk oversættelse.*

2) Bl. 236ᵛ—56. 'Almindelig Regiſter paa den Iſlandſke Lowbog'.

3) Bl. 258ᵛ—78. **'Rettebøder'** m. m., *deriblandt (bl. 272 ff.)* „Den gammel Contract mellom Noregs konge och Iflenderne", altingsvedtægter, 'de fornemmeſte Lowens puncter, huör udj dene Bog kommer icke offuer ens med Nogle Andre Exemplar', „Forclaring paa hvad höy böderne ere och Nogen Andre vanſhelige Ord" — *alt på Dansk.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Denne Danſke verſion af den Jislandſke loubog, var, da ieg den bekom, ſkudt igiennem et trökt exemplar af den ſaa kaldede Nupefells-edition af ſamme Jislandſke loubog. Jeg ſkilte diſſe to fra hin anden, og lod hver binde ind for ſig ſelf". *Bl. 1ʳ bærer følgende påskrift* „Min höyerrede Kiere Broderlige Venn Seʳ Niels Tholder ehr denne Bog foræritt, thill hans Bibliotech att formerre, aff Hanns ſkyldigſte thiener J S Bang".

---

834. **AM. 167, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,3 cm. 69 bl. 17. årh.*

Jónsbók — *i dansk oversættelse.*

Standser afbrudt (ufuldendt, som det synes) i Landsleigubalkens 44. kap., hvorefter følge endel ubeskrevne blade.

Herkomst og hist.: *På en mellem bl. 27 og 28 indsat seddel har Arne Magnusson skrevet* „Dette 27. Cap. i Mandhelge balken accorderer verbum de verbo i Mʳ Bryniolf Thorderſens bok i folio, ſom er ſkreven med en Danſk haand".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

---

835. **AM. 168 a, 4to.** *Perg. 22,7 × 15 cm. 62 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter, forskellig farvede initialer og for balkeinitialernes vedkommende billeder sigtende til indholdet. Bl. 22 og 23 er*

en del af skriften foroven bortreven, af bl. 46 er nedre del bortskåren. Forskellige defekter. Yngre marginalhenvisninger.

Indhold:

1) Bl. 1—59ʳ. **Jónsbók.**

2) Bl. 59ᵛ—62. **Retterbøder.** *Brudstykker af de tre sædvanlig lovbogen ledsagende. Ender defekt* „er ſkıp attı. En huerr fem".

Herkomst og hist.: *Fire foran indklæbede sedler indeholde Arne Magnussons udtalelser om dette håndskrift, hvoraf fremgår, at han havde erholdt det år 1710 fra Andrés Gíslason i Aðalvík, til hvem det var kommet fra Jón Ólafsson på Slétta i Jökulfirðir; han kalder det* „gott gamallt (*eller* forgott) exemplar". *I marginen er hist og her skrevet ejernavne.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I., Kph. 1857—76.*

---

836. **AM. 168 b, 4to.** *Perg.* $22_{,3} \times 14_{,9}$ *cm. 15 bl. 14. årh. Udstyret som foregående nr, af hvilket hskr. det oprindelig har udgjort en del. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Kristinréttr Arna biskups.** *Ender afbrudt* „heyı tıl kuelldz á ollvm nonhelgum" (*i stykket* Fyrir sakir nauðsynja).

2) Bl. 12—15 *(forsk. hænder fra slutn. af 15. årh.).* Forordninger, statuter, formularer m. m., *deriblandt*

[a]) Islændernes 'sáttmáli',
Biskop Magnus statut 1479,
Kong Magnus, Om lydighed mod kirken, *defekt.*

[b]) Kong Håkon, 'Skylda vár ok ástsemd'.

Skriveren af [a]), *der i marginen (bl. 13ᵛ) betegner sig* „Biarne narfafon", *har bl. 15ʳ fyldt sidens nedre halvdel med forskellige* lejlighedsvers.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777 (fejl citeret som 54 eller — i fortalen — 1686); Dipl. Isl. I; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 38.*

---

837. **AM. 169, 4to.** *Perg.* $21_{,5} \times 15_{,2}$ *cm. 78 bl. 14. århs 1ste halvdel. Forsk. hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hist og her marginalanmærkninger, navne og lignende tillæg (bl. 38ᵛ en vise, 17. årh.). Bl. 1ʳ og 25ᵛ opr. ubeskrevne.*

Bl. 1 flænget, af adskillige blade nedre margen bortskåren. Adskillige lakuner.

Indhold:

1) Bl. 1r *(14. årh.)*. Skulda-reikningr. Griðamál.

2) Bl. 1v—76r. **Jónsbók.** *Uden egenlig balke-inddeling, rimeligvis kun en kort Kristendomsbalk —, svarende til lakunen mellem bl. 4 og bl. 5 — ingen Farmannalög, teksten udvidet ved retterboden af 1294.*

3) Bl. 76v—78. Kong Håkons retterbod 1314 'skylda vár ok ástsemd', *med overskrift* „Her hefr nymęlı". *Ender defekt.*

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Om beskaffenheden af den tabte Kristendomsbalk udtaler Arne Magnusson sig på en mellem bl. 4 og bl. 5 indfæstet seddel. Ang. hskrs lejlighedsnotitser se navnlig bl. 25v, hvor der klages over skriftens ulæselighed, og hvor med en hånd fra 16. årh. står* „Jon Jons son eı ad læıa þessa bok".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 119.*

---

838. **AM. 170 a, 4to.** *Perg.* $21_5 \times 16_5$ *cm. 24 bl. Tospaltet (undtagen bl. 14 og 24v). 16. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1. Jónsbók — *brudstykke, indeholdende lovens slutning, fra* „ſie fekta lauſt uid *konung*" *(Þjófab. 18. kap.).*

2) Bl. 1v—24. **'Réttarbætur og samþyktir' m. m.**

a) Retterbøder, altingsvedtægter, Islændernes ed til de norske konger Håkon og Magnus, forskellige ellers kristenretten ledsagende stykker. Bl. 1v—5r.

b) Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge. Bl. 5.

c) Formularer. Bl. 5v—8.

d) Píningsdómur um verzlun, 1490. Bl. 8.

e) Altingsvedtægt, 1400 (um vinnufólk). Bl. 9.

f) Formularer. Bl. 9v—10.

g) „*um* rettdæme". Bl. 10v—11.

h) Hirðsiðir (uddrag af Hirðskrá). Bl. 11v—15.

i) Retterbøder. Bl. 15v—19.

k) Píningsdómur um tíundir, 1489. Bl. 19.

[l]) Uddrag af Moses love („Nockur*ar* laga grein*er* ſem *uera*|lldligu*m* mala ꝑerlu*m* til kom*ur* (!) | og gud baud jſrael*s* ꝑolke | at hallda ꝑ*iri* laug"). Bl. 19—24.

[m]) Kong Frederik II.s stadfæstelse på storedommen, 1565 *(isl.)*. Bl. 24.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist: *Havde ifg. en foran indklæbet AM*[sk] *seddel* „vered Skula Olafs ſonar".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

839 **AM. 170 b, 4to.** *Perg. 21,5 × 17,3 cm. 20 bl. Tospaltet. 16. årh sidste halvdel. Udstyret som foregående nr. med hvilket det oprindelig har hørt sammen. En defekt, omfattende bl. 10—13 og 15—20, er i 17. årh. bleven udfyldt ved indsætning af nybeskrevne pergamentsblade. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Kristinréttr Árna biskups.**
2) Bl. 13v—15v. Lag á peningum.
3) Bl. 15v—18v. Lag á varningi til kaupskapar.
4) Bl. 18v—19v. Tíundargjörð.
5) Bl. 19v—20. Stóridómur (1564) — *standser afbrudt.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1777.*

[AM. 171, 4to. „Ions-bök Latine verſa uſqve ad Cap: 10 Tituli Þingfararbalks" *mangler.*]

---

840. **AM. 172, 4to.** *Perg. 25,4 × 17,7 cm. 26 bl. 15. årh. To forsk. hænder. Svage spor til røde overskrifter og farvede initialer. Defekt.*

Jónsbók.

Beg. „at uerrı Nu ſe*m* ma*dr* ꝑær mey e*da* konu" *(Kvennagipt. kap. 3), ender* „Vmbodſ m*adr* k*onung*ſ er" *(Kaupab. kap. 3).*

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM*[sk] *seddel meddeler* „Arne Palsſon ä Eyolfsſt*odum* i Fliotsdals hieradi (Valla neſs ſokn) ä gamla lògbok, litlu 4to. Relat. Eiriks Biarnaſonar ä Bulandi". *En derpå følgende tillægger* „Þeſse Lògbokar blòd, frä Arna Palſsyne".

---

841. **AM. 173 a, 4to.** *Perg. Indtil 24,5 × 16,8 cm. 49 bl. 15—16. årh. Brudstykker af 9 forskellige håndskrifter tildels beskadigede og stærkt slidte.*

Fragmenter af Jónsbók-håndskrifter.

1. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Rekabálkr.*

2. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Þingfararb. og Kristindómsb.*

3. Jónsbók, 12 bl. *Fragm. af Mannhelgi, Kvennagiptingar. Landsleigub.*

4. Jónsbók, 11 bl. *Fragm. af Þingfararb., Mannhelgi, Erfðatal, Landsleigub., Rekab.*

5. Jónsbók, 15 bl. *Fragm. af Mannhelgi og Kvennagiptingar.*

6. a) Uddrag af Kristinréttr Árna biskups, *hvori* nogle bestemmelser af Hirðskrá (1 bl.), b) Jónsbók, *slutningen af Þingfararb. og begyndelsen af Kristindómsb.* (1 bl.)

7. Jónsbók, 1 bl. *Fragm. af Farmannalög.*

8. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Farmannalög og Kaupab.*

9. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Arfatökur og Framfærslub. Ornamenteret balkeinitial (16. årh.).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Jönsböka fragmenta. eru ad litlu gagni. heyra mier til".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I (stykke 6).*

---

842. **AM. 173 b, 4to.** *Perg. 15,4 × 12,6 cm. 55 bl. 15. årh. Enkelte spor til røde overskrifter og initialer. Hist og her beskadigelser ved bladryggens hensmulren. Defekt.*

Jónsbók.

Beg. „lӕglıg[um] dome at þeır ꝼae" *(Mannhelgi kap. 30), ender* „eꝼ þar er adı lӕglıgt proꝼ" *(Þjófab. kap. 1).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Jonsbok exigui momenti fragmentum. eigi regiſtrerad".

---

843. **AM. 173 c, 4to.** *Perg. 15,2 × 21,6 cm. 10 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Samme hånd som i AM. 132, fol. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—9. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás). *Beg.* „man. *ok* queðıa tıl", *ender* „nema hon ſıe ꝼıoꝛ baugſ ſok". *Mellem bl. 8 og 9 en lakune.*

2) Bl. 10. **Kristinréttr Árna biskups.** *Beg.* „hennar orð. eꝧ þær eru *eign til*“ *(kap. 2), ender* „þa ero aller ſkyllder þen ſem til ei(ga)“ *(kap. 3).*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas, s. 7; V. Finsen, Grágás III, s. XLIII, 275–90 (facs.); Arkiv for nordisk Filologi III, s. 162.*

---

844. **AM. 173 d, 4to.** *Perg. Brudstykker i forskelligt format, mærkede A 1—36, B 1—9, C 1—7. Tildels stærkt slidte og på anden måde beskadigede.*

Indhold:

A. Jónsbók.

1 *(33,5 × 26 cm. 2 bl. Tosp. 14. årh.).* Þingfararbálkr kap. 1—5.

2 *(18 × 13,2 cm. 2 bl., hvoraf 1ste blads ydre halvdel er bortskåren. 16. århs 1ste halvdel).* Kristindómsbálkr kap. 4—6.

3 *(23,3 × 17 cm. 2 bl. 14. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 1—2, 17—22.

4 *(18 × 15,2 cm. 2 bl. 15. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 4—7, 30—31, Kvennagiptingar kap. 1.

5, 20, 34 *(24,5 × 16,6 cm. 12 bl. 14. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 5—8, 17—21, Landsleigubálkr 46—59, Rekabálkr 1—12, Kaupabálkr 1—2, Þjófabálkr 19—23, Farmannalög 25—27, Réttarbót Eiríks 1294 *(8 linjer). Ved enden af Þjófab. står 3 linjer* lönskrift, *der delvis ere tolkede af Arne Magnusson på en indlagt seddel.*

På en i A 20 indlagt seddel meddeler A. M. „Þeſſe blöd hefi eg feinged af ſonum Sr Biarna Einarsſonar i Aſum, ſeigia *þeir* nockud meira af þvi ſlage ſie heima hia födur *þeirra*, Sr Biarne hafe feinged af födur ſinum Sr Einare þeſſa lögbok bandlauſa *og* mutilam og henne ſidan ſmäfargad utan um qver, þö ſie ennu, ſem ſagt er, nockud meira þar ur hia Sr Biarna.
4. blöd feck eg ſidan hia *þeim*“.

6 *(21,3 × 15,5 cm. 2 bl. Tosp. 14. årh.).* Mannhelgi kap. 25—31, Arfatökur kap. 28, Framfærslubálkr kap. 1—5.

7 *($19_{,3}$ × 15 cm. 2 bl. 14. årh s 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 27—31, Kvennagiptingar, overskrift og kap. 5—6, Erfðatal kap. 1—2.

8 *(21 × $14_{,7}$ cm. 6 bl. 14. årh.).* Kvennagiptingar kap. 3—5, Landslb. 32—35, 50—56, Rekab. 1—5.

9 *($14_{,5}$ × $14_{,5}$ cm. 1 bl., beskadiget forneden. 15. årh s 1ste halvdel).* Erfðatal kap. 9—14.

10, 13 *(19 × c. 13 cm. 2 bl. 14. årh s 2den halvdel).* Arfatökur kap. 17—22, Landabrigði kap. 5—10.

11, 19 *($19_{,5}$ × 15 cm. 4 bl. C. 1500).* Framfærslub. kap. 4—7, Landslb. 2—7, 46—48, 54—57.

12, 16 *($18_{,8}$ × $12_{,8}$ cm. 14. årh s 2den halvdel).* Framfærslub. kap. 9—12, Landabr. 2—4, Landslb. 20—22, 30—32.

14 *($15_{,2}$ × $7_{,5}$ cm. 1 bl. Tosp. 14. årh. Fragm. af ydre kolonne).* Landslb. kap. 18—20.

15 *($13_{,2}$ × $12_{,1}$ cm. 2 bl. 16. årh. Defekte foroven samt af bl. 2 ydre halvdel bortskåren).* Landslb. kap. 20—24.

17, 24 *($15_{,8}$ × $14_{,7}$ cm. 4 bl. 15. årh s sidste halvdel, de to sidste beskadigede foroven).* Landslb. kap. 21—22, 32—33, Rekab. kap. 2—5.

18, 31 *($23_{,7}$ × 18 cm. 4 bl. 14. årh. 3dje bl. ufuldst.).* Landslb. kap. 22—24, Farmannalög kap. 6—9, 17—22, 25—27.

21, 26, 35—36 *($25_{,2}$ × $16_{,3}$ cm. 4 bl. 14. årh s 1ste halvdel).* Landslb. kap. 49—53, Rekab. 5—8, Farmannalög 13—19, Réttarbót 1314 og 1294.

De to sidste blade ere indlagte i et omslag med A. M.s påskrift „Feinged af Monſr Odde Sigurdzſyne 1725."

22 *($17_{,5}$ × $15_{,2}$ cm. 1 bl. 15. årh s 1ste halvdel).* Landslb. kap. 56—59.

23 *(17 × $13_{,7}$ cm. 1 bl. C. 1500).* Landslb. kap. 57—59.

25, 27 *($22_{,5}$ × $14_{,2}$ cm. 2 bl. 15. årh s sidste halvdel).* Rekab. kap. 3—5, 12, Kaupab. 1—3.

28 *(16,7 × 13,2 cm. 2 bl. C. 1500. Af bl. 1 ydre tredjedel bortskåren).* Kaupab. kap. 2—3, 6—8.

29 *(16,5 × 12,4 cm. 2 bl. 15. årh s sidste halvdel).* Kaupab. 24—26, Farmannalög 16—20. *Fragm. af samme codex som B 2.*

30 *(26 × 18 cm. 2 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kaupab. kap. 17—22, Farml. 2—4.

På en indlagt seddel meddeler A. M. „Þetta er ur auſtfiórdum, og hefi eg feinged þ*adan* meira ur þ*eir*re bok, hveriu eg fargad hefi. Mun ſo þeſſi bok ei allz f*iri* laungu þar vera i ſundur rifin.“

32 *(12,5 × 10,2 cm. 4 bl. 16. årh s 1ste halvdel).* Farml. kap. 20—25, Þjófab. 3—7.

33 *(22 × 15 cm. 2 bl. 14. årh s 1ste halvdel).* Farml. kap. 22—28 (kap. 28 = Þjófab. kap. 17), Þjófab. 1—2.

B 1. Kristinna laga þáttr.

1 *(19,5 × 13,3 cm. 1 bl. Tosp. C. 1400). Beg.* „Þat er mælt“, *ender* „adılar ath“ — *se V. Finsen, Grágás III, s. XLIV—V, 455—61. Fragm. af samme codex som C 2.*

Ifg. A. M.s påtegning „Ur Auſtfiórdum 1704“.

B 2—9. Kristinréttr Árna biskups.

2 *(16,7 × 12,2 cm. 4 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kap. 1, 13—14, 30—33, app. kap. 3, statut Vilh. Sab. 1247. *Fragm. af samme codex som A 29.*

3 *(26,5 × 20 cm. 2 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kap. 5—11.

4 *(24,5 × 14,7 cm. 1 bl. C. 1500. Stærkt beskadiget).* Kap. 11—13.

5 *(11,9 × 11,1 cm. 2 bl. C. 1300. Stærkt beskårne foroven og ved ydersiden; af bl. 2 kun en smal strimmel bevaret).* Kap. 13—14, 16.

6 *(18,7 × 13,2 cm. 2 bl. Beg. af 16. årh.).* Kap. 16—17, 26—29.

7 *(15,5 × 11,5 cm. 2 bl. 16. årh s 1ste halvdel).* Kap. 16—19.

8 *(16,₂ × 11 cm. 2 bl. Beg. af 16. årh.).* Kap. 25—26.

9 *(21 × 16 cm. 2 bl. Tosp. C. 1500).* Kap. 25—26; *ender afbrudt, de sidste 1½ spalter ubeskrevne.*

C. Retterbøder, statuter og lign.

1 *(19,6 × 13,8 cm. 1 bl. 14. århs 2den halvdel).* Bp Arnes statut 1269.

2 *(22 × 17,5 cm. 1 bl. Tosp. C. 1400. Besk. foroven).* Ærkebp Jóns statut 1280. *Fragm. af samme codex som B 1.*
Ifg. A. M.s påtegning „ur Auſtfiordum 1704".

3 *(19,6 × 12,7 cm. 1 bl. C. 1500. Beskåret langs inderkanten).* Hirðskrá kap. 28—29.
A. M. har i øvre margen noteret „Ur Hirdſkrá. Komit til min fra Sr Snorra Jonsſyne, 1721".

4 *(18,5 × 13,6 cm. 5 bl. C. 1500).* Retterbøder fra 13—14. årh. samt nogle formularer.

5 *(7,5 × 13,7 cm. 1 bl. Tosp. Beg. af 14. årh. Kun en bladstump).* Réttarbót Eiriks kgs 1294. *Bl. 1v opr. ubeskrevet, bærer svage spor af* runetegn.

6 *(15 × 13 cm. 2 Bl. 15. århs. sidste halvdel. Beskårne foroven, af bl. 2 ydre halvdel bortskåren).* Retterbøder og statuter.

7 *(15,8 × 11,8 cm. 1 bl. 16. århs sidste halvdel).* Kong Kristiern I.s Lange retterbod 1450 *(isl.).*

---

845. **AM. 174, 4to.** *Perg. (og pap.). Membranfragmenter i forskelligt format, mærkede A—D, samt en papirsafskrift af A 2.*

I. **A** *(16,3 × 11 cm. 8 bl. C. 1500. Stærkt hensmulrende).* **Islandske retterbøder, anordninger og lign.**

1) Kong Kristiern I.s retterbod om kirkens gæld, 1480. Bl. 1r.

2) Om lydighed mod embedsmænd og disses pligter. Bl. 1v—3v.

3) Brev fra bp Arne m. fl. til den norske konge om kristenretten. Bl. 3^v. *Brudstykke.*

4) Om embedsmænd, deres pligter og retsforfølgelse. Bl. 4. *Brudstykke.*

5) Kong Kristiern I.s Lange retterbod. Bl. 4^v—7.

6) Kong Eriks retterbod om fattiglemmers underhold. Bl. 7^v—8^r.

7) Kong Magnus rb.: Om lydighed mod kirkens formænd, *hvori* kg Håkons rb. ‘þenna hátt hæfir sýslumönnum’ osv. Bl. 8.

8) Kong Eriks og hertug Håkons brev til sysselmænd m. v. på Island om ‘staðamál’. Bl. 8^v. *Brudstykke.*

B *(11 × $5_{,5}$ cm. 14. årh s sidste halvdel. 2 sammenhængende bladfragmenter).*

Ærkebiskop Eilífs statut 1320. *Defekt.*

C *(14 × $11_{,2}$ cm. 2 bl. Tosp. 15. århs 1ste halvdel).*

Statut om kirkestraffe og lign.

D *($15_{,2}$ × $11_{,6}$ cm. 5 bl. 14. årh. Bl. 3—4 mangle nedre halvdel).*

1) Gerninger, der medføre bansættelse. Bl. 1—5^r. *Begynder defekt i* 7. ‘atburðr’.

2) Om „Paua tıund“. Bl. 5^r.

3) Járnsíða. Bl. 5^v—6. *Kristendomsbalkens kap. 1—4* „xıȷ hına vıtr*v*ztu me*nn* oꝛ hue*r*ıu b*iskup*sdęmı“ *(incl.).*

II. *21 × $16_{,3}$ cm. 8 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.* Afskrift af A 2. *Rettet af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *I øvre margen bl. 1^r har Arne Magnusson skrevet* „Ex membranâ qvam communicavit Haldorus Thorbergi, juniore anno 1481“, *På en foran A indklæbet seddel meddeler han* „Fra Halldori Þorbergs ſyni til mïn komid til eignar 1703. ä Islandi. en*n* h*ann* ſeige*r* Biörn ä Skardzä hafi ätt þau til forna“.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 21.*

---

846. **AM. 175 a, 4to.** *Perg. 23 × $15_{,7}$ cm. 37 bl. C. 1400. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 31—32 er øvre, af bl. 35 ydre margen bortskåren. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1^r *(opr. ubeskrevet).* ^a) To småstykker om helligdage *(i alt 10 linjer),* ^b) edsformular *(9 linjer) — isl.*

2) Bl. 1^v—19^r. **Kristinréttr Árna biskups.** *Incl. udgs app. kap. 1—2. Mellem bl. 18—19 er en lakune på, som det synes, 4 blade.*

3) Bl. 19^r. Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge.

4) Bl. 19^v—37. **Kirkelige statuter og lign.** *Med hensyn til indholdet henvises til Norges gamle Love IV; til det dér nævnte kan föjes* bl. 19^v „Tıda oꝼꝼur preſta *(2 linjer),* „Eꝼ madur le|gtz med konu ꝼyrır bꝛudlaup" *(2 linjer),* bl. 25^v—26^r — *indsat i* biskop Arnes statuter — Ærkebiskop Jóns kristenret kap. 62, bl. 26 Isl. formularer til renselsesed i gejstlige sager, *sluttende med* en latinsk forma juramenti, *derefter* biskop Arnes 'Penıtencıa xııȷ annorum', *efterfulgt af* et latinsk vers, bl. 35^v 'Ef madr slær klerk', *hvorefter følge* de latinske aflosningsformularer, *hvoraf nogle for Benediktiner-munke;* bl. 36^r nederst *er her tilföjet* en latinsk tekst af det nye testamente samt begyndelsen af nogle latinske psalmer. *På den åbne plads ved håndskriftets slutning (bl. 37^v) er skrevet* en linje noder med tilhørende tekst „Lavs ſıt ſemper deo; nostro ıesv chrısto". *Efter bl. 20 synes et helt læg at mangle.*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en AM^sk seddel, der giver indholdsfortegnelse ikke alene til dette nummer, men rimeligvis også til AM. 175 c, 4to. Denne og de andre i hskr. indskudte sedler, i alt 4, give tillige meddelelser om A. M.s erhvervelse af hskr. (se Norges gl. Love IV). Dermed stemmende oplysninger fås fra AM. 435 b, 4to, bl. 188^v og 190^r; blandt håndskrifter, der sendtes A. M. fra Skálholt 1699, anføres her som nr 7* „Fragment af Biskupa Statutum Jonsbök *og* Rettarbötum 4to ei miög gamallt [Af þeſſu fragmento hefe eg feinged annarſtadar mikinn vidurauka, og innehelldur nu þetta fragmentum Kriſtinnrett nya mutilum. Statuta Eccleſiaſtica. Formas abſolutionum. Statutum Oddgeirs biskupz 1375. Saktal Lögbökar. Erfdatal ur lögbök. Rettarbætur nockrar. Er i 4to. bandlauſt"].

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum Havniæ 1777; Dipl. Isl. I; Lovsamling for Island I, s. 11; Norges gamle Love IV, 604—5.*

847. **AM. 175 b, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,4 cm. 4 bl. C. 1700. En for Arne Magnusson udført og af ham rettet afskrift. Bl. 4r (½ side) skrevet af A. M.; bl. 4v ubeskrevet.*

Formularer til renselsesed i gejstlige sager.

Forma juramenti.

Penitentia xiiii annorum, *endende med* det samme latinske vers som i AM. 175 a, 4to.

I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson skrevet „Ex membr. in 4to templi Scalholt" *(ɔ: AM. 175 a, 4to). Ved begyndelsen af* Penitentia xiiii annorum, *der har til overskrift* „Pro gravibus culpis" *har A. M. sat følgende note* „Seqventia ufqve in finem collata funt cum Membrana Scalholtenfi in fol. ubi Confeffioni fidei immediatè subjunguntur".

---

848. **AM. 175 c, 4to.** *Perg. 22 × 15,3 cm. 16 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hånden genfindes vistnok i AM. 175 a, 4to, og bægge numre have vel opr. hørt til samme håndskrift. Marginal-tillæg tildels fra 17. årh. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—10v. Udtog af **Jónsbók.** *Bladene synes delvis forblandede. Bl. 10v i øvre margen findes med samme hånd* en ved punkter og kors anskueliggjort fremstilling af „tylptar eiðr. Séttar eiðr. lyrıtar eiðr hınn meiri ok hınn mınne", *hvilke ord ere skrevne nedenunder ovennævnte fremstilling.*

2) Bl. 10v—13r. **Erfðatal af Jónsbók,** *omfattende 13 'erfðir', med tilhørende* retterbøder.

3) Bl. 13r—16. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *Ender med* Kong Håkons retterbod „þa ulıum uer at allır", *hvorefter spor til rød overskrift for en følgende ses. Bl. 16v i nedre margen findes et halv udslidt* runealfabet.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en seddel med følgende notits af Arne Magnusson* „Þetta hefur fyrrum vered eign Skalholltz kirkiu, nifi valde fallor. Eg hafde þad öefad i Kaupenhafn fyrrum, hia Bartholino". *Denne sidste angivelse synes dog ikke ret at stemme med hvad der af A. M. er anført under AM. 175 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 556, II, 10, 47, 54, 123, 219; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.

---

849. **AM. 176, 4to.** *Perg. 21 × 15,8 cm. 31 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 9v större ornamenteret initial. Hensmulrende og stærkt beskadiget, navnlig ved øvre og nedre margen. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—9r. Isl. formularer, kirkeretlige bestemmelser, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge med tilhørende ed, uddrag af retterboder samt 4 hele sådanne (1 af Eiríkr, 3 af Hákon), formular til altings sætning og opsigelse.

2) Bl. 9v—30v. **Kristinréttr Árna biskups,** *med nogle* tillæg.

3) Bl. 30v—31r. Ærkebiskop Eilífs statut 1320.

4) Bl. 31 *(særlig hånd).* Kong Kristiern I.s Lange retterbod 1450. *Ender afbrudt* „kvnnvr ad þvi j nockrv*m* flik".

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *En foran indlagt AMsk seddel betegner håndskriftet som* „Kriſtinrettur nye ɔ: Arna b*isku*ps. ecke en*n* nu regiſtreradur".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

850. **AM. 177, 4to.** *Perg. 18,5 × 12,4 cm. 23 bl. C. 1500. Beskadiget og hensmulrende. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Defekt.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *En foran indlagt AMsk seddel meddeler* „Þetta er ei innfært i Regiſtrum *Manuſcriptorum*".

---

851. **AM. 178, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,4 cm. 63 bl. C. 1700. Bl. 28—32 ubeskrevne til betegnelse af en lakune. Bindet betrukket med hvidt, på indersiden beskrevet pergament.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en AMsk seddel, enslydende med den tilsvarende i AM. 162, 4to; altså er også dette hskr. en afskrift efter landsskriver S. Sigurðssons folio-membran, der desforuden har indeholdt Jónsbók.*

---

852. **AM. 179, 4to.** *Pap. $20_{,2} \times 15_{,5}$ cm. 113 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson på brækkede blade, således at kun de lige siders indre kolonne er beskreven. Bindet er betrukket med et med latinsk tekst og nodetegn beskrevet pergamentsblad fra et ritualhåndskrift.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „ritadur epter lögbok in folio, er eg eignadizt hia Jngibiorgu Jons dottur i liar ſkogum."

---

853. **AM. 180, 4to.** *Pap. $20_{,2} \times 15_{,4}$ cm. 89 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson på samme måde som foregående nr og bindet betrukket på lignende vis.*

Kristinna laga þáttr (*af* Grágás).

Efter Staðarfellsbók (AM. 346, fol.).

Herkomst og hist.: *Oplysning om håndskriftet meddeler Arne Magnusson på et indklæbet blad, der giver en fortegnelse over de (i alt 9) håndskrifter af* „Kriſtin Rettr enn forne", *som A. M. ejede. På et af forsatsbladene er med en hånd fra 18. årh's sidste halvdel skrevet en latinsk notits ang. håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (fejlagtig citeret som nr 188); V. Finsen, Grágás III, s. LV, jvf. VI, not. 3.*

---

854. **AM. 181, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 188 bl. 17. årh's sidste halvdel. Skr. af Oddur Jónsson. Uregelmæssig foliering: de otte første blade (I—VIII) oprindelig uden betegnelse, de øvrige betegnede med tallene 1—185, idet tallene 78—80 ere oversprungne og tallene 88—91 anvendte til sidevis paginering. Bl. I, opr. ubeskrevet, har været fastklæbet til det ældre binds inderside. Bl. 185ᵛ ubeskrevet. Bl. II—VIII og 181—85 senere tilföjede.*

Indhold:

1) Bl. II—Vʳ. „Regiftur yfer þeſsarar Bookar Jnnehalld sierlegaſta".

2) Bl. Vᵛ—VII. „Baugatal".

3) Bl. VIII. „Wr þjngskapa Bælke" ɔ: uddrag af Grágás.

4) Bl. 1—26ʳ. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — *efter Leirárgarðabók.*

5) Bl. 26v—28. a) Tala leiðangrsskipa úr Noregi, b) Sektir smár og stórar úr Jónsbók, c) To statuter af biskop Gyrðr i Skálholt, 1351 og 1359.

6) Bl. 29—56. **Kristinréttr Arna biskups** *med følgende overskrift* „Hinn Gamle chriftenn Rettur, Byriaft | hier sem Erchi Biskup Jön J nidarofe | fkal samfett hafa, Ao christi, 1280". *Efterfulgt af* „Wr Bwalaugumm" *(6 linjer).*

7) Bl. 57—75. **Kristinréttr Arna biskups** *med overskriften* „Cristenn Riettur. 3". *I marginen bl. 75v er tilföjet af skriveren* „þetta fyrskrifad er wtdreiged, Af Chriftinnrette hinum gamla, og wr Sendebrefumm, | Ólafs Biskups Hialltafonar. Arnna Gyflafyne thilfhrifad".

8) Bl. 76—77. a) „Regiftur vppa fyrfkrifadann Chrift|enn Rett", b) „Sampict vmm kirkiu og preftz tijunder", c) „Gòmul lòg kyrkiunnar" (matgjafir, tíundir etc.), d) Skipan Eilífs ebps (leyndarmál, *6 linjer*).

9) Bl. 81—86v. **Hirðsiðir** ɔ: et uddrag af Hirðskrá.

10) Bl. 86v—88. **„Islands Aargale.** | Ortur Af sira Ölafe Eynarfyne Anno CIƆ. IƆC. XVII."

11) Bl. 90—180. **Statuter, vedtægter, domme, lovbestemmelser** — særlig kirken vedkommende — fornemmelig fra 16. og 17. årh., synodalia fra biskopperne Oddur Einarsson, Guðbrándur þorláksson, Brynjólfur Sveinsson etc. — *i alt over 100.* Bl. 140: Uddrag „ur Gamla Chriftinnriette".

12) Bl. 181—84. Om 'erfðir' — „efftir fkrifi Biornz fkardzä".

13) Bl. 185r. Om 'heitdaga-gjafir' — brev fra hreppstyrerne i Akra hrepp.

14) Bl. 185r. Stamtavler: a) fra bp Jón Arasons kvinde Helga, b) fra bp Gottskálkr grimmi, c) fra Loptr ríki.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Bl. Iv bærer følgende påtegning* „Oddur Joonfson ä Reyneftad, ä þefsa Book [fy]rr meyr fkriffada A Veftfjördumm ad Watnzfyrde Sydan vidauked fmäm | famann, effterhendinne, effter mig niöte, fä Gud ann og Hljoote | Skriffadi þefsar lynur, 29. October Anno 1685. Reyneftad | Oddur | Joonfson". *Ved slutningen af stykket bl. VIIv står* „Effter hendj Bjorns f. Jönffonar fkardzä fordum fkrifadj þetta OJS: Rft: | — 96 —".

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Magnuſe Markuſſyne til lans 1723".

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, s. XLV—VI.*

---

855. **AM. 182 a, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 30 bl. Kun de indre kolonner beskrevne. C. 1700. Collationeret og rettet. Forsynet med egenhændige noter af Arne Magnusson.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ findes følgende påtegning af Arne Magnusson* „Exſcriptum ex lacerâ membranâ in 8vo. & deinde collatum cum aliâ in 4to qvam communicavit Enarus Thorſtenius Episcopus Holenſis".

---

856. **AM. 182 b, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,3}$ *cm. 41 bl. C. 1700. Collationeret og rettet; egenhændige notitser af Arne Magnusson. Bl. 1ʳ ubeskrevet.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Ved en marginal-antegning bl. 1ᵛ meddeler Arne Magnusson* „Exſcriptum ex membrana Templi Scalholtini qvæ hoc jus primo loco habet, collatum deinde cum membranâ Ott. Friſii, qvæ poſtea pervenit in poſſeſſionem Arnæ Magnæi".

---

857. **AM. 182 c, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16_{,4}$ *cm. 6 bl. C. 1700. Skr. af Jón Magnússon på Sólheimar (den gl. katalog). Åben plads for initialer. De 5 sidste linjer tilföjede af Arne Magnusson.*

Kristinréttr Árna biskups — *fragment.*

Beg. „þar fem menn veiþa" *(kap. 26), ender med udg. app. II.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ øvre margen er af Arne Magnusson skrevet* „Ex membr. Belgsdal."

---

858. **AM. 183 a, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,4}$ *cm. 23 bl. 17. årh. Opr. folierede 7—29.*

Kristinréttr Árna biskups. *Med overskrift* „CHRiſtinn Riettur Ao 1116".

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM[sk] seddel meddeles* „Kriſtinrettur gamle hefur vered eign þorbergs Hrolfs ſonar, fodur Halldórs þorbergs

ſonar. true eg þad ſie þorbergs eigin hònd. Eg hefi hann ſeinged af Halldore þorbergs ſyne".

Benyttelse og beskr.: *Dette nummer er fejlagtig citeret i Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (sml. V. Finsen, Grágás III, s. LVI, anm. 2).*

---

859. **AM. 183 b, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,7 cm. 16 bl. 17. årh's 1ste halvdel. Tildels åben plads for initialerne.*

Indhold:

1) Bl. 1—15r. **Kristinréttr Árna biskups.**

2) Bl. 15v—16. Kirkeretlige bestemmelser: a) Bp Oddur Einarsson, um bænadaga 1592, b) Kg Frederik II, um presta tíund 1575, c) Bp Oddur Einarsson, VI articular 1589.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Feinged epter þorſtein Olafsſon ä Oddzſtödum".

---

860. **AM. 184, 4to.** *Pap. 21,4 × 16,5 cm. 36 bl. C. 1700. Skr. af Gísli Einarsson.*

Kristinna laga þáttr (*af* Grágás).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta er hònd Giſla Einarsſonar fra Mula. Originallenn er Membrana Scalholtenſis in folio. þetta Exemplar hefr Päll Palsſon confererad vid þad Exemplar, ſem eg ſkrifadi ſialfr epter nefndre membranâ." *Herved må dog bemærkes, at de fleste varianter og rettelser i marginen synes indførte med Arne Magnussons egen hånd. Originalen for denne afskrift er — således som det med en hånd fra 18. årh's sidste halvdel er angivet på nævnte notitsseddel — AM. 351, fol.*

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, s. LV.*

[Den gl. katalog angiver som dette nrs indhold „Kriſtinn Rettr forne Tvo Exemplaria med Settaſkrift; hid firra med hende Iöns Magnuſsonar". *Dette sidste mangler nu.]*

---

861. **AM. 185, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 52 bl. (deraf bl. 13—15 ubeskr.). C. 1700. Forskellige hænder.*

Hirðsiðir *i 4 eksemplarer.*

A indbefattende 12 blade, B 11 bl., C 16 bl., D 10 bl. Se i øvrigt Norges gamle Love IV, s. 605.

---

862. **AM. 186, 4to.** (Hvanneyrarbók.) *Perg.* $15_{,7} \times 11_{,5}$ *cm. 65 bl. 15. årh.s sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Pergamentet skørt og ved hskrs begyndelse og slutning noget beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ᵛ. **Om skriftemål og anger** *(isl.).*

2) Bl. 4ᵛ—33ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups,** *efterfulgt af* kardinal Vilhelms forordning om helligdage.

3) Bl. 33ᵛ—64. **Kirkelige statuter** fra 12—14. årh.

*Bl. 65, opr. ubeskrevet, bærer ejernavn og datering af år 1688. Foran er indklæbet 4 AM*ˢᵏᵉ *sedler.*

Se i øvrigt den udførlige beskrivelse i Dipl. Isl. I og Norges gamle Love IV, s. 605—6.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 234, 259, 309.*

---

863. **AM. 187 a, 4to.** *Perg.* $42_{,5} \times 39_{,5}$ *cm. 1 bl. 1543. Bl. 1ᵛ ubeskrevet. Pergamentet er flere steder beskadiget.*

Kong Kristiern I.s 'Langa réttarbót' af 1450.

En på Hólar udført afskrift, bekræftet af bp Jón Arason, Ari Jónsson og Þormóður Arason; af disse mænds vedhængte segl ses ikke længer noget spor.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76. Fejlagtig er dette nr citeret i Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (sml. K. Maurer, Graagaas s. 10).*

---

864. **AM. 187 b, 4to.** *Pap. C. 1700.*

Kong Kristiern I.s 'Langa réttarbót' *i tre afskrifter.*

I *(21 × $16_{,2}$ cm. 6 bl.) — afskrift, udført for Arne Magnusson efter AM. 187 a, 4ᵗᵒ.*

II *(17 × $10_{,5}$ cm. 10 bl.) — som foregående.*

III *($16_{,5}$ × $10_{,6}$ cm. 12 bl.) —* „exfcripta ex libro Beffefted. No 142. B. Collata exinde cum Centone inftrumentorum Islandicorum communicato mihi *(ɔ: A. M.)* per Bernonem Bernonis de Arnarbæle“ *(bl. 1ʳ). Varianterne ere egenhændig tilföjede af Arne Magnusson på de ellers ubeskrevne ulige sider;*

om det hskr., hvorfra de ere tagne, gives bl. 1r forskellige yderligere meddelelser.

[Ifg. den gl. katalog skulde her endnu findes 1 ekspl. i 4to og 1 i 8vo.

En foran indklæbet AMsk seddel med notitsen „Eggerts Snæbiórnsſonar ä Mula i Kollafirde. 1708. ä alþing" *synes ikke at angå noget af de nævnte stykker.]*

---

865. **AM. 188, 4to.** *Pap. 21 × 16,2 cm. 50 bl. (fol. 2—51). 17. årh.s sidste del.*

Kgl. forordninger og åbne breve for Island *(på Dansk)* 1551—1681.

Udstedte af kongerne Kristian III (2), Frederik II (6), Kristian IV (48), Frederik III (7), Kristian V (3).

Bl. 14v nederst findes kopieret en islandsk attestation af år 1671.

Fejlagtig citeret i Jus eccl. vetus (se Grágás III, s. LVI).

---

866. **AM. 189, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 352 bl. (ældre unöjagtig foliering 1—348). 17. årh. Dannet ved sammenbinding af forskellige, indbyrdes uafhængige bestanddele, hvoriblandt nogle tryksager.*

Indhold, islandsk og dansk:

Kgl. forordninger og åbne breve for Island fra 15—17. årh., **anordninger** fra Islands lokale øvrighed, **kontrakter, overenskomster** og andre skrivelser af mere privat natur, **register** til de i hskr. optagne kongebreve og aktstykker etc.

Bl. 1 (smudsblad) udgöres af et privatbrev *(dansk)* fra Adrian Munk til sira Sigurður Jónsson i Holt i Önundarfjörður fra år 1678.

De i hskr indtagne tryksager ere a) forordning om den islandske takst 1684 (bl. 3—10), b) forordning om trende almindelige bededage 1684 (bl. 81—82), c) åbent brev om trende almindelige bededage 1683 (bl. 116—19).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „Profaſtsins Sr Sigurdar Jonſsonar j Hollte".

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, s. 80.*

---

867. **AM. 190, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 40 bl. C. 1700. Forskellige hænder.*

Indhold:

I. **Varnarrit Guðbrands biskups Þorlákssonar.** *30 bl. Skr. c. 1650.*

II. **„Vmm þridia *og* fiorda lid“** ɔ: Forsvarsskrift om giftermål i tredje og fjærde led, af bp Guðbrandur Þorláksson. *6 bl. Skr. i beg. af 18. årh., for Arne Magnusson, helt igennem rettet.*

III. **„Vmm þridia *og* fiorda lid“** — samme skrift som II. *3 bl. Skr. i 17. århs sidste halvdel.*

Håndskriftets bl. 31 udgöres af et mellem I og II indhæftet folioblad med historiske excerpter *og* et privatbrev fra J. Kragh, Kjöbenhaffn 7/12 1663.

Herkomst og hist.: *Ved en i III indklæbet seddel er dette af Arne Magnusson betegnet som* „Monſr. Oddz Sigurdsſonar“; *samme stykke gælder rimeligvis en forrest i hskr. indklæbet notitsseddel, hvor A. M. har skrevet* „Monſr Oddz Sigurdzſonar. uſus ſum *et* contuli accuratè cum meo Exemplari“ — *således som arkivar Jón Sigurðsson sammesteds bemærker.*

Benyttelse og beskr.: *Udgivet i Safn til sögu Íslands II, Kph. 1886, s. 332—85, beskr. smst. s. 331—32.*

---

868. **AM. 191, 4to.** *Perg. 16,2 × 11,7 cm. 39 bl. 16. årh. Forsk. hænder. Mange blade ere hullede og stærkt beskadigede, andre bestå kun af pergament-stumper.*

Åbne breve, domme, aktstykker — særlig angående de af den år 1520 afdøde lagmand Vigfús Gíslason efterladte ejendele.

Ved en i nyere tid udført sidevis paginering er til hskr. medregnet et heri indsat papirsblad, indeholdende et af Arne Magnusson afskrevet brudstykke om Nordboernes nedstamning fra Troja, *samt en notitsseddel.*

Herkomst og hist.: *Ovennævnte notitsseddel indeholder med Arne Magnussons hånd* „Mitt, gefid mier af Monſr. Bryniolfi Þordarſyne 1705“.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 264, 265; Safn til sögu Íslands II, s. 109; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 312 (passim).*

---

869. **AM. 192 a. 4to.** *Pap. 21,8 × 16,4 cm. 53 bl. Beg. af 18. årh. Kun bladenes indre kolonner beskrevne.*

„Deo, Regi, Patriæ." ɔ: Lagmand P. Vídalíns år 1699 forfattede, således benævnte latinske afhandling om Islands opkomst.

---

870. **AM. 192 b, 4to.** *Pap. 33,8 × 21,3 cm. 14 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 3—12. **„Consignatio Instituti."** ɔ: Et af Gísli Magnússon på Latin affattet forslag til Islands opkomst, *med forfatterens egenhændige underskrift* „Gislaus Magnus F.", *dateret Múnkaþverá 1647. Bl. 1—2 ere senere indsatte, bl. 11v—12 ere ubeskrevne, med undtagelse af at titlen genfindes bl. 12v.*

2) Bl. 13—14. **„Res et Scopus hactenus pro Patriâ Islandiâ | fufcepti negotii".** *Et andet forslag af samme mand, i lignende öjemed. Under denne for Arne Magnusson tagne afskrift har A. M. tilföjet* „Defcriptum anno 1711. ex autographo Giflonis Magni filii, qvod communicavit Brynolfus Theodori de Hlidarenda". *Bl. 14v ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *På de to foran indsatte blade (1—2) oplyser Arne Magnusson om stykke 1* „Dette pappir bekom ieg i bland de fkrefne böger og chartequer [papirer] fom ieg kiöbte af Sal Eftats-Raad *(sål.)* Jens Rofencrantzes arvinger. 1702."

---

871. **AM. 192 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 162 bl. C. 1700.*

„Consilium De Iflandia | in optimum Statum | Constituenda. | Det er | It Anflag, hvordan Ifland kunde | fettis udi dend beste og fornöieligste stand". Af Arngrim Vidalin, rektor i Nakskov, 1701.

Synes at være et udkast, med mange rettelser og marginaltillæg.

---

872. **AM. 193, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 145 bl. C. 1700. Uregelmæssig foliering, idet tallet 93 er gentaget, 137 forbigået. Indhæftet i*

et med rem til sammenbinding forsynet skindomslag, udfodret med brevstumper og lign.

„Vmm Andleg Mäl | Sierdeilis Dömar STATUTUR og | Synodalia“.

Hovedindholdet er gejstlige domme, aktstykker og vedtægter vedrørende kirkelige forhold fra 16—17. årh., desuden enkelte bestemmelser af mere verdsligt indhold; endvidere mærkes:

1) „Wr Gamla Chriftinnriette“, bl. 24ᵛ—25ʳ.

2) Ærkebiskop Jóns statut 1327, bl. 25ʳ—26ʳ.

3) **Kristinréttr Árna biskups,** bl. 33—50; lögtekinn 1575 (!).

4) „DE QUATUOR MONAR|chiis“, bl. 62.

5) „Hättur aꝼlaufnar“, bl. 65ᵛ—68.

6) „Frammꝼærslu Kambur | Sira Eynarz Arnfinfsonar 1642“, bl. 78—87.

7) „Andfuar þeim gieꝼed sem seiga ad Jaꝛda götz | meige, eduꝛ ecke eige, ꝼiꝛeꝛ ömaga ad leggiaft, | edur viꝛdaft, aff Biꝛne Joonfsyne ä Ska|rdsä. Ao 1642“, bl. 87ᵛ—91ʳ.

8) Óðalsbálkr („Hier Biriar Ödals Bälk“), bl. 91ʳ—97ʳ.

9) „Rit Thorfteyns Magnufsonar S: a möte | giets Sòkum“, bl. 97ʳ—116ʳ.

10) „Almennelegt alna og auꝛatal Iflendinga“, bl. 116ʳ—17.

11) Stóridómur, bl. 120ᵛ—24.

Omslaget bærer en indholdsangivelse, ifølge hvilken heri endvidere skulde findes „C5 Lib. II“ *og* „Su nya ordinantia C5“.

---

873. **AM. 194, 4to.** *Pap. $21_{,5} \times 16_{,2}$ cm. 149 bl. 17. årh's slutning. Forskellige hænder.*

Islandske synodalia, domme, aktstykker, lovbestemmelser og lign., vedrørende kirkelige forhold — hovedsagelig fra 17. årh. *Angår for en stor del Ísafjarðar syssel; synodalforhandlingerne ere fra Skálholt stift under biskopperne Brynjólfur Sveinsson og Þórður Þorláksson.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Pröfaftsins Sʳ Sigurdar Jönfsonar i Hollte“. *For denne mand er også hskr. istandbragt.*

***Benyttelse og beskr.:** Lovsamling for Island I, 134, 202.*

---

874. **AM. 195, 4to.** *Pap. $21_{,5}$ × 17 cm. 40 bl. 17. århs slutning. Forskellige hænder. Bl. 33—34 ubeskrevne.*

Kopibog for den islandske lagmand Sigurður Björnsson.

Heri også forskellige modtagne skrivelser *indførte og andre* aktstykker *optagne. Under brevene findes* lagmandens egenhændige underskrifter, *muligvis ere også bl. 37—40 skrevne med hans hånd. Bl. 38—40 indeholde* uddrag af Jón Guðmundssons (den lærdes) skrift om stenenes natur.

Herkomst og hist.: *Bl. 1 (forsatsblad) indeholder* „Sigurdus Bjornonius 1694 poſs:" *efterfulgt af to latinske valgsprog.*

---

875. **AM. 196, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 187 bl. (incl. 1, 24, 45bis). 17. århs sidste halvdel. Forskellige hænder. Ældre (senere rettet) uregelmæssig foliering, der ikke omfatter hskrs sidste stykke.*

'**Dooma Book** Hierads domar, alþyngis samþyckteꝛ og lògmætꝛa uꝛſkuꝛda Inntòk og Titlaꝛ . . samanſkꝛiꝭud . . Af Heiduꝛlegum P: M: kiennemanne. Sira Sigurde Iöns syne ad Ogꝛe og Eyꝛaꝛ kyꝛkium Aukenn og fullkomnud . . Af Heiduꝛlegum og Vellæꝛdum kiennemanni S: Sigurde Iöns Syne frä Vatnsfirdi Anno Domini M:DC LXIX'.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Profaſtsins Sr Sigurdar Jonſsonar i Hollte".

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, 109, 134, 144, 170; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 239, 240.*

---

876. **AM. 197, 4to.** *Pap. 34 × 21 cm. 57 bl. (+ 6 bladstumper). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Har haft en ældre foliering sluttende med tallet 72. Stærkt hensmuldrende og beskadiget. Defekt.*

Dómar, samþyktir, konungsbréf fra 16—17. årh.

Herkomst og hist.: *Har oprindelig hørt sammen med AM. 355 b, fol.*

---

877. **AM. 198, 4to.** *Pap. 20 × $15_{,5}$ cm. 65 bl. (incl. 64bis ÷ 31). 16. århs slutning. Bl. 1—29 kursiv, for största delen skrevet af lagmand*

Jón Jónsson, bl. 30—64 fraktur med farvede overskrifter og initialer. Bl. 30^r og $64^{v\ bis}$, 65^v ubeskrevne. Bl. 65 senere beskrevet smudsblad.

Indhold:

1) Bl. 1—29. Den islandske lagmand Jón Jónssons **kopibog,** *hvori også* saktal úr lögbók Íslendinga, afskrifter af andres domme, mindre lovbestemmelser m. m. *Defekt.*

2) Bl. 30—65. **Formularer**, indledningsforedrag til brug ved offenlige forhandlinger, og lign.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet viser sig skrevet for og tildels af Jón Jónsson, lögmaður norðan og vestan på Island 1573—1603. Hskrs 1ste del består muligvis af flere opr. selvstændige partier, hvad den her mødende, forskelligartede paginering kan tyde på.*

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands II, 218.*

---

878. **AM. 199, 4to.** *Pap. $20_{,5} \times 16_{,2}$ cm. 67 bl. C. 1600. Bl. 41—42 senere indsatte. Bl. 67^v opr. ubeskrevet.*

Dómabók.

Islandske domme væsenlig fra 16. årh., uddrag af den gejstlige og verdslige ret (*heribl.* et citat af Grágás), retterbøder (*hvoribl.* kg Kr. I.s Langa réttarbót), saktal lögbókar, formularer, alfabetisk ordnet erfðatal, tíundargjörð m. fl. optegnelser af juridisk art.

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands II, 189—90.*

---

879. **AM. 200, 4to.** *Pap. $22_{,2} \times 17_{,8}$ cm. 267 bl. (fol. 1—22 og pag. 1—489). C. 1700. Sort presset læderbind opr. med 2 spænder. Marginalhenvisninger.*

Indhold:

1) Fol. 1—22 *(særlig hånd).* Islandske **retterbøder** 13—16. årh. *Herefter skulde ifg. den gl. katalog følge* „Bualög“.

2) Pag. 1—459. '**Analecta Juridica Islandiæ** . . Samannſkrifad af . . Magnuſe Magnuſsyne CIↃ: IↃC: LXXV. Enn nu ad nyu uppſkrifad . . 1702. Ad Hollte vid Ønundarfiord'. ɔ: *Islandsk juridisk afhandling, der i undertitlen kalder sig*

„Imiflegz Iflendfkz Laga-Riettar Registrum, Agrip og Inntak“. *Pag. 2, 460—64 ubeskrevne.*

3) Pag. 465—73. **'Þeir Sex og Tuttugu ARTICULAR** sem ad Religionis vegna voru wtgefnet . . J Ribe . .' 1552.

4) Pag. 474—89. Islandske **domme** fra 15—17. årh.

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet bærer påskriften* „Bök Sigurdar Jönfsonar. | Anno 1704“. *Det må antages, at hskr. har tilhørt provst Sigurður Jónsson til Holt i Önundarfjörður, som vistnok har skrevet de sidste 489 sider (sml. AM. 194, 4to og 196, 4to).*

---

880. **AM. 201, 4to.** *Pap. 19,7 × 16,3 cm. 79 bl. (incl. sedlerne 3bis og 7bis). 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **'Almenneleg Bualog'**, *beregnet for hver fjærding, efterfulgt af* auratal, tíundarskipti og flere småstykker.

2) Bl. 16v—18r. **„Fiardatal vmmhuerfis ysland“**, *efterfulgt af* '7 dægra siglnijng j krijngumm ysland', *hvorefter i nedre margen (bl. 17r) er skrevet* „þetta er fkriffad vr Bok steindörz Gijflafonar“; *derefter* „Tylffter J kryngumm Jfland, Authore Johanne | Calvino“, 'Söknarkirkiur A Landinu Jflande' *som* 'Adurgreindur Johannes talde so sem hier seiger', 'Kaupstader Ad Sunnann', folkelön.

3) Bl. 18v—23. **Tíundargjörð og værdiberegning.**

4) Bl. 24. Vitnisburður ang. legemsbeskadigelse, 1676.

5) Bl. 25—44. **„Bumanna Lög Jslendfkra“** *med* register over Búalög.

6) Bl. 45—53. Islandske **vedtægter, forordninger, edsformularer,** *samt* to med ed bekræftede vidnesbyrd.

7) Bl. 54—62r. **'Erfda Regiftur og þeirra stutt yferferd'** „Sr. Arngr. Sal“ *tilföjet med en anden hånd.*

8) Bl. 62r—77. **'Radning Dimmra fornirda Islendskrar Lögbókar** Epter Alpha Betho Author Biörn Jönfson A Skards A J Skaga fyrde'.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

---

881. AM. 202 a, 4to. *Pap.* $19_{,9} \times 16_{,2}$ *cm.* *19 bl.* *17. årh.*

„**PRACTICA LEGALIS.** | **NODUS GORDIUS.** | **REMBE'Hnutur**".

Skulde ifg. indledningen bestå af 7 afsnit, ender imidlertid med 3. afsnits 26. kapitel.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende notitsseddel angiver Arne Magnusson præsten Jón Daðason (c. 1650) som forfatter. Her omtales forskellige eksemplarer, deriblandt et A. M. tilhørende* „med hendi Þorſteins ä Oddſtödum", *der dog — i modsætning til dette og det fg. nr — synes at have været fuldstændigt.*

---

882. AM. 202 b, 4to. *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,6}$ *cm.* *35 bl.* *17. årh.*

„**Practica legalis vel Nodus Gordjus.** | **REMBE** | **hnutur**".

Samme indhold som foregående nr, dog ender afhandlingen her med 3. afsnits 21. kapitel.

Herkomst og hist.: *I marginen bl. 1ʳ har Arne Magnusson skrevet* „Author Sʳ Jon Dadaſon ad Arnarbæli".

---

883. AM. 203, 4to. *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,3}$ *cm.* *31 bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Bl. 16ᵛ—17ʳ, 31ᵛ ubeskrevne.*

„**Løgbokar Regestur** Magnuſar I*ons sonar (navnet overstreget)* og af hon*um* saman*s*krifad Ao 1674".

Indeh. en alfabetisk ordnet fortegnelse over indholdet af Jónsbók.

---

884. AM. 204, 4to. *Pap.* $32_{,5} \times 21_{,2}$ *cm.* *28 bl. (excl. forsatsbl).* *17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—21. '**Dimm faamæle Logbookar Islendinga Och þeirra rädningar**' *ɔ: Afhandling om fornyrði i Jónsbók af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Alfabetisk orden, med de tilsvarende citater fra lovbogen anførte i marginen. Bl. 21ᵛ ubeskrevet.

2) Bl. 22—28ʳ. „**Stutt vtþyding Og Minn Einfalldur Skilningur** | **Vmm Erfdatextan Logbokarenar**". *Af Bjarni Pétursson.*

3) Bl. 28ᵛ. „Dömkirkiu Hoola Jaꝛder". ½ *side. Derefter overskriften* „Kirkna Gaꝛdaꝛ J Hoola- | stifte" *uden efterfølgende tekst.*

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler så vel som af en påskrift i nedre margen bl. 28ʳ fremgår, at Arne Magnusson har fået hskrs bestanddele til forskellig tid fra Þormóður Torfason, ligesom også her forfatteren til stykke 2 angives.*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

---

885. **AM. 205, 4to.** *Pap. $20_{,8} \times 16_{,5}$ cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel (1678).*

Indhold:

1) Bl. 1—19ᵛ. '**Skyrſla og Radnyng dimmra ꝼornirda Iſlendijnga Lögbokar** eptir A. B. C. Samanſkriꝼud aꝼ Byrne Jonſsyne a Skardz A. og nu upptejknud med ꝼlyte. Anno M.DC.Lxxviij'. *Alfabetisk orden, med henvisning til lovbogen i marginen.*

2) 19ᵛ—21ʳ. „**Lyted Samantak hvadan Bigda Nöꝼn haꝼa | sinn Upp Runa**".

3) 21ʳ—24. '**Greiner . . ad öll Börn ejga ad haffa Jaffnt ꝼie og Arff epter ꝼödur og mödur**'.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 88.*

---

886. **AM. 206, 4to.** *Pap. $21_{,4} \times 16_{,3}$ cm. 27 bl. C. 1700. Forsk. hænder, deribl. Arne Magnussons og hans broder Jóns. Bl. 4ᵛ, 12, 13ᵛ, 16, 18, 22ᵛ ubeskrevne.*

„**Capitular, ſem finnaſt i gömlum Lögbökum, og variantes Lectiones**", *således benævnt i den gamle katalog.*

Indeh. uddrag af forskellige ældre lovbøger (ɔ: Jónsbókmanuskripter).

---

887. **AM. 207 a, 4to.** *Pap. $21_{,4} \times 17_{,4}$ cm. 16 bl. C. 1700. Skrevet af Halldór Einarsson (ifg. den gl. kat.). Defekt. Overskriften tildels ulæselig.*

'**Memorial (um) Íslands fyrſtu bygging og hvörnin (þar) hóf-uſt Lög.** Skrifad Ao 1700'.

---

888. **AM. 207 b, 4to.** *Perg. og pap. 17. årh.*

1. *35,5 × 30,5 cm. 1 bl. Perg.* Fremstilling af **arvegangen** med tilhørende islandsk forklaring.

2. *16,5 × 10,5 cm. 7 bl. Pap.* Uddrag af islandske **retterbøder og love** (*særlig* Vigslóði).

På det til disse blade hørende omslag er af Arne Magnusson skrevet „Frä Sr Ara ä Mælefelle".

Benyttelse og beskr.: *Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

---

889. **AM. 208, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 11 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Betænkning ang. gyldigheden af I. artikel om arv i kong Håkon Magnussons retterbod af år 1313.** Forfattet (på dansk) af Arne Magnusson på egne og lagmand 'Poul Widalin's vegne, tillige underskreven af amtmand 'Christian Müller', dateret 'Kiöbenhafn den 4. Martii 1709'.

2) Bl. 11. Jón Ólafsson: Grundtegning af **hovtomten** ved Hólar i Hjaltadalur og en derved liggende gravhöj, med tilhørende islandsk **forklaring.**

---

890. **AM. 209 a, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,2 cm. 18 bl. C. 1700.*

„**ANTITHESES RUDI|USCULÆ.** | ID EST. | Gagnftæðaꝛ Greineꝛ ꝼaꝼroodliga Disputeꝛadaꝛ".

Indhold: Guðmundur Andrésson, afhandling mod Storedommen, på Islandsk.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Til läns fra Magnus Markusſyne, Skola m. i Skalhollte".

---

891. **AM. 209 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„**ANTITHESES RUDI|USCULÆ**" osv.

Samme skrift som foregående nr.

---

892. **AM. 209 c, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 24 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson.*

„**DISCURSUS OPPO|ſitivus.** Edꝛ. | Gagnſtæd yꝼirꝼerd Lögrettunnar- | Domtitels. Sem geingid heꝼr æ | Alþinge. 1564. | Og kendꝛ er Store Dómr."

Afhandling af Guðmundur Andrésson *mod Storedommen, på Islandsk.*

[Ifølge den gamle katalog skulde endnu et fjærde eksemplar af nævnte skrift forefindes i AM. 209, 4to.]

---

893. **AM. 209 d, 4to.** *Pap. 21,2 × 17 cm. 17 bl. Beg. af 18. årh.*

„*Γνωθι σε αυτον.* | **Noſce te ipſum**".

Afhandling på Islandsk, beg. „Hiä þeim gömlu heidnu vijſinda | Mönnum er miked hallded ut af einu | spakmæle", *ender med verslinjen* „veröllden vill menn svæfa".

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede blade meddeler Arne Magnusson* „Frä Giſla Einars ſyne ä Rekſtödum, [til läns *overstreget*] 1707. ä alþing. — Er ſkriſad epter exemplare Jons Hakonarſonar ä Vatz horne, ſem er med hans (Jons) eigen hende. og ſidan confererad vid þad ſama Exemplar. Auctor putatur Gudmundur Andreſſon og Syneſt vera Satyra um herra Þorlak".

---

894. **AM. 210 a, 4to.** *Pap. 20 × 16,3 cm. 7 bl. 17. århs 1ste halvdel. Navnlig bl. 1 beskadiget ved slid af kanterne. Overskriften tildels bortreven.*

'**Utlagning Sera Arn(gríms á erfdatali lögbókar)**' *ɔ: Arngrímur Jónsson, Om de islandske arvegangs-regler.*

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *En AMsk seddel angiver om hskr.* „fra Magnuse Araſyne til lans 1705".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 474.*

---

895. **AM. 210 b, 4to.** *Pap. 17,3 × 10,3 cm. 42 bl. 17. årh. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1. „Gomul Log Kirkiunnar". *Beg.* „Eff einhuor hlutur er bannadur".

2) Bl. 1v—3. „Nockrar Greiner ur Refo|rmatiu C4ti Wtgeþenne 1629", *beg.* „Prefturenn skal fierdeilez hneigia | syna predikun".

3) Bl. 4—14r. **„Wtleggyng s*ira* Arngryms | Jonfsonar Jffer Erffder".**

4) Bl. 14r—22v. **„Wtleggyng Jfer Erfda | Tal** mote meinyng *sira* Arngrijms | Jonfson*ar*", *af lagmand* Gísli Þórðarson.

5) Bl. 22v—23. „Meynyng Nokur Biorns Jonff*onar* vm þær Hor Gietnu Perfonur huoriar i Erffdum Arff take og huar J firftu Erffd".

6) Bl. 24—42r. **„Stutt Vtþydyng og Hr|eirn Einþalldur skilnyngur um*m* | Erffdatextan Logbokarin*n*ar".** *Af Bjarni Pétursson.*

7) Bl. 42r. „Fullrietti effter Erlende | Þoruardfsine Lög*manni*".

8) Bl. 42v. Uddrag af tre isl. retterbøder.

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om hskr.* „Þetta kom til min til Islandz fra Kaupenhafn 1710. Eg true Gifle Jonfson hafi fendt þad þangad".

---

896. **AM. 210 c, 4to.** *Pap. 20 × 16,2 cm. 6 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **„Meiníng Einars Eyreksfon*ar* um Erþder".**

2) Bl. 3v—6. **„An*n*ad Skriþ um Erþder".** *Oplyst ved slægtregistre. Ender ufuldført øverst bl. 6v.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

---

897. **AM. 210 d, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,7 cm. 10 bl. Beg. af 18. årh.*

„Stutt utþyding og min*n* Einfalld*ur* | Skilningur um Erfdatextan*n* Lögbökar|in*n*ar".

Afskrift af den tilsvarende afhandling af Bjarni Pétursson i AM. 204, 4to — ufuldendt, idet originalens sidste side ikke er medtaget. Collationeret og rettet.

Herkomst og hist.: *På en indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson som en formodning, at originalen kan være skreven enten af Magnús Sigurðsson i Bræðratunga eller Jón Eggertsson.*

---

898. **AM. 210 e, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,4 cm. 6 bl. (incl. forsatsbl). 17. årh. Bl. 5v overstreget og overklæbet. Bl. 6 brudstykke fra et andet hskr*

Inddold:

1) Bl. 2—5r. **„Wm ꝼiä꞉von sonarsona Ï ꝼyrstu Erffd.** Meinijng Weſtfird*inga*".

2) Bl. 5v. *Jón Sigurðsson har forsøgt at læse den skjulte skrift og angiver indholdet som* Almennilegt erfðatal eptir lögbókinni í ljóð snúið af Steinþóri Finnssyni á Ingjaldshóli. *Digtet når til ind i tredje „erfð" og er forfattet 1620; resten findes i AM. 225 a, 4to.*

3) Bl. 6 *(Jón Gissurssons hånd).* Um ættleiðings arf, *brudstykke af en ved begyndelsen defekt afhandling, der i den gamle katalog opføres som* „Biörn ä Skardsaa yfir Heriölfs Rettarböt".

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På smudsbladet udtaler Arne Magnusson om stykke 1* „Mier virdeſt author muni vera Sr Jon Araſon i Vatzfirde".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82.*

---

899. **AM. 210 f, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 12 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1—2 smudsblade med AMske optegnelser.*

„Skiftiarfar och samarfar J Almenn*i*|legu Erfðatale". *Underskrift* „Gudbr: Thorlakſs*on* | send*ir* | Gudm*un*di Illuga syne".

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På de to i hskr. foran indsatte blade (bl. 1—2) giver Arne Magnusson håndskriftet titlen* „Com*m*entariolus yfer Erfder i Lögbok" *og meddeler, at han har fået det hos assessor Þormóður Torfason 1712 i oktbr. samt tilföjer* „hann mun hafa lated asgeir þ*ad* ſkrifa epter eiu hveriu Exemplare, ſem Iislendſker ſtudentar hafi länad hönu*m* circa annum 1700. Kan*n*ſke Benedict *Magnus*ſon eda Sigurd*ur* Olafsſon (þvi eingan*n* original ä Þormodur hier af.) Kannſke og Asgeir ſialfr hafi ätt þ*ad* Exemplared ſem þetta er epter ritad, og þad er likaſt ad trua. — Var i qvere aptanvid Fornyrde Islendſk med hendi Asgeirs. Eg ä þau fornyrde".

---

900. **AM. 211 a, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,7}$ *cm. 37 bl. C. 1700. Forskellige hænder, idet hskr. er dannet ved sammenbinding af indbyrdes uafhængige bestanddele. Bl. 13, 14ʳ, 21ᵛ, 29ᵛ, 36ᵛ, 37ᵛ ubeskrevne. Bl. 15—21 bære en ældre foliering 64—70, i marginen bl. 22 ses tallet 63.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. Skjöl um mál Sigfúsar Sveinssonar og Baulhúsa-Gvendar, *omfattende årene 1677—90.*

2) Bl. 6—9. „Til vmþeinkingar og riettrar Laga vnderftodu þar sem Riett|argangur skal loglegur halldaft", osv.

3) Bl. 10—12. „Epterdæmis Tafla uppa þa modurlega arfgrein fem fte|ndur i fyrftu erfd".

4) Bl. 14ᵛ. Skuldareikningur Jóns Þorgilssonar, við Ísafjarðardjúp, 1707.

5) Bl. 15—18. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *Brudstykke, defekt ved begyndelsen.*

6) Bl. 19—20. Visitatia Sæbóls kirkju á Ingjaldssandi, 1689.

7) Bl. 21. „Umm Hiönaband Sigfufar Þorvards *sonar* | og Geyrlaugar Jöns Dottur" 1695, að Holti í Önundarfirði.

8) Bl. 22—29. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *Defekt ved begyndelsen.*

9) Bl. 30—33ʳ. „Difcurfus, Vm*m* þad ord Stefna".

10) Bl. 33ʳ. „Løgfefta Snæb. þ. S." *ang. Ögur kirke i Isf.*

11) Bl. 33. Vitnisburður um sölu á jörðinni Meiri Hnífsdal, 1626.

12) Bl. 34—37. Fortegnelse (isl.) over håndskrifter, som Arne Magnusson år 1710 modtog til låns af provst Sigurður Jónsson til Holt i Önundarfjörður. *Kopi af modtagelsesbeviset i to eksemplarer.*

Ifg. skrift og ydre beskaffenhed falder indholdet i følgende grupper 1—2, 3, 4, 5—7, 8, 9—11, 12.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

---

901. **AM. 211 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 51 bl. C. 1700. Forskellige hænder, idet hskr. er sammenstykket af indbyrdes uafhængige*

bestanddele. Bl. 23ᵛ, 24 ubeskrevne. Bl. 25—26 og bl. 27—45 bære en ældre foliering, henholdsvis tallene 128–29 og 148—69.

Indhold:

1) 1–23. „**Regiftran | Af Jarda dyrleika Land|skilld*ar* hæd og kwgillda fiøllda med sieꝛhuo*r*ꝛe Jordu | Jn*n*an*n* Isafiaꝛdaꝛ syslu**, ä millum Geiꝛholms og | Længanefs“ osv.

Først (bl. 1—9) den år 1658 efter kgl. befaling af Magnús Magnússon og Gísli Jónsson udarbejdede jordebog, dernæst den 1695 på lignende måde ved sysselmand Páll Torfason tilvejebragte.

2) Bl. 25—26. [a]) Kristian IV.s forordning om arv (dansk), Coldinghufs 1632, [b]) Um óðalsbrigði — *forskellige stykker, med underskrift* „Jon Magnufs*on* E“.

3) Bl. 27—45. Islandske **breve og aktstykker** ang. gejstlige sager i Ísafjarðar syssel, præstegårdes vurdering og lign., samt to kgl. forordninger (om den ny stil 1700 og om krigsstyr 1679).

4) Bl. 46. Fortegnelse (isl.) over jorderne i Holts og Dals (ɔ: Valþjófsdals) sogne med deres afgifter. *Afskrevet for Arne Magnusson efter en optegnelse af provst Sigurður Jónsson i Holt.*

5) Bl. 47. „Virding ä Sandaftad“, 1697. *Afskrevet for A. M.*

6) Bl. 48–49. „Jons Eggertzf*onar* Commendatia Anno 1684“.

7) Bl. 50. Dómur um brigð á Dufansdal, 1498.

8) Bl. 50—51. „Skipta Brief Huyltar kyrkiu Eygnar vr Eyrar lande“.

9) Bl. 51ᵛ. Fortegnelse (isl.) over indholdet af to ‘sögu-bækur’ *(romantiske sagaer)* i 4ᵗᵒ, *tilhørende* „*Magnus Jóns son*“.

Derefter ender hskr. med begyndelsen (6 linjer) af „Saudär dömur, um þä fem taka wid af Rekum“.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Adskilligt af dette hæftes indhold har, som det ses af den i AM. 211 a, 4ᵗᵒ bl. 34—37 forekommende fortegnelse, hørt hjemme på Holt i Önundarfjörður hos provst Sig. Jónsson, således f. eks. stykke 3.*

---

902. **AM. 211 c, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 100 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. Erfðatal. 13 'erfðir'. *Efterfulgt af* betingelserne for edsaflæggelse *(isl. 8 linjer).*

2) Bl. 4^v—33^r. **Réttarbætur og konungsbréf,** 13—17. årh. *I alt 50.*

3) Bl. 33^r—100. **Alþingis samþyktir og dómar,** 15—17. årh. *I alt 96.*

Jón Sigurðssons udførlige indholdsangivelse er vedlagt.

---

903. **AM. 211 d, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,7 cm. 8 bl. 17. årh's sidste halvdel. Har opr. været folieret med tallene 56—63.*

Indhold:

1) Bl. 1—7^r. Seks isl. **skiftebreve** og lignende aktstykker, 15—17. årh., *efterfulgte af en kort* definition på 'óðalsjörð' — *denne sidste skreven med en særlig hånd, samme som i nærmest følgende stykke.*

2) Bl. 7^v. Anbefaling for en præsteenke (på Dansk), af amtmand Chr. Müller 1696.

3) Bl. 8. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *1 blad, hvis fortsættelse findes AM. 211 a, 4to.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.**: Håndskriftet, der hidrører fra provst Sig. Jónsson i Holt har sin fortsættelse i bladene med den opr. foliering 64—70 i AM. 211 a, 4to.*

---

904. **AM. 211 e, 4to.** *Pap. 21 × 16,2 cm. 6 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **'Relatio vm*m* Jflandz tilstand'** *(marginal-titel) af lagmand* Sigurður Björnsson, 1699.

2) Bl. 6 *(særlig hånd).* „Dömur ef konur hallda sig ecke, vel I þriu ær", Giljá 1595.

[„Regiftur yfer Skälhollts Stiftes Prefta-garda", *som ifg. den gamle katalog skulde findes i AM. 211, 4to, mangler.*]

---

905. **AM. 212, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,2}$ *cm.* *24 bl.* *17. årh.* *Forsk. hænder.*
Um erfðir *af sysselmand* þorsteinn Magnússon *(† 1656).*

Beg. „Hieꝛ Eptter Fylgeꝛ Ein Lijtel Vtþydijngaꝛ Meinijng þeiꝛraꝛ Fyꝛſtu Eꝛ|ꝼdaꝛ, voꝛraꝛ Log Bokar“.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: ***Sidste halve side optages af en, senere udstreget, egenhændig dedikation, underskrevet*** „Thorſteirnn Magnuſſ*on* M. E. H.“ ***Dateringen synes at have været*** Felli í Mýrdal, 1636. ***Hskr. er vistnok delvis autograf. — På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson*** „Utſkorid ur Sirpu þeirre, er eg feck 1723. fra Monſr. Hannеſe Skieuing, hver Sirpa eg meina, ad fyrrum hafi tilheyrt Gudmunde Illugaſyne“.

---

906. **AM. 213 a, 4to.** *Pap.* $20 \times 16_{,2}$ *cm.* *8 bl.* *17. århs. sidste halvdel.*
Bl. 8^v *ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. **„Utleggyng S Arngryms S Jonſsonar Iffer Erffd|ernar“.**

2) Bl. 4^v—7^r. **„þetta Epterskr*ifad* a mote meyny*n*gu og Vtleggy*n*gu S Arngryms“.**

3) Bl. 7^v—8^r. „Lijtid Regiftur Wppa Erꝼdatal epter A. B.“ *Hører til afhandlingen i stykke 1.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: ***På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret*** „Fra Reykholum allt klärt. Er ur bok ſem eg feck frä Gudrunu þorgilsdottur, er fyrru*m* hefr att Magnus Jonſ*on* lögm*adur*“.

Benyttelse og beskr.: ***J. þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 474.***

---

907. **AM. 213 b, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16$ *cm.* *76 bl.* *17. århs sidste halvdel.*
Bl. 68 er en stump, af hvilken kun den ene side er beskreven. Papiret, der har lidt af fugtighed, er mørkt og skjoldet.

Indhold:

1) Bl. 1—27. **„Meinyng Bioꝛns lönsſsonaꝛ a Skardsa | vm ymſaꝛ Lögbokaꝛ Greineꝛ“.** *I 11 afsnit. Skrevet i årene* 1629—35.

2) Bl. 28—72. **Ritgjörð um lögbókar greinir, sem leiðréttingar þurfa.** *Af* þorsteinn Magnússon. *Skrevet* 1625—33 (*dateret* þykkvabæ í Álptaveri).

3) Bl. 73—76. **„Stutt Samtal og Meinyngar äftæde Vm sektta mifmun | Eydfallfens** *og* **Openberrar Sakar“.** *Af sysselmand* Guðmundur Hákonarson. *Dateret* Þingeyrum 1643.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 78, 79, 81.

---

908. **AM. 213 c, 4to.** *Pap. 21 × 16,6 cm. 37 bl. 17. årh s sidste halvdel. Forskellige hænder. Papiret mørkt og skjoldet.*

Indhold:

1) Bl. 1—35. **Ritgjörð um tvíræðar laganna greinir.** *Af* Bárður Gíslason. *Med tilhørende* fortale (bl. 1—2), *der begynder defekt med ordene* „vmm Jfsland haffa þejr efftir Gômlumm Sôgnum prenttad“, *dateret* Vatnsdal í Fljótshlíð 1665.

2) Bl. 36—37. **„Nockrar Greiner vm*m* kuenna | Barn Buꝛdaꝛ Tijma** Saman*n*fkriꝼadaꝛ aꝼ H. Bꝛiniolꝼe Sueinfsine“.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

---

909. **AM. 214 a, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,5 cm. 96 bl. 17. årh s sidste halvdel. Defekt ved slutningen.*

Indhold:

1) Bl. 1—28. **‘Dim*m* ꝼæmæli Log Bokar Jslendinga og þe*n*ꝛa rädningaꝛ’.**

2) Bl. 29—31. **„Lytid Samantak Huadan*n* Bigda Noꝼn | A Jslandi Haffa Sinn Wppruna“.**

3) Bl. 32—35ʳ. **Um erfðir.** *Overskrift* „Þessar Epterꝼilgjandi Gꝛeineꝛ votta þad og Bevysa ad oll Boꝛn“ *osv.*

4) Bl. 35ʳ—37ʳ. **„Vm*m* ꝼoꝛläg Omaga. og þefs Fꝛam*m*ꝼære“.** *Beg.* „Marguifligarþrætur og mizgreiningur er vm*m* log var yslendinga (þvi mydur)“.

5) Bl. 37ʳ-39ᵛ. **„Vm*m* Landnam þeirra Viꝛduligu Perfona | fem Bok vor neffnir e*ck*j“.**

6) Bl. 39ᵛ—41ᵛ. **„Lytid samtak Wm*m* þiding þe*n*ꝛar Glosu, Ad ꝼiꝛeꝛgioꝛa“.**

7) Bl. 41ᵛ—42ᵛ. **„Agꝛip Wm þa sem kon*gu*ꝛ A ongvan*n* ꝛiett A“.**

8) Bl. 42—43ᵛ. „**Vmm ꝼieläg. h(?):**".

9) Bl. 43ᵛ—45ʳ. „**Vm Kaup æ Jordune H:**".

10) Bl. 45. „**Suaꝛ uppa þa spurn. Huørt Vegandenn ſkule | Bæde liꝼid miſsa. og þegngildi gialdaſt**".

11) Bl. 46—47ʳ. „**Onnuꝛ Spuꝛning** Huørsu Naynn Eduꝛ ónainn | firir Jnnann fiormenning ſkal ſkyldur til ad bera | Mótuitne frænda fijnum".

12) Bl. 47ʳ—49ᵛ. „**Litid ägrip Wm landꝛada Sakir**" osv.

13) Bl. 49ᵛ—52ᵛ. „Hieꝛ Seigir wmm þad **huør | skamtur skule veꝛa æ: | þui landnäme** fem feigir i landzleigu bælke 1. Cap: 10:"

14) Bl. 52ᵛ—53ᵛ. 'Spurning **huoꝛ Lijkamleg Reꝼsing . . . J Störadomj . . . sa ffjelauſj haffa skulj**' osv.

15) Bl. 53ᵛ—54ʳ. „**Lytid Koꝛn Wmm Kuisleꝛ J Eꝛꝼdumm**".

16) Bl. 54ᵛ—55ʳ. „**Baugatal** sem nockurnpart hlydeꝛ vppa Erꝼdanna | Kuyfleꝛ".

Stykke 1—16 ere afhandlinger, forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.

17) Bl. 55ᵛ—93. **Ritgjörð um lögbókar greinir, sem leiðréttingar þurfa.** *Af* Þorsteinn Magnússon. 1633.

18) Bl. 94—96. '**Su Allꝛa Stizsta Summa Og yꝼeꝛhlaup Allꝛa þeyꝛꝛa Laga Bewysinga . . wmm þad ord Tilstod**' osv. *ɔ: om sönnesöns arv. Ender defekt med ordene* „Effter Affa sinn þui þar Er Eing-".

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Árne Magnusson noteret* „Þetta hefur fyrrum ätt Grotius victorioſi de Adelphis *(sål.)*. Eru varia Biörns ä Skardzä *og* Þorſteins Magnusſonar".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 81, 88.*

---

910. **AM. 214 b, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 4 bl. 17. årh. Bladene bære en ældre foliering 35—38.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(overstreget).* Brudstykke af Moses love *(isl.)*, *beg.* „Eff ein huðr liggur hiä ejnum karlmanni".

2) Bl. 1ʳ. ᵃ) „Agrip umm karllegg og ꝼodur ætt". ᵇ) „Vmm kvennlegg og moduræatt".

3) Bl. 1v—4. **Um erfðir og óðalssölu,** *af* Þorsteinn Magnússon. *Med et* tillæg. *Bl. 4r nederst findes en udstreget* notits om den vejlængde, hvalfisken svømmede med Jonas i sin bug.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

---

911. **AM. 215 a, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,5}$ *cm. 98 bl. C. 1700. Indeh. to ved sammenhæftning forenede hskrr. Bl. 51v—53 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—51. **'Um tvíræðar laganna greinir',** *af* Bárður Gíslason. *Den til sysselmanden i Rangárþing Gísli Magnússon dedicerede fortale er dateret* Vatnsdal í Fljótshlíð 1665.

Om denne fra 17. årbs slutning stammende afskrift oplyser Arne Magnusson på et foran indsat blad „Eg feck þetta 1708. hia Þuride i Skip hollte".

2) Bl. 55—98. **'Stutt útskýring lögbókarinnar',** *af* Björn (Jónsson) på Skarðsá.

På det tilhørende forsatsblad (bl. 54) har Arne Magnusson noteret „ſkrifud af Giſla Gudmundzſyne, 1710. epter bok i 4to hia landzſkrifaranum Sigurde Sigurdzſyne, ritadre med ö-correct nyrre hende". *Samme notits er indført ved afhandlingens slutning.*

Bægge afhandlinger citere Sæmundr fróði som forfatter til Snorra Edda med tilhørende grammatiske afhandlinger, Björn på Skarðsá særlig nævner 'Gráfugl'.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 77; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 194.*

[„Idem *(ɔ: Björn á Skarðsá)* yfer Fornyrde Lȯgbökar" *og* „Þorſteins Magnusſonar Þingfararbälkr med hende Giſla Gudmundsſonar", *som ifg. den gl. katalog endv. skulde findes i 215 a, mangle.*]

---

912. **AM. 215 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 86 bl. 17. årbs slutning. Indsyt i omslag af presset læder, der er udfodret med papir fra to privatbreve af 1692 og 1695.*

Indhold:

1) Bl. 1. Uddrag af retterbøder.

2) Bl. 2—5r. **„Regiſtur Epter Stäfröfinu | uppa Erfdatal'** *efterfulgt af* 4 viser om 'erfðir' *og* billedlig fremstilling af arvegangen, *hvor leddene betegnes med kredse indbyrdes forbundne ved linjer.*

3) Bl. 5r—v. „Förmäle Walldemars kongz | fyrer framann Judſku Lògbök".

4) Bl. 6—9r. **Um erfðir og óðalssölu,** *af* Þorsteinn Magnússon. *Med overskrift* „Wmm nanuſtu frændur Til Jardakaupa".

5) Bl. 9v. Um dómara og þeirra skyldur *ɔ: uddrag af biblen m. fl. skrifter.*

6) Bl. 10—28r. **'Skyrſla og Radning Dimmra orda Iſlendijnga Lògbokar epter A. B. C'.** *Af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Afskrevet 1681.*

7) Bl. 28v—30r. **„Lyted Samantak Huadann Bigda | nðfn hafa sinn vppruna".** *Samme forf.*

8) Bl. 30r—32r. **Um erfðir.** *Samme forf. Beg.* „Þeſsar Epterfilgiande Greiner votta þad og Bevijſa".

9) Bl. 32r—33. **„Wmm fiärlag ömaga *og* þeſs frammfære".** *Samme forf.*

10) Bl. 34—62v. **'Um tviræðar laganna greinir',** *af* Bárður Gíslason ('sálugi'); *uden fortale.*

11) Bl. 62v—63r. 'Greiner j þeim prentudu Lògbökum, ſem ecki bar ſamann vid adrar Lògbækur'. *Bl. 63v ubeskrevet.*

12) Bl. 64—81r. **'Útlegging yfir Þingfararbálk',** *af* Þorsteinn Magnússon („saluge"). *Nederste del af bl. 81r er udfyldt med* en notits om en år 1705 foretagen vurdering af gården Seljaland (R.). *Bl. 81v ubeskrevet.*

13) Bl. 82—85. 'Fimtarstefnudómur' um a) Breiðholt 1682, b) 'Ostvaðsholt' (*eller* 'Oddstaðsholt') 1670, *begge gårde i Rangárvalla syssel, med angivelse af grænserne for gårdene Haukadalur og Næfurholt. Bl. 85v ubeskrevet.*

14) Bl. 86. Útlegging yfir þingfararbálk, *af* Þorsteinn Magnússon. *Brudstykke, der aldrig har omfattet mere*

end begyndelsen, og hvoraf 1ste blad (mellem bl. 85 og bl. 86) er bortskåret. Bl. 86ᵛ ubeskrevet.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.:** Bl. 1ʳ bærer øverst følgende påskrift* „Þetta kvet ä Jeg vnder|skrifadut med tiettu, shrif|ad ä Sandhölaferiu þann 2. *februarij* | Anno 1683. Sigurdur Magnuſſ*on* m. e. h.". *Muligvis er nævnte ejer tillige håndskriftets afskriver. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at håndskriftet er* „Sigurdar Ma*gnus*ſon*ar* ä Feriu".

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 88.*

---

913. **AM. 216 a, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 12 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„Lytid Agrip um Landtä|da saker" osv. *Af* Björn Jónsson på Skarðsá, *dateret* 1635.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 78.*

---

914. **AM. 216 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 28 bl. 17. årh. og c. 1700. To selvstændige, ved indbinding forbundne håndskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—17. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om arbejdsfolks lön,** *af* Björn Jónsson på Skarðsá, 1646. *Beg.* „Þeim fromu*m* monnum" *og er rettet mod et skrift af Þorsteinn Magnússon.*

2) Bl. 18—19. **'Um þá nauðsynligra skyldu-hjúa samþykt, sem gekk á alþingi anno 1644',** *af* sira Einar Arnfinnsson, *angående samme altingsbeslutning som foregående afhandling. Bl. 19ᵛ—20 ubeskrevne.*

Stykke 1—2 ere skrevne med Styr Þorvaldssons hånd.

3) Bl. 21—23. **„Lijtid Ägrip vm Landtäda saker"** osv. *Af* Björn Jónsson på Skarðsá, 1635. *Forfs autograf; afskrevet i AM. 216 a, 4ᵗᵒ.*

4) Bl. 24—28ᵛ. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om arbejdsfolks lön,** *underskrevet* „j ſkagaf*irde* Ao 1646 Biǫrn Jönſſ*on*". *Autograf; afskrevet i stykke 1.*

5) Bl. 28v. **'Um þá nauðsynligra skyldu-hjúa samþykt'** osv. *Samme skrift som stykke 3, afskrevet af Björn Jónsson på Skarðsá, men indeholder kun begyndelsen (1/2 side).*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 78, 80, 81.*

---

915. **AM. 216 c α, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 13 bl. C. 1700. To forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

1. **„Um forlag omaga og | þefs er frammfærer."** *Arne Magnussons egenhændige afskrift; dateret* 1629 B. I. S. (*ɔ:* Björn Jónsson). *Ved afskriftens slutning er af A. M. tilföjet* „Skrifad epter tveimur Exemplaribus, ǫlldungis famhlioda, og bädum ritudum med eigen hende Biǫrns Jons fonar ä Skardzä". Bl. 1—8r.

2. **„Wm Fiärlag Ömaga og þefs er | Fram*m*færer".** *Samme afhandling af Björn på Skarðsá, afskrevet for Arne Magnusson (Þórður Þórðarsons hånd). Her er imidlertid forfatterens efterskrift udeladt, og underskriften — formodenlig tilsat af en tidligere afskriver — lyder* „Þingeyrum Anno 1648. Gudmundur Hakonarfon mp*r*opria". Bl. 9—13r.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 79.*

---

916. **AM. 216 c β, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,4}$ *cm. 22 bl. 17. årh. Med undtagelse af bl. 21—22 skrevet af Björn Jónsson på Skarðsá. Af Jón Sigurðsson i fortsættelse af 216 c α, der ender med et ubeskrevet blad, pagineret 29—72.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **„Þyding Bygd*ar*-naꝼna vo*ra*"** *(marginal-titel).*

2) Bl. 2v. To tabeller vedrørende fattigforsørgelse *(isl.).*

3) Bl. 3—9. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om fattigforsørgelse.** *Begyndelsen, hvoraf 1ste linje næsten er bortslidt, lyder* „Hier ept*ir* ꝼylg(ir) . . . ꝼlig fam*ant*ekt aꝼ voru gǫmlu lǫgmäli *og* lǫgbök". *Bl. 10 er på en enkelt penneprøve nær ubeskrevet.*

Stykke 1—3 ere forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.

4) Bl. 11—20. **Um alþingis-samþykt 1632 um umboðs ómaga framfærslu.** *Af* Þorsteinn Magnússon, *dateret* að Holti í Mýrdal 1644.

5) Bl. 21—22 *(afskrift fra 17. årħs slutning: Folio).* **Brev** ang. tiende af ejendommen Skarðsá, *af* Björn Jónsson, 1654. *Heri forskellige historiske oplysninger:* om tiendens udvikling, om Gissur jarl, om ødegårde i Skagafjarðar syssel m. m. *Af en afskriver er tilföjet* en opregning af klosterholderne på Reynistaður fra 1553—1677.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel tilsendt Arne Magnusson* „Frä Magnuſe Araſyne".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 73, 78, 80, 88 — cit. AM. 216 c, 4to.*

---

917. **AM. 216 d, 4to.** *Pap. 21 × 16,8 cm. 11 bl. 17. årħs 1ste halvdel. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Tre breve fra Björn Jónsson på Skarðsá til Guðmundur Hákonarson på Þingeyrar, *det sidste med årstallet* (1638) *tilföjet.*

1. brev: Om arv og fattigforsørgelse. *B. J.s arbejde med Egill Skallagrímssons hovedløsnings-viser omtales.*

2. brev: Forskellige af tidens forhold og begivenheder berøres. *B. J.s arbejde med en afskrift af 'Íslendinga-saga' nævnes.*

3. brev: Privatforhold og lovfortolkninger. *Et håndskrift af 'Speculum regale' omtales.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er af Arne Magnusson noteret* „Fra Magnuſe Araſyne til lans 1705".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82, 84, 85.*

---

918. **AM. 216 e, 4to.** *Pap. 16,2 × 10 cm. 10 bl. 17. årh. Bl. 5—10 skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Andſuar** þeim geffid ſem feigia **ad jarda|goz megi e*dur* eigi ec*k*j f*iri* ömaga ad leggiaſt"**, 1642.

2) Bl. 5—6. **Um undanfæri með tylftareiðum.**

3) Bl. 7—10. **Um erfðir eptir börnin á Brenniborg,** *sluttende med* 2 isl. viser *og* et slægtregister; 1633.

Alle tre stykker ere forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá. Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 79.*

---

919. **AM. 216 f, 4to.** *Pap. 20,9 × 17 cm. 7 bl. C. 1700.*

Brev ang. tiende af ejendommen Skarðsá, *af* Björn Jónsson, 1654 — *ɔ: Den under AM. 216 c β, 4to, stykke 5, anførte skrivelse i en for Arne Magnusson udført afskrift ved Þórður Þórðarson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „*Þad* ſem eg hefi lated hier uppſkrifa, er allt betalt."

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 80.*

---

920. **AM. 217, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,4 cm. 94 bl. C. 1700. Af Jón Sigurðsson pagineret (incl. 3 AMske sedler) 1—194. To forsk. hænder, bl. 34 ff. skr. af Styr Þorvaldsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—29. **'Dim*m* foꝛnyrde Løgbökar Islendinga Og þeirra Raadningar.** Epter A. B. C'. *Bl. 1r ubeskrevet, bl. 1v optages af en* 1626 *dateret* fortale.

2) Bl. 30—33. **„Lytid Samtak Hvadan Bigda | noꝼn a Islandi haꝼa sinn vppruna".**

3) Bl. 34—41. **Um erfðir** („þeſsar epterꝼylgiandi Greiner" osv.). *Bl. 41v ubeskr.*

4) Bl. 42—47. **„Um*m* ꝼorlag Omaga og þeſs er ꝼꝛam*m*ꝼærer".**

5) Bl. 48—53. **„Um*m* Landnäm þeirra virdule|gu Perſona ſem Bök voꝛ neꝼ|neꝛ ecke".**

6) Bl. 54—63. **„Um*m* þad, hver skamtur vera | ſkuli a þvi Landname i Lan|dsleigu B. I. Cap: og | 10.".**

7) Bl. 64—69. **„Lijted samtak um*m* þyding | þeiꝛraꝛ Glöſu | ad ꝼyrergiðra".** *Bl. 69v ubeskr.*

8) Bl. 70—75. **Um erfðir eptir börnin á Brenniborg.** *Bl. 75v ubeskr.*

9) Bl. 76—77 **„Agrip umm þá ſem kongur æ | aungvann Riett ä“.**

10) Bl. 78—79. **„Umm ſielag“.**

11) Bl. 80—83. „Svar uppä þä spurn, **hvert | vegandinn ſkuli bædi lijſed miſsa og þegn|gillde gialldazt**“ osv.

12) Bl. 84—94. **„Lijted ägrip umm Landräda | saker“** osv.

Forfatteren til samtlige afhandlinger (1—12) er Björn Jónsson på Skarðsá.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På et bagest i hskr. (efter bl. 94) indhæftet blad har Arne Magnusson noteret* „her aptanvid var. Þorſteins Magnuſſonar yfir lògbok, og Gudmundar Hakonarſonar um ſekta miſmun eidfallz og opinberrar ſakar. hinc habeo Exſcriptum alibi“. *På to foran indklæbede blade gives dels oplysning om et andet (værdiløst) eksemplar af disse afhandlinger, dels meddeles følgende om denne afskrift* „Þeſſer hier ſamanbundner tractatus eru ritader epter Exemplare i folio med hende Hakonar Orms ſonar, hvert exemplar eg til läns haft hefe fra Sigurde Biòrnsſyne lògmanne, og er þad inter accuratiora, med þvi Hakon ſkrifade vel og riett, og var þar firi utan ſkynſamur madur. Framan ä þvi ſtendur: LL *(sammenslynget)* Anno 1647. og er þetta ſama ritad med hendi Mag. Bryniolfs Sveinsſonar tractatus þeſſer eru eodem ordine i bok lògmannſens, ſem þeir hier liggja“. *På en foran bl. 34 indklæbet seddel bemærker A. M.* „Alla þeſſa tractatus ſem epterfylgia, hefi eg ſied eodem ordine i fleirum exemplaribus, og þar firiſkrifadann generaliter Biòrn ä Skardzä. titulus var ä einu Meining Biòrns Jonsſonar ä Skardzä um ymſar lògbokar greiner“.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78—81, 88.*

---

921. **AM. 218 a, 4to.** *Pap.* $20_{,6} \times 16_{,5}$ *cm. 4 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Þórður Þórðarson.*

'Um ýmislegan kvenna meðgöngu-tíma', *af bp* Brynjólfur Sveinsson.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel udtaler Arne Magnusson sig om originalen (en tingbog i afskrift) for dette nr.*

---

922. **AM. 218 b, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,9}$ *cm. 15 bl. C. 1700. To forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—11r. **„Wt Legning Iſer Fornlide Laug Bokarinnar“**, *af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Afskrift fra midten af 17. årh.*

Derefter optages 1½ side af begyndelsen af en senere overstreget „Haga Beitaꝛ Domur“ *(samtidig hånd).*

2) Bl. 12—15. **Citater af Bjarkeyjar-réttr og Gráfugl.** *I en af Arne Magnusson egenhændig udfyldt og afsluttet afskrift. Bl. 12 øverst har A. M. antegnet* „þetta citerar Biörn a Skarðza ur Biarkeyiar Retti. i Gloſſario ſinu ifer fornirdi Jonsbokar“.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 77, 95.*

---

923. **AM. 218 c, 4to.** *Pap.* $20{,}_5 \times 17{,}_3$ *cm. 6 bl. 17. årh. Forskellige hænder.* *Indhold:*

1) Bl. 1. „**Valldz maduꝛ** þijngfaraꝛ balki 1 cap“ *(sål.). Af Þorsteinn Magnússon.*

Erhvervet „fra Halldori þorbergsſ. 1704“. *På en foran indklæbet seddel omtaler Arne Magnusson et andet ham tilhørende, fuldstændigt eksemplar af* „þingfararbalk þorſteins Magnuſsonar“.

2) Bl. 2—3. **Um kvennagiptingar.** „Author eſt Haldorus Thorbergi“ *har A. M. skrevet over stykkets begyndelse.*

3) Bl. 4—6 (*ældre foliering* 64—66). **Arvegangen,** i 12 ‘erfðir’, billedlig fremstillet. *Leddene betegnede ved indbyrdes forbundne kredse. Bl. 4*ʳ *— overstreget — bærer brudstykker af* isl. domme. *De sidste 1½ side af bl. 6 optages af et stykke med overskrift* „Vmm Heriolꝼs R. B.“.

Af påskriften på et foran indklæbet blad synes at fremgå, at Arne Magnusson har erholdt de i AM. 218 a—c, 4to indeholdte stykker „fra Leyrär gördum“.

---

924. **AM. 218 d, 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 8 bl. 17. årh. Forsk. hænder.* *Indhold:*

1) Bl. 1—7ʳ. „**Vm*m* dryckiuſkapar ord til hneixla ödr*um* tölud**“ *(marginaltitel).*

2) Bl. 7ʳ (*½ side*). **Runealfabeter.**

3) Bl. 7ᵛ—8. Aktstykker ang. **præstevalg** til Holt i Önundarfjörður samt i et altergangs-spørgsmål.

---

925. **AM. 219 a, 4to.** *Pap.* *21 × 16,8 cm.* *21 bl.* *C. 1700.* *Sammensat af to forsk. stykker.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Um ómaga er arfi skuli fylgja,** *af* Einar Thorsteinsson, *dateret* Felli í Mýrdal 1657. *Afskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

2) Bl. 17—21. **Um lagasóknir,** *af* Finnur Sigurðsson, *dateret* 1678, *efterfulgt af en til Eggert Björnsson rettet skrivelse om* varnar-þing *(bl. 21v), denne sidste defekt ved slutningen. Formodenlig forfs autograf.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på en foran indklæbet seddel titlen på stykke 1 og tilföjer* „Ur bok er eg feck af Erlendi Asmundzſyne ä Dyrholum. Er i läni hia Bryniolfe Þordarſyni ä Hlidarenda. 24 Julii 1711“. *På en foran stykke 2 indklæbet seddel angiver A. M. dettes titel* „um Varnar þing“.

---

926. **AM. 219 b, 4to.** *Pap.* *21 × 16,5 cm.* *11 bl.* *C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—4v. **'Um lagasóknir',** *af* Finnur Sigurðsson.

2) Bl. 4v—7. **'Skrif um lagasóknir',** *af* Magnús Jónsson. *Bl. 7v ubeskrevet.*

3) Bl. 8—11. **'Um lagasóknir',** *af* Finnur Sigurðsson. *Bl. 11v ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson oplysninger om afhandlingen af Finnur Sigurðsson.*

---

927. **AM. 219 c, 4to.** *Pap.* *20,8 × 17 cm.* *25 bl.* *17. årh.* *Forsk. hænder. Bl. 10v, 13—14 ubeskrevne, bl. 4 opr. ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—10 *(én samlet afhandling?).* **„Um Söknar Stad** (authore forte S. B. S. ɔ: Sigurde Biòrnsſyne Lògmanne)“ *ifg. den gamle katalog.*

2) Bl. 11—12. **Um fimtarstefnu,** *af* Þorsteinn Magnússon („TH. M. S.“).

3) Bl. 15—21. **„Andsvar uppa adſkiliannlega Laganna Poſta** til Sigurdar Biòrnſsonar Lògmanns 1678“ *(den gl. katalogs titel), underskrevet* „Einar Thorſteinſson“.

4) Bl. 22—25. **'Vmm Sonaꝛ Sonar aꝛꝼtak'**, *af* Magnús Jónsson („M. I. S.").

---

928. **AM. 219 d, 4to.** *Pap. 21,2 × 17 cm. 9 bl. (forsk. format). 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—6, 9. **Isl. breve og aktstykker**, *dels i afskrift, dels originale:* To dokumenter ang. salg af gården Foss på Skagaströnd, udnævnelse af en vikarierende lögréttumaður 1672 *(orig.)*, vidnesbyrd ang. en synsforretning på Stapi 1644 *(orig.)*, uddrag af et brev fra Egg. B. S., Bæ á Rauðasandi 1680, ang. gjaftollur m. m., regnskabsaflæggelse af Guðmundur Jónsson, Bessastöðum 1662 *(orig.)*, latinsk anbefalingsskrivelse for stud. Gísli Vigfússon 1667, af bp Brynj. Sveinsson *(orig.)*.

2) Bl. 7—8r. **„Inntak vmm Giaꝼtolla"**. *Bl. 8v ubeskrevet.*

---

929. **AM. 220 a, 4to.** *Pap. 14,8 × 9,6 cm. 14 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

'Meyning yfer forn Jrde Logbok*ar*' *af* Gísli Jónsson.

Bl. 1r bærer slutningen af en foregående afhandling, overstreget.

***Herkomst og hist.:** På omslaget har Arne Magnusson noteret indholdet, med tillæg af forfs hjemstavn* „i Melrackadal".

---

930. **AM. 220 b, 4to.** *Pap. 21,8 × 17 cm. 40 bl. (hvoraf nogle kun sedler). 17. årh's slutning. Af bl. 29—36 nedre yderhjörne afrevet. Bl. 40 opr. ubeskr. For störste delen materialsamlinger, tildels defekte.*

Indhold:

1) Bl. 1—28. **Samlinger** *(isl.), med overskrift* „þijngꝼarar balkuꝛ | Chꝛiftinndómsb: og | K. þegnskyllda", *hvortil i den gl. katalog som yderligere forklaring tilföjes* „variis Sacræ Scripturæ vel Legum humanarum dictis illuſtrata".

2) Bl. 29—36. **Samlinger** *(isl., af lignende art)* over Mannhelgi. *Defekte.*

3) Bl. 37—40. **Inntak vopnadóms.** *Afsagt af Magnús Jónsson, 1581.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har ifg. en foran indklæbet seddel erholdt hskr.* „Fra Monſr Giſla Jonsſyne 1703".

---

931. **AM. 221, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,5}$ *cm. 25 bl. 17. århs sidste halvdel. To forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. $1—2^r$. **„Skrïf Sira H. B. S. um þad ord stefna".**

2) Bl. $2^r—3$. **„Conjectura yfer nockrar lögbökar Greiner** (SJS. Lms)", *efterfulgt af forskellige andre mænds* 'meiningar um frammfærsluna'.

3) Bl. $4—7^r$. **„Odals Bälkur wr Frofta þings Lǫgum".**

4) Bl. $7^r—17$. **„Rädnïng Dimmra Fornyrda Islendſkrar lögbökar epter Alpha Betho",** *af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Efter afhandlingens slutning ere de resterende 8 linjer bl.* 17^v *overstregede.*

5) Bl. 18—25 *(ny hånd).* **„Dimm ord Logbokar og þeirra Radnyng".** *Samme afhandling som i stykke 4, men her defekt ved slutningen.*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

---

932. **AM. 222 a, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,3}$ *cm. 128 bl. (+ bl. a—b). Beg. af 18. årh. Skr. af præsten Jóhann Þórðarson til Laugardælir (A). Bl. 39—40,* 62^v, 128^v *ubeskrevne.*

Þrjár dissertationes, *af* Halldór Einarsson. *Titlen ifg. den gl. katalog.*

1. „Umm Eingi ä Annars Jørdu. Landsl. b. | 22. Cap." (bl. 1—38).

2. „Memorial yfir 5. og 6. Cap. kaupa b." (bl. 41—62).

3. „Umm Giafir" (bl. 63—128).

Alle tre stykker „Ex avtographo", *daterede* 1) Víðidalstungu 1700, 2—3) Reykjahlíð við Mývatn 1701.

Herkomst og hist.: Foran er indsat to blade, det ene (a) bestående af en egenhændig skrivelse fra præsten Jóhann Þórðarson, dateret april 1707, hvormed afskriften oversendes Arne Magnusson p. t. Skálholt, den anden (b) indeholdende en kopi af A. M.s anvisning til afskriftens udførelse.

---

933. **AM. 222 b, 4to** *(en tid indlemmet i* Addit. 52, 4to*). Pap. 20,9 × 16,2 cm. 48 bl. (pag. 1—90 + 3 sedler ad s. 48, 52, 68). C. 1700. Skr. af sysselmand Halldór Einarsson.*

Þrjár dissertationes.

Samme skrift som foregående nr. Forfatterens autograf. 1) omfatter s. 1—29, 2) s. 29—47, 3) s. 47—90, hvorefter ét blad mangler. 1 og 2 betegnes her som 'Memorial'.

---

934. **AM. 223, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,4 cm. 91 bl. Beg. af 18. årh. Forsk. hænder. Bl. 8, 21v—22, 32—34, 41v—42, 46, 49—50, 70v ubeskrevne. Bl. 35—46 i 8vo.*

Sjö dissertationes, *af* Jón Magnússon, *hvoraf 4 in duplo. Titlen ifg. den gl. katalog.*

1. „Um Erfingia, þrimenning edur Nänare", 1713 (bl. 1—7). *Autograf.*

2. „Difcurfus, Um 25. 26. og 27. Capitula Mannhelgis", 1716 (bl. 9—21). *Autograf.*

3. „Difcurfus umm Iørdu ad ꝼyrergiøra fyrer | Nidingsverk", 1712 (bl. 23—28).

4. „Um ad Fyrergiøra Fie, og Öds | Manns bætur", 1713 (bl. 29—31).

5. = 3. (Bl. 35—41) *Autograf.*

6. = 4. (Bl. 43—45) *Autograf.*

7. „Notitia um Græfylgiu" — *sål.* (bl. 47—48).

8. „Litill Difcurfus um þingatijma til | Herads fökna. anno 1707" (bl. 51—67r).

9. „Lytill difcurfus um þingatyma ä längafoftutyma" (bl. 67r—70).

10. = 8. (Bl. 71—88).

11. = 9. (Bl. 89—91).

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Þeffara Differtationum auctor er Jon Magnufon broder minn. og feck eg

þær fra hönum 1723“. *Endvidere oplyse indklæbede sedler særlig om erhvervelsen af stykke 8 (fra Jón Magnússon) og stykke 10 (fra Eyjólfur Einarsson, på altinget 1708).*

---

935. **AM. 224 a, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,5}$ *cm. 51 bl. (+ 3 indklæbede sedler). 18. årh*s *beg. (til 1738). Skr. af Jón Magnússon. Bl. 31, 35v, 51v ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—15. **„Um Arfatökur“**, *af* Magnús Jónsson, c. 1675. *Forf. er Arne Magnussons fader. På tre ved bl. 9v, 11r, 12v indsatte sedler gör afskriveren opmærksom på defekter og forstyrrelser i originalen.*

2) Bl. 16—17. **„Um Heimilisqvidar Vitne“**, *af samme forf.* C. 1677.

3) Bl. 18—30. **„Um Hierads Sökner“**, *af samme forf.* — 1680.

4) Bl. 32—35. **„Um Stefnur Heima til Lögmanns“**, *af samme forf.* „Magnuſe Jonssyne Lögmanne tilſkrifad Anno 1682“.

5) Bl. 36—39. **„Lited ägrip, um Laganna Reformation ä Jslande“**. *Ført ned til 1729.*

6) Bl. 40—43. **„Nockrar Beþeinkingar um Nyungar (rectius gravamina) i Rettargänge nu [a] Islande,** fem Menn hafa teked fyrir ſig vid þad Nya Norſkulaga formalitet, en þo fleſt fyri utan þad“ — *under denne titel opført i den gamle katalog. Ført ned til 1728.*

7) Bl. 44—51. **„Um Odalsrett ä Islande“**, *dateret* „Helgafelle. Anno 1738“.

Dette sidste stykke må være indlemmet i samlingen efter den gl. katalogs udarbejdelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „1729 med Hofsöſſ kaupmanni“.

---

936. **AM. 224 b, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,8}$ *cm. 10 bl. 17. århs slutning.*

Lovgivningens og administrationens historiske udvikling på Island *(isl.).*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r øvre margen er af Arne Magnusson noteret* „fra Jone Einarsſyne“. *På en indlagt seddel meddeler han, at hans formodning*

om, at forfatteren er Björn på Skarðsá, er bleven bestyrket ved en forespörgsel hos Jón Einarsson. En senere hånd har nedenunder tilföjet „er meſtalt ordriett i Crymogæa".

Anføres ikke i den gamle katalog.

---

937. **AM. 225 a, 4to.** *Pap. 20,9 × 16,8 cm. 4 bl. 17. årh. Bl. 1—2 udfyldte ved en af Arne Magnussons afskrivere.*

„**Almen*n*elegt Erfdatal, epter lögböken*n*e j liöd ſnued**", 1620. *Af* Steinþór Finnsson på Ingjaldshóll.

Slutter med '13. erfð', der har følgende vedtegning „þrettändu erꝼd heffur S*ira* Bódvar i Reykhollte rijmat".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta er ur bok ſem ſkrifad og ätt hefr Giſle Gudm*und*zſon ä Raudalæk. af h*onum* feck Hakon Han*n*eſſon, af h*onum* eg 1710".

---

938. **AM. 225 b, 4to.** *Pap. 16,6 × 10,8 cm. 10 bl. C. 1700.*

„**Vt aꝼ Erꝼdunum, Liód,** ſo | neꝼnd aꝼ þeim sem sam | sett haꝼa".

Samme digt som foregående nr, med et særligt indlednings-vers; 13. erfð mangler.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Pals lógman*n*s Wid."

---

939. **AM. 225 c, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,8 cm. 5 bl. 17. årh.*

„**Wtleggyng yꝼer ꝼornyrde logbok*ar* Iſlendynga**".

---

940. **AM. 226 a, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 32 bl. 17. årh.*

„**Vm*m* Laugꝛiettu m*an*n*a* eida**" cum variis lögum viðkomandi. *Af* þorsteinn Magnússon. *Forfatterens autograf. Sidste del af titlen tillæmpet efter den gl. katalog.*

---

941. **AM. 226 b, 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 8 bl. 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. '**þingfararbálkur með útleggingu**', *af þorsteinn Magnússon. Bl. 2 beskadiget ved marginen, 2v ubeskrevet.*

2) Bl. 3—6. **'Æ Motj Allra Oerliga Manna eydum'.** *Dateret* Þykkvabæjar klaustri í Álptaveri 1653, „Thorſteirn*n* Magnuſ-ſon" *(egenhændig).*

3) Bl. 7—8. Samme afhandling, *ligesom foregående med forfs egenhændige underskrift. Uden begyndelse og i øvrigt defekt.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson bemærker på indklæbede sedler, om 1)* „Fra Sr Þorleife Arnaſyne ä Kalfafelle 1711. Videt*ur* eſſe Þorſteins M*agnus*-ſon*ar*", *om 2)* „Fra Biarna Sigurdſyne 1708. mier til eignar", *om 3)* „Mitt".

---

942. **AM. 226 c, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,3}$ *cm. 18 bl. 17. årh. Temlig beskadiget.*

Kommentar *(isl.)* **til Jónsbók**, særlig om uægte fødtes arveret og om forsørgelsespligten. *Ifg. den ældre katalog af* Þorsteinn Magnússon. *Synes at være autograf.*

---

943. **AM. 226 d, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16_{,6}$ *cm. 27 bl. (og bladstumper). 17. årh. Stærkt beskadiget; defekt.*

Juridiske betragtninger og undersøgelser, *isl.* (*Om* ókvæðis orð, óbóta kvennamála rygti, heimiliskviðar vitni, hyggju eiðar m. m.), *ifg. den ældre katalog af* Þorsteinn Magnússon; *autograf.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel noteret* „er allt fra Isleifi Einarsſyne".

---

944. **AM. 227 a, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 83 bl. 17. årh. Bl. 50—52 ubeskrevne, bl. 73 en bladstump. Tildels uordnet og fragmentarisk.*

Juridiske undersøgelser og optegnelser, *isl. Af* Þorsteinn Magnússon; *autograf.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Varia Þorſteins Magn*us*ſ*onar* — fra Monſr. Isleife Ein*ar*sſyne 1711".

---

945. **AM. 227 b, 4to.** *Pap.* *20,8 × 16,3 cm.* *20 bl.* *17. årh.* *Skr. af Þorsteinn Magnússon.* *Bl. 20v ubeskrevet.*

'NauckraR sierlegaR hiftor|iur og faheyrder tilburdeR'.

Indeh. småstykker og anekdoter: Om katolske vildfarelser, forfølgelserne mod protestanterne i Spanien.

---

946. **AM. 227 c, 4to.** *Pap.* *20,9 × 16,1 cm.* *4 bl.* *C. 1700.*

Den såkaldte **Bergþórs-statúta.**

Overskrift „Þetta eru løg vor Jflendinga vm þad | huad varda fkule lønd og landsnit|iar allar epter allsheriar løgum*m* | vorra forfedra fem þeir hingad | vr noreige med fier geimt og | flutt hafa". *Dateret* 1197.

Bl. 4v indeholder ved hskrs slutning en udregning af statutens alder år 1710.

---

947. **AM. 228 a, 4to.** *Pap.* *20,6 × 16,8 cm.* *136 bl.* *17. årh.* *Bladene slidte og beskadigede, hskr. fragmentarisk.*

Juridiske optegnelser og undersøgelser *(isl.).*

Af indholdet mærkes:

„Navkrar Greiner vm Witni, Og Vitnis Burdi Og By|uijfingar, vr þyfku Laugmælj, vppteiknad*ar*, vr þeim fimtta Partj domligrar Laga adferda" (!) (bl. 1—6r), *dateret* 1633. *Efterfulgt af* optegnelser ang. islandsk ret (forsørgelsespligt, domme m. m.).

'Ein lytil vtþydingar ... |Erfdar, vorrar Lǫgbökar', *af* Th. M. S. (bl. 41 ff.).

Register til Jónsbók (bl. 71—89r), *dateret* Tungufelli 1632. *Defekt ved begyndelsen.*

'Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa' (bl. 89v—122). *Dateret* 1633.

Þingfararbálkr med fortolkning, juridiske optegnelser, domme m. m. (bl. 123 ff.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þorfteins Magnuffonar Varia".

---

948. **AM. 228 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5}$ × $16_{,6}$ *cm.* *44 bl.* *Skr. år 1710 af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur.*

„**Þyngfarar Bälkur Islendſkrar | Lögbokar, med þeirre wtleggïn|gu sem Saluge Thorſteirn Mag|nuſson heƒur giört og Skriƒ|ad yƒer þennann Bälk.**"

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet meddeler Arne Magnusson, at hskr. er skrevet* „epter bok i 4to hia landſkrifaranum Sigurde Sigurdzſyne, ritadre med öcorrect nyrre hende".

---

949. **AM. 228 c, 4to.** *Pap.* $21_{,5}$ × $17_{,1}$ *cm.* *19 bl.* *17. årh.* *Skr. af Þorsteinn Magnússon (forfs autograf).*

Indhold:

1) Bl. 1—13. **'Nauðsynleg áminning til allra dómara'**, *af* Þorsteinn Magnússon. *Dateret* 1654. Th. M. S. *Indeh. Advarsel mod vilkårlige forandringer af gældende lov og ret, efterfulgt af en påvisning af de mod loven stridende altingsdomme og vedtægter.*

2) Bl. 14—19. **Kristian IVs fortale til Norske lov**, i islandsk oversættelse og med kommentar. *Underskrevet* „Thorſteinn Magnuſſon".

Indlagt i et dog næppe herhen hørende AM^sk omslag.

---

950. **AM. 229, 4to.** *Pap.* 21 × $16_{,3}$ *cm.* *175 bl. og 9 sedler indhæftede ved bl. 31, 35, 39, 42, 66, 67, 75, 79, 83.* *17. årh.* *Tildels skrevet af Þorsteinn Magnússon.* *Bl. 53, 132—33 ubeskrevne, bl. 121 foroven beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—28 *(ældre arkvis signering i nedre margen).* **Mindre juridiske afhandlinger og undersøgelser** *(isl.).*

[a]) 'Um Bjarna Ólafssonar (eður Rafns lögmanns) dóm', [b]) 'Um mála kvenna', [c]) 'Um landabrigða jarðar sókn', [d]) 'Tvíbentar og gegnstríðanlegar greinir laganna', [e]) 'Orsakir hvers vegna menn misjafnt og ólíkt dæma', [f]) 'Hvort prófastur má öll mál forlíka, sem konungs-réttur er á'.

2) Bl. 29–47. **Mod altingsvedtægten 1644 om 'nauðsynleg skylduhjú'**, *med en* **efterskrift** *(isl.). Begge egenhændig underskrevne af Þorsteinn Magnússon, selve afhandlingen desuden af denne forsynet med noter og dateret* Holti i Mýrdal 1644.

3) Bl. 48—52. **Indlæg mod ovennævnte afhandling** *(isl.), af* Björn Jónsson på Skarðsá *og* Eggert Jónsson på Akrar.

4) Bl. 54—64. **'Um umboðs ómaga uppáts eyrir'**, 1644. *I anledning af en altingsvedtægt 1632. Þorsteinn Magnússons autograf.*

5) Bl. 65—74. **'Andsvar gefið Guðmundi Hákonarsyni uppá nokkrar greinir'**, 1641. *Þorsteinn Magnússons autograf.*

6) Bl. 75—81. **Kommentar til en ægteskabs-kontrakt** *(isl.). Med Þorsteinn Magnússons egenhændige noter og underskrift, dateret* Holti í Mýrdal 1647.

7) Bl. 82—93. **Undersøgelse angående den, som 'fellur á dæmdum eiði'** *(isl.), sluttende med nogle* viser. *Med Þorsteinn Magnússons egenhændige noter og underskrift, dateret* Holti í Mýrdal 1643.

8) Bl. 94—121. **Blandede juridiske undersøgelser** ('Um ókvæðis orð'. 'Um hyggju eiða'. 'Lagagreinir er það halda að sérhver maður sé fallinn að máli, er ekki getur frammkomið þeim eiði, sem honum er löglega dæmdur'. 'Um heimiliskviðar vitni'). *Med* et tillæg. *Begge med Þorsteinn Magnússons egenhændige underskrift, og datering* Þykkvabæ í Álptaveri *henholdsvis* 1651 *og* 1652; *tillæget autograf.*

9) Bl. 122—31. **Om straf for hævet 'trúlofun** '*(isl.)*, 1642, *med en* efterskrift 1646. *Som forfattermærke* „Thorſteirn Magnuſson".

10) Bl. 134–45. **Om odels-salg** *(isl.). Delvis Þorsteinn Magnússons autograf; af ham underskrevet, og dateret* Holti í Mýrdal 1648.

11) Bl. 146—55. **'Amóti óærlegra manna eiðum'**, 1653. *Þorsteinn Magnússons autograf og af ham underskrevet.*

12) Bl. 156—61. To **domme**, afsagte i Dyrhólar 1646. *Egenhændig påtegning af* „Thoꝛſteınn Magnuſſon" 1647 *(isl.).*

13) Bl. 162—67. **Indlæg i en forsørgelsessag** *(isl.). Defekt ved begyndelsen.* Holti í Mýrdal 1647. *Med Þorsteinn*

Magnússons egenhændige underskrift og en af ham tilföjet efterskrift.

14) Bl. 168—75. 'Wm*m* aꝛꝼtoku sonaꝛsona'. *Ender defekt.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Monſr Magnuſe Araſyne. Eru Varia Þorſteins M*agnusſonar*".

---

951. **AM. 230, 4to.** *Pap. 20,5 × 16 cm. 69 bl. (+ 4 ved bl. 32, 37, 41, 55 indhæftede sedler). 17. årh. Hovedsagelig skrevet af Þorsteinn Magnússon. Bladene tildels hensmulrende og beskadigede.*

Udkast til juridiske afhandlinger *(isl.). Flere partier overstregede, andre defekte.*

Mærkes kan Om sysselmænds forpligtelser til at göre hver mand lov og ret (bl. 3 ff.), 'Um ógilda alþingis dóma' (bl. 17 ff.), 'Ámóti allra óærlegra manna eiðum' (bl. 23 ff.), Imod altingsvedtægten 1644 om 'nauðsynleg skylduhjú' (bl. 31 ff.), 'Um umboðs ómaga uppátseyrir' (bl. 55 ff.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Varia Þorſteins Magnuſſonar fra Kort M*agnus*ſyne i Arbæ".

---

952. **AM. 231 a, 4to.** *Pap. 21,7 × 16,8 cm. 101 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

'Lögbók*ar* Greiner er ꝼleſtar Leidriettingar þurfa'. *Af* Þorsteinn Magnússon. *Udarbejdet* 1625, *med en* efterskrift *af* 1633.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons meddelelse på en foran indklæbet seddel* „epter Exemplari Sigurdar lögmanns Biörnsſonar i folio med hendi Hakonar Ormsſonar hefur fyrrum tilheyrt Mag. Bryniolfi".

---

953. **AM. 231 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 32 bl. Beg. af 18. årh. Vistnok skr. af Gísli Guðmundsson fra Rauðilækur.*

Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa.

Samme afhandling som foregående nr.

---

954. **AM. 231 c, 4to.** *Pap. $20_{,1}$ × $15_{,8}$ cm. 28 bl. C. 1700. De sidste 6 linjer (bl. 28ʳ) ere tilsatte af en AMˢᵏ afskriver.*

Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa.

I en fra de to foregående numre forskellig recension, med følgende overskrift „þeſsar epterfylgiande greiner, hefur þörsteirn Magnüs|ſon ſamanteked vr lògbókenne, hvòrra sumar, eru vandſkildar | ſumar tvyrædar, sumar þurfa lejdriettijngar, vegna misſkil|nijngs og fäkunnattu margra, ad ecki verde laga villa. 1626“.

---

955. **AM. 232 a, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,8}$ cm. 32 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ʳ. „**Andſvar Thorſteins sal: Magnus sonar giefid Jöne | sal: Sigurdz sine Løgmanne** uppa nokra honum tilſkrifada“ *(sål).*

2) Bl. 7ʳ—19ʳ. „**Rit Thorſteins Magnus Sonar ä möte Gietſaukum**“.

3) Bl. 19ʳ—26ᵛ. „**Frammfærſlu Kambur sira Einars Arnfinſsonar 1642**“.

4) Bl. 26ᵛ—29ʳ. „**Andſvar** þeimm giefid sem seigia **ad Jardagötz** meige edur **ecke | eige firi Omaga ad leggiaſt** edur virdaſt, af Birne Jön Syne ä | Skardzä 1642“.

5) Bl. 29ᵛ—32. „**Lijtil Liöd ut af Erfdunum**“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta hefi eg ſeinged fra Sʳ Hanneſe Benedictsſyne ä Snæfiöllum 1707. ä alþinge“.

---

956. **AM. 232 b, 4to.** *Pap. $21_{,7}$ × $16_{,5}$ cm. 19 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Gísli Guðmundsson.*

„**Meining Þorſteins Magnuſsonar | vmm Trulofunar og Hiönabandzbrot**“.

Herkomst og hist.: *Ved hskrs slutning er for Arne Magnusson tilföjet* „Þetta firi framan ſkrifad er anno 1710. ritad af Gisla Gudmundſsyne ä Raudalæk, epter hende Hakonar Ormſsonar ſkrifadre circa annum Chriſti 1644“.

957. **AM. 232 c, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,5 cm. 23 bl. 17. årh.*
„þorſteins Magnuſſonar | Diſſertatio | moti Alþingis ſamþycktenne 1632. | um eydſlu fiar firi ömaga".
Herkomst og hist.: *Foruden ovennævnte titel, som af Arne Magnusson er skrevet på et forsatsblad, er af ham på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Giſla Gudmundsſyne ä Raudalæk, til eignar, ut puto, ef eg vil".

---

958. **AM. 232 d, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,6 cm. 22 bl. 17. årh. Brudstykker af to hskrr.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **'Um Bjarna Ólafssonar (eður Rafns lögmanns) dóm'.**

2) Bl. 17—22. **Fragmenter af juridiske undersøgelser** *(isl.).*

Herkomst og hist.: *På tilhørende sedler har Arne Magnusson noteret — om 1)* „Þorſteins Magnuſſonar (ut videtur) Eg feck þad ä Skammbeinsſtodum 1708. og hafdi leiged i förum Arna Sal. Hanneſſonar.", *om 2)* „Mitt eiged, feinged i Reykhollte 1711. Er Þorſteins Magnusſonar".

[AM. 233, 4to. *Dette nr, som ifg. den gamle katalog ligesom de foran nævnte (226 incl.) skulde indeholde* Þorsteins Magnússonar Varia yfir lögbók, *mangler nu; men dets indhold er rimeligvis ved indbindingen i slutningen af 18. årh. blevet indlemmet i de nærmest foregående numre.*]

---

959. **AM. 234, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,8 cm. 299 bl. (sidevis paginerede — incl. den samtidige seddel foran s. 269). 16—18. årh. Indbyrdes uafhængige, så vel ved format som alder forskelligartede, bestanddele. S. 175—76, 213—14, 248—52, 456—58, 493—94 ubeskrevne.*

Safn af ýmsum skjölum.

1) S. 1—174. „Nockur ættleidingar Brief | sem heyra til þeim Brædrum, | Ione Biørnſſyne og Magnuse etc." *Afskrift af stykket s. 541—95 (beg. af 18. årh.).*

2) S. 177—247. Aktstykker af samme natur som i 1). *Afskrift af stykket s. 261—76 (beg. af 18. årh.).* 1) *og* 2) *kaldes af Jón Sigurðsson* „Ritgjörð eptir Jón Björnsson

(Jónssonar b*isk*ups Arasonar) um erfðarètt eptir þórunni á Grund, mest skjöl um erfðarètt Peturs Loptssonar, sem hann telr vera í sama tilfelli.“ *Afskrifterne ere udførte for Arne Magnusson.*

3) S. 253—60. 5 dokumenter (breve) fra årene 1539—40, ang. den islandske reformation og de dermed forbundne begivenheder. *Skr. c. 1600.*

4) S. 261—76. Original til stykke 2. *Beg.* „þeſsar Jard*er* gaf Loft*ur* hinn Rijki syni sijnu*m* Ormi.“ *Skr. af lagmand Jón Jónsson, 16. århs slutning.*

5) S. 277—90. [a]) 1. og 2. Býjaskersdómur 1583 og 1603, [b]) Skifte efter bp Oddur Einarsson 1632, [c]) Uddrag af bp Gísli Jónssons brevbog. *Forsk. hænder, 17. århs 1ste halvdel.*

6) S. 291—304. „Registur vppa sierliguztu greiner J christinn*n* riette | og gòmlum statutum Anno 1600“.

7) S. 305—6. „In*n*e halld sierligustu capitula j christinn*n* | riettinum“.

8) S. 307—11. „Regiſtur vppa nockrar sierligustu greiner vr | þeirre donſku kongsins ordinantiu“.

9) S. 312—23. „Summa og Innehalld chriſtins riettsins“.

10) S. 323—26. „Saktal vr christinn*n* riette“.

11) S. 327—30. „Registur vppa nockrar statutur gomlu b*isk*upan*n*a“.

Stykkerne 6—11 ere skrevne med samme hånd fra 17. århs begyndelse.

12) S. 331—58. „Ein chriſtelig Ordinantia | og god Kirkiu skickun er sier|deilis Jn*n*efalen i þeſſum sex pòrtu*m*“. *Skr. i 17. århs 1ste halvdel.*

13) S. 359—98 *(8vo)*. Afskrift af stykke 3. *Udført for Arne Magnusson, beg. af 18. årh.*

14) S. 399—455 *(8vo)*. Afskrift af en fortegnelse over „giòrnings bref“ i bp Oddur Einarsons dødsbo 1631. *Udført for Arne Magnusson, beg. af 18. årh.*

15) S. 459—79. Original til stykke 14. *Skr. i 17. århs 1ste halvdel.*

16) S. 481—505. Aktstykker vedrørende bp Jón Arason. *Skr. med forsk. hænder fra 17. århs 1ste halvdel.*

17) S. 507—40. Brevskaber, kontrakter, domme, vidnesbyrd og lign., fra 14—16. årh. *Skr. i 17. årh.*

18) S. 541—95. Original til stykke 1. *Skr. i 17. århs 1ste halvdel.*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Om de enkelte stykker give 9 indklæbede AM^ske^ sedler (a-i) samt en notits af Arne Magnusson s. 177 nærmere oplysning. Stykkerne 1 og 2 ere skrevne 1711 af Jason West, efter original tilhørende vicelagmand Oddur Sigurðsson; om originalen til 1 udtaler A. M.* „Kvered hefur ätt hr. Oddur Einarsſon b*iskup*, hvad þar af er ad räda, ad ä þvi er hin ſama hònd (þetta er annars med fliotaſkrift) ſem ä Vilkinsmaldaga er i Skalhollte liggur, og hr. Oddur hefur, öefad, lated ſkrifa". *Om hånden på originalen til 2 udtaler A. M. sig ligeledes nærmere og tilföjer* „ætla eg hr. Oddur b*iskup* hafi ätt þeſſe blòd. Var fleira i qverenu ſem h*ann* manifeſte hafdi ätt". *Stykkerne 3 og 17 angives at tilhøre vicelagmand Oddur Sigurðsson.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878, s. 455, 469.*

---

960. **AM. 235, 4to.** *Perg.. 27,7 × 16,5 cm. 38 bl. 15. årh. Bl. 38 er senere tilsat. De øvrige blade ere skrevne med forskellige hænder i tiden 1429—58, hovedsagelig i årene 1429—31. En ældre paginering af resten angiver, at de første 10 bl. (af noget kortere format) ikke oprindelig have været regnede med til håndskriftet; et spring i denne paginering (14—18) er vistnok følge af en senere defekt; også på andre steder synes hskr. at være ufuldstændigt.*

Bréfabók Jóns biskups Vilhjálmssonar.

ɔ: Concept- og kopibog for bispestolen Hólar på Island, *navnlig indeholdende* breve og kundgörelser af bp Jón Vilhjálmsson, men også fra flere af den nærmest følgende tids biskopper og officialer (bpp. Gottskálkr, Goðsvin, Mattheus, Árni, Pétr, not. publ. Jón Egilsson, adskillige ombudsmænd osv.), *endvidere* enkelte aktstykker fra en noget ældre tid, flere fortegnelser over stiftets kirker og disses gods, edsformularer osv.

Enkelte aktstykker ere på Latin, og i andre vise sig spor af udenlandsk sprogform, nogle skrivelser (af bp Gottskálkr og

ærkebp Árni) ere endog helt norske; i blandet sprogform er et brev fra kong Kristoffer 1447. Bl. 38 er fra bp Ögmunds tid (16. århs beg.).

Herkomst og hist.: *På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom til min fra Hr. Steine Jonsſyne bpe ä Holum 1727. ä ad ſkilaſt aptur“.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 229, 580. Íslenzkir Annálar, Hafniæ 1847, s. XXV; Dipl. Isl. I; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

---

961. **AM. 236, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 196 bl. C. 17. årh. Indbefatter indbyrdes uafhængige stykker, skrevne med forskellige hænder og til forsk. tid. Hskr. med undtagelse af de 15 sidste blade er pagineret af Jón Sigurðsson, dog således at de først senere genfundne bl. 82—85 ikke ere heri optagne. Adskillige blade og bladsider ubeskrevne. Fra bl. 94—133 ere regelmæssig kun de lige sider beskrevne.*

Um siðbótina á Íslandi.

1) Bl. 1—19r. Um Skálholts biskupa fyrir og um siðaskiptin. *Består af mange med særlige overskrifter forsynede småstykker, der falde i to hovedafsnit* a) Um viðskipti herra Marteins og biskups Jóns, og fleira um biskup Jón, b) Um biskup Stephán, biskup Ögmund, atrekandann um siðaskiptin og aðtektir í Viðey, Gizur biskup, Martein biskup etc. *Optegnelserne, der skyldes — direkte eller indirekte — bp Oddur Einarsson, ere forfattede 1593 og vistnok af ham egenhændig nedskrevne. Trykte med ombytning af a) og b) i Bps. II, 237—62*

2) Bl. 22—27. „Hiſtorian aꝼ Biſkup[p] Øgmunde Päls Syne“. *Skr. c. 1650. Trykt ib., 263—80.*

3) Bl. 31—40. Kvæði um Ögmund biskup. *Trykt ib. 305—14.*

4) Bl. 44—57. 'Vísur um biskup Jón Arason og syni hans' *af* Ólafur Tumasson. *Trykt ib. 485—98.*

5) Bl. 60—61. Um þá feðga bp Jón Arason, Sr Björn og Ara. *Trykt ib. 454—55.*

6) Bl. 62—68. Kvæði um Jón biskup Arason og sonu hans *af* Ólafur Halldórsson. *Trykt ib. 499—507.*

7) Bl. 70—76. Kvæði um heimreið biskups Jóns Arasonar í Skálholt *af* Andrés Magnússon. *Trykt ib. 478—84.*

8) Bl. 78—81. Sakargiptir Kristjáns skrifara gefnar þeim biskup Jóni Arasyni og sonum hans s[r] Birni og Ara. *Trykt ib. 469—71.*

Stykkerne 3—8 ere afskrevne af og for Arne Magnusson, med undtagelse af stykke 4 af ham egenhændig; stykkerne 3, 4, 6 ere af ham forsynede med indledende oplysninger, 4 med varianter.

9) Bl. 82—84. „Brieff H. Gitzurar Aff | Lijknefkium“.

10) Bl. 85[r]. Slutning af pave Povl III.s brev til bp Jón Arason i islandsk oversættelse. *Til dette stykke, der har været overklæbet, synes begyndelsen at skulle søges bl. 84[v], hvor 4 linjer nederst på siden ere overklæbede.*

11) Bl. 85[r]—91. Skýrsla um hvað Kristján skrifari talaði móti þeim feðgum Jóni bp. Arasyni og sonum hans, einnig um dauða og greptran þeirra feðga. *Trykt Bps. II, 462—69. Efter stykkets slutning bl. 91[r] øverst følge* to af Jón Arasons viser *(med en anden hånd).*

Stykke 9—11 ere skrevne med samme hånd, c. 1650; bl. 82—84 have en tid været bortkomne fra det øvrige.

12) Bl. 93—133. Um biskup Jón Arason að Hólum *af* Magnús Björnsson *ved* bp Oddur Einarsson. *Trykt (dog efter en anden afskrift) i Bps. II, 325—38. Arne Magnussons egenhændige afskrift, med indledende oplysninger om afskriften.*

13) Bl. 136—42. ‘Fragmenta historiæ Johannis Arii episcopi Holensis’. To latinske småstykker om Jón Arason; *skr. c. 1600, vistnok af bp Oddur Einarsson. Trykt ib. 421—30.*

14) Bl. 144—56. ‘Um biskup Jón Arason að Hólum’. *Samme beretning som stykke 12. 17. årh., skr. af Torfi Jónsson. Herefter trykt i Bps. II.*

15) Bl. 160—80. ‘Framburður Daða Guðmundssonar um viðskipti sín og Jóns biskups Arasonar og sona hans’. *Arne Magnussons autograf. Trykt ib. 471—77.*

16) Bl. 182—96. Skjöl um jarðagótz biskups Jóns Arasonar og sona hans — indlæg i en retssag mellem præsten Sigurður Jónsson og Pétur Pálsson.

Afskrevet for Arne Magnusson „Epter fornum pappirsblódum — *i AM. 249 c. 4to* — ſem mier (Arna Magnuſſyne) liedi Monſieur Bryniolfur Þordar[ſon] ä Hlidarenda".

[Ifg. den gamle katalog skulde endnu „Teſtament Dada" *indeholdes heri.]*

Herkomst og hist.: *Oplysninger om originalen til de pågældende afskrifter findes i de foran flere af stykkerne tilföjede notitser af Arne Magnusson. I folieringen er ikke medregnet et forsatsblad med følgende AMske notits* „Þetta innlagt er um biskupa Iislendſka þä ſidſtu ante reformationem. Eg hefi feinged þad frä Bæ i Flöa, og af Þuríde Sæmundsdottur 1706", *to småsedler med kronologiske beregninger, samt en seddel, der angiver originalen til stykke 7 som* 'charta parum accurata'.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. III, s. 505; Safn t. s. Ísl. I, s. 641 flg., 652—54; Biskupa sögur II (ovenfor anført som Bps.).*

---

962. **AM. 237, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 19 bl. Beg. af 18. årh.*

10 islandske diplomer (skøder og lign.) fra 16. årh., afskrevne for Arne Magnusson.

På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Originalana af þeſſum brefum ä nu 1710—11 Vigfus Jonſon ä Leyrä, Eg gaf honum þau. Þau hafa fyrrum vered eign Biörns Magnuſſonar ä Muka Þverä, óll eda flestóll".

---

963. **AM. 238, 4to. Bessastaðabók** (liber Bessastadensis). *Pap. 19,8 × 14,5 cm. 181 bl. C. 1570 (ɔ: hskrs opr. bestanddele, afskrifterne fra beg. af 18. årh.). Forsk. hænder. Bladene skrøbelige og tildels reparerede. Bl. 12, 73, 80—81 ubeskrevne.*

Safn af ýmsum skjölum.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Indholdsfortegnelse.

2) Bl. 3—16. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for Arne Magnusson.*

3) Bl. 17, 22—50. Adkomstbreve, skøder og lign., navnlig ang. jordegods tilhørende klosteret i Viðey.

4) Bl. 18—21. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for A. M.*

5) Bl. 51. Formular for 'þing-setning'.

6) Bl. 52—79. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for eller ved A. M.*

7) Bl. 82—97v. Skøder (kaupbréf) på jordegods tilhørende biskop Jón Arasons sön Björn samt andre aktstykker vedrørende Jón Arason og hans tid.

8) Bl. 97v—148, 157—81. Aktstykker fra lagmand Þorvarður Erlendssons 'bréfabók', domme, tildels af sysselmand Vigfús Jónsson (Kjalarnes-þing c. 1565), kirke-'máldagar', formularer, landemærke-angivelser for forsk. jorder, nogle retterbøder fra 14—15. årh. *Bl. 142r findes* en fortegnelse over udlånte bøger og håndskrifter.

9) Bl. 148v, 156—57r. Fortegnelse over jordegods tilhørende biskop Ögmundur, samt biskop Jón Arasons sönner Björn og Ari.

10) Bl. 149—55. Diplomafskrifter i 8vo, *af A. M.*

Hist og her findes tilfældige antegnelser af spøgende eller erotisk art og lign.

***Benyttelse og beskr.:** Safn t. s. Ísl. I, s. 126—28, 129—31; Dipl. Isl. I; Lovsamling for Island I, 82, 84, 92; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 7, 14, 121.*

---

964. **AM. 239, 4to.** *Perg. og pap. 21 × 16,4 cm. 27 bl. C. 17. årh. Forskelligartede i fælles bind indhæftede bestanddele, af ulige alder og format. Pagineret 1—50 med forbigåelse af de to første blade. Bl. 6, 7, 11, 21, 25 ubeskrevne.*

Islandske diplomer med tilhørende afskrifter samt nogle optegnelser af Arne Magnusson.

1) Bl. 1—2. To skindbreve, indeholdende verificerede kopier fra år 1617 af originalerne fra 1569—70, bægge angående ejendommen Reykjavík på Seltjarnarnes.

2) Bl. 3—5. Afskrift af stykke 1, *udført for Arne Magnusson.*

3) Bl. 12. Åbent brev, af år 1614, med egenhændig underskrift af biskop Guðbrandur Þorláksson — ang.

hans bedstefader Jón Sigmundssons og dennes söns Einars jordegods.

4) Bl. 8—10 *(8vo)* og 13—14. To afskrifter af stykke 3, *bægge udførte for Arne Magnusson.*

5) Bl. 15. Dom afsagt på Sveinsstaðir i Vatnsdalur 1605 ang. det i stykke 3 nævnte jordegods — original, forsynet med 4 vokssegl og tilhørende underskrifter *(afsagt ifg. begæring af sira Arngrímur Jónsson).*

6) Bl. 16—20 *(8vo)*, 22—24. To afskrifter af stykke 5, *udførte for Arne Magnusson.*

7) Bl. 26—27 *(fol.)*. Optegnelser om det islandske jordebogsarbejde, *af* Arne Magnusson — *på Dansk.*

---

965. **AM. 240, 4to.** *Pap. Består af to i alder forskellige partier.*

I *(20,6 × 16,3 cm. 35 bl. C. 1700).* **„Apologia Jons Sigmundzſonar möt ofrïke Gottſkalks b*isku*ps.** authore Hr. Gudbrande Thorlaksfyne giörd *og* prentud 1592".

Denne titel findes med Arne Magnussons hånd tilsat på et foranstående smudsblad. Over den med forskellige hænder udførte afskrift er af A. M. skrevet „Ex impreſſo in 8vo". *Afhandlingen er forsynet med randnoter af A. M., der ligeledes har indlagt to notitssedler (ved s. 27 og 41).*

II *(20 × 15,6 cm. 26 bl. C. 1600).* **„Um Jon Sigmundzſon og iardaklaganer hr. Gudbr*a*ndz."** *ɔ: Aktstykker i sagen mellem bp Guðbr. Þorláksson og lagmand Jón Jónsson, hovedsagelig de i sin tid over Jón Sigmundsson afsagte domme, Leiðarhólmsskrá, samt breve ham og hans jordegods vedrørende.*

Med undtagelse af 1ste blad, der er tilföjet af en AMsk afskriver, er dette stykke skrevet med lagmand Jón Jónssons egen hånd; hist og her randnoter med andre hænder. Mellem 2. og 3. blad er indskudt et ubeskrevet papirsblad. På to forsatsblade, et foran i hskr. og et foran dette stykke, udtaler Arne Magnusson sig om stykke II „Ur bok ſem att hefur Are Magnuſſon og ſidar Sigurd*ur* M*agnus*ſon ä Skutuſt*odum*" *og kommer til det resultat* „ad þetta ſie eigen hönd Jons Jonsſonar lögmanns, *og* hefur þä Are feinged bokina af Gudrunu konu Jons". *Titlen er af A. M. tilsat på forsatsbladet.*

---

966. **AM. 241 a, 4to.** *Pap. 20,6 × 14 cm. 84 bl. (incl. sedlen 35bis). 16. årh. 2den halvdel.*

Concept- og memorial-bog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Indeholder udkast til breve, optegnelser om kirkegods, regnskaber og lign. Forskellige hænder, dog hovedsagelig skrevet af biskoppen selv i årene 1571—76.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1726. med Billdudalsſkipe, äſamt ödrum þvilikum bökum og charteqver".

---

967. **AM. 241 b, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 13_{,8}$ *cm. 88 bl. 16. årh*s *2den halvdel. Bl. 16 udgöres af en pergaments-strimmel, bl. 17, 20, 26, 85 ere kun bladstumper eller sedler, bl. 55 blankt.*

Concept- og memorial-bog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Er utvivlsomt først ved en senere indhæftning skilt fra AM. 241 a, 4to, hvoraf dette nr udgör en fortsættelse omfattende årene 1577—84.

---

968. **AM. 242, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 15_{,5}$ *cm. 249 bl. 16. årh*s *2den halvdel — bortset fra en del for Arne Magnusson udførte afskrifter i 8vo fra beg. af 18. årh. Af disse er hyppig sidste blad i lægget ubeskrevet. Forsk. hænder. Af bl. 66 er kun nedre fjærdedel, af bl. 79 alene en smal indre rand bevaret.*

Kopibog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Indeholder mange samtidige og ældre aktstykker: Domme, skøder, vidnesbyrd osv.; *endvidere* privatoptegnelser *til brug for bispen:* ang. kirkernes og hans egne private pengeforhold og regnskabsvæsen, præsterne, stiftets præstekald osv. *Mærk* bl. 67v En optegnelse (på dansk) af Stettinerfredens bestemmelser, bl. 70v—71 Meddelelser om biskoppens indvielse i København 1571 og hjemrejse til Island.

Bl. 3—10, 19—24, 26—31, 39—44, 91—94, 97—98, 116—21, 123—30, 136—45, 150—57, 164—67, 171—74, 176—83, 185—94, 199—200, 206—11, 213—16, 218—21. 223—25, 227—30, 241—44

udgöres af afskrifter af en del af de heri indeholdte dokumenter, *udførte for Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er meget beslægtet med de to foregående numre, af hvilke det muligvis tildels kan betragtes som en fortsættelse, med optegnelser indtil år 1588. En som bl. 11 indfæstet notitsseddel bærer følgende påtegning af Arne Magnusson* „Magnuſar Araſonar. Eg kalla bokina Sirpu hr. Gudbrands". *Dette navn passer dog fuldt så godt på nrr. 241 a-b; de tre numres indhold kan muligvis være tildels sammenblandet. Hist og her findes formodenlig defekter.*

---

969. **AM. 243. 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 45 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Bl. 8 og 9 særlig beskadigede; bl. 5, 13, 19—20, 31 blanke.*

Memorialia Odds biskups Einarssonar.

Indeholder optegnelser af og for biskoppen i Skálholt Oddur Einarsson, hovedsagelig fra dennes senere år, særlig 1630: Brevkopier, uddrag af biskop Gísli Jónssons brevbog, optegnelser om stiftets præstekald, memorial-notitser ang. det forestående alting (1620 og 1622), beretning om de ved jordskælv og ildebrand forårsagede ulykker i Skálholt 1630 (*dermed* angivelse af de for biskoppen brændte bøger og håndskrifter), afgifter til bispestolen 1630 m. m.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Memorialia Hr. Odds b*iskups* Frä Monſieur Odde Sigurdzſyne".

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 19.*

---

970. **AM. 244, 4to.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 269 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Forsk. hænder. Håndskriftet er i nedre margen folieret 1—287, idet bl. 102—17 mangle, og tallene 229 og 232 ere oversprungne. Bl. 160 og 203 ere kun sedler.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar.

Indeholder aktstykker i kopi eller original vedrørende Skálholts bispedömme under biskoppen Gísli Oddsson, samt kopier af nogle tilsvarende fra en ældre tid. Bl. 276—82 optages af et register, *hvorefter følger endnu nogle breve og andre dokumenter bispestolen vedkommende. Af dette ses, at de tabte blade have indeholdt* „Herradagur til Augsburg Anno 1582" *og* „Lytel vnderuijſun vm*m* margtt huad þ*ad* ſem rij*me* viduijk*ur*".

Af håndskriftets indhold kan fremhæves „Nockrar greiner ur gömlum Annälumm" *(ang. titlen se registret bl. 233—34), indeholdende* de nordiske sagnkongers nedstamning fra Trojanerne gennem aserne.

Herkomst og hist.: *Om håndskriftet, der vistnok tildels er biskoppens autograf, en hånd, som oftere genfindes blandt faderens, bp Oddur Einarssons optegnelser, meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „Brefabækur og Nockur fäein önnur Acta Hr. Gifla Oddzfonar. tilheyrer Monfr. Odde Sigurdfyne".

---

971. **AM. 245, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 196 bl. 17. årh's 1ste halvdel.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar, 1631—32.

I henseende til alder, indhold og beskaffenhed hovedsagelig stemmende med foregående nr, altså indeholdende aktstykker vedk. Skálholts bispedömme, i kopi eller original, tildels biskoppens autograf. Særlig mærkes

Bl. 85—100 *(fra c. 1600).* „Wm þær greiner i kongleg maiestatis ordi|nantiu sem hier i Iflandi werda eckj einfallega | halldnar, og leidriettaft þurfa epter vorum lands-| hætti". *Af bp* Oddur Einarsson.

Bl. 169—72ʳ. „Registur uppa þetta qver 1631 *og* 1632".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „Monsr. Odds Sigurdfsonar".

---

972. **AM. 246, 4to.** *Pap. 21,6 × 16,2 cm. 327 bl. 17. årh's 1ste halvdel. Folieret i nedre margen 1—366, men signeringen er dels i og for sig unöjagtig, dels mangle nogle blade, medens flere steder andre ere senere indsatte. Enkelte blade og adskillige sider ubeskrevne. Af bl. 1 er et stykke bortrevet.*

Bréfabók Gisla biskups Oddssonar, c. 1633.

Indhold og karakter som i de nærmest forangående numre: Kopier af afsendte og modtagne skrivelser, uddrag af uafgjorte sager, aktstykker i original; enkelte ældre sager.

Bl. 359—66. „Breffa registur uppä þeffa bök".

Ligesom i biskoppens andre brevbøger ere blandt det overvejende islandske indhold enkelte breve på D a n s k *og* L a t i n.

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 19.*

---

973. **AM. 247, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 164 bl. 17. århs 1ste halvdel. Folieret i nedre margen 1—172. Signeringen unöjagtig, idet bl. 31—37, 112—16, 128, 144—48, 155, 166 mangle, andre blade (ɔ: senere indsatte sedler, nemlig bl. 5bis, 30bis, 44quinquies, 90, 93) oprindelig unummererede.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar, c. 1635.

Indhold og karakter som de foregående numres. I hskr. er optaget enkelte ældre aktstykker, *fra den foregående biskops tid (1629), i original.*

Bl. 169—72. „Registuꝛ yffer þefsa Bök“. *Ifg. dette skulde brevbogen bestå af 180 blade, så at altså slutningen (fra 168) nu mangler.*

---

974. **AM. 248, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,4 cm. 156 bl. 17. århs 1ste halvdel. Folieret 1—154, hvortil kommer bl. 45bis og 132bis, af hvilke det første er en mindre, indsat seddel. Bl. 145—46 ubeskrevne.*

Visitatiu-bók Gísla biskups Oddssonar, 1632—37.

Indeholder optegnelser fra og til brug på de årlige visitatsrejser, væsenlig om kirkernes og præstegårdenes tilstand samt kirkegodset. *Heri indført* endel ældre aktstykker, begyndende med nogle danske regeringsskrivelser fra 16—17. årh. *Optegnelserne for hver visitats ere forsynede med særligt register.*

---

975. **AM. 249 a, 4to,** vol. I—III. *Pap. C. 21 × 17 cm. Skr. c. 1600. Papiret i höj grad hensmulrende og skrøbeligt. Utvivlsomt adskillige defekter.*

Dómabók Gísla Árnasonar á Hlíðarenda.

Vistnok delvis autograf. Indeholder i original de af G. A. som sysselmand i Rangárvalla syssel på de forskellige tingmøder foretagne retssager.

Vol. I. *(243 bl. incl. 162bis, foruden nogle hist og her indlagte sedler; indhæftet i et med noder forsynet pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.).* Sager fra årene 1597—1604.

Vol. II. *(61 bl. incl. 23bis; opr. indhæftet i et papirsblad i fol. beskrevet med fraktur fra c. 1700 indeh. danske lovbestemmelser).* Sager fra årene 1604—7.

Vol. III *(86 bl., indhæftet i et lignende pergbl. som I).* Sager fra årene 1606—8 og 1611—12.

Vedlagt er i en for Arne Magnusson udført afskrift (4 bl., 8vo) „Regiſtur Vppä Allt þad | Sem Dömabök Gysla Aꝛna | *(sål.)* heꝼur Inne ad Hallda".

På omslaget til ovennævnte register har A. M. noteret „Þetta Registur er ſkrifad epter gömlum blödum fra Hlidarenda hvarä voru 3. önnur þvilik Regiſtra, *og* eckert annad".

Herkomst og hist.: *Til de AM. 249, 4to udgörende samlinger høre to — nu i a III indlagte — notitssedler af Arne Magnusson, ifølge hvilke denne 'dómabók' var erholdt, oprindelig til låns, fra monsr Brynjólfur Þórðarson. På en af sedlerne er af Jón Ólafsson optegnet det samlede indhold af AM. 249, 4to. Til de ældre optegnelser ere enkelte senere oplysninger tilföjede.*

Benyttelse og beskr.: *AM. 249, 4to citeres i Lovsamling for Island I, 170.*

---

976. **AM. 249 b, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,8 cm. 209 bl. (incl. 5bis og 7bis) foruden en del indlagte sedler. C. 1600. De første og navnlig de sidste blade ere stærkt beskadigede. Hskr. har været indhæftet i et pergamentsblad af et latinsk kirkeligt håndskrift med noder, hvoraf nu kun rester ere tilbage; ved læggenes indhæftning er benyttet beskrevne pergamentsstrimler, hvoriblandt et par islandske, vistnok brudstykker af et Jónsbók-håndskrift.*

Bréfabók Gísla Árnasonar á Hlíðarenda.

Kopibog for ind- og udgående breve, omfattende årene 1600—1611. Skr. med forskellige hænder, deribl. G. Á.s autograf (se sål. bl. 58^r^).

---

977. **AM. 249 c, 4to.** *Pap. C. 20,5 × 16,5 cm. 16—17. årh. Islandsk.*

I *(5 bl., hvoraf bl. 3 i 8vo, bl. 5 beskadiget. 16. årh.).* Fortegnelse over **inventarium og kirkegods på kirkestederne Melstaður og Þingeyrar** (i Húnavatns syssel), optaget i årene 1552—53.

Vedlagt er en for Arne Magnusson udført afskrift, *9 blade, 8vo.*

II *(7 bl., bl. 6^r^ ubeskrevet. 16. årh.).* **Originale aktstykker vedk. Páll Jónsson på Staðarhóll,** 16. århs sidste halvdel:

[a]) Páll Jónssons klage over D. G. S. *(ɔ: Daði Guðmundsson)*, stilet til hirdstyreren Povl Stigsön. [b]) Páll

Jónssons indlæg i en retssag om Reykjahólar. c) Samtidig afskrift af begyndelsen af nysnævnte klage (a).

III *(4 bl. 17. århs beg.).* **Aktstykker i en retssag mellem præsten Sigurður Jónsson og Pétur Pálsson om noget fra biskop Jón Arason stammende jordegods.**

Synes at være et indlæg fra P. Pálssons side.

På omslaget til III har Arne Magnusson noteret „Þetta tilheyrer Monſr Bryniolfi Þordarſyne ä ad ſkrifaſt ſier i lage in 4to. uſus ſum“. *Nævnte afskrift findes i AM. 236, 4to.*

IV *(4 bl. 17. århs 1ste del).* **„Eitt Regiſtur Aff þeim Jordum Sem Fadir minn eigna[ſt] | heffur och huorninn hann þær fengid haffi oc huorium oc aff | huorium“** osv.

På foden af bl. 1r har Jón Sigurðsson noteret „Eptir Árna Gíslason á Hólmi, Þórðarsonar lögmanns Guðmundarsonar“.

V *(16 × 5,3 cm. 8 bl. 17. årh.).* **Islandske inkassationsnotitser.**

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 382.*

---

978. **AM. 249 d, 4to.** *Pap. 33 × 10,8 cm. 6 bl. C. 1620. Bl. 6 med undtagelse af et enkelt ord ubeskrevet.*

Inventarium Skriðu klausturs (1610 og følgende år).

Fortegnelse over klosterets inventarium og jordegods; nævnte titel tilligemed ordene „uſus ſum“ *er af Arne Magnusson antegnet på det tilhørende omslag.*

Vedlagt er en for Arne Magnusson udført afskrift *(21,8 × 16,8 cm. 11 bl.).*

---

979. **AM. 249 e, 4to.** *Pap. 33,5 × 21,5 cm. 4 bl. C. 1600.*

Dansk lægebog *(fragment).*

Herkomst og hist.: *Hvor fragmenterne oprindelig høre hen, vides ikke; to af bladene henlå blandt sagerne i AM. 249, 4to, de to andre ere udtagne af AM. 237, 4to.*

---

980. **AM. 250 a, 4to.** *Pap. 21 × 14,8 cm. 32 bl. 17. årh. På det tilhørende forsatsblad er den tomme ramme til et våbenskjold tegnet.*

„**Inntak vr Sendibrieffum Jmfra vitra manna | vmm Lagafkilnijng,** fodur mijnum til | fkrifudum“.

Indeh. [a]) 27 breve (eller uddrag af breve) fra Björn Jónsson på Skarðsá, alle af juridisk indhold og alle på et nær til Guðmundur Hákonarson; [b]) en betænkning om 'áttunda erfð' af Gísli Hákonarson med G. H.s svar derpå. *Håndskriftet standser midt på bl. 32v med overskrift til 28. brev af Björn på Skarðsá.*

Herkomst og hist.: *Hertil hører vistnok en i AM. 250 b, 4to indfæstet seddel med følgende notits af Arne Magnusson* „Þeffar Biörns ä Skardzä Epiftolas liede mier Ao 1708. Monfr Þorleifur Arafon fra Haga enn gaf mier þær 1711. Þær eru ritadar med hende Þorkels Gudmundzfonar“ *(sön af G. H.).*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82, 83, 84, 85.*

---

981. **AM. 250 b, 4to.** *Pap. 20,9 × 16,4 cm. 28 bl. 17. årh.*

„**Inntak wr Sendebrefumm Imfra Witra Ma|nna wm Laga Skilnijng,** Gudmunde S. Hak|onarfine tilfkrifudum“.

Samme indhold som nr 250 a, 4to, men skrevet med en anden hånd.

Som smudsblad er ved hskrs slutning indsat et folioblad med afskrift af nogle gamle notitser angående grevefejden.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82—85.*

---

982. **AM. 251, 4to.** *Pap. 22,5 × 20,3 cm. 16 bl. (af forskelligt format). 17. århs slutning.*

Brevveksling (dansk og latinsk) **mellem** provsten i Sogn mag. **I. E. Leganger og** den kgl. historiograf **Thorm. Torfæus.**

Indhold:

1) *(et læg på 8 blade).* „Circa brevifsimam SOGNIÆ chorograφiam | Vocabula qvædam juxta conjecturam danicè qvidem exposita, sed qvæ | veriorem et genuinam Etymologiam è prisca vetustate adhuc |

desiderant“ — *en hovedsagelig på Dansk skreven historisk-topografisk undersøgelse med etymologisk forklaring af de pågældende stednavne. Efter beskrivelsens slutning følger* tegning af en ligsten og en runesten fra Sogn. *Bl. 1ʳ i øvre margen er noteret* „Mag. Ivarus Ericius Leganger, Præpofitus Sogniæ, hæc remifit ad celeberr. Hiftoriographum | Thormodum Torfæum, anno 1693“.

2) *(2 bl.).* Et latinsk brev fra I. E. Leganger til Torfæus, skr. 1693.

3) *(2 bl. og en stump af et 3dje. Ásgeir Jónssons hånd).* Et latinsk brev fra Torfæus til Leganger, skr. 1693. *Uden underskrift.*

4) *(1 bl.).* Et latinsk brev fra I. E. Leganger til Torfæus, skr. 1693.

5) *(1 bl.).* „Epigrammata“ — *latinske epigrammer:* I. „In Annalium Norrigicorum Conditores“, II. „Collatio Hiftoriographorum optimorum“, III. „Peregrini teftimonium proprio, in cavfa propria, anteftat“.

---

983. **AM. 252, 4to.** *Pap. 21,₁ × 16,₇ cm. 37 bl. (+ forsatsblad). 17. årh. Indhæftet i et beskrevet pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„**Nockrar Mäldaga Copiur,** | Samannfkrifadar Eptir Maldagabök Helga|fells Klôfturs, wm Jtôk Nôckra Jarda fem | Liggia J Arnarftapa vmbode A Snæfellz | Nefe“ (bl. 1—36).

Bl. 37ʳ *indeholder kun* to privat-optegnelser ang. dødsfald: Skapte Sigurdfson, † 1687, *nedskrevet af* broderen Øgmundur Sigurdz Son, hvis død derefter meddeles for år 1690. *Bl. 37ᵛ ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *1ste forsatsblad, hvorefter følge 3 ubeskrevne, bærer påskriften* „þefsa Bök a Eg Underfkrifadur Reyk-hoolum d. 5 Junij. Giffsle Jönfson meh. Anno 1702“.

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „þeffa bok um Stapaumbod hefi eg feinged hia Monfr Gisla Jonsfyne i Máfahlid, og meinar hann hana fkrifad hafa Gudmund ä Frödä. Enn mier fynift hônden vera Jons Steindorsfonar ä Knôr, og hefi eg document med hans hendi,

miög likre, de anno 1654. Bokin er komin fra Eckiu Andrefs Andrefsfonar".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

984. **AM. 253, 4to.** *Pap. 19 × 16,2 cm. 128 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 1 hensmulrende og beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1v—36. '[**Ein christileg or**]**dinantia edur chriftin***n* | [**rettur** er inni]ꝑalen*n* J sex hofud | [grein]vm'. *1ste hånd.*

2) Bl. 37—128. Nogle **kgl. forordninger af Frederik II og Kristian IV,** mest vedrørende ægteskab og gejstlig ret — *tildels på Dansk;* islandske **skøder, domme, vidnesbyrd** o. a. aktstykker Island vedkommende, af offenlig og privat art, fra c. 1570—1620 med nogle senere tilföjelser. *Forskellige hænder.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r findes, foruden nogle vers m. m., følgende egenhændige tilskrift af* „Are Magnuffon" „Sende eg ydur nu Jon . . . . | Riett i godre tru, ad eingin epter|fkriꝑe vtan þier, vil eg þaa | þann eignaft, enn þier þennan", *der åbenbart angår stykke 1. I henhold hertil har* „Jon Jonsfon" *nedenunder angivet sig som ejer af bogen. Det er utvivlsomt samme Jón Jónsson, der bl. 52v på et opr. ubeskrevet blad-spatium udsteder attest for en præst, dateret* „Hollti 1668". *Mellem bl. 47 og 48 er indfæstet en seddel med påskriften* „Ehruverdugum Mag|nufe Jönfsine I eigenn | Hönd, med· godum fkilum | Ad | Vigur". *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet supplering af den beskadigede titel til stykke 1.*

---

985. **AM. 254, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 96 bl. Skr. c. 1620. Forskellige hænder. Bladene ere stærkt beskadigede og hensmulrende. Ni blade have en tid været fejlagtig indlagte i Addit. 89 e, 4to.*

Dómabók Einars Hákonarsonar.

Indeholder de af E. H. på tingmøderne foretagne retssager i årene omkring 1620; vistnok hovedsagelig autograf.

---

986. **AM. 255, 4to.** *Pap. 20 × 15,7 cm. 266 bl., hvoraf dog bl. 96—104 og 265—66 (alle i 8vo) ikke opr. høre til håndskriftet. Skr. 1687 og følgende år. Bl. 128 udgöres af en mindre seddel.*

Bl. 97—104 ere afskrifter, udførte for Arne Magnusson, af enkelte af håndskriftets aktstykker, bl. 165—66 indeholde ubetydelige AM^ske optegnelser. bl. 96 bærer nogle latinske recepter skrevne med særlig hånd.

Bréfabók s^r Skúla þorlákssonar.

Indeholdende en stor samling skøder og adkomstbreve til jordegods, væsenlig fra 16. og 17. årh.; hovedsagelig autograf. Bl. 1^v—6: Register. Bl. 1^r titelblad, *sålydende* „Copia | Aff Bꝛieffum og skilrykium | ꝼyrer Jmſum Jòrdum | Copeꝛud | Effteꝛ Synum Oꝛiginalum | sem ꝼinſt og Sieſt med syn|um Jnciglum og | Hanskꝛifftum | vnder | Samanlefed og Vppſkꝛiffad | Anno 1687, 1688, 1689 etc." *efterfulgt af et latinsk tankesprog.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson sig om håndskriftets værd og sin benyttelse af det.*

---

987. **AM. 256, 4to.** *Perg. 25,5 × 23,5 cm. 39 bl. 17. årh. Bl. 1^r ubeskrevet; efter bl. 39, hvormed hskr. standser defekt, er indsat et perg.-smudsblad. Pergamentet groft og slet tilberedt.*

Vilchins máldagi *(fragment).*

Standser afbrudt i beskrivelsen af Gufudalur. Overskrift „Anno Domini Mlo ccc° xc° vij°. factum est ꝛegistrum | iſtud sub fratre Wilchino Schalholtensi Epiſcopo".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

988. **AM. 257, 4to.** *Perg. C. 21 × 16 cm. 15. årh. Islandsk.*

I *(6 bl., tildels noget beskadigede; af bl. 4^r er skriften på øvre halvdel for en del udraderet).* Fortegnelse (máldagar) — vistnok defekt — over **kirkegodset i en del af de nuv. Mýra og Borgarfjarðar sysler**, hovedsagelig fra biskop Jón Stephánssons tid, omkring år 1463. *Til bl. 6 høre to smhg. oktavblade (pap.) med Arne Magnussons egenhændige afskrift af en notits vedrørende Reykholt kirke.*

II *(7 bl., tildels i höj grad hensmulrende).* Fortegnelse (máldagar) — vistnok defekt — over **kirkeejendom i for-**

skellige dele af Skálholt stift, mest Østlandet, affattet i biskop Stepháns tid, i slutningen af 15. årh.

Ifg. en AMsk påtegning ere disse blade afskrevne og omhyggelig konfererede.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons påtegning på et tilhørende omslag synes hele AM. 257, 4to samlet i Borgarfjörður, det meste fra sr Hannes i Reykholt.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 482; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 12, 35, 59..*

---

989. **AM. 258, 4to.** *Pap. $18_{,5} \times 14_{,8}$ cm. 205 bl. Skr. 1643 af landstingsskriver Hákon Ormsson. Bl. 22—24, 129, 147v—52, 175—77 ubeskrevne. Brunt presset læderbind med to spænder. Håndskriftet har fra gammel tid været pagineret, men unöjagtig, med flere overspringelser og andre fejltagelser.*

Bréfabók Skálholts stóls.

Indeholder en stor samling kongebreve *(tildels på Dansk),* domme, vidnesbyrd og lign. fra 16. og 17. årh. *(i alt 160 numre). Sidste stykke* Udgifts- og indtægts-regnskab for Skálholt domkirke og skole i et middelår.

En særdeles udførlig beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Tre foran indklæbede notitser af Arne Magnusson indeholde oplysninger, hvoraf ses, at hskr. oprindelig har hørt hjemme på Skálholt bispestol.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

990. **AM. 259. 4to.** I—II. *Pap. 21 × 17 cm. 127 bl. + 16 bl. C. 1600. Forskellige hænder. I nedre margen har I en ældre foliering 1—155, ifg. hvilken bl. 43—75 og bl. 131 mangle; opr. unummererede ere de følgende blade (156—61). Enkelte sider ere ubeskrevne, endvidere findes i hskr. nogle helt blanke og i nummereringen ikke optagne blade 30bis, 86bis—qvinqvies, 130bis. Navnlig bl. 142 samt de fire sidste blade ere stærkt beskadigede og hensmuldrende. De 30 første blade have en tid fejlagtig været særlig indhæftede.*

I. **Máldagar Skálholts kirkju.**

En række fortegnelser — fra slutningen af 16. og begyndelsen af 17. årh. — over kirkegodset i den østlige

del af Skálholt stift, grundede på præsternes indberetninger, ældre meddelelser m. v., nedskrevne på foranstaltning af biskop Oddur Einarsson. *Hskr., der indeholder nogle aktstykker i original, mange overstregninger, notitser af biskoppen og lign., gör indtryk af at være et første udkast til privatbrug og omfatter tillige* blandede optegnelser vedrørende den gejstlige administration. Bl. 158—61 register.

II. [a]) Registur uppá eina bréfabók Anno 1590 (ff.), *8 bl.* [b]) Brudstykker af islandske breve, *8 bl. Stærkt hensmulrende og tildels ved fugtighed ødelagt. Stammer formodenlig som I fra biskop Oddur Einarsson.*

---

991. **AM. 260, 4to.** *Pap. (og perg.). 22 × 16,3 cm. 114 + 1 bl. 16. årh's sidste halvdel. Forsk. hænder. Hskr. har — med undtagelse af et senere til dette nr föjet pergamentsblad — været indhæftet i et omslag dannet af to smhg. blade af en tospaltet latinsk messebog. Islandsk.*

I. **De originale årsregnskaber fra Skálholt bispestol,** for årene 1557—81, 1583—84, samt for 1586 et fragment. *Angå næsten udelukkende bispestolens og underliggende gårdes kreaturbesætning (nogle tilsvarende notitser findes på omslaget).*

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Sr Jons Torfafonar ä Breidabolſtad. nu mitt".

II. Brudstykke af et lignende regnskab fra c. 1600 *(1 pergamentsblad beskadiget langs indre margen, 16,8 × 14,6 cm.).*

Indlagt i AMsk omslag med påtegning „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1724".

---

992. **AM. 261, 4to.** *Pap. 21 × 16,9 cm. 73 bl. C. 1600. Forskellige hænder (deribl. bp Oddur Einarssons og — vistnok — lagmand Jón Jónssons). Bl. 3, 4, 8, 13, 14, 58, 67, 68 stå blanke; af bl. 60 er kun en halv linje beskrevet, og flere andre blade have enkelte sider ubeskrevne; bl. 69 indeholder kun en notits af Arne*

Magnusson. Bl. 70r er overklæbet, bl. 59 stærkt beskadiget. Bl. 72—73 udgöres af et aktstykke i folio.

„Scalholtenſia varia“ *(isl.).*

Denne titel er af Arne Magnusson givet håndskriftet, der omfatter en samling vidnesbyrd, domme og lign., dels i original, dels i afskrift, vedrørende Skálholt bispestols jordegods, gårdenes grænseskel osv.

I alt 52 numre, af hvilke de to udgöres af 2 ekspl. af Skógaheiti og þeirra takmörk fyrir norðan Skriðufell *(efter bp Gísli Jónssons brevbog).*

Jón Sigurðssons udtömmende beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson foruden ovennævnte titel skrevet* „Utan ä pergamentinu ſtöd: Brefabok Herra Oddz Einarsſon*ar*“, *samt på et indsat forsatsblad* „A Magnæus poſſidet. er komid fra Leyrárgördum“. *A. M.s notits bl. 69* „Fra Biarna Sigurdzſyne Arnaſonar, Oddzſonar b*isk*ups Einarsſonar“ *gælder det første af de to nævnte eksemplarer af „Skógaheiti“.*

---

993. **AM. 262, 4to.** *Pap. 21,4 × 17 cm. 40 bl. C. 1600. Brudstykker af forskellige håndskrifter. De første blade folierede i nedre margen, henhv. 122—27 og 138—42. Bl. 26 ubeskrevet.*

Máldagar Skálholts kirkju.

Fragmenter af forskellige fortegnelser over kirkegods i Skálholt stift, omfattende kirker i den sydlige del af landet (Árness syssel) og en del af Vestlandet (særlig Vestfjordene og Dala syssel).

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Maldaga-Ruſl i tid Hr. Oddz og ſumt miklu elldra Komid til min fra Monſr Odde Sigurdzſyne“.

---

994. **AM. 263, 4to.** *Pap. 19,7 × 15,7 cm. 68 bl. 17. årh. Bl. 1r beskadiget.*

En ‘máldaga’-bog for Skálholt stift i dansk oversættelse.

Indhold:

Bl. 1r. Forklaring på nogle (i alt 9) i teksten bibeholdte islandske udtryk. *Bl. 1v ubeskrevet.*

Bl. 2—15. „INUENTARIUM | Eller Jordebog: Kirkernifs, Som eie | for Auften paa Island“ *med*

tillæg af „Christs godts Jorder, For Auften" *og* „Haalff Kyrker For Austen".

Bl. 16—28ʳ. „Prestegaarder For Synden" (beneficia og halvkirker).

Bl. 28ʳ—43. „Preste Gaarder For Veften Paa Jsland" (egenlige kirker og halvkirker).

Bl. 44ʳ. „Om kløfter Vdi Skalholtz Stigtt".

Bl. 44ᵛ. „Alkirker: Paa Konglig Maytt. Jorder".

Bl. 45ʳ. „Alkirke Jorder Som Skalholt Thill | Hörer".

Bl. 45ᵛ—48ʳ. „Bønde Gaarder For Auften: Paa | Jsland".

Bl. 48ʳ—57. „Bunde Gaarder og Leige Jorder For Sy*n*den | paa Jsland".

Bl. 58—68ʳ. „Bunde Gaarder som Kirker ere paa: | vdi Jsland for weften".

---

995. **AM. 264, 4to.** *Pap. 18,8 × 15,8 cm. 12 bl. Skr. år 1606. Bl. 1ʳ overklæbet. Bindet betrukket med et på den indvendige side beskrevet pergamentsblad.*

Skjöl Helgafells klausturs.

Indbefatter henved 50 aktstykker ang. Helgafells klosters jordegods, for största delen til oplysning om grænseskellene.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet selv oplyser ved en indlednings-notits, at lagmand Gísli Þórðarson har ladet det afskrive og konferere med originalen, en gammel og meget ødelagt bog fra Helgafell. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Utſkored ur Dömabok Giſla Þordarſonar etc. i Stapa-Umbodi, er eg feck af Þordi Petursſyni ä Hölmi." *Endvidere har han ladet indsætte et forsatsblad, der indeholder en af fire mænd underskreven attestation, dat. Skálholt 1712, hvori de bevidne at have kendt hovedhåndskriftet, hvoraf disse blade ere udskårne, da dette endnu var helt, og beskrive samme.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I. Kph. 1857—76.*

---

996. **AM. 265, 4to.** *Pap. 19,8 × 16 cm. 12 bl. C. 1700.*

„Skriduklaustu*rz* b*ref*a Copiur".

Afskrift af 11 pergamentsbreve og 8 papirsbreve, alle vedkommende Skriða kloster i Fljótsdalur (Norðr-Múla syssel).

Herkomst og hist: På omslaget findes, foruden ovenanførte titel, følgende notits af Arne Magnusson „Sendt af Beſſa Gudmundsſyne uppä Alþing 1704".

[Ifg. den gl. katalog skulde dette nummer indeholde endnu et eksemplar, i folio.]

---

997. **AM. 266, 4to.** *Perg. 38 × 25 cm. 2 bl. 15. årh. Af bl. 1 er øvre halvdel langs indre margen beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1^r *(opr. ubeskrevet).* Fem optegnelser (4 máldagar og en udlåns-notits) vedrørende **kirkegodset i Gufudalr**, Barðastrandar syssel, *alle fra 15. århs sidste halvdel. Vedlagt er* Arne Magnussons egenhændige afskrift, 5 bl. i 8vo. *Sidens nedre halvdel ubeskreven.*

2) Bl. 1^v—2. En udførlig (islandsk) anvisning til udførelse af **de forskellige kirkelige forretninger og ceremonier i påskeugen.** Bl. 2^r nederst *begynder* en latinsk kirkesang med noder, *som derefter fortsætter sig over på næste side og efterfølges af* andre lignende. *Ved det ofte gentagne, af noder ledsagede* „Kirie" *findes, som det synes, angivelse af, ved hvilke lejligheder denne sang skal afsynges. Vedlagt er* Arne Magnussons egenhændige afskrift af bl. 1^v (8 bl. i 8vo); *derimod er ikke bl. 2 afskrevet, som A. M. ifg. de tilhørende latinske notitser fejlagtig den gang har anset for tabt.*

Herkomst og hist.: På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Þetta eru fyrſtu blöden af mutileradri Saungbok i ſtoru Folio er Sr Dadi Steindors ſon ſendi mier 1703. fra Gufudals kirkiu. af hverri eg tok banded (og packadi hana ſo bandlauſa inn 1704. med ödrum þvïlikum önytum bokum mier til heyrandi A M S — *senere overstreget*). Ecki er þetta kirkiunne ad neinu gagne".

---

998. **AM. 267, 4to.** *Perg. og pap.* $20_{,6} \times 15_{,7}$ *cm. 16. årh.*

I *(Perg. 4 bl. Bl. 3^v og 4^v ubeskr.).* Optegnelser (isl.) om **jordegods** med besætning og afgifter, for årene 1504, 1509 og 1519 — *som det synes, ejendomme under Ögur i Ísafjarðar syssel eller tilhørende den derværende familie.*

II *(Pap. 24 bl., tildels Eggert Hannessons autograf).* Fortegnelse over **jordegods** og løsøre for årene 1563—64, hvoriblandt de af Daði Guðmundsson efterladte ejendomme.

De opr. ubeskrevne dele af bladene ere tildels senere udfyldte ved forskellige brev-koncepter fra midten af 17. årh.

III (*Pap. 1 bl.* $14_{,5} \times 8_{,2}$ *cm.*). Blandede notitser (*isl.*) fra år 1664.

Herkomst og hist.: *Til II høre to AM*ske *sedler, ifg. hvilke A. M. bestemmer en del af indholdet som skrevet af E. H., samt angiver, at han har erholdt det (formodenlig alle bladene) gennem Magnús Magnússon på Eyri i Seyðisfjörður fra s*r *Haldór Pálsson.*

---

999. **AM. 268, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,3}$ *cm. 150 bl. C. 1700. Består af tre afdelinger, hver med sin særskilte paginering (118 + 38 + 144 ss.). Indhæftet i et med beskrevet papir udfodret pergamentsblad fra en latinsk messebog med noder.*

Máldagabækr Hóla stóls.

1) Bl. 1—59. Auðunar máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i det til Hólar hørende stift, af år 1318, besørget af den daværende nordlandske biskop Auðun, efter hvem denne „máldagabók" sædvanlig benævnes.*

2) Bl. 60—78. Jóns máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift 1360, ved biskop Jón.*

3) Bl. 79—150. Pétrs máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift år 1394, ved biskop Pétr.*

Bl. 149—50r *optages af* mindre, blandede optegnelser bispestolen vedrørende, *bl. 150v blank.*

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet seddel indeholder Arne Magnussons notitser angående en af dette hskr. iværksat afskrift.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11, 28, 35, 60, 61, 63, 80, 82, 83, 86, 88, 317.*

1000. **AM. 269, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,1}$ *cm. 86 bl. C. 1700. Skr. af præsten Snorri Jónsson. Til bl. 13v, 19v—20r, 21r, 25v, 27v, 29v, 42v, 43r er af afskriveren föjet mindre sedler med oplysninger om forholdet mellem original og afskrift. Bindet betrukket med et pergamentsblad i folio fra en latinsk messebog med noder. Bl. 54v og 79v ubeskrevne.*

'Sigurðar registur'.

1) Bl. 1—9. Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift år 1525, da biskop Jón Arason overtog bestyrelsen. *Hertil slutter sig* Rekaskrá Hólastaðar *og* Vitnisburður Helga ábóta á þingeyrum og fleiri manna 1526 um ráðsmannsreikning Péturs Pálssonar.

2) Bl. 10—54r. Fortegnelse over Hóla-domkirkes inventarium og ejendom år 1550 efter biskop Jón Arasons død. *Efter den egenlige „úttekt" følger* rekaskrá og inventariefortegnelse for klostrene Munkaþverá, þingeyrar og Reynistaður, *samt* kirke-máldagar sandsynligvis fra Jón Arasons tid.

3) Bl. 55—79r. Fortegnelser over Hóla-domkirkes ejendomme og inventarium 1569-70, da præsten Sigurður Jónsson efter superintendenten Ólafur Hjaltasons død overtog bispesædets bestyrelse som officialis.

4) Bl. 80—86. Fortegnelse over Hóla-domkirkes ejendele 1571, da biskop Guðbrandur þorláksson tiltrådte bispestolens bestyrelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Sigurdar Regiſtur (so kallad) liggr ä Holum i Hialltadal, er ä kalfſkinne, Folio minori. Vidi ä Holum 1702. Item ä alþinge 1707. þeſſe bok er Copia af membranâ illâ Holenſi Kom til min 1711 fra Sr Snorra Jonsſyne ä Helgafelle, enn hann hafde bökena uppſkrifad ä Hölum".

Benyttelse og beskr.: *J. þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 14, 26, 35, 59, 60, 61, 81, 82, 88 (passim), 89. 416.*

1001. **AM. 270, 4to.** *Pap. 19,7 × 15,8 cm. 44 bl. C. 1700.*

Fortegnelse over **Hóla-domkirkes ejendele samt bispesædets tilstand og inventarium 1685**, da biskop Jón Vigfússon tiltrådte. *Islandsk.*

To eksemplarer, det sidste — vistnok afskrift efter foranstående — fra beg. af 18. årh., det første fra slutn. af 17. årh. (bl. 1—16).

1002. **AM. 271, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 28 bl. 18. århs begyndelse.*

Rekaskrá Hólastaðar.

En for Arne Magnusson udført og med hans egenhændige rettelser forsynet afskrift af den originale fortegnelse over

Hóla-bispestols forstrandsrettigheder år 1374. *Ifg. Arne Magnussons påtegning på bindet* „Rekà-ſkrà. ex membranâ Holenſi“.

1003. **AM. 272, 4to.** *Pap.* $22{,}_5 \times 18$ *cm. 126 bl. 17. årh.s sidste halvdel. Opr. folieret i to afdelinger 1—30 og 1—91. Bl. 32 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—31. „**Registur Og Jarda Bök | Allra Alkirkna I Hola Byſkupsdæme:** Epter þui ſem Jeg **Gud|brandur Thorl: s:** heꝼ hid ꝼrekafta med fanníndumm vys ordid“ osv. *med efterfølgende* „Index Alphabeticus“.

2) Bl. 33—45. „**Transſchriptud | Visitatiu Edur Maldaga Bök, þeſs Wirduglega Och Loꝼ|lega Herra Byſkups Thorlakz Skulaſonar** | Anno Domini CIↃ IↃC XXXI“ osv.

3) Bl. 47—126. „Hier Skriꝼaft **Visitatiu Bök þeſs Virduglega Og Halærda Herra H: Gyſla Thorläkzſonar** Byſkups yꝼer Ho|la stikte ꝼra þui äre 1659 og til þeſs Ärs 1683“ osv. *med efterfølgende* „Regiſtur“.

1004. **AM. 273, 4to.** *Perg. I alt 9 bl. Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

I *(1 bl. 22 × 16 cm. 14. årh. Bl. 1r væsenlig ubeskrevet).* Begyndelsen af **Máldagabók Egils biskups á Hólum,** *indeholdende* en år 1344 affattet fortegnelse over Sauðanes kirkes ejendele. *På den ellers så godt som ubeskrevne side bl. 1r har en senere hånd skrevet* „Regıſtꝛum eıgıls bıskups | Anno MCCC⁰ XXX⁰ IX | M⁰ CCC⁰ XL⁰ IIIJ⁰.“

Ifg. nogle tilhørende AMske notitser synes Arne Magnusson at have udtaget dette blad af en domkirken på Hólar tilhørende „rekaskrá“.

II *(4 bl. 23 × 16,5 cm. C. 1500; mørkt og dårligt perg., utydelig skrift).* '**Máldagar Pétrs biskups,** interpoleraðir hér og hvar' — *således angives indholdet af Arne Magnusson på en tilhørende notitsseddel. De her bevarede blade angå Þingeyjar syssel.*

III *(22,5 × 16,5 cm. 2 bl. 16. årh.; bl. 2v væsenlig ubeskrevet).* **Máldagi Grenjaðarstaða kirkju,** *indeh. en år 1535*

affattet fortegnelse over det til kirken på Grenjaðarstaðir i Þingeyjar syssel hørende inventarium og jordegods.

Bladene, der rimeligvis have tilhørt en större „máldagabók", kommenteres i palæografisk henseende af Arne Magnusson på tre tilhørende notitssedler.

IV *(18 × 12,8 cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 1r og 2v blanke, idet skriften vistnok her er bortskrabet).* **Afhending Hóla-kirkju** eptir daga herra Guðbrands biskups Þorlákssonar — *fragment. Indeh. to brudstykker af en efter bp G. Þ.s død forfattet inventarieliste for Hóla-kirke og bispestol.*

På en indlagt seddel bemærker Arne Magnusson „Fra Monſr Sigurde Vigfuſſyne 1725".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 5, 11.*

1005. **AM. 274, 4to.** *Perg. 24 × 18 cm. 36 bl. (pagineret 1—72). 15. århs sidste halvdel; forskellige hænder. Pergamentet er stift og hårdt, flere blade af temlig uregelmæssig form, bl. 7 og 9 bladstumper med kun forsiden beskreven, bl. 3 blank med undtagelse af tre linjer. Har været indhæftet i skindomslag med hårene fastsiddende. Vistnok defekt.*

Máldagabók Ólafs biskups Rögnvaldssonar — *udarbejdet i forskellige år 1461—95 under biskoppens embedstid som styrer af Hóla-stift.*

Herkomst og hist.: *Forskellige AMske sedler vise, at hskr. stykkevis er fra Hólar kommet Arne Magnusson i hænde.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11, 31, 80.*

1006. **AM. 275, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 115 bl. 18. århs beg. Pagineret 1—229 med gentagelse af tallet 65. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et islandsk hskr. (16. årh.) indeholdende* brudstykker af en luthersk kirkeordning.

Máldagabók Ólafs biskups Rögnvaldssonar.

En for Arne Magnusson udført, korrigeret afskrift, dog ikke umiddelbart af AM. 274, 4to, men, som det af en notits ved hskrs slutning fremgår, efter en 1645 af original-membranen tagen

afskrift. — Den ved slutningen af AM. 274. 4to stående fortegnelse over halvkirker er her ikke medtagen.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Skrifad epter bok i storu 4to. ſem liggur ä Beſſaſtödum". *Afskriften slutter med en kopi af en til den ældre afskrift hørende attestation, i hvilken skolemesteren og kirkepræsten på Hólar erklære at have år 1645* 'med kostgiæfne ſamanleſid þeſſa Mäldaga Bök Kirknanna i Hola Stifte vid ſiälfa Kälfſkins Skrædu Bokena Hvor ed liggur ä Biskups ſtolnum' *efter biskop Þorlákur Skúlasons ønske.*

1007. **AM. 276, 4to.** *Perg. C. 25 × 16 cm. 27 bl. 14—15. årh. Forskellige hænder. Uvist, hvorvidt hskrs enkelte dele opr. have hørt sammen. Indhold og udstyring mindende om AM. 235, 4to (Jón Vilhjálmssons brevbog).*

I *(4 bl. Bl. 1r ubeskr. Bl. 4 udgöres af bladets øverste smalle strimmel).* **Reka- ok eignaskrá Þverár staðar,** 1446. *På bl. 4v er med senere hånd skrevet* „Rekenſkap aꝼ munkaþuero klauſtre anno" osv. *(datering). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift, *mrk.* a, *6 bl. i 8vo.*

II *(2 bl.).* **Reikningsskapr yfir jarðir ok kúgildi Reynistaðar klaustrs** 1446 og **Möðruvalla klaustrs** 1447. *Sproget bærer spor af fremmed påvirkning. Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift *mrk.* b, *5 bl. i 8vo.*

III *(4 bl.).* a) *Bl. 7r.* **„De Sacriſtia"** ɔ: en latinsk fortegnelse over kirkeinventarium, c. 1500. *Vedlagt er* en af Arne Magnusson udført afskrift, *2 bl. i 8vo. — Bl. 7v (delvis ubeskrevet) indeholder* nogle *— som det synes med det nærmest foregående samtidige —* næsten ulæselige optegnelser.

b) *Bl. 8r.* **'Landamerki milli Garðs ok Hafralækjar',** *15. årh. slutning — efterfulgt af* en privatnotits.

c) *Bl. 8v—10r.* **„Reka ſkra hola ſtadaꝛ"** 1374 — „er herra Jon eirikſſon *var* bꝫskup *a* holum | en ſıra emaꝛ haꝼlıdafon var offi[cı]alıs" osv. *Dette stykke er skrevet med regelmæssig og pyntelig fraktur, røde kolumnetitler findes bl. 8v, 9v, 10r, ligeledes ere periodernes begyndelsesbogstaver gennemtrukne med rødt. Bl. 9 har et mindre hul, bl. 10 består kun af bladets øverste strimmel. Bl. 10v blank med undtagelse af et par*

penneprøver. Også af [b]) *og* [c]) *har der utvivlsomt foreligget afskrifter udførte for Arne Magnusson, men disse findes nu ikke.*

IV *(6 bl. Samme hånd som i III c).* [a]) **Rekaskrá Hólastaðar ok Möðruvalla,** *endende* „Vaꝛ þeſſı ſkra ſkrıꝼut eꝼter hínní ellztu ſkra | heíma a holum ın feſto ın vencıoníſ ſancte crvcis Anno domını | M°CCC°Lxxx°vj°." *(Bl. 11—14).*

[b]) Mindre fortegnelser over **rekar** og **rekamörk,** *begyndende* „þeſſa Reka eıga þeıꝛ Herꝛa Joꝛundꝛ bıskup ok ſıugurdꝛ logmadꝛ oꝛ | lıdh". *(Bl. 15—16, af bl. 16*[r] *nedre halvdel ubeskreven).*

Vedlagte ere de for Arne Magnusson udførte afskrifter e *og* f, *9 + 4 bl. i 8*[vo].

Om „Rekaskrá" udtaler Arne Magnusson sig på tre notitssedler. Som det synes anses III c—IV af ham for afskrifter fra 15. årh.

V *(6 bl. 14. årh᾽s slutning; muligvis samme hånd som i AM. 420 b, 4*[to]*).* [a]) **Reikningar,** vistnok vedkommende bispestolen på Hólar *(bl. 17).*

[b]) **'Bygging ok kúgildi á jörðum Hólastaðar,** 1388' *(bl. 18—19). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift g, *5 bl. i 8*[vo].

[c]) **Regnskab over arbejdsfolkenes lön på Hólar** samt **andre udlæg, optegnelser om gårdens besætning m. v.** *(bl. 20—22. Isl.). Mærkes kan de mange besynderlige personnavne, særlig tilnavne. Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift i, *8 bl. i 8*[vo]. *Midt på bl. 21*[v] *findes* en senere notits fra år 1444. *Med langt yngre hånd (c. 1600) er nedenunder skrevet* begyndelsen af en máldagi for Reynistaðar kloster; *af disse linjer findes* en for Arne Magnusson udført afskrift *i oktavhæftet* h. *Bl. 22*[v], *for störste delen ubeskrevet, bærer* enkelte stærkt slidte notitser.

VI *(5 bl.).* **Regnskab over Hóla-bispestols jorder, disses besætning m. v.,** 1449 *(Isl). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift k, *11 bl. i 8*[vo]. *Derefter optages bl. 27*[v] *af* **'Landamerki i millum Viðvikr ok Garðakots'** *(c. 1500). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift l, *2 bl. i 8*[vo].

Herkomst og hist.: *På en til det fælles omslag fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Fra Hr. Steine Jonsſyne til läns 1725. med Hofsöſſ ſkipe". *Som afskriver synes hovedsagelig Páll Hákonarson at have været anvendt.*

1008. **AM. 277, 4to.** *Pap. 20,8 × 14,8 cm. 13 bl. Skr. 1640 af Guðmundur Andrésson. Indhæftet i gult skindomslag. Bl. 12ᵛ ubeskrevet; bl. 13 senere tilföjet og håndskriftet opr. uvedkommende. Hskr. er af Jón Sigurðsson pagineret 21—42, da han har sat disse blade i forbindelse med det følgende nr.*

„**Reyne-Stadar klauftrs | bref**" — *lyder Arne Magnussons egenhændige påskrift på bindets forside. Hskrs overskrift er* „COPIVM EDVR EXTRACT | vt aff þeim Breffum sem liggia | a Reine Nes ftad".

Bl. 13 *(13ᵛ væsl. ubeskr.) bærer med særlig hånd* Rekaskrá Reynistaðar.

Herkomst og hist.: *Bl. 12ʳ, hvis nederste halvdel står blank, attesteres afskriftens nöjagtighed af fire mænd; her nedenunder står* „Gudmundus Andreæ tranfcripfit manu fua". *På nogle foran indlagte notitssedler (i alt 3) udtaler Arne Magnusson, at* „þeir fem hafa vidimerad þeffe fkiöl hefde efter þann dag alldri ätt i flikum fökum vitnesbærer ad vera", *da afskriften er meget unöjagtig.* „Frä Mr Niculafe Einarsfyne".

1009. **AM. 278 a, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,2 cm. 10 bl. 17.. årh. Af Jón Sigurðsson pagineret 1—20. Defekt ved begyndelsen og slutningen.*

„**Copiur af nockrum þingeyra klauftrs brefum**" — *Arne Magnussons på omslaget skrevne titel.*

Vedlagt er afskrift af to breve fra þingeyrar, *8ᵛᵒ, udførte for Arne Magnusson, af hvilke nu kun det ene findes blandt de her forekommende breve.*

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „frä Monfr Ara þorkelsfyne. Er hönd þorkels Gudmundzfonar. certum eft". *De heri indeholdte breve betegnes som gennemgående ret gode afskrifter.*

1010. **AM. 278 b, 4to.** *Perg. 27,2 × 20,5 cm. 1 bl. C. 1300. Bladets øvre del stærkt beskadiget og hensmulrende. Stor og tydelig hånd, retskrivningen muligvis med spor af norsk ejendommelighed. Det oprindelige dokument ender bl. 1ᵛ øverst, hvorefter følger tillæg af et par yngre hænder. Störste delen af denne side står dog blank.*

Rekaskrá for Skagaströnd *(fragment).*

Dokumentet angiver udbyttets deling mellem en del herværende gårde og „munkene“.

Ifg. en i den gamle katalog i nyere tid tilföjet notits skulde en egenhændig afskrift af Arne Magnusson være vedlagt; denne findes nu ikke her.

1011. **AM. 279 a, 4to. Þingeyrabók.** *Perg. 23 × 16,8 cm. 13 bl. 12—1300. Forskellige hænder indenfor dette tidsrum, samt nogle senere tillæg. To læg. Alle bladene ere mere eller mindre beskadigede, de fleste med store ved hensmulring bevirkede huller. Bl. 8 og 10 ere stumper, bestående af øvre del af et blad. Bl. 13ᵛ delvis ubeskrevet. Bl. 1—6 ere udstyrede med røde overskrifter og røde og grönne initialer. På bl. 12 er skriften stærkt afbleget og bortslidt.*

Indhold:

1) Bl. 1—7 *(13. årh s slutn.).* **Rekaþáttr Grágásar.** *Trykt Grg. III.*

2) Bl. 8ʳ *(14. årh.).* **Rekaskrá** — *ufuldendt. Angår forstrandsrettigheder, som delvis ere overgåede til Þingeyra klaustr. Trykt Dipl. Isl. I, 580.*

3) Bl. 8ᵛ *(15. årh.).* **Kristfé i Hvammi i Vatnsdal,** er Karl hinn auðgi gaf.

4) Bl. 9 *(15. årh., samme hd som foreg.).* **Rekar Þingeyra klaustrs.**

5) Bl. 10ʳ *(den opr. skrift udskrabet).* **Virðing jarða Þingeyra klaustrs,** *4 linjer. Ovenover står årstallet* „Anno d. M⁰d⁰ ſexto“.

6) Bl. 10ᵛ—11 *(c. 1300, Latin).* ᵃ) *12 linjer, rimeligvis* slutningen af en legende; ᵇ) *5 linjer bl. 10ᵛ, hvorefter resten er bortskåret, samt bl. 11* brudstykke af **Historia ecclesiastica Eusebii,** „Interprete Ruffino“ *tilföjer den ældre katalog. Omfatter dele af V, 22, 24—26. Af bl. 11 ere de sidste linjer ubeskrevne.*

7) Bl. 12 *(1½ side, c. 1200).* Skrá um **skipti á Spákonuarfi.** *Trykt Dipl. Isl. I, 305—6.*

8) Bl. 12ᵛ—13 *(13. årh's 1ste halvdel).* Skrá um **fjárheimtur ok leigufé ok sauðatolla þingeyra klaustrs.** *Största delen af bl. 13ʳ ubeskrevet; nederst på siden er skrevet 4 linjer om* 'hvalſkıptı'. *Bl. 13ᵛ bærer kun på langs ad siden 6 meget utydelige linjer. Trykt Dipl. Isl. I, 398—99.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, s. XLI—II (facs.); K. Maurer, Graagaas s. 7.*

1012. **AM. 279 b, 4to,** *Pap. 32,8 × 21,7 cm. 8 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Rekaþáttr Grágásar.**

2) Bl. 8ʳ. **Rekaskrá.**

3) Bl. 8ᵛ. **Kristfé i Hvammi i Vatnsdal.**

En for Arne Magnusson udført og af ham udfyldt og rettet afskrift af 1ste læg af AM. 279 a, 4ᵗᵒ; yderligere oplysninger af A. M. findes på to foran indklæbede sedler.

Benyttelse og beskr.: *Grágás III, s. XLVIII.*

1013. **AM. 280, 4to.** *Pap. 19,4 × 16 cm. 137 bl. 17. årh. Skr. af Hákon Ormsson. Af Jón Sigurðsson pag. 1—273. Bl. 71—72 og flere enkelte sider ubeskrevne. Meget af indholdet overstreget, vistnok til betegnelse af stedfunden afskrivning. Bl. 113 ff. skyldes vistnok delvis ældre hænder.*

Bessastaða Copiu-bók.

Indeholder dokumenter vedrørende klostergodset på Island:

Reynistaðar klaustrs bréf (bl. 1—31).

Munkaþverár klaustrs bréf (bl. 32—64).

Möðruvalla klaustrs bréf (bl. 65—70).

þingeyra klaustrs bréf (bl. 73—103).

Skriðu klaustrs bréf (bl. 104—112ʳ).

Inventarium Reynistaðar, Arnarstapa, Bessastaða, Viðeyjar, Munkaþverár, þingeyra, Möðruvalla, Kirkjubæjar, þykkvabæjar (bl. 113—37ʳ) ɔ: *fortegnelser (til dels på Dansk) over besætning og inventar på islandske kongsgårde og klostre — fra tiden för og efter 1600.*

Herkomst og hist.: *Så vel af to i håndskriftet indklæbede AM[ske] sedler som af titlen i den ældre katalog fremgår det, at landsskriver Hákon Ormsson har afskrevet hovedmassen af dette hskr. efter de på Bessastaðir opbevarede original-breve.*

1014. **AM. 281, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,8 cm. 107 bl. 17. årh's slutning. Skr. af Sigurður Jónsson på Knör.*

Indhold:

1) Bl. 1—46r. **Völsunga saga ok Ragnars saga loðbrókar** *med følgende overskrift* „Sagann | Aſ Ragnare Lodbrök fem ſordum | var Kongur yſer Danmørk, Norege, Sviarike, [Biarma] | lande, Finlande, Englande, Skotlande, Irlande, Wind|lande og Saxlande. Dö i Englande þä hann haſde Kongur | verid i 24 är. Anno Chriſti 841. Reiknaſt aſ chrono|logis fä 57 i Danſkra kongatale. Þeſse Saga heſſt | med Wolſungaþætte af Sigurde Foſnisbana, Giuk|ungum etc." *Krákumál udelades.*

2) Bl. 47—63r. **Trójumanna saga** *med overskrift* „Hier Heſur Tröiu Manna Saugu | og ſeiger fyrſt aſ Saturnus aſ Krit". *Stammer — men indirekte — fra Hauksbók.*

3) Bl. 63r—82. **Bretasögur** *med overskrift* „Hier heſur Søgu aſ Enea". *En meget ufuldstændig og forkortet gengivelse — dog ikke på første hånd — af den i Hauksbók indeholdte tekst.*

4) Bl. 83r. **Skrif Halldórs prests af Grænlandi til Arnalds prests.** *Grl. hist. M. III, 238—42.*

5) Bl. 83v—93r. **Þorfinns saga karlsefnis** *med overskrift* „Hier Heſur søgu Þorſins Kallseſnis Þordarſonar". *Utvivlsomt stammende — omtrent som f. eks. 3 — fra Hauksbók.*

6) Bl. 93r—94r. „**Annall vr føgu Þormodar Kolbrunarskalldz** hverſu til er hättad j | Eireks ſirde og Einarz ſirde".

7) Bl. 94r—95r. **Annalistiske og geografiske notitser:**

[a]) „Grænlands Biſkupar i Gordum".

[b]) Óaldar vetr á Íslandi.

[c]) „Biskups stölar i Norege".

[d]) „Biskups stolar j Einglande".

[e]) „Þeſser eru Biskups stölar i Skotlande".

f) „Wegur til Römb.“ (ɔ: Rómaborgar).

g) „Nöfn stundanna“.

h) ‘Lønd og filke sem heira til Noregs kongs sie hirdslu’.

i) „Filke i Norege“.

k) ‘Tilfter vm hverfis Island’.

l) Nogle islandske kronologiske notitser.

8) Bl. 95r—v. „Hier seiger **fra þui Hvar hvor Nöa sona bygde heimenn**“.

9) Bl. 95v—96v. **„Wmſvotn j Heimenum“.**

10) Bl. 96v. **Um bókagerð hina fyrstu.** ɔ: *„Prologus“ i „Nokkur blöð úr Hauksbók“ (s. 5).*

11) Bl. 96v. **„Fra Paradiſu“.**

12) Bl. 96v—98v. **„Hvorſu lønd liggia j Verølldinne“.**

13) Bl. 98v. **Um borgaſkipan ok legstaði heilagra manna.**

14) Bl. 98v. **‘IIJ teinüngar vr munne Adamz’.**

15) Bl. 98v—101r. **‘Gätur Heidreks kongs Hoffundarſonar’.**

16) Bl. 101r. **„Hvadann Blöt höfuſt“.**

17) Bl. 101r. **„Vm mothorn“.**

18) Bl. 101r—v. **Um þat hvaðan ótrú hófst.**

19) Bl. 101v. **Kenning Auguſtini.**

Stykke 8—14 og 16—18 stemme hovedsagelig eller som udtog med de tilsvarende stykker i Hauksbók, se „Nokkur blöð úr Hauksbók“.

20) Bl. 101v—102r *(6 linjer).* **Spansk notits** *med overskrift* „De Dialectica“.

21) Bl. 102r *(13 linjer).* **„Kongsbrefa titulus Hiſpanus“** — på Spansk.

22) Bl. 102—103r. **Excerpter af Landnámabók og Íslendingabók m. v.:**

a) „Þa er Vlfliotur var lx ad alldri“ osv., *stammer fra Hauksbók.*

b) ‘Talder bændur ä Iflande’, *excerpt fra Íslendingabók.*

c) ‘Öär j Einglandi’, år 870.

d) Um tíund; dauði Gizurar biskups — *excerpt af Kristni saga.*

e) Fjorde og stednavne fra Islands Vestfjorde.

f) Om ‘Þurijdur sunda filler’, *excerpt af Landnámabók.*

[g]) „vr auſtꝼirdinga landnami", *indbefattende fjorde, elve og andre stednavne fra Islands Øst- og Sydland.*

23) Bl. 103—104[r]. **Ættartölur** *med overskrift* „Hier biriar gømul Annal og ættartølur". *Indledes med en notits om* de med gudernes navne sammensatte personnavne; *slægtregistrene gå* [a]) fra Adam til Valgerðr (bedstemoder til Haukr Erlendsson), [b]) fra Harald Hildetand til Steinunn (Hauks hustru), *efterfulgt af* en notits om Yxna-Þórir, [c]) fra Sigurd Fåvnesbane til Harald hårfagers slægt (efter tillægene i Ldn.).

24) Bl. 104[r]. **Småstykker fra Landnámabók og Íslendingabók m. v.:**

[a]) „Vr landnämu Veſtꝼirdinga", *beg.* „Wlfr hinn skiälgi" osv.

[b]) Annalistiske notitser for år 1118, „þa haꝼdi Iſland bygt verid cc vetra xræd".

[c]) Thile—Ísland—Papar.

[d]) Sigling úr Noregi — til Horns á Íslandi — til Hvarfs á Grænalandi osv. *med en notits om kursen* Eireksstefna.

[e]) Om Böðvarr hvíti.

25) Bl. 104[v]—107. **„Wølvo spä".**

Herkomst og hist.: *Omtales på to i AM. 597 b, 4to indlagte blade som* „bok Sigurdar Biörnssonar lögmanns" *med* 'hönd Sigurdar Jonsſonar ä Knör'.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I (Völsunga s. og Ragnars s.); Grönl. hist. M. I, 348; Ant. Amer. s. 81; Ant. Russes II, 426; Ant. Tidsskr. 1846—48, s. 112; Nord. Oldskr. III (Herv. s.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norræn Fornkvæði, Chrania 1867, s. XXII ff., LX; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island, II, Kbh. 1879-82, s. 374-75.*

1015. **AM. 282, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,2 cm. 41 bl. 17. årh.; arkaiserende retskrivning. Af en senere benytter ere forkortelserne delvis opløste og tilskrevne i marginen eller over linjerne.*

„ᛋᛅᚴᛅᚼᚾ·ᛅᚴ· | **Ragnare Lodb|rook og ſonum | Hanz".**

Efterfulgt af et register over kapitlernes indhold.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa Ragnar Sögu Lodbrokar, feck eg 1714 i Januario af Monſr Buſſeus. enn hann hafdi hana þä nylega feinged af einum godum vin i Kaupenhafn, ſem eckj villde ſitt heite vita lata. Var þeſſe Ragnarſaga þä aptanvid

Nialsſögu innbundinn, enn eg tok hana þar frä. Þetta Exemplar er hid verſta grei".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1016. **AM. 283, 4to.** *Pap.* *$20_{,8}$ × 17 cm.* *40 bl.* *17. årh.* *Bindet betrukket med beskrevet perg. indeholdende brudstykker af* en islandsk oversættelse af Kristian III.s ordinans 1542 (*om* jomfruklostre, *om* bispevielse).

Hrólfs saga kraka.

For Arne Magnusson kollationeret med AM. 9, fol.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har A. M. noteret* „Þetta exemplar er nu ſamhlioda vid exemplar er ritad hefur Sr Jon Erlendzſon i Villingahollte, og mier liede Syſlumadurenn Jon Þorlaksſon. var in folio".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1017. **AM. 284, 4to.** *Pap.* *$20_{,2}$ × $15_{,5}$ cm.* *15 bl.* *17. århs sidste halvdel. Defekt.*

„Hrölffs Köngs Kraka Saga Er Riede Dana vellde".

Åben plads for begyndelses-initialen. Mellem bl. 8 og 9 mangler afsnittet i Fornaldarsögur I, 38^{11}—77^{11}. Slutter med en „Wijſa M. J. S. Til Gamanz" *og* „Ønnur hinns sama" *ɔ: to viser om Rolv krake.*

Herkomst og hist.: *På det dobbelte forsatsblad, der er dannet af et brevomslag med udskrift til Arne Magnusson, har denne noteret* „Hrolfs Saga Kraka deſunt nonnulla".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1018. **AM. 285, 4to.** *Pap.* *$20_{,5}$ × $16_{,5}$ cm.* *35 bl.* *Skr. 1654.* *Begyndelsen og slutningen tilsatte af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet perg. (af samme art som AM. 283, 4to) indeholdende brudstykker af* en islandsk oversættelse af Kristian III.s ordinans (*om* bispevielse).

Hrólfs saga kraka („Hier byriar Söguna af Hrolſfe konge Kraka" osv.).

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1019. **AM. 286, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 35 bl. 17. århs slutning. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(16. årh.), der har været elegant udstyret med røde overskrifter og kapitel-initialer samt store, ornamenterede balke-initialer. På de her bevarede blade ses brudstykker af* Framfærslubálkr, Landabrigðabálkr, Farmannalög.

„Saga Bǫdvars Biarka“.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1020. **AM. 287, 4to.** *Pap.* $20_{,9} \times 16_{,8}$ *cm. 26 (12 + 14) bl. 17. årh. To forsk. hænder.*

I. **Saga Böðvars bjarka** („Hier Byriar søguna af Bødvare Biarka“). *Øverst bl. 1*[r] *har Rafn skrevet* „ | manu AM | Böðvars Bjarka Saga frá Monſr Odde Jonsſyni“, *hvormed utvivlsomt indholdet af en nu forsvunden AM*[sk] *seddel angives.*

II. **Saga Böðvars bjarka** („Hier Biriar sogu aꝼ Boduari Biarka“). *Ved sagaens slutning står med samme hånd som afskriften* „Eyolꝼur Grimolfzſon myn Eigin*n* Hand“.

1021. **AM. 288, 4to.** *Pap.* $20_{,6} \times 17$ *cm. 72 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det under AM. 286, 4*[to] *omtalte hskr. af* Jónsbók *(flerfarvede og ornamenterede initialer), indeh. brudstykker af* Mannhelgi *og* Þegnskylda.

Jómsvikinga saga („Hier Byriaſt Saga af Jömsvijkingum“).

Kollationeret med AM. 13, fol. og de herved fundne varianter antegnede i marginen.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to seddelnotitser, én egenhændig af Arne Magnusson, én nedskreven af en af hans skrivere. Der gives her anvisning til kollationeringen, og om dette hskr. oplyser A. M.* „Þeſſe Jomsvikinga Saga er ſkrifud af Jone Hakonarſyne, epter pappirsexemplare i 4to, ſem eg, ä mïnum ungu dögum, ſä hia Gudmunde Biörnsſyne i Hrafnsey“.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 7; Jómsvíkinga saga, Lund 1879.*

1022. **AM. 289, 4to.** *Pap.* $20,_6 \times 16,_5$ *cm. 47 bl. 17. århs sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra samme håndskrift af* Jónsbók *som det under AM. 286 og 288 nævnte, indeh. brudstykker af* Konungserfðir *og* Hirðsiðir.

Jómsvíkinga saga („Hier byriaſt Saga aꝼ Jöns Vijkingum“).

***Benyttelse og beskr.:** FMS XI, s 7; Jómsvíkinga saga, Lund 1879.*

1023. **AM. 290, 4to.** *Pap.* $20,_6 \times 16,_5$ *cm. 84 bl. C. 1700. Hist og her findes latinske marginal-notitser af Arne Magnusson. Af bl. 64 er ydre margen delvis bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det under forrige nr omtalte hskr. af* Jónsbók, *indeh. brudstykker af* Hirðsiðir *og* ærkebisp Jóns kristenret.

Jómsvíkinga saga („Hier Byriast Saga aꝼ Iomsvïkingum“).

***Benyttelse og beskr.:** FMS XI, s. 7; Jómsvíkinga saga, Lund 1879.*

1024. **AM. 291, 4to.** *Perg.* $21,_2 \times 14$ *cm. 38 bl. 13. århs sidste halvdel. Røde — tildels ulæselige — overskrifter, røde eller grönne initialer. Bl.* 1^r *ubeskrevet, bl.* 38^v *næsten ulæseligt, fremdeles er skriften på adskillige steder, navnlig på læggenes første og sidste side, stærkt slidt. Bl. 8 er beskadiget forneden, flere blade have desuden mindre flænger. Bl.* 7^v *og* 18^r *findes marginal-tillæg med gammel hånd. Håndskriftet ender defekt, endvidere mangler efter bl. 37 et blad.*

Jómsvíkinga saga.

***Herkomst og hist.:** I AM. 435 a, 4to bl. 57v har Arne Magnusson om denne membran noteret* „Jomsvikinga Saga, non integra. 4to. Mig minner eg hafe feinged hana fra Bæ, fra Sveine Torfaſyne“.

***Benyttelse og beskr.:** FMS XI (facs.); Ant. Russes II, 126; Jómsvíkinga saga, Lund 1879; Jómsvíkinga saga, Lund 1882.*

1025. **AM. 292, 4to.** *Pap.* $20,_7 \times 16,_5$ *cm. 55 bl. 17. årh. På bl.* 1^r *er den oprindelige skrift udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1^v—22^v. „**Jömsvïkinga ſaga** Er hellſt geingur aꝼ Vagni Äkafyni“. *Beg.* „Madur er neꝼndur Töke“, *altså med det afsnit, som i nogle hskrr kaldes „annarr þáttr“.*

2) Bl. 22v—40. **„Þättur aF Sigmundi Breftifsyni og Þrändi i Gǫtu“.**

3) Bl. 41—50r. **„Þättur aF Þrände i Gotu og Færeyingum“.**

4) Bl. 50r—54r. **„Þättur aF Hröa enum heimfka, eda flifa Hröa“.**

5) Bl. 54r—55. **‘Vǫlfa Þättur’.**

Må antages, i noget forkortet skikkelse, at stamme fra Flateyjarbók.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 7; Færeyinga saga, Kbh. 1833 (ikke benyttet).*

1026. **AM. 293, 4to.** *Pap. 19,8 × 16,2 cm. 24 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Defekt ved slutningen.*

Jómsvíkinga saga.

Begynder „Madꝛ er nefndꝛ Toki“, *nogle hskrrs „annarr þáttr“. Standser afbrudt i kap. XXXI.*

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, 7; Jómsvíkinga saga, Lund 1879.*

1027. **AM. 294, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 91 bl. C. 1700. Kun de lige sider beskrevne. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra det under AM. 290, 4to omtalte hskr. af* Jónsbók, *indeh. stykker af* Rekabálkr. *Pagineret med tallene 361—542.*

„Sagan af Häldäne Brønu|föftra“.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1028. **AM. 295, 4to.** *Pap. 19,8 × 16 cm. 21 bl. C. 1700. Skr. af den senere præst Eyjólfur Björnsson.*

Saga af Hálfdani Brönufóftra.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er af og for Arne Magnusson noteret* „Haldanar Saga Braunufoftra. Med hendi Eyolfs Biörnfsonar. ex membranâ in folio, er eg feck af Vigfufe Gudbrandfsyne“ *(ɔ: AM. 152, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1029. **AM. 296, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 15_{,8}$ *cm.* *46 bl.* *18. århs beg.* *Skr. af Þórður Þórðarson.*

Hálfdanar saga Brönufóstra.

Standser afbrudt med ordene „þau Halfdan *ok* Mafsibil".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Haldanar Saga Brônufoſtra. in fine mutila. Deſcripta ex codice meo membraneo in 4to [er eg feinged hefi af Mag. Birne Þorleifsſyne] af Þorde Þordarſyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1030. **AM. 297 a, 4to.** *Pap.* 20×16 *cm.* *24 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Magnús Einarsson.* *Åben plads for 1ste initial; hist og her rettelser i marginen med en anden hånd. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Halfdanar Brônu Föft|ra".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Halfdanar Saga Brônufoſtra kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, i Bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefr ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1031. **AM. 297 b, 4to.** *Pap.* $29_{,8} \times 19$ *cm.* *7 bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Ved hskrs slutning er begyndelsen af* „Sagan*n* aꝼ Alaꝼleck" *udstreget, ved dets begyndelse slutningen af en anden saga.*

„Sagan*n* aꝼ Halꝼdane Brønuꝼoſt*ra*".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMsk notitsseddel er sagaen* „ur bok in folio fra Jone Thorlaksſyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1032. **AM. 298, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 15_{,3}$ *cm.* *70 (28 + 38 + 4) bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Tre forsk. hænder.*

I *(28 bl.).* **Haralds saga Hringsbana** („Hier byꝛiaꝛ søgu aꝼ Haꝛallde | Hrings Bana").

Hertil må antages at høre en AMsk notitsseddel af følgende indhold: „Þeſſa Haralldz Sôgu Hringsbana hefi eg fengid hia Aſſeſſor Þormodi Torfaſyne. Mun vera med hendi Sr Johans i Laugardælum".

II *(38 bl.).* **„Sagann af Harallde Hr|ings bana“.**

Hertil hører rimeligvis en AM^sk notitsseddel af følgende indhold: „Þeſſe Haralldz Saga Hringsbana er ritud i Kaupenhafn, af Eiriki Biarnaſyne, ſem ſidan vard preſtr i Fliotzdals herade. Eg man eigi nu, epter hvada Exemplare“.

III *(4 bl.; bl. 4 beskadiget forneden).* **„Sagann af Illuga Grijdarföſtra“.**

[„Þättr af Vermunde Konge og Syne hans Upfa i Danmörk“, *der i den gamle katalog endvidere opføres under dette nummer, findes nu ikke her.*]

***Benyttelse og beskr.:** III omtales i Fornaldar sögur Norðrl. III; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh. Kbh. 1888, s. 156.*

1033. **AM. 299, 4to.** *Pap. 19,8 × 16,2 cm. 10 bl. 17. årh. slutning.*

„Fraſaga Edur Wndervyſan | af þeirri (?) **öheilu og Suikſamlegu uppa|finningu Suikarans Corfidtzar Vlfelds** Ä Islendsku ütlagt Anno 1675“.

Til grund for oversættelsen ligger det danske skrift „Corfidtz Ulfeldts listige Practicker“.

1034. **AM. 300, 4to.** *Pap. 19,3 × 16,4 cm. 5 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

‘Brevis qvædam Chronologia Danica . . Duo exemplaria’ — *sål. den gamle katalog.*

Omfatter de foran i Calendarium Nestvediense (Don. var. 52, fol.) indeholdte annaler, *så vel fuldstændig afskrevne, som i afskrift med forbigåelse af de udfyldte år.*

1035. **AM. 301, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,6 cm. 162 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 51^r plettet ved blækspild; bl. 132^v—33, 145^v—46 ubeskrevne til betegnelse af lakuner. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

Ættartal Noregs kononga.

Afskrift af samme membran som AM. 52, fol., tilhører altså recensionen A (ifg. udg. Chrania 1847) af den Fagrskinna

benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer. [Antages af E. Jónsson i hans udførlige katalogbeskrivelse for originalen til nr 545, 4to i Kristiania universitetsbibliothek.]

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 150 ff.; Ant. Russes II, 91; Norsk hist. Tidsskrift I, s. 518.*

1036. **AM. 302, 4to.** *Pap. 21,7 × 17 cm. 145 bl. C. 1700; samme hånd som i AM. 51, fol. Bl. 3v—4r ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder. Hist og her rettelser og marginal-antegnelser af Arne Magnusson og endnu en anden hånd (Torfæus?).*

Noregs kononga tal.

Afskrift af samme membran som AM. 51, fol., tilhører altså recensionen B (ifg. udg. Chrania 1847) af den Fagrskinna benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer.

Herkomst og hist.: *På et til bindets inderside fastklæbet forsatsblad har Arne Magnusson noteret* „In primâ membranæ paginâ, literis, uti ſſolet, vacuâ, recenti manu ſcriptum eſt: Konunga bok".

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 151 ff.; Ant. Russes II, 91; Jómsvíkinga saga, Lund 1879, s. XI.*

1037. **AM. 303, 4to.** *Pap. 21,7 × 17,5 cm. 215 bl. 17. årh. slutning. Skr. af Ásgeir Jónsson. Af bladene, der fra gammel tid ere paginerede, ere s. 357 (på én linje nær), 358—60, 390—94, 430 ubeskrevne. Adskillige marginal-antegnelser af Torfæus.*

Ættartal Noregs kononga.

Afskrift af samme membran som AM. 301, 4to og 52, fol. tilhører altså recensionen A (ifg. udg. Chrania 1847) af den Fagrskinna benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer.

Herkomst og hist.: *Ved afskriftens slutning har skriveren tilföjet* „Anno 1698 er þessi boc samanleſen wid Membranam sem hun er eftterſkrifut og compendium Chronicorum edur Fagrskinna kallaſt". *For Arne Magnusson er på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720"; *selv har han på et sammesteds indklæbet blad optegnet* „Þetta er Copia af Kalfſkinnsbok ſem Þormodur Torfaſon i Scriptis ſinum kallar Fagrſkinnu ſeu Compendium Chronicorum. Kalfſkinnsbokin heyrir til Bibliothecæ Academicæ Hafnienſi.

Ejusdem generis liber annar er og in Bibliotheca Univerſitatis ſub titulo Noregs konunga tal. Være ömaks vert ad conferera þeſſa bada

til ſamans, og giòra ur þeim eina edition. Þvi bader þeſſer codices eru eitt ſlags, þott vida differere, og annar ſie fyllri enn annar".

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 150 ff.; Ant. Russes II, 91.*

1038. **AM. 304, 4to.** *Pap. 20,5 × 16 cm. 365 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Skr. af Þorleifur Jónsson i Grafarkot ved Hólar — dog med undtagelse af bl. 298—362, der ere skrevne af Björn Jónsson på Skarðsá; bl. 1 og bl. 363—65, der ere senere tilsatte, skyldes yngre hænder. Bl. 187v—91 ubeskrevne; bl. 270—71 beskadigede i ydre margen. Hskr. standser afbrudt. Hist og her marginal-henvisninger.*

Noregs konunga sögur.

Indhold:

1) Bl. 1—181. Kongesagaerne fra Magnus den gode til Magnus Erlingsson incl. *Stemmende med Hrokkinskinna.*

2) Bl. 182—251r. Sverris saga. *Med flere lakuner; begyndende* „þeir sogdu" *(Konunga sögur, Chrania 1873, s. 9).*

3) Bl. 251r—365. Hákonar saga Hákonarsonar. *Ender med ordene* „Häkon af Stejne | þor" *(ib. 473).*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet 5 sedler og blade (a-e), der give oplysning om håndskriftets erhvervelse. Arne Magnusson fik det overdraget år 1703 ved en egenhændig erklæring af ejeren sr Skúli Þorláksson til Grenjaðarstaðir i Þingeyjar syssel, der nogle år i forvejen havde givet oplysninger om det og dér anslået dets alder til c. 80 år. Men da han havde udlånt hskr., og dette ved fremlån var gået gennem flere hænder, blev revindikationen, som det synes, noget besværlig.*

Benyttelse og beskr.: *FMS VI, 3; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 89.*

1039. **AM. 305, 4to.** *Pap. 19,3 × 16,5 cm. 8 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Skrevet på de brækkede blades indre kolonner.*

Úr Kristnisögu meistara Adams.

Afskrift af det pågældende stykke i Flateyjarbók; af Arne Magnusson rettet og udfyldt efter AM. 415, 4to, hvortil sigtes ved påskriften bl. 1r „Ex membrana meâ ubi langfedgatal".

1040. **AM. 306, 4to.** *Pap. 19,7 × 15,5 cm. 39 bl. C. 1700. To forsk. hænder. Enkelte tilföjelser af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Magnúss saga Olafssonar,** *de 15 første kapitler til ordene* „oc ſa eigi konung *(ɔ: Kálf)* i fylkingu“.

2) Bl. 23—39. **Latinsk oversættelse af nævnte stykke,** *med overskrift* „Vita Regum Norvegiæ“. *Torfæus' hånd?*

1041. **AM. 307, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,6 cm. 28 bl. C. 1700. Rettet af Arne Magnusson; hist og her rettelser med en anden hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—15r. **Saga skálda Haralds konungs hárfagra** („Her heꝼr sogu skallda Harallz | konungs Harꝼagra“).

2) Bl. 15v—18r. **„Af Upplendinga konungum“.** *Overskriften tilföjet af Arne Magnusson.*

3) Bl. 18r—28. **Af Ragnars sonum** („Her ſegir af Ragnars ſunum oc hverſu | margir k*onun*gar eru komnir af þ*ei*m“. *A. M.s hånd*). *Standser bl. 28v, l. 4 med ordene* „yꝼir vm“.

Afskrift af det tilsvarende stykke i Hauksbók med åben plads for mange ulæselige steder, hvilke lakuner tildels senere ere udfyldte af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I; FMS III.*

1042. **AM. 308, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 69 bl. 17. århs slutn. Adskillige marginal-notitser.*

Noregs konunga sögur („Konunga Saugur | eru heꝛ Ritaþaꝛ“). *Heimskringla forfra til slutningen af Harald gråfelds saga. I de to sidste kongesagaer ere versene udeladte; af henvisninger fremgår dog, at de have været bestemte til andensteds at afskrives.*

Herkomst og hist.: „Med hende Sr Helga“ *meddeler den gamle katalog om dette håndskrift.*

1043. **AM. 309, 4to.** *Perg. 26 × 21 cm. 48 bl. Skr. 1498. Tospaltet med undtagelse af de ti sidste blade, hvor skriften bliver noget större.*

Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 1v forekommer en mindre miniatur. Fin og gnidret skrift, tildels vanskelig at læse på grund af slid og pergamentets mindre gode beskaffenhed. Bl. 6, 13, 29 have aldrig udgjort mere end en enkelt kolonne, bl. 6 og 13 afsmalnende nedefter. Lægget bl. 27—33 er hullet og beskadiget foroven og forneden nærmest ryggen, bl. 36—37 på samme måde skrøbeligt; bl. 39 slidt og hullet. Defekt.

Indhold:

I. **Excerpt af Flateyjarbók.**

1. Ólafs saga Tryggvasonar (bl. 1—25v) — *indledet med en „ættartala“ og* „hverır konungaʀ ſtyʀt hafa noʀegı“ *svarende til Flateyjarbók I, s. 27—29. Teksten i Flateyjarbók er forkortet og omredigeret; således følge her efter de to nævnte stykker kap. 36 og 37, og derpå tager selve hovedfortællingen fat med större initial og overskriften* „hıer er olaꝼur konungʀ tʀygua ſon ꝼæddur ȷ holmanum med ſıg . .“. *Af originalens „þættir“ ere følgende medtagne:*

a) ‘þáttr þorvalds tasalda’ (bl. 10rb—11ra).

b) ‘þáttr Finns ok Sveins’ (bl. 11va—12rb).

c) ‘þáttr Rauðs hins ramma’ (bl. 12rb—v).

d) ‘þáttr þorsteins skelks’ (bl. 15r).

e) ‘þáttr Indriða ilbreiðs’ (bl. 16rb—17rb).

f) ‘Gauta (*eller* Gauts) þáttr’ (bl. 21).

g) ‘þáttr þorsteins uxafóts’ (bl. 21vb—23vb).

h) ‘þáttr af Norna-Gesti’ (bl. 23vb—25rb).

i) ‘þáttr Helga þórissonar’ (bl. 25rb—v).

2. þáttr af Sneglu-Halla (bl. 25vb—26) — *defekt, ender med ordene* „uel haꝼa tıl vnnıd h“, *Flatb. III, s. 424.*

II. **Laxdæla saga.** Bl. 27—34va.

Begynder defekt med ordene „bollı uar þar ȷ́ felí“, *Laxd. s. 240.*

III. **Eyrbyggja saga.** Bl. 34va—38. *Med overskrift* „Hıer heꝼur eyʀ byggıv *ok* er god ſaga“. *To brudstykker.*

Bl. 34—35 *fra sagaens begyndelse til* „fem þıngʀt haꝼdí uerít“ *(Eyrb. 1864, s. 12[20]).*

Bl. 36—38 *beg.* „ſvell enn þıʀ ꝼellu“, *ender* „þeʀ lògdu þetta þoʀoddı tıl“ *(Eyrb. 1864, s. 20[18]—50[17]).*

IV. **Njáls saga.** Bl. 39—48. *Fire brudstykker.*

Bl. 39 *beg.* „ec þat ſeger atlı“, *ender* „eıgı ſkal þat ſegır ſıg|mvndı“ *kap.* 38^{8}*—*42^{18}.

Bl. 40 *beg.* „ecke vın fæll. bıoda“, *ender* „tok ſmala heſt“ *kap.* 49^{82}*—*54^{18}.

Bl. 41—47 *beg.* „J nefıd *ok* buaz“, *end.* „eıgı ſvo ꝼarıd haꝼa“, *kap.* 62^{52}*—*89^{74}.

Bl. 48 *beg.* „Nıall mæltı huerıa“, *ender* „[yꝼır] markaı ꝼlıot“, *kap.* 118^{1}*—*120^{54}.

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Bæjarbók“) i Njála II, s. 685—91.

Herkomst og hist.: *I stykket* 'hverir konungar stýrt hafa Noregi' *bl. 1ra gives (l. 36—39) følgende oplysning om membranens alder* „hann var þa konungr er ſu | bok uar ſk[rıꝼu]d er þessı bok uar eptır ſkrıꝼud þa var lıdıt ꝼra hıngad | bvıd uorſ h[er]ra ıesv chrıstı. M. CCC. LXXX. *ok* ſıau aar. enn nu erv | [fra hans hıngadburd er] ſıa bok er ſkrıꝼud. M. CCCC. nıvtıgır *ok* atta aı“. *I nedre margen findes hist og her med rødt blæk antegnelser af skriveren, dels nogle* o r d s p r o g, *dels (bl. 17v) følgende oplysning om ejeren* „Jon oddſ ſon aa mıc | *ok* er eckı [nema] hanſ eıgn“. *Til håndskriftet høre to AMske sedler, og endvidere omtales dette hskr. i AM. 435 a, 4to bl. 58v. Bl. 1—26 er* „feinged af Mag. Jone Wid hefur fyrrum heyrt Skalholltz kirkiu til. eda *og* leiged i Skalhollte epter af bokum Mag. Bryniolfs þö mun hitt helldur vera“; „communicavit Th. Th.“ *siges der på de to sedler om dette fragment. Resten — hvoriblandt også skulde være et stykke* „ur Grettis Sögu“ *(hvis dette da ikke er en forveksling med Njála-fragmenterne) — mener A. M. at have erholdt* „fra Bæ i Floa“, *måske med undtagelse af nogle af Njála-bladene.*

Benyttelse og beskr.: *Nials-saga, Havniæ 1809; Fornaldar sögur Norðrl. I (Nornag.); FMS I, III; Grönl. hist. M. I, 507, 508—9; Ant. Amer. s. 216 (Eyrb.); Ant. Russes I, 393, II, 238, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864 Icelandic Reader, Oxford 1879, s. 346—47 (Laxd.); Flateyjarbók, Chrania 1860—68, s. V—VI; Njála I, Kbh. 1875, s. X—XI; Icelandic sagas I, London 1887, s. XXIX (cit. som fol.); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 12.*

1044. **AM. 310, 4to.** *Perg.* $22_{,5} \times 13_{,7}$ *cm. 45 bl. + 3 forangående ubetydelige bladstumper, af hvilke dog den 3dje er aldeles ubeskreven. 13. årh. sidste halvdel. Af Arne Magnusson pagineret 1—98, idet bladstumperne ere medregnede, dog således at den første (ubeskrevne) side ikke er medtaget. Endvidere medregnes (som s. 44—47) to til betegnelse af lakune indsatte, ubeskrevne papirsblade. Røde overskrifter og initialer. Hist og her findes yngre marginalia, i ydre margen dog beskadigede ved beskæring. Det*

ved s. 26—27 betegnede blad har en mindre beskadigelse af ydre hjörne, bladet s. 66—67 har kun halv störrelse.

Indhold:

1) S. 1—98. **Ólafs saga Tryggvasonar** — *opr. forfattet på Latin* af munken Oddr Snorrason.

Sagaen har opr. begyndt på første blads inderside, hvor nu kun et ubetydeligt brudstykke nederst til höjre er tilbage; af det følgende blad er en trekantet stump nærmest ryggen bevaret, af tredje blad er kun en rest af indre margen tilbage. Det første hele blad (signeret 6—7) begynder „yꝼer oc þuılıker luter", *hvorefter en halv side er ubeskreven.*

2) S. 99. [a]) Tíu laga-orð guðs.

[b]) Tíu undr Egiptalands.

Stykket [b]) ender defekt med ordene „gaꝼ gvð moyſı lǫg þa⁊ er", *idet sidste blad i codex mangler. S. 99 særlig hånd.*

Herkomst og hist.: *Angående defekterne i denne codex har Arne Magnusson udtalt sig udførlig på to foran indklæbede, sammenhængende papirsblade; på andre blade sammesteds er for eller af A. M. afskrevet pergamentsstumperne foran i codex og småstykkerne på sidste side (denne sidste afskrift udført, endnu medens membranen var „in bibliotheca Wilh. Wormii"). Angående håndskriftet, der oprindelig har været indbundet sammen med AM. 68, fol., henvises i øvrigt til dette nr.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 234; FMS (1), X; Saga Ólafs konungs Tryggvasonar, Chrania 1853, s. V, XXI—XXII; Ant. Russes I, s. XXVII, 414 (facs.); K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Jómsvíkinga saga, Lund 1879.*

1045. **AM. 311, 4to.** *Pap. $19_{,5} \times 15_{,5}$ cm. 135 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Med rettelser, marginalnoter og tre seddel-tillæg af Arne Magnusson.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom fra Iisland med Admiral Raben 1720".

1046. **AM. 312, 4to.** *Pap. $19_{,6} \times 15_{,2}$ cm. 119 bl. C. 1700; de første ni linjer skrevne af Ásgeir Jónsson. Enkelte rettelser af Arne Magnusson.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſa bok eignadizt eg 1719. af Sr Olafe Olafsſyne. Enn hann hafde feinged hana i Norege, af ſidara manne konu Asgeirs Jonsſonar".

1047. **AM. 313, 4to.** *Pap. 19,8 × 14,9 cm. 222 bl. Skr. 1657 af Sigurður Jónsson på Fróðá. Pagineret 1—442, idet tallet 72 er tre gange gentaget. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Indhold:

1) Bl. 1—70. **„Sagann Aff Olaffe Konge | Triggua Syne".**

2) Bl. 71—222. **'Nockrer Saugu þætter sem heyra til sogu Olafs Kongs trigua sonar':**

a) „Þattur af Sueine og Finne Sueins | Syne". *Bl. 71—79r.*

b) 'Saugu þattur aff Barde digra'. *Bl. 79v—86r.*

c) „Saugu þattur Af Norna | Giefte". *Bl. 86v—101r.*

d) „Saugu þättur af Indride | Il Breid". *Bl. 102—120r.*

e) 'Þättur aff Þorſteine vxaföt'. *Bl. 121—39.*

f) 'Sògu þättur aff þeim Kongum tueimur Hiedenn og Hognna'. *Bl. 140—51r.*

g) 'Sògu þättur af Þorsteine og Helga Norſkum' ɔ: Þáttr Þóris Helgasonar. *Bl. 152—56.*

h) 'Sògu þättur af Þörſteine Bæar mägne'. *Bl. 157—75r.*

i) 'Þattur af Roguallde J æruyk og raud Ramma'. *Bl. 175v—84r.*

k) 'Sògu þättur wmm Suoldrar Bardaga'. *Bl. 185—217r.*

l) 'Gauta þattur'. *Bl. 218—22.*

Herkomst og hist.: *Foran findes indklæbet dels en AM[sk] seddelnotits* „Olafs Saga þeſſe hefr vered eign Jons ä Hialla fòdur Asgeirs", *dels en rest af det gamle forsatsblad; dette bærer følgende attestation i dansk-islandsk sprog* „Þeſsa boek er vel Schriffuen Aff ... | [S]igurder Jonſsön Bunde a Frodaae i Sn[e]fieldznæs Syſſsel a Iſslande A þ[ui Are] | þa mann Schrieff effter hingad B[urd] . . . | Herras Jeſsu Chriſti 1657" *med en ulæselig underskrift. Derunder er med en anden hånd skrevet* „Þeſsa Bök A Gudrun Asgejrs Dötter | Huezia Hennj Gaff Hejdurlegur Kienniman S. Benj dict Peturſson Ad Heſtj þann 16 Junj 1673 | Jon Jonſson meh".

1048. **AM. 314, 4to.** *Pap. 20,6 × 16,3 cm. 140 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginalnoter af Torfæus.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladets inderside har skriveren antegnet* „Saga Ol*afs* kon*ungs* Trygvaſonar | auctore Oddo Monacho". *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. No 7, in 4to".

1049. **AM. 315, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 344 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte tilföjelser af Arne Magnusson og nogle senere rettelser. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af Morkinskinna, går altså fra Magnus den gode til Sigurd Haraldssons sidste kamp i „saga Inga konungs ok bræðra hans", hvor efter ordene „mioc gengit af hendi | honom" *resten mangler.*

Benyttelse og beskr.: FMS VI, 4.

1050. **AM. 316, 4to.** *Pap. 19,2 × 15,6 cm. 247 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson med undtagelse af bl. 1, der skyldes en AMsk skriver. Sidevis pagineret, men ved indbinding er en del af tallene bortskåren.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af membranen AM. 66, fol. (Hulda), begynder altså defekt i Magnus den godes saga (16. kap.) og går til Magnus Erlingsson incl.

Benyttelse og beskr.: FMS VI, 2; Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877.

1051. **AM. 317, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,3 cm. 24 bl. 17. årh. Forskellige hænder.*

Begyndelse og prøvestykker af **Húsafellsbók** *ledsaget af* Arne Magnussons udførlige oplysninger.

Det synes at fremgå, at det nævnte håndskrift har indeholdt „Noregs konunga sögur“ i en kompilation, for hvilken tildels Peder Claussöns danske oversættelse af Heimskringla ligger til grund. Sml. dog hvad under AM. 66, fol. af Arne Magnusson er anført om 'Húsafellsbók's forhold til Hulda.

1052. **AM. 318, 4to.** *Pap. 19,5 × 16,7 cm. 91 bl. Skr. 1664 af præsten Helgi Grímsson. Bl. 1 og 91 reparerede. Hist og her marginaltilföjelser.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af membranen AM. 66, fol. (Hulda).

Herkomst og hist.: *Bl. 1 (forsatsblad) indeholder følgende påtegning af skriveren* „Sögur þeſsar aƒ Noregs | Kongum heƒur ſkriƒad Helge p. Grímsſon | og er kver þetta hans eign | Anno MIOCLXV“. *Ved sagaens slutning findes ligeledes skriverens navn samt årstallet* „A° 64“.

1053. **AM. 319, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,5 cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Ólafsvísur — om Magnus den godes fødsel.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er af Arne Magnusson noteret* „Viſa um getnad og fæding Magnuſſ kongs goda, ſonar Olafs Helga, Noregs kongs. ur bok in 4to minori, fra Þordi Petursſyne ä Holmi. var þar inne ſkrifud med grey hendi, ecki gamalli“.

Benyttelse og beskr.: *Íslenzk Fornkvæði II, 141—47.*

1054. **AM. 320, 4to.** *Pap. 19,7 × 16 cm. 20 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„Sögu-þättur aƒ Olaƒe kongi | er kalladur var Digurbeinn“.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske sedler med oplysninger om håndskriftet; det er en afskrift* „ur bok Sr Þordar Jonsſonar. j folio med hende Sra Jöns Ellendz sonar“.

1055. **AM. 321, 4to.** *Pap. 19 × 15,3 cm. 145 bl. 17. årh.s sidste halvdel. Ifg. den gl. katalog skrevet af sr Halldór (Jónsson) på Reykholt. Pagineret 1–288, idet tallene 251—52 ere gentagne.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar.

Uden prolog, standser ufuldendt med ordene „gꝛoꝼo þeir dyki" *(FMS V, 137). Skal stamme fra en original, som står AM. 61, fol. nær.*

1056. **AM. 322, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,3 cm. 23 bl. 17. årh. De fire sidste blade mere eller mindre beskadigede.*

Olav den helliges saga *(fragm.).*

Brudstykker, i halvdansk sprog, hvortil hører følgende titelblad: „Ein Hiſtoria | W da oc ſa (!) Krönicha Kong Olaffs. | Harallds ſonar, ſom Regierade i | Noreg oc var Kalladur Ol|affūr hin Helge effter | hans Dauda, huor ad ſkede a Stikla|stodum Samannſkriffud effter en Gamel Norſk | Kronichu Bog Anno 1649".

Indholdet omfatter sagaens begyndelse til ind i kap. 17 og derefter to fragmenter, hvert på to blade, svarende til „Saga Ólafs konungs ens helga", Chrania 1853, kap. 18—47 (beg.), samt partier af kap. 48—50 og 54—56.

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer navnet* „P Septimii", *og på forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet* „Ex bibliotheca Septimio-Roſtgardiana, ſed mea nunc ſunt". *Endvidere oplyser han med hensyn til de fire sidste blade* „þesse 4. blȯd voru lymd ä ſpiȯlld ä qvere er eg feck af Magnuſe Magnuſſyne ä Eyre i Seidisfirde; kvered var (ſem framan ä þvi ſtöd) ſkrifad af tilſkipan Ara bonda Magnuſſonar M. D. IVC. ɔ: 96. Enn þad var, öefad, ſidar ſett i þad band, ſem nu er þad ï, Eg true af forlage Magnuſar Magnuſſonar. Og kynni Magnus hafa haft þeſſe blȯd utanlands fra".

1057. **AM. 323, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 140 bl. (+ 2 ved s. 107 og 265 indsatte tillæg). 17. årh. De sidste 2½ sider ere skrevne med en særlig hånd, vistnok den samme, der har skrevet de nævnte tillæg og flere marginal-tilföjelser. Pagineret 1—278, idet det sidste blad, hvoraf kun to linjer ere beskrevne, opr. ikke er betegnet ved noget tal. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar („Her Hefft Saga hins Helga Olafs Kongs Haꝛ|alldſsunar").

Ligesom AM. 321. 4to afskrift af en AM. 61. fol. nærstående original. Dog er fortællingen fortsat efter ordene „gꝛoꝼo þeiꝛ dyki“ *med* $2^1/_2$ *side tillagt efter mbr. AM. 325 VI, 4to, endende* „baꝛð ſva, at þoꝛꝼiɴnꝛ“.

Herkomst og hist.: *Bl. 139v er af 2den hånd i marginen tilföjet* „Þetta *(ɔ: miraklet med brødenes forvandling)* ſkedi j Gaꝛtlandi j Bevoꝛ ſokn, Ao 1313. *og* liggia 3 Steinar ſem uꝛdu uꝛ þeszu deigi enn jnn j Bevoꝛs kirkiu til minnis þennann dag, Ao 1633“.

1058. **AM. 324, 4to.** *Pap. 18,9 × 16,3 cm. 33 bl. 17. århs beg. Hist og her marginal-forklaringer.*

Rauðólfs þáttr.

Titel: ‘Raudölfs þättur. Sem jnnehelldur . . . Og er han eirn partur wr hiſtoriu Olafs Kongs Harallds Sonar hins helga’. *Derefter følger på parallelle sider* den islandske tekst og dansk oversættelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þennann Tractatum hefe eg feinged fra Biskupenum Domino Chriſtiano Wormio“. *Vistnok O. Worms hånd findes i de under titlen tilföjede ord* „Spectat hic tractatus ad Hiſtoriam Olai Sancti“.

1059. **AM. 325 I, 4to.** *Perg. 21 × 16,5 cm. 18 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og temlig råt kolorerede initialer.*

Orkneyinga saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „maɴ ganga ſ[er] tıl handa“, *ender* „haꝼt ſkıcıv rac(ka)“. *Icelandic sagas 1, s. 49—52 (Orkn. saga s. 70—76).*

Bl. 2—10 *beg.* „ok ꝼ[anz] at þæſſvm overkvm“, *end.* „husa bær ok ſtoþ ı hall(endı)“, *ib. 81—113 (O. s. 134—88).*

Bl. 11—12 *beg.* „(bal)ldꝛ vıd dyʀ atıalldı“, *end.* „Eɴ þeır ſkyll(dı)“ *ib. 154—62 (O. s. 268—84).*

Bl. 13—18 *beg.* „mannz aɴaſſ *(sål.)* þeır ſendv“, *end.* „ok er Sveınn heyrþı“, *ib. 178—200 (O. s. 316—64).*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende notitsseddel bemærker Arne Magnusson, at han har fået disse fragmenter* „ur ymſum ſtödum ä Islande“, *og en tilsvarende bemærkning findes i AM. 435 a, 4to, bl. 54v.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X (hertil facs. III); Flateyjarbók, Chrania 1868. s. VIII; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. XCIV; Icelandic sagas I, London 1887 (cit. som C), s. XX ff., XXXVI (facs.).*

1060. **AM. 325 II, 4to.** *Perg. 15 × 13,3 cm. 25 bl. (24 + 1 a). Tospaltet. 13. århs 1ste halvdel. Åben plads for overskrifter og initialer. Enkelte samtidige og senere marginaltillæg. Bl. 19 er beskadiget ved indre margen, bl. 1ᵃ er resten af et blad, der er helt bortskåret på 1—2 bogstaver nær i hver linje, nærmest indre margen. To lakuner, samt defekt ved begyndelsen og slutningen.*

Agrip af Noregs konunga sögum.

M. h. t. den nærmere beskrivelse ligesom angående indholdet af de hertil hørende AMˢᵏᵉ notitssedler a—f henvises til den diplomatariske udgave.

Herkomst og hist.: ***Foruden hvad de nævnte AMˢᵏᵉ notitssedler meddele, indeholder AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 54ᵛ—56 herom følgende*** „Compendium Hiſtoriæ Norvégicæ, undiqve mutilum, alias fragmentum rariſſimum. 4ᵗᵒ minori. Komid til min fra Þordi Jonsſyne. en*n* fyrer þ*ad* var þad i eigu Þorgeirs Jonsſonar, ſem þad feck . . . *(sål.)*.

Fragmentum hiſtoriæ Norvegicæ in octavo. (þad ſem eg feck af Þorde Jonsſyne, en*n* han*n* af Jone Hakonarſyne) eignadeſt Þorgeir Jonsſon (mägur Gudmundar Arnasonar i Heyneſe) ä Kalaſtôdum ä Hvalfiardar ſtrônd fyrer 10. eda 11. ärum (fra 1707 ad reikna). Þad hafdi næſt f*iri* han*n* ätt Þordur Illugaſon Vigfuſſonar, brodurſon Orms i Eyum, og hôfdu þeſſe blôd vered langfedga eign þeirra fedga allt fra Vigfuſe Jonsſyne fordum Syſlum*anni* i Kios. Secundum traditionem þess folks.

Þegar han*n* feck þeſſe blôd, voru þau eins mutila *og* nu eru þau. Var *og* þar ſem Þorgeir þau feck, eck*er*t meira, ecke helld*ur* neinſtadar þar um kring ä ſtrôndinne, ſo vïtt Þorgeir inqvirerad gat, ſem han*n* ſegeſt m*ed* flid giôrt hafa.

Eingar utſkrifter ætlar Þorgeir þar af vera, ad vïſu ſeigeſt han*n* eckert ſlikt nockurn tïma ſied hafa. Dixit coram 1707. Þorgeir atti eigi leinge þetta fragment, helldur feck þ*ad*, ſo mutilum ſem þad var, Jone Hakonarſyne, en*n* h*ann* Þorde Jonsſyne ſem ad*ur* er ſagt. Jon Hakonarſon af mi*er* adſpurdr, meinar eingar utſkrifter þar af vera i landinu, og ſeigeſt alldrei þvilïkt neitt, fyrr edur ſidar, ſied hafa".

Benyttelse og beskr.: ***Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie II, Chrania 1834, s. 273—335; FMS X; Frumpartar ísl tungu, s. XXXVIII—XL; Ant. Russes II, 85; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . . Sprache, s. 619 ff.; Krania Vidsk. Selsk. Skr. 1875; V. Dahlerup, Ágrip af Noregs konunga sögum, dipl. udg. Kbh. 1880; Corpus poet. bor. s. XL; Gött. gel. Anz. 1884, nr. 12.***

1061. **AM. 325 III α—β, 4to.** *Perg. C. 1300.*

Orkneyinga saga — *fragmenter af to codices.*

α (20 × 14,9 cm. 2 bl. Svage spor til farvede initialer og overskrifter; ydersiderne, særlig 2ᵛ, stærkt slidte).

Bl. 1 *beg.* „[ok] let ꝼretta“, *ender* „þat *var* eınn dag“, *Icelandic sagas I, s. 51—54 (Orkn. saga s. 72—80).*

Bl. 2 *beg.* „*ok* ꝼlaug [aptr] ı gegnv*m* hoꝼvðıt“, *ender* „Kolr kala ſo*n* gerðız lendꝛ“, *ib. 69—73 (O. s. 110—16).*

β (22,4 × 15,9 cm. 1 bl.). Beg. „var vıð bvın þo*r*ꝼınr“, *ender* „Oc þa er he*rr* ſa var“, *Icelandic sagas I, s. 34—40 (O. s. 40—50).*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons påtegning på omslaget er α erholdt* „fra Sr Snorra Jonsſyne 1721“. *α er af samme codex som AM. 598 I α, 4to. β har ifølge hånd og format hørt sammen med AM. 162 E, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X (hertil facs. I [β] og II [α]); Flateyjarbók, Chrania 1868, s. VIII; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. XCIV; Icelandic sagas I, London 1887 — α (facs.) cit. som β og b, β cit. som a og SL — s. XIX ff., XXXVI; Sml. Möttuls saga, Lund 1877, s. 35.*

1062. **AM. 325 IV** *α—β*, **4to.** *Perg. 13—14. årh.*

α (20,8 × 14 cm. 2 smhg. bl. Den stærkt slidte skrift er på mange steder senere opfrisket).

Ólafs saga hins helga *(fragm.).*

Det vanskelig læselige brudstykke begynder med ordene „laꝩpa ınetıt“, *Olafs saga hins helga, Chrania 1849, s. 74. På omslaget har Arne Magnusson betegnet indholdet som* „Ex Miraculis Sancti Olavi“.

β (18,8 × 13 cm. 2 bl. Af bl. 1 er ydre halvdel forneden bortreven. Stærkt slidte og sværtede, hist og her bogstaver senere opfriskede).

Ólafs saga hins helga (?).

Det næsten ulæselige fragment henføres til Olav den helliges saga; en indlagt seddel af Arne Magnusson synes at antyde, at denne ikke har formået at bestemme det.

Benyttelse og beskr.: *Nævnt (men næppe benyttet) FMS IV, Ant. Russes I, 427.*

1063. **AM. 325 V, 4to.** *Perg. 21,9 × 16,6 cm. 94 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, afsnitsinitialerne stærkt ornamenterede. Bl. 1[r], ubeskrevet, er*

af Arne Magnusson overklæbet med hvidt papir, bl. 94, af hvilket den første fjærdedel senere er udfyldt, ligeledes opr. ubeskrevet. Af bl. 1 er et större stykke forneden afrevet; bl. 34, 40, 43 beskadigede ved beskæring, af hvert af de to sidste er desuden en strimmel løsskåren; på bl. 43v har Arne Magnusson udfyldt nogle tabte bogstaver. Defekt på flere steder.

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1—32 *beg.* „Ari en froði“ *(prologens begyndelse), ender* „alla ſatt *ok* vınattv *við* Ol*af*“, *FMS IV, 183.*

Bl. 33—36 *beg.* „domr ſe vnd*er* m*er*“, *end.* „h*ann* ogvrlıgı þıc(kıa)“, *ib. 227—45.*

Bl. 37—79 *beg.* „v*m* eyrındı þıtt.“, *end.* „En*n* nv ætla ek“, *ib. 257—V, 67.*

Bl. 80—91 *beg.* „þıner. kalfr ſv*arar*“, *end.* „En gavfvglıgı“, *FMS V, 76—140.*

Bl. 92 *beg.* „at fætrnır bað*er* lagv“, *ender* „En*n* ſa goðı b(ondı) . . . | (oð)rv *við* kom(a) . . .“, *ib. 144—48.*

Bl. 93 *beg.* „helgv mey marıam“, *ender* „þrotan allan*n* *ok* ſva mık|ín ok mıvkr *ok* letr var*þ* h*onum* þe“, *ib. 214—24.*

Bl. 94r *(hånd fra c. 1400).* Latinsk hymne til Magdalena, *14 linjer.*

Herkomst og hist.: *På indlagte sedler har Arne Magnusson fremhævet håndskriftets defekter; om bl. 35—36 oplyser han endvidere* „Þeſſe 2. blöd feck eg 1706. af ſyne Biörns Peturſſonar ä Buſtarfelle, en*n* h*onum* hafde þau feinged Sr Olafr Eiriksſon ä Hiallta ſtad“. *Endvidere hører sandsynligvis herhen en seddel, der oplyser om beskaffenheden af bl. 1r. I AM. 435 a, 4to bl. 42v—46 findes om denne codex følgende* „Olafs Saga Helga. 4to. Vantar mikid i. hana hefi eg feinged af Amtmanni Müller. er komin fra Arna Gudmundzſyne i Billdudal, hvers langfedga eign hun hafde vered.

NB. vera kan*n* [Imò ita eſt.] ad *þesse* Olafs ſaga hafi ſtoru*m* ſkerdſt ä Beſſaſtödu*m* medan hun þar lä adur en*n* eg hana eignadizt. þvi tvö blöd ur henni voru utanum prentada bök in*n*bundna ſem Amtman*n* Müller liede mier; hver eg þ*ar* utanaf tök. K*ann* eins um fleire fared hafa.

Nockur blöd þ*ar*ur feck eg af Amtm*anni* 1704. ä Alþ*inge*.

Tvö blöd ur þeſsarre ſömu Olafs ſögu Helga, fieck eg 1706. af Petre yngra Biörnsſyni (fra Buſtarfelle) hver han*n* feinged hafde hiä Sra Olafe ä Hialltaſtad, ä þeim fyrſtu ärum ſem Sr Olafur var ä Hialltaſtad. Þau munu ſlædſt hafa frä Amptman*ne* til Þingeyra, og þar komid til Sra Olafs [nempe iſtaru*m* rerum negligens vir ita codicem tractavit].

Olafs Sögu Helga 4to. feck Jon Erlendzſon ä Kambe i Kroksfirde (Garpsdal) af Arna Gudmundzſyne i Billdudal. Og fra Jone kom hun til Amtman*ns* Müllers. Þegar eg hana feck af Müller, vantadi mikid i hana, liet eg Arna epterſpyria hvert ecki neitt viſſe til þeſs er i hana vantadi,

ſvaradi *hann* ad þad ſem i hana vantadi, hefdi vantad ſo leingi ſem *hann* hefdi tilvitad (*þad* hefur vered ad ſkilia, ad i ſin*ne* veru hefdi eck*ert* ur hen*ne* fargaſt, en*n* hvert mikid i hana vantad hafe, þä hun frä Arna för, hefur *hann* vel ecki vitad, lïtt lærd*ur* *madur*). þad er an*nars* vïſt ad bokin hefur i Amtmanns höndum ſkierdſt, og blöd ur hen*ne* tapaſt, vide alibi, en*n* hvört hun hafe heil vered, þä hun vid Arna ſkilde, er öhægt til ad gieta.

Olafs Saga Helga 4to var heil, þä Jon Erlendzſon hana af höndum liet, *firi* utan 4. blöd ſem voru med hende Sr Jons Olafsſonar, er *hann* þar i hafde ſkrifad. Bokina feck Jon af Arna Gudmundzſyne i Billdudal.

Torfi Jonsſon gantadi bokina af Jone Erlendzſyne, lofade h*onum* betalinge fra Amtmanni, en*n* *hann* feck eckert. Jon Erlendzſon coram."

Benyttelse og beskr.: *FMS IV—V (under mærket D); Ant. Russes I, 427.*

1064. **AM. 325 VI, 4to.** *Perg. 28,8 × 21 cm. 43 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 1 er kun 1ste kolonne (noget beskåret forneden) bevaret, bl. 2 og 43 ere beskadigede ved beskæring, af bl. 5 er noget af ydre margen bortskåret, flere blade have småhuller og fugtighedspletter. Adsk. defekter — fremhævede ved påtegning på nærmest foregående blad.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1—6. *Forfra (prolog incl.) til* „ſteında ravnd“, *FMS IV, 59.*

Bl. 7—15 *beg.* „ıþrandheımı“, *end.* „at ek em her kómin*n*“, *ib. 68—137.*

Bl. 16—18 *beg.* „en æıngı kun*n*ı h*onum*“, *end.* „gallt h*ann* h*onum*“, *ib. 179—202.*

Bl. 19—36 *beg.* „(b)eıddı j*arl* þess“, *end.* „tı*l* fueꝼns. aꝛnlıotr“, *ib. 225—338.*

Bl. 37 *beg.* „J lǫgen*n* *ok* hellt“, *ender* „vıd yðꝛ at taka. eðꝛ“, *FMS V, 41—48.*

Bl. 38—43 *beg.* „(hu)ſı en þorgılſ bondı“, *end.* „*ok* bavd ſva at [hann]“, *ib. 96—141.*

Skal stemme med Chrania-udgaven, 1853.

Herkomst og hist.: *Påskrifter fra c. 1600 forekomme i nedre margen bl. 27^r og 42^v, henholdsvis med personnavnene* „eınaꝛ þoꝛbıaꝛnaꝛ ſon“ *og* „Odduꝛ Jonſson“. *Med undtagelse af bl. 1 og 37 (se sedlerne hertil) synes Arne Magnusson at have erholdt hele håndskriftet fra et og samme sted; om prologen*

bl. 1ʳ udtaler han sig udførligere og fremhæver dens overensstemmelse med den i Olavs saga fra „Bæ á Rauðasandi".

***Benyttelse og beskr.:** FMS IV—V (under mærket G); Ant. Russes I, 427.*

1065. **AM. 325 VII, 4to.** *Perg. 25,5 × 18 cm. 41 bl. 13. årh. Røde overskrifter og, som regel, røde initialer; fin og sammentrængt skrift. Bladene ere temlig slidte, med rifter og småbeskadigelser. I marginen findes adskillige senere kradserier, og hist og her er skriften opfrisket. Af bl. 1 er en stump foroven afrevet. Bl. 5, 24 og 40 have lidt ved beskæring. Defekt.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1 *beg.* „h*onum* þ*at* vald", *ender* „er eɪɴ ƿar rı(kaftr)" *FMS IV, 14—21.*

Bl. 2 *beg.* „eꝼ oꝼan ƿerı a boꝛıþ.", *ender* „g*ra*mr letzc | [ƿ]ılıa", *ib. 49—62.*

Bl. 3—8 *beg.* „ſtrangr hıttı þar", *end.* „kvn*n*ı h*ann* ſér þan*n* [ꝼ]ag(nad)", *ib. 73—140.*

Bl. 9—29 *beg.* „ſvmer a hæıþmoꝛk.", *end.* „æn með an*n*an a*r*nv(ndr)", *ib. 148—352.*

Bl. 30 *beg.* „En er þe*ı*ꝛ kendo", *end.* „ꝼlytía ſkíp ſín a*r*ſtr", *ib., 361—72.*

Bl. 31—34 *beg.* „Þoꝛarın*n* hæt ma*ðr*", *end.* „verıt ꝼv|ſaztr tıl", *FMS V, 5—39.*

Bl. 35—39 *beg.* „þa ſpurðe h*ann* t*ı*l ſanz", *end.* „þe*ı*r þ*or*gılſ ꝼe*r*þ ſína", *ib. 51—98.*

Bl. 40—41 *beg.* „(loꝼtun)ga oꝛtı v*m* ſuein k*onung*", *end.* *(næsten ulæselig), ifg. FMS* „ekki fjölmennr. þat", *ib. 108—32.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson, at håndskriftet er kommet fra Jón Böðvarsson; bl. 37 er* „feinged af Monſr Jone Þorkelsſyni fra Niardvik, 1719 i Kaupenhafn, En*n* h*onum* var þ*ad* ſendt fra Islande ſama är. hafde vered utanum eitt hans kver þar, og hafde han*n* ſvo epter þvi bod giört". *I marginen findes adskillige, flygtig kradsede personnavne fra senere tid.*

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. I; FMS IV—V (under mærket C); Ant. Russes I, XXVII-IX, 427 (hertil facs. viij).*

1066. **AM. 325 VIII 1—5, 4to.** *Perg. Brudstykker af forskellige membraner.*

1. *28,4 × 21 cm. 5 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 2 beskåret foroven, bl. 5 på siderne, bladene ere i det hele medtagne ved slid og rifter.* **Noregs konunga sögur** *(fragm.).*

Omfatter brudstykker af Heimskringla fra „Saga Haralds hins hárfagra“ til „Ólafs saga Tryggvasonar“.

Bl. 1 *beg.* „attı. Eırıkr oc gvnnhılldı“, *ender* „oc ꝼell þat *(sål.)* mıkıt mannꝼ(olk)“, *Heimskr. (Unger) s. 81—86.*

Bl. 2 *beg.* „. . . þeır attv ſteꝼnvlag ſín ímíllvm“, *ender* „vm vetrın. þa var oc“, *ib. 117—22.*

Bl. 3 *beg.* „Rangꝼrǫðı konungr gvnhıldar ſon“, *ender* „at ꝼrendı hans hoꝼ(dv)“, *ib. 136—41.*

Bl. 4 *beg.* „ı hvalſlıkı. Enn er hann kom“, *ender* „þeıı bvı tokv þegar a lavp“, *ib. 151—56.*

Bl. 5 *beg.* „(me)ır bakı lyptıngına eɴ ek“, *ender* „oc ſteyptız ıkaꝼ . .“, *ib. 210—15.*

Bl 1 og 2 har Arne Magnusson givet følgende påtegning i nedre margen 1) „1703. þetta blad ꝼeck mier madur nockur heimilisꝼaſtur i Garde a Sudur neſium, enn kyniadur Nordan ur landi og viſſi hann eckj hvar feinged hefdi“, 2) „Þetta blad ſendi mier Eyolfur ä Þorkötluſtödum i Grindavik 1704. i Februario“.

Nævnt, men næppe benyttet FMS I.

---

2. Olafs saga Tryggvasonar *(forsk. fragm.).*

a *(27,7 × 18,2 cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Samtlige blade stærkt hensmulrende på indre kolonne nærmest ryggen, flere også på anden måde beskadigede).*

Syv fragmenter, beg. „haꝼı krı[ſt]na . . . ȷ ſve[ı]tum er þeıı ꝼoro þar yꝼer“, *end.* „En er uıner konungſ uıd[u]“, *FMS I, 267—II, 244.*

---

b *(26,8 × 18,4 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1500. Indre kolonne nærmest ryggen beskåren).*

Beg. „(kyrt)il ſtuttann vtan yꝼer bıyn(iu)“, *ender* „menn hanſ ȷ þeſſı ſvipan. Svo ſeger hall . .“, *FMS II, 309—13.*

---

c *(18,9 × 16,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Spor til rød overskrift. Beskadiget ved beskæring foroven og langs inderkanten).*

Beg. „. . . eꝼ honum þıonar med ſann|(rı)“, *ender* „ſon ſınn ſíau vetra gam[lan]“, *FMS II, 42—48.*

d *(20,7 × 21,7 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Spor til rød initial. Nedre del samt en snip øverst af ydre kolonne bortskårne).*

Beg. „at menn þottuz eıgı ſlık undꝛ ſed haꝼa“, *ender* „þoruallꝺꝛ kodꝛanſ ſon *ok* margır adꝛer gauꝼ|(ger)“, *FMS II, 252—58.*

Arne Magnusson har i marginen noteret „Fra Torfa Hallzſyne i Reykiarfirde 1711“.

e *(23,4 × 21,5 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Spor til røde initialer og overskrifter. Beskåret forneden).*

Beg. „ero blotadır. Nu vıl ek ſenda þık“, *ender* „avdgvldanda . . .“, *FMS II, 77—83.*

I marginen har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Snorra Jonsſyne 1721“.

f *(28 × 21 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Tilsyneladende åben plads for initialer og overskrifter. Flere steder beskadiget ved huller).*

Beg. „bæt[a] ꝼ[*ra*]maʀ uıd gud“, *ender* „bad kongꝛ hann þa ſua“, *FMS II, 213—19.*

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta blad feck lögmadurenn P. J. W hia Sr Audunne Benedictſyne utanum qver“ *hvortil i membranbladets margen föjes* „utan af qvere i Saurbæ ä Kialarneſe 1703“.

g *(27,6 × 20 cm. 2 bl. Tospaltet. C. 1400. Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer — med undtagelse af én, senere udfyldt. Enkelte mindre beskadigelser).*

Beg. „tekner aꝼ ſvndı þeı[ꝛ] er gꝛıd voꝛv geꝼın“, *ender* „alla þa meſt er leın(gſt)“, *FMS III, 4—19.*

h *(14,2 × 6,9 cm. 1 bladstump. 15. årh.).*

Beg. „(mæl)tı. þat hefı ek“, *ender* „þeıı voro badır ho(fdıngıar)“, *FMS II, 171—75.*

På omslaget har Arne Magnusson noteret „feinged af Päle Jonsſyne lôgmanni, i Kaupenhafn 1715“.

---

3. Sverris saga *(forsk. fragm.).*

a *(7,7 × 20,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Med undtagelse af bladets otte øverste linjer er alt bortskåret).*

Beg. „vaʀ hafı grıd ok frıd vıd aɴan“, *ender* „af hlıodı huerıa ætlan . . .“, *FMS VIII, 66—71.*

---

b *(28 × 20,8 cm. 1 bl. Tospaltet. 15. århs. beg. Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer).*

Beg. „ıafnan bera hıedan i fra“, *ender* „uos mıcit ok erfıde uar þvı“, *FMS VIII, 14—18.*

I nedre margen har Arne Magnusson noteret „Ur Sverris Sôgu, frä Islandi“. *Beskrevet i FMS. VIII, s XVII som fragm. 1.*

---

c *(26 × 22,4 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Forskellige mindre beskadigelser, nedre kant tildels bortslidt; nogle af initialerne bortskårne).*

Beg. „auftr agaut land“, *FMS VIII, 186, ender 15 linjer inde i et kap., der begynder* „Sverrer konungr let grafa“ *(FMS, s. 197).*

Beskrevet i FMS. VIII, s. XIX—XX som fragm. 6.

---

d *(28,3 × 16,8 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter og initialer; pyntelig udstyring. Af ydre kolonne er halvdelen bortskåren).*

Beg. „mæla mundı æıge þat tıl“, *ender* „ſva at hvarum tvegıum hugnade“, *FMS VIII, s. 227—50.*

Beskrevet i FMS. VIII, s. XX—XXI som fragm. 8.

---

4. Sverris saga og **Hákonar saga Sverrissonar** *(forsk. fragm.).*

a *(33 × 23,8 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh. Forskellig farvede initialer, tilsyneladende åben plads for overskrifter. Smuk udstyring).*

Bl. 1 *beg.* „grıð *ok* ꝼe hanſ aullu", *ender* „gott *ok* dul hǽſta", *FMS VIII, 262—77.*

Bl. 2 *beg.* „bǫndum ꝼoꝛ ekcı ꝼımt", *ender* „aptr v*m* kuelldıt tıl ſkıpanna. ᴏʀᴏstan", *ib. 407—22.*

Bl. 3 *beg.* „voro þa ꝼramſett", *ender* „ꝼell þar hvartueɢɪ olaꝼr *ok* | ꝼaır menn . .", *FMS IX, 27—40.*

I nedre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Snorra Jons ſyni 1721". *Til de sammenhængende bl. 2—3 hører rimeligvis A. M.s seddel-notits* „Þeſſe .2. blód ur Sverris Sógu hefi eg feinged af Jone Sal. Eggertsſyne, og voru þä utan um Jardabok Jens Sófrensſonar, fogeta ä Islande". *Det første af disse blade har A. M. påtegnet* „Ur Sverris Sógu", *det andet (fejlagtig)* „Ur Hakonar Sógu Gamla".

Brudstykkerne ere beskrevne i FMS, henholdsvis som fragm. 9 og 13 i VIII og under mærket J i IX (s. VIII).

b *(22 × 14,7 cm. 3 bl. 13. årh. Bl. 1, hvis nedre halvdel har flere huller og et mindre stykke bortrevet forneden, viser spor til røde overskrifter og initialer, af bl. 2 er et stykke bortskåret efter længden, bl. 3 er så vel ved beskæring som ved slid beskadiget).*

Bl. 1 *beg.* „let gera oꝛþ eptır þeım", *ender* „þa let hann blaſa . . | bergı ꝼellv . . . | . . .", *FMS VIII 397—401.*

Bl. 2—3 *aftrykte FMS IX, 221—28.*

Skrift og format synes at vidne om, at de tre blade høre sammen. Om bl. 1 (beskrevet som fragm. 11 i FMS VIII, s. XXII—XXIII) haves ingen nærmere efterretning; til de to sammenhængende bl. 2—3 (beskr. FMS IX, s. X—XI) synes at høre et omslag med følgende påskrift af Arne Magnusson „Þeſſe 2. innlógd blód eru fundin i Noregi. Eg hefi feinged þau af Asgeiri Jonsſyne, enn hann feck þau fra Hr. Truid Nitter, preſti i Nordlóndum, hver þau hafdi tekit fra ſtulku einne, er þau ætladi ad bruka til at ſauma ą̈. Fyrra bladed er ur Sverris Sógu hid ſidara er ur Appendice Sverris-Sógu ódruvïs ſamſettre, enn vær almennelega hófum. Og mä þetta ſidara blad halldaſt *firi* raritet. NB. Þetta blad accorderar vid þä Dönſku verſion nærre lage" *(senere tilföjet). Ifg. FMS skal dog dette omslag tidligere have indesluttet næstfølgende brudstykke af „Hákonar saga Sverrissonar" (bl. 2).*

c *(24 × 17,4 cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Bl. 1 *beg.* „bırkıbeınar naðo merkınu ok ꝼlyðo ſıdan.“, *ender* „at bøndı ꝼlyðv vpp ꝼyrı noꝛðan“, *FMS VIII, s. 401—8.*

Bl. 2 *aftrykt FMS IX, 217—21.*

Af disse to blade, som format og skrift betegne som sammenhørende, er bl. 1 beskrevet FMS. VIII, s. XXIII—IV som fragm. 12. Bl. 2 omtales FMS IX, s. IX—X.

---

5. Hákonar saga Hákonarsonar *(forsk. fragm.).*

a *(27,6 × 22,3 cm. 3 bl. 14. årh. Røde overskrifter; forskellig farvede initialer. Af bl. 1 og 3 er nedre margen bortskåren).*

Bl. 1 *beg.* „ꝼyrſt *sva* at all*ır*“, *ender* „vegılat vaxa nęðí“, *FMS IX, 261—66.*

Bl. 2—3 *beg.* „aꝼ haugı. þorþr guþm*un*dar ſ*on*“, *end.* „ſan*n*ın*n*dum. þvıat þ*er* haꝼ*ıt*“, *ib. IX, 325—33.*

På en bl. 1 vedföjet seddel har Arne Magnusson noteret „Ur Sǫgu Hakonar konungs Hakonarſonar. Feinged 1716. i Februario hia Lǫgmannenum Odde Sigurdzſyne“. *I øvre margen bl 1 forekommer navnet* „Jon Eggerſſon“.

Beskrevne FMS IX, s. XVI—XVII som fragm. 1—2. Sml. Icelandic sagas II, London 1887, s. XIX—XX.

---

b *(20,6 × 18,2 cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Beskårne foroven).*

Beg. „(fı)nu malı at h*ann* egg*ı*aþı ꝼrıþ*ar*“, *ender* „þrıðıvng aꝼ ꜵllv*m* ſyſlum“, *FMS IX, 431—46.*

Beskrevet i FMS IX, s. XVII som fragm. 5.

---

c *(25,5 × 20 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Fin og pyntelig hånd. Røde overskrifter, ornamenterede initialer i forskellig farve, en af dem omsluttende en mandsskikkelse i halv figur. Beskæring af hjörnerne har bevirket et par mindre beskadigelser).*

Beg. „værı bꝛőtt oꝛ rıkínv — Jons voku dagh“ *(med mellemliggende kapitel-overskrift), ender* „ſkılduz þeır þa“, *FMS X, 80—97.*

Beskrevet FMS IX, s XVII—XVIII som fragm. 7; her er også aftrykt Arne Magnussons på det tilhørende omslag optegnede meddelelser om bladet, ifølge hvilke det skulde have hørt til membranen Gullinskinna.

1067. AM. 325 IX 1—2, 4to. *Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

1. Ólafs saga Tryggvasonar.

a *(Perg. 29,6 × 22 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh's slutning. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Bl. 1 *beg.* „(fen)dı madıınn. Nv toktv", *ender* „ꝼoꝛ hann ꝼyſt tıl oꝛkneyıa *ok* h . .", *FMS I, 15—22.*

Bl. 2 *beg.* „hauꝼdıngıum þeım er honum var", *ender* „En er þeꝛ komv", *ib. 38—46.*

Bl. 3 *beg.* „. . . . | . . þaer hann ꝼrettı brennv", *ender* „oꝛustv mıkla vid bıarma. vppí", *ib. 55—63.*

Arne Magnusson meddeler om de to første blade „Þeſſe .2. blǒd feck eg 1703. i Saurbæ ä Kialarneſe. Voru þau þangad komin fyrer nockrum ärum frä Selärdal", *og om bl. 3* „Þetta blad ætla eg mig feinged hafa fra Þingvǒllum. Mun þad ſo komid vera fra Saurbæ eins og hin. og likaſt þangad komid frä Selärdal"; *hermed stemmer, at bl. 3 på foden bærer navnene* „Sʳ Arne Thorvardsſon og Gudrun Thorkielsdotter".

b *(Pap. 27,8 × 21,5 cm. 26 bl. Tospaltet. 17. årh. Jón Erlendssons hånd).*

Bl. 1—2 *fra sagaens begyndelse — rød overskrift* „Heꝛ byꝛiaꝛ Sagu aꝼ þeim Loꝼliga | Noregs Kongi Olafi Tꝛiggvasini" — *til* „Konguꝛ iꝼeꝛ | Dyflinne", *FMS I, 1—8.*

Bl. 3—18 *beg.* „leida Gude til handa", *end.* „so marga Luti goþa | sem", *FMS I, 284—II, 47.*

Bl. 19—26 *beg.* „vel ok skaꝛugliga", *end.* „hrafnavins | fe", *FMS II, 51—83.*

Dette fragment er vedlagt en seddel med følgende notits af Arne Magnusson: „Examinetur probè, hvadan Sʳ Jon hafe fyllt defectus þeſſarar bokar, hvert ur Flateyarbok, eda Exemplare Gudmundar ä Alftaneſe, ſem nu er mitt, eda hvadan".

[Det i Grönl. hist. M. I, 199 som 325, 9 citerede fragment af Ólafs saga Tryggvasonar er vistnok AM. 325 VIII 2 f, 4to.]

2. *Perg. 29,2 × 22 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh's beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 1 er nedre halvdel bortskåren.*

Ólafs saga hins helga Haraldssonar.

Bl. 1 *beg.* „reiſa eꝼ lyða ſkal“, *ender* „vitvt ǫꝛkdæla ꝼylki“, *Heimskr. (Unger) s. 241—46.*

Bl. 2—3 *beg.* „leiðitamr Sa hann at“, *end.* „þar var vingott með“, *ib. 262—74.*

Bl. 4 *beg.* „Ulꝼr iarl. ſvn þorgilſ ſprakalegſ“, *ender* „þeſſ viS. þa ly“, *ib. 417—23.*

1068. **AM. 325 X, 4to.** *Perg. 30 × 22 cm. 14 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Kun bl. 3 og 5 have den fulde störrelse, de andre have mistet mere eller mindre af marginen, have muligvis tildels heller ikke oprindelig været fuldt så store. Flere blade ere stærkt slidte — 7 næsten ulæseligt — eller beskadigede ved småhuller og rifter. Större beskadigelser have bl. 1 (nogle linjer bortskårne foroven), 2 (overskåret på langs, dog ikke defekt), 8 (beskåret foroven), 10 (hensmulrende ved inderkantens øvre del), 13 (tildels ulæseligt samt beskadiget ved indre kant). Disse blade ere — med undtagelse af bl. 4 og 7 — af Gudbr. Vigfusson sammenstillede som henhørende til samme membran, tildels udtagne af 325, VIII.*

Konunga sögur *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—7ʳ. Sverris Saga. *Seks brudstykker, bl. 1—2 fortsættende hinanden, der gå fra* „þeSu maali enn konungi“, *FMS VIII, 72, til sagaens slutning.*

Bl. 7ʳ—7ᵛ. Hákonar saga Sverrissonar — *i umiddelbar fortsættelse af foregående. Brudstykke, aftrykt FMS IX, 214—16.*

Bl. 8—12. Hákonar saga Hákonarsonar. *Fem brudstykker, beg.* „(Kolb)æin(n) kettu hryg“, *end.* „vpp vndir kuginn enn“, *FMS IX, 400—X, 139.*

Bl. 13—14. Magnúss saga lagabætis Hákonarsonar. *To brudstykker, aftrykte FMS X, 155—63.*

Vedlagt er en for Arne Magnusson (af Þórður Þórðarson) udført afskrift af bl. 13 (Bl. 1—3 i 4to).

Herkomst og hist.: Bl 2ʳ og 4ʳ findes i marginen med en hånd fra 17. årh. navnet Snæbjörn Steffánsson, *bl. 11ʳ* „ſnoꝛe aſgenſſon“. *Om bladenes erhvervelse meddeler Arne Magnusson:* 4) „Þetta Sverris ſögu blad feck eg 1706 af Arna Hanneſssyne, og hafde hann þad fundid j ruſle ä ytra Hölme, og var þar eckert meira þeſs ſlags. Þad er manifeſtè ur ſama volumine ſem þad eina blad ur Magnuſs ſögu lagabætis er eg fenged hefe utan af Kvere Hanneſar Þorleifſsonar“ *(skrevet for A. M. på en vedhæftet seddel),* 9) „i Reyk hollte 1707“ *(noteret i øvre margen 9ʳ),* 10) „Ur Auſt fiordum 1711“ *(noteret i nedre margen 10ʳ),* 13) „Þetta blad var utanum qver, er att hafdi Hannes Þorleifsſon“ *(egenhændig seddelnotits). Endvidere hører ifg. FMS IX til bl. 7 et papirsblad med påtegning af Arne Magnusson, ifg. hvilken han mente at have købt det som omslag om en bog på en Københavnsk avktion.*

Benyttelse og beskr.: Af de bevarede blade ere bl. 1—7 beskrevne i FMS VIII, s. XVII—XXVII, henholdsvis som fragm. 2—5, 7, 10, 14, bl. 7—12 i FMS IX, s. IX, XVII—VIII, som fragm. 1, 3, 4, 6, 8, 9, bl. 13—14 i FMS X, s. V—VI; Icelandic sagas I, London 1887, s. XVII, XX (cit. C).

1069. **AM. 325 XI 1—3, 4to.** *Perg. (dog frgm. 2q papir). Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

1. *25,5 × 19,5 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. beg. Røde overskrifter og initialer. Bl. 2ʳ tildels ulæseligt ved slid, bl. 3 stærkt beskadiget ved beskærelse, bl. 4 flere store huller.*

Noregs konunga sögur.

Indhold:

Bl. 1. Ólafs saga Tryggvasonar, *beg.* „(h)ꝼðe nætr. þau komo“, *ender* „ſva harðlega ſem hann var“, *Heimskr. (Unger) s. 125—29.*

Bl. 2—4. Ólafs saga hins helga, *tre brudstykker, beg. ulæselig bl. 2ʳ, hvorefter bl. 2ᵛ følger* „getıt arnhotz *ok* þat með“, *end. bl. 4ᵛ* „leıka annat. þa r(eı)ddız“, *ib. 406—24.*

---

2. Ólafs saga hins helga Haraldssonar.

a *(28,7 × 21 cm. 2 bl. 14. årh. Bl. 1ᵛ—2ʳ stærkt slidte og sværtede).*

Bl. 1 *beg.* „mey bornum undr *(sål.)* fcırn hallda“, *ender* „at ec ætla bı(o)ða“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 144—47.*

Bl. 2 *beg.* „ıaꝼn gamall oc goꝛpılıgr.“, *ender* „þa [er] konungr fetı ıꝼır“, *ib. 176—80.*

På det tilhørende omslag meddeler Arne Magnusson „Þeſſe 2. innlögdu blöd fann eg 1713. innani hryggnum ä einne Jardabok yfir Throndhiems Capitels indkomſter giordre 1618. hveria iardabok eg eignaſt hafde 1702 efter Etats Raad Jens Roſencrantz. enn eckj athugad hana ſo grant fyrr enn nu bokinn var innſaumud, og þeſſe 2 blöd lögd innani pergamented til ſtyrktar vid hryggenn. Bokinn er ſamantekin i Nidaroſe, og ſo (öefad) blödin þar innani hana lögd".

b *(29,1 × 20,7 cm. 1 bl. 14. årh. Tospaltet. Røde overskrifter og initialer. Mange mindre huller).*

Beg. „. . . . haꝼı verıt maðr goꝼgaz(tr)", *ender* „en þeı er ſua ſegıa telıa", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 184—88.*

På en vedhæftet seddel oplyser Arne Magnusson „Þetta blad ur Olafs Helga Sögu feck eg 1717. fra Islandi fra Monſr Ormi Dadaſyni".

c *(29,7 × 21,2 cm. 2 bl. C. 1300. Hullede og stærkt beskadigede; af bl. 2 er ydre, större halvdel bortskåren; ydersiderne sværtede).*

Bl. 1 *beg.* „. . nv ſıþan ſegır hon", *ender* „at hacon ȷarl tyndız ı", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 191—92.*

Bl. 2 *beg.* „Gaukaþórır tıl orrosto með honum", *ib. 204, ender næsten ulæseligt.*

d *(23,9 × 20,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Svage spor til initialer og overskrifter).*

Beg. „Konungr vt tıl ſıoꝼar", *ender* „ſkıpıt var gott ok mıog vandadr", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 110—13.*

På det tilhørende omslag udtaler Arne Magnusson, at dette blad utvivlsomt har haft hjemme i det i katalogen over „Bibliotheca Reſeniana" *s. 259 som nr. 27 anførte håndskrift (ifg. katalogen* „Codex Islandicus M. S. in pergameno continens historiam Olai sancti Haraldi filii"), *hvori et læg hélt manglede, og giver forskellige oplysninger om denne membran.*

e *(23,2 × 20,9 cm. 2 bl. C. 1300. Nedre margen og af bl. 1 endvidere én linje forneden bortskårne. Røde overskrifter, flerfarvede initialer; lyst og vel tilberedt pergament).*

Bl. 1 *beg.* „hann halꝼa mörk gullz.", *ender* „at þar var fyrı ſaꝼnaðı", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 86—88.*

Bl. 2 *beg.* „þa er þeır höꝼðo ꝼlytt", *ender* „þottı ſer motı ſkapı" *(med efterfølgende overskrift), ib. 91—94.*

f *(22,5 × 16,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Spor til farvede overskrifter og initialer. Af bl. 1 er øvre halvdel bortskåren).*

Bl. 1 *beg.* „þvıat nordmenn oc danır“, *ender* „neꝼndı eɴ menn tıl þa“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853 s. 100—103.*

Bl. 2 *beg.* „hann bændom oꝛd. oc fættı þıng“, *ender* „ıbravt. þoꝛır vard ſva“, *ib. 121—24.*

g *(19,2 × 15,7 cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1300. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Alle bladene ere beskadigede. Af bl. 1 er den hele, af bl. 2 den halve ydre spalte bortskåren og bægge blade desuden beskadigede ved et tværsnit, af bl. 3—4 ere nogle linjer foroven bortskårne).*

Bl. 1 *beg.* „dyʀnar oc laꝛt konungı“, *ender* „Bvþv handgaꝛn(gv)“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 119—22.*

Bl. 2 *beg.* „ſtvnd tıl þeſſ er her comıt ſaꝛgvnnı“, *ender* „a ꝼvnd avnundar konungs“, *ib. 130—32.*

Bl. 3 *beg.* „oc bvndv þat þa ſvardaꝛgvm“, *ender* „noꝛþr vm ıaþar. þa“, *ib. 179—82.*

Bl. 4 *beg.* „dꝛ ſıvct ıdalnvm“, *ender* „hvaꝛſſvm hvndmaꝛıg-[vm let]“, *ib. 187—90.*

h *(16,7 × 15,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bægge blade, særlig bl. 2, beskadigede ved beskæring forneden og langs ydersiden; bl. 1r—2v tildels ulæselige ved slid).*

Beg. „eptır erendum ſınum“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 193—96, ender ulæseligt omtrent i kap. 190.*

i *(24,3 × 16,5 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, ornamenterede initialer. Af de øvre hjörner er et mindre stykke afskåret).*

Beg. „(Svı)þıod en konungdomr hans“, *ender* „dyrum prækdreyra“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 13—16.*

k *(20,9 × 16 cm. 2 bl. 14. årh. Af bl. 1 er ydre halvdel bortskåren, bl. 2 er beskadiget ved flere huller).*

Beg. „eignin er *hann* ſkylldi þan *ſon* geta“, *ender* „ok ætla ek *hann* oS alloþar(ꝥan)“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 145—49.*

l *(19,7 × 17,3 cm. 1 bl. C. 1400. Beskadiget forneden og hist og her ved indre margen, samt med skriften udskrabet på bagsiden).*

Beg. „ſik. Sighvatr kuad“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 35.*

m *(2 bl. 21 × 15,2 og 23 × 13 cm. 14. årh. Bl. 1 er beskåret foroven, har flere mindre beskadigelser, samt skriften hist og her opfrisket; bl. 1v stærkt sværtet. Bl. 2v har den opr. skrift udskrabet, hvorefter siden er (bagvendt) beskreven med en hånd fra c. 1600. Uagtet en noget forskellig karakter synes de to blade at høre sammen).*

Bl. 1 *beg.* „ſattır at ſınnı“, *ender* „er þu ert mer handgıngıɴ.“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 98—99.*

Bl. 2r *beg.* „eckı vıð híalpa“, *ender* „oꝥ oll ꝥylkı a vpplandum.“, *ib. 110.*

Bl. 2v „Bæn Hieronimy“, *ɔ: Bortmaning af sygdom (kveisa).*

Arne Magnusson har givet bl. 1r følgende påtegning på foden „Fra Gudrunu Ögmundar d*ottur* i Flatey: 1707“. *På en til bl. 2r fastklæbet seddel har han noteret* „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1727. og hafde hann þetta blad feinged ur Isafiardar Syſlu“.

n *(19 × 15 cm. 1 bl. 14. årh. Stærkt slidt og beskadiget, navnlig foroven).*

Beg. i „*Glælognskviða*“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 230.*

På bagsiden er med en hånd fra 17. årh. skrevet et par personnavne.

o *(9,2 × 10 cm. 1 bladstump, bestående af ydre kolonnes øvre tredjedel af et tospaltet blad. 14. århs. slutning).*

Beg. „þa kallar *konungr* þangat“, *ender* „S*va* kalla ſuıar eıgn“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 64—65.*

p *(22,5 × 18 cm. 1 bl. ɔ: brudstykker af et sådant, næsten helt ødelagt. Tospaltet. 14. årh).*

Beg. i 47. kap., Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 48.

q (*18 × 14,7 cm. 3 bl. Papir. 17. årh. Ifg. A. M. skrevet af præsten Jón Ólafsson på Lambavatn. Bladene, der navnlig i marginen ere beskadigede, ere reparerede ved påklæbede papirsstrimler).*

Indeholder en fra en dansk oversættelse af de norske kongesagaer på Islandsk overført beretning om forberedelserne til slaget ved Stiklastaðir.

På et tilhørende blad meddeler Arne Magnusson følgende om disse blade „þeſſe 3. blôd lagu innani 3ia qverenu fra endanum *(i hvilket hskr?)*, þar ſem i vantar 2. blôd midt i arkinu. þau eru transfererud ur Dônſku. og eru med hendi Sr Jons Olafsſonar ä Lambavatne [imò, ex Danico impreſſo translata ſunt; contuli.]".

Anføres hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 216.

3. *20,8 × 15,2 cm. 2 bl. 15. årh. Ydersiderne temlig slidte.*

Magnúss saga hins góða.

Bl. 1 *beg.* „(ftıll)ıngo vıd (?) alla hlvtı", *ender* „þvılík kennıngar oꝛd voro ȷ qvædı(nv)", *Flatb. III, s. 268—69.*

Bl. 2 *beg.* „bardaga ok var hann far mıok", *ender* „at menn lagv", *ib. 277—79.*

---

070. **AM. 326 a, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,4 cm. 29 bl. C. 1700. Skr. af Asgeir Jónsson.*

„Hemings þattr".

Standser afbrudt bl. 29r med ordene „fram | um jolinn . . .".

Herkomst og hist.: *I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret* „Ex Codice membr. Regio continente Vitas Regum Norveg". *I marginen ud for titlen har Gudbr. Vigfusson tilföjet* „Ex cod. optimo deperdito".

Benyttelse og beskr.: *Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXV.*

---

071. **AM. 326 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,2 cm. 52 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Adskillige varianter og rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson, der også selv har skrevet hele bl. 19v, som optages af to tillæg.*

„Hemings ſaga". *Overskriften er tillagt af Arne Magnusson.*

I bl. 1r øvre margen har Arne Magnusson skrevet „Ex Codice Flateyenſi". *Dette gælder dog kun bl. 1—21, der af*

A. M. er suppleret efter AM. 326 a, 4to; derefter følger fortællingens slutning efter Hauksbók.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 654—55.*

1072. **AM. 326 c, 4to.** *Pap. 29,5 × 19,1 cm. 4 bl. Tospaltet. 17. årh. Åben plads for initialer. De sidste 1½ spalter ubeskrevne. Ved folieringen 183—86 viser dette hskr. sig som en del af et större hele.*

Hemings þáttr.

Inddelt i 8 kapitler; standser afbrudt med ordene „og spurdi huerfu fared hefdi".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Hemings þattur Ur bok Sr Þorſteins Biörnsſonar (*sml. AM. 158, fol.*), ſem ſidan kom i eigu Sigurdar Biörnsſonar lögmanns, og ſidarſt i minar hendur".

1073. **AM. 326 d, 4to** (*en tid indlemmet i* Add. 89 c, 4to). *Pap. 20 × 15,8 cm. 16 bl. 17. århs slutning.*

Hemings saga („Her Byriar Hemings Saugho").

Standser afbrudt bl. 16r med ordene „grid framm vm Jölinn".

[Ifg. den gamle katalog skal AM. 326, 4to oprindelig have indeholdt „Sex Exemplaria" *af Hemings þáttr.]*

1074. **AM. 327, 4to.** *Perg. 22,5 × 15,3 cm. 92 bl. C. 1300. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Til betegnelse af lakuner er efter bl. 85 og 86 indsat et ubeskrevet papirsblad samt ved membranens slutning flere sådanne. Bl. 1r, opr. ubeskrevet, bærer flere mindre notitser, andre sådanne findes adskillige steder i marginen, deraf dog nogle i nedre margen (bl. 22v, 32v, 40v, 69v) helt eller halvt udskrabede; af bl. 92 er nedre margen bortskåren. Bl. 29v bærer i marginen et fantasi-våbenmærke, bl. 34r, 53r, 63r ses menneskelige afbildninger, bl. 83r en kronet løve.*

Sverris saga.

Ender defekt med ordene „at lıtıt *þar tıl* mataṙınf an*n*at en“, *FMS VIII, s. 440.*

I marginen findes på adskillige steder norsk-danske indholdshenvisninger fra c. 1600 *og omtrent samtidige* kapitel-tal; *bl. 25v—26r endog* en dansk indholdsangivelse af et længere stykke af sagaen. *Bl. 1r og 59r (i marginen) forekommer henholdsvis 1½ og 1 linje skrevne med halvt udviskede* runer. *Endvidere bærer bl. 1r* et oldnorsk-latinsk possessions-vers *og* en latinsk Maria-anråbelse *(bægge fra 14. årh.)*; Maria-anråbelser *findes også flere andre steder. Bl. 48v og 55v—56r forekomme* latinske vers, *tildels af obscönt indhold.*

Herkomst og hist.: *Oplysninger om dette hskrs ældre historie giver den efter ovennævnte oldnorsk-latinske vers bl. 1r følgende sætning* „ȷstud opus aſser*us* *(ikke* isserus *som i FMS VIII antaget)* fecít“, *hvorimod det verset begyndende navn på ejeren er udskrabet; bl. 55v står imidlertid med en samtidig hånd* „þæſſa bok a ældrıdh“. *Bl. 34r er skrevet* „ꝼra þoꝛo ſendꝛ herra Sıgurðı logmannı“, *hvormed kan sammenlignes* en brevformular *bl. 69v udstedt af* „ſıugurder“. *Bl. 57r forekommer navnet* „ſıgvrðꝛ *presbyter* Guðlavx ſon“.

I AM. 435 a, 4to bl. 40v—41 meddeler Arne Magnusson om dette håndskrift „Sverris Saga 4to. elegans Codex, mutilus in calce. Þeſſa bok feck eg i Biörgvin af Mag. Edvard Edvardſyne, Conrectore *þar.*

Sverris ſögu þeſſa 4to hefi eg uppſkrifada in Fol med hendi Asgeirs *(ɔ: AM. 79, fol.)*, *og* fer hun med mier til Danmerkur, nu 1708. Sr Jon Halldorsſon i Hitardal, hafdi hana *til* läns fra mier 1710. *og* ſkrifadi af he*n*ni Copiu *firi* ſig“.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Haviæ 1813; FMS VIII (facs.); Grönl. hist. M: II, 229; Ant. Russes, II, 76.*

---

075. **AM. 328, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16$ *cm. 37 bl. 17. århs slutning. Hist og her rettelser og marginal-noter af Torfæus. Hskr. er gennemskudt med ubeskrevne blade. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Hákonar saga Sverrissonar (Guthorms ok Inga).

Overskrift „Upphaf Hakonar Sverris Sunar | er hann var til konongs tekinn“.

Stammer fra AM. 47, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 11“.

1076. **AM. 329, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16$ *cm. 20 bl. C. 1650—1700. Sammensat af tre, oprindelig ikke sammenhørende stykker.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„þattr fra Sigurþi konungi Slefu | ſyni Gunnhilldar".**

Egenhændig afskrevet af Arne Magnusson, der bl. 1[r] *har tilföjet* „Ex cod. Flat. pag. 6".

2) Bl. 4—15. **Hemings þáttr.**

Standser afbrudt med ordene „og spurdi huorſu fariſt heffdi".

På et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson „Fra Madame Elinu þorlaksdottur feck eg 1707. Sögubok. hvar ä voru:

Gunnars Saga Kelldugnupsfifls
Hrafnkels Saga Goda.
2. æfintir auſtfirdſk
Gunnars Saga þidranda bana
ur Vopnfirdinga ſögu.
Vigaſkutu Saga
Vallna Liots Saga.
og ſidarſt allra þeſſe

Hemings þattur, hvern eg ſkilde fra bokinne, þä hana innbinda liet.
Hr. þorlakr hafdi att þeſſa bok 1652".

3) Bl. 16—20. **„Fra Helga oc Ulfe".** *Ásgeir Jónssons hånd. Ved fortællingens begyndelse har Arne Magnusson noteret* „Ex Codice Regio Flateyenſi Col. 85".

Den gamle katalog nævner ikke 2), derimod to eksemplarer af 1), det ene „med hende Ions Torvaſonar", *og* „Um Olaf Helga ur Flateyarbök med hende A. Magnusſonar".

1077. **AM. 330, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,8}$ *cm. 107 bl. — heri indbefattet sedler og strimler (bl. 23, 44, 46, 47, 50, 58, 64, 82—83, 106). Skr. 1632. Af fortalens foliering ses, at de to forreste blade (titelblade) mangle. Adskillige rettelser og hist og her i marginen typografiske anvisninger.*

Norges beskrivelse.

Er et ældre udkast til Norrigia illustrata *af* Jens Lauritzsön Wolff, Kbh. 1651.

Ved håndskriftets slutning står med en anden hånd „Denne Bog hafuer ieg igennemlæſt, oc | befundet den nyttig at være. | Peder Gelſtrup."

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „I bland de MScripta, ſom i Februario 1726. bleve ſoldte paa EtatsRaad Roſtgaards auction, ſtod Specificeret i Catalogo Num. 608. Peder Clauſens Norriges Beſkrivelſe *(således også opført i den gamle katalog)*, ipſum exemplar, qvod Typographo ad impreſſionem uſurpatum fuit, manu cenſoris Academici, **Petri Gelſtrupii** notatum in fine. in 4to.

Men dette er, uden ald tvifl, icke ſaa. Dette er det ſamme Exemplaret ſom var paa EtatsRaad Roſtgaards auction, hvor ieg (A. M.) det og kiøbte".

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nordisk Filologi IV, 95—96.*

---

078. AM. 331, 4to. *Pap. 19 × 15,4 cm. 75 bl. 17. årh. Stærk beskæring af øvre margen. Af bl. 28 ere omtrent to tredjedele ubeskrevne, med åben plads for största delen af beskrivelsen af* „Qviendiz heide".

„Wtskyring wm Noreg".

ɔ: Islandsk oversættelse af Peder Claussöns Norges beskrivelse.

---

079. AM. 332, 4to. *Pap. 19,6 × 15,3 cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Orkneyinga saga *(fragm.)*.

Bl. 1—7v *beg.* „En fyn*ir* hans eptir han*n*", *end.* „und*ir* lytr at ſtunda | En", *Icelandic sagas I, s. 3—10.*

Bl. 7v—21v *beg.* „jarli þ*at* allt", *end.* „oʀost*o* þ*eir*ar | getr", *ib. 27—40.*

Bl. 21v—27v *beg.* „oc þotto þ*eir*", *end.* „at þ*eir* ſkylldo | þegar", *ib. 179—85.*

Bl. 27v—34 *beg.* „þ*eir*a an*n*aʀ með iij maɴ", *end.* „frendi Sveins þ*eir* kollo", *ib. 197—203.*

Herkomst og hist.: *Disse brudstykker ere afskrevne efter en nu tabt membran, som det fremgår af Arne Magnussons tilhørende seddelnotits* „Ex fragmento membr. Univerſit. Hafn.".

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X; Flatb. 1860—68, s. VIII; Icelandic sagas I, London 1887, s. XI, XXII, XXIII.*

1080. **AM. 333, 4to.** *Pap.* *$20_{,4}$ × $15_{,8}$ cm. 68 bl. 17. årh.*
„Savgv þattvr Aꝼ | Orkneyinga Jøllum".
Benyttelse og beskr.: Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.

1081. **AM. 334, 4to.** *Pap.* *$19_{,8}$ × $16_{,1}$ cm. 36 bl. 17. årh. Sammensat af to forskellige håndskrifter.*

I. *Mellem bl. 4 og 5 findes en defekt, af bl. 28—30 er kun en strimmel nærmest indre margen bevaret; ender defekt.*

1) Bl. 1—21ᵛ. **„ꝼæꝛynga ſaga"** *(sål.).*

Beg. „menn þꝛanduꝛ var huoꝛium manne ꝼꝛydari", *hvorfor Arne Magnusson har antegnet* „vantar upphafid". *Indeholder med nogen fravigelse af originalens orden og tildels udtogsvis* dele af Færeyinga saga i Flateyjarbók.

2) Bl. 21ᵛ—27ʳ. **„Hꝛoa þattuꝛ".**

3) Bl. 27ʳ—30. **Auðunar þáttr vestfirzka** — *senere overstreget. Ender defekt.*

II. **„þattur ꝼra þrande ok Færeyingum".** Bl. 31—36. *Af bl. 31 er en stump forneden afrevet.*

Indholdet stammer fra Flateyjarbók.

1082. **AM. 335, 4to.** *Perg.* *$22_{,5}$ × $15_{,5}$ cm. 35 bl. C. 1400. Forskellige hænder. Bl. 1ʳ ubeskrevet. Bladene ere tildels stærkt slidte og skriften mere eller mindre afbleget, bl. 32 og 35 ere beskadigede foroven, og flere blade bære ved rifter og på anden måde spor af dårlig behandling; adskillige marginal-kradserier. Tarvelig udstyring med kapiteloverskrifter og initialer; i ny tid ere overskrifter over indholdets hovedstykker tilsatte. Den oprindelige indbinding er et omslag af sælhundeskind.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—11ʳ. **Sturlaugs saga starfsama.** *På en vedlagt seddel har Arne Magnusson afskrevet de 3 første, vanskelig læselige linjer.*

2) Bl. 11ʳ—14ᵛ. **Um Samson** *ɔ: bibelens Samson.*

3) Bl. 15ʳ—16ᵛ. **Af þrimr kumpánum.**

4) Bl. 16ᵛ—18ᵛ. **Af þrimr þjófum í Danmörk**, *hvorefter på samme side følger*

5) Småstykkerne LVII—LX i „Íslendzk Æventýri".

6) Bl. 19—31ʳ. **Gibbons saga.**

7) Bl. 31ʳ (c. 1500). Hvad anråbelse af sct. Dorothea kan bevirke *(Isl.)*.

8) Bl. 31ᵛ—34ᵛ. **Drauma-Jóns saga.**

9) Bl. 34ᵛ—35. **Af rómverska dáranum.**

Codex ender defekt, idet efter stykke 9 en ny fortælling begynder bl. 35ᵛ sidste linje.

På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Sturl. starfs.); K. Gislason, 44 Prøver (Af þr. kump.); H. Gering, Íslendzk Æventýri, Halle 1882; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 178.*

---

083. **AM. 336, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,7 cm. 65 bl. 18. årh̄s beg. Skr. af Þórður Þórðarson (ifg. d. gl. katalog).*

Sturlaugs saga starfsama.

Beg. defekt med ordene „þeira legzt i hernad med skip þeira".

Afskrift af membranen AM. 589 f, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

084. **AM. 337, 4to.** *Pap. 21,5 × 17 cm. 39 bl. 17. årh̄s slutning. Bindet er betrukket med et beskrevet dobbelt-blad (Perg. Isl. 17. årh.), der indeholder* brudstykke af Kristinréttr Árna biskups.

„Saga af Sturlauge Starffama".

Overskriften er tilföjet af Arne Magnusson.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

085. **AM. 338, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,8 cm. 88 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Göngu-Hrólfs saga.

Afskrift efter membranen AM. 152, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson skriverens navn og tilföjer* „ex membranâ in folio, er eg feck af Vigfuſe Gudbrandſsyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1086. **AM. 339, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,2 cm. 42 bl. C. 1700.*

„Sagan af Fridþiofe | enom Frækna".

Skal være afskrift af AM. 173, fol.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1087. **AM. 340, 4to.** *Pap. 17,2 × 14,7 cm. 156 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bl. 114 tilsat og skrevet af Arne Magnusson, der også har rettet hist og her i teksten. Pagineret 1—312. Åben plads for begyndelses-initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et tospaltet kirkeligt hskr. (Latin).*

Indhold:

1) Bl. 1—12v. **„Sagan aꝼ Hallbyrne Halꝼtrolla og hans | syne Katle Hæng".**

2) Bl. 12v—18. **„Sagan*n* aꝼ Gryme syne Kietels hængs".**

3) Bl. 19—79v. **„Sagan aꝼ Orvar Odde"** — *overskriften tilföjet vistnok af Arne Magnusson.*

4) Bl. 79v—96. **Áns saga bogsveigis** („Hier Byriast sagan*n* aꝼ An er komen*n* | var fra Katle hæng").

5) Bl. 97—113. **„Sagan*n* aꝼ Eigle einhenta".** *Efter sagaens slutning ere tre linjer overstregede; derunder står navnet* „Wium".

6) Bl. 114—31v. **„Saga aꝼ Haldane Eyſteinsſyne".**

7) Bl. 131v—47v. **„Sagan*n* aꝼ Herraud og Böſa".**

8) Bl. 147v—56. **„Saga aꝼ Þorſteyne Bæarmagn".**

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „Komner til min fra Halldore Einarsſyne". — *På bindets første inderside har han skrevet indholdsfortegnelse.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III; FMS III (Þorst. b.); Ant. Russes I, 224 (Herr. ok B.); Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V, XLIX.*

1088. **AM. 341 a, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,2}$ *cm. 67 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Þorsteins saga Víkingssonar.

Afskrift efter membranen AM. 152, fol.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson skriverens navn og tilföjer* „ex membranâ in folio er eg feck af Vigfuſe Gudbrandsſyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1089. **AM. 341 b, 4to.** *Perg.* $14_{,8} \times 12_{,7}$ *og* $21_{,6} \times 14_{,5}$ *cm. 2 bl. 17. årh. Disse med en flygtig og uøvet hånd skrevne blade — hvis perg. synes én gang tidligere benyttet — have i sin tid været udtagne af AM. 341 a, 4*^{to} *og overførte til Addit. 89 c, 4*^{to}*.*

Þorsteins saga Víkingssonar.

Bl. 1 *beg.* „kom a auxlinna", *ender* „en boga ftꝛeingur a hendꝛ". *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 398—99.*

Bl. 2 *beg.* „hann ꝼlakti j sundur aꝼ säꝛum", *ender* „geingu þeiꝛ þa jnn j jaꝛdhus|id". *Ib. 416—17.*

1090. **AM. 342, 4to.** *Pap.* $19_{,6} \times 15_{,4}$ *cm. 115 bl. 17. årh. — skr. 1653 med undtagelse af bl. 1—32, der skyldes en særlig hånd og ikke opr. have hørt sammen med det efterfølgende.*

Indhold:

1) Bl. 1—32^r. **„Sagann Aꝼ Þorſteine | Vijkings syne".** *Bl. 32*^{v} *ubeskrevet.*

2) Bl. 33—56^r. **Þorsteins saga Víkingssonar.** *Åben plads for begyndelses-initial.*

3) Bl. 56^v—66. **Friðþjófs saga frækna** („Hier Byʀiar Sǫguna Aꝼ | Fꝛidþioꝼe ᴇɴᴜᴍ ꝼꝛækna").

4) Bl. 67—74^r. **Ketils saga hængs** („Hieʀ Byʀɪᴀʀ Þätt Kietils Hæɴɢs").

5) Bl. 74^r—77^r. **Gríms saga loðinkinna** („Hieꝛ Byriaſt Þättuꝛ Gꝛijms Lodinn|kynna sonar kietilz hængz"). *Enkelte rettelser og marginal-notitser af Arne Magnusson i dette og foregående stykke.*

6) Bl. 77v—115. **Orvar-Odds saga** („Hier er wpphaf a søgu | ǫꝛuaꝛ oddz enz vijdfǫꝛla"). *Efter sagaens slutning er begyndelsen af en følgende saga udstreget.*

Hálfdanar saga Eysteinssonar *og* et brudstykke af Örvar-Odds saga, *som en tid have været urigtig indsatte her, ere overførte til AM. 344 b, 4to.*

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI.*

1091. **AM. 343 a, 4to.** *Perg. 23,2 × 16 cm. 110 bl. 15. årh. Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer; pergamentet mørkt og adskillige blade mere eller mindre slidte. Bl. 28 er kun en pergamentsstrimmel, bl. 35 er tilsat i 17. årh., af bl. 47 er øvre hjörne afrevet, bl. 67 er beskadiget forneden, bl. 105 er på bægge sider beskadiget ved beskæring; bl. 78, 82, 100, 104 have mindre beskadigelser; bl. 28v og 110v ere opr. ubeskrevne. Ved påtegning på foden af bl. 53 har Arne Magnusson angivet, at herefter mangler et blad; også efter bl. 103 og bl. 104 forekomme defekter. Hist og her findes marginalia, mest yngre. Det oprindelige bind er svære træplader befæstede til et skindomslag.*

Indhold:

1) Bl. 1—5v. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

2) Bl. 5v—14r. **Samsons saga fagra.**

3) Bl. 14r—21v. **Egils saga einhenda ok Asmundar berserkjabana.**

4) Bl. 21v—30v. **Flóres konungs saga.**

5) Bl. 30v—48v. **Vilhjálms saga sjóðs.**

6) Bl. 48v—54r. **Yngvars saga víðförla.** *I sagaens slutning, foran mbrs 16. sidste linje, falder den ved et manglende blad bevirkede lakune.*

7) Bl. 54r—57v. **Ketils saga hængs.**

8) Bl. 57v—59v. **Gríms saga loðinkinna.**

9) Bl. 59v—81v. **Örvar-Odds saga.**

10) Bl. 81v—87r. **Áns saga bogsveigis.**

11) Bl. 87r—98. **Saulus saga ok Nikanors.**

12) Bl. 99—103ᵛ. **Hálfdanar saga Eysteinssonar.**
13) Bl. 103ᵛ—4. **Herrauðs ok Bósa saga.** *To brudstykker.*
14) Bl. 105—8ʳ. **Vilmundar saga viðutan.** *Begynder defekt.*
15) Bl. 108ʳ—10. **Meistara Perus saga.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel så vel som i AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 103ᵛ giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse. Andre oplysninger fås kun af håndskriftets yngre marginalier (17. årh.) bl. 74ʳ, 76ᵛ, 104ᵛ; notitsen bl. 76ᵛ er skreven på* Þingeyri; *nogle* personnavne *anføres.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II-III; Ant. Russes I, 91 (Gr. og Örv.), 212 (Eg. & Ásm.), II 142 (Íngv. viðf.); K. Gislason, 44 Prøver (Perus); H. Gering, Íslendzk Æventýri I, Halle 1882; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 175, 275; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V, LII.*

1092. **AM. 343 b, 4to.** *Pap. 21,2 × 15,4 cm. 36 bl. C. 1700. Skr. af Jón Sigurðsson (den ældre). Åben plads for begyndelses-initial.*

Yngvars saga víðförla.

Afskrift efter AM. 343 a, 4ᵗᵒ.

1093. **AM. 343 c, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 23 bl. 17. årh. Sidste side (bl. 23ʳ) tilföjet af Arne Magnusson.*

Yngvars saga víðförla („Hier biri*ar* Sǫguna af Ingv*are* Wydførla“).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 142.*

1094. **AM. 344 a, 4to** (*en tid fejlagtig opført som* Addit. 76 b, 4ᵗᵒ). *Perg. 21,2 × 15,7 cm. 24 bl. C. 1400. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hist og her forekomme yngre marginal-rettelser og lign.*

Orvar-Odds saga.

Membranen har en lille rød overskrift „oꝛvar oddz ſaga“, *en anden, med sort blæk, er af Arne Magnusson tilföjet over teksten.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſe Ǫrvar Oddz Saga. var aptan vid Alexandri Magni Sǫgu, med agiætri gamalli hendi ritada *(AM. 519, 4ᵗᵒ)*, Eg Separeradi þetta. Bokina hefi eg fengid i Norege“. *Bl. 10ʳ i nedre margen står* „ek íuſſe ívarſo*n* ok íngebıor“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II; Ant. Russes I, 92; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. II-V, LII.

1095. **AM. 344 b, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 15_{,7}$ *cm. 47 bl. 17. årh. Ifg. den gl. katalog skr. af Jón Torfason. Bl. 35ʳ og 47 tilföjede af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. Bl. 35ᵛ ubeskrevet. Foran begyndelsen ere 10 linjer af en foregående sagas slutning overstregede. Bl. 29—47 have en tid fejlagtig været indlemmede i AM. 342, 4to.*

1) Bl. 1—35ʳ. **„Sagan*n* aꝼ Ørꝼar-Odde“.**

2) Bl. 36—47ʳ. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** („Hier Hefft Sagan*n* af Hälfdäne | Eysteinsſyne“).

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V.

1096. **AM. 345, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 16_{,4}$ *cm. 78 bl. 17. århs slutning. Synes skrevet med tre forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Áns saga bogsveigis** („Aꝼ An Bogsveigir“).

2) Bl. 9—29. **„Saga fra Þorſteine Wykings ſyne“.**

3) Bl. 30—50ʳ. **„Sagan*n* aꝼ Heidreke Könge og H*a*ns ætt-møn*n*um*m*“.**

4) Bl. 50ᵛ—74ʳ. **„Sagan*n* Aꝼ þe*i*m Booſa Hinu*m* sterka Og He*rr*audi“.**

5) Bl. 74ᵛ—78. **„Saga Aꝼ Hrom*un*de Greypſsyne“.**

Herkomst og hist.: *Ved de pågældende sagaers slutning findes tilföjet bl. 50ʳ årstallet* 1694, *bl 74ʳ* 'Kalfa wyk . . 1695', *bl. 78ᵛ* 1695. *Endvidere indeholder den oprindelig ubeskrevne del af bl. 29ᵛ en år 1702 skreven* indholdsfortegnelse over en samling romantiske sagaer *(i alt 19), af hvilke nu de fleste findes dels i dette nummer, dels i AM. 536, 4to og 585, 4to. Derefter er tilföjet* „Þeſsarar bokar Regiſtur sem þeſsar sogur hefur jn*n*e ad hallda: ſkrifadar af Jone Sal. Thordarſyne An*n*o 1700. Þeſsa fyrr nefnda Sogu book aa eg Jon Jonſson En*n* Eingin*n* an*n*ar hueria mier Giefid hefur min*n* salugi [elſk]u fader Jon Thor[darson] M . . . Jon Jonſson med Eiginn H[en]de. An*n*o 1703“. *Om virkelig bl. 4—8 og 30—78 ere skrevne med J. Þ.s hånd, må dog synes meget tvivlsomt (sml. AM. 426, fol.). Arne Magnusson har erholdt den hele sagasamling som én bog fra Markús Bergsson.*

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I-II; Ant. Russes I, 114 (Herv.); Nordiske Oldskrifter III; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 156.*

1097. **AM. 346, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 15_{,5}$ *cm.* *42 bl.* *C. 1700.* *Tre forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

Eireks saga viðförla.

1. Bl. 1—10. *Overskrift* „Sagann. | Af Eyreke Vijdfǫrla fra Norege“.

2. Bl. 11—15. *Overskrift* „Eitt æfinntyr af Konge þeim ſem Þrandur hiet“. *Dette eksemplar, der er skrevet i 17. årh., har ovenfor overskriften slutningen (c. en halv side) af en forudgående fortælling udstreget og viser sig derved at have udgjort en del af et större hele.*

I 1. og 2. forekomme egenhændige rettelser af Arne Magnusson.

3. Bl. 16—42. *Overskrift* „Her hefr upp Saugu | Eiriks Widfǫrla“. *Om dette eksemplar, der kun har de lige sider beskrevne, meddeler Arne Magnusson på et tilhørende blad:*

„Þetta Exemplar er ritad i Kaupenhafn 1727 af Jone Sigurdzſyne fra Videdalstungu, efter Exemplare in Folio ſkrifudu af Asgeire Jonsſyne ex Cod. Flateyenſi. Asgeir hafdi fyrrum ritad þetta Exemplar *firi* mig. Enn þad hafdi ſidan hia mier ſkiemſt, ſo þ*ad* eigi vard conſerverad, og er nu i ſundur rifed. Ur bǫndunum hefur Jon Sigurdzſon iafnlega ſkrifad, enn hvert þ*ad* ſe alltid i beſta mata giort, verd*ur* ipſe Codex membraneus ad decidera“.

Ifg. den gamle katalog skulde her endnu findes et fjærde eksemplar af sagaen.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1098. **AM. 347, 4to.** *Pap.* *21 × 17 cm.* *20 bl.* *C. 1700.* *Fem indbyrdes forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

Hákonar þáttr Hárekssonar.

1. Bl. 1—6. *Overskrift* „Søgu þattur | af | Hakoni Hareksſyni“. *Skrevet af præsten Eyjólfur Jónsson (til Vellir).*

2. Bl. 7—12. *Overskrift* „HISTORIA | Aff Hacone Norœna“. *Helt igennem kollationeret for Arne Magnusson.*

3. Bl. 13—14ʳ. *Overskrift* „Æſenntyr aſ Bondafyne Norſkum", *begyndelsen til* „med kaupeyrer er fader".

4. Bl. 15—16ʳ. *Overskrift* „Æſintyr aſ einum Norſkum Böndasine", *begyndelsen til* „Husfreyiu finſt | fätt til".

5. Bl. 17—20. *Brudstykke, fra* „hann kuedst þar lytid til leggia" *til fortællingens slutning. Derefter er begyndelsen af en ny fortælling — omtrent en halv side — udstreget.*

Benyttelse og beskr.: FMS. XI.

1099. **AM. 348, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,2 cm. 29 bl. C. 1700.*

1) Bl. 1—25. **Norna-Gests þáttr** („Her hefr þatt af nornagefti"). *Skr. af Ásgeir Jónsson. På to indlagte sedler giver Arne Magnusson nogle genealogiske og geografiske bemærkninger. På det tilhørende omslag, der tildels er beskrevet med danske, historiske notitser, bemærker han om denne afskrift* „ex membranâ Regia. Eſt qvaſi Meleagri fabula."

2) Bl. 26—29. „**Ur Nornageſtz þætti.** Variæ lectiones Codicis Regii, aptatæ ad Apographum meum Hiſtoriæ Olavi Tryggvonii ex Codice Flateyenſi, qvod exaratum eſt manu Domini Jonæ Erlendii". *Arne Magnussons hånd.*

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. I.

1100. **AM. 349, 4to.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 12 bl. C. 1700.*

1) Bl. 1—5. „**þättur aſ þorvalldi Taſallda**". *Efter fortællingens slutning har en halv side, indeholdende begyndelsen af* 'Saga aſ Bärde Snæſells As', *været overklæbet.*

2) Bl. 6—9ʳ. **þáttr af þorsteini tjaldstæðing.**

3) Bl. 10—12. „**Saga Sneglu Halla**" *med forbigåelse af et större parti i midten.*

2) og 3) ere afskrevne af Arne Magnusson efter Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Ifg. notitser på et AMsk forsatsblad synes 1) tilligemed flere andre fortællinger at være* „ur bokum ſem eg feck af Sra Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde". *Den gamle katalog opgiver indholdet af AM. 349, 4to således* „af Ulfe Gyllde *(sål.)*, Aſgrime Syne hans og þorſteine Tialldſtæding og af Sneglu Halla ur Flateyarbök manu A Magnæi.

þättr af Töka Tokafyne.
þättr af Eymunde Könge Hringsfyne.
þättr af Eigle SïduHalls Syne, og Töfa Valgautsfyne.
þättr af Toka Tokafyne. þättr af Sigurde Äkafyne af Eirike Vïdforla. þättr af þorvallde Tafallda. þättr af Sigurde og Hauke, Häreke i þiötto og Eivinde Rim(!)rifu", *men mere end det ovenanførte findes ikke nu.*

1101. **AM. 350, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,5}$ *cm. 78 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., bestående af et dobbeltblad af en codex af* Jónsbók *med røde overskrifter og kolorerede initialer (c. 1600), indeh. brudstykker af* „Kaupabálkr".

Magnúss saga helga Eyjajarls.

Herkomst og hist.: *Til titlen i den gl. katalog har Gudbr. Vigfusson föjet* „Ex Bæjarbök mbr. deperdita Arna Magnæana"; *på to tilhørende sedler har A. M. givet nogle palæografiske optegnelser.*

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780 (sammen med Orkneyinga saga); Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXIV-V.*

1102. **AM. 351, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,8}$ *cm. 22 bl. C. 1700. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Sagann aꝼ hinum Heilaga Magnuse Eyaialle".

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780.*

1103. **AM. 352, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16$ *cm. 23 bl. 17. årh s slutning.*

„Sagann aꝼ hinum Heilaga Magnuse Eyaialle".

Herkomst og hist.: *Er af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel betegnet som et værdiløst eksemplar.*

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780.*

1104. **AM. 353, 4to.** *Pap.* $19_{,8} \times 15_{,3}$ *cm. 61 bl. (folieret 1—62 med forbigåelse af tallet 8). 18. årh s beg. Af bl. 4—40 ere kun de lige sider beskrevne.*

1) Bl. 1—3. Uddrag af Ynglinga saga og Egils saga.

2) Bl. 4—40. **Ynglinga saga,** kap. 38—48.

3) Bl. 41—62. **Ynglinga saga,** kap. 38—48 *i svensk oversættelse* (efter Peringskiölds udgave).

1105. **AM. 354, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,7 cm. 33 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., tilsammen 2 blade af en codex af* Jónsbók *(c. 1600, se foreg. nr), indeholdende brudstykker af* Farmannalög *og* Þjófabálkr.

Hervarar saga ok Heiðreks konungs („Her hefr upp Sogu Heið|reks konungs ens vitra").

Standser som AM. 544, 4to med ordene „var þeira | vegr".

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1106. **AM. 355, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 50 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., 2 blade af en codex af* Jónsbók *(c. 1600, se foreg. nr), indeholdende brudstykker af* Farmannalög.

Hervarar saga ok Heiðreks konungs.

Standser som Gl. kgl. sml. 2845, 4to med ordene „xij. c vapna".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel gives nogle oplysninger om en herfra stammende afskrift.*

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1107. **AM. 356, 4to.** *Pap. 20 × 15,7 cm. 165 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 35v—37 ubeskrevne. Pagineret 1—330.*

Indhold:

1) Bl. 1—35r. **Gautreks saga konungs.** *Standser afbrudt med ordene* „þvi at mier þiker".

2) Bl. 38—165. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet AMsk seddel giver Arne Magnusson afskriverens navn, og der tilföjes* „ex membranâ in folio, er eg feck af Vigfuſe Gudbrandſsyne".

1108. **AM. 357, 4to.** *Perg. 20,5 × 15 cm. 19 bl. C. 1600. Skr. på tidligere benyttet perg., hvor spor af ældre kolorerede initialer og røde linjer endnu ses. Bladene ere tildels beskadigede ved indre margen og berøvede marginen. Efter bl. 17 mangler ét blad.*

Hrólfs saga Gautrekssonar („Hieꝛ Byꝛiaꝛ Hʀolꝼs Søgu").

Ender defekt „longum dꝛiugur, ok ſneriſt þa mannꝼallid a Suiana . . ." *(udg. kap. 29).*

Herkomst og hist.: *Ifg. to tilhørende sedler har Arne Magnusson erholdt håndskriftet* „Fra Sveini Jonsſyne ä Kroſſneſe i Stranda Syſlu" *med undtagelse af ét blad (vistnok bl. 18), som Ormur Daðason erhvervede* „ä Finnbogaśtödum i Trekyllis vik" 1724.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1109. **AM. 358, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 61 bl. Skr. 1694 af Jón Einarsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Titelblad og afsnitsinitialer kolorerede.*

Indhold:

1) Bl. 2. Formáli.
2) Bl. 3—7ʳ. **'Gauta saga konungs'.**
3) Bl. 7ʳ—13. **'Gautreks saga konungs'.**
4) Bl. 14—61ʳ. **'Hrólfs saga konungs Gautrekssonar'.**

Det fælles titelblad (1ʳ) lyder 'Sagann Af þeim þremur Fᴏʀɴn Kongum Gauta Konge . . þar Næſt Er Sagann Af Gautrech Kong . . Sijdaſt Eꝛ Sagann Aꝼ Hrolfe Kong Gautrechſsyne og hanz ꝼoſt bꝛædurum . . Skriꝼad ä þoꝛoddſtødum A Rofmhuala neſe, Anno 1694. Joneinarſſon mehendi'.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1110. **AM. 359 a, 4to.** *Pap. 19,6 × 16 cm. 35 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 32ʳ (s. 63) findes en marginal-henvisning med Torfæus' hånd.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs („Hervarar Saga").

Standser afbrudt, i tilslutning til Gl. kgl. sml. 2845, 4ᵗᵒ, med ordene „oc ærit fe".

Herkomst og hist.: *Til dette nummer må antages at høre en fra AM. 359 b, 4to overført AMsk seddel med påtegning* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 13.“

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785;* ***Fornaldar sögur Norðrl. I.***

1111. **AM. 359 b, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,8 cm. 10 bl. 17. årh. To indbyrdes uafhængige fragmenter.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs.

1) Bl. 1—8. *Sagaens begyndelse til* „at hiòꝛ þann þoꝛi i hendur nema. | Hun qvad“, *under titel* „Heꝛvaꝛaꝛ þattur, Hinn Gamli“.

2) Bl. 9—10. Brudstykke af et andet håndskrift, *beg.* „fyrſti til þessarrar ferdar tecinn“, *ender* „oc lògdu þeir fiòtur | a hann“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. I.

1112. **AM. 360 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 14,9 cm. 67 bl. 18. århs beg. Skr. af Sigurður Vigfússon.*

Herrauðs saga ok Bósa („Hier Biriaſt Sagann aꝼ | Booſa hinumm sterka og | Herraude Hrölꝼsſyne“).

1113. **AM. 360 b, 4to.** *Pap. 29,2 × 18,2 cm. 10 bl. Skr. 1663.*

Herrauðs saga ok Bósa („Hier biriaſt sagann aꝼ Booſa hinum sterka og Her|raude Hrolffsyne“).

1114. **AM. 361, 4to.** *Pap. 19,7 × 17 cm. 15 bl. 17. årh. To stykker, hvert med sin hånd.*

Herrauðs saga ok Bósa.

1) Bl. 1—9. *Overskrift* „Sagann Aff þeim Heꝛꝛaude og Baugu Böſa“.

2) Bl. 10—15. *Overskrift* „Bösa saga“ — *foran disse ord har Arne Magnusson tilföjet* „Baugu“ *og i øvre margen noteret* „ex membranâ qvam habeo“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. III.

1115. **AM. 362, 4to.** *Pap. 21 × 16,6 cm. 24 bl. C. 1700.*

Herrauðs saga ok Bósa („Nu Byriast Sagann af Boofa hinumm | sterka og Herraude").

[Ifg. den gamle katalog skulde endnu et eksemplar af sagaen findes under dette nummer.]

1116. **AM. 363, 4to.** *Pap. 19,6 × 16 cm. 24 bl. C. 1700. Tre stykker, med to forskellige hænder. Bl. 7—8 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **„Søguþattur Aꝼ Illuga | Grydarꝼöstra".** *Ved fortællingens begyndelse har Arne Magnusson skrevet* „effter hendi Sr Jons i Villingah.".

2) Bl. 7—14. **„Sǫguþättuꝛ aꝼ Illuga Grïdaꝛꝼöftꝛa"** — *afskrevet af Arne Magnusson. Efter fortællingens slutning er den følgende side (bl. 14v), der har indeholdt begyndelsen af en tilsvarende latinsk oversættelse, overstreget. Pagineret 545—56.*

3) Bl. 15—24. **„Søguþättur Aꝼ Giaꝼa Ref | Og DalaFyꝼlumm"** *ɔ:* Gautreks saga konungs (*og* Gauta kgs.).

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Ill. Gr.).*

1117. **AM. 364, 4to,** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 326 beskrevne bl. (omslag og sedler iberegnede). C. 1700. Består af opr. løse læg og blade samt adskillige oktavsedler; med enkelte undtagelser Arne Magnussons egen hånd. — Enkelte stykker ere udtagne af Addit. 66 og 84, 4to.*

Ari fróði — Íslendingabók.

Samlinger til oplysning om Are og hans værk af historisk, genealogisk og kronologisk art; heri uddrag af sagaernes og nyere forfatteres udtalelser om ham, notitser om hans samtidige, om Islands gamle literatur, noter til Íslendingabók osv.

Må antages at have hørt til forarbejderne til Arne Magnussons påtænkte udgave af Íslendingabók.

1118. **AM. 365, 4to.** *Pap. $20_{,1}$ × $16_{,5}$ cm. 47 bl. (heri indbefattet endel indskudte notitssedler). C. 1700. Skr. dels af, dels for Arne Magnusson.*

Íslendingabók ɔ: Den islandske tekst med lige over for stående latinsk oversættelse.

Bl. 1ʳ bærer kun nogle overstregede notitser; over den islandske tekst bl. 1ᵛ står „ARÆ MULTISCII | Liber Islandorum“ *— denne er helt igennem med A. M.s egen hånd, oversættelsen derimod kun rettet af ham.*

Benyttelse og beskr.: Ant. Amer. s. 206.

1119. **AM. 366, 4to.** *Pap. $19_{,7}$ × $15_{,5}$ cm. 57 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun hveranden side (med undtagelse af det senere indsatte bl. 53 de lige sider) beskreven. Bl. 34 blank.*

Íslendingabók.

Afskrift af den islandske tekst, idet plads er ladet åben for den tilsvarende latinske oversættelse, således som det er antydet ved de på de ulige sider tilföjede kapiteltal og overskrifter.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur I, Kbh. 1843; Th. Möbius, Are's Isländerbuch, Leipzig 1869.

1120. **AM. 367, 4to.** *Pap. impr. $19_{,6}$ × 15 cm. 12 bl. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret, latinsk kirkeligt hskr.*

Íslendingabók.

Et eksemplar af den på Island trykte udgave med titel „**SCHEDÆ** | **ARA PRESTZ** | FRODA | Vm ISLAND. | Prentadar i Skalhollte aꝼ Hendrick Kruſe. | Anno 1688“.

1121. **AM. 368, 4to.** *Pap. $19_{,6}$ × $15_{,8}$ cm. 33 bl. C. 1700.*

„**Aræ Multiſcii** | Primi Islandiæ Hiſtorici | **libellus** | **de ISLANDIA** | ante annos fere ſexcentos Iſlandico | idiomate conſcriptus. | Latinè tranſlatus | ab | Arna Magnæo“.

Denne titel er (bl. 3ʳ) egenhændig nedskreven af Arne Magnusson, ligesom også den latinske oversættelse på forskellige steder af ham er rettet. Foran er indlagt et andet titelblad (bl. 2),

hvor Jón Ólafsson Grv. har skrevet „Den anden Titel, ſom AM. haver ſaaledes fatt. for an ved hans Commentario, den i 8º Islendinga | Boc | id est | Is-landorum | Liber | Auctore | Arone Multiſcio | Sacerdote, | primo Islandiæ Hiſtorico. | Verſione Latinâ Notis qve | illuſtravit | Arnas Magnæus".

***Herkomst og hist.:** På bindets første inderside har Arne Magnusson skrevet* „Ex auctione Lützoviana 1714". *På forsatsbladet (bl. 1ᵛ) står* „Exemplar deſcribendum".

1122. **AM. 369, 4to.** *Pap. impr. 18,5 × 12 cm. Pag. 1—192. Det manglende titelblad er tilskrevet. Endvidere ere hvide blade indsatte på fortalens plads, samt til betegnelse af det manglende ark 153—68 og efter 192.*

„**ARÆ MVLTISCII** | **SCHEDÆ** | **DE** | **ISLANDIA.** | CHRISTnus WORM*IUS.* | OXON. è THEATRO".

Den af C. Worm besørgede, ufuldendte udgave (Sml. Nyrup, Lüxdorphiana, Kbh. 1791, s. 333—45 og Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XII).

[AM. 370, 4to. „Idem Liber æqve defect. Editor vero eſt Wormius, liber impreſsus Oxoniæ" *mangler*].

1123. **AM. 371, 4to. Hauksbók** *(sml. AM. 544, 4to og 675, 4to). Perg. 23 × 15,7 cm. 18 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. De fleste blade ere mere eller mindre slidte, hullede og forrevne. Som i ringere grad beskadigede kunne fremhæves bl. 1, 3, 4, 6, 11, 13—15; bl. 16—17 ere ved beskæring svundne ind til bladstumper.*

Indhold:

1) **Landnámabók** *(fragm.)*, bl. 1—14.

Bl. 1 *beg.* „bıoꝛn*n* ſvn ſınn", *ender* „e*r* attı ſıgꝼ*us* ellıða-grımſ ſo*n*", *Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. 41—47.*

Bl. 2 *beg.* „Grımr h*et* ma*ðr* ıngıallſ ſo*n*", *ender* „aðr ſvndꝛ geck", *ib. 76—85.*

Bl. 3—9 *beg.* „. . . han*n* var goꝼvgr ma*ðr* o*k* kynſtoꝛ*r*", *end.* „vıg roarſ o*k* ſyſtvr ſon*a* ha*ns*", *ib. 193—248.*

Bl. 10—11 *beg.* „hıa ıokvlſ ꝼellı ꝼ*ra* veſtan“, *end.* „noꝛðꝛ ıtoꝛg*ar* *ok* bꝛ|[endı] . . . .“, *ib. 264—81.*

Bl. 12—14 *beg.* „Dvꝼþakr ıdvꝼþakſ holltı“, *end.* „la*n*d ı rvna man*na*“, *ib. 289—310.*

2) **Kristni saga** *(fragm.)*, bl. 15—18.

Beg. „ſıþaʀ let olaꝼr k*onungr* ſkıraz“, *ender* „*ok* v*m* raðv*m* mark*us* logſogv ma*nnz* *ok*“, *Biskupa sögur 1, s. 9—28.*

Herkomst og hist.: ***I AM. 435 a, 4to, bl. 111v flg., hvor Arne Magnusson giver en fortegnelse over samtlige i Hauksbók indeholdte stykker, begyndes rækken med*** „Ur landnama bok og Kristindoms Sögu Fragmenta nokkur“, ***og hertil hører følgende note*** „Landnamu bokar blöd þeſſe, og hin ur Kriſtindoms ſögu, hefi eg fleſtöll feinged fra Sr Olafi Jonsſyne, en*n* fader Sr Olafs (Sr Jon Torfaſon ä Stad i Suganda firdi) feck þeſſe blöd hiä bonda einum þar veſtra nærre ſier og tok þau til fullz i ſundur, hvert fra ödru, utanum qver. Nockur af þeſſu*m* landnamu blödum hefi eg feinged an*n*arſtadar ad en*n* fra Sr Olafi. — Eg ſä ad þeſſe blöd attu framanvid þetta volumen ***(AM. 544, 4to)***, og hafa þar, öefad, til forna in*n*bunden*n* vered, og þvi lagde eg þau þangad, ſo Volumen ſkillde hallda ſier ſo vïtt. En*n* ſialft Volumen (fra teknum þ*ess*um landnamu *og* ***Christ****in*domſ ſögu blödum) feck eg (ef mig riett min*n*er) fra Gaulveriabæ i Floa, og hefur þad, än efa, þangad boreſt epter Mag. Bryniolf andadan*n*. Mag. Bryniolfur hefur og epter þeſſarre landnamu *og* Kristni-Sögu ſkrifa läted, og mun þa bokin*n* hafa hallded ſier. — Kriſtni-Sögu, ſem ſtendr i Hauksbok citerar Jon lærde einhversſtadar, þad er, öefad, þeſſe, og mun Jon þar i leſed hafa, k*ann*ſke adr en*n* Mag. Bryniolfur hefur handhafe ordid ad bokinne. Likaſt bokin ſie i fyrſtu af Veſt fiordu*m* komen, og hafe ſa eignar madr er Mag. Bryniolfi liede, aptur heimtad landnamu, veſtur, en*n* hitt blifed ſydra. nema landnama hafi allareidu burt ur volumine vered, þä Mag. Bryniolfr þetta handliek, og h*ann* ſo bokina haft i 2. pörtum. Biörn ä Skardzä hefur *og* haft þetta exemplar, eda Copie þar af, og kallar h*ann* þ*ad* ä ſpatium ſin*n*ar Compilationis landnamabokar, Hauksbok.

Hvört bokin *(ɔ: Hauksbók)* öll, ſo ſem hun nu er, hafi vered i höndu*m* Jons lærda, eda ei nema Landnama *og* ***Christ****ni* Saga, er ei riett viſt. Eg ſkylldi þo þeinkia hid fyrra, og kynni h*ann* hiedan h*afa* þ*ad* er han*n* drabbar um Sets reiſu“. ***Nogle efterfølgende oktavblade give dels yderligere oplysninger om bladenes erhvervelse (det ses således, at bladene ere sendte til Arne Magnusson i København med undtagelse af fire, som han senere, efter 1702, erholdt på Island), dels indeholde de afskrift af et brev fra A. M. til præsten Ólafur Jónsson (1707) med dennes svar. A. M., der allerede 1703 erholdt nogle oplysninger af ham, udbeder sig her under otte §§ udførlig meddelelse om alt hvad der kan tjæne til oplysning om disse blades tidligere historie og til vejledning ved eftersøgningen af yderligere fragmenter af samme håndskrift; til forklaring tilföjer han*** „Skrifa eg þvi ſvo ytarlega hier um, ad þetta fragmentum er inter pretiosiſsima eorum qvæ mihi ſunt, og er eg þó öſnaudur orden*n* af ſoddan*n* hlutum, og villdi eg med dyru verde kaupa, ef til væru, þau blöden, er mig þar af vantar, ad ſön*n*u otæpt betala (epter ſinu verde) ſierhvert einſtaka blad þar af, eda geira“. ***Af præstens svar fremgår, at hans fader c. 1660 havde fået bladene af bonden***

Bjarni Indriðason i Skálavík; denne havde i sin tid fundet dem hos sin gamle fader, der ikke vidste nærmere besked om dem eller deres indhold. Spor til yderligere fragmenter kunde ikke påvises.

Benyttelse og beskr.: *Landnamabok, Havniæ 1774 (facs.); Kristni-saga, Havniæ 1773 (facs.); Grönl. hist. M. I, 18, 51, 346; Ísl. sögur I, Kph. 1829; Ísl. sög. I, Kbh. 1843 (facs.); Ant. Russes II, 231, 236, 426; Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 115; Biskupa sögur I, 1858; Munchs Sml. Afhandlinger I, 299 flg.; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 93.*

1124. **AM. 372, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 11 bl. 17. årh s slutning. Skr. af præsten Frants Ibsson. Hskr. er gennemgået og rettet (ved kollationering) tildels af Arne Magnusson; den ubeskrevne side 11v er fastklæbet til bindets inderside; 11r er tilföjet af A. M.s skriver Þórður Þórðarson.*

„**Hungur-vaka**“ — *rettet af Arne Magnusson til* „Her byriar Hungur-vǫku“.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har Arne Magnusson tilföjet* „Hier aptan vid var Continuatio Sr. Jons Eigils ſonar, tok til ä Þorlaki Helga. var med ſǫmu hendi Sr Frantz Ibsſonar, vitioſum exemplar, eins og Hungrvakan“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

1125. **AM. 373, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 12 bl. 17. århs slutning. Skr. af Árni Magnússon i Bolungarvík (den gl. katalog).*

„**Hungur Vakä**“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þeſſe Hungrvaka 4to lä laus, aftan i einni bok er eg keypte ä von Nettens auction epter Odd Sigurdzſon“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

1126. **AM. 374, 4to.** *Pap. 20,1 × 15 cm. 44 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Hungrvaka („Um Bygging Stadarens i Skäl|hollte, og þann Firſta Biskup | Sem þar var“).

Bl. 44 er et af Arne Magnusson tilföjet blad, på hvilket han giver begyndelsen af „Continuatio Sr Jons Eigilsſonar“, *som opr. fortsatte dette eksemplar af Hungrvaka.*

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Þeſſa Hungrvôku hefi eg feinged af Monſr Magnuſe Araſyne, og var þar þä aptanvid Continuatio Sr Jons Eigilsſonar, vulgaris"; *om denne siges bl. 44* „Var vitioſiſſimum Exemplar. eins og Hungrvakan. eda verra".

Benyttelse og beskr.: Hungrvaka, Hafniæ 1778; [Biskupa sögur I, 1858, s. 59, anm. 1].

1127. **AM. 375, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,5 cm. 52 bl. (forsatsblad incl.). C. 1650. Bl. 1v og 1bis r ubeskrevne; resten pagineret 1—101. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) S. 1—27v. **Hungrvaka** („Ein*n* lijtill bæklingur af ſaum*m* Byſkupum*m*" *osv.*).

2) S. 27v—101. **Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.** *Overskrift* „Vm*m* hin*n* helga Þorlak byſkup", *idet her begyndes med Skálholts VI. biskop.*

Herkomst og hist.: Forsatsbladet, der er udklippet af en ældre indbinding og indklæbet foran, bærer årstallet 1650 *og* tre islandske viser, *der prise bispevældets fald, underskrevne* „Jon p. Araſon J Vatzf"; *på bagsiden læses navnet* „Erlendur Arnaſon". *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta exemplar hefi eg feinged af Jonas Dadaſyne, en*n* honum ſendi þad til Kaupenhafnar Sigurdur Biörnsſon lögmadur".

Benyttelse og beskr.: Hungrvaka, Hafniæ 1778; Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 23; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI-XXVII.

1128. **AM. 376, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,5 cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason, kollationeret af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Hungrvaka.

Seks tilhørende sedler indeholde oplysende notitser af Arne Magnusson.

Herkomst og hist.: Om dette eksemplars tilblivelse udtaler A. M. sig udførlig på et foran indsat dobbeltblad, hvoraf det fremgår, at det stammer fra og er konfereret med en biskop Þorlákur 1654 tilhørende ny membran og derefter med et håndskrift, som 1641 var i biskoppens besiddelse, her kaldet „alterum".

Benyttelse og beskr.: Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.

1129. **AM. 377, 4to.** *Pap. 20,1 × 16,5 cm. 84 bl. C. 1700. Bladene ere opr. kun beskrevne på de lige siders indre kolonner; senere ere varianter for Arne Magnusson tilföjede i marginen, og bl. 1r er udfyldt med oplysende notitser af A. M.*

„Hungur Vaka".

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets begyndelse meddeler Arne Magnusson* „Þeſſe Hungurvaka, er i fyrſtu ſkrifud epter Exemplare ſem eg hefi [ritudu 1654. ſem vered hefur hr. Þorlaks Skulaſonar], *og* ſidan confererud vid Exemplar med hendi Þorſteins Eyolfsſonar, fra Magnuſe Sigurdzſyne i Brædratungu [var i folio, og hafde eg þ*ad* til läns af Magnuſe 1703]. Er þad ſama Exemplar ur *(sål.)* ædi rangt. Þar er aptanvid Continuatio Sr Jons Eigilsſonar, *og* er hun eins raung ſem Hungurvakan*n* ſialf [þeſſa Continuationem true eg ecki ad eg confereradi vid neitt af minum Exemplôrum, og gillder þ*ad* eins, þvi hun var gaudraung, og ad audru lik þe*im* almennilegu.]".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; [Biskupa sögur I, 1858, s. 59, anm. 1].*

1130. **AM. 378, 4to.** *Pap. 20,7 × 8,4 cm. 29 bl. 17. årh. Skr. af provst Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Hungrvaka („Bæklïnguꝛ, aꝼ nock|ꝛum Biſkupum, þeim ꝼiꝛ|ſtu" *osv.*).

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad, hvor Arne Magnusson oplyser om håndskriftets skriver og en fra det sandsynligvis stammende afskrift, meddeler han endvidere* „hefi eg feinged (þeſſa Hungrvôku) af Modu*r*ſyſtur minne Halldoru Ketilsdottur".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur, I, 1858.*

1131. **AM. 379, 4to.** *Perg. 18,2 × 14,7 cm. 77 bl. Skr. 1654. Pagineret af arkivar Jón Sigurðsson 1—154. S. 26 ubeskreven. Farvede initialer og hist og her røde overskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Hungrvaka** („Hier ʙyriar Hungur wôku").

2) Bl. 14—77. **Þorláks biskups saga** hin yngsta („Hɪᴇʀ Heꝼᴜʀ Søgu Aꝼ Hinum | Heilaga Thoꝛlake B*iskupe*").

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en bevaret pergaments-rest af et ældre forsatsblad med påskriften* „Thoꝛlakuꝛ Sküla son ä | bök þeſsa med ꝛettu. |

1654." *Samme årstal læses ved slutningen af Hungrvaka. Det er vel også det ældre forsatsblad, som har indeholdt en række påskrifter, nu bevarede i Arne Magnussons afskrift, ifølge hvilke håndskriftet har tilhørt* bp Þorlákur Skúlason 1654, bp Guðbrandur Þorláksson, Jón Jónsson (á Hólum, 1675 *A. M.*), Pétur Bjarnason 1683, Guðbrandur Björnsson 1688 — *fra hvem det udlåntes til* Helgi Ólafsson —, Magnús Benediktsson 1688. *Af en AM*[sk] *seddel ses endvidere, at Hungrvaka opr. stod bagved Þorláks saga, og at A. M. deraf har ladet tage en nöjagtig afskrift. Foruden tre foran indklæbede sedler med disse og lignende oplysninger er der s. 109 og s 130 indlagt AM*[ske] *seddelnotitser til Þorláks saga.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Grönl. hist. M. II, 279; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XXXI, XLVI.*

1132. **AM. 380, 4to.** *Pap.* $18_{,5} \times 15_{,5}$ *cm. 69 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med på indersiden beskrevet perg. Efter håndskriftets slutning er indsat et större antal hvide blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—14. **„Hungurvaka".**

2) Bl. 15—69. **Þorláks biskups saga** hin yngsta („Hier Heffur Sogu aff hinum | heilaga Thorlake Byskupe").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þeſsar: Þorlaks Saga og Hungurvaka. Eru teknar ur bok, ſem eg feck af Jone Einarsſyne ä Hölum, og vered hafde Eign hr Þorlaks Skulaſonar 1641. Sidann hafde Gudbrandur Þorlaksſon giefed hana Jone (nockrum) Jonsſyne. Jon Jonsſon fieck S[ra] Þorſteine Jonsſyne (ä Eydum) bokena 1662. Enn S[ra] Þorſteinn Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſinne 1678, ä Eydum". *Nedenunder er af A. M. egenhændig tilföjet* „Conferatur cum mea recenti membranâ 4to. ſem *og* hefr vered eign hr Þorlaks".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka. Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XLVI.*

1133. **AM. 381, 4to.** *Pap.* $20 \times 16_{,3}$ *cm. 27 bl. Skr. 1688. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—9[r]. **„Hungurvaka".**

2) Bl. 9[r]—27[r]. **„Saga af Þorlake Biſcop enum Helga".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „ur bokum ſem eg feck af S[ra] Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI.*

---

34. **AM. 382, 4to.** *Perg. 22,5 × 17 cm. 54 bl. (og bladrester). 14. årh. 1ste halvdel. Af bl. 25, 31, 39—54 findes dog kun så ubetydelige rester, at de blive uden betydning for teksten, der altså i virkeligheden kun består af 36 blade. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels meget store og stærkt ornamenterede. Af bl. 23—24 er ydre halvdel bortreven; mindre beskadigelser findes bl. 1 og bl. 36—38. Hist og her findes i nedre margen yngre, tildels igen udraderede antegnelser. Hskrs sidste bevarede del har lidt af fugtighed.*

Indhold:

1) Bl. 1r. Carmen latinum in honorem S. Thorlaci.

2) Bl. 1v—54. **þorláks biskups saga** hin yngri *(fragm.)*.

Bl. 1v—2 *beg.* „I nafni fodur", *end.* „at vitrum monnum fvnduz", *Biskupa sögur I, 1858, s. 263—65.*

Bl. 3—13 *beg.* „at ei mætti nockut gott", *end.* „fínu mali. þa", *ib. 269—83.*

Bl. 14—16 *beg.* „dætr ser fkylldar", *end.* „þeim var", *ib. 286—90.*

Bl. 17 *beg.* „eigi til afallz dóms fialfum", *ender* „villdi hann ecki ta(la)", *ib. 296—97.*

Bl. 18—19 *beg.* „Ek hefir her verit", *end.* „nær veðratta my(ndi)", *ib. 299—302.*

Bl. 20—24 *beg.* „aðrir hans at gæta", *end.* „Sa atburdr", *ib. 305—11.*

Bl. 26—28 *beg.* „a hinn fæla", *end.* „a einhverium bæ goðum", *ib. 315—19.*

Bl. 29—30 *beg.* „hana ok mæddiz hon miok", *end.* „Siðan var hon flutt", *ib. 319—21.*

Bl. 32—33 *beg.* „a honum. feck þetta", *end.* „arrkumla láus. Vngr", *ib. 322—25.*

Bl. 34—38 *beg.* „til minnis sva dafamligf takn", *end.* „íffinn vm þvera ána" *ib. 325—32.*

Herkomst og hist.: *I Biskupa sögur I, s. XLII-III er aftrykt Arne Magnussons på et tilhørende blad (4to) og en seddel (8vo) optegnede notitser om dette hskr., hvor det beskrives, og hvoraf det fremgår, at det er erholdt fra* Guðríður Gísladóttir *på* Hlíðarendi (1702 — *se AM. 435 a, 4to, bl. 84v, 187r, 190v); det synes, at bladresterne 43—54 en tid have været henlagte i AM. 420, 4to. — Bl. 13r nedre margen læses navnet* „biorn jons fon" *(17. årh.), bl. 21v* „fkrifad a Reynir ftad . . ." *(17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: Scriptores rer. Dan. IV, s. 624, 631; Biskupa sögur I, 1858; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 23.

1135. **AM. 383, 4to.** *Perg. Brudstykker af 4 forskellige codices.*

Þorláks biskups saga.

I *(20,9 × 14,7 cm. 2 bl. 13. årh.).* Bl. 1 *beg.* „ꝼvnd eyſteınſ erkıbıscvps", *ender* „Oc er þeır". — Bl. 2 *beg.* „mannanna. rett oc", *ender* „Thorlacr bıskup". *Aftrykt i Biskupa sögur I, 1858, s. 391—94.*

Arne Magnusson har fået bladene „1704. fra Jone Giſlasyne Locat ä Holum".

II *(19,4 × 14,9 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel).* Bl. 1 *beg.* „S[á atburðr gerðist í Skálaholti]", *ender* „ȷartegna enſ fæla", *ib. 311—15.* — Bl. 2 *beg.* „ıꝼaſtara lagı þaer nalgaðız", *ender* „þangat er þeır | pıldu", *ib. 322—26.*

III *(17,8 × 13,9 cm. 2 bl. C. 1400. Beskadiget ved småhuller).* Bl. 1 *beg.* „ꝼyrer kuenna mal", *ender* „Sætthz þa bıskup", *ib. 285—88.* — Bl. 2 *beg.* „þolínmædı. en auka", *ender* „vmbunar. þott æígı", *ib. 292—94.*

IV *(18 × 13,8 cm. 4 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Øvre hjörne af bl. 3—4 noget beskadiget).* Bl. 1 *beg.* „m[yndı at vera]", *ender* „ꝼemadr mıkıll", *ib. 266—67.* — Bl. 2 *beg.* „Thoꝛlakr war þa wel halꝼ[ꝼertugr]", *ender* „ꝼoꝛ watnıd þa", *ib. 270—71.* — Bl. 3 *beg.* „. . var hann þa hæıll voꝛdínn síns mæıns", *ender* „ok ꝼra þeırı ſtundu mattı oꝛ (?) kenna". — Bl. 4 *beg.* „. . . | tug helldꝛ kna", *ender* „at gotv þeırı ſem almanna".

Benyttelse og beskr.: Se de anførte citater i Biskupa sögur I.

1136. **AM. 384 a, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,3 cm. 84 bl. C. 1700. Forskellige hænder. Bl. 1 er et sammenfoldet blad i folioformat (c. 1700), bl. 2—8 senere tilsatte (beg. af 18. årh.), resten skreven med fire*

forsk. hænder fra 17. årh. Bl. 7 og bl. 19 ere ubeskrevne, bl. 20 bærer kun en af Arne Magnusson tilföjet titel, bl. 21—25 ere beskadigede ved ydre margen.

Indhold:

1) Bl. 1. Páls saga biskups — *begyndelsen til* „Röſklega Vndir þan*n* Vanda", *Biskupa sögur I, 1858, s. 127—28. Overskrift* „Fraſögn hin sieꝛlegasta aꝼ Pale Jonsſyne Skalhollts Byſku|pe og ꝼleyꝛum Biſkupum". *En tilhæftet seddel giver et brudstykke af det brev, hvormed dette aldrig fortsatte fragment er blevet oversendt.*

2) Bl. 2—6. Páls saga biskups — *begyndelsen til* „Island oc ǫll lǫnd ǫnnur", *ib. 127—33; rettet af Arne Magnusson, der bl. 2 i øvre margen har noteret* „Ex exemplari chartaceo ſatis antiqvô". *Overskrift* „Fræſøgn hin sierligaſta af Paale Jönſsyne Siøunda Skalhollts B*isku*pe" [„*og* fleiru*m* b*isku*pum", *tilf. af A. M.*].

3) Bl. 8—18. **„Sagan aꝼ Pæle Byſkup".** *Mellem bl. 8 og 9 mangler ét blad.*

4) Bl. 20—36. **„Þorlaks Saga Helga"** — *den af A. M. tilföjede titel. Overskrift* „Hier heꝼuꝛ Sogu aꝼ hinum heilaga Thorlake Biſkupe". *Den den „yngre" saga begyndende prolog udelades, og beretningen standser* („Cap. 40") *med ordene* „vard þeſsi Adburd*ur* alkun*n*ur Pæli B*isku*pe", *ib. 304.*

5) Bl. 37—84. **Árna biskups saga Þorlákssonar** *(to forsk. hænder). Standser med ordene* „sijn*n* mun*n* ad Bijrgia", *ib. 786, idet skriveren tilföjer* „(vant*ar* vid Soguna)", *hvorefter følge* nogle annalistiske optegnelser for årene 1290—98.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen og tilföjer* „Þetta eru allt grey-Exemplaria, mier ǫlldungis önyt", *hvilken dom dog ikke bör gælde stykke 3. Bl. 18ᵛ bærer navnene* „Bärdur Jonſson" *og* „Sʳ Jon Guttormſson", *af hvilke som det synes særlig den sidste betegnes som bogens ejer 1697; nedenunder findes* et ottelinjet vindikationsvers (iðurmælt), *underskrevet med* et sammenslynget bogstavmærke, *der måske kan opløses til* B. I. S. *Om st. 4 meddeler A. M. på en tilhørende seddel* „Þorlaks Sǫgu 4ᵗᵒ. er Jön Jonſon fra Leiraa ſende mier in*n*an ï þ*eir*re bok ï 4ᵗᵒ. ſagdizt Þord*ur* Peturſon ä Hölme eiga, *og* gaf mier hana i Saurbæ", *om st. 5* „Þeſſe Arna b*isku*ps Saga hefur til forna vered eign Biǫrns Sal. Magnuſſonar, *og* er, ad eg hygg, hans eigen hǫnd ä hen*n*e. Eg hefi ſǫguna feinged fra ǫdrum hverium þeirra Stefansſona dotturman*n*a hans, in*n*ſaumada i eina bök, med ǫdru fleira hvadan eg þad uttok".

Benyttelse og beskr.: Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVIII—IX, LXXVI.

1137. **AM. 384 b, 4to.** *Pap. 32 × 20,5 cm. 8 bl. 17. årh. Åben plads for initialer.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her Byrjar Sögu af Laurentjo, Hóla Bifkupj") — *fragm.*

Bl. 1—6 *indeh. sagaens begyndelse til* '21 Cap.', l. 1 „18 bæir, en 12 | i Norrigi", *Biskupa sögur I, s. 789—815.* Bl. 7—8 *indeh. slutningen fra* „um veturinn. Syra Eigill", *ib. 865* ('Cap. 52—59'). *Sagaen ender her* „enn allir menn mattu fia hvad leid meigin hanns".

1138. **AM. 385, 4to.** *Perg. (I—II) og pap. (III).*

I *(16,6 × 12,4 cm. 2 bl. 14. årh. Første og sidste side temlig slidte).*

Kirkeretlige betragtninger *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „verdı nockorr þar fyrı at mıffa fınna rettenda", *ender* „ok enn fegır | hınn famı beda prestr. Æıngan alldı ok eckı embættı ne".

Bl. 2 *beg.* „þıonvftv eggıadı fæll ıohannes", *ender* „hveıtıkornı ı hlavdv fına en brenna agnır ı oflocvandı".

II *(15,8 × 11,4 cm. 1 bl. 14. årh. Sidste side næsten ulæselig på grund af slid).*

Þorláks biskups saga *(fragm.).*

Beg. „fa er rvnolfr het. hafdı brotfallz fott svo mıkla", *sml. Biskupa sögur I, s. 380.*

III *(19,8 × 16 cm. 26 bl. Skr. 1704).*

„Extract Þorlaks Bisk|ups Sögu".

Standser afbrudt bl. 26v øverst, med ordene „er vıtran þor vallds prefts var | ä holum".

Herkomst og hist.: På et 'tilhørende blad meddeler Arne Magnusson om III „Þetta exemplar er fkrifad epter pappïrs blödum frä Skarde ä Skardzftrönd 1704. höndena ä þeim blödum þeckte eg ei. Var hun ei miög nyleg,

ſo ſem ſkrifud munde firi 30. 40. arum. Blóden hafdi ätt Sr Þordur i Hitardal".

Benyttelse og beskr.: *II er nævnt Biskupa sögur I, 1858, s. 263, anm.*

---

139. **AM. 386, 4to.** *Perg. Bindet er betrukket med beskrevet og stærkt ornamenteret perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

I *($20,_7 \times 14,_2$ cm. 3 bl. C. 1200. Bl. 1r slidt, bl. 2—3 flængede og beskårne i marginen. Røde overskrifter og initialer).* **Fragmentum vitæ S. Thorlaci episcopi.**

Bl. 1 *beg.* „carnem suam caſtıgare", *ender* „bonorum operum ex".

Bl. 2 *beg.* „ex ıntımıſ", *ender* „non ualebant cum".

Bl. 3 *beg.* „olefcenf nauım", *ender* „confuetudınem ex".

Aftrykt Scriptores rer. Dan. IV, 627—28; Biskupa sögur I, 394—96.

II *($24,_8 \times 15,_5$ cm. 6 bl. 13. årh's 1ste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 5, der er beskrevet med yngre hænder, er ydre margen bortskåren, af bl. 6 er kun en strimmel nærmest ryggen af bladets øvre totredjedel bevaret; bl. 6v er ubeskrevet).*

1) Bl. 1—5r. **„De Sancto thorlaco".** *Standser, som det synes afbrudt, bl. 5r l. 8, hvorefter resten af siden står tom; i sidste linje bl. 4v nederst begynder en ny hånd, fra 14. årh.*

Aftrykt Scriptores rer. Dan. IV, 624—27; Biskupa sögur I, 396—401.

2) Bl. 5v *(14. årh.).* **Legenda S. Edmundi regis** — *begyndelsen til* „contra ıuſtıcıam".

3) Bl. 6r *(c. 1300).* De S. Pantaleone *(fragm.).*

Herkomst og hist.: *Om II meddeler Arne Magnusson på en tilhørende seddel* „Aptan af Legendario frä Vallaneſe i Fliotzdals herade".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LI—LII; se i øvrigt ovenanførte steder.*

[En egenhændig afskrift af Arne Magnusson, der ifg. den gamle katalog skulde findes her, mangler.]

1140. **AM. 387, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,6 cm. 218 bl. (pag. 1—435). C. 1700. I marginen hist og her årstal og rettelser.*

þorláks biskups saga („Hier Heꝼur | Sögu aꝼ Hinum Heilaga | Thorlake Biſkupe").

Afskrift af AM. 379, 4to.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske notitssedler; på den ene meddeler A. M., at bogen har været udlånt fra 1711—24 til sr Jón i Hítardalur, som skal have ladet tage en afskrift deraf ved sr Helgi Jónsson på Staðarhraun; den anden seddel indeholder dels af A. M., dels med yngre hånd forskellige aldersbestemmelser og lign. til sagaen.*

1141. **AM. 388, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,5 cm. 18 bl. (pag. 1—35). 17. årh s sidste halvdel.*

„Extract þorlaks Biſkups | Søgu" — *overskriften tilföjet af en AMsk skriver.*

Standser afbrudt midt på side 35 med ordene „eꝛ vitꝛan | þorvalls preſts vaꝛ ä Jölum*m*".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta er excerperad ur Exemplari chartaceo þormodar Torfaſonar. Nockud ſtendur og in marginibus Gudmundar Sögu ex Codice Academico med hendi Asgeirs, excerperad ur þeim ſame Codice".

1142. **AM. 389, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 21 bl. 18. årh s beg. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Rettet af Arne Magnusson.*

Páls biskups saga („Fräſaugn Hin Sierligaſta af Pale Jons|-ſyne Skalhollts B*isk*upe og fleyrum B*isk*upum").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ſkrifud epter hendi Jons Giſſursſonar (fódur Sr Torfa i Bæ) ritadre 1644. ad Nupi i Dyrafirdi", *hvorved hskr. betegnes som afskrift af AM. 205, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

1143. **AM. 390, 4to.** *Pap. 20,5 × 17 cm. 117 bl. (og sedler). Skr. 1709 af Styr þorvaldsson, dog således at enkelte blade skyldes dels Arne Magnusson selv, dels en af hans skrivere. Det egenlige hskr. er pagineret 1—194; hertil komme otte løse, overstregede blade (pag. 179—94), som opr. have udgjort slutningen, men ere*

kasserede af A. M., der har indført deres indhold foran i hskr., hovedsagelig på mindre, indskudte sedler (i alt 12, nu optagne i folieringen); endvidere er hskr. rettet af A. M., der også i marginen har tilföjet originalens marginalia.

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.

Herkomst og hist.: *På den første af tre foran indlagte sedler giver A. M. oplysning om afskriftens forhold til originalen, forfatterens egenhændige, nu tabte manuskript, der senere havde erholdt nogle tillæg af bp Oddur Einarsson (se Safn s. 21); sedlen b) har en bemærkning om tillæggenes ordning, c) giver Jón Egilssons afslutnings-vise.*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udgaven i Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856.*

1144. **AM. 391, 4to.** *Pap. $20{,}2 \times 16{,}2$ cm. 65 bl. C. 1700. To forskellige hænder, den første Gísli Einarssons. Bl. 36 ubeskrevet, 37*[r] *overklæbet.*

Indhold:

1) Bl. 1—35. **„Saga Ions Hola Biskups"** — *med Arne Magnussons rettelser og tillæg i marginen. Pagineret 1—70.*

2) Bl. 37[v]—65[r]. **Stykker** (mest mirakler) **af 'Jóns saga Hólabiskups'.**

Herkomst og hist.: *Om 1) meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „þetta Jöns Sógu Exemplar ſkrifadi *firi* mig Giſle Einarsſon (ſidan preſtr ad Mula) þä ſtudioſus i Kaupenhafn, epter Exemplare in folio med minne (A. M.) eigen hende hvert eg ſkrifad hafde epter pergaments bok i storu folio, ſem fyrrum hefr leiged vid Skalholltz kirkiu" — *dette folio-ekspl (A. M.s afskrift) gik siden til Island og kom i Oddur Sigurðssons besiddelse; også 1) var, som det af en følgende seddelnotits fremgår, en tid i lån på Island.*

1145. **AM. 392, 4to.** *Pap. $18{,}6 \times 15{,}4$ cm. 39 bl. 17. årh. Bl. 1 bærer kun en titel-påskrift, bl. 2 er ubeskrevet, bl. 3*[r] *står Th. Torfæus' navn og valgsprog, bl. 3*[v] *er tilföjet med en særlig hånd. Marginalia med Torfæus' hånd.*

„Saga Af Heilaga Jöne Øgmundz | Syne, Hoola Biſkupe".

Standser afbrudt midt på siden, bl. 39[v]*, med ordene* „Uid skulum bader", *Biskupa sögur I, 1858, s. 228.*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet et blad, som på den ene side indeholder afskrift af et af Arne Magnusson til Torfæus år 1712 udstedt bevis*

(dansk) for lånte håndskrifter, på den anden side angivelse af, at et volumen af disse, indeholdende Jón Ögmundarsons saga, Guðmundr Arasons saga og Björn Jónssons (på Skarðsá) skrift om Grönland, er kommet i hans besiddelse; herom meddeles „Denne Iislandske bog, ſom reverſen af 18. Octobris paa lyder, var ilde indbunden i tyrkiſk papir, og endda ſtödt paa bindet. Lod ieg den der fore tage af dette lumpne bind og indbinde i .3. bind paa ny. (hver tractat for sig self)

Þetta heila volumen hefur hr. Þorlakur b*isku*p läted ſkrifa, ſo vel ſem adra Gudmundar biſkups Sógu, ſem fyrrum var i þeſſu ſama Volumine, og Monſr Þormodur þä tok þadan *og* gaf mier.

1715. gaf Aſſeſſor Þormodar kiærеſta mi*er* þeſſa bok, og ſendte mier mitt revers þar uppä in Originali".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XLI-II.*

1146. **AM. 393, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 13_{,3}$ *cm. 52 bl. C. 1700. Skal være skrevet af Eyjólfur Björnsson.*

Jóns saga Hólabiskups.

Herkomst og hist.: ***Foran er indklæbet følgende seddel-notits af Arne Magnusson*** „Jons Saga þeſſe Hola b*isku*ps er ritud af Sr Eyolfi Biörnsſyne epter bok i ſtoru folio, ſem til forna hefr tilheyrt Skalholltz kirkiu". ***På en anden seddel har A. M. optegnet forskellige i sagaen forekommende ord.***

1147. **AM. 394, 4to.** *Perg.* $26_{,6} \times 14$ *cm. 37 bl. 16. årks slutning. Hist og her røde overskrifter og forskellig farvede initialer, men som oftest åben plads for disse. Af bl. 21 er øvre halvdel bortskåren; på læggenes ydersider er skriften tildels temlig slidt. Adskillige blade bære i nedre margen med samme hånd indholdsangivelse eller skriver-fraser m. v. — heriblandt et par* o r d s p r o g *og to* v e r s. *Flere lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar hin elzta.

Bl. 1—7 *indeholde sagaens begyndelse til* „þeſſi miſſe*ri*", *Biskupa sögur I, 433.*

Bl. 8—13 *beg.* „En*n* þa vo*ꝛ*u. þ*ei*r upp tecner", *end.* „pꝛeſtling*ar ok* | lietu", *ib. 441—63.*

Bl. 14—37 *beg.* „þar ʀidꝛ b*isku*p nu a buꝛt", *end.* „i bioꝛgyn *ok* ſ[ættust] . . .", *ib. 494—555.*

Herkomst og hist.: ***På to vedlagte sedler udtaler Arne Magnusson sig om dette hskrs forhold til Codex Resenianus (se fortalen til Bps. I). I AM. 435 a, 4to bl. 79v gives oplysning om dets erhvervelse (se smsteds). Et vink om tid og***

hjemsted gives bl. 19ᵛ (n. m.), hvor der efter nogle stedlige målsangivelser — vistnok fra Stranda syssel — følger årstallet „M. D. 80. z. 12"

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LIV—V; Dipl. Isl. I.*

1148. **AM. 395, 4to.** *Pap. 18,7 × 15,5 cm. 53 bl. 17. årh. Marginalia med Torfæus' hånd.*

Guðmundar biskups saga Arasonar.

Standser afbrudt bl. 53ʳ nederst med ordene „þotti þeim", *Biskupa sögur I, s. 608.*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet et blad af samme indhold som det ved AM. 392, 4ᵗᵒ anførte.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, LXV; Dipl. Isl. I.*

1149. **AM. 396, 4to.** *Perg. 25 × 19 cm. 42 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1ʳ er stærkt slidt; af bl. 3 er øvre hjörne afrevet. Betydelige lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar, eptir Arngrím ábóta.

Bl. 1—7 *indeholder sagaens begyndelse til* „preſtr gaꝼ h[ıorꝼa]", *Biskupa sögur II, s. 20.*

Bl. 8—26 *beg.* „bꝛıota ſteınınn", *end.* „mun takaz ıſlandz ꝼer(dın)", *ib. 57—104.*

Bl. 27—42 *beg.* „eıngı madr haꝼdı nıðſn", *end.* „ok ſetr vt vðꝛpurnar", *ib. 108—144.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er indregistreret i AM. 435 a, 4ᵗᵒ (bl. 79ᵛ), men uden oplysning om erhvervelsen.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur II, 1878.*

1150. **AM. 397, 4to** (*en tid lang opført som* **Addit. 34, 4to**). *Pap. 20,7 × 16 cm. 170 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson (ifg. den gl. katalog).*

Guðmundar biskups saga Arasonar, eptir Arngrím ábóta.

Sagaen ender med det latinske vers

„Me dıſpone pia poſt moꝛtem uirgo maria
Pontificis mvndı ſub præſidium godemundi",

hvorefter Arne Magnusson har tilföjet ordene „uſqve in finem".
De første blade bære marginal-varianter med yngre hånd.

1151. **AM. 398, 4to.** *Pap. 18,7 × 15 cm. 110 bl. 17. årh.*
Indhold:

1) Bl. 1—105r. **Guðmundar biskups saga Arasonar**, eptir Arngrím ábóta.

2) Bl. 106—10 *(tospaltet).* **'Dräpa. Hins Goda Herra Gudmundar Ara sonar B*isk*u*ps Er Ort hefur Herra Arne Aböte Jonſson ad Mvka þuerä'** („Hier effter fylgier" osv.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſa bok hefi eg fengit af þormodi Torfaſyne, og var þä i bandi med annarri Gudmundar Sǫgu *(ɔ: AM. 395, 4to)* og Jons Sǫgu Hola b*iskups*. Er ſkrifud *fi*ri Hr. þorlak Skulaſon".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Barlaams ok Josaphats Saga, Chrania 1851, s. XII; Biskupa sögnr I, 1858, s. XXVI; Biskupa sögur II, 1878, s. 4, 202—220; Dipl. Isl. I.*

1152. **AM. 399, 4to.** Codex Resenianus. *Perg. 23 × 17 cm. 74 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 14 er forneden et stykke afrevet, endv. findes hist og her mindre beskadigelser, flænger og lign. Bl. 1r er opr. ubeskrevet, i marginen findes bl. 1—6 indholdsbemærkninger med en uøvet hånd fra 17. årh. Flere lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar hin elzta.

Bl. 1—3 *indeholde beg. til* „*ok* annan vanſa", *Biskupa sögur I, 412.*

Bl. 4—58 *beg.* „und*er* huaſſa felle", *end.* „gerðo þeıꝛ vıgflaka.", *ib. 416—513.*

Bl. 59—69 *beg.* „bꝛote un*n*ar", *end.* „f*ır*ı fıoꝛrað", *ib. 527—47.*

Bl. 70—74 *beg.* „(ſkirde)ge. v*a*r þar f*ır*ı", *end.* „ſkyllde g*e*ra u*m* malın", *ib. 550—58.*

Herkomst og hist.: *Denne membran, en af de få rester af det ved Københavns brand 1728 tilintetgjorte universitetsbibliothek, er bleven bevaret ved udlån til Arne Magnusson, som den håndskriftet vedlagte, for A. M. skrevne seddel viser* „Denne bog haver univerſitas Hafnienſis laant mig ex Bibliothecâ Reſenianâ 1706. og bör den af mig uſkaddet at reſtitueres. A Magnusſen." *Rimeligvis til et ældre forsatsblad hører følgende egenhændige notits af den daværende ejer, den bekendte bogsamler, præsident P. Resen* „Codex islandicus mss. in pergameno: agit de aliis atqve aliis Islandiæ Episcopis præsertim de Gudmundo Episcopo Ariæ filio. Petri Resenii 1685". *Om bogens tidligere skæbne haves ingen efterretning; en privatnotits bl. 12ʳ ø. m. (c. 1500) oplyser i denne henseende intet. En egenhændig seddel-notits af A. M. indeholder meddelelse om en påtænkt nöjagtig afskrift ved Eyjólfur Björnsson.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LIII—IV; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga Oxf., s. CXVII, CXLVI, CLXXIII; S. B. Smith, Kjöbenhavns Universitetsbibliotheks Historie, s. 62.*

1153. **AM. 400, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 47 bl. C. 1700. Synes sammensat af to opr. ikke sammenhørende dele. Rettelser og tillæg med Arne Magnussons hånd.*

Guðmundar biskups saga Arasonar („Hier Byriast Sogu aff hinum | Goda Gudmundi Hola | Byſkupi").

Er en excerperende kompilation, der ender „komnir þotti | þeim", *Biskupa sögur I, 608.*

Herkomst og hist.: *Ved sagaens begyndelse har Arne Magnusson noteret* „Mixta ex binis Gudmundi Hiſtoriis â Sturlâ ſcilicet et Arngrimo compoſitis, unde non niſi particulas hinc inde excerpi curavi".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751.*

1154. **AM. 401, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,6 cm. 154 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson, dog således at de senere indsatte bl. 6—9, 120—21, 138 ere skrevne med andre hænder; gennemgået og rettet af Arne Magnusson.*

Guðmundar biskups saga Arasonar („Hier hefr ſaugu Guðmundar bi|ſcops Ara ſonar").

Afskrift af AM. 399, 4to, dog med 1ste lakune udfyldt efter AM. 394, 4to.

1155. **AM. 402, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 33 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 4 og 11 til betegnelse af lakune ubeskrevne. Hist og her rettelser af Arne Magnusson samt yngre marginalia Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

„Arons sagha Hiørleypfsonar“.

Stammer fra AM. 551 d, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 359.*

1156. **AM. 403, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,4 cm. 40 bl. 17. århs. slutning. Åben plads for initialer. Marginalia (årstal) af Torfæus og enkelte rettelser og notitser af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her byriar Søgu af Laurentio | Hola Biskupe“).

Herkomst og hist.: *Bl. 1r i marginen har Arne Magnusson noteret* „Exſcriptum Codicis chartacei qvi pars olim fuit Muſæi Brynolfi Svenonii Epiſcopi Scalholt.“. *På et foran indklæbet blad er optegnet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 10.“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LXXXVI.*

1157. **AM. 404, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 51 bl. 17. årh. På to steder, bl. 38v—41, 49v—51r, ere oprindelige lakuner udfyldte med en anden hånd, ligesom der også findes marginal-varianter med særlig hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. (tosp.) fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Hier Byriar Sogu aff Laur|entio Höla Byskupe“).

Ender defekt bl. 51r øverst med ordene „huad leid meigin hanz; umm“.

Herkomst og hist.: *Dette for bp Þorlákur Skúlason afskrevne eksemplar har hørt til en större sagasamling, hvis oprindelige smudsblad, der er foran indklæbet her, bærer følgende påskrifter* „Þeſsa Sogu Bok a eg Thorlakur Skulaſon Anno 1641. Thorlakur Skulaſon Egh“. „Medkieniſt eg vndirſkrifadur ad eg he(f) giefid þeſsa ſogu bok Joni Jonſsini og er ho(n)um heimillt med hana ad fara ſem ſial(fur) vill Gudbrandur Thorla(k)ſson

Egh“. „Sögu kuer þetta fæ eg syra Thorſteini mynum Jonſsyni til fullkomligrar eignar til merkis mitt nafn 15 julij Anno 1662 Jon Jonſson meh“. „Þeſsa søgu Bok gef eg Kristrunu Minne Þorſteinsdottur till fullkomligrar eignar. Actum Anno 1678 7 Mart. A Eidum Þorſteinn p. Jonſson Eh“. *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bök ſem eg feck af Monſr. Jone Einarsſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, LXXXV--VI.*

1158. **AM. 405, 4to.** *Pap. 19,6 × 16 cm. 46 bl. 17. århs slutning. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Hier byriar Søgu af Læ|rentio Hola Biskupe“).

Ender defekt med ordene „huad leid megne hans“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LXXXVI.*

1159. **AM. 406 a I, 4to.** *Perg. 19 × 16 cm. 29 bl. 16. årh. Hskr., der er pagineret af arkivar Jón Sigurðsson, er skrevet med en temlig fin hånd, der ved slid og pergamentets fordunkling delvis er mindre tydelig. Adskillige småhuller og flænger, på nogle blade spor til begyndende hensmulren. Bl. 15, 23, 28 have aldrig haft mere end halv bredde. Åben plads for overskrifter og initialer. Defekt ved slutningen og endvidere en lakune efter bl. 2.*

Laurentius saga Hólabiskups.

Bl. 2 *ender med ordene* „framar at fino næme“, *hvorefter bl. 3 begynder* „veitti hakonn konungur agæta veiflu“.

Membranen ender „hvad leid meigin hans. vm.“

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 83v anfører Arne Magnusson om dette håndskrift* „Laurentius Holabiskups Saga 4to minori Komin til min fra Þordi Jonsſyne. Bokina hefur til forna ätt Halldor Þorbergsſon (ſeiger Þordur Petursſon ä Holme og þad er viſt) Halldor liedi hana manne, fra hverium hun komst til Vikur ä Akraneſe, þar nädi henne Jon Þordarſon ä Backa, og feck hana Sr Þorde Jonsſyne“. *På en foran indlagt seddel står* „Laurentius Sögu, mïna, hefur Þordur Jonſſon feinged af Joni Þordarſ. ä Backa i Mela ſveit, blöd tvö ur henne ſidan frä einum bönda undan iökli, ſem hann mier og giefed hefur, So hefr athugaleyſe (*opr. skrevet* fiandenn) þeſsum pergamentsbokum frä ſier ſialfum i ſundurfleygt. bokin,

þä eg hana feck, var i tre ſpiallda greium, *og* þö laus i bandinu. Utanä ſpiölldin var ſkorid þetta fangamark HÞ *(i binderuner)* nockrum ſinnum.

Item þetta ÞH *(i binderuner)* nockr*um* ſinnum. Item þetta ÞH *(sammenslynget)* nockr*um* ſinnum".

Ligeledes er vedlagt, i afskrifter udførte for A. M., de i Biskupa sögur I, s. LXXXII—IV meddelte to breve, indeholdende henholdsvis forespörgsel fra Arne Magnusson angående denne membran og det dertil hørende svar af Árni Hannesson på Ytri-Hólmur; derimod findes nu ikke det sammesteds trykte gavebrev, hvorved membranen overdrages af Halldór Þorbergsson til Þórður Pétursson.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858.*

1160. **AM. 406 a II. 4to.** *Perg. og pap.*

Laurentius saga Hólabiskups.

1 *(perg. 19,5 × 15,6 cm. 2 bl. 16. årh. Beskadigede ved beskæring foroven. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Beg. „falltara huern dag *og* þridiung", *end.* „eꝛ til hola uaꝛ kíóꝛinn", *Biskupa sögur I, 830—38.*

Arne Magnusson meddeler på en vedlagt seddel, at bladene, som han har erholdt af sira Ólafur Jónsson i Skálholt, stamme fra sira Auðunn på Borg.

2 *(pap. 20,8 × 16,7 cm. 8 bl. C. 1700. Rettet af Arne Magnusson).*

Afskrift af de vanskelig læselige bl. 1r, 2, 3 i AM. 406 a I, 4to.

3 *(pap. 21,1 × 16,5 cm. 2 bl. C. 1700).*

Arne Magnussons egenhændige afskrift af bl. 1r i AM. 406 a I, 4to.

4 *(pap. 20,5 × 16,3 cm. 1 bl. 17. årh. slutning).*

Afskrift af bl. 1 i AM. 406 a I, 4to.

Hertil hører en seddel, hvorpå Arne Magnusson har gjort nogle optegnelser om codices af Laurentius saga.

5 *(pap. 16,8 × 10,4 cm. 2 bl. 17. årh.).*

„Wr ſögu S. Laurentii Höla b*iskups*" ɔ: *filologiske og annalistiske excerpter af sagaen.*

Ifg. Arne Magnussons påtegning på det tilhørende omslag sandsynligvis skrevne af 'sira Benedict á Hesti'.

1161. **AM. 406 b, 4to.** *Pap. 21,6 × 16,6 cm. 44 bl. C. 1700.*

Laurentius saga Hólabiskups.

Afskriften, der ender som AM. 406 a I, 4to, begynder „Effter tolu herra Äka“, *Biskupa sögur I, 805.*

1162. **AM. 406 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 68 bl. C. 1700.*

Laurentius saga Hólabiskups.

En afskrift, der i henseende til begyndelse og slutning ganske stemmer med nærmest foregående.

Ifg. den gamle katalog skulde af disse to eksemplarer være „Eitt med Fliötafkriftarhende Sr Þördar a Stadarftad. Hitt med Gunnars i Bolhollte“.

1163. **AM. 407, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,7 cm. 361 bl. 18. århs beg. Samtidig, men uregelmæssig foliering 1—365, idet forsatsbladet og den indskudte seddel 12bis ikke ere medregnede; endv. findes 233bis, 279bis, ter, 301bis, medens tallene 321 og 337 ere oversprungne. Bl. 26, 50, 76, 94v—96, 320v, 322, 341—49, 353v—55, 365r stå blanke; bl. 218(r) bærer kun enkelte annalistiske notitser af Jón Ólafsson fra Grunnavík, hvem også flere marginalantegnelser skyldes. I marginen årstal og henvisninger. Bindet er indvendig betrukket med beskrevet papir indeholdende brudstykker af samtidige regnskaber, privatbreve og lign. Det opr. bind er betrukket med presset læder og forsynet med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1bis v—217. **Um Skálholtsbiskupa** ɔ: Annalistiske optegnelser omf. biskopperne Ísleifr—Jón Þorkelsson Vídalín (1056—1703). *Hovedkilde er Jón Egilssons Biskupa-annálar, så langt de gå; tillige benyttes Björn på Skarðsá's annaler og Flateyjarannáll.*

2) Bl. 218r. En annalistisk notits for hvert af årene 1705—8 ang. Arne Magnusson, Þormóður Torfason og Magnús Sigurðsson i Bræðratunga (dennes død).

3) Bl. 219—320r. **Um Hólabiskupa** ɔ: Annalistiske optegnelser omfattende biskopperne Jón Ögmundarson—Björn

þorleifsson (1106—1700). *Overskrift* 'Regiftrann þeirra Biskupa sem Verid Hafa yfuer Hola biskupsdæme . . . Samanſkrifuad Epter Firre Allda frodleiks Manna Annalum Einkum Bioms Jonsfonar A Skardsä'.

4) Bl. 323—40. **„Hungurvaka“.** *Efter titlen overskriften* „Einn litill Bæklingur“ osv.

5) Bl. 350—53r. **„Vmm vndarlega Widburde Sem Sieſt hafua hier a Jslande og Annarſtadar“.**

6) Bl. 356—64. **„Regiſtur yfuer þeſsa Bok | Widuijkiande Skalhollts Og Hola | biskupum og þeirra Stiornun“.**

7) Bl. 365v. Annalistiske optegnelser ang. årene c. 1670.

Ifg. titelbladet (bl. 1bis r) skulde man her have for sig 'Annalar Edur Frasagner Ætta Og Annara hluta . . Wr Gomlum Annalum og Jslendinga sogum J Eitt ſamannſkrifuad af þeim Nafnnfræga vitra og vellefna Manne Byrnne Jonsfyne er leinge bio ä Skards ä J Skagafirde'.

Forsatsbladets inderside indeholder nogle årstal og datoer for udenlandske (ɔ: ikke islandske) begivenheder.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, hvis optegnelser på bind-foderet angå Vestfjordene i slutningen af 17. årh., bærer på forsatsbladet følgende påtegning* „Thorffe Magnuſson Er þeſsarar Bookar Riettur Eigandi þui hana keifta eg af Jone Magnuſsyne firer fullt verd, Sä Nioti ſem Gud vill Anno 1706, d. 3 Juni Thorffe Magnuſson Eh“. *På bindets inderside læses* „Arne Magnuſſon ä bokina 1710. feingna af þorbiörgu Sigurdard. ä Kulu i Arnarfirde“.

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 26; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 72.*

1164. AM. 408 a, 4to. *Pap. 21,5 × 16,3 cm. 39 bl. C. 1700.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på et af ham foran indsat blad noteret* „Var hia Orme Dadaſyne og kom fra honum 1721“. *På en tilhørende seddel udtaler han sig om de gængse excerpter af biskopsannalerne.*

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl I, s. 24—25.*

1165. AM. 408 b, 4to. *Pap. 20,3 × 15,8 cm. 23 bl. 17. århs slutning.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar („Skalholts Biskupa Annall“).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Þetta feck eg 1710. af Benedict Hanneſſyne frä Snæfiöllum, enn hann af Grime Einarsſyne Eyolfsſonar“.

Benyttelse og beskr.: Safn t. s. Ísl. I, s. 23.

1166. **AM. 408 c, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 14 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Hungrvaka** *(brudst.). Går fra* „Ketelbiørn Gamle biö ä mosfelle“ *til bp Magnús Einarsson incl.*

2) Bl. 13r—14. **„Vm Selkollu“**, *ender* „og var micid Hallære J landinu | Biskup“, *hvorefter Arne Magnusson har tilföjet* „reliqva defunt“.

1167. **AM. 408 d, 4to.** *Pap. 20,6 × 15,8 cm. 33 bl. 17. årh. Kanterne stærkt beskadigede ved slid.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar („Gamleꝛ Annalaꝛ Af Øllum Skalholltz Byſkupum“ osv.).

Defekt ved slutningen, endende med ordene „þo helldur hinne firre filgde effter pening(afall)“.

Herkomst og hist.: På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Reliqva libelli, unde hæc deſumta eſt *(sål.)*, exarata fuere 1662. 63. ä Þufu i Kiös og er þetta med ſömu hendi. Eg feck qvered i Kaupenhafn af Jonas Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: Safn t. s. Ísl. I, s. 22—23.

1168. **AM. 408 e, 4to.** *Pap. 19,1 × 15,5 cm. 16 bl. 17. årh. Teksten på forskellige steder rettet.*

Hungrvaka („Eirn lytill bæklingur“ osv.).

Herkomst og hist.: På to tilhørende sedler meddeler Arne Magnusson a) „Fra Pale lögmanni, Var aptaſt i þvi Volumine er fremſt var ä Knytlinga Saga“; *b)* „Hier aptan vid var continuatio Sr Jons Eigilsſonar, ſem eg ecki ſendi Magnuſe, ſo vitt eg man. hönd Þordar Jonsſonar, poſtea prests ä Stadarſtad, ſtod ä ſpatiunne, þar nu er pappir ä limdur aptarſt þad hefur hann ſkrifad þä ſtudioſus var her i Kaupenhafn, circa 1690. Continuatio tok til ä Þorlaki biskupi Helga“.

1169. **AM. 408 f, 4to.** *Pap. 16,8 × 10,5 cm. 46 bl. 17. årh. Sammensat af to opr. usammenhørende stykker bl. 1—24 og 27—45. Bl. 25—26, 46 ere Arne Magnussons egenhændige optegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Hungrvaka** — *i Jón Egilssons uddrag. Teksten rettet og på adskillige steder overstreget.*

På foden af bl. 1r har A. M. skrevet „Þetta exemplar er fra Hvamme".

2) Bl. 25r. „Ur byſkupa bælki". *Beg.* „Teitur hiet madur", *ender* „Mänaliotur *og* | Þorgunna i Skalhollti grafin".

Ovenover har A. M. noteret „In chartâ qvâdam Islandicâ ſeqventia inveni annotata".

3) Bl. 27—45. **Biskupa-annálar Jóns Egilssonar** („Annäll Vmm Biskupa J Skalaho|llti ꝼrä þui þad var ꝼirſt | stifftad"). *Excerpt (defekt), men endende med bp Oddur Einarsson og indbefattende et udførligere* æfi-ágrip Gísla biskups Jónssonar. *En lakune i håndskriftet når fra i fortællingen om bp Sveinn til bp Marteinn Einarsson.*

A. M. har bl. 26r noteret „Frä Magnuſe Araſyne i Haga. Var aptanvid Annala er eg feck fra Haga". *Afskriften er underskrevet* „H. T. S. | Eh." *Bl. 46r indeholder oplysning af A. M. om et excerpt af biskopsannalerne, betitlet* „Saga af Biskup Jöne | og Sonum hans", *som han har ejet, men tilintetgjort.*

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, 23—24, 133—36.*

1170. **AM. 408 g, 4to.** *Pap. 20,7 × 15,6 cm. 4 bl. 18. århs beg. Skr. af præsten Frantz Ibsson (ifg. den gl. katalog).*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar *(fragm.).*

Begyndelsen indtil biskop Páll Jónsson (excl.).

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har i marginen bl. 1r noteret* „Efter hendi Sr Jons i Villingahollti ä bok Gudrunar Þorgilsdottur, ſem nu er hia mier".

1171. **AM. 408 h, 4to.** *Pap. 21,5 × 17,5 cm. 39 bl. 17. årh. Sammensat af forskellige usammenhørende stykker. Bl. 4r, 13v, 28 ubeskrevne.*

Indhold:

1. Bl. 1—3. „**Regiſtur Skalhollts B*isk*upa**". *Omfattende de katholske biskopper.*

På forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet „Author Halldör Þorbergsſon". *Bl. 4 har været omslag på et brev adresseret til Benedikt Einarsson i Skálholt.*

2. Bl. 5—14. **„Annälar nockrer** | Edur Aꝛtal allra þeirra Byſkupa, Sem verid hafa a Iſlandi, Einkum | þeirra ſem ad Stolum hafa setid, fra þui firſta ad Chriſtin*n*domur hofſt | a Jſlandi. Eirnin*n* af huorjum Jſland firſt er fundid og Bigt, og huorieꝛ | þa hafi a Nordurlondum rijkt, Bædi i Keyſaradæmi. Paualegu ſæti | og odrum Kongarikium hier i Evropa, þar med og lyka nofn*n* an*nar*|ra B*isku*pa og Artal þeira ey hafa ſtolſetid, og hier hafa Chriſtni Bodad, | Samman*n*ſkrifad eptir ſkyru*m* An*n*alum, og viſsri Hiſtoriu Olafs Kongs | Triguaſon*ar* (ſem firſt kom Chriſtni a Noreg Orkneyar Fær-Eyar Jsla*n*d | og Grænland) Eirnin*n* Authore S[ra] Arngrymi Jonsſ*y*ni i Sin*n*i Cꝛy|mogæa". 'Author Halldór Þorbergsson' *ifg. en rimeligvis fra den gamle katalog hentet påtegning på foden af bl.* 5[r]. *Sandsynligvis forfs autograf, da den udførlige titel er underskreven* „Anno 1678. HT".

Efter nogle annalistiske meddelelser for årene 770—1056 følge de katholske bisperækker for Skálholt og Hólar stillede sidevis overfor hinanden.

Bl. 14[v] *bærer* et 'virðingarbréf' fra gården Glæsibær i Skagafjarðar syssel, 1697, *underskrevet bl. a.* „Halldor Þorbergſson".

3. Bl. 15—27. **„Artal Allra þeirra Byſkupa sem ve|rid Hafa ä Jſlande,** Einkum*m* þeirra | sem ad Stölum hafa setid, fra þui | firſta ad Chriſten*n*dömur Höfſt ä | Jſlande Eirnen*n* under Huoriu*m* | Köngum*m* þeir Hafe | lifad!"

Samme skrift som 2. med udeladelse af de indledende annalistiske meddelelser indtil år 1000.

4. Bl. 29—39[r]. **„An*n*alar Nockrer** edur | Aartal allra þeiꝛꝛa B*isku*pa ſem vered hafa ä Iſlande" osv. *(omtrent som 1.).*

Samme skrift som foregående, dog med en noget forskellig redaktion af indledningen.

Bl. 29[r] *i øvre margen har Arne Magnusson noteret* „Fra Jone Einarsſyne 1697". *På en tilhørende seddél har A. M. afskrevet følgende underretning fra Jón Einarsson år 1698* „Hver author þeirra b*isku*pa

annala er, ſem vid höfum umſkrifad. veit Sr Ari ecki ſem mier þä liedi, nemi þad higg eg hann hafi þä ſeinged af Þorſteini Benedictsſyni".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. LIV.*

1172. **AM. 408 i, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,9 cm. 7 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Stærke spor af fugtighed. Af bl. 7 er kun en halv linje beskreven.*

Ættartölur.

Afskrift af AM. 162 M, fol.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler giver A. M. dels meddelelser om afskriftens original, dels et slægtregister.*

1173. **AM. 409 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 37 bl. (incl. omslag) — deraf dog bl. 6—15 i 8vo. 17. årh. Seks indbyrdes uafhængige stykker.*

1. Bl. 2—5r. **Krukkspá.** *Rimeligvis forfs, Jón Guðmundsson lærði's, autograf.*

Sml. Íslenzkar Þjóðsögur I, s. XIV.

2. Bl. 7—14 *(15,2 × 10 cm.).* **Krukkspá.**

3. Bl. 16—23. **Krukkspá.**

„Ex charta Gudmundi Thorlevii" *tilföjer Arne Magnusson.*

4. Bl. 24. **Krukkspá** („Krugs Kuez") — *i en kortere bearbejdelse.*

5. Bl. 25—26. **Krukkspá** — *rimeligvis afskrift af nr 4, med rettelser og varianter af Arne Magnusson.*

I marginen er af A. M tilföjet „Confererad vid hönd Sr Jons i Villingahollti Item vid annad Exemplar ſem ätt hafdi Sal. Þormodur Torfason".

6. Bl. 28—37. **Blandede historiske optegnelser og lign.** *(isl.):* „þar 7. Heimſins furduverk", excerpter af den græsk-romerske oldtids historie, Danske konge-annaler fra Kristiern I til Kristian IV (1449—1646), „CHRONOLOGIA edr Tydar Regiſtur" *(annalistiske optegnelser, mest fra det gl. testamente samt tiden c. 900)*, „Fragment ür Krucks Spä" — *ender defekt.*

Om stykke 6 meddeler en indlagt seddel med Arne Magnussons hånd „1704 in Junio, feck eg þetta af Gudmundi Jonsſyni i Mula i Fliotzhlid".

1174. **AM. 409 b, 4to.** *Pap. $20_{,4} \times 16_{,2}$ cm. 38 bl. C. 1600. Indhæftet i perg.-omslag, dannet af to sammenhængende, beskrevne blade af et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.). Ender defekt og har desuden en lakune efter bl. 32.*

Annáll — fra år 44 til 1405.

Af de tabte læg (omfattende årene 1185—1342) befinder første ark (6 bl.) sig i Kristiania universitetsbibliothek som nr. 600, 4to; se G. Storms Isl. Annaler.

Herkomst og hist.: *En hånd fra 17. årh. har på omslagets inderside skrevet* „Gudbiörg Ionsdotter ä þeſsa Annala med Riettu" osv. *Arne Magnusson har på en seddel noteret* „Monſieur Oddz Sigurdz ſonar 1726 in februario". *Bl. 17r i nedre margen læses navnet* „Thumas Biaʀnaſon".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIII.*

1175. **AM. 410, 4to.** *Pap. $20_{,4} \times 16$ cm. 99 bl. C. 1640.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Historia universalis**, på Latin, fra Julius Cæsar til 388 e. Kr. *Overskrift* „Incipit libellus continens aliqva conting|entia â tempore Julij Cæſaris, usqve ad annu*m* | qvintum Imperij Friderici primi".

2) Bl. 9—23r. **Annales**, dels på Latin, dels på Islandsk, fra Julius Cæsar til år 636 e. Kr. — *indledede med* annalistiske notitser fra Beda, Josephus, Historia scholastica, Hieronymus.

3) Bl. 23v—24. **Historia universalis**, på Latin, fra 391—453 e. Kr.

Stykkerne 1—3 ere udskrevne af Annales Regii (Gl. kgl. sml. nr 2087, 4to).

4) Bl. 25—99r. „**Annalar** vm þad sierlega sem til | heffur fallid J Danmork, Noregi, Þyſka|landi og Iſlandi og An*n*arſtadar, frä | þui Datum skriffadist 636". Fra 636—1394, med et senere tillæg *(samme hånd)* 1395—96.

Stykke 4 er, bortset fra de to sidste år, sammenskrevet efter Annales Regii og de nordlandske annaler (repræs. ved AM. 412, 4to).

Talrige marginalnoter af Torfæus; hist og her ses også Arne Magnussons hånd

Udførlig beskrevne hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Foran er indsat syv blade og sedler (mærkede I—VII) med egenhændige notitser af Arne Magnusson. Han meddeler her, at det pågældende hskr. år 1712 er udlånt til ham af Torfæus, men at han 1715 har erholdt det til foræring af dennes hustru; i mellemtiden havde A. M. fjærnet et eksemplar af Björn på Skarðsá's annaler, som vare indbundne bag i håndskriftet. Om dette tilföjer han* „Höndenn ä þeſſum annälum er (ef eg ecki villeſt) ſkrifara eins Hr. Þorlaks Skulaſonar b*isku*ps ä Holu*m*, ſem An*n*alana, i þa*nn* mäta, hefur Copiera läted epter ödru elldra Exemplare". *Fremdeles findes udtalelser om annalernes beskaffenhed, underretning om en kasseret afskrift af disse, varianter fra andre håndskrifter og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Islenzkir Annálar, Hafniæ 1847, s. XXVI—VIII, XXXI; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; Dipl. Isl. I; Icelandic Sagas II, London 1887, s. XXII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIII, XXVII, XXX, XXXI, XXXII, XXXXVII—LI, LIV, LV, LXIX.*

1176. **AM. 411, 4to.** *Pap. 20,3 × 15,8 cm. 66 bl. 17. årh.s sidste halvdel (c. 1685). Skr. af den senere provst Jón Halldórsson. Henimod hskrs slutning ere årstallene korrigerede i marginen af Arne Magnusson og andre. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Annáll yfir árin 70—1430 e. Kr.

Sammenstøbning af Skálholts-annáll (AM. 420 a, 4to) og Nýi annáll (AM. 420 c, 4to).

Bl. 65—66 *optages af et med en anden hånd tilföjet* „Appendix" *indeholdende* register.

Herkomst og hist.: *På seks foran indsatte blade og sedler (mærkede I—VI) gör Arne Magnusson rede for dette håndskrifts tilblivelse og meddeler nærmere underretning om to af ham tilintetgjorte afskrifter af det; bl. a. anføres* „þeſſa annala hefi eg ſeinged frä Lauritz Scheving, Klauſtur halldara ad Mödruvollum, 1705. og voru þä bundner ſamanvid Annala Biorns ä Skardzä. Scheving hafde ſeinged þeſſa ſömu Annala af Biarna Arnaſyne ä Skumſtödum. Höndin ä a*nn*alunum er Sr Jons Halldörsſonar i Hitardal, og ſeigiſt ha*nn* þä ſkrifad hafa i Midſelle, um þad leite er ha*nn* för ur

Sköla. Hann ſeigest fyrer ſier haft hafa til epterſkriftar tvær membranas frä Skalhollte: eina i litlu folio, ſem hann minner, og adra in 4to med nyrri hendi. ſeigeſt hann þeirra tenori vida ſamanblandad hafa og ſkrifad ſitt ur hverri. Membranis hafe ſidan til Skalholltz aptur ſkilad vered". *På to ved bl. 44r og 47 indskudte sedler fremhæver A. M., at man af her foretagne rettelser kan se, at hskr. har været benyttet af 'sr Eyjólfur á Völlum'.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s. XXIX; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXII, LXVII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

1177. **AM. 412, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 48 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. I marginen findes årstal fremhævede og enkelte henvisninger; i teksten tillæg med Torfæus' og Arne Magnussons hånd. Bl. 48v har opr. været beskrevet, men det skrevne er senere udslettet.*

Hóla-annáll — „Annales Islandici r. Holenfes" *har Arne Magnusson skrevet på bindets forside* —, fra år 636—1394 e. Kr. *Overskrift* „ANNALAR vmm þad sieɼligt ſem til hefur | fallid J Danmöɼk, Noɼegi, þyſkalandi | og Jslandi, og Annaɼſtadar, fra þui | Datum ſkɼifadiſt. 636." *(understreget).*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r findes af Arne Magnusson noteret* „Hos Annales mihi Arnæ Magnæo dono dedit Thormodus Torfæus, Hiſtoriographus Regius. 1689." *og på en foran indklæbet seddel bemærker han* „Þeſſa annala hefur Þormodr Torfaſon öefad feinged a Holum, þvi þar aptanv*id* var Drapa Sr Magnuſſ Olafs ſonar um herra Gudbrand.

Þeir eru og (ſi rectè perſpicio) med hendi ſkrifara hr. Þorlaks".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s. XXX—XXXI; Ant. Amer. s. 258; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; Dipl. Isl. I; Flateyjarbók, Chrania 1860—68, s. VI; Icelandic Sagas II, London 1887, s. XXII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXIII, XXV, XXIX —XXXI, XXXII, XXXXVIII, LI.*

1178. **AM. 413, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 35 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Annales Regii *(isl.)* — i en excerperende afskrift (med udeladelse af „exotica"), *ikke som originalen nu standsende med*

år 1328, men først afbrydende ved år 1341, hvorefter A. M. har tilföjet „reliqva defunt".

Da afskriften toges, må originalen have omfattet ét blad mere end nu.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler A. M.* „Excerpta ex Annalibus Islandicis in Bibliotheca Regia. Membranei funt, *et* Annales Regios illos vocare foleo ad diftinctionem illorum Annalium qvi Codice Flateyenfi continentur. þeffa annala hefr Mag. Bryniolfr eigi brukad in fuâ Compilatione vel Harmonia annalium. id certum eft". *Om afskriften anfører han bl. 1ʳ* „Exfcriptum ex Membranâ Bibliothecæ Regiæ in 4ᵗᵒ Incipiunt autem hi annales in anno primo Julii Cæfaris, Cumqve ad annum *Christi* 900 ut plurimum exotica habeant, paucula tantum hic usqve ad dictum annum excerpta funt, ac in reliqvis exotica femper omiffa. parenthefi hic inclufa, in Membranâ recentiori manu exarata funt".

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. III; Grönl. hist. M. III, 3; Ant. Russes II, 368—69; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIII.*

1179. **AM. 414, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,8 cm. 44 bl. 17. årh s 1ste halvdel. Hist og her årstal i marginen.*

Flateyjar-annáll — afskrift, *nu* begyndende med år 1044, *idet formodenlig begyndelsen er tabt.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Annales hofce mihi dono dedit Dominus Chriftianus Wormius anno 1706. Eru ur Flateyarbok, og vantar framanvid. Þeir voru, þä eg þä eignadizt, innfefter i annad pergament en þetta *(nu i pap-bind)*: og var þar utan ä ritad med hendi Sal. Doct. Olai Wormii: Annales ex Auftrali Iflandiâ. Eg true hr Gifle Oddzfon hafe fendt þä Wormio".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. XXXVI.*

1180. **AM. 415, 4to.** *Perg. 25 × 16,3 cm. 12 bl. 14. årh s beg. Af bl. 1 er kun nedre hjörne, af bl. 2 kun en strimmel nærmest ryggen bevaret. Bl. 3 er af noget mindre format end de øvrige. Bl. 5 er flænget tværs over, og i enkelte af de andre blade, der ellers i det hele ere vel konserverede, findes hist og her mindre huller. Af og til er indholdet opstillet kolonnevis, og bl. 5ʳ for en del indskrevet i en kredsformig ring-figur. Bl. 2ᵛ er skrevet med en særlig hånd, der synes at komme igen i et marginal-tillæg bl. 6ʳ. Bl. 4ʳ forekommer en kronologisk notits med Arne*

Magnussons hånd Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret kirkeligt hskr. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1^{r}. Miscellanea (et latinsk hexametrisk vers om de otte verdensaldre, en lat. fortegnelse over de kvinder, der fandtes i arken, et gudeligt lat. vers, en lat. forklaring over en række bogstaver, som „fpamaðı eın*n* ıróma“ skrev) — *fragm.*

2) Bl. 1^{v}—2^{r}. **Íslenzkt fjarðatal** — *defekt ved begyndelsen og slutningen. Foran fjordfortegnelsen synes at have gået* en latinsk opregning af dyrenes forskellige lyd; *efter fortegnelsen har fulgt* rækken af latinske talnavne. *Også* bl. 2^{v} *bærer* fragmentariske latinske optegnelser, muligvis memorial-vers.

3) Bl. 3—4^{r}. **Páfatal.** *Paverækken har oprindelig sluttet med Nicholaus IV (1288—92), men senere ere de fire følgende paver tilföjede.*

4) Bl. 4^{v}—6^{r}. **Um 'stjörnubókar-fræði'** (computus ecclesiasticus). *Bl.* 6^{r} *Latin, ellers Islandsk. Heri* verdenssystemet med planeterne *fremstillet ved* en af koncentriske cirkler dannet figur *med latinsk indskrift.*

5) Bl. 6^{v}. **Stjörnu-Odda tal.**

6) Bl. 7—11^{r}. **Annáll** — fra Kristi fødsel til 1313. *Kaldet* Annales vetustissimi *eller, mindre rigtig*, Hauks annáll. *Årene 1001—1269 ere forbigåede eller udfaldne; störste delen af bl* 9^{v} *optages af* historisk-geografiske og arithmetiske småstykker på Islandsk (verdensaldrene, Abrahams slægt, længdemål, jordens omkreds, forholdet mellem 'tylpt siafar' og fremmede måls-angivelser, Grækenlands inddeling, cirklens beregning, jordens og solens diameter). *Störste delen af bl.* 11^{r} *er opr. ubeskreven.*

7) Bl. 11^{v}. **Norsk-islandske bispe- og abbed-rækker** (Erkibiskupatal i Niðarós; biskupatal i Norge, Orknøerne, Færøerne, Island, Grönland; ábótatal på Island).

8) Bl. 11^{v}. **Langfeðgatal Noregs konunga** — fra Ragnarr loðbrók til Hákon Magnússon.

9) Bl. 11^{v}. **Fylkjanöfn í Noregi.**

10) Bl. 11v—12r. **Langfeðgatal Dana konunga** — fra Ragnarr loðbrók til Eiríkr Eiríksson (Menved).

11) Bl. 12r. **Langfeðgatal Svía konunga** — fra Ragnarr loðbrók til Birgir Magnússon.

12) Bl. 12r. **„Langꝼeðga tal ꝼra noa t*i*l varra k*onun*ga“**: a) Harald hårfagers slægtregister fra Noah, b) slægtregister fra Odin til Sigurd Orm i öjes sön Hörða-Knútr.

13) Bl. 12r—v. **Islandsk excerpt af „hamb*or*gar ıſtorıa“** — „*ok* kallaz ſa meıſt*arı* er gıoꝛt | heꝼ*ır* bokına ꝼleſt allt haꝼa rıtat ept*er* ꝼ*ır*ı ſa*v*gn Sveınſ vlꝼſ | ſvnar aꝼ tıðendv*m* dana *ok* ſvıa“ — *går fra kejser Otto I.s krig mod Danmark til Olav Tryggvesöns fald, hvorefter endnu plads er åben for 8—10 linjer, uden at det kan ses, om stykket har været bestemt til at fortsættes.*

Indlagt er i et omslag med påskrift af Arne Magnusson A. M.s afskrift af den fragmentariske fjordfortegnelse i AM. 415, 4to med en tilhørende seddel *samt* en af A. M. rettet afskrift af en fuldstændig islandsk fjordfortegnelse.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 60 giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen, men uden videre oplysning; deraf ses, at nogle blade* „ur Kalendario Romano fragment cuj adſcriptæ ſunt gloſſæ aliqvot Islandicæ“ *(nu AM. 249 l, fol.) i sin tid have været vedlagte dette håndskrift. Bl. 11r er med en hånd fra c. 1500 skrevet en irettesættelse til en vis „Magni“.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. IV, 27; Ant. Amer. s. 256—57; Ant. Russes II, 369, 430; Ant. Tidsskr. 1846—48, s. 115; Dipl. Isl. I; FMS XI; Grönl hist. M. III, 3; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island II, 359 ff.; Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s XVIII—XX; P. A. Munch, Sml. Afhandlinger I, 319 ff.; Norsk hist Tidskr. IV, 1877, s. 478 ff.; Scriptores rer. Dan. I, 1—6 (facs.), 10—13, II, 146—53, 177—99 (facs.), VI, 615—21; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. VII—X.*

1181. **AM. 416 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 8,6 cm. 13 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 3—4, 8v—10, 13v og tre efterfølgende blade ere ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Regiftur uppa | bækur kirkiun*n*ar | J Skalhollte.** | Ao 1604. 28 Aprilis“.

2) Bl. 5—8ʳ. „Anno 1612 | Vmm **Stadarens Bækur | Regiſtur** vppä þær fem nock|ud duga“. *Fortegnelse med tilhørende oplysninger af bp Oddur Einarsson om bøger og håndskrifter tilhørende dels bispestolen i Skálholt, dels biskoppen — med* biskoppens egenhændige attestation af år 1615.

3) Bl. 11—13ʳ. **„Suma vppa allar Skalholltz | Domkirkiu leigu Jarder. J sier | huoriu vmmbode“.** *Dateret* „Skalhollte. 25 Maij. | Anno 1619.“

Herkomst og hist.: *På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret* „Ex chartis Hr Oddz Einarsſonar biſkups. Komid til min fra Odde Sigurdzſyne 1727“.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 96; Árbók hins isl. fornleifafélags 1886, s. 62—67; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVIII (cit. som 416 b); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 35, 79.*

---

82. **AM. 416 b, 4to.** *Pap. 20,5 × 8,5 cm. 65 bl. 17. årh. Skr. af provst Jón Jónsson på Melar. Bl. 1ᵛ, 6ʳ, 8, 19ᵛ—20ʳ, 44ʳ ubeskrevne; bl. 5—6 beskadigede forneden; papiret er løst og skrøbeligt.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Islandske og latinske digte,** *fra tiden c. 1640, forfattede af forskellige, og for en del til eller af håndskriftets samler — skilte ved indstrøede* isl. tankesprog, moralske sentenser, ordsprog, husråd mod sygdomme, målsangivelser og lign. kundskabsstof.

2) Bl. 17—24. „Vmm Stikur og vega | leingd“, „vijder J Jslande“, „Gamla tala. nu aptur | i Brükan“ *(ɔ: romertallene),* „Þoralla Liod“ *(et digt),* **råd mod sygdomme** *(isl).*

3) Bl. 25—43. **Annáll** fra verdens skabelse til år 1644, *dog med så godt som fuldstændig forbigåelse af middelalderen. Islandske forhold ere ikke berørte.* — Bl. 44ᵛ *følge tyske optegnelser om* sennepskorns virkninger.

4) Bl. 45—65. **Latinske sentenser,** tildels forklarede eller oversatte; lat. uddrag af Cornelius Agrippa (1649) og andre forfattere; enkelte isl. remser og vers; katholske helgener.

Håndskriftet er istandbragt af skriveren, ovennævnte provst Jón Jónsson, og har tjænt denne som en art notitsbog.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på det tilhørende omslag skrevet* „Olim Sr Jons Jonsſonar ä Melum, nu mitt". *Bl. 6v står* „Jonas Dadaſon MEH Anno MDCLXXXIIII". *J. J.s forhold til håndskriftet fremgår bl. a. af digtet bl. 5r.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 447 (it.), 480.*

1183. **AM. 417, 4to.** *Pap. 21,2 × 16 cm. 66 bl. (1—65 + 1bis). 16. årbs sidste halvdel. Talrige marginal-tillæg med en forholdsvis gammel hånd. Bladene ere ved hskrs begyndelse og slutning beskadigede ved slid og i kanterne reparerede ved påklæbede strimler. Bl. 1bis er overført fra A . 429 b, 4to, og til erstatning for dette har i sin tid bl. 1 været indsat (skrevet for Arne Magnusson).*

Oddverja annálar, fra Cæsar til år 1427 e. Kr.

Udførlig beskrevne hos G. Storm, Isl. Annaler.

Herkomst og hist.: *På et hertil hørende omslag, der tillige med bl. 1bis fejlagtig har været overført til AM. 429 b, 4to, har Arne Magnusson noteret*
„Oddveria Annalar
fra
Sr Þordi Jons ſyni.
Þä hefr til forna ätt Ormur Fuſaſon i Eyium".

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. IV, b 3; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Amer. s. 257; Ant. Russes II, 370; Dipl. Isl. I; Ísl. Annálar, Hafniæ 1847; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. I, XXIV, XXXVII, XXXVIII—XXXXVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

1184. **AM. 418, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 312 bl. (1—311 + 2bis). 17. årbs sidste halvdel. Skr. af Árni Magnússon fra Bolungarvík. Bl. 1v—3, 4v, 12v, 15—16, 159v—60, 166r, 173v—74, 215v, 217v—18r, 220 ere ubeskrevne. Presset læderbind med to spænder.*

Bl. 1r og 4r indeholde privat-optegnelser; bl. 5r giver følgende titel til hele samlingen „**Annall Gamall** | firſt Aztal: | IOSEPHVS FLAVII | þar næst: | Regiſtur þeirra Romuerſku: og þyſku | keyfara: og Paua | Jtem Einglendſkra Skotzkra franſkra polſkra | spanckra *(sål.)* Danſkra Norſkra Suenſkra. | Konga: |

og Tyrknefkra Keyfara noffn: | Jflandz an*n*all og Andad (*sål.*) fleira er þarad | Hnygur | sem Flateyar Annall kallaft: vppfkri|ffad Aff Arna Magnufsyne".

Indhold:

1) Bl. 5ᵛ—9ʳ. **„Artal | Heilagrar ritningar, og Boka Jofephs | Hiftoriu skriffara miog gagnlegt".**

2) Bl. 9ᵛ—12ʳ. **Kirkjustaðir á Íslandi.**

3) Bl. 13—14. **Ættartala Noregskonunga** „Epter Flateyar An*n*alum" — *fra* „Bure Tyrka kongur" *til* „Olafur" Hákonarson.

4) Bl. 17—114ʳ. **Þýzkalands-saga** („Vm þær Vydfrægu, Nafnkun*n*ugu Þyskalands | allar, karlman*n*s Perfonur, sem vered hafa frä | vpphafe veralldar, og til þefs mickla og firfta þyfka keyfara Caroli Tijma: I firftu firer þann Haalærda | Herra: Doct: Heinrick Pantaleon J Latijnu sam*an* skriffadt: En*n* nu aptur J Odru finne til virdingar | fôdurlandenu, aff honum sialfum forbetrad | og vtlagdt"). *Den til grund liggende original er* Heinrici Pantaleonis Prosopographia heroum atque illustrium virorum totius Germaniae, Basileæ 1565—66, *i tysk oversættelse.*

5) Bl. 115—16. **„Danmerkur Könga Og Jslands Hirdftiora Re|gistur** Sijdan*n* Anno 1450" — til år 1670. *Efter år 1653 tilföjes* „Fyrfkrifad Hirdftiora Regiftur heffur Snæbiorn Tor|fafson Saman*n*teked".

6) Bl. 117—19. **Biskupa-registur á Íslandi** — henholdsvis til 1672 (Skh.) og 1684 (H.).

7) Bl. 120—22ʳ. **„Logman*n*a Regiftur A Jslande"** — fra 930—1679.

8) Bl. 122ᵛ. **„Markatal Skrifad til Hundrada Tolu og Alna".** *5)— 8) ere skrevne med en særlig hånd.*

9) Bl. 123ʳ—26ʳ. **Om titulaturer** („Form | Huornen*n* Sier huor eirn Huors Embættis sem Han*n* er | Wirdingar og Eru, skal skrifaft, Epter þe*i*m Nyu | Reglum Sem almen*n*elega eru J Brukan | Af Heinrich Gefler | Til Fryborg" . . . 'Anno MCCCCC og XIX').

10) Bl. 126ʳ—30ʳ. **Um testamentis-gjörðir** — *dels efter samme forf. (Heinrich Gessler), dels belyst ved citater fra dansk-islandsk lovgivning.*

11) Bl. 131—59r. „**ANNALL | Edur | TABVLA ANNORUM MUNDI** | Samann Dreigenn og Reiknud | Epter BIBLIU | Og Epter Doct: Philo, Af Sæmunde | Arna Syne Anno 1600: | Samann skrifud Og Lefenn, afamt fraa | Aratale Romveria Hofdingia sem kolludus confules | Thil Julius Cæfar Gaius sem var fyrftur | keyfare Jfer ollum Heime | Ad sogn | PETRI : COMESTORIS | Med Chrifti Artale, Og odrum fleirum Ann|alum Samann Dregnum | Og | Wpp skriffudum Af Arna Magnusfyne | Anno 1669". *Går fra Julius Cæsar til 1530 (1612), omhandlende udenlandske forhold, nærmest Tyskland.*

12) Bl. 161—68r. „**Pafa nofn**", fra år 70—1560 (med angivelse af regeringstid); bl. 167—68r *optages af* 'Hreifte verk og athaffner nockra adur skrifadra pava'.

13) Bl. 168v—73r. **Konunganöfn** — i Frankrig, England, Skotland, Spanien, Polen og Tyrkiet, til 16. årh.

14) Bl. 175—77v. **Hversu Noregr bygðist**, *efter Flateyjarbók, tillige indbefattende* Ættartölur *til stykket* Alfr konungr hinn gamli *incl.*

15) Bl. 177v—83. „Ættar Tala fra Adam", til de norske og danske konger indtil år 1596.

16) Bl. 184—86. „**Regiftur og ættartala þeirra firftu Donfku Konga fra Adam og til Dan**". *Efter en opregning af kilderne følger* 'Jferfied og samandreigid af þefs Haalærda og vijdfræga Doct. Heinrick Panthalieonis skrife . . 1567'.

17) Bl. 187—212. „**Hæc De Iflandia | quædam Annotata**" *(isl.):* Oversættelse og uddrag af Crymogæa. *Ender med en islandsk kongerække, der går til Kristian V.*

18) Bl. 213. **Konungatal** ɔ: De norske konger fra Ynglingerne til Kristian V (med senere tillæg til Kristian VI).

19) Bl. 214—15. **Íslenzkt hirðstjóratal** til år 1649.

20) Bl. 216—17r. **Ísl. (lögsögumanna- og) lögmanna-tal,** til 1666 (med tillæg af tre senere lögmenn).

21) Bl. 218v—19. **Nöfn Skálholts biskupa, Hóla biskupa, Skálholts skólameistara,** ender c. 1685.

22) Bl. 221—311. „**ANNALL**" ɔ: Flateyjarannáll med en fortsættelse til 1661 og yderligere spredte tillæg til 1694.

Herkomst og hist.: *Bl. 311v øverst er med fin skrift skrevet* „Arne Magnusſon *(i Bolungarvík)* Eigande bokarinnar"; *bl. 4r står* „Þeſsi bök er Eygn Iöns Magnusſonar adt Erfd og Eygn epter sinn saaluga födur Magnus Magnusſon" osv. „Sueyns Øri 1707" osv. *underskr.* „Jön Magnusſon"; *bl. 1r findes en meddelelse fra samme mand, at han er villig til at sælge bogen* 'Herra Arna Magnusſini og Monſ. Thorleyfi Arasini', *dateret* 'Sueynsøri *vid* Tälknafiörd 1708', *og øverst på siden har Arne Magnusson skrevet* „Þeſſa bok gaf mier Monſr Þorleifur Araſon 1708. A. M."

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXVII, LXVIII.*

[AM. 419, 4to. „Hirdſtiöra Annäll Islendſkra med fliotaſkrifft; Öinnb." *mangler*].

1185. **AM. 420 a, 4to.** *Perg. 26,5 × 18 cm. 18 bl. (bl. 1—6 tosp.). C. 1362. Bl. 18v ubeskrevet. To ved påskrift af Arne Magnusson betegnede lakuner; endv. mangler ét bl. forrest i hskr.*

Skálholts-annáll hinn forni, fra år 140—1356.

Af lakunerne omfatter den første ét bl. (til år 139), den anden to bl. (1013—1180), den tredje ét blad (1265—72).

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 97v siger Arne Magnusson om disse annaler* „Eru gamler og væner". *Om 420 a—c tilsammen anfører han* „Þeſſe 3. annala volumina, eda fragmenta, läu i Skalhollte epter Mag. Þord. og höfdu þar leiged um hans tid. Er öviſt hvert þau hafa vered kirkiunnar eign, eda övart epter orded af Bokum Mag. Bryniolfs. I eingu Skalholltz Regiſtre ſtanda þau. Eg feck þau af Mag. Jone Widalin". *AM. 420 c omtales desuden særlig i AM. 435 a, 4to bl. 186v, 188r. Sml. i øvrigt hvad der under AM. 428, 4to siges om dette hskr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Havniæ 1847, s. XXII—XXIII; Ant. Amer. s. 257 (cit. som 420 c, facs.); Grönl. hist. M. III, 4 (cit. som 420 c); Ant. Russes II, 369—70, 443 (cit. som 420 c); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XV—XVIII, XIX, XX, XXVIII, LXVII.*

1186. **AM. 420 b, 4to.** *Perg. 32,7 × 25,7 cm. 11 bl. (Tosp. Folieret 1—10 + 1bis). 14. årh.s sidste halvdel. Forsk. hænder — hovedsagl. skr. af Einarr Hafliðason. Af bl. 1 er kun en smal strimmel af bladets øvre halvdel nærmest ryggen bevaret, bl. 1bis er beskadiget*

ved ydre margen, bl. 6 har et hul ved overkanten; pergamentet i det hele noget medtaget, hist og her småhuller og lign.

Lögmanns-annáll.

Bortset fra bladstumpen bl. 1, der begynder ved år 102 og ender 247, omfatter denne annal årene 293—1392, men har sandsynligvis opr. været længere.

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Ang. håndskriftet, der i al fald for de 10 første blades vedkommende er skrevet af* præsten Einarr Haflidason († 1393) på Breidabólstadur i Vesturhóp (Húnav. syssel), *se under foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIV—VI (hvor navnets oprindelse forklares); Ant. Amer. s. 257 (cit som 420 a); Grönl. hist. M. III, 4 (cit. som 420 d); Ant. Russes II, 370 (cit. som 420 a); Biskupa sögur I, s. LXXXVII; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga, Oxf., s. CXXVIII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXI—XXIV, XXXVIII.*

1187. **AM. 420 c, 4to.** *Perg. 22,5 × 18 cm. 33 bl. Tospaltet. 16. årh. Bl. 28 hullet og hensmulrende. Bl. 33^v opr. ubeskrevet. Beg. defekt.*

Skálholts-annáll hinn nýi (Nýi annáll).

Omfatter årene 70—1430 e. Kr. Antages for at være en direkte afskrift af AM. 420 b, 4to.

Bl. 33^v, næsten ulæseligt, indeholder, med en hånd fra c. 1600, kronologisk-historiske optegnelser.

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Bl. 27^v i nedre margen er c. 1600 skrevet* „Wigfüs Jon sonar | Hannd". *Til dette blad hører følgende seddel-notits af Arne Magnusson* „Þeſſer annalar hafa ei allz *firi* laungu heyrt Skalholltz domkirkiu til. Þad eina blad ſem hier in*n*ani liggur, hefi eg ſier i lage fe*in*ged ä Islandi *og* lagde eg þad hier ſamanvid med þ*vi* eg ſa ad þ*ad* hier til heyrde". *Sml. under AM. 420 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVI—VII; Ant. Amer. s. 257 (cit. som 420 d); Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370 (cit. som d); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXI—XXIV, XXXX (ved trykfejl cit. 420 b), LXVII, LXXVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh. Kbh, 1888, s. 11*

[„Eitt Blad i qvarto", *der ifg. den gamle katalog endvidere skulde findes i AM. 420, 4to, mangler. Sml. G. Storm, Isl. Ann. s. XXVII.*]

De i Biskupa sögur I, s. XLIII nævnte bladstumper ere nu ikke her.

1188. **AM. 421, 4to** (*en tid indlemmet i* AM. 429, 4to). *Pap.* $20_{,8}$ × $16_{,4}$ *cm.* *13 bl.* *17. årh.* *Af bl. 4 og 13 er kun bladets øvre halvdel benyttet, resten bortskåren.* *Bl.* *1—4*[r] *tospaltede.*

Annáll fra 742—1369.

Overskrift „Annall. fra fædingu Keyfara Karlamagnus (Datum Hanns | þædingar Ao 722 [*rettet* 742] og inn til Datum 1400 (!). og eg Hig eptir flat|eyar Annal Styrmers prefts Froda Samanleiinn og lagfærdur ep|tir reittu (*sål.*) Artali fem eg hefi fundid gietad af Donfkum Iflend|fkum og Latinfkum Hyftorijs Chronichum og Sagnabokum | Endurbættur og vidaukinn".

Under denne overskrift indbefattes de med en særlig hånd skrevne bl. 1—10 (år 742—1330); derefter følge bl. 11—13[r]*, med Halldór Þorbergssons hånd, omf. årene 1331—58; hertil slutte sig som et senere tillæg notitser for årene 1359—69. Udførlig beskrevet hos G. Storm. Isl. Ann., tildels betegnet som AM. 429, 4*[to] *2 A.*

Herkomst og hist.: ***På et tilhørende blad har Arne Magnusson noteret*** „Ur brefi Halldors Þorbergsfonar til min 1700. Annal hefi eg, fem eg veit ydur mun alkunnigr, og eg hygg af O d d a annal utskrifadann, allt fra Carolo Magno, og ad meftu þar ad fem Biörn tiltekur. refterar nockur är. 1701 fkrifadi eg Halldori Þorbergsfyne til og bad hann lia mier þennan Odda Annal". ***Den hos G. Storm (s. LI) umiddelbart forud anførte AM***[ske] ***seddelnotits findes nu kun i den i Ny kgl sml. 1255, fol. opbevarede afskrift af dette nr.***

Benyttelse og beskr.: ***Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXX; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXV, XXXII, LI—LVII.***

1189. **AM. 422, 4to.** *Pap.*

1 (*$21_{,2}$ × $16_{,5}$ cm.* *5 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson*).

„**Annotationes Chronologicæ**, | ex autographo J o n æ S i m o n i s, Nomophylacis Agdefidenfis in Norvegiâ". *Afskrift af AM. 733, 4*[to]*.* (*Sml. Norges gl. Love IV, s. 506—9.*)

2 (*20 × $15_{,9}$ cm.* *6 bl.* *17. årh.* *Stærkt hensmulrende og beskadigede langs ydre margen*).

„**Relatio þorſteins Magnusſonar um Jöklabrunan*n* fyrir Auſtan 1625**“ *(sål. den gl. katalog).* *Dateret* þykkvabæ í Álptaveri $^{15}/_{9}$ 1625. *Tilsendt* sira Gísli Oddsson m. fl.

3 *(20,2 × 16,3 cm. 13 bl. 17. årh.).*

Relatio þorsteins Magnússonar osv. *Dateret* þykkvabæ í Álptaveri $^{4}/_{3}$ 1626. *Tilsendt* sira Ólafur Jónsson á Söndum.

4 *(20,4 × 16 cm. 6 bl. 17. årh.).*

1) Bl. 1—5ʳ. **Tiðindi að norðan, 1624—25.** *Annalistiske optegnelser om begivenheder og forhold på Islands Nordland, særlig om domkirken på Hólar og bp Guðbrandur — grundet på breve bl. a. fra sira Arngrímur (Jónsson) og sira Arnfinnur Sigurðsson á Stað í Hrútafirði.*

2) Bl. 6. „Wm*m* Ei*n*n un*n*darlegan*n* fysk“ — *fanget i Weichselen 1624.*

1190. **AM. 423, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

„**Annala fragment | ab anno 1328. ad 1372.** Vantar framan vid“.

Afskrift efter tre blade i AM. 764, 4to (en tid overførte til AM. 423, 4to), med årstal tilföjede i marginen.

Herkomst og hist.: *Under titlen har Arne Magnusson tilföjet* „ſkrifad epter .3. kalfſkinns blödu*m* in 4to. ſem fyrrum hafa vered i höndum Mag. Bryniolfs“. *På en foran indklæbet seddel fremhæver han, at denne annal ikke har været brugt af mag. Brynjólfur* ‘i hans Annala Collection (harmoniâ An*n*alium)’.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXXIII (betegnet som AM. 423 b. 4to); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIX, XX (do.).*

[AM. 436, 4to, stykke 6, der en tid har været indlagt her, er nu ført tilbage til sit opr. nr.]

[Det som AM. 423 a, 4to *en tid fejlagtig opførte* annalbrudstykke på pergament *er nu indsat på sin rette plads i AM. 764, 4to.]*

1191. **AM. 424, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,7}$ *cm. 80 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annales Reseniani (Resens-annáll), fra 228—1295, i afskrift efter den ved Københavns universitetsbibliotheks brand 1728 tabte original-membran. *I marginen årstal.*

Ved håndskriftets begyndelse er af A. M. skrevet „Ab initio non pauca desiderantur"; *bl. 80 optages af en undersøgelse om, hvorvidt originalen har været defekt ved slutningen eller ej. På de foran indsatte bl. I—V giver A. M. dels et par komputistiske skemaer, dels oplysninger om nogle tidligere tagne, igen tilintetgjorte afskrifter, samt forklaring af visse raderinger i membranen. Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel noterer A. M., at mag. Brynjólfur ikke har brugt disse annaler* „vid ſina Harmoniam Annalium", *på en anden er for ham skrevet* „Codicem membraneum ex qvo exarati sunt hi annales autographum eſse, veriſimile videtur, exaratumq*ve* circa an*n*um in qvo hi annales deſinunt. Adde qvod nonnulla huius libri exarata ſint circa an*n*um 1254" — *hvortil A. M. föjer* „Variis antiqvis manibus exarati ſunt framan af, hafa ymſer ſett þ*ad og* þ*ad* til. en*n* allt er gamallt". ***En tredje seddel indeholder nogle af membranens læsemåder.***

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXXI—II; Ant. Amer. s. 257—58; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. II—VII.*

1192. **AM. 425, 4to.** *Pap.* $21_{,6} \times 16_{,8}$ *cm. 65 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Flateyjar-annáll — i uddrag, omfattende årene 809—1394. *I marginen ere årstal tilsatte.*

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer følgende påskrift* „Exſcripti ſunt hi annales ex | Codice Regio Flateyenſi, ubi | in Julii Cæſaris anno primo in|cipiunt, hic vero ea ſolum | exſcripta ſunt qvæ ad Arcto|as faciunt antiqvitates".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. XXXVII.*

1193. **AM. 426, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,2}$ *cm. 63 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annáll — afskrift af annalen i AM. 415, 4to.

Årstal anføres i marginen.

Herkomst og hist.: Titelbladet lyder „Annales Islandici | à Nato Chrifto ad annum ejus | 1313. og hafa alldri leingra näd", *hvorefter noget af membranens øvrige indhold angives; A M. formoder, at denne har tilhørt mag. Brynjólfur* „Eg þykift þeckia hönd hans in margine anni 1309"; *midt i membranen antages at mangle 2 blade omfattende årene 1000—1269. På en foran indklæbet seddel fremhæves ligheden med Annales Reseniani samt anføres, at mag. Brynjólfur ikke har brugt disse annaler (ɔ: AM 415, 4to) i collectio annalium.*

1194. **AM. 427 a, 4to.** *Pap. 21,4 × 16,7 cm. 205 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annáll, fra 70—1430. Sammenstøbning af Lögmanns-annáll og Skálholts-annáll hinn nýi.

Afskrift af AM. 420 b—c, 4to.

I marginen ere årstal anførte.

Af de foran indsatte blade I—V indeholde bl. IVv—Vr årene 111—17 og 122—25 *annalistisk opstillede, med nogle i AM. 420 c, 4to ved disse anførte* nordiske begivenheder fra år 1365—66.

Herkomst og hist.: Af de foran indsatte bl. I—III med AMske notitser meddeler I „Þetta annala volumen er uppfkrifad ur tveimur Exemplaribus membraneis, eins hliodande, þvi eina gömlu, þvi ödru nyrra. Þad gamla Exemplared hier af, hefur Mag. Bryniolfur i finne Collectione Annalium (med hendi Sr Jons i Villingahollte) kallad Lögmanns Anal. Þad yngra Exemplared hefur hann (i fömu Collectione) kallad Skalholltz Annal hinn nyia. Þetta fidfta Exemplar hefe eg fyrrum kallad Annales Scalholtenfes. þä eg eigi viffe, ad þar hefdi fleire annalar til forna leiged" *Bl. II—IIIr undersøges, hvorvidt AM. 420 b, 4to, da Jón Erlendsson benyttede det i den for mag. Brynjólfur udførte Compilatio Harmonica, har været fuldstændigere end nu, hvilket næppe kan antages. Endvidere høre til AM. 427 a, 4to fire AMske sedler med mindre væsenlige notitser.*

Benyttelse og beskr.: Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVII; Ant. Amer s. 257; Dipl. Isl. I; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXIII.

1195. **AM. 427 b, 4to.** *Pap. 22,8 × 17,5 cm. 95 bl. 18. årh's slutning. Skr. af Guðmundur (Stephánsson) Magnæus.*

Skálholts-annáll hinn nýi (Nýi annáll).

„Defcripti juxta Exfcriptum Membranæ in folio manu A. Magnæi, in ejusdem Bibliotheca No 248" (fol.).

1196. **AM. 428, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,5}$ *cm. 179 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne. Bl. 175—77 stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—174. **Skálholts-annáll hinn forni.** *Afskrift efter AM. 420 a, 4to med årstal tilsatte i marginen.*

2) Bl. 178—79. Annálsbrot ɔ: Annalistiske optegnelser vedrørende det norske kongehus, omf. årene 1268—1389. *Til bl. 178v er fastklæbet en seddel med optegnelser for årene 1302 og 1309.*

Herkomst og hist.: *På de foran indklæbede blade I—III meddeler A. M., at navnet* Skálholts-annáll hinn forni *skyldes bp Brynjólfur Sveinsson, samt viser, at membranen næppe på hans tid kan have været fuldstændigere. Endvidere omtales nærmere nogle af præsten Jón Egilsson gjorte uddrag af denne annal. På to tilhørende sedler gives et par af originalens læsemåder og nogle komputistiske beregninger.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIV; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s XVI—XVIII.*

1197. **AM. 429 a, 4to.** *Pap.*

1 *($20_{,2} \times 16$ cm. 18 bl. C. 1600. Skørt og hensmulrende papir).*

Annáll, fra 1176—1427. Uddrag af AM. 417, 4to.

Mellem bl. 6—7 mangler ét blad, omf. årene 1289—1300.

I marginen findes talrige tillæg med en hånd fra 17. århs begyndelse.

2 *($33 \times 17_{,6}$ cm. 1 bl. 17. årh. Bladet har været sammenlagt i kvart-format og er derved næsten helt gennemslidt).*

„Annall syra Þorleifs Clausſunar a Wtſkalum".

Et kort annal-excerpt for årene 873—1309, hvor hskr. ender defekt.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIX—XXX; Ant. Russes II, 370; Dipl. Isl. I; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIII—IV, LXVIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

1198. **AM. 429 b, 4to.** *Pap.*

1 *(33 × 21 cm. 2 bl. 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Overstregede med rødkridt).*

Annálsbrot, fra 1193—1210.

Overskrift „All*ir* An*n*alarn*ir* til sama*n*s“.

I øvre margen bl. 1^r *har Arne Magnusson skrevet* „Ur bokum Oddz Sigurdzſonar. Grei, og defekt.“ *Sml. G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. LXVI.*

2 *($31_{,2}$ × $16_{,5}$ til $15_{,4}$ × $10_{,2}$ cm. 6 bl. i forskelligt format. 17. årħs slutning. Skrevet på brev-omslag og lign.).*

Annálar, hovedsagelig Obituarium.

Nedskrevet uden stræng kronologisk orden, omfatter væsenlig årene 1520—1693; i adskillige tilfælde er tillige dødsdagen anført. Da flere af de pågældende breve ses at have været adresserede til præsten Hannes Björnsson i Saurbær på Hvalfjarðarströnd, *skyldes optegnelserne rimeligvis ham.*

På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Þetta hefi eg feinged af Monſieur Sigurdi Sigurdzſyne, og lä þad þä ſamanvid Extract ur Annalum Sr Þorleifs Clausſonar, ſem feſt var aptanvid Copiubokina af Skalholltzdocumentum“.

3 *(33 × 21 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson).*

Isl. excerpter af annaler, sagaer og lign. kildeskrifter.

På omslaget betegner A. M. disse som „juvenilia Excerpta“ *af ringe værdi,* „pertinent aliàs ad res Eccleſiaſticas Norvegiæ, Islandiæ etc.“ *En indlagt seddel indeholder nogle notitser om annaler.*

[Et i AM. 429 b, 4to indlagt blad af Oddverja annálar er nu overført til AM. 417, 4to.]

[„Odda-Annälar ſem eignader eru Sæmunde Fröda, med hende Snæbiarnar Paalsſonar“ *lyder i den gamle katalog titlen på nr. 429, 4to. Se herom G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIV—VI.*]

1199. **AM. 430, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 13 bl. 17. årh. Bl. 13v ubeskrevet.*

„Nockur Kaupbref Med hver|ium hætte fierhvor Iord hefur komed under | **Klauftred æ Helgafelle".**

Indeholder ialt 56 „købebreve" eller uddrag af sådanne.

[*Ifg. den gamle katalog skulde dette nummer endvidere indeholde* „Sr Jöns Halldorsfonar Collection um Munka þverär Clausturs Aböta" *samt* „þriär gamalla Brefa Copiur. Uphaf a Päpifkum kvædum, og Bref hans er þefsu fylgde".]

1200. **AM. 431, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 26 bl. 18. århs beg. Skr. af provsten Jón Halldórsson til Hítardalur.*

„Um þingeyra Klaustur", forfattet af nævnte provst J. H.

Giver abbedernes historie fra klosterets grundlæggelse til reformationen.

1201. **AM. 432, 4to.** *Pap. 20 × 15,5 cm. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

1 *(20 × 15,5 cm. 272 bl. De ubeskrevne første 22 blade ere upaginerede, resten er pagineret 1—500, men heraf stå s. 220—418 og 425—500 blanke).*

'Genealogiæ veterum Islandorum' *(rygtitel).*

Islandske og i det isl. sprog skrevne slægtregistre fra Landnámabók og sagaerne. Ved s. 417—18 ere to sedler indsatte; foran findes en tredje seddel med nogle talrækker.

2 *(21,5 × 16,5 cm. 46 bl. Blade og sedler i forskelligt format, kun delvis beskrevne).*

Materiale til lignende slægtregistre som de ovennævnte, hentet fra forskellige sagaer.

1202. **AM. 433, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,5 cm. 253 bl., med undtagelse af et forangående register (ét bl.) paginerede 1—503; sidste side*

ubeskreven. 18. årh's beg. Skr. af Jón Magnússon på Sólheimar (A. M.s broder).

Ættartölubók.

Omfatter ifølge registeret 58 islandske ætter, der føres ned til forfs, J. M.s. tid.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s 225*

1203. **AM. 434, 4to.** *Pap. 20,8 × 16 cm. 235 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Med undtagelse af de ikke medregnede 22 første blade (indeholdende register) er håndskriftet pagineret 1—426; men heraf er — med undtagelse af nogle overskrifter — kun s. 11, 13, 17, 33, 37 delvis beskrevne; ligeledes står registeret for största delen blankt.*

'De Scriptoribus Islandicis Vetuftioribus' *(rygtitel)* — „opus inchoatum" *tilföjer den gamle katalog.*

Optegnelserne ere hovedsagelig på Islandsk. — Til s. 59 er en genealogisk notitsseddel fastklæbet.

1204. **AM. 435 a, 4to.** *Pap. 22 × 16,8 cm. 197 bl. 18. årh's beg. Skr. af Arne Magnusson. Pagineret 1—149, idet de indskudte, mindre blade, sedler og læg i oktavformat ikke ere medregnede. I reglen ere kun de lige sider beskrevne; nogle blade stå helt blanke. Hist og her indskud besørgede ved en AMsk skriver.*

„Catalogus | Codicum pergamenorum, | qvos | anno 1707. 1708. 1709. 1727. *(dette sidste tal af A. M. senere tilföjet)* **| poffidet | Arnas Magnæus"** — *hovedsagelig på Islandsk.*

Fortegnelsen, med tilhørende, ofte udførlige oplysninger om håndskrifternes erhvervelse, er gennemgået af dr. G. Vigfusson, der for de allerflestes vedkommende har påvist deres nuværende plads i samlingen ved at antegne numret i marginen.

Til membranfortegnelsen slutter sig flere særlige lister, således:

„Regiftur þeirra Iislendfkra fkrif|adra böka, er eg keypte epter EtatsRaad Mejer andadann" *(bl. 158—66r).*

„Fabulæ, qvæ mihi in chartis funt“ ɔ: *Romantiske sagaer, alfabetisk ordnede (bl. 168—70r).*

Notitser (isl.) fra et tidligere håndskrift-register *(bl. 172—73r).*

Indholdet er for en stor del optaget i nærværende katalog under de pågældende numre.

***Benyttelse og beskr.:** Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 104 flg.; Ant. Russes II, 426; Fornsögur s. IX; Dipl. Isl. I; S. B. Smith, Kbhs Universitetsbibliothek s. 25.*

1205. **AM. 435 b, 4to,** *Pap. 20,1 × 16,2 cm. 58 bl. Skr. 1712 af Arne Magnusson. Talrige indskudte oktavblade og sedler; håndskriftet (disse incl.) er af arkivar Jón Sigurðsson pagineret 1—115. Hist og her findes blanke sider, og nogle af de indskudte stykker ere skrevne med særlig hånd.*

„Catalogus librorum Manuscriptorum | Thormodi Torfæi. | Arnas Magnæus concinnavit Stange|landiæ in Cormtâ 1712. menfe Octobri“ — *hovedsagelig på Islandsk.*

Inddelt efter format, omfatter I—XXI fol., I—XXX 4to, I 8vo. Hertil slutter sig blandede optegnelser om Torfæus' håndskrifter og arbejder, således:

Meddelelse om en dansk lovbog *(s. 49).*

Beskrivelse (dansk) af et Psalterium Davidis (*nu* AM. 618, 4to), hvor den gammel-franske oversættelse var udskrabet og erstattet af en islandsk *(s. 51—54).*

Uddrag af ældre registre over Torfæus' håndskrifter og lign. *(s. 55—77).*

Fortegnelse over de af Torfæus fra Islandsk til Dansk oversatte sagaer og håndskrifter *(s. 79—85).*

Om Historia Norvegica *(s. 87—95).*

„Catalogus librorum non com|pactorum, qvos ex Jflandia in | Regiam Bibliothecam attulit | Thormodus Torfæus 1662“ *(s. 97—105, 8vo).*

Afskrift af en på Islandsk oversat dedikation (1642).

Brev (dansk) fra Torfæus' enke til Arne Magnusson, Stangeland 3. febr. 1720 — *autograf.*

***Herkomst og hist.:** Foran på bindets inderside er med bibliothekar Gundorphs hånd noteret* „d. 26 Ianuar 1862 modtaget tilbage fra d. store kongel. Bibliothek, hvor det var optaget i den nye kongel. Saml. und. № 1853 4to".

1206. **AM. 436, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 135 bl. 18. årh's beg. Forskellige hænder. Bl. 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 58, 60, 63, 64, 66, 68, 70, 74, 75, 77, 79—81, 84, 92—94 ere mindre sedler; bl. 6, 86, 95, 105, 111, 124 ere helt ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. „**De Gothicæ Lingvæ nomine,** | libris Islandicis | à Svecis | præfigi folito, | **Disfertatiuncula** Doctisfimi Antiqvarii | b. **Arnæ Magnæi**" — *skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík* „Ex autographo".

2) Bl. 3—5. „**Arnæ Magnæi | Annotationes aliqvot | de lingvis** *et* **migrationib***us* **gentium | Septemtrionalium**" — *skr. af Jón Ólafsson* „Ex idiographo" *på sedler.*

3) Bl. 7—16. „**De ufu veterum vocis | Lingva Danica** | (a Danfka Twngu) | item de Nominibus Dani ac Normanni". *Skr. af Jón Ólafsson.*

4) Bl. 17—18 *(34,8 × 20,8 cm.).* „**Flateyiar Annals upphaf**" — til år 75. *Skr. af Jón Halldórsson, provst i Hítardalur; overskrift og nogle slutningsbemærkninger tilföjede af Arne Magnusson.*

5) Bl. 19—34. Arne Magnussons **beskrivelse** (islandsk) af en '**Harmonia fjögurra gamallra Islendskra annala**', *som indeholdtes i en* 'Bok in folio, med hende Sr Jons Erlendzfonar i Villingahollte'. *Denne kompilation, vistnok besørget af Jón Erlendsson efter opfordring af bp Brynjólfur Sveinsson, tilintetgjordes af A. M. år 1725 efter at være konfereret med kildeskrifterne. Autograf.*

6) Bl. 35—43. Arne Magnussons udførlige **beskrivelse** (islandsk) af en af den senere lagmand Sigurður Björnsson tagen **afskrift af en annal i folio** („Flateyiar annall med mixturâ aliqvot aliorum Annalium") med Jón Erlendssons hånd og et excerpt af denne afskrift — *bægge tilintetgjorte af A. M. år 1724. Autograf.*

7) Bl. 44—94. **„Voces Islandicæ Græcis *et* Latinis Similes"** med nogle beslægtede ordlister. *Arne Magnussons autograf.*

8) Bl. 96—104. **„Derivationes Nockurra Jslendſkra orda ur Græcis og Latinis".** *Skr. og, ifg. påtegning af Arne Magnusson, forfattet af dennes broder Jón Magnússon. (Nedsendt 1726.)*

9) Bl. 106—15. **'Derivationes nockurra Jslendſkra Orda, a) ur Græcis, b) ur Latinis, auctore Ione Magnuſſyne'.** *Skr. af Jón Ólafsson. Vistnok en omordnet afskrift af foregående stykke.*

10) Bl. 116—22. **„Diverſus | Earundem vocum | in Danica Dialecto** (ut et nonnullarum vocum in Scanica et Norvegica) ab **Islandica | uſus et significatus, | ſed tamen | cognatus".** *Skr. af Jón Ólafsson.*

11) Bl. 123ʳ. Oldnorske stednavne. *Skr. af Arne Magnusson.*

12) Bl. 125—35. **„Gandvik".** *En hovedsagelig latinsk afhandling. Skr. af Arne Magnusson.*

***Benyttelse og beskr.:** 5—6) G Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. LVII—LXVI (6. cit. som 423, 4to, hvor dette stykke tidligere har været indlagt).*

1207. **AM. 437—38, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. (2 voll.). 533 bl. Pagineret 1—537 (incl. 453bis) + 1—527. 17. årh. To forskellige hænder. Bindene ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200). I marginen kapiteltal, henvisninger og rettelser. Bl. 531v er plettet ved blækspild.*

Indhold:

1) Bl. 1—451. **„Iſlendijnga Saga"** ɔ: Sturlunga saga.

2) Bl. 452—532. „Sagan af Arna Biskupe", *med følgende overtitel* „Þättur af Islendijngum".

3) Bl. 533ʳ. Tre viser (vers) mod de katolske prælater (særlig biskop Árni og abbed Rúnólfr) og den ældre urolige tid, *med underskrift* „Jon preſtur Arason j Vatzfirde" *og overskrift* „Anno Domini 1650".

***Benyttelse og beskr.:** Sturlunga saga, Kbh. 1817—20 (til brug ved denne udg. er hskr. mærket E); Biskupa sögur I, 1858, s. LXXVI; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXII, CLXXVI; Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVI.*

1208 **AM. 439, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,4 cm. 143 bl. (+ 2 forsatsblade). 17. årh s 1ste halvdel. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Sturlunga saga i udtog. *Overskrift* „Jslendínga Sagann mikla. J Stutt mäl samantecinn“ osv. *Årstal og henvisninger ere tilföjede i marginen. Ved hskrs slutning bemærkes* „Hier vantar við sǫgu Gizurs jarls“; *dette beror imidlertid på en misforståelse, idet kun en omstilling af slutningsafsnittene har fundet sted.*

Herkomst og hist.: *På 2det forsatsblads inderside står* „Sogu Bok þessa A Eg Thorlakur | Skulason: | Anno 1646“. *På forsiden af 1ste forsatsblad findes blandt flere påskrifter* en drotkvædet vise om sagaens indhold, *underskrevet* „jacob lazason eh | A° 1646“, *og — med A. M.s hånd —* „Ex dono Thorm. Torfæi | possidet AMagnæus“.

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXII, CLXXVII —VIII; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

1209. **AM. 440, 4to.** *Pap. 19,4 × 14,8 cm. 119 bl. (+ forsatsblad). C. 1650.*

Íslendinga saga ɔ: Sturlunga saga.

Ender defekt „þä kom þorvardur prestur til oc heimalid | ok skildu þa“ *(Sturl. Oxf. I, 198), hvorefter Arne Magnusson har tilföjet* „reliqva desunt“.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladets forside står, vistnok med skriverens hånd,* „Anno 1656 24 Aprilis“. *Arne Magnusson har sammesteds noteret* „Þessa boc hefur skrifad Bryniolfur Jonsson a Effstalandi i Öxnadal“. *På en foran indklæbet seddel har A. M. antegnet* „A saurbladinu utanum þetta Sturlungasögu defect, stöd: Thorarinn Vigfusson meh“.

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXV.*

1210. **AM. 441, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 115 bl. 17. årh. Bl. 1r overklæbet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200).*

Indhold:

1) Bl. 1—45v. **Eyrbyggja saga** („Hier byriast Saga af Eyrbyggium“).

2) Bl. 45v—115. **Laxdæla saga** („Her Byriast Saga aff Laxdælum“) — *fortællingen om Bolli Bollason incl.*

På den overklæbede side bl. 1r har stået slutningen af Saga Vígaglúms Eyjólfssonar.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Ur bokum er eg fieck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggia saga, Havniæ 1787, s. IX; Laxdæla saga, Havniæ 1826, s XVII; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

1211. **AM. 442, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,2 cm. 76 bl. 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundarson. Bl. 76[v] står blankt. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Eyrbyggja saga („Hieꝛ biꝛiaſt Eiꝛ biggia, Älꝼt-ꝼiꝛdïnga og | Bꝛeid-vïkïnga Saga“).

Efter sagaens slutning har et firelinjet vers om denne været overklæbet.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Eyrbyggia Saga. Fra Sr Þorvarde Magnuſſyne, 1705. ä Alþinge. Var þä i bande med Laxdæla Sögu“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggia saga, Havniæ 1787 s. IX; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

1212. **AM. 443, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 48 bl. 17. årh. Brynjólfur Jónsson på Efstaland's hånd. Bl. 48[v] ubeskrevet. Talrige marginalnoter af Torfæus, ligesom denne også har rettet i teksten og indskudt to sedler henholdsvis ved bl. 1 og 2. Hskr., der er pagineret 114—209, viser sig derved som del af et större hele. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—33[v]. **Eyrbyggja saga** („Hieꝛ Byꝛiaꝛ Eyꝛbyggiu Eduꝛ Þoꝛnesinga | Sögu“).

2) Bl. 33[v]—40[r]. **„Sagan Aꝼ Gun*n*are KiellduGnvps Fiꝼle“.**

3) Bl. 40[r]—48[r]. **„Saga*n* Aꝼ Hꝛaꝼnkiele Goda** Sonaꝛ Hall-ꝼꝛedaꝛ Land|näms Ma*nn*s“.

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Grönl. hist. M. I, 512 (Eyrb.) Ant. Russes II, 261 (Hrk.); Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1213. **AM. 444, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,2 cm. 83 bl. C. 1700. Skr. af provst Þórður Jónsson til Staðastaður. Årstal og enkelte notitser ere tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 83ᵛ ubeskrevet.*

„Eyrbyggia ſaga“.

[Den gamle katalog tilföjer 'med tabulis Genealog. lauſum ad framan med hende A. Magn.' *Disse findes nu ikke her.]*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er med skriverens hånd antegnet* „Þeſsa Sögubok ä eg un|derſkrifadur A° 1711. | Stadaſtad. | Þördur Iönſson“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1214. **AM. 445 a, 4to.** *Pap. 19,3 × 16,2 cm. 48 bl. 17. årh's sidste halvdel. Skr. af præsten Helgi Grímsson på Húsafell. Talrige marginalnotitser.*

Eyrbyggja saga („Hier byrjast Eyrbyggja“). *Efter sagaens slutning følger tillægget* Börn Snorra ok æfital.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Eyrbyggiasaga þeſſe er ritud med hendi Sʳ Helga ä Huſafelle. Variæ lectiones in marginibus eru med hende Sʳ Þordar Jonsſonar i Hitardal. certum eſt utrumqve. Contuli enim accuratè“. *Nedenunder har dr. G. Vigfusson i en blyantsnotits angivet, at varianterne ere beslægtede med Vatnshyrna, hskr. selv delvis afskrift af AM. 445 b, 4ᵗᵒ,* „sem á 17. öld hefir verið nokkru fyllri en nú — en er mjög rangt rituð“. *På en anden seddel findes af A. M. visse læsemåder optegnede.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864 s. XXV, XXVII.*

1215. **AM. 445 b, 4to.** *Perg. 28 × 23,8 cm. 11 bl. Tospaltet. 15. årh. To eller tre forskellige hænder, skriften (særlig på de første syv blade) fin og sammentrængt. De fleste blade ere mere eller mindre beskadigede ved slid og huller, særlig på bl. 1ʳ er skriften næsten helt afslidt, bl. 7 tillige ved beskæring langs indersiden, bl. 10 ved udsnit. Af kolorerede initialer og røde overskrifter ses enkelte svage spor. Bl. 5ᵛ er et stykke af teksten skrevet i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Landnámabók** (Melabók) *med forudskikkede* **Ættartölur.**

Bl. 1ʳ begynder defekt i slægtregistrene med ordet „þoꝛbıaꝛnar“, *hvorefter disse slutte bl. 1ᵛᵃ l. 16 med ordene* „ſnorra goda“ *(Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. 353—56). Derpå fortsættes (med koloreret initial)* „Her heꝼıaz vpp landnam | ȷ ſunnlendınga ꝼıoꝛdungı“ — *af en tilhørende rød overskrift ses kun svage spor —; bl. 1ʳ ender* „ok genguz þar at reıdır“ *(ib. 341—44). Bl. 2 beg.* „[þeıra dottır var] vıgdıſ *ok* afdıſ“, *ender* „mıllı langa(ness)“ *(ib. 344—53).*

2) Bl. 3. **Vatnsdæla saga.**

Beg. „koma *ok* værı eıgı ılla“, *ender* „*ok* níota mvn hann þeſſ aꝼ“ *(Fornsögur s. 162—68).*

3) Bl. 4—5ʳᵇ. **Flóamanna saga.**

Bl. 4 beg. „þar [hıa] konoꝛ . ıȷ.“, *ender* „maurg aꝼrekſ“; *bl. 5 beg.* „hann kvezt . ıx . bua“, *hvilket brudstykke går til sagaens slutning (Fornsögur s. 177—85).*

4) Bl. 5ʳᵇ—11. **Eyrbyggja saga.**

Bl. 5 ender „þav ættv .íıȷ.“ *(Fornsögur s. 8); bl. 6 beg.* „þeıra .hann ꝼoꝛ vm vetrınn æ eyıı“, *ender* „at ꝼregna En þat“ *(ib. 21—30); bl. 7 beg.* „. . . þetta mæl ꝼyrır hendı þeım“, *ender* „þorır uıd leggur æ“ *(ib. 44—50); bl. 8—9 beg.* „(to)ko þa mıkla“, *end.* „ı fætı var“ *(ib. 85—100); bl. 10 beg.* „. . . æ hvalınn het hann æ“, *ender* „at ꝼleırı menn ynnı“ *(ib. 107—13); bl. 11 beg.* „þoroddr ınní írumí ſínu“, *ender* „æ þessu landı *ok* audrum þa“ *(ib. 119—26).*

Herkomst og hist.: ***Disse blade vise sig alle at have hørt til en og samme membran, der altså foruden Landnámabók i den „Melabók“ nævnte bearbejdelse har omfattet en række sagaer — også skindbogen i sin helhed kan vel således med rette navnet*** Melabók ***tillægges. Bl. 1—4 have alle i kortere eller længere tid været indlemmede i*** Addit. 20, fol. ***På en til bl. 6 fastklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet*** „Þetta blad ur Eyrbyggia ſògu ſendi mier Monſr Ormur Dadaſon 1724. Enn hann hafde þad feinged ä Skardi, ſama är 1724. 8. Maji“. ***På foden af bl. 9ʳ er af A. M. noteret*** „Feinged A° 1715. fra Orme Dadaſyne i Flatey“, ***ligeledes bl. 10*** „Fengit A° 1716. fra Monſr. Orme Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: ***1) Ísl. sög. Kbh. 1843, s. IV, XXVII, Sturlunga saga, Oxf. 1878, I, s. CLVII, II, s. 497; 2) Fornsögur s. XVIII; 3) Fornsögur s. XXIII—IV, Grönl. hist. M. II, 516; 4) Eyrbyggia saga, Havniæ 1787, s. IX (facs.), Ant. Amer. s. 216, 245 flg. (facs.), Grönl. hist. M. I, 507, 510, Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.***

1216. **AM. 445 c, 4to** (*tidligere i Addit. 20. fol.*). *Perg.*

I (*27,5 × 24,2 cm. 5 bl. Tospaltet. 15. århs beg.*).

1) Bl. 1 (*halvdelen af indre kolonne bortskåren*).

Viga-Glúms saga.

Beg. „(u)m uaꝛıt um ſtuld“, *ender* „at ꝼylgıa ſuo at u“, *Ísl. Fornsögur I. 88—94.*

2) Bl. 2—5 (*alle beskadigede ved beskæring foroven og forneden, af bl. 1 endvidere noget over hele, af bl. 2 så godt som hele ydre kolonne bortskåren*).

Gísla saga Súrssonar.

Beg. „gægdız ut oꝛ ꝼıoſınu“, *ender* „. . . [v]ıd G*ısla* en h*ann* kuad bædı . . . uıll|dı e*ıgı* ho*num* . . . uda heꝼır h*ann* . . .“, *sml. Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849, s. 20—53 og 104—39.*

På en til bl. 5 fastklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Magnuſe Jonsſyni i Snoksdal 1704“.

II (*28 × 22,7 cm. 1 bl. 15. årh.*).

Svarfdæla saga.

Beg. „*svo* ȷ hug kuedſkap*ur*“, *ender* „er þu vıllt gıpta mık . .“, *Ísl. Fornsögur III, s. 133—40.*

Benyttelse og beskr.: I1) Ísl. Fornsögur I, s XIV (citeret som AM. 564 a, 4to); II) Ísl. Fornsögur III.

1217. **AM. 446, 4to.** *Pap. 19,3 × 15,3 cm. 66 bl. 17. århs 1ste halvdel. Adskillige interlinear- og marginal-varianter. Bl. 1r bærer kun overskriften, bl. 22 er et til betegnelse af lakune indsat blankt blad. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Eyrbyggja saga („Hier Byriar EyrByggiu | Edur þorsnesinga | Saugu“).

Varianterne skal ifg. en notits af Thorkelin være tagne fra AM. 448, 4to.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Eyrbyggia Saga. Uttekenn ur bök er vered hafde eign Hr. Þorlaks Skulaſonar 1641. Sidan*n* hafdi Gudbrandur Þorlaksſon giefed Jone

(nockrum) Jonsſyne bökena. Jon Jonsſon, fieck S[ra] Þorſteine Jonsſyne (ä Eydum) hana 1662. Enn S[ra] Þorſteinn Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſinne 1678, ä Eydum".

Benyttelse og beskr.: *Grönl hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1218. **AM. 447, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,5}$ cm. 52 bl. 17. årh's sidste halvdel. Skr. af Þorsteinn Þórðarson. Bl. 1 beskadiget, bl. 52[v] ubeskrevet. Mangfoldige interlinear- og marginal-tilföjelser. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Eyrbyggja saga („Hier Byriaſt Eyrbyggia").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Eyrbyggia Sögu hefur ritad Þorſteinn Sal. Þordarſon. enn Variæ Lectiones (correctiones) ſem ä ſpatiunum *og* uppe yfer linunum eru, eru med hende Sr Þordar i Hitardal, födur hans. hæc certa ſunt."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1219. **AM. 448, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 90 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialerne. Versene (på enkelte undtagelser nær) samt bl. 17—22[r] ere skrevne af Arne Magnusson.*

„Eyrbyggia ſaga".

Afskrift af Codex Resenianus (ɔ: Vatnshyrna).

Benyttelse og beskr.: *Grönl hist. M. I, 508, 514; Ant. Amer. s. 83, 195, 216 flg.; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 (numret ikke anført) og Leipzig 1864.*

1220. **AM. 449, 4to.** *Pap. $19_{,5}$ × $16_{,2}$ cm. 121 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Hist og her marginal-notitser, hovedsagelig med Torfæus' hånd.*

„EyrbyGia Saga".

En latinsk notits af Thorkelin angiver håndskriftet som en afskrift af AM. 448, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864; Grönl. hist. M. I, 508, 514; Ant. Amer. s. 83, 195, 216 flg.*

1221. **AM. 450 a, 4to.** *Pap. 19,9 × 15,7 cm. 240 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson med undtagelse af bl. 58—61, der bære Arne Magnussons hånd. Hskr. er fra bl. 58 gennemgået og rettet, i nyere tid af arkivar Jón Sigurðsson. Oprindelig kun indre kolonne beskreven.*

Eyrbyggja saga.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „Membrana Wolfenbüttelenſis, ſem þeſſe min Eyrbyggia ſaga er epter ritud, byriazt i þeſſari bok pag. 115 ä þeſſum ordum: enn ok vita hvat i vill geraz. Þat fyrſta af bökinne er rifid burt, og er þ*ad* hier ritat epter annarre bok *(ifg. en latinsk notits af Thorkelin AM. 448, 4to)* uſqve ad pag. 114. incluſivè verba iſta: ſreiſta mo*n*u ver. Fyrſta ſidan i membranâ Wolfenbüttelenſi (ſu ſem byriazt ä þeim ordum: enn ok vita, ſem adur er ſagt) er orden miög litt læs, þo gat eg leſed hana, og byriazt hun ſem ſagt er, og endazt pag. 121. med þeſſum ordum: hvart þ*ei*r færi, til þings. Onnur, 2da, (vinſtre handar) ſidan er allæs, og byriazt hun med þeim ordum pag. m. 121. ok koſtim ver. Sidan er Sagan læſeleg ut til enda. — Þeſſe Eyrbyggia ſaga er an*n*ars ſaman leſen vid nefnda membranam Wolfenbüttelenſem à dicta paginâ 115. (epter þ*ad* hun epter nefndum Codice ritud var) og er ordrett per totum librum à dictâ paginâ 115. og qvod ad verba concordans cum dictâ membranâ Wolfenbüttelenſi. Stafrett er þeſſe Copia eigi, ſvo at þar ſe uppä at byggia, nema i viſunum og notabilioribus locis, þar er hun accuratè confererud, etiam quod ad orthographiam. Collatio er giörd af Jone Torfaſyne *og* mier“.

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864; Grönl. hist. M. I, 506, 508, 514; Ant. Amer. 83, 195, 216 flg.*

1222. **AM. 450 b, 4to.** *Pap. 21,7 × 17,2 cm. 31 bl. Skr. år 1730 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„**Breviarium** deperditi illius | Fragmenti membranacei | Hiſtoriæ Styrianæ. | conſcriptum | primò Hafniæ A° MDCCXXIX. | deinde vero notis qvalib*us*q*unqve* et appendice Hiſtorico aliqvantò auctius | redditum A° M.DCC.XXX.“

Indhold (alt på Islandsk):

1) Bl. 1. Forfatterens, Jón Ólafssons, **fortale** — *med forangående, nys anførte overskrift.*

2) Bl. 2—25. „**Inntak | Saugu-brotſens | af Vïga-Styr**“ — *støttet til* citater optegnede af sagaen.

3) Bl. 26—27. „**Archaiſmi et loqvendi modi rariores** ür þeſſare Viga-Styrs Saugu“ osv.

4) Bl. 28—31. **„Nockrar liklegar Tilgatur | Um Mennena Timann og Stadenn, fem Heidarvigenn fnerta".**

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s XXXVI flg.; Ant. Russes II, 266*

1223. **AM. 451, 4to.** *Pap. $20_{,4}$ × $16_{,5}$ cm. 51 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Magnússon; bl. 1 tilföjet af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. På hskrs første blade ere mindre lakuner udfyldte af Arne Magnusson.*

„Saga Hrafnkiels Freysgoda", ɔ: Den med Hrafnkels saga indledede, såkaldte **længere Droplaugarsona saga** (i uafsluttet form).

Afskrift af AM. 551 c, 4to med tillæg af bl. 1.

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261; Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. IX—X.*

1224. **AM. 452, 4to.** *Pap. $20_{,3}$ × $16_{,6}$ cm. 140 bl. 18. århs. beg. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur. Hist og her rettelser, tildels med anden hånd.*

Droplaugarsona saga meiri („Hier Byriar Søguna aꝼ þeim Helga og Grijme Droplaug|ar Sonum*m*").

Indeh. Den såk. længere Droplaugarsona saga, uden indledning, men med tilföjet afslutning.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor tillige afskriverens navn angives, har Arne Magnusson noteret* „Saga af Droplaugarſonum ritud epter bok i 4to med hendi Sr Vigfuſs Gudbrandz ſonar ä Helgafelli".

Benyttelse og beskr.: *Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. XIII—XIV.*

1225. **AM. 453, 4to.** *Pap. $19_{,7}$ × $15_{,7}$ cm. 94 bl. 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-varianter af Arne Magnusson. Bl. 81v forekommer i nedre margen en notits med yngre hånd (Thorkelin?). Efter sagaens slutning bl. 94r er nedre halvdel af bladet bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

„Saga aꝼ Eigle Skalla Grïms. S*ine*" — *overstreget.*

Incl. Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

Anses for afskrift af AM. 162 A ε, fol., da denne membran var fuldstændig.

***Benyttelse og beskr.:** Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XIII; Ant. Russes II, 248; Corpus poet. bor. I, 276; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. I, XV.*

1226. **AM. 454, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 125 bl. 18. århs beg. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur med undtagelse af bl. 1—4, der skyldes en af Arne Magnussons skrivere Teksten er gennemgået og rettet. Bl. 3ᵛ er ladet åben plads for 4 linjer til betegnelse af lakune, ligesom antydning af flere mindre lakuner forekommer. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

En yngre **Egils saga Skallagrímssonar** („Hier byriaſt Saga aꝼ Eigle Skalla|grimsſyne er biö ä Borg vid Borgarfiörd").

Indholdet er en i nyere tid foretagen omdigtning af den ældre saga af samme navn.

***Herkomst og hist.:** På et foran indklæbet oktav-blad er noteret, dels for, dels af Arne Magnusson* „Þeſse Egils saga er ſkrifud epter bök i folio frä Syſlumannenum Olafi Einarſsyni. Er hun ölik ǫllum ǫdrum Egils sǫgum, og ad viſu nylega componerud af einhverium Iſlendſkum, kannſkie Sigurde ä Knǫr, ſem bökina ritad hefur. Mig minner, eg hafi einhversſtadar, epter ſǫgn Sigurdar ä Knǫr, ad hann þeſſa Egils-Sǫgu ritad hafi epter hendi lærda Gisla i Melrackadal, og er þä Giſle, öeſad, author bokarinnar. Gisle var ad vïſu ſannreyndr impoſtor. Enn Sigurdur var frömur madr".

***Benyttelse og beskr.:** Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s XXVIII.*

1227. **AM. 455, 4to.** *Pap 18,6 × 15,2 cm. 72 bl. Skr. år 1660 af præsten Helgi Grímsson til Húsafell; fin og tæt skrift. Bl. 42ᵛ og 72ᵛ ubeskrevne. Endvidere står foruden flere mindre stykker störste delen af bl. 7ᵛ blank til betegnelse af lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—34. **„Eigils-Saga Skallagrïmsſonar".** *De tre störr digte (med undtagelse af 1ste vers af Sonatorrek) mangle.*

2) Bl. 35—40ʳ. **„Sagan ꝼrä Bua Andrïdarſyne *ok* Kialneſingum".**

3) Bl. 40ᵛ—42ʳ. **„Sagan aꝼ Jǫkle sy*ne* Bua Andrïd*ar*ſon*ar*".**

4) Bl. 43—50. „**Glums Saga:** eꝛ nefndur eꝛ Viga-Glumur".

5) Bl. 51—61v. „**Sagan frä Finnboga enum ramma**".

6) Bl. 61v—66v. „**Hallfredar-Saga, Wandræda-Skaalds**".

7) Bl. 66v—70v. „**Banda-manna saga**, og fra Odde Ofeigs fyne".

8) Bl. 70v—72r. „**Ølkofra-þaattur**".

Herkomst og hist.: *På et forsatsblad har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse samt angivet afskriveren; på en foran indklæbet seddel meddeler han* „Þeſſa bok hefr fyrrum ätt Gudridur Stefansdotter ä Sniafuglſtödum. Eg feck hana þadan til eignar". *Ved håndskriftets slutning står dateringen* „3. iduum Apꝛ. MDCLX".

Benyttelse og beskr.: *1) Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XV, Egils saga Skgs., Kbh 1886—88, s. XXVII; 2) Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. LI; 3) ib. s. LV; 4) Víga-Glúms saga, Havniæ 1786, Ísl. sög. II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur II, Kph 1881, s. 206; 5) Finnboga saga, Kbh 1812 (appendix til Vatnsdæla saga) og Halle 1879; 7) Nordiske Oldskrifter X, Kbh 1850.*

1228. **AM. 456, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,8 cm. 100 bl. C. 1700. Skr., ifg. den gamle katalog, af præsten Magnús (Magnússon) til Hvammur. Til bl. 5v, 22v, 71v hører en indfæstet seddel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—82r. **Egils saga Skallagrimssonar** („Her biriaſt Saga af Eigle | Skallagrimſsyne"). *Incl.* Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

2) Bl. 82v—98v. **Króka-Refs saga** („Hier Biriaſt Saga Af Kroka | Ref").

3) Bl. 98v—99r *(med særlig hånd).* To drotkvædne **viser:** a) en vise af Tindr Hallkelssons Hákonardrápa („Varða gims ſem giörðe"), b) strofe 17 af Háttatal *med overskrift* „Refhvörf Snorra Sturlu Sonar".

Herkomst og hist.: *På foden af første side af det ellers ubeskrevne bl. 100 er skrevet* „Þeſsa Eigels Skallagrymsſonar Sögu ſem og | Kroka Refs: hefe eg Thordur Magnusſon feingid | i Hvamme i Hvammſveit Anno 1720". *På en foran indklæbet seddel står med Arne Magnussons hånd* „Fannſt epter Sal. Þord Magnuſſon".

Benyttelse og beskr.: *Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 107; Egils Saga, Havniæ 1809, s. XI; Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1229. **AM. 457, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 248 bl. 18. årh. beg. Skr. af Magnús Einarsson. Bl. 49 står, med undtagelse af to linjer, blankt til betegnelse af lakune; endvidere findes på den følgende side to ubetydelige lakuner.*

Egils saga Skallagrímssonar („Her byriar Sögu af | Eigle Skallagrims fyne"). *Med undtagelse af* 1ste vers af Sonatorrek *mangle de tre större digte.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson skrevet* „Þeſſe Eigils Saga Skallagrimsſonar kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, i bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefur ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu. Skallarner, ſem hier eru, eru eins (öſkrifader) i bok Jons Hakonarſon*ar*. Literaturam Sr Jons hefur Magnus eige bunded ſig vid, nema i viſunu*m*, og gillder þad eins: þvi Sr Jons orthographia er ecki merkeleg i bokinne". *På bindets forreste inderside har bibliothekar Gundorph noteret* „d. 26 Ianuar 1862 leveret tilbage fra d. store kongel. Bibliothek, hvor det var optaget i den nye kongel. Saml. under № 1737. 4to".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVII.*

1230. **AM. 458, 4to.** *Pap. 18,3 × 15,4 cm. 82 bl. (pag. 1—162, idet tallene 15—16 ere gentagne). 17. årh. 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Egils saga Skallagrímssonar. *(I øvre margen bl. 1^r* „Eigla", *dog vistnok senere tilföjet).*

Af de större digte findes Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek. *Hist og her forekomme overskrifter.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Eigils Saga Skallagrimsſonar, feingen*n* af Jone Einarsſyne, Uttekenn ur bök er vered hafde eign H^r Þorlaks Skulaſonar 1641. Sidan*n* hafdi Gudbrandur Þorlaksſon giefed Jone (nockrum) Jonsſyne bökena. Jon Jonsſon, fieck S^ra Þorſteine Jonsſyne (a Eydum) hana 1662. En*n* S^ra Þorſtein*n* Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſin*n*e 1678, ä Eydum". *Hertil har A. M föjet* „Jon prentare Snorraſon, meinar þetta sie hönd Halldors ä Syluſtödu*m* i Kræklingahlid. Skolameiſtaren*n* Magnus Markuſſon, meinar þ*ad* ſie ecki hans hönd, og pretenderar þö hana grant ad þeckia. Qvicqvid ſit, þä ſkrifadi Halldor iafnlega rängt".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88; s. XXVIII.*

1231. **AM. 459, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 63 bl. Skr. år 1687 af præsten Ólafur Gíslason til Hof i Vopnafjörður. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200).*

Egils saga Skallagrímssonar („Hier byriaſt saga aꝼ Agle Skallagri|mſsyne").

Af de större digte findes Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning tilföjer skriveren* „Ao 1687. O. Gs." *Ifg. Arne Magnussons foran indklæbede seddelnotits er sagaen* „ur bokum er eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1232. **AM. 460, 4to.** *Pap. 21,2 × 17,2 cm. 264 bl. C. 1700. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson, der også hist og her i marginen har tilföjet anmærkninger. Foruden flere mindre lakuner stå bl. 52—58, 82v—83r, 111v, 207v blanke.*

Egils saga Skallagrímssonar („Her hefr Egils Sogu").

Af de större digte findes kun 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *I den gamle katalog angives dette nummer, der bærer en bekendt AMsk skriverhånd (sml. AM. 40, fol. o. fl.), urigtig at være skrevet af Ásgeir Jónsson.*

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XV, XIX; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVII.*

1233. **AM. 461, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 309 bl. C 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson, med undtagelse af s. 611—18, der bære Arne Magnussons hånd. Gennemgået og rettet først af A. M. og Jón Torfason, senere af arkivar Jón Sigurðsson. Kun de indre kolonner ere opr. beskrevne; s. 28—56, 464—65, 523 stå blanke.*

Egils saga Skallagrímssonar („Egils Saga" *tilföjet af Arne Magnusson).*

Afskrift efter Wolfenbüttel-membranen, dog således, at en lakune i denne, omf. afskriftens s. 452—602, er udfyldt efter AM. 132, fol.

Indeholder af större digte Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: På syv sedler og blade (a—c *foran indsatte*, d *ved s. 452*, e—f *ved s. 602*, g *ved s. 618*) *giver A. M. oplysning om membranen og afskriftens forhold til denne; a indeholder dog kun nogle læsemåder.*

Benyttelse og beskr.: Egils saga, Havniæ 1809; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XII—XV.

1234. **AM. 462, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 108 bl. (pag. 1—220, idet mellem s. 52 og 57 to blade ere tabte). 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundsson, med undtagelse af bl. 1—8, 15, samt sidste blad, der ere senere tilföjede. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Egils saga Skallagrímssonar („Hier Skrifast Sagann af Eigle Skallagrimz Sine").

Indeholder af de större digte Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

Benyttelse og beskr.: Ant. Russes II, 248; Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XIII; Corpus poet. bor. I, 276; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. I XV, XXVIII.

1235. **AM. 463, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 62 (56 + 6) bl. Skr. (med undtag. af de 6 sidste blade) 1664 af Brynjólfur Jónsson på Efstaland. Talrige historisk-kronologiske marginalia af Torfæus.*

Indhold:

1) Bl. 1—56. **Egils saga Skallagrímssonar** („Hier Byriar Søgu Eigils Skalla | Grijms Sonar"). *Af de större digte findes kun* 1ste vers af Sonatorrek.

2) Bl. 57—62 *(c. 1700, AMsk afskriver).* **Egils saga Skallagrímssonar** — *slutningen fra* „þeir Börduſt. þorſteirn Reid" *(Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. 313).*

Herkomst og hist.: Ved sagaens slutning bl. 56v findes dateringen „Anno. 1664. þann 19. dag martj" *Af to foran indklæbede sedler bærer den ene kronologiske notitser til sagaen af Torfæus, på den anden er for Arne Magnusson antegnet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720"; *hertil har A. M. föjet* „Mier virdeſt þesse bok med ſómu [imo mier virdiſt ennnu, ad hendr þeſſar ſieu likar, iafnvel þott kalſſkinns bokin ſie med ſettare ſkrift, enn þesse Eigils Saga] hende ſem Egils ſaga min in recenti membranâ folio *(ↄ: AM. 128, fol.)*, hvar ä eru fleiri ſógur, og ætla eg Hr. þorlak hafa

lated ſkrifa bokina epter minne ſtoru membranâ, ſem fyrrum hefr vered eign Biðrns Magnus ſonar (ɔ: *AM. 132, fol.)*".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV, XIX; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1236. **AM. 464, 4to.** *Pap.* $20{,}_3 \times 16{,}_7$ *cm. 154 bl. (pag. unöjagtig 1—408). Skr. 1697 af provsten Jón Halldórsson i Hítardalur. Adskillige marginal-varianter.*

Njáls saga („Niala").

Er en nöjagtig og omhyggelig afskrift af membranen AM. 133, fol., da denne var fuldstændigere end nu, med lakunerne udfyldte efter AM. 137, fol., samt med varianter herfra og fra endnu et papirshskr. (AM. 470, 4to?).

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, s. 674—76.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning findes dateringen* „Skrifad ad Hytardal d 27 febr. Anno | 1697. J. p. H. S." *Foran er indlagt et læg på 4 oktavblade, hvor der for Arne Magnusson er opskrevet en del notitser om dette hskr., hvis erhvervelse han anså for ønskelig, og som han også fik foræret år 1711, efter at ejeren for sig havde ladet tage en ny afskrift heraf. — En indlagt seddel indeholder fortolkninger til nogle skjaldevers.*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1237. **AM. 465, 4to.** *Pap.* $20 \times 15{,}_6$ *cm. 133 bl. 17. århs sidste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—132. **Njáls saga** („Hier biriast Nials Saga").

2) Bl. 132v—33r. a) en 'dróttkveðin' vise, hvori Sæmund frode nævnes som sagaens forfatter, b) en 'áttmælt' vise om sagaens hovedpersoner, — *efterfulgte af underskriften* „Hþ. S.", c) en firlinjet vise, der giver et mandsnavn i rune-omskrivninger, d) endnu en vise af samme art, e) en firlinjet vise, der nævner Sæmund frode som sagaens forfatter.

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, 735—37.

Herkomst og hist.: *Da af bl. 132 nedre yderhjörne er bortrevet og viserne* a, c, d *således beskadigede, har Arne Magnusson på et foran indklæbet blad søgt at restituere teksten; visen* e, *der udgöres af en på bl. 133r opklæbet*

bladstump, er ligeledes restitueret af A. M.; i øvrigt bærer bl. 133 kun penneprøver, enkelte navne og lign. A. M. har ifølge en foran indklæbet seddel erholdt håndskriftet fra Busseus i København 1714, der sandsynligvis havde det fra en Andreas Stud

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1238. **AM. 466. 4to.** *Perg.* $24_{,5} \times 18$ *cm. 57 bl. 15. årh. Åben plads for initialer og overskrifter, hist og her fugtighedspletter og småhuller, 1ste og sidste side stærkt slidte. Bl. 44^r findes i marginen aftegnet en stående kriger med hellebard og skjold.*

Njáls saga *(defekt).*

Bl. 1—12. *Fra sagaens begyndelse til* „Gunnarr kvad hana", *Njála I, Kbh. 1875, kap. 36*[85].

Bl. 13—39 *beg* „eptır mın heít", *end.* „eıgv mına at þetta", *ib. 38*[82]*—115*[26].

Bl. 40—42 *beg.* „(kva)mv æ lagfaꝛbacka", *end.* „veíta at þessv malı", *ib. 118*[23]*—124*[11].

Bl. 43—46 *beg.* „alvæpne *ok* ſteꝼndv", *end.* „bꝛodꝛ mı|num", *ib. 127*[12]*—134*[100].

Bl. 47—55 *beg.* „flıkꝛr fem þorgeırr er", *end.* „nv ʀida hıer ovínır", *ib. 136*[17]*—151*[29].

Bl. 56—57. *Fra* „(brenn)vnna *ok* sva ſıdan hvn var", *ib. 154*[54—55], *til sagaens slutning.*

Vil findes udførlig beskrevet Njála II, s. 691—93.

Herkomst og hist.: *Ifg. en seddelnotits af Arne Magnusson, hvormed en kortere angivelse i AM 435 a, 4to bl. 76^v stemmer, har A. M. erholdt dette hskr. af den senere biskop på Hólar Björn Þorleifsson (den gang præst på Oddi); af en påtegning bl. 46^r ses, at dennes fader Þorleifur Jónsson har ejet det år 1645. Forskellige marginalia findes, dels med skriverens egen, dels med senere hænder — nogle af disse med* lönskrift. *Af en påskrift bl. 51^v fremgår, at skindbogen (i 16. årh.?) har været afskreven.*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Njála I, s. XI.*

1239. **AM. 467, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 14_{,7}$ *cm. 302 bl. 18. årh. beg. Skr. af Jón Magnússon. Bl. 20—22 ubeskrevne til betegnelse af lakune.*

Njáls saga.

Afskrift af AM. 468, 4to, da denne membran endnu ikke havde erholdt sin 2den lakune (bl. 34).

Bl. 301—2r *indeholde* Arne Magnussons egenhændige afskrift af 5 af sagaens viser (Sigmunds tre nidviser og to viser af Skarpheðinn) — vistnok efter sidste side i AM. 468, 4to.

Vil findes omtalt, med aftrykning af det ved denne afskrift bevarede blad, i Njála II, s. 651—54.

1240. **AM. 468, 4to.** (Reykjabók.) *Perg. 22,7 × 15,7 cm. 94 bl. (incl. forsatsbl. og slutnings-smudsblad). C. 1300. Røde overskrifter og initialer. Codex er (excl. forsatsblad) med en hånd fra slutn. af 18. årh. folieret 1—93, senere er bl. 34 gået tabt; bl. 7, der er indsat til udfyldning af en lakune, er beskrevet med en hånd fra 17. årh. Membranen, der er skreven med en smuk og regelmæssig hånd, er med undtagelse af enkelte sværtede og slidte steder i det hele vel bevaret. Selve hoved-håndskriftet standser bl. 93r midt på siden. Bl. 94 er et som smudsblad benyttet bl. af et latinsk ritual-hskr. med noder (15. årh.). Bl. 24r—v, 29r, 31v, 32v, 33r, 37r, 40v, 47v, 52r findes forskellige til teksten hørende vers af skriveren tilföjede i marginen, andre vers ere tilskrevne bl. 93v; bl. 43v er rettelse tilföjet i marginen. Bl. 50v forekommer en marginal-antegnelse med en noget yngre hånd. Det oprindelige bind er svære træplader.*

Njáls saga *(bl. 1bis—93r).*

I den oprindelige tekst forekomme to lakuner, hver på ét blad, af hvilke den første (efter bl. 6) er erstattet med et senere indsat blad, den anden (efter bl. 33) lader sig udfylde efter AM. 467, 4to.

Bl. 93v *findes (på sidens øvre halvdel) de* 5 viser, *af hvilke Arne Magnussons afskrift foreligger i AM. 467, 4to.*

Vil findes udførlig beskrevet — og benævnt som ovenfor anført — i Njála II, s. 649—58.

***Herkomst og hist.:** Forsatsbladet (bl. 1a), der på sin forside bærer nogle kronologiske og genealogiske optegnelser vedrørende sagaens hovedpersoner (17. årh.).*

optages på den følgende side af forskellige påtegninger angående membranens ejere. Fra Ingjaldur Illugason (på Reykir i Miðfjörður) gik den 1642 over til Jón Ingjaldsson; Þorkell Arngrímsson gav den, på en studierejse i Holland, 1652 til Jacob Golius. Af AM 435 a, 4to bl. 84v—85r ses det, at bogen købtes på professor Golius' acktion 1696 af Niels Foss, fra hvem den erhvervedes af Arne Magnusson 1707.

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 237; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Njála I, Kbh. 1875, s. V—VI.*

1241. **AM. 469, 4to.** *Pap. 20,4 × 16 cm. 149 bl. C. 1705. Ornamenterede blæk-initialer.*

Njáls saga („Hier Biriar Niälu").

Efter sagaens slutning bl. 149r følger på samme side 5 drotkvædne viser, om Gunnarr, Njáll, Heðinn, Kári, Flosi.

Vil findes beskrevet under navnet „Fagureyjarbók", med aftrykning af de fem nævnte vers, i Njála II, s. 737—39.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning findes dateringen* „ſkꝛiꝼud ä ꝼagurey i Helgaꝼells, sueijt ꝼꝛä 13 Marci og til 19 Apꝛilis Anno. 1705". *Under de nævnte vers står en art binderune eller bomærke* (E I S?).

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809, s XXVI; Ant Russes II, 238.*

1242. **AM. 470, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 160 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-varianter. Bl. 160v ubeskrevet.*

Njáls saga („Hieꝛ biꝛiaft Islendïnga saga, kǫllud Niäla").

De tilföjede varianter ere efter AM. 133, fol.

Vil findes beskrevet i Njála II, s. 739—40.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson forskellige oplysninger om håndskriftet, som han erholdt år 1704 fra sr Þorvarður Magnússon.*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1243. **AM. 471, 4to.** *Perg. 19 × 14,7 cm. 108 bl. 15. årh. Bl. 55, 56, 59, 60, 92, der ere beskrevne med hænder fra 17. årh., ere dog først senere indsatte; samtidig hermed er det til betegnelse af*

lakune indsatte, ubeskrevne bl. 13. Foruden de herved angivne defekter i det oprindelige hskr. findes adskillige andre; endvidere ender dette defekt og har heller ikke sin oprindelige begyndelse. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Sml. den udførlige beskrivelse i „Króka-Refs saga ok Króka-Refs rímur“, Kbh. 1883, s. I—III. Det opr. bind er svære træplader, indvendig betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.

Indhold:

Bl. 1r. Overskrift og indholdsangivelse. *Dette er en i 17. årh. tilföjet titel, tildels skreven med rødt blæk og stærkt snirklede bogstaver; for at give plads for denne (optagende ½ side) er slutningen af* Bárðar saga Snæfellsáss *udskrabet. Et stykke af denne saga — oprindelig udgörende en del af samme hskr. som AM. 471, 4to — findes i AM. 489, 4to.*

1) Bl. 1r—21v. **Þórðar saga hreðu** („Hier Byriar Soguna af Þorde Hrædu“ *lyder den samtidig med hovedtitlen tilföjede overskrift*). *Henholdsvis efter bl. 5 og bl. 12 mangler et blad, svarende til udgs s. 16*[18]*—19*[7] *og 37*[10]*—39*[8]. Bl. 5 *ender* „ecki er þvi ath“, bl. 6 *beg.* „mun þat warda“, bl. 12 *ender* „þó at reyna þurfe“, bl. 14 *beg.* „upp griot“. *I nedre margen bl. 3r findes sagaens første vise gentaget.*

2) Bl. 21v—36r. **Króka-Refs saga** (*opr. overskrift* „Ref ſ saga“).

3) Bl. 36r—49r. **„Kialnefinga ſaga“.**

4) Bl. 49r—56. **Ketils saga hængs** („fra katli hæng er hier“).

5) Bl. 57—60. **Grims saga loðinkinna** („grimvr l“ *synes den opr. overskrift at have været; senere (17. årh.) ere de tre øverste linjer bl. 57r — den opr. slutning af* Ketils saga hængs *— udraderede og overskriften* „Hier Byiar (!) Soguna Af Gryme | Lodinnkyna fyne Ketilz“ *tilföjet*). *Ender defekt — på et af de senere indskudte blade — med ordene* „orvar oddur edur oddur | hinn“, *Fornald. sögur II, 157.*

6) Bl. 61—96v. **Orvar-Odds saga.** *Begynder defekt med ordene* „moti þeim ok baud þeim“, *Fornald. sögur II, 162. Efter* bl. 85, *der ender* „nuer ecki furir“, *mangler et blad,*

svarende til Fornald. sög. II 258—62. Bl. 86 *beg.* „hann þvıat eger olypraꝛe".

7) Bl. 96v—108. **Viktors saga ok Bláus.** *Ender defekt med ordene* „er avnvndꝛ het enn wıctor þann".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og forudskikker* „þeſſe bök er mïn, komin frä Magnuſe Magnuſſsyne ä Eyre i Seidisfirdi", *hvormed en notits i AM. 435 a, 4to, bl. 83v stemmer. En marg.-notits bl. 29 giver navnet* „þoꝛ kell jonn ſon".

Benyttelse og beskr.: *1) Nord. Oldskrifter VI, Ant. Russes I, 316; 2) Króka-Refs saga, Kph. 1866 og Kbh. 1883; 3) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 4) Fornaldar sögur Norðrl. II; 5) ib., Ant. Russes II, 91; 6) ib., ib.; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh, Kbh. 1888, s 172; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI, LII.*

1244. **AM. 472, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 47 bl. C. 1700. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600) med røde overskrifter og ornamenterede initialer, der er anvendt på lignende måde ved flere af samlingens andre numre. Dette fragment indeholder brudstykker af „Landsleigubálkr", her kaldet* „Bunadar Bælkur".

„Þordar Hredu Saga".

1245. **AM. 473, 4to.** *Pap.* $20_{,6} \times 16$ *cm. 42 bl. 17. årh's sidste halvdel. Bl. 1—4 senere tilföjede, bl. 1 med Arne Magnussons hånd. Spor til ældre foliering.*

„Saga af Þorde Hredu".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for (og af) Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 15".

1246. **AM. 474, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16$ *cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Þórðar saga hreðu.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret skriverens navn og tilföjet* „ex membrana mea in grandi folio *(ɔ: AM. 152, fol.)* kominni fra Vigfuſe Gudbr. ſ.".

1247. **AM. 475, 4to.** *Pap. 20,4 × 15,9 cm. 11 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Þórðar saga hreðu *(fragm.).*

Fra „. . . ga finum" *til sagaens slutning (Nordiske Oldskr. VI, 59—66).*

Afskrift efter membranbrudstykket i AM. 564 a, 4to.

Herkomst og hist.: *På et indklæbet forsatsblad omtaler Arne Magnusson dette brudstykke som et* „egregium fragmentum" *af en Þórðar saga hreðu,* „sem vered hefur ódruvïs en allar adrar".

1248. **AM. 476, 4to.** *Pap. 19,9 × 16 cm. 254 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 2—3 udfyldte af Arne Magnusson.*

Grettis saga.

Skal være afskrift efter membranen AM. 152, fol.

1249. **AM. 477, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 72 bl. 17. årh̀s sidste halvdel. Bl. 1—12 ere skrevne med særlig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Onundar þáttr tréfóts** („Hier byrjaſt saga af Forfedrum | Grettirs Aſmundarſonar hins sterka") — *som indledning til efterfølgende saga. Teksten er helt igennem rettet, enkelte steder med Arne Magnussons hånd.*

2) Bl. 13—72r. **Grettis saga** („Hier Byrjar savgu af Grett|er Asmundar syne sterk|afta manne ä yslande") — *uden Önundar þáttr. Årstal og latinske kronologiske notitser ere tilföjede i marginen af Arne Magnusson.*

Efter sagaens slutning følger visen „Þrott oc þrek bar Gretter".

1250. **AM. 478, 4to.** *Pap. 19,9 × 15,7 cm. 85 bl. 17. årh.*

„Gretters Saga" — *efterfulgt af visen* „Sterkan*n* neꝼndu bäls bórk".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Grettirs Sögu feck eg 1714 i Januario i Kaupenhafn af Monſr Buſſeus. en*n* ha*nn* hafde hana þä nylega feinged af einum gödum vin þar,

ſem ecki villdi läta ſitt heiti vita, enn Buſſeus ſagde, ad ſä hinn ſame ecke fleira þeſſ ſlags hefdi".

1251. **AM. 479, 4to.** *Pap. $17{,}_7 \times 12{,}_2$ cm. 98 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagan aꝼ Gretter Äſmundar | Syne" — *uden Önundar þáttr.*

1252. **AM. 480, 4to.** *Pap. $19{,}_9 \times 16$ cm. 93 bl. 17. århs slutning. Bl. 1—10 skrevne med en særlig hånd. Til den følgende del af håndskriftet kolorerede overskrifter og i begyndelsen jævnlig grönfarvede initialer og understregninger. Marginalnotitser af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Grettis saga.

Oprindelig uden Önundar þáttr, med overskrift (bl. 11ʳ) „Hier Byriast | Gretters Saga Sterka"; *senere er den manglende indledning (bl. 1—10) tilsat, med overskrift* „Hieꝛ biꝛiaſt Saga aꝼ Gretteꝛ Aſmundaꝛ . S :".

[Ifg. den gamle katalog skulde foran være indlagt „hypotheſes Þormodar Torfaſonar um alldurs är Grettes manu A. M."; *disse findes nu ikke her.]*

1253. **AM. 481, 4to.** *Pap. $21{,}_1 \times 16{,}_9$ cm. 25 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi". I marginen og mellem linjerne ere varianter tilföjede fra et andet hskr. Bl. 25ᵛ ubeskr.*

„Saga aꝼ Giſla Suꝛs ſine" *ɔ: Sagaen i den kortere recension* (Saga Gísla Súrssonar minni).

Herkomst og hist.: *Foran ere tre sedler indklæbede. På den ene lader Arne Magnusson give anvisning til dette eksemplars konferering med* „bök Sira Þordar Jonsſonar i folio", *der viser sig (sml. sedlen b) at være en afskrift*

af Jón Erlendsson „epter ſögubok Þorleifs Magnuſſonar a Hlidarenda A° 1651", *som igen formodes at være afskreven efter en membran. Den tredje seddel indeholder slutningsfrasen fra det af s^r Jón skrevne eksemplar.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 579—80; Nord. Oldskrifter VIII, s. II.*

1254. **AM. 482, 4to.** *Pap. 21,6 × 16,2 cm. 114 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. 15^r (l. 2)—24 ubeskrevne til betegnelse af lakune. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600) omfattende brudstykker af „Þingfararbálkr" og „Konungserfðir".*

„Saga af Giſla Surs | ſyne" *ɔ: Sagaen i den længere recension* (Saga Gísla Súrssonar meiri).

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Ex bibliotheca Regiâ".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 580; Nord. Oldskrifter VIII, s. XVIII flg.*

1255. **AM. 483, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,7 cm. 56 bl. 17. årh.s slutning. Enkelte marginal-notitser af Torfæus. Bl. 56^v ubeskr.*

„Svarfdæla sagha".

Herkomst og hist.: *En fra AM. 484, 4to overført notitsseddel meddeler* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XII.*

1256. **AM. 484, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,2 cm. 69 bl. 17. årh.s sidste halvdel. Skr. af Jón Eggertsson. Bl. 69^v ubeskr.*

„SuarfDæla ſagha".

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet 3 notitssedler med Arne Magnussons hånd, hvoraf synes at fremgå, at dette hskr. er skrevet i København efter et ekspl. i 4to, der tilhørte Sigurður Ingimundarson. En fjærde seddel, der angav hskr. som erholdt fra Torfæus' enke, hører snarest til AM. 483, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XV—XVI.*

1257. **AM. 485, 4to.** *Pap. 20,5 × 17 cm. 68 bl. 17. årh.s slutning. Skr. af Jón Hákonarson. Bl. 1^v tilföjet for Arne Magnusson, hvem*

enkelte marginalnotitser skyldes; bl. 1r ubeskr. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

„Liosvetninga Saga“.

Bl. 68v, noget neden for midten af siden, standser sagaen med ordene „ef hann vill nockud leggia | til bota“, *Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. 255.*

***Herkomst og hist.:** Foran er indklæbet tre sedler. Ifg. den ene er dette hskr. erholdt* „Fra Sal. Assessor Tormod Toruesens Enke 1720“; *den anden synes at angå en tilintetgjort, for Torfæus udført afskrift af samme hskr.; den tredje giver A. M.s kommentar til et i sagaen forekommende udtryk.*

***Benyttelse og beskr.:** Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 5; Ant. Russes II, 271; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XXVIII—XXIX.*

1258. **AM. 486, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,3 cm. 125 bl. 17. årh. Sammenstykket af flere forskellige håndskrifter. Bl. 28v—30, 67v—68, 73v—76 oprindelig ubeskrevne. Bl. 12, 67—68 tilsatte for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—28r. **„Sagan af Hauarde fem | nefndif[t] Isfyrdyngur“.** *Interlinear- og marginal-varianter fra AM. 160, fol. Bl. 29v og 30r bære hvert et personnavn.*

2) Bl. 31—44r. **Hænsa-Þóris saga** („Hier byriast | sagan af Hænsna | þorer“).

3) Bl. 44v—67r. **„Sagan af Hord og | hans fylgiurum þeim. | Hölmverium“.** *Sagaens sidste halve side (bl. 67r) er tilföjet af Arne Magnusson; den virkelige slutning findes dog, overstreget, bl. 102r.*

4) Bl. 69—73r. **„Sagan aff Þorde Hrædu“.** *Standser afbrudt med ordene* „hann var | gledi madr mikill“, *hvorefter følger nogle enkelte ord og en senere udfyldning til et par af de nærmest følgende sætninger. Bl. 76v bærer et par senere påtegninger.*

5) Bl. 77—101. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier byriar | søgu af Bardе snæfells | æs“).

6) Bl. 102v—25. **„Wiglvndar | saga“.**

***Herkomst og hist.:** Gennem sedlerne a—i (af hvilke den sidste er levning af et ældre forsatsblad) giver Arne Magnusson oplysning om dette håndskrift.*

Det synes, som om A. M. har antaget alle disse sagaer for skrevne af Einar Eyjólfsson og derfor har forenet dem i ét bind. Stykke 5 har hørt til en Gísli Jónsson på Leirá tilhørende sagasamling, af hvis forsatsblad sedlen i *udgör en rest; der findes her ejerens datering 1697 og en indholdsfortegnelse, ifølge hvilken Bárðar saga har været efterfulgt af Víglundar saga, Eyrbyggja saga og Laxdæla saga. [Disse sagaer omtales nærmere på sedlerne f—h, hvor tillige to til Laxdæla saga hørende viser af Þórður Magnússon om Kjartan og Bolle meddeles.] Bl. 76 har oprindelig afsluttet en större sagasamling på 45 ark, som det fremgår af påskriften* „ſmätt Hundrad og ättatyu blød ad framan ɔ: 45 ar[ker] | meiga koſta L alner"; *indholdet har været* „af 1. Þorläke biſkupe: 2. Nikuläſe *konge* leikara: 3. Vilhialme Siöd: 4. Hävarde Jiſsfyrding: 5. HænſnaÞörer: 6. Hórde *og* Hölmv*erium*: 7. Vijglunde: 8. Orme StörölfsSyne: 9. Flöamôn*num*: 10. Þörde Hrædu". *Foran bl. 69 meddeler en AMsk seddel, at Flóamanna saga er udtaget; foran Hávarðar saga gives oplysning om sagaens konferering.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (nr 2 og 3); Ant. Russes II, 318 (nr 3); Nord. Oldskrifter XXVII, s. XI (nr 5), s. XIV (nr 6 [men ved en trykfejl citeret som 485, 4to] og nr 4); Nord. Oldskr. XXVIII (nr 1).*

1259. **AM. 487, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,5}$ *cm. 64 bl. C. 1700. Det egenlige hskr., pag. 1—109, er skrevet af Ásgeir Jónsson, hvorefter foran er indsat ni opr. upaginerede blade, af hvilke bl. 7v—9 ere blanke. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c.1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr".*

„Saga Hrafns Svein | Biarnar Sonar".

Bl. 1—7r *optages af* varianter fra AM. 155, fol.

Herkomst og hist.: *På en i marginen over sagaens titel indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ex membranâ Regiâ". *Foran er indklæbet, i afskrift, hans anvisning til kollationeringen af dette hskr. med AM. 155, fol., her betegnet som* „bók *Sira* Þordar Jönſsonar i folio med hende *Sira* Jöns i Villingahollte".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 728; Biskupa sögur I, 1858.*

1260. **AM. 488, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,4}$ *cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson (bl. 1—11 til en anden tid end resten). Marginal-notitser med en særlig hånd. Enkelte rettelser af Arne Magnusson. Bl. 26v—27 ere ubeskrevne; bl. 34 tilsmudsket ved blæk.*

Bjarnar saga Hitdælakappa.

De temlig udførlige marginal-notitser kommentere indholdet og give bl. a. topografiske oplysninger.

Foran sagaen er indklæbet et blad med en notits om Björn Hitdælakappe efter hans tilbagekomst til Island „ur Olafs Sögu Helga".

Herkomst og hist.: *Om hskrs tilblivelse oplyser en foran indklæbet AM*[sk] *seddel. Sagaen er* „ritud epter pappirs exemplare fra Þormödi Torfaſyne *(ɔ: AM. 551 d, 4*[to]*); dette eksemplar var* „höfudlauſt", *hvorfor begyndelsen — de 11 første blade — tilsattes fra en A. M. tilhørende* „Olafs Helga saga ä kälfſkinni, fyllri enn almenneligar". *Hermed stemmer en notits i AM. 435 a, 4*[to] *bl. 162*[r]*; blandt bøger, købte efter etatsråd Meier, nævnes her som nr 6 en del islandske sagaer, hvoriblandt* „Biarnar Saga Hitdælakappa ex chartâ Torfæi, hodie meâ, ad tillögdu upphafinu ur Olafs Sögu Helga ſem eg feck fra Bæ ä Raudaſande".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter IV; Ant. Russes II, 337.*

1261. **AM. 489, 4to.** *Perg. 19,7 × 14,4 cm. 58 bl. (incl. 31*[bis] *og 40*[bis]*), folieret 1—56. 15. årh. Levninger af to forskellige håndskrifter, idet bl. 1—26 oprindelig har hørt sammen med AM. 471, 4*[to]*. Røde overskrifter, farvede initialer. Bl. 25*[v] *er stærkt afbleget, af bl. 26 er kun en strimmel nærmest ryggen tilbage, bl. 29—31*[bis]*, 37—38, 42, 49—54 ere hensmulrende på bladenes indre del. Som smudsblade har været anvendt perg.-brudstykker fra et latinsk ritualhskr. med noder. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Bárðar saga Snæfellsáss.** *Beg.* „þo war þat vm ſider", *Nord. Oldskrifter XXVII, s. 20, ender* „þorðı ok þorvalldı til", *ib. 45. Angående sagaens slutning se AM. 471, 4*[to]*.*

2) Bl. 11—26. **Kirjalax saga.** *Beg.* „ydrum monnum sem þıer vilid", *ender bl. 25*[r] „ef þıer vilid þıggıa . nu", *hvorefter følger den stærkt slidte side 25*[v] *og bladstrimlen 26.*

3) Bl. 27[r]. **Hrings ok Tryggva saga.** *Sagaens slutning fra* „[H]ʀıngur hellt nu heım tıl faxlands".

4) Bl. 27[v]—36[r]. **Saga af Flóres ok Blankiflúr.**

5) Bl. 36[v]—46[r]. **Saga af Tristram ok Ísodd.**

6) Bl. 46[v]—56. **Ívents saga.** *Ender defekt med ordene* „hertugınn baud [honum]".

Herkomst og hist.: *Ifg. påtegning af Arne Magnusson på en vedlagt indholdsfortegnelse og en hermed stemmende notits i AM. 435 a, 4*[to] *bl. 105*[v]*—106*[r] *har*

han erholdt hskr. 'af Magnuſe Magnuſſyne ä Eyre i Seydisfirde'. *Den nævnte ejers navn findes på et af smudsbladene.*

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. III, 517, Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XII, Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. 2, anm.; 2) Ant. Russes II, 420—23, K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860, nr XII; 3) Arkiv for nord. Filol. III, s. 377; 4) Annaler for nord. Oldk. 1850; 5) Ann. f. nord. Oldk. 1851; 6) Riddarasögur, Strassburg 1872, s. V—VIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160.*

1262. **AM. 490, 4to.** *Pap. $20_{,1} \times 15_{,9}$ cm. 32 bl. 17. årh s 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Bárðar saga Snæfellsáss („Hier Heꝼur vpp saugu|na aꝼ Barde snæꝼells äs").

Herkomst og hist.: *Foran på bindets inderside er klæbet et udsnit af det ældre forsatsblad, hvorpå står* „Liber Trebonii Jonæ Iſlandi | comparatus Havniæ Anno 1644". *Henholdsvis ovenover og nedenunder på samme seddel er med O. W.s hånd skrevet* „Hiſtoria Barderi Snefelsaas. | jam Olai Wormii". *Nedenunder har A. M. på selve bindet tilföjet* „Dominus Chriſtianus Wormius hunc libellum Dono dedit mihi Arnæ Magnæo Anno Chriſti 1706".

Benyttelse og beskr.: *Nord. Oldskrifter XXVII, s. XII.*

1263. **AM. 491, 4to.** *Pap. $20_{,5} \times 16_{,4}$ cm. 24 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. I marginen og mellem linjerne ere varianter tilföjede med en anden hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Saga aꝼ Bäꝛde Snæꝼells äs".

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson, at denne afskrift er konfereret med et omtrent samtidigt pergaments-hskr. i 8vo, der nåede til kap. 20, hvorefter membranen tilintetgjordes.*

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

1264. **AM. 492, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 42 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—34. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Bua-Søgu").
2) Bl. 35—42. **„Þattur Jökuls Buaſonar** | ens frækna".

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „þeſſe Bua ſaga med Jokuls þætte kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villinga hollte, i Bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefur ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu".

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. LI, LVI.

1265. **AM. 493, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,2 cm. 49 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Bandamanna saga.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „þeſſe Bandamanna Saga er ritud epter membranâ, ſem geymd er in Bibliothecâ Hafniæ" *(ɔ: Gl. kgl. sml. nr 2845, 4to).*

Benyttelse og beskr.: Nord. Oldskrifter X.

1266. **AM. 494, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,3 cm. 42 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Den opr. beskrevne side. bl. 1r er overstreget og overklæbet med hvidt papir. Bindet er overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk, stærkt ornamenteret kirkeligt hskr.*

„Saga aꝼ ꝼinnboga hinum ꝛamma".

Benyttelse og beskr.: Finnboga saga, Kbh. 1812 og Halle 1879; Ant. Russes II, 322.

1267. **AM. 495, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 54 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 25—28 stå ubeskrevne til betegnelse af lakune, bl. 54, indeholdende sætninger af originalens tildels ulæselige slutning, er tilföjet af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og stærkt ornamenteret perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600), indeholdende brudstykker af „Kaupabálkr" og „Farmannalög".*

Gull-þóris saga („Her hefzt Saga Gull | þoriss").

Á. J.s afskrift ender med ordene „ſkilldi utan fara, oc vera | brott".

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson, hvorledes håndskriftet efter at have været udlånt til præsten Vigfús Guðbrandsson på Helgafell med alle hans saga-bøger gik over til lagmand Oddur Sigurðsson og først 1725, efter omtrent 20 års forløb, vendte tilbage til ejeren. En hermed stemmende notits findes i AM. 435 a, 4to bl. 172v.*

Benyttelse og beskr.: *Gull-Þóris saga, Leipzig 1858, s. 4.*

1268. **AM. 496, 4to.** *Pap. 19 × 13,3 cm. 99 bl. C. 1640. Bl. 78—85 ubeskrevne til betegnelse af lakune. Pagineret 1—227, idet de til sidetallene 27—56 svarende blade fattes.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **„Saga af Gunnare Kielldugnups | fifle".**

2) Bl. 13r—14r. **„Sagan Aff Hraffn | kiele Göda".** *Omfatter sagaens begyndelse til* „Buftad vilia reysa þar. þetta", *Nord. Oldskrifter I, s. 4, og slutningen fra* „hann lifdi enn Hraffnkiell sat", *ib. s. 30.*

3) Bl. 14r—15v. **„ÆFINTYR. | Aff þorsteine Foruitna.** Æffintyr".

4) Bl. 15v—16r. **„Eitt Æfintyr af þorfteine nockrum | Auftfyrdfkum"** (*ɔ:* þorsteins þáttr fróða).

5) Bl. 16v—23r. **„Sagan af þorsteine huyta".**

6) Bl. 23r—24v. **„Æfentyr af þorsteine nockrum | Auftfirdfkum"** (*ɔ:* þorsteins þáttr suðrfara).

7) Bl. 24v—32v. **„Sagan aff Gunnare þidranda. | Bana".**

8) Bl. 32v—37r. **þorsteins þáttr stangarhöggs** („þattur vr voknfyrdinga Sogu").

9) Bl. 37r—77. **„Saga af Wyga skwtu".** *I marginen er tilföjet* „þefse Saga Kallaft | odru nafne Reikdæ|ljnga saga". Bl. 77v, *i omtrent 6te linje f. n., standser sagaen med ordene* „ad fara til Auluis hins". *På den åbenstående plads er med en anden hånd skrevet* nogle linjer af en 'ríma'.

10) Bl. 86—99. **„Saugu þättur vm Vallna Lyot".**

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet resterne af et ældre forsatsblad med påskrifterne* „Thorläkur Skulafon ä | Sógu Bök þefsa med riettu | enn eingenn annar. 1652." „Thorfteyrn Thorleifffson | Aa Sógu Book þefsa med | Riettu Enn eingenn Anar huór sem þad bannar | Anno 1665". *Ud for titlen bl. 1r findes en art* bomærke. *Bl. 13r angives Hrafnkels saga at være* „Skrifud | A Holum J Hialltadal | þann 16. Decembris | Anno 1639".

Benyttelse og beskr.: 2) Hrafnkels saga Kbh. 1839, sml udg. i Nord. Oldskrifter I; 5) og 8) Nordiske Oldskrifter V; 9) og 10) Íslendinga sögur II, Kph. 1830; Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881.

1269. **AM. 497, 4to.** *Pap. $21_{,2} \times 16_{,3}$ cm. 45 bl. C. 1700. Marginal- og interlinear-varianter med en anden hånd.*

„Hallfreðar Saga".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Hallfredar Saga er confererud vid hònd Sr Jons i Villinga hollte, i bok i Folio ſem er eign Hans höj Excellences Hr Ulr. Chr. Güldenlewes".

1270. **AM. 498, 4to.** *Pap. $21_{,4} \times 17$ cm. 51 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason (d. gl. katalog). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr., hvis hovedbestanddel har været den oftere omtalte, til lignende brug anvendte Jónsbók (c. 1600), men som tillige har indeholdt* Frederik II.s ordinans om ægteskabssager *(1587), hvoraf brudstykker — med åben plads for initialer — her forekomme.*

„Saga af Hòrd og Hans Filg|iorum þeim Holmverium".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Saga er ſkrifud epter hende Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, ur bok i folio ſem tilheyrer hans Höj Excellence" *(ɔ: AM. 160, fol).*

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1271. **AM. 499, 4to.** *Pap. $20_{,8} \times 16_{,5}$ cm. 35 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal".*

„Sagan aꝼ Hoꝛde og Hölm-veꝛium".

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

1272. **AM. 500, 4to.** *Pap. $19_{,9} \times 16_{,5}$ cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel. Varianter tilföjede af Arne Magnusson, af hvem også tillægene bl. 24 ere skrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra*

et hskr. af Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal“ (Kvennagiptingar).*

„Saga aꝼ Hꝛaꝼne og Gunnlauge Oꝛms | tüngu, epteꝛ ꝼiꝛeꝛſqgn Aꝛa prefts hins ꝼröda Þoꝛgïls- | fonaꝛ“.

Efter sagaens slutning bl. 23ᵛ er på de følgende 2½ sider af A. M. tilföjet nogle i dette hskr. udeladte viser.

Benyttelse og beskr.: *Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775; Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1273. **AM. 501, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 23 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Framfærslubálkr“.*

„Hænſa Þoris Saga“ — *titlen tilföjet af Arne Magnusson. Ifg. G. Vigfussons vedtegning i den gl. katalog afskrift efter Vatnshyrna.*

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

[Ang. „Eitt Blad i folio af fomu Sogu med hende Sʳ Jöns i Villingahollte“, *som ifg. den gl. katalog skulde ligge her, sml. AM. 165 f, fol.]*

1274. **AM. 502, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,9 cm. 28 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Varianter tilföjede med særlig hånd (mest mellem linjerne). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Þingfararbálkr“ og „Kristindómsbálkr“.*

„Saga aꝼ Hävaꝛde Ïs-ꝼiꝛdïnge“.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson oplysninger om det eksemplar af sagaen, hvorfra varianterne ere tagne.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

1275. **AM. 503, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 32 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med*

beskrevet perg. fra et hskr. af Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal“.*

„Kialnefinga Saga“ — *titlen tilföjet af Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1276. **AM. 504, 4to.** *Pap. 20,1 × 16,7 cm. 31 bl. (incl. en indskudsseddel). 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi“. Bl. 23v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—23r. **Kjalnesinga saga** („Hieꝛ biꝛjaft [kjalnefinga] Saga [einkum] aꝼ Büa [aukneꝼndum] Hunde“ — *sål. rettet af selve afskriveren*).

2) Bl. 24—31r. **„Saga aꝼ Jǫkle Büa Sine“.**

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1277. **AM. 505, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 46 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—11) Arne Magnusson — Á. J. som regel åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr“.*

Kormaks saga.

Vistnok direkte afskrevet efter AM. 132, fol.

Benyttelse og beskr.: *Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886.*

1278. **AM. 506, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 38 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det tidligere nævnte hskr. af Jónsbók m. m. (c. 1600), omfattende brudstykker af* regler for præsters syge-besøg og ceremonier ved begravelser.

„Saga af Kroka Ref“.

Afskrift efter AM. 160, fol.

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad giver Arne Magnusson oplysning om afskriftens original, og på en indlagt seddel findes A. M.s afskrift af en i AM. 160, fol. forekommende notits om Grönlands bebyggelse.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VII.

1279. **AM. 507, 4to.** *Pap. 20 × 15,8 cm. 72 bl. 17. årh*s *slutning. Bl. 71v ubeskrevet, bl. 72 senere udfyldt — 72r af, 72v for Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi“.*

„Saga aꝼ Vemunde og Vygaſkuta“.

Det opr. hskr. har standset (bl. 71v) med ordene „aulvis hins“, *bl. 72 indeholder sagaens slutning fra* „ganga þeir Illugi oc Biorn“.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 8; Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881.

1280. **AM. 508, 4to.** *Pap. 21,5 × 17 cm. 52 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—7) af Arne Magnusson, der tillige har tilföjet enkelte rettelser i marginen. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr“ (Búnaðarb.).*

Víga-Glúms saga („Her hefr Viga Glums ſogu“).

Afskrift efter AM. 132, fol.

Benyttelse og beskr.: Víga-Glúms saga, Havniæ 1786; Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XI.

1281. **AM. 509, 4to.** *Pap. 18,2 × 14,2 cm. 44 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. På bl. 1r synes skriften senere opfrisket. Bladkanterne ere tildels stærkt slidte. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Víga-Glúms saga („Hieꝛ Byꝛiaꝛ Glums | Sögu“).

Herkomst og hist.: Ifg. en foran indklæbet notits af Arne Magnusson er dette hskr. „ur bok, ſem eg ſeck fra Sigurde Magnusſyne ä Feriu“.

Benyttelse og beskr.: Víga-Glúms saga, Havniæ 1786; Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XIII.

1282. **AM. 510, 4to.** *Perg. 19,5 × 13,5 cm. 96 bl. 15. årh. slutning. Sorte ornamenterede initialer; enkelte blade have kun halv bredde, og hist og her findes flænger og lignende beskadigelser; af bl. 39 er et stykke bortskåret; efter bl. 3 og 27 findes lakuner på henholdsvis 2 og 1 bl. Håndskriftet er, muligvis med undtagelse af största del af bl. 8—37, skrevet af samme mand, hvem den store samling rímur i AM. 604, 4to skyldes, og denne skrivers tilböjelighed for marginal-antegnelser genfindes også her.*

Indhold:

1) Bl. 1—8r. **Víglundar saga.**

2) Bl. 8v—21r. **Herrauðs saga ok Bósa.**

3) Bl. 21r—32v. **Jarlmanns saga ok Hermanns.**

4) Bl. 32v—38v. **Þorsteins saga bæjarmagns.** *Ved fortællingens slutning kaldet* Þorsteins þáttr bæjarbarns.

5) Bl. 38v—67r. **Jómsvíkinga saga** — *med udeladelse af sagaens „første afdeling".*

6) Bl. 67r—88v. **Finnboga saga hins ramma.**

7) Bl. 88v—92v. **Drauma-Jóns saga.**

8) Bl. 92v—96r. **Friðþjófs saga hins frækna.** *På bl. 96r, der opr. har stået blank, er med yngre hånd skrevet et, senere overstreget* vers.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 106v giver A. M. indholdsfortegnelse til dette hskr. og tilföjer* „Bokina hefi eg feinged af Mag. Jone Thorkelsſyne, enn hann af Ingibiörgu Pals dottur ä Eyri i Seidisfirde".

Benyttelse og beskr.: *1) Nord. Oldskr. XXVII; 2) Fornaldar sögur Norðrl. III, Ant. Russes I, 224; 4) FMS III; 5) FMS XI, Jómsvíkinga saga, Lund 1879; 6) Finnboga saga, Kbh. 1812 og Halle 1879, Ant. Russes I, 322; 8) Fornaldar sögur Norðrl. II; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

1283. **AM. 511, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 22 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Hist og her marginalia med samme hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi". Bl. 22v ubeskrevet.*

„Saga aƒ Viglunde". *Hertil har Arne Magnusson föjet* „al: af Þorgrimi pruda | *og* Viglundi".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII*

1284. **AM. 512, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,4 cm. 45 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra samme hskr., som har indeholdt Jónsbók (c. 1600), omfattende brudstykker af* en vejledning om præsters forhold til barselkvinder.

„Viglundar Saga“.

[Ifg. den gl. katalog skulde her findes „Tabb. Geneal. fyrir framan“, *men disse mangle nu.]*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på et foran indklæbet blad sagaen som afskrift efter Gyldenløves hskr. (AM. 160, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

1285. **AM. 513, 4to.** *Pap. 19 × 16 cm. 42 bl. C. 1700. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur. Hist og her marginal-rettelser, hvoraf en enkelt med Arne Magnussons hånd. Bl. 28v—29 ubeskrevne til betegnelse af en lakune.*

„Sagan*n* Aꝼ Broddhelga, er óðꝛu | naꝼne kallaſt Vopnfirdinga | Saga“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Epter bok i 4to ritadre med hendi Sr Vigfuſſ Gudbrandzſonar ä Helgafelle. — Þetta Exemplar hefur ritad Giſle Gudmundzſon ä Raudalæk“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V.*

1286. **AM. 514, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,7 cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 24v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med noder forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Ljósvetninga saga („Hier heꝼur Søgu Aꝼ Þorgeyr | Goþa. Gudmunde Rijka, *ok* Þorkel Häk“).

Benyttelse og beskr.: *Islendinga sögur II, Kph. 1830, s. 6; Ant. Russes II, 271; Ísl. Fornsögur I, 1880.*

1287. **AM. 515, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 34 bl. 17. årh. Skr. af præsten Þórður Jónsson i Hítardalur. Bl. 34 bærer kun en enkelt penneprøve. Hist og her marginal-antegnelser. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Flóamanna saga („Sagan aꝼ Nockrum Land|naams mønnum Sunnlendijnga ¦ Sieꝛdeilis þorgils þordarſyne Kølludum | Orꝛabeinsꝼoftꝛa og Nockꝛum Flöamønnum").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Ur bok frä Skarde ä Skardzſtraund, ſem fyrrum hefr vered eign Sr þordar Jonsſonar i Hitardal".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18—19; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXIII (citeret som nr 514).*

1288. **AM. 516, 4to.** *Pap. 20 × 16,7 cm. 32 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-rettelser af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi".*

„Flöa manna Saga".

Afskrift af den tabte membran Vatnshyrna, kollationeret af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 19; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXII.*

1289. **AM. 517, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,2 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bl. 40r ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr".*

Flóamanna saga.

Afskrift af Vatnshyrna.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXII.*

1290. **AM. 518, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,6 cm. 8 bl. 17. årh. To forskellige hænder. Af bl. 3 er nedre halvdel (efter sagaens slutning) bortskåren; bl. 3v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **„þattur af Gulläfu þorde".**

2) Bl. 4—8. **„þättur aꝼ Eigle SyduHalls Syne".** *Efter denne sagas slutning, bl. 8v, er begyndelsen af* 'Sagan aꝼ þorſteini Hvyta', *der dog ikke har været fortsat helt ned gennem siden, udslettet.*

Herkomst og hist.: *Hvorvidt de to sagaer, der ere skrevne hver med sin hånd, opr. have hørt til samme håndskrift, synes usikkert. Arne Magnusson har på en bl. 2r indklæbet seddel noteret* „Ur bok Sr Þordar Jonsſonar ä Stadarſtad.“

1291. **AM. 519 a, 4to.** *Perg. 21,9 × 15,5 cm. 37 bl. (+ 1 forsatsbl. og 2 bagi indsatte bl. af papir). 13. årh. slutning. Røde og grönne eller sorte initialer, åben plads for overskrifter. I marginen findes enkelte antegnelser med skriverens egen hånd, således bl. 17v* oversættelse af nogle i teksten forekommende latinske ord, *samt hist og her* kronologiske og andre notitser fra 17. årh. (*bl. 26v* „Epitaphium Regis Perſarum Darij“). *Bl. 1r er ubeskrevet, bl. 37v er også oprindelig ladet blank, men med en hånd fra 17. årh. er her skrevet indholdet af nogle stærkt slidte linjer på bl. 31r. Samme hånd har udfyldt de to bag i bogen tilföjede papirsblade med tilsvarende stykker fra bl. 32. Mellem bl. 18 og 19 mangle to blade.*

Alexanders saga.

Herkomst og hist.: *Om dette hskr. anfører Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 143v følgende:*

„Alexandri Magni Saga, antiqvâ Scripturâ.

Órvar Oddz Saga (*disse ord ere overstregede, og herudfor har A. M. skrevet* „þesse Órvar Oddz Saga er nu ſeparerud hier frä, og er ſier i lage“) 4to.

Bokina feck eg i Norege af Mag. Otta Ottaſyne preſte i Biörgvin, hefur hana ätt Mag. Geert Miltzow. preſtur ä Voſs“.

Hvad her er sagt om Örvar-Odds saga (nu AM. 344 a, 4to) gentages på en i nærværende hskr. indklæbet seddel, hvor den tillige angives at være „med annarri og nyrre hendi“. *At hskr. har hørt hjemme udenfor Island, bekræftes også af forsatsbladet, som med en hånd fra slutningen af 16. årh. bærer* forskellige dansk-norske og enkelte latinske vers — *først af disse et ejervers, hvori forekommer navnet* Jacob Pederſsönn, *med datering* 1594; *påskrifterne slutte med et* runealfabet. *For så vidt en foran indklæbet AMsk seddel* „Kom fra Ormi Dadaſyne 1721“ *angår dette hskr., må det altså for en tid af A. M. være sendt til Island. Endnu en indklæbet AMsk seddel indeholder* sagaens slutning efter AM. 226, fol., med en kronologisk notits af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Alexanders saga, Chrania 1848; Frumpartar XL—XLIV.*

1292. **AM. 519 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 22 bl. C. 1700. Skr. dels af, dels for Arne Magnusson. Bl. 10—11 og 17—18 ere helt ubeskrevne, bl. 3—4 sedler i 8vo.*

Arnas Magnæus, **Commentariolus de Gualteri Alexandreide.**

Optegnelser (hovedsagelig latinske) af og for A. M. om Galterus og hans digt, dets udgaver osv.

1293. **AM. 520, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16$ *cm.* *248 bl.* *C. 1700.* *Ifg. den gl. katalog skr. af Magnús Einarsson.*

Alexanders saga.

Afskrift af AM. 519 a, 4to, dog således, at lakunen er udfyldt, og at de $8^1/_2$ *sidste linjer i originalen mangle.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex Codice meo vetuſto in 4to".

Benyttelse og beskr.: *Alexanders saga, Chrania 1848, s. XII.*

1294. **AM. 521 a, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,2}$ *cm.* *82 bl.* *17. århs slutning.*

„Saga af Amloda edur Ambales" — *sål. rettet for* Ambalas.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720"; *hertil har A. M. föjet* „Ur Num. 10. Hun er t*il* forna komen fra mier".

1295. **AM. 521 b, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16_{,4}$ *cm.* *39 bl.* *17. årh.*

„Saga af Amloda edur Ambales".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Komin fra Pale Biarnaſyne (i Un*n*arhollte) i fyrſtu".

1296. **AM. 521 c, 4to.** *Pap.* $32_{,7} \times 21_{,2}$ *cm.* *8 bl.* *17. årh.* *Skr. af Árni Gíslason.*

Amlóða eða Ambales saga („Hier Biriar Sogv Af Ambulo edur Amloda enum heymſka").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Amloda-Saga Folio med hendi Arna Giſlaſonar ä Suluhollte i Floa [þad exemplared ſem Arne ſkrifade epter ſeck hann af Pale Biarna ſyne *(er dog forskellig fra AM. 521 b, 4to)*]. Komin til m'in ſra S^r^ Giſla Alfsſyne i Kalldadarneſe 1707. Og hefur h*ann* ſkrifad ſier Copie þar af til forna".

Vedlagt er 4 folio-blade, indeholdende et dansk udtog af Amlóða saga i AM. 521 c, 4to, *skr. af Steingr. Thorsteinson (c. 1870).*

1297. **AM. 521 d, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 14 bl. C. 1700.*

„Sagann Aꝼ Amloda | Hardvendels Syne".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret følgende* „Amloda Saga komin til mïn frä Jone Þorlaksſyne 1705. Er tekin ur Saxone Grammatico, og er ölik Amloda Sögu Pals Biarna ſonar. Annars ſkrifadi Jon Þorlaksſon mier med henni 1705, 12. Junii:

Eg læt hier med fylgia Amloda Sögu, ſem mig minner þier beiddud mig um ä ärunum. enn eg ätti hana þä eigi til, og eigi hefr hun mier innboriſt fyrr enn i vetur. Svo dyliaſt Sögurnar riett upp under mier, þö til ſieu.

Me, nimirum decipere voluit vir bonus, et perſvadere, ſe rem vetuſtam mihi mittere. Sed non ego credulus illi".

1298. **AM. 521 e, 4to.** *Pap. 16,8 × 10,3 cm. 80 bl. 17. årh. Samme hånd som 521 b.*

„Rijmur aꝼ Ambalez eda amloda".

I alt 25 „rímur", hvoraf den halve sidste mangler.

Herkomst og hist.: „Þeſsar rïmur hefer sendt mier Jon Þorlaksſon", *bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel. Som forfatter af nogle Ambales rímur nævnes Páll Bjarnason (til Unnarholt i Árness syssel), muligvis disse; men da håndskriftet synes at være en afskrift, kan han i så fald næppe være skriveren.*

1299. **AM. 522, 4to.** *Pap. 18,8 × 14,5 cm. 49 bl. 17. årh. Bl. 26ᵛ opr. ubeskrevet. På øvre del af bl. 1ʳ er slutningen af en saga udslettet og stykket derefter overklæbet med hvidt papir. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—26ʳ. **Blómstrvalla saga** („Nu Biiriar Hier Blömsturvalla Sögu").

2) Bl. 27—49. **„Saga Aꝼ Sigurgarde** Samann|ſett og ſnórud j þiſku aꝼ M: Johanne Og ſid[*an*] | þar eptter ſnuinn ä jslendſku og byriar | hana" *osv.*

Herkomst og hist.: *På bl. 26ʳ forekommer dateringen 1680.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX flg.*

1300. **AM. 523, 4to.** *Pap. 20 × 16,3 cm. 71 bl. (incl. bl. 23bis). 17. årh s slutning. Bl. 18v og 49v ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—18. **„Blömstur Valla Saga".**

2) Bl. 19—49. **Úlfars saga** („Hier Biriar Vlfars Søgu").

3) Bl. 50—70. **„Saga af Sigurgarde Hinum Frækna** | og þeim illa manne Valbrande og Byriar hana" *osv.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX flg., 50—77.*

1301. **AM. 524, 4to.** *Pap. 19 × 14,2 cm. 91 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson (halvkursiv). Bladene ere stærkt plettede og slidte. Bl. 82v (ɔ: det påklæbede blad) ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. **Bærings saga** („Hier hefur Bærinngs | Søgu enns Fagra Riddara").

2) Bl. 53—82r. **Konráðs saga keisarasonar** („Hier hefst saga | af Konräd keyfarafyne" *osv.*). *Åben plads for begyndelses-initial.*

Bl. 82v er begyndelsen af et nyt stykke overklæbet, der ses at have haft til overskrift „Innbirdiz lid *og* adftod".

3) Bl. 83—91. **„Walldimars Saga".**

Efter sagaens slutning bl. 91v har sidste halve side været overklæbet; der viser sig at stå begyndelsen af et digt „Fedgareyfa", *som er tilföjet af afskriveren, 'for at det efterfølgende papir ikke skal sendes ejeren ubeskrevet tilbage'; disse efterfølgende blade må dog senere være borttagne. Foran sagaens begyndelse (bl. 83r) ere 4—6 linjer udstregede og derefter overklæbede.*

Herkomst og hist.: *På bindets forreste inderside har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse.*

Benyttelse og beskr.: *Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda, s. CLVI, CLXXXVIII.*

1302. **AM. 525, 4to.** *Pap.* $21_{,7} \times 16_{,7}$ *cm. 79 bl. (1—78 + 51*[bis]*). 18. årh*s *beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

Bærings saga hins fagra.

Bl. 1[v] *er ubeskrevet, bl. 1*[r] *optages af* et duplikat af sagaens begyndelse, *rettet af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „epter þeirre membrana ſem eg feck nordan ur lande, og ä er Karla-Magnuſſ Saga, og Knytlingaſaga, badar defect etc. *(ɔ: AM. 180 b, fol.).* Exaravit Monſr Jon Sigurdzſ*on*".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda, s. CLXXXVIII.*

1303. **AM. 526, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16$ *cm. 61 bl. 18. årh*s *beg. Skr. af Þórður Þórðarson.*

Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkja-bana.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson afskriverens navn og oplyser, at afskriften er tagen efter AM. 589, 4*[to]*.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1304. **AM. 527, 4to.** *Pap.* $17_{,5} \times 14_{,7}$ *cm. 137 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson, med undtagelse af bl. 133—37, der skyldes en særlig hånd. Codex synes sammenstykket af opr. uafhængige dele; bl. 116*[v] *overklæbet. Hist og her ses udfyldninger med Arne Magnussons hånd. Åben plads for begyndelses-initialer (undt. den sidste). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tospaltet). Foran på bindets inderside giver A. M. indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—20[r]. **„Sagan aꝼ ꝼlöres konge og sonum hans".**

2) Bl. 20[r]—38. **„Saga aꝼ Artus Konge og h*a*ns syne | Samfone ꝼagra".**

3) Bl. 39—83[r]. **„Sagan*n* aꝼ Vilhialme Siod er ꝼundeſt | ſkal haꝼa J Babilon og ſamſett | aꝼ Homero".**

4) Bl. 83[r]—116[r]. **„Sagan*n* aꝼ Saulus og Nicanor".** *Derefter har den overklæbede side bl. 116*[v] *været beskreven med begyndelsen af* „Saga aꝼ Haldane eyſteynſyne".

5) Bl. 117—37. **Blómstrvalla saga** („Hier byriaft Blömftur valla saga"). *Efter sagaens slutning følger et nu overstreget* register på 16 sagaer „fem j Bokenne eru fkrifadar", *hvormed dog — bortset fra Blómstrv. saga — ikke sigtes til dette håndskrifts indhold.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 175.*

1305. **AM. 528, 4to.** *Pap. 19,7 × 16,2 cm. 21 bl. 17. årh. Bladene ere tildels beskadigede ved slid og hensmulren. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Flouents Saga" — *titlen senere tilföjet.*

Herkomst og hist.: *A. M har på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Gifla Gudmundzfyne ä Raudalæk".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrl., s. CXCV.*

1306. **AM. 529, 4to.** *Perg. 18 × 13,2 cm. 62 bl. 16. årh. Bl. 1r er ubeskrevet, bl. 24 beskadiget, dette og bl. 16 tillige af uregelmæssig form; på adskillige blade er skriften slidt og plettet. Initialer mangle delvis. Adskillige defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1v—30v. **Gibbons saga.**

2) Bl. 30v–37. **Nitida saga hinnar frægu** — *til* „at ec mætti Mk. vt leika *ok*", *hvorefter slutningen mangler.*

3) Bl. 38—53v. **Jarlmanns saga ok Hermanns** — *begyndende* „(Þ)at er nu þvi næft", *idet de forangående kapitler mangle.*

4) Bl. 53v–62. **Konráðs saga keisarasonar** — *7 fragmenter, fra sagaens begyndelse til* „*til* heilla fætta *ok* faftligs vinfeingis fkiliaft".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel giver A. M indholdsfortegnelse og tillægger* „Bokina feck eg af Amtmanni Muller. Hana hefur fyrre ätt Þorfteinn Benedictsfon." *En tilsvarende oplysning findes AM. 435 a, 4to, bl. 107v.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 326–27; Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda, s. CLV, CLVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

1307. **AM. 530, 4to.** *Pap. 19,9 × 16,4 cm. 46 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 1 (med en rettelse af Arne Magnusson) og bl. 45—46 ere senere tilföjede; bl. 46v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Huga Skapters konungs saga („Hier biriar Sögu aꝼ Kong Huga Skapter | I Fraklande").

Herkomst og hist.: *I den gamle katalog oplyser Jón Ólafsson* „Firſta bladed med hende Iöns Þorkelsſonar Skola-Meiſtara".

1308. **AM. 531, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,5 cm. 282 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Defekt ved begyndelsen og slutningen. Bl. 12v og 95v er ladet åben plads til betegnelse af lakune.*

Karlamagnús saga.

Beg. („Epter þ*at* biugguſt þeiꝛ Carl *ok* Baſin | *senere tilföjet*) inin*n* epteꝛ", *ender* „at ſü vigſla giǫꝛd iꝛdi einkar fæmiliga".

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 67; Íslendzk Æventýri, Halle 1882; Arkiv f. n. fil. IV, 282.*

1309. **AM. 532, 4to.** *Pap. 20,1 × 16,2 cm. 64 bl. C. 1700. Til betegnelse af lakune følger efter bl. 64 adskillige ubeskrevne blade, ligesom også bl. 54 halvanden side står blank. Hist og her findes rettelser med en AMsk skrivers hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Kirjalax saga („Hier hefft saga aꝼ kyr|ie lax"). *Ender* „*ok* vi*d* hliota ad ko*m*a þessa ſǫgu".

Benyttelse og beskr.: *K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860.*

1310. **AM. 533, 4to.** *Perg. 20,2 × 15,2 cm. 103 bl. (1—102 + 8bis). 15. århs beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1r ubeskrevet. De to sammenhængende blade 14 og 19, skrevne c. 1500, ere senere tilsatte. Hist og her findes flænger og lignende beskadigelser samt nogle ejendommelige, tyndslidte pletter (plads for ældre, udskrabede initialer?), der af skriveren ere udfyldte*

med en art streg-ornamentering. Bl. 102 er beskadiget forneden og på bagsiden næsten ulæseligt på grund af slid eller udskrabning. Hskrs defekter ere på flere steder angivne af Arne Magnusson ved påskrifter i nedre margen. I marginen findes personnavne fra 17. årh., *endv. bl. 38^v* en latinsk skriver-frase *og bl. 39^v—40^r* en indholdsfortegnelse.

Indhold:

1) Bl. 1—45^v. **Mágus saga** *med tilhørende* þættir. *Lakuner forekomme efter bl. 12, 27, 32, 37. Overskriften har ifølge en seddelnotits af Arne Magnusson lydt* „her heꝼzt Magusſaga".

2) Bl. 45^v—60^r. **Partalópa saga** („hıer byrıazt fogv partalopa ok marmoꝛıv").

3) Bl. 60^v—65^v. **Karls þáttr vesæla.** *Ulæselig overskrift.*

4) Bl. 65^v—67. **Stúfs þáttr skálds Þórðarsonar** („ꝼra ſtvꝼ | kattarſyne").

5) Bl. 68—102. **Elis saga.** *Den nederst på foregående side anbragte overskrift er udskrabet. Efter bl. 100 findes en lakune. På en vedlagt seddel er for Arne Magnusson afskrevet sagaens slutning (11 linjer), rimeligvis efter bl. 102^v; derefter følger* „hıer byrıazt vırgılıus rımur oc erv tvær. nihil ultra".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes i AM. 435 a, 4to bl. 102^v.*

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Partalopa saga, Upsala 1877; Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; Forns. Suðrl., s. LXII, CIV flg., CXI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 169.*

1311. **AM. 534, 4to.** *Perg. 25 × 20,5 cm. 24 bl. Tospaltet. 15. årh. Svage spor til overskrifter og initialer. Af bl. 1 og 6 er et mindre stykke bortrevet; flere andre blade have rifter og huller. Lakuner forekomme efter bl. 2 og 18, endvidere er hskr. defekt ved slutningen.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Ender „þar kom ꝼram gangandı eınn ſtaꝼ|karll".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har A. M. noteret* „Þeſſe Magus Saga er lik þeirre er eg hefi in 4to med hende Sr Pals Ketilsſonar, og eg

ætla ritada vera epter membranâ Rôgnvalldz Sigurdzſonar". *I AM 435 a, 4to bl. 104v findes en kort notits rimeligvis angående dette hskr.*

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl., s. CIV flg., CXII.*

1312. **AM. 535, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 236 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 236v ubeskrevet.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl. CIV flg., CVIII.*

1313. **AM. 536, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,7 cm. 41 bl. 17. århs sidste halvdel. Ornamenterede initialer; i marginen enkelte rettelser. Bl. 41v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Herkomst og hist.: *Ved hskrs slutning er, med andet blæk og som det synes med særlig hånd, skrevet* „Anno 1700 Jon Þordarſson M. e. h." *På en foran indklæbet seddel oplyser A. M. om håndskriftet* „ur bök er eg feck af Markuſe Bergsſyne, *og* tok i ſundur. Er fïn".

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl., s. CIV flg., CXI.*

1314. **AM. 537, 4to.** *Pap. 19,2 × 14,8 cm. 33 bl. 17. årh. Bl. 1, 8–9, 33 ere tilsatte for Arne Magnusson. To forsk. hænder. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1–8. **„Sagan aꝼ Niteda hin*n*e Frægu | er ſtyrde Fracklande".**

2) Bl. 9—22r. **Sagan af Fertram ok Plató** („Hier byriar Saugu af Hin*um* | Vollduga Fertram og hans | Brodur Plato").

3) Bl. 22r—33. **Þjalar-Jóns saga** („Hier Byriaſt Saga aꝼ Þiala | Jone").

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel giver A M. indholdsfortegnelse og tilföjer* „Ur bok er eg keypte af Benedict Hanneſſyne (fra Snæfiöllum) 1710.

og hann hafde feinged af Grime Einarsfyne. þær .2. fidstu eru med hendi Grims Arnafonar ä Mödruvöllum“.

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þjalar-Jóni, Rkv. 1857.*

1315. **AM. 538, 4to.** *Pap 20,5 × 16,4 cm. 85 bl. Skr. 1705, vistnok af Gísli Guðmundsson fra Rauðilækur. Adskillige rettelser. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret, latinsk kirkeligt hskr.*

Rémundar saga („Hjer byrjar Sógu af Rjemund | keyfara syne, so hljödande sem | sem (!) epterfilger“).

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler A M.* „Remundar Saga þeffe, er ritud epter bök i folio frä Syflumanninum Olafi Einarsfyne .1705. Sigurdr ä Knör hafdi ritad bok Olafs þä fem þeffe er epter fkrifud“.

1316. **AM. 539, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,9 cm. 28 bl. 17. årh. Som det synes sammensat af to forskellige dele, skrevne hver med sin hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagan fra Riemundi keisara“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for A. M. noteret* „ur bok i 4to fem eg keypte 1710. af Jorunne i Ytra Hiardardal i Ønundarfirde, konu Jons Steindorfsonar yngra. Er *(vistnok bl. 1—16)* med hende Steindors Ormfsonar“.

1317. **AM. 540, 4to.** *Pap. 18,9 × 15,2 cm. 35 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. „med Fliötaskrifftar hende Sr Ions Torfa Sonar“ (gl. katal.). Bl. 35 (8 linjer) tilsat for Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagann | FRA REMVND Keisara | syne.“

1318. **AM. 541, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 221 bl. 18. århs beg. Skr. af Þórður Þórðarson (sml. AM. 336, 588, 654, 4to). Illumineret begyndelses-initial. Hist og her åbne pladser for ulæselige ord. Bl. 221v ubeskrevet. Pergamentsbind med spor til korttegning.*

Rómverja sögur.

Det ved sagaens slutning forekommende årstal er rettet af Arne Magnusson ved bortskæring af det oprindelig skrevne og påklæbning af et nyt på en seddel anbragt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. antegnet* „Romveria Sỏgur. ſc: Saluſtii bellum Jugurthinum. Saluſtii bellum Catilinarium. Lucani bellum civile Cæſaris *et* Pompeii.

Ex Codice Brynulfi Theodori" [„nunc meo" *tilföjet med blyant*].

1319. **AM. 542, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 16_{,2}$ *cm. 54 bl. 17. årh's slutning. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Sagan*n* Aꝼ Sigurde | þøgla."

Herkomst og hist.: *En seddelnotits af A. M. meddeler, at hskr. er* „fra Mr Jone Thorlaksſyne 1705" *og* „Er, ni fallor, af beſta ſlage af þvilikum nugis".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.*

1320. **AM. 543, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16_{,2}$ *cm. 63 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et rigt illumineret, latinsk kirkeligt hskr.*

Tristrams saga ok Isondar („Hier Skriꝼaft Sagan*n* aꝼ Triſtram og Isond | Drottningu" *osv.*).

Benyttelse og beskr.: *Saga af Tristram ok Ísönd, Kbh. 1878 (sml. Ann. f. nord. Oldk. 1851); Tristrams saga ok Isondar, Heilbronn 1878.*

1321. **AM. 544, 4to. Hauksbók** *(sml. AM. 371, 4to og 675, 4to). Perg.* $24_{,3} \times 15_{,8}$ *cm. 107 bl. 14. årh's beg. Skr. hovedsagelig af Haukr Erlendsson, men delvis også af andre (mindst 5 forskellige). I de af Haukr og hånd I (bl. 1—14) og II (bl. 15—18) skrevne stykker er orthografien norsk, i de andre islandsk. Røde overskrifter, røde, blå eller grönne initialer — ved siden af enkelte stærkere ornamenterede. På nogle blade er skriften i tidens løb temlig slidt, på andre steder mere eller mindre afbleget; her har man (i 17. årh.) for en stor del søgt at opfriske denne ved at*

gå bogstavtegnene efter med sort blæk (se sål. bl. 1^r, 14^r, 36^r, 37^v, 38^r, 42^v—52, 70^r); i løbet af dette årh. (c. 1840) har man ved et stærkt plettende, nøddebrunt reagens forsøgt at fremkalde den gamle skrift (sål. bl. 1^r, 20^r, 21^v, 36^v, 37, 42, 44—51, 56, 60, 63^v—64^r, 76, 102, 107^v). Delvis ulæselige ere bl. 1^r, 14, 20, 21^v, 102, 107^v. Af bl. 19, 21, 59 er nedre halvdel bortskåren, uden at dog derved nogen defekt er fremkommen, enkelte andre blade have uregelmæssig form forneden, bl. 23 og 107 ere beskadigede ved rifter og flænger. Af bl. 63 er marginen forneden bortskåren. Opr. ubeskrevne ere bl. 21^v (?), 34^v—35^r, 59^v. Bl. 19^r bærer en billedlig fremstilling. I marginen findes med samtidig hånd rettelser og henvisninger bl. 6^r, 7, 8^r, 13^v, 28^v, 42^v, 70^r, 74, 75^r, 99 — og hist og her andre marginalia med yngre hånd. Arne Magnusson, arkivar Jón Sigurðsson o. a. have på flere steder i codex tilföjet overskrift over de enkelte stykker. Codex bærer foruden den nugældende (røde) en dobbelt foliering, nemlig en fra c. 1800, efter læggenes daværende tilfældige ordning (medtagende bl. 1—14, men ikke bl. 102—7, der da må have været forlagte — sml. Scriptores rer. Dan. II, FMS III), og en af Jón Sigurðsson, svarende til den af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to angivne orden, men uden hensyn til bl. 1—14, der en tid lang vare indlemmede i oldsagsamlingen i Reykjavík som dennes nr 76, men år 1887 ere komne tilbage til den AMske samling.

Indhold:

1) Bl. 1—14. *Stykkerne* **Geographica qvædam et physica, Theologica qvædam ex sermonibus Augustini, Varia, atqve inter ea Astronomica qvædam** *ifølge Arne Magnussons indholdsfortegnelse* (1. Um ár, vötn ok tjarnir, 2. „pɼologuſ“ ɔ: um bókagerð, 3. „ꝼra paradıſo“, 4. ‘huerſu lond lıggıa ı veroldenni’, 5. ‘huaðan otru hoꝼſt’, 6. ‘huar huerr noaſona bygðı heımınn’, 7. ‘ꝼra marghattaðum þıoðum’, Viðvörun hins helga Augustini við göldrum ok gerningum, 8. ‘huaðan blot ſkurguða hoꝼuſt’, 9. ‘ꝼra dɼaumum’, 10. ‘ꝼra antıchrısto’, 11. „vm uprıſu kuícra oc dauða“, 12. „vm ímbɼu daga hald“, 13. „vm regnboga“, 14. „vm ſolſtoðɼ“, 15. „vm vpp ſtıgníng ſolar *ok* nıðɼ ſtıgníng“, 16. „vm boɼga ſkıpan oc legſtaðe heılagr manna“). *Ender defekt.*

2) Bl. 15—18. *Stykket* **Theologica qvædam, videntur esse úr Adamsbók** *ifølge Arne Magnussons indholdsfortegnelse* (1. *beg. defekt* „vın þınn þer. þeım fegı ek“, *ender* „þvıat hann er guðf þıonuftu maðr“, 2. „ꝼra | heılræðum fpekınga“, 3. „a[ꝼ] natt[urum] m[ann]f *ok* blod[ı]“, 4. „huaðan komınn er † drottıns“). *Efter det sidstnævnte stykkes slutning optages resten af bl. 18 (fem linjer) af en opregning af* ‘heıms ofomar’, *vistnok med særlig hånd.*

3) Bl. 19ʳ. **Grundplan af Jerusalem,** *med aftegning af de vigtigste bygninger og oplysende latinske påskrifter.*

4) Bl. 19ᵛ. Afsakanir fyrir samneyti við bannsetta. *Muligvis samme hånd som bl. 1—14.*

5) Bl. 20—21ʳ. **Völuspá.**

6) Bl. 22—33. **Trójumanna saga** („her heꝼr troıo manna fogv“).

7) Bl. 34ʳ. **Um náttúrur steina.**

8) Bl. 35ᵛ. „Cıcıo ıanus“, *efterfulgt af de arabiske tal* 0987654321. *Muligvis samme hånd som bl. 1—14.*

9) Bl. 36—59ʳ. **Breta sögur** *med* **Merlinus spá** („her heꝼr bꝛeta fogvr“).

10) Bl. 60—68. **„vıðræða lıkams ok falar“.** *Ender defekt.*

11) Bl. 69—72ᵛ. **Hemings þáttr Ásláksssonar.**

Begynder defekt „feð hafa loðın fvarar fva fagða ek“.

12) Bl. 72ᵛ—76. **Hervarar saga ok Heiðreks** („her heꝼr vpp fogv heıðꝛekf konvngf ens ı vıtra“). *Ender defekt.*

13) Bl. 77—89. **Fóstbræðra saga.** *Begynder defekt.*

Bl. 80 begynder en hånd, der sædvanlig betegnes som tilhørende Hauks 1ste islandske sekretær.

14) Bl. 90—93ʳ. **‘Algorismus’** *(Isl.).*

Overskriften „her byrıar algoꝛıfmus“ *findes nederst bl. 89ᵛ.*

15) Bl. 93ʳ—101ᵛ. **Eireks saga rauða** („Her hefr upp Sögu þeirra Þor|finns Karls efnis oc Snorra Þorbrandz|sonar“ *har Arne Magnusson skrevet på den ulæselige overskrifts plads*).

Bl. 99ʳ afløses 1ste isl. sekretær af Haukr Erlendsson, der dog atter bl. 100ʳ—101ʳ giver plads for 2den isl. sekretær.

16) 101ᵛ—104ᵛ. **‘Saga skálda Haralds konungs hárfagra’.**

17) 104ᵛ—105ʳ. **„aꝼ vpplendınga konvngvm“.**

18) 105r–107. **þáttr af Ragnars sonum** („her ſeger aꝼ ragnarſ ſv|nvm“ *osv.*)

Blandt kradserierne bl. 34v–35r kan mærkes et runealfabet *og* et latinsk vers om Kristus.

Herkomst og hist.: *Til håndskriftets ældre historie yder codex ikke mange oplysninger. Bl. 21v har Arne Magnusson skrevet* „þeſsa bok a Teitr Pals ſon ef hann | ſkal urentr vera“, *hvilke ord rimeligvis ere afskrift af en linje (c. 1400) øverst på samme side, hvoraf nu kun ses svage spor. Blandt penneprøverne bl. 34v findes en brevformular (14. årh.), hvis udsteder nævner sig* „Iꝼuar ſæmundar ſon“. *Derimod vides det, at Jón Guðmundsson (lærde), Arngrimur Jónsson og Brynjólfur Sveinsson, i 17. årh. benyttede den da i Vestfjordene hjemmehørende Hauksbók, som fra først af tillige har omfattet Landnámabók og Kristni saga (hvis fragmenter nu udgöre AM. 371, 4to) og Elucidarius (AM. 675, 4to). I AM. 435 a, 4to bl. 111v—20 indeholdes følgende fortegnelse af Arne Magnusson — med tilhørende noter — over Hauksbóks samtlige indhold, for så vidt det var kommet ham i hænde*

„Ur Landnamabok og
Kriſtindoms Sǫgu,
fragmenta nokkur *[angående den hertil hørende note henvises til AM. 371, 4to].*
Geographica qvædam *et* phyſica.
Theologica qvædam ex Sermonibus Auguſtini.
Varia, atqve inter ea Aſtronomica qvædam.
Theologica qvædam, videntur eſſe ur Adams bok.
Delineatio urbis Hieroſolymorum.
Vǫluſpa.
Trojomanna Saga.
De gemmis nonnulla.
Bretaſǫgur. vïda ölæſar [I þ*essum* Bretaſǫgum er vida dreged i ſtafena med nyu bleke, ſeiger Sigurd*ur* Biǫrnsſon lǫgmad*ur* þad giǫrt hafa Sigurd Jonsſon lǫgmann, ſem bokena brukad hafe. *På et tilhørende oktavblad meddeles udførligere* Merlinus Spä in membranâ, i bok — þ*ad* er bokenn ſem eg nu ä 4to — ſende Mag. Bryniolfur Sigurde Jons ſyne lǫgmann*e*, *og* bad hann (ſo ſem vel leſande mann) ad draga i þä öſkiru ſtafena. þad giǫrde lǫgmadur, ad ſamverkande Sigurde Biǫrnsſyne lǫgmann*e*, ſem þä ätte heima i Einarsneſe, post 1664. en*n* ad*ur* en*n* hann vard landſkrifare. Rel. Sigurdar Biǫrns ſon*ar* lǫgmann*s* 1707.]
Vidræda likams *og* ſalar.
. . . .
Aptan af Hemings Sǫgu, þar ï um lika Lodin.
Saga Heidreks k*onung*s ens vitra, vant*ar* vid endan*n*.
Aptan af Sǫgu þorgeirs Havarsſonar, og þormodar Kolbrunar ſkallds.
Algoriſmus (er de Arithmetica.
Saga þorfinns Karlsefnes oc Snorra þorbrands ſonar.
Saga Skallda Harallz *konungs* Harfagra
af nidium Ragnars Lodbrokar fragment.
Lucidarium.
Bokin er i 4to“.

Nu ses intet spor til den oprindelige indbinding, men i Edda Sæmundar hins Fróða III, Havniæ 1828, s. 194 siges om denne codex „In tabula lignea, ad ligaturam voluminis pertinente incisus est character insignis, e Runis variis compositus, et priscum aliqvem libri possessorem indigitans". *Den gamle katalog kalder den* 'skinnalaus med hampreimum'.

Foran er indlagt nogle papirsblade, hvor J. Jonæus, c 1780, til vejledning for andre giver afskrift af forskellige steder i codex.

Benyttelse og beskr.: *Udførligere undersøgelser om codex foreligge i Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1847 (= Munchs samlede Afhandlr I), Biskupa sögur I, Nokkur blöð úr Hauksbók, Rkv. 1865. De enkelte stykker ere benyttede på følgende steder: 1) Werlauff, Symbolæ ad geographiam medii ævi, Hauniæ 1821, Ant. Russes II, 397 flg., Nokkur blöð úr Hauksbók, Rkv. 1865; 2) Heilagra manna sögur I, Analecta norræna 2. udg., Leipzig 1877; 3) Ant. Russes II, 423 (sml. Werlauff, Symbolæ ad geogr. medii ævi); 5) Det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter, Kbh. 1810, Edda Sæmundar hins Fróda III, Havniæ 1828, Den ældre Edda, Chrania 1847, s. XVII, Edda Sæmundar hins fróða, Leipzig 1860, s. XV—XVI, K. Gislason, 44 Prøver, Norræn Fornkvæði, Chrania 1867 (facsim.); 6 og 9) Annaler f. nord. Oldk. og Hist. 1848—49; 7—8) Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1847 (= Munchs sml. Afh. I); 10) Heilagra manna sögur I; 11) Grönl. hist. M. II, 654—55; 12) Hervararsaga, Hafniæ 1785, Fornaldar sögur Norðrl. I, Nordiske Oldskrifter III, Hervarar saga ok Heiðreks, Chrania 1873, Ant. Russes I, s. XXII—XXV, 114 flg. (facs.); 13) Grönl. hist. M. II, 255, Nord. Oldskrifter XV, Ant. Russes II, 349; 14) Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1848; 15) Grönl. hist. M. I, 38, 343 flg., Ant. Amer. (2 facs.); 16) Scripta hist. Islandorum III, Havniæ 1828, sml. I, s. XIX og FMS III, 6; 17—18) Scriptores rer. Dan. II (facs.), Fornaldar sögur II og I. — Sml Frumpartar ísl. túngu XLIV; Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 106—16; Skýrsla um forngripasafn Íslands, Rkv 1868, s 69—70; Sturlunga saga, Oxf. 1878, CLX—XI; Th. Möbius, Verzeichniss der .. altnord... Schriften, Leipzig 1880; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 92—93; Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXV; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 187.*

1322. **AM. 545, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 100 bl. Skr. år 1697. Ornamenterede initialer; hist og her pennetegninger i nedre margen; ved sagaens slutning en i ornamenteret ramme indesluttet geografisk plan. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Trójumanna saga („Hier skr[i]fast Nockrer Capitular | Aꝼ TROIOMAN*N*A Søgu, huoria Merkia | er ad ſaman*n* haꝼi ſkriꝼad Darius Phrigius" *osv.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Mitt Feinged af Halldore i Breidadal 1710". *En række seddelnotitser (a—e) af A. M, der*

dog måske fuldt så meget angå AM. 546, 4to som dette nummer, give oplysning om en af Sveinn Gíslason (17. årh.) på Islandsk fra Dansk eller Tysk oversat Trójumanna saga.

1323. **AM. 546, 4to.** *Pap. 19,7 × 16 cm. 54 bl. 17. årh. Det første og de to sidste læg tilsatte med en særlig hånd. Noget beskadiget ved slid.*

Trójumanna saga („Hier hefur wpp Tröiumanna søg|u fra vpp hafe til Enda" *osv.*).

Stemmer i alt væsenligt med foregående nr.

Herkomst og hist.: *Tre foran indklæbede sedler høre ligesom de ved foreg. nr omtalte til A. M.s samlinger angående denne bearbejdelse af sagaen og forholdet til et A. M. i sin tid tilhørende håndskrift af dette arbejde. AM. 546, 4to har A. M. erholdt af* „Vigfus Arnaſon, Syſlumadur", *der havde det fra* „Audunn ä Arnarhole i Eyrarſveit", *af hvem de senere tilsatte ark ere skrevne.*

[AM. 547, 4to. „Vilhiälms Siöds Saga. Af Dinus Drambläta. Af Hrölfe Gautreksfyne. Af Sörla Sterka. Af Fertram og Plato. Allt med Fliötafkrifft Oinbund: in uno fasciculo" *mangler.*]

1324. **AM. 548, 4to.** *Perg. 19,5 × 15,5 cm. 39 bl. Antagelig skr. 1543, uagtet skriftens karakter synes noget ældre. Bl. 37—38, der ere senere tilsatte, bestå af tidligere benyttet perg. (palimpsest); bl. 38 og 39 optages for största delen af lejlighedsnotitser, penneprøver og lign. Svage spor af farvede overskrifter og initialer; adskillige blade ere beskadigede ved huller, hvor perg. er begyndt at hensmuldre. Hist og her findes marginalantegnelser, tildels med skriverens egen hånd. Bl. 30 og 36 have aldrig haft fuld bredde. Indhæftet i sælskinds-omslag.*

Vilhjálms saga sjóðs.

Sagaens nedskrivning synes opr. at være afbrudt bl. 39 l. 4 uden senere at være fortsat; slutningen — i fortsættelse af bl. 36v — er derefter senere tilföjet (17. årh. beg.) på de to nyindsatte blade 37 og 38; bl. 38r l. 5 ender sagaen.

Herkomst og hist.: *Bl. 30ʳ findes i nedre margen, som det synes med skriverens egen hånd,* „Anno domini mdxliij", *hvorved altså formentlig tiden for håndskriftets tilblivelse er angiven. Bl. 9ʳ n. m. bærer en omtrent samtidig notits* „nv fellur at i biarneyar vog *ok* rennur ſuark ſaman y ſvndinv". *Det for största delen ubeskrevne bl. 38, der bærer spor af den oprindelige skrift (formodl. latinsk ritualhskr.), optages af* 1) en notits om sagaen, 2) et lille vers, 3) en strofe af Barbaru Rijmur, 4) „Anno MDCXCVIII ferða|ðiz þessi boc til noregs *ok* | nockorar vikr ſtaldraði við | a Stangalandi i Carmſundi", 5) en penneprøve, der synes at indeholde årstallet 1651. *Af påskrifterne bl 39 omtaler én en påtænkt afskrivning af sagaen på papir, endvidere mærkes* „sera Tummas a kuerid" *og* „haldor Bonde y garpsdal hedi mier bok þeſſa oc er nordlendſk".

1325. **AM. 549, 4to.** *Pap. 21,3 × 17,5 cm. 23 bl. 17. årh. slutning. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk juridisk hskr., indeholdende brudstykker af* Kristian III.s ordinans.

Vilmundar saga viðutan („Her hefr saghona af Vilmunde | widutann").

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 275.*

1326. **AM. 550, 4to.** *Pap. 19,8 × 16 cm. 96 bl. 17. årh. slutning.*

Falentíns saga ok Oursjons („Hier Birjar Søgu af Þeim Tveimur Edal|bornu Riddórum, Falentijn og Öurſjon").

[Ifølge den gamle katalog skulde dette nummer endvidere indeholde „iterum Hiſtoriæ Iſlandicæ öinnbundnar og fleſtar med Fliötafkrifft, *hvilke nu mangle.]*

1327. **AM. 551 a, 4to.** *Perg. 23 × 17,6 cm. 53 bl. 15. årh. Skriften er fin og sammentrængt; af overskrifter og initialer ses så godt som intet spor. Pergamentet er mørkt, mange blade stærkt slidte og sværtede, nogle (navnlig bl. 26, 33, 39, 44, 46, 49) have aldrig haft fuld störrelse. Efter bl. 1 og bl. 7 mangler ét blad, bl. 52 og 53 ere særlig beskadigede, bl. 53ᵛ ubeskrevet. Enkelte marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. **Bárðar saga Snæfellsáss** — *slutningen, fra* „ok ſagdi allt hverſv farit hafdi", *Nord. Oldskr. XXVII, s. 44.*

2) Bl. 1r—7v. **Víglundar saga.**

3) Bl. 7v—53. **Grettis saga.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 84v har A. M. optegnet de heri indeholdte sagaer og tilföjer* „hafa fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu þö alldri þar registreradar vered. Kynni *og* epter orded *hafa* af M. Bryniolfs boku*m*".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XVI (Grt.) og XXVII (BSnf., Vígl.); Ant. Russes II, 297.*

1328. **AM. 551 b, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,2 cm. 34 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—26v. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Bva søgu | til Gamans og frodleiks").

2) Bl. 26v—34. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nu Epterfylger Sagan*n* Af | Jokle syne Bua Andryd*ar* sonar").

Efter slutningen af Jökuls þáttr (bl. 34v l. 3) har resten af siden, der af A. M. er overklæbet, været optaget af begyndelsen af „Sagan*n* Af Slyſa Hröa".

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler A. M, at håndskriftet er* „ur bok med fliotaſkriftar hende Sr Jons Erlendzſon*ar* i Villingahollte, er eg feck af Sigurde Magnusſyne ä Feriu".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

1329. **AM. 551 c, 4to.** Mánaskálarbók. *Pap. 20 × 16 cm. 71 bl. 17. århs 1ste halvdel. Vistnok skr. af Þorleifur Jónsson i Grafarkot. Bladene ere stærkt slidte og hensmulrende, mange mere eller mindre beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **„Saga af Helga *ok* Grijmi [Droplaug]|ar Sonum*m*."**

Ender defekt „fie til ad beria[ſt]", *Dropl., Kph. 1847, s. 36.*

2) Bl. 13—60. **Hrafnkels saga** *sammenarbejdet med det som* **Droplaugar saga hin meiri** eller **Fljótsdæla** (hin meiri) *kendte stof.*

Begynder defekt „var hann þar vm*m* hrijd".

3) Bl. 61—71. **Hallfreðar saga vandræðaskálds** („Hier byriar saga af Hallfred vand-|ræda ſkallde").

Ender defekt „þa kuad h*allfredur*", *Fornsögur, Leipz. 1860, s. 110.*

***Herkomst og hist.:** Stykke 2, der af A M. i en på forsatsbladet anbragt indholdsfortegnelse kaldes* „Hrafnkels Saga Freysgoda cum appendice", *citeres i A. M.s egenhændige samlinger Addit. 2, 8vo, og håndskriftet benævnes ved denne lejlighed* 'Mánaskálar bók'.

***Benyttelse og beskr.:** Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.); Fornsögur, Leipz. 1860, s. IX (Hallfr.); Fljótsdæla hin meiri, Kbh. 1883; Arkiv f. n. fil. III, s. 159.*

1330. **AM. 551 d α, 4to.** *Pap. 21,3 × 17 cm. 78 bl. (+ forsatsbladene a—d). 17. årh. Forskellige hænder og sammensat af opr. indbyrdes uafhængige dele. Största delen af bl. 10 samt bl. 52—53 og 73 ere ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—33. **Bjarnar saga Hitdælakappa.**

Begynder defekt „þann vetur för Biorn til Hyrdar Eyrykz Jarlz", *samt har den ved åben plads betegnede lakune.*

2) Bl. 34—51. **„Søgu-þættur aꝼ ærman*n*e | OG ÞORSTEINE GæLA".**

Ifg. den gl. katalog „med Fliötafkrifftarhende Sr Olafs Ions Sonar".

3) Bl. 54—69. **„Hrafnkels Saga Freysgoda".** *Oprindelig er skrevet* „Hrafnkells þáttur", *men titlen er rettet af A. M., der tilföjer* „accorderar vid Mag. Bryniolfs boc". *Af A. M. findes forskellige tekstrettelser bl. 54. Ved sagaens slutning gör den ubenævnte skriver en undskyldning for den i originalen begrundede fejlfulde tekst.*

4) Bl. 70—72. **Þóris þáttr hasts** („Lijted Agrip wr Landnams Søgu þ*eir*ra er bigdu Fliöt | Sliettahlid, Hôfdaftrônd, og þær Sveiter").

5) Bl. 74—78r. **„Sagan ꝼra þui huo*r*ꝼu ÞoꝛisDalur | eꝛ ꝼundin*n*".** *Enkelte notitser med A. M.s hånd. Ifg. den gl. katalog skulde der af denne her forefindes adskillige eksemplarer.*

6) Bl. 78v. **„Kuædis Brot".** *Beg.* „Kall*inn* bar kuid*a* ꝼ*iri* kjerlingar ban*n*", *ender* „heyrdj alld*re*j Sau*n*g J kor: nie sermon | þan*n*".

Herkomst og hist.: Indsatte ere fire forsatsblade (a—d), af hvilke a & d og b & c ere sammenhængende. På det ellers ubeskrevne bl. a har A. M. skrevet „Impoſturæ J. Th. s.“; *dette gælder vistnok stykke 4, der i den gl. katalog betegnes som* „Impoſturæ Iöns þorläksſonar“. *På en mellem bl. 70 og 71 indsat seddel har A. M. noteret* „Frä Petri Markuſſyne i Gröf, ſeinged epter Nyär 1705. og hefr Ragneidur (ut puto) ſeinged þattenn af Jone þorlaksſyne“. *Bl. b—c, der ved påtegning af A. M vise sig at have tjænt til omslag for stykke 1, have opr. været beskrevne med* et brudstykke af den Skibyske krønike *(Latin, 17. årh.). Bl. d*[v] *optages af nogle notitser af G. Vigfusson til oplysning om den efterfølgende tekst af Bjarnar saga Hitdælakappa. Denne del af håndskriftet (stykke 1) benævnes i AM. 435 a, 4*[to] *bl 162,* 'charta Torfæi'; *en foran indklæbet notits viser, at A. M. forgæves hos Torfæus — af hvem han havde fået sagaen —, har søgt underretning om afskriveren.*

Benyttelse og beskr.: Nordiske Oldskrifter IV (BHitd.); Hrafnkels saga, Kbh. 1839 og 1847; Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.).

1331. **AM. 551 d β, 4to.** *Perg. 21,3 × 16,7 cm. 8 bl. C. 1400. Overskrifter og initialer synes ikke at have været tilsatte. Første og sidste side ere stærkt slidte og sværtede.*

Indhold:

1) Bl. 1—6[r]. **Árons saga Hjörleifssonar.**

Begynder defekt med ordene „tıdendum at ſegıa“, *Bps. I, 623. På et indsat papirsblad er med en hånd fra c. 1800 et brudstykke af teksten bl. 1*[r] *afskrevet.*

2) Bl. 6[v]—8. **Þórðar saga hreðu.** „ſaga þoꝛdar hredu“ *står med skriverens egen hånd bl. 6*[v] *i øvre margen.*

Ender defekt „at þoꝛkell kemr“, *Nord. Oldskr. VI, s. 12.*

Herkomst og hist.: Ifølge en AM[sk] *seddelnotits (hvormed AM. 435 a, 4*[to] *bl. 84*[v] *stemmer) har dette membranfragment* „vered eign Skalholltz kirkiu“; *på sedlen har A. M. senere tilföjet* „eda Mag. Bryniolfs helldur“.

Benyttelse og beskr.: Nordiske Oldskrifter VI (ÞHr.); Biskupa sögur I, 1858 — sml. Ant. Russes II, 261, 316.

['Brandkrofsa þättr med hende Afgeirs og tvær epterfilgiande ſcilic: Droplaugar Sona Saga hefur pagg: 56. þorſteins Saga Sidu-Halls ſonar defect ex Membrana Bibliothecæ Regiæ. Gunnars Saga þidrandabana . . med Fliotaſkrifft. Broddhelga Saga, edur Vopnfyrdinga Saga med

hende Jons Hakonarſonar', *der ifølge den gamle katalog foruden det foran anførte skulde findes i AM. 551, 4to, mangle.]*

1332. **AM. 552 a, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 22 bl. 17. årh s slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason på Hof i Vopnafjörður. Ved hskrs begyndelse ere 8 linjer af et forangående stykke udstregede; sidste bl. (c. ½ side) er tilsat for Arne Magnusson. Hist og her marginalnotitser.*

„Saga aF Giſla Sürsſyni og Syrdælum".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret* „Ur bokum ſem eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VIII, s. II; Grönl. hist. M. II, 580 flg*

1333. **AM. 552 b, 4to.** *Pap.* $19_{,6} \times 16_{,6}$ *cm. 27 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 5^v er en lakune udfyldt med en anden hånd. Enkelte marginal-henvisninger.*

„Saga AF Hävardi hin*um* Hallta Ïsfiꝛdïn|gi, og syni h*an*s Oläfi Biaꝛnyl".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

1334. **AM. 552 c, 4 o.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,3}$ *cm. 3 bl. 17. årh. Ved hskrs begyndelse er den beskrevne del af bl. 1^r (sidens øvre halvdel) udstreget.*

Indhold:

1) Bl. 1^v—3^r. **„Sögu þattur aF Þorvardi Kräku NeF".**

2) Bl. 3^r—3^v. **Timatal i Grettis sögu** („Hier ſkal dateraſt, Alldur og æffi Gretterz enz Sterka Aſmund*arſonar*"). *Dette sidste stykke synes skrevet af præsten Ólafur Gíslason til Hof.*

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

1335. **AM. 552 d, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,5}$ *cm. 10 bl. 17. årh s slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 1^r opr. ubeskrevet; 5 linjer, som ere tilföjede øverst på siden, ere senere*

udstregede. Bl. 1^v er skrevet med en særlig hånd. Opr. åben plads for begyndelses-initial, men senere er her en stor, ornamenteret initial fra et andet hskr. indklæbet. Nogle marginalhenvisninger og en enkelt tilföjelse med en anden hånd.

Indhold:

1) Bl. 1^v—10^r. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier Byriaft Saga aꝼ Bärde | Snæꝼells äs").

2) Bl. 10^v. **Göngu-Hrólfs saga** („Hier byriaft Saga af Gǫngu Hrölffe"). *Begyndelsen, indtil* „var *þat* ætlan ma*nna* ad mödir Orms . .", *hvorefter fortsættelsen mangler.*

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (GHr.).*

1336. **AM. 552 e, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 17 bl. 17. årh s slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 1^r, opr. ubeskrevet, bærer for den øvre dels vedkommende spor af at have været overklæbet; midt på siden findes en senere overstreget* vise om þórður hreða. *Sidste halve side (bl. 17^r) er tilsat for Arne Magnusson. Hist og her marginalnotitser.*

Indhold:

1) Bl. 1^v—4^v. **„þättur aꝼ þorfteini Stängar Hǫgg og | Biarna ä Hoffe".**

2) Bl. 4^v—9^r **„þättur aꝼ Gun*n*are þidranda bana".**

3) Bl. 9^r—17^r. **Gunnars þáttr Keldugnúpsfífls** („Her byriaft Saga aꝼ Gun*n*are Kelldugnupsꝼiꝼli").

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V (þSth.); Gunnars saga Keldugnf. Kph. 1866.*

1337. **AM. 552 f, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 29 bl. Tospaltet (med undtagelse af bl. 14^v—16^r). 17. årh. Stærkt ornamenteret begyndelses-initial.*

Indhold:

1) Bl. 1—14^r. **Króka-Refs saga** („Hier Biriaft Sagan*n* aff | Kröka Ref").

2) Bl. 14ᵛ–16ʳ. „**Ættar Tala Einvalldz Konunga J | noreige** Til skiallegri skilnings sagnanna.“

3) Bl. 16ᵛ—29. „**Vyglundar Saga**“.

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (Vígl); Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

1338. **AM. 552 g, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,2}$ *cm. 4 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Ól. Gíslason (?). Sidste blad tilsat for Arne Magnusson.*

„**Þättur af Þorleifi Afgeirsfyni kölludum Jarlafkälld**“.

Første sides øverste del dækkes af en påklæbet seddel med påskriften „Vr | Sögu Olafs Köngs Try|ggvafonar“.

Herkomst og hist.: *Som ved AM 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XX.*

1339. **AM. 552 h, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,4}$ *cm. 7 bl. 17. århs slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 7ᵛ opr. ubeskrevet.*

„**Þättur af Þorfteini Vxaföt Jflending**“.

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1340. **AM. 552 i, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 6 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Ól. Gíslason (?). Bl. 1ʳ (12 linjer) og bl. 6ᵛ er henholdsvis begyndelsen og slutningen af et nyt stykke udslettet.*

Orms þáttr Stórólfssonar („Her hefft faga af Ormi Störölffsyni enum Sterka“).

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1341. **AM. 552 k α, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,7}$ *cm. 5 bl. 17. århs slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason.*

„**Søgu þättur af Þorvallde Kodranfsyne Vidförla**“.

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778.*

1342. **AM. 552 k β, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 21 bl. Skr.* (: *bl. 19—21*) *år 1683 af Þórður Jónsson. Bl. 17—18 noget beskadigede foroven.*

„Saga fra þorſteine wijkingzſyne".

Efter sagaens slutning bl. 18^r^ *optages 4 linjer på denne side og hele den følgende side af* viser til læserne *af afskriveren, efterfulgte af datering og navn.*

Bl. 19—21, dette hskr. opr. uvedkommende, ere papirfragmenter fra 17. årh., der bære spor af at have været anvendte til indbinding; indholdet ere brudstykker af en kalender, et privatbrev, et handels-regnskab (dansk).

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1343. **AM. 552 l, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 15 bl. 17. årh. Bl. 1—12 skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 13—15, opr. ubeskrevne, optages delvis af senere antegnelser. I marginen kronologiske notitser.*

„Saga Aꝼ Gunnlaugi Orms-stüngu *(sål.)* **og Skalld- | Hʀaꝼni ǰslendïngum".**

Ender „þann gꝛeida er þü vi|llt haꝼa" *med åben plads for det følgende.*

***Herkomst og hist.:** Bl 13*^v^, *14*^v^*—15*^r^ *bære* blandede optegnelser: nogle personnavne, en datering 'Copenhagen 1664' *(hvoraf det synes at fremgå, at det her forekommende* personnavn 'Gudmundur Gudmundsson' *snarere betegner en sönnesön af Jón lærði af dette navn end, som antaget i Ísl. sögur II, den ved antikvitetsarkivet i Stockholm ansatte G G.)*, et par islandske viser, et tysk vers, general-lieutenant Hans v. Ahlefeldts titulatur (tysk), en dansk bön m. v.; *på bl 15*^v^ *er skrevet en notits, ifølge hvilken Hallfreðar saga vandræðaskálds synes at have fulgt herefter.*

***Benyttelse og beskr.:** Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775; Ísl. sögur II, 1847; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

1344. **AM. 552 m, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 17$ *cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Störste delen af bl. 8*^v^ *og 11*^v^ *står blank til betegnelse af lakune. Bl. 16*^v^ *ubeskrevet. Marginalantegnelser, særlig kronologiske.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds.

Begynder defekt med ordene „gny *ok* ellds-gängi".

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

1345. **AM. 552 n, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 22 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 22ᵛ opr. ubeskrevet. Kronologiske marginalnotitser.*

„Saga Aꝼ Hʀaꝼni Sveinbiaꝛnarsyne vest|ꝼiꝛdïngi".

Herkomst og hist.: *Foran i hskr. er indhæftet et oktavblad, på hvilket Arne Magnusson har optegnet elleve stykker, betegnede ved numrene 1—11, der rimeligvis ere komne ham i hænde samtidig eller som dele af en og samme codex. Nr. 3—9 udgöres af AM. 552 b, l—n, p—r, 4ᵗᵒ, skrevne dels af Björn på Skarðsá, dels* „med hendi ſem eg eigi þecke", *nr 1, 2, 10, 11 ere* „Su fyrſta fregn af Saturno i Krit 1641", „Sæmundar Edda", „Biorns a Skardzä um Eddu bækur", „Rimbegla" — *alle med Björns hånd Bl. 22ᵛ findes personnavne og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 729; Biskupa sögur I, 1858; Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 90, 92.*

1346. **AM. 552 o, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,8}$ *cm. 10 bl. 17. århs sidste halvdel. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason.*

„Saga aꝼ Hävarde Hallta og Jſꝼirdingum".

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

1347. **AM. 552 p, 4to.** *Pap.* $20 \times 16_{,5}$ *cm. 15 bl. 17. årh. Mellem bl. 6—7 mangler ét blad.*

Kjalnesinga saga („Hier Byriar | Kialneſinga søgu").

Herkomst og hist.: *Bl. 2ʳ nedre margen findes et rødt laksegl, der som våbenmærke viser en springende hjort.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, 1847.*

1348. **AM. 552 q, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 16_{,8}$ *cm. 34 bl. 17. årh. To forskellige hænder, idet hskr. er sammenstykket af to opr. usammenhørende dele. Bl. 2 og bl. 33, af hvilke et stykke er bortrevet forneden, have fået det manglende tilsat ved pålimede sedler; en större seddel (bl. 34) udfylder den manglende slutning. Bl. 20ʳ ses i nedre margen spor af et laksegl.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Ketils hængs saga** („Hier Byriar þätt | Kietels Hængs") og **Saga Grims loðinkinna.**

2) Bl. 12–34. **„Saga | Af Ørvar Odde enum Vijdførla“.** *Efter sagaens slutning følger* et vers om Örvar-Oddr.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v R C. Boer, Leiden 1888, s VI.*

1349. **AM. 552 r, 4to.** *Pap. 19,9 × 16,5 cm. 10 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Höfuðlausn („Eigils-Drápa. Skallagrímsfonar“) med **kommentar** af Björn på Skarðsá.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 86; Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1350. **AM. 553 a, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 76 bl. 18. årbs beg. Skr. af Jón Sigurðsson. Bl. 13ᵛ (på to linjer nær), 14—15ʳ stå blanke til betegnelse af lakune; bl. 76ᵛ ubeskrevet.*

„Sagan*n* af Havarde Isfird|inge og Syne hans Ola|fe Biarnyl“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

1351. **AM. 553 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,6 cm. 26 bl. 18. årbs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Sögu þattur af | Orme Storolfsfyne“.

1352. **AM. 553 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 47 bl. 18. årbs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Saga af Kroka Ref“.

1353. **AM. 553 d, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 52 bl. 18. årbs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Wiglundar Saga“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

1354. **AM. 553 e, 4to.** *Pap. 21,₁ × 16,₈ cm. 26 bl. 18. årh s beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Saga Litil af Riddara Wil|kim og hans Syne".

Herkomst og hist.: *Dette hskr., der i modsætning til de øvrige under AM. 553, 4to henhørende er skrevet ikke med fraktur, men med latinsk kursiv, skal lige så vel som de øvrige skyldes Jón Sigurðsson. Jón Ólafsson fra Grunnavík bemærker herom i sin katalog* „Allar þeſsar fyrirfarande atta *(ↄ: AM. 553 a—g + et tabt)* med hende Iöns Sigurdſsonar".

1355. **AM. 553 f, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₅ cm. 13 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Þattur af Ølkofra".

1356. **AM. 553 g, 4to.** *Pap. 21,₄ × 16,₅ cm. 45 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds („Her byriar Hallfreds | Sòghu").

[Ifølge den gamle katalog skulde til AM. 553, 4to endvidere høre „af Hórde og Hölmverium", *men denne saga fattes nu.]*

1357. **AM. 554 a α, 4to.** *Pap. 19,₆ × 15,₆ cm. 23 bl. (+ 2 forsatsblade). 17. årh. Bl. 23v opr. ubeskrevet.*

„Sagan*n* Aꝼ Hørde Och Hans Filgiu|rum þeim Holmuerium".

Herkomst og hist.: *Som forsatsblade ere foran indsatte to overstregede blade (a—b), der indeholde et brudstykke af* Íslenzkir annálar; *i marginen på første side har Arne Magnusson skrevet* „Holmveria Saga. grey Exemplar. ur bok fra Sr Þorkele Oddzſyne i Gaulveriabæ". *Bl. 23v findes forskellige personnavne og penneprøver.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (citeret som AM. 555 a α, 4to).*

1358. **AM. 554 a β, 4to.** *Pap. 21,₄ × 16,₅ cm. 19 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. I marginen adskillige varianter.*

„Banda man*n*a saga".

Ender defekt med ordene „baꝛ ſo til, ad ma*dr*".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X.*

1359. **AM. 554 a γ, 4to.** *Pap.* $19{,}_4 \times 15{,}_5$ *cm. 11 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Jón Torfason. 1ste side (bl. 1ᵛ) tilsat for Arne Magnusson, der selv har tilföjet en (overflødig) titel på det ellers ubeskrevne bl. 1ʳ.*

„Sagan*n* af Kröka Ref".

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII.*

1360. **AM. 554 a δ, 4to.** *Pap.* $19{,}_6 \times 16{,}_5$ *cm. 17 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Marginal- og interlinear-varianter dels med Arne Magnussons, dels med yngre hænder. Efter sagaens slutning bl. 17ᵛ ere 9 med en anden hånd tilföjede linjer udslettede.*

„Saga aꝼ Hænſna þöꝛeꝛ".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, 1847, s. XV.*

1361. **AM. 554 b, 4to.** *Pap.* $20{,}_5 \times 16{,}_2$ *cm. 17 bl. 17. århs slutning.*

Króka-Refs saga („Hier skrifaft saga Af | Krooka Reꝼ").

Benyttelse og beskr.: *Krókarefs saga, Kph. 1866; Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII.*

1362. **AM. 554 c, 4to.** *Pap.* $21{,}_1 \times 16{,}_7$ *cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Sidste side sværtet og slidt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6ʳ. **„Aulkofra þattur".** *Helt igennem ere interlinear-varianter tilföjede for Arne Magnusson, og enkelte steder ses A. M.s egen hånd.*

2) Bl. 6ʳ—8. **„Rollants ʀymur".** *Ende defekt i 2den ríma; bl. 6ᵛ øverst er en åben plads, formodenlig til betegnelse af lakune.*

Benyttelse og beskr.: *2) Arkiv f. n. fil. IV, 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århs., Kbh. 1888, s. 345.*

[Ifølge den gamle katalog skulde i AM. 554, 4ᵗᵒ findes endnu et eksemplar af Ölkofra þáttr 'Ölkofra saga . . med hende Afgeirs', *men dette mangler nu.]*

1363. **AM. 554 d, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,3}$ *cm. 35 bl. 17. årh. Gnidret og sammentrængt skrift af varierende karakter, muligvis forskellige hænder. Papiret slidt og sværtet. Bl. 25 beskadiget. Bl. 34, opr. ubeskrevet, bærer penneprøver og lign., bl. 35 er håndskriftet fra først af uvedkommende.*

Laxdæla saga („Lax Dæla"). *Ender bl. 34ʳ med udgavens kap. 78.*

Efter bl. 24 en lakune fra udgs s. 238¹⁸—246²⁵ („svartte h*ann* — . . G*udrun* verda"). *Bl. 35 indeholder overstregede* brudstykker af Vatnsdæla- og Laxdæla-håndskrifter samt en notits bl. a. angående Laxdæla, stilet til provst Ketill Jörundsson, dateret 1663.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to notitssedler. På den første meddeler Arne Magnusson, at han har fået håndskriftet* 'fra Gisla Gudmundsſyni . . ä Alþingi 1703'; *på den anden dömmer han om sagaen* 'Er grei, er þö ei eins *og* þær almen*n*ilegu. Endaſt eins *og* Jons Arnorsſonar . . . Hun er i fyrſtu deriverud ur *þvi* fragm*en*to i 4ᵗᵒ, er eg ä'.

1364. **AM. 554 e, 4to.** *Pap.* $21_{,1} \times 16_{,5}$ *cm. 42 bl. 17. århs slutning. Bl. 42ᵛ ubeskrevet.*

Ljósvetninga saga („Hieꝛ Biꝛiast Liösvetninga Saga | Eduꝛ Reikdælu" — *sål.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Komin fra Skula Olafsſyne. 1700".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, 1830, s. 5; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XXIX.*

1365. **AM. 554 f. 4to.** *Pap.* $19_{,6} \times 16_{,1}$ *cm. 28 bl. C. 1700. Synes skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1ʳ, opr. ubeskrevet, bærer en af Arne Magnusson tilföjet (overflødig) titel; 4 overstregede linjer øverst på siden ere overklæbede. Bl. 28ᵛ, der har været helt beskrevet, er overklæbet, efter at skriften er udstreget. Ved en oprindelig paginering 279—334 (beskadiget ved indbinding) viser codex sig som del af et större hele. I marginen findes enkelte steder notitser med Torfæus' hånd.*

„Kormaks saga".

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886. Sml. Ant. Russes II, 277.

1366. **AM. 554 g, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,7}$ cm. 21 bl. 17. årh. To forsk. hænder. Adskillige marginalnotitser. Bl. 1r slidt og bladet forneden beskadiget.*

„Kormaks saga".

Efter fortællingens slutning bl. 21r optages den følgende side af begyndelsen af

„Sagann af Päle Byskup" *til* „þau voro öll | væn ad alite", *men teksten er overstreget ved to krydsvis dragne linjer, og Arne Magnusson har derhos i marginen skrevet* „habeo alibi".

Benyttelse og beskr.: Som foregående nr. Sml. Ant. Russes II, 277.

1367. **AM. 554 h α, 4to.** *Pap. $20_{,3}$ × 16 cm. 13 bl. 17. årh. Skr. af Steindór Ormsson — med undtagelse af bl. 12—13, der ere yngre (fra c. 1700). Papiret slidt og skrøbeligt.*

Indhold:

1) Bl. 1—3v. **Hákonar þáttr Hárekssonar** — *begynder defekt med ordene* „. . faker æftar vid hann".

2) Bl. 3v—11. **Króka-Refs saga** („Nu kiemur Sagann af Kröka Ref Jslendinge").

3) Bl. 12—13. **„Þættur af Isleyfe Biskupe"** *(hånden synes uøvet, men minder i øvrigt om Ásgeir Jónssons). I øvre margen bl. 12r har Arne Magnusson skrevet* „Ur Olafs Sögu Helga i Flateyiarbok p. m. 269" — *har dog ikke få afvigelser.*

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad er for Arne Magnusson skrevet „Ur bök i 4to, ſem eg keypte 1710 af Jorunne i Ytra Hiardardal i Önundarfirde, konu Jons Steindorſsonar Yngra. Eru med hende Steindors Ormſsonar". *Efter sagaens slutning bl. 11v findes flere gange ejernavnet* Steinþór Jónsson *og en gang årstallet* 1709.

Benyttelse og beskr.: 1) FMS XI; 2) Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; 3) Biskupa sögur I, 1858.

1368. **AM. 554 h, β 4to.** *Pap. $21_{,3}$ × $16_{,4}$ cm. 67 bl. (+ en ved bl. 42 indklæbet seddel). 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear-*

og marginal-varianter. Bl. 44ʳ har skriveren antydet en lakune, men derefter til udfyldning af denne indsat bl. 43; det lakunen forangående stykke bl. 44ʳ er senere blevet afskrevet på den efter bl. 42 indsatte seddel. Hist og her findes latinske marginal-notitser med, som det synes, biskop Brynjólfur Sveinssons hånd.

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Króka-Refs saga** („Hieꝛ biꝛiaft Saga aꝼ Kꝛöka Reꝼ") — *efterfulgt af et firelinjet* vers *til ære for Refr.*

2) Bl. 23—56ʳ. **„Sagan aꝼ Þöꝛde Hꝛedu".**

3) Bl. 56ᵛ—67. **„Saga aꝼ Oꝛme Stöꝛolꝼs ſine".**

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel er af Arne Magnusson antegnet* „A bok Gudmundar Þorleifsſon*ar* i 4ᵗᵒ, med hendi Sʳ Ketils Jôr: ſ. 1703 hia mi*er*

Kroka Refs Saga.
Þordar Hredu Saga.
Saga af Ormi Storolfsſ.
Saga Gunnar *(sål.)* Kelldugnups fifls.

Perſius Rimur Gudmund*ar* Andres ſonar. 6.
Bellerofontis Rïmur 5. (vantar eina.
Ansrïmur Sigurdar Blinda".

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s VII, X—XI, XXXVI; Nordiske Oldskrifter VI (ÞHr.); FMS. (OSt.).*

1369. **AM. 554 i, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,2 cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Rettelser og varianter med skriverens hånd.*

Gunnars saga Keldugnúpsfífls („Sagan aꝼ Kielldu Nüps Gunn*a*ꝛe").

Herkomst og hist.: *Se foregående nr.*

Benyttelse og beskr.: *Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

1370. **AM. 555 a, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,3 cm. 65 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Páll Ketilsson. Bl. 1—2, skrevne med en særlig hånd, have ikke oprindelig hørt til dette håndskrift. Gnidret skrift og dårligt papir, hvor blækket tildels er slået igennem.*

Njáls saga („Hieꝛ Biꝛiaꝛ Nials Sogu ed*ur* Iſlendinga Sogu").

Beskrevet Njála II, s. 740—41.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to af Arne Magnussons notitssedler. Den ene bærer påtegningen* „**Nials Saga.** Ex Bibliotheca Septimio-Roſt-

gardianſt. Sed mea *nunc* eſt ex Dono *Domini* Roſtgardi". *Den anden indeholder følgende brev-uddrag med A. M.s hånd* „Eg helld ad ecke mune merkilegt þad Nialu exemplar, ſem þier ſied hafed med minni hendi utanlands. [puta hia ſra Peder Syv] en ônnur var uppſkrifud i Hvammi af minum goda fôdur efter pergaments bök (ef mig riett minner) fra Þordi Steindorsſyne. Sr Pall Ketilsſon 1699". *Hertil har A. M. senere föjet* „Þeſſe er eigi ſkrifud efter Exemplari Þordar Steind. ſ." *I henhold til ovenstående meddelelse antages dette hskr. skrevet af Páll Ketilsson, uagtet den her forekommende hånd (kursiv) ikke frembyder nogen lighed med frakturhånden i AM. 113 i, fol., der af A. M. henføres til ham. Bl. 1r i øvre margen står* „P Septimii".

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1371. **AM. 555 b, 4to.** *Pap. 19,5 × 16 cm. 10 bl. 17. årh.*

„Wm Saracenos og Tyrkia Sem æ wor*um* | Dogum bua til Jherusalem ſo wm þ*eir*ra Tru stu|ttliga".

Ender defekt med ordene „van ſtrax apt*ur* borgina taurum | flo j hel 20".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sr Jons Torfaſon*ar* ä Breidabolſtad, *og* heyrer mier nu til" (*sål. rettet fra* „honum til").

1372. **AM. 555 c, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 75 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—75r. **Njáls saga** („Niäls Saugu Bök").
2) Bl. 75r—v. **„Lytid Intak wr Sǫgu Gudmundar Biſkups".**

Beskrevet Njála II, s. 741—42 under benævnelsen „Breiðabólstaðarbók".

Herkomst og hist.: *Et foran indsat blad bærer følgende notitser med Arne Magnussons hånd* „Nials Saga. Ur bok Sr Jons Torfa ſonar ä Breidabolſtad, og heyrer mier nu (1721.) — *sål. rettet for* „nefndum Sr Jone" — til.
Item
Inntak ur Sôgu Gudmundar b*iskups*. Þ*ar* af ſieſt ad Codex Reſenianus hv*ar* þ*esse* Epitome ſtend*ur* inne, hefur i þær tider ä Islande vered". *Nu findes dog intet sådant stykke i cod. Res. (ɔ: AM. 399, 4to).*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1373. **AM. 555 d, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 27 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 27v ubeskrevet.*

„Soguþattr af Orme Stor|olfs ſyni".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „ex membranâ Regiâ".
Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1374. **AM. 555 e, 4to.** *Pap.* *20,3 × 16,5 cm.* *7 bl.* *17. årh's slutning.* *Bl. 7v ubeskrevet.*

Orms þáttr Stórólfssonar („Hier Byrjar Savgu þätt af Orme Störolfz syne").

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1375. **AM. 555 f, 4to.** *Pap.* *21,2 × 17 cm.* *6 bl.* *17. årh's sidste halvdel.* *Bl. 6v ubeskrevet.*

„Saga áꝼ Gun*n*are KeIlduGnupz fifle".

Benyttelse og beskr.: *Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

1376. **AM. 555 g, 4to.** *Pap.* *19,5 × 15,6 cm.* *27 bl.* *17. årh's slutning.*

Indhold:

1) Bl. 1—22v. **Kjalnesinga saga** („Her Byriar Bua Sógu").

2) Bl. 22v—27. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nv Biriar Soguna aꝼ Jokle Syne Bua | Andrydſsonar").

Efter slutningen af Jökuls þáttr bl. 27v følge 6 udslettede linjer, der ses at have indeholdt begyndelsen af 'Saga af Alaꝼleck'.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

1377. **AM. 555 h, 4to.** *Pap.* *20,8 × 16 cm.* *10 bl.* *Skr. 1686 af Arne Magnusson. Efter fortællingens slutning bl. 10r, l. 10, er resten af bladet bortskåren og den tilbageblivende stump, der ses også at have været beskreven på bagsiden, opklæbet på et blad hvidt papir.*

„Dra*u*mur Stiórnu Odda".

Herkomst og hist.: *Bl. 1r har A. M. i marginen noteret* „Skrifadur epter miög gamallri Membrana: Kiöbenhafn: A° 1686".
Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (Draumvitranir).*

1378. **AM. 555 i, 4to.** *Pap. 19,5 × 16,1 cm. 16 bl. C. 1700. To forskellige hænder; fra bl. 11 Ásgeir Jónsson. Spor af en oprindelig paginering 337—67.*

„Dravmr Stiornu Odda“.

Benyttelse og beskr.: *Som foregående nr.*

1379. **AM. 555 k, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,8 cm. 16 bl. 17. årh.s slutning.*

„Saga Aꝼ Gunnare | Kielldugnups Fible“.

[Under AM. 555, 4to findes i den gamle katalog endvidere opført 'Saugu þättr af Ulfe Ugga Syne, Stiörnu-Odda, Þördar og Þorſteins Sidu-Hallsſonar Draumar, item af Þorſteine Þorvards-Syne, Sagan af Hænſna-Þöre, Vatnsdæla — allar *(ɔ: alle undtagen den først nævnte)* med hende Áfgeirs', *men disse mangle nu].*

1380. **AM. 556 a, 4to.** *Perg. 25 × 20 cm. (de sidste læg dog indtil 25,5 × 22 cm.). 88 bl. 15. årh. Røde overskrifter og flerfarvede initialer, hvoraf dog på mange steder kun ses svage spor; större, ornamenterede initialer ses bl. 53v, 70r. Skriften hist og her temlig slidt. Bl. 4, 7, 14 have aldrig haft fuld störrelse; af bl. 83 er nedre margen bortskåren. Af bl. 52 (med undtagelse af de 10 første linjer) og bl. 53r (på sidste linje nær) er skriften udraderet, mellem bl. 44—45 mangle 4 blade. Bl. 88v er væsenlig ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—5r. **Sigrgarðs saga frækna.**

Begynder defekt med ordene „þu mıc at ſpyna“.

2) Bl. 5r—52r. **Grettis saga.**

Efter sagaens slutning har på de følgende 2½ sider fulgt digtet Grettisfærsla, *men skriften er forsætlig bortskrabet, og kun de prosaiske indledningsord stå tilbage.*

3) Bl. 53v—70r. **Gísla saga Súrssonar** (hin minni). *Nederst på foregående side (53r) findes dog allerede overskriften* „Hıer heꝼur ſogu Gıſla ſur ſonar“.

4) Bl. 70r—88r. **Harðar saga Grímkelssonar ok Geirs** *eller* **Saga af Herði ok Hólmverjum** („hıeꝛ heꝼuꝛ holm ueꝛıa ſogv“).

Sagaen standser midt på siden, hvis resterende del er ladet ubeskreven.

Herkomst og hist.: *I codex forekomme forskellige påskrifter. Med hænder fra 17. årh. findes i marginen titler og indholdshenvisninger (bl. 5r, 19r, 48r) samt nogle tilskrifter og penneprøver tildels indeholdende personnavne (bl. 17v, 18r, 52—53r); bl. 53r nævnes* „Thoꝛleyꝼuꝛ Magnus son“ *som ejer. Enkelte antegnelser ere ældre; således står bl. 50v i nedre margen* „Þeſſa Bok a egeꝛtt hanneſson“ *osv. (16. årh.). Tværs over bl. 88v er med en hånd fra c. 1500 skrevet fire linjer, der omhandle håndskriftets tilbagelevering fra en låntager til ejeren (en bonde) og [dennes hustru?] Oddný. Denne codex og det følgende nr (556 b, 4to), der oprindelig have hørt sammen, omtales af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 66v—71r. Efter under ét at have angivet indholdet af AM. 556 a—b, 4to tilföjer A. M.* „bokin er i breidu folio, ſtuttu. Eg hefi hana feinged ur 2. ſtòdum. Framanaf uſqve ad Holmveria Sògu incluſivè hefi eg feinged frä þeim er þat hafde feinged fra Þorde Steindorsſyne, enn hitt ſidara annarſtadar ad, og nockur blòd ur þvi, enn þä i òdrum ſtad“. *Derefter følger afskrift af en detailleret forespörgsel til præsten Páll Þórðarson på Eyri i Skutilsfjörður (1707), om hvorvidt Þórður Steindórsson havde ejet denne skindbog i dens helhed og i så fald, når og hvorledes den var bleven delt, og i det hele om håndskriftets og særlig dettes sidste dels skæbne så langt tilbage som muligt; af det tilhørende svar ses, at Þórður Steindórsson har ejet sagahåndskriftet udelt,* „af eignum Sal. Giſla Magnuſſonar“, *men i øvrigt ingen oplysninger kunde give.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II (Gísl.); Ant. Russes II, 297 (Gísl.), 318 (Harð.); Nordiske Oldskrifter VIII (Gísl), XVI (Grt.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (Harð. — med facsim.); Ný Félagsrit XXI (Grettisfærsla); Sturlunga saga, Oxf. 1878 I—LII, CLVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 202.*

1381. **AM. 556 b, 4to.** *Perg. 27,5 × 22,2 cm. 46 bl. 15. årh. Samme hånd som i AM. 556 a, 4to og ensartet udstyring, da begge hskrr opr. have udgjort én codex. Bl. 33 er beskadiget forneden, bl. 20, 22—24, 34 bære spor af at have været anvendte til indbinding.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Mágus saga** *med* þættir („Hıer heꝼ*ur* vpp mag*us* faugu“).

Efter bl. 21 og 23 mangler et blad; sagaen ender defekt med ordene „hıer fä ek alla me*nn* hꝛæd“.

2) Bl. 25—35. **Jarlmanns saga.**

3) Bl. 35r—46. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

Efter bl. 40 og 44 mangler et blad.

Herkomst og hist.: Også her forekomme i marginen med yngre hænder sagatitler; en enkelt anden påskrift findes bl. 17[v]*; bl. 27*[r] *læses i nedre margen* „Magnuſ ionſſon“ *(17. årh). I øvrigt henvises til hvad under AM. 556 a, 4*[to] *er anført.*

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II; Fornsögur Suðrlanda LXII, CIV flg., CVIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.

1382. **AM. 557, 4to.** *Perg. 22 × 17 cm. 48 bl. 15. årh. Af initialer og overskrifter ses intet spor. Mange blade ere af uregelmæssig form og have aldrig haft fuld större1se. Hskr. har desuden lidt adskilligt; det begynder og ender defekt samt har lakuner. Pergamentet er urent og den i og for sig tydelige store skrift hist og her slidt. Bl. 9 er beskadiget forneden, af bl. 44 er et stykke foroven afrevet, flere andre blade have huller og rifter. For flere stykkers vedkommende findes ved disses begyndelse en overskrift anbragt som kolumnetitel.*

Indhold:

1) Bl. 1—3[r]. **Valdimars saga.**

Begynder defekt med ordene „þòkv. *sva* at þeɪr vɪſſv alldrɪ“. *Efter bl. 2 mangler 1 bl.*

2) Bl. 3[r]—10. **Gunnlaugs saga ormstungu.**

Som kolumnetitel står bl. 3[r] „Gun(*n*)laugſ ſaga“; *endvidere er med en hånd fra 17. årh. overskrift tilföjet.*

Sagaen ender defekt med ordene „*med* ðſſ þann greɪda er þv vɪllt“, *Ísl. sögur II, s. 262, hvorefter 2 blade mangle.*

3) Bl. 11—22[v]. **Hallfreðar saga vandræðaskálds.**

Begynder defekt „gny *ok* elldz gangɪ“, *Flatb. I, s. 300. Efter bl. 16 mgl. 2 blade, efter bl. 18 1 bl. I øvre margen bl. 11*[r] *er overskrift tilföjet med en hånd fra 17. årh.*

4) Bl. 22[v]—27[r]. **Hrafns saga Sveinbjarnarsonar.**

Efter bl. 23 mgl. 2 bl., efter bl. 24 6 bl., efter bl. 25 1 bl. I øvre margen bl. 22[v] *er med en yngre hånd overskrift tilföjet.*

5) Bl. 27[r]—35[v]. **Eireks saga rauða.**

Som kolumnetitel står bl. 27[r] „ſaga eirekſ rauda“.

6) 35[v]—38[r]. **Rögnvalds þáttr ok Rauðs.**

Som kolumnetitel står bl. 35[v] „ꝼra raugnvalldɪ *ok* ravd“.

7) Bl. 38r—40. **Damusta saga.**

Ender defekt med ordene „vard þa at leggıa". *Efter bl. 38 mgl. 1 blad. Som kolumnetitel står bl. 38r* „ſaga damuſta".

8) Bl. 41—42. **Hróa þáttr heimska.**

Begynder og ender defekt henholdsvis med ordene „her vm dæma æ myrgín" *og* „betrı menn enn þer ervt".

9) Bl. 43—44r. **Eireks saga víðförla.**

Begynder defekt med ordene „ſtad er hverſ kynſ veſold". *Efter bl. 43 lakune.*

10) Bl. 44r—45r. **Stúfs þáttr skálds Þórðarsonar kattar.**

Som kolumnetitel står bl. 44r „ſaga ſtuꝼſ".

11) Bl. 45r—48r. **Karls þáttr vesæla.**

Som kolumnetitel står „ꝼra katlı hınum veſala".

12) Bl. 48v. **„ſveınka þattur"** *(kolumnetitel).*

Ender defekt med ordene „qvodv ꝼınnaı attv andra".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes indført i AM. 435 a, 4to bl. 85v, og her tilföjes* „Bokina hefi eg f(e)nged af M. Jone Wid. hefr annad hvert heyrt Skalholltz kirkiu til, eda orded þar epter af Mag. Bryniolfs bokum". *Af en indlagt seddel ses, at ét blad af Damusta saga enkeltvis er kommet fra Island.*

Benyttelse og beskr.: *2) Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775 (facs.), Ísl sögur II, 1847; 3) Fornsögur, Leipzig 1860; 4) Biskupa sögur I, Kph. 1858; 5) Grönl. hist. M. I, 348—49, Ant. Amer. s. 82, 168 flg. (facs.), Icel. Reader, Oxf. 1879; 7) J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 176. Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVI; Corpus poet. bor. s. XLI*

1383. **AM. 558 a, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 17 bl. C. 1700.*

„Saga aꝼ Wallna Liot". *Overskriften indsat af Arne Magnusson, af hvem senere er tilföjet* „aliis af Gudmundi Rika oc Svarfdælum".

Benyttelse og beskr.: *Isl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Isl. Fornsögur II, Kph. 1881.*

1384. **AM. 558 b, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 15_{,8}$ *cm. 15 bl. 17. årbs slutning. Hist og her marginal-tilföjelser og rettelser, deriblandt enkelte af Arne Magnusson.*

„Saga Aff Widſkipttum Gud|m*und*ar hin*n*s ryka ok þe*i*rra Svarꝼdæla" — *hvortil Arne Magnusson har föjet* „al. Vallnaliotz Saga".

Øverst bl. 1r ere to linjer forud for sagaens begyndelse udslettede.

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

1385. **AM. 558 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,7 cm. 74 bl. 17. årh. Bl. 69—74 brudstykke af et særligt hskr. Bl. 1 beskadiget i kanten, særlig forneden. Hist og her marginal-varianter og tilföjelser. Flere lakuner.*

Indhold:

1) Bl. 1—68. **Grettis saga.**

Efter bl. 1 og 3 mangler et blad; ender defekt med ordene „kallt nockud | Bakadeſt h*a*nn", *Grettis saga, s. 170. Skal ifølge G. Vigfussons vedtegning i den gamle katalog stamme fra Vatnshyrna, 'cod. opt.'*

2) Bl. 69—74. **Sturlaugs saga starfsama.**

Begynder defekt med ordene „sagde effter eina stund", *ender* „mun dau|din*n* vyf". *Sml. Fornaldar sögur Norðrl. III, 595—624 (626).*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad, der bærer en unöjagtig indholdsfortegnelse gældende dette og det næste nr, er med en hånd fra c. 1800 skrevet* „Da Nommeret af diſse 3de Codices var faldet bort, kunde jeg ikke vide hvor det hørte hen Jhvorvel jeg giörde mig umage for at søge dem op i Catalogus men da de dog maatte nommereres førte jeg dem under № 558 hvor för ſtoed allene Vallna Liôts ſaga".

1386. **AM. 558 d, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 46 bl. 17. århs slutning.*

„Saga aꝼ Fimmboga sem kalladur | var Rame".

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

1387. **AM. 559, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 82 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Enkelte marginalnotitser og rettelser af Arne Magnusson. Bl. 82v ubeskrevet.*

„Vatzdæla ſaga“ — *overskriften tilföjet af Arne Magnusson.*

***Benyttelse og beskr.:** Vatnsdæla saga, Kbh. 1812; Fornsögur, Leipzig 1860.*

1388. **AM. 560 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 26 bl. 18. århs beg. Ornamentering i nedre margen; kolumnetitel.*

Víglundar saga („Hier Biriar Søguna Af | Wyglunde. Væna“).

1389. **AM. 560 b. 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm 19 bl. 18. århs beg. Samme hånd som foreg. nr og tilsvarende udstyring. Bl. 19v ubeskrevet.*

Gunnars saga Keldugnúpsfífls („Hier Biriar Søg|una Aꝼ Gunnare kiell|dugnups ꝼyꝼle“).

***Benyttelse og beskr.:** Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

1390. **AM. 560 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 127 bl. 18. århs beg. Samme hånd og lignende udstyring som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—29r. **Hrafns saga Sveinbjarnarsonar** („Hier Biriast Sag|ann af hraꝼne Sueinbiarnar | Sine, Veſtꝼirdynge“ *osv.*).

2) Bl. 29v—35. **Draumvitranir þrjár** („Nockrar Faeinar Vit|raner“) ɔ: Bergbúa þáttr, Kumlbúa þáttr, Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar.

3) Bl. 36 – 57. **Kjalnesinga saga** („Hier biriar Kialn(e)ſynga saugu“).

Efter bl. 37 mangler et blad.

4) Bl. 58—66r. **„Þættur af løkle Buasine“.**

5) Bl. 66v—85. **Áns saga bogsveigis** („Hier kiemur Sagan*n* | af æn BogSueigir“).

Efter bl. 77 mangler et blad.

6) Bl. 86—95r. **Rauðólfs þáttr.**

Begynder defekt „ꝼær til nochud“.

Kolumnetitel ‘Sagann aꝼ Raudulꝼe og sonum hans’.

7) Bl. 95ᵛ—127. **„Sagan*n* af Häuarde Hin|um*m* hallta ïſꝼirdynge, og sine han*n*s | Ölæfe Biarnil“.**

Mellem bl. 119—20 er en större lakune, fra „ſpurde huor þad være“ *til* „ad sænginne“, *Nord. Oldskr. XXVIII s. 32—43.*

Herkomst og hist.: *Bl. 95ʳ læses ved slutningen af Rauðólfs þáttr* „Skriꝼad aa Geirraudar | Eyre Anno 1707“.

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. II, 729; 2) Nordiske Oldskr. XXVII; 3—4) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 5) Fornaldar sögur Norðrl. II; 7) Nord. Oldskr. XXVIII (cit. som 550 c).*

1391. **AM. 560 d, 4to.** *Pap.* $21_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 122 bl. 18. årh. beg. Samme hånd som foreg. nr og lignende udstyring. Bl. 18ᵛ ubeskrevet. På bl. 122ᵛ en marginalrettelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—18ʳ. **Sörla saga sterka** („Hier Kiemur Sagan*n* Af Sørla | hinum*m* Sterka“). *Lakune efter bl. 8 og 14.*

2) Bl. 19—122. **Egils saga Skallagrímssonar.**

Kolumnetitel ‘Sagann aꝼ Kuölldvlꝼe, Skallagryme og Eigle Skallagrymſsine’.

Begynder defekt „Haꝼde Sig*ur* En*n* þ*ar* ꝼiell þore*r* hókulängur“, *ender* „kall aꝼ gamall ä köngsreinum“. *Endvidere forekomme lakuner efter bl. 34 og 46.*

Af de tre större digte anføres kun 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse omfattende AM 560 a—d, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Sörla s. st); Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1392. **AM. 561, 4to.** (*tidligere en tid i tre hæfter, betegnede* A—C). *Perg.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 41 bl. C. 1400. Røde overskrifter og initialer. Håndskriftet er fragmentarisk og den bevarede del for adskillige siders vedkommende beskadiget, ved at den oprindelige skrift er udskrabet og pergamentet tildels pȧny beskrevet i 17. årh. — en mishandling, for hvilken særlig læggenes ydersider have været genstand. Bl. 15 beskadiget ved beskæring af indre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ᵛ. **Vémundar saga ok Viga-Skútu** *eller* Reykdæla saga.

Begynder defekt „(bæ)nvm. ſveinnnn ſkal gneggıa þar“, *Ísl. Forns. II, s. 62. Efter bl. 15 mangler et blad, bl. 9ᵛ og 16ʳ er skriften endvidere fuldstændig udskrabet.*

Bl. 9ʳ *bærer nu (med uøvet hånd fra 17. årh.)* begyndelsen af en komisk ríma; *denne findes i* Arne Magnussons afskrift *på to tilhørende papirsblade, hvis resterende del optages af* en afskrift af bl. 8ᵛ *fra 1ste halvdel af dette årh. (Þorsteinn Helgasons hånd?). Også øvre halvdel af* bl. 16ʳ *er beskrevet med* ríma-vers *(samme eller lignende hånd som bl. 9ʳ).*

2) Bl. 16ᵛ—32ʳ. **Gull-Þóris saga** („h*er* heꝼzt ſaga g|ull þoꝛıſſ“). *På bl. 23ᵛ, 24ʳ, 31ᵛ, 32ʳ er skriften udskrabet, fuldstændigst bl. 31ᵛ, mindre grundig derimod bl. 32ʳ, hvor den oprindelige tekst endnu for störste delen lader sig læse.*

Bl. 23ᵛ—24ʳ *(beskrevne med för omtalte plumpe hånd fra 17. årh.) bære* 5te ríma af Úlfhams rímur.

3) Bl. 32ᵛ—41. **„lıoſuetnınga ſaga“.**

Ender defekt „kom a modꝛuvollv *ok* geck tıll“, *Ísl. Forns. I, s. 198. Efter bl. 34, 37 mangle blade i håndskriftet; på bl. 37ᵛ er den oprindelige skrift udskrabet, hvorefter, med den sædvanlige hånd fra 17. årh., er indsat* en udfyldning til forbindelse af teksten bl. 37ʳ og 38ʳ.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 71ᵛ anføres om dette hskr.* „Elen Þorlaksdotter ſagde mier 1702. af *(sic)* fader ſinn h*erra* Þorlakr hefde til forna ätt þeſſa bok“. *Hist og her ses i marginen Arne Magnussons hånd, der har tilföjet overskrifter og lign. Foruden nogle ubetydelige eller ulæselige påskrifter (mest fra 17. årh.) findes i nedre margen bl. 5ᵛ og 16ᵛ notitser fra c. 1500, af hvilke den ene indeholder navnet* gudrun, *den anden* gıſle gudmunſson; *bl. 2ʳ øvre margen står ejernavnet* Olaꝼr Olaꝼs ſon *(17. årh.). For med större sikkerhed på de udskrabede sider at kunne forsøge et kemisk reagens (der dog viste sig uvirksomt), har man i sin tid ladet tage en* facsimilerende afskrift *af de pågældende blades modstående side — denne er vedlagt.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 5 (Ljósv.), 8 (Vém.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Ljósv.), II (Reykdæla ɔ: Vém.); Gull Þóris saga, Leipzig 1858; Ant. Russes II, 271 (Ljósv.); Ný Félagsrit XXI, 118—22 (GullÞ., Reykd. — uden angivelse af hskrs nr); Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVII; Arkiv f. n. fil. 179—91 (GullÞ); J Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 155.*

1393. **AM. 562 a, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 17$ *cm. 13 bl. 17. årh. To forskellige hænder. Rettelser og varianter tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 13ᵛ er begyndelsen af et stykke udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **þorsteins þáttr stangarhöggs.** *Skr. af Ketill Jörundsson. Overskrift* „þättur ür Vopn-ꝼirdinga Sǫgu, | aꝼ þorſteine (*hertil af A. M. föjet* „Stangarhögg") þörarins ſine, i Sun*n*udal".

2) Bl. 6—8. **þorsteins þáttr stangarhöggs.**

Begynder defekt „vid fä þike mier", *dog ere de første 12 linjer overstregede. Vistnok begyndelsen til dette stykke er det, som er udslettet bl. 13ᵛ.*

3) Bl. 9—13ʳ. **„Saga Aff þorſteine Hvyta".**

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V.*

1394. **AM. 562 b, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,7}$ *cm. 10 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. På bl. 1ʳ er skriften udstreget og siden derefter overklæbet med hvidt papir.*

„Saga aꝼ þorſteine Uxa ꝼöt".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1395. **AM. 562 c, 4to.** *Pap.* $19 \times 15_{,6}$ *cm. 11 bl. 17. årh.*

„Sagan aꝼ þorſteine vxaꝼöt Iſlending".

Efterfulgt af „Aratal oc Alldur þorſteins uxa fotz epter Sogu h*a*ns | reyknad og Annalum", *underskrevet* „B. J. S", *og* „Viſa um þorſt*ein* uxafot", *denne sidste skreven med Arne Magnussons hånd.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „þetta in*n*lagt true eg mig feinged hafa hia þormodi Torfaſyne, og var þä (niſi me memoria valde fallit) aptani ein hveriu kvere eda midt in*n*ani. þad hefr lated rita h*erra* þorlakr, þvi þ*ad* er eins hans ſkrifara hönd".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1396. **AM. 562 d, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,5}$ cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de indre kolumner beskrevne.*

„Fra þorſteine forvi|tna".

Herkomst og hist.: *I marginen er af Arne Magnusson noteret* „Ex Codice Flateyenſi Column. 838".

1397. **AM. 562 e, 4to.** *Pap. $21_{,1}$ × $16_{,3}$ cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„Sôgu þattr aꝼ þorſteine | forvitna".

Herkomst og hist.: *Ifølge en tilhørende seddel er denne 'þáttr'* „ritadur epter hendi Sr Jons i Villingahollte, og stod hann i bök i folio, er eg feck af Syſlumanninum Jone Þorlaks ſyne". *Originalen, med hvilken afskriften er nöjagtig jævnført, er gået til grunde. Endvidere omtales et andet, tilintetgjort ekspl. af denne fortælling.*

1398. **AM. 562 f, 4to.** *Pap. $21_{,2}$ × $16_{,3}$ cm. 4 bl. To forskellige hænder, henholdsvis fra c. 1700 (Arne Magnusson) og 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„Æꝼintyr aꝼ þorſteine | Auſtꝼirdſkum".**

2) Bl. 4. **„Sögu þättur þorsteinz ꝼorvitna".** *Varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: ***En til 1) hørende seddel stemmer i indhold ganske med den ved forrige nr omtalte.***

1399. **AM. 562 g, 4to.** *Pap. $20_{,5}$ × $16_{,2}$ cm. 3 bl. C. 1700. Består af to indbyrdes uafhængige bestanddele.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(hånd fra 17. århs sidste halvdel).* **„Saga aꝼ þörſteine | ꝼröda".** *Slutningslinjerne ere tilföjede af Arne Magnusson.*

2) Bl. 2—3 *(skrevet for Arne Magnusson).* **„Æfintyr af þorſteine Forvitna".** *Varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: ***Om bl. 1 bemærker Arne Magnusson på en tilhørende seddel*** „Feinged 1720. epter Sal. Aſſeſſor Þormod Torfaſon. Var i Volumine № 15".

1400. **AM. 562 h, 4to.** *Pap.* *$21_{,3}$ × $16_{,3}$ cm.* *3 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Torfason.*

„**Saga af þorſteine Froda | (al: Auſtfirdska).**"

I marginen er en henvisning med Arne Magnussons hånd til Noregs konunga sögur.

1401. **AM. 562 i, 4to.** *Pap.* *$21_{,2}$ × $16_{,4}$ cm.* *5 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.*

„**Aꝼ | þorſteine Auſtꝼirding**".

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM^sk seddel stemmer i indhold med de under AM. 562 e og f, 4to anførte.*

1402. **AM. 562 k, 4to.** *Pap.* *$21_{,2}$ × $16_{,2}$ cm.* *4 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Torfason.*

„**Af þorſteine nockrum Auſtfirdsku*m***".

Herkomst og hist.: *I marginen bl. 1^r har Arne Magnusson skrevet* „Epter hende Sr Ketils Jórundzſonar".

1403. **AM. 563 a, 4to.** *Pap.* *$20_{,7}$ × $16_{,7}$ cm.* *10 bl.* *17. århs sidste halvdel.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^v. „**Soguþattuꝛ aꝼ þoꝛleyꝼe** Spaka eꝛ ødꝛu | naꝼne kallaſt **Jaꝛla skälld**".

2) Bl. 4^v—10. „**Søguþätt*ur* aꝼ Sneglu Halla**".

Benyttelse og beskr.: *FMS III; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XX.*

1404. **AM. 563 b, 4to.** *Pap.* *$21_{,4}$ × $16_{,9}$ cm.* *35 bl.* *17. århs sidste halvdel. Flere forskellige hænder. Ubeskrevne ere bl. 18^r, 23^v—24, 35^v, endv. bl. 25^r, hvor den oprindelige skrift er overklæbet; bl. 23 er et for Arne Magnusson tilsat blad. Bl. 1—13 forekommer en ældre paginering 37—62. I marginen bl. 1—10 findes ornamentale tegninger, deriblandt personer i datidens dragt.*

Indhold:

Af bl. 1[r] *står nedre halvdel blank, øvre halvdel, der har været overklæbet, bærer slutningen af et stykke* om biskop Gizur Einarssons i Skálholt og de islandske præsters forhold til reformationen.

1) Bl. 1[v]—10[v]. **„Sagann af Eyreke Rauda“.**

Helt igennem rettet for Arne Magnusson.

2) Bl. 10[v]—23[r]. **„Þättur af BroddHelga“.**

3) Bl. 25[v]—35[r]. **„SAGANN AF ÞORSTEJNE i Úxaföt“.**

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler bemærker A. M.* „Sr Gudmund*ur* ſkeytir ei um þeſſa bok aptur“ *og (angående stykke 1)* „Þeſſe Eiriks Saga er confererud vid Exemplar i 4to med hendi Sr Vigfuſs Gudbrandzſonar“.

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist M. I, 349. Ant. Amer. s. 82; 2) Nordiske Oldskr. V; 3) FMS III.*

1405. **AM. 563 c, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 11 bl. C. 1700.*
„Stiórnu Odda Draumur“.

[Som 1ste stykke i dette nr nævner den gamle katalog „Ættartala Frä Eggert Eggertsſyne Lögmanne i Vikenne i Norege“, *men dette mangler nu.]*

1406. **AM. 564 a, 4to** (*bl. 1—2, 5—7 overførte fra* Addit. 20, fol.). **Vatnshyrna** *(de bevarede fragmenter). Perg. 28 × 23,4 cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1400. Alle bladene ere mere eller mindre beskadigede og bære tildels spor af at have været anvendte til indbinding. Af bl. 2 er kun en smal strimmel nærmest ryggen tilbage, bl. 4—6 have lidt ved beskæring henholdsvis langs ydre, indre og nedre, og indre margen, særlig bl. 5 er herved formindsket, så at det kun har omtrent halv störrelse; af bl. 7 er øvre del af indre kolonne hensmulrende. Af kolorerede initialer og overskrifter ses intet spor.*

Indhold:

1) Bl. 1—2[r]. **Bárðar saga Snæfellsáss.**

Bl. 1 *beg.* „nef heidar kollu“, *ender* „lítt ertu ſtadr kumpan minn“, *Nord. Oldskr. XXVII, s. 10—16.*

Bl. 2r *beg.* „[G]eftɩ let ꝼara tɩl“, *ender* „ok geꝼa. mer“, *ib. 41—43.*

2) Bl. 2v—4r. **Þórðar saga hreðu.**

Bl. 2v *beg.* „hotɩ ſon þoꝛu hòꝛda kara“, *ender* „ok var hann þa kalladɩ. Þordɩ“, *ib. 93—95.*

Bl. 3—4r *beg.* „ga. ſınvm þat annad“ *og går til sagaens slutning, Nord. Oldskr. VI, bl. 59—66.*

3) Bl. 4r—v. **Draumvitranir þrjár.**

Bergbúaþáttr, Kumlbúaþáttr, Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar — *denne sidste til ordene* „lattu dꝛepa. hann ſòg(du)“, *Nord. Oldskr. XXVII, s. 130.*

4) Bl. 5—7r. **Víga-Glúms saga.**

Bl. 5 *beg.* „ueꝛda eꝼ dꝛepín eꝛ“, *ender* „ꝼoꝛſt ꝼyꝛ[er] . . þottí m“, *Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. 94—99.*

Bl. 6 *beg.* „ouíneꝛ koma at mer“, *ender* „hoꝛꝼín ok heꝼer eıgı ꝼun“, *ib. 99—105.*

Bl. 7r *beg.* „þat var eıtt ſv[m] . . .“, *og går til sagaens slutning, ib. 105—106.*

5) Bl. 7r—v. **„Hardar ſága grımk|elſ ſonar“** — *denne overskrift er tilföjet af en samtidig hånd.*

Fra sagaens begyndelse til „Lıtlu sıdar com toꝛꝼı a sıgnyıar ſtadı ok ſpurdı hvı helga“, *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. 476—80.*

Herkomst og hist.: *Flertallet af disse blade — og muligvis alle — har Arne Magnusson modtaget fra Ormur Daðason. At bl. 1—2 og 5 ere komne fra denne (år 1716), angives udtrykkelig ved påskrifter af A. M. bl. 1r og 5v; en tilhørende seddel angiver samme oprindelse (år 1721) for bl. 3—4s vedkommende. Disse blade ere de eneste kendte rester af den del af den store skindbog Vatnshyrna, som i det 17. årh. blev tilbage på Island; den anden, större del, der indlemmedes i Resens samling og med denne overdroges universitetsbiblioteket, gik fuldstændig til grunde ved Københavns brand 1728.*

Benyttelse og beskr. *(hovedsagelig citeret som Addit. 20, fol.): 1) Grönl. hist. M. III, 517, Nordiske Oldskr. XXVII; 2) Nord. Oldskr. VI, XXVII; 3) Nord. Oldskr. XXVII; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; 5) Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (facsim). Om Vatnshyrna se endv. Fornsögur, Leipzig 1860, s. XIV—VI, Tímarit VIII. Rkv, 1887, s. 93—95.*

1407. **AM. 564 b, 4to.** *Pap.* $20{,}_7 \times 16{,}_5$ *cm. 18 bl. Tospaltet (med undt. af bl. 1r). 17. århs slutning. Skr. af præsten Jón Torfason. Stærkt ornamenterede initialer.*

„Sagan*n* Aff þörde Hr|edu".

Efter sagaens slutning bl. 18ʳ er bladets nedre halvdel bortskåren og bl. 18ᵛ overklæbet.

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet* „Þordar Saga Hredu mutatis initiis Capitum"; *dertil er for A. M. föjet* „ur bökum ſem eg feck af Sra Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VI.*

1408. **AM. 564 c, 4to.** *Pap. 20,7 × 16 cm. 3 bl. 17. årh s slutning. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 3ᵛ ubeskrevet.*

Draumvitranir.

Bergbúaþáttr *(slutningen, fra* „onyt míkit", *og denne overstreget),* Kumlbúaþáttr *og* Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar.

Herkomst og hist.: *Ifølge den gamle katalog må det antages, at disse stykker ere afskrevne efter det pågældende membranblad af Vatnshyrna i AM. 564 a, 4to. — Synes efter sin ydre beskaffenhed at have hørt sammen (eller være samtidig) med AM. 555 h, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XV—XVI.*

1409. **AM. 564 d, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,7 cm. 16 bl. C. 1700. Bl. 1ʳ udstreget og overklæbet.*

„Sagan*n* af þörde Hrædu".

1410. **AM. 565 a, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,7 cm. 26 bl. 17. årh s slutning. Præsten Ólafur Gíslasons hånd.*

„Saga aꝼ þorgeiri Hävarſsyni oc þormödi Berſsaſyni".

Efter sagaens slutning bl. 26ʳ er bladets nedre halvdel bortskåren og bl. 26ᵛ overklæbet.

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad, der gælder så vel dette som det følgende nr, har A. M. noteret* „Ur boku*m* ſem eg feck af Sr Olafi Giſlaſyni ä Hofi i Vopnafirdi".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260.*

1411. **AM. 565 b, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,6 cm. 21 bl. 17. århs slutning. Præsten Ólafur Gíslasons hånd. Bl. 21 tilsat for Arne Magnusson, bl. 21v ubeskrevet.*

Víga-Glúms saga („Hier Byriar Glums fögu").

Foran sagaens begyndelse er den øverste del af bl. 1r overklæbet, ligesom selve overskriften (med samtidig hånd) udgöres af en indklæbet bladstrimmel.

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

1412. **AM. 566 a, 4to.** *Pap. 21,4 × 16,3 cm. 32 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 32v ubeskrevet. Ved påskrifter med yngre hånd i nedre margen ere på tre steder (bl. 10v, 14v, 18v) lakuner i originalen angivne.*

Fóstbræðra saga.

Beg. defekt med ordene „Nu fkal fegia fra þormoði".

Herkomst og hist.: *Af to AMske notitser, på forsatsbladet og i marginen bl. 1r, fremgår, at dette brudstykke er en afskrift* „Ex Membrana in 4to Bibliothecæ Regiæ".

Benyttelse og beskr.: *Fóstbræðra saga, Kph. 1822; Grönl. hist. M. II, 259—60.*

1413. **AM. 566 b, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,6 cm. 52 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—8) Arne Magnusson. Marginal-varianter med yngre hånd.*

„Saga þormod*ar* | oc þorgeirs".

Ender defekt „helldr ftoz allt".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex membrana meâ in folio *(ɔ: AM. 132, fol).* vantar nærri halfa aptan vid".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 256; Fóstbræðra saga, Kph. 1822 og Kbh. 1852 (Nord. Oldskr. XV).*

1414. **AM. 566 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 64 bl. (fol. 1—63 + 43bis). Skr. 1705. Gísli Guðmundssons hånd (fra Rauðilækur). Helt igennem rettet med en anden, men samtidig hånd.*

Fóstbræðra saga („Hier Byriaft Sagann aꝼ þorgeire | Havarfsyne og þormöde kolbrünafkällde").

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel angiver Arne Magnusson, at denne saga* „er ritud .1705. epter bok i folio frä Syflumanninum Olafi Einarsfyne". *I marginen bl.* 23^v *har A. M. noteret, at et stykke bl.* 23^v*—*29^r *er (antageligvis i originalen)* „med spånnyrri vidvænings hende".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260—61; Fóstbræðra saga, Kph. 1822.*

1415. **AM. 567, 4to.** I—XXVI. *Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter af* 'Fabulosæ Islandorum Historiæ' *(ifg. den gl. katalog).*

I. *17,5 × 13,3 cm. 4 bl. 15. årh. Svage spor til farvede initialer og overskrifter. Skriften tildels stærkt slidt, vistnok ved bladenes anvendelse til indbinding.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. **Adonius saga.**

Bl. 1 *beg.* „[L]odvik konungr heꝼer fkıpat finv lıde", *ender* „hordu ꝼætur ȷ lopt upp".

Bl. 2 *beg.* „(h)eꝼdı eckı athaꝼft", *ender* „þessı tıdende þeꝛ".

Bl. 3—4^r *indeholde sagaens slutning fra* „fkíott daudanf embętí".

2) Bl. 4^{r-v}. **Blavus saga ok Viktors** („hıer heꝼ[ft] faga þeꝛa blavuf ok [v]ıktors") — *sagaens begyndelse til* „hvat hanf naꝼ[n] | ueꝛı ꝼram".

På to tilhørende sedler kalder A. M. 1 Adonias saga.

II. *24,2 × 17,4 cm. 6 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og initialer. Bl. 2, 3 og 6 ere beskadigede ved beskæring; også de andre blade (mindst bl. 5) have lidt, ved hensmulren af pergamentet og lign.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Bevers saga.** *Fornsögur Suðrl. s.* 257^{28}*—*60^{26}.

2) Bl. 2—3. **Remundar saga.**

Bl. 2 *beg.* „. . . gum v[ar] eın[n] gler hımın[n]", *ender* „þetta gull gaꝼ mer eıgı ꝼlagd kona helldr . . .".

Bl. 3 *beg.* „krankı kerru madr", *ender* „eꝼ þer megıt hann yꝼır".

3) Bl. 4—5. **Elis saga.**

To brudstykker svarende til udg. s. 64^{11}—71^{4} *og s.* 130^{2}—133^{16}.

4) Bl. 6. **Bærings saga.**

Fornsögur Suðrl. s. 86^{28}—89^{25}.

Bl. 1ʳ har A. M. i nedre margen antegnet „fra Sʳ Snorra Jonsſyni 1721“. *Bl. 5ʳ, øvre margen, findes en tilskrift (c. 1600) til hæderlig dandekvinde* Vilborg þorsteinsdóttir.

III. *20,5 × 14,3 cm. 2 bl. 15. årh*s *beg.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Drauma-Jóns saga.**

Beg. „[ſem] þu ert vanr“, *ender* „Nv lıda ſua dag“.

2) Bl. 2. **Af dauða ok kóngssyni.**

Ísl. Æventýri s. 205—8.

IV. *24 × 17,6 cm. 3 bl. Tospaltet. 15. årh. Bladene ere beskadigede ved slid, af bl. 1 er øvre del samt næsten hele ydre kolonne bortskåren.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Gríms saga loðinkinna.**

Beg. „. . . | ꝼell h*on* [daud nıdr]“, *ender* „tırarlauſa XII“, *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 148—55.*

2) Bl. 2—3. **Orvar-Odds saga.**

Bl. 2 *beg.* „tıdendı haꝼa þeır bædı aꝼlad“, *ender* „ꝼyrer landınu *ok* drepa“, *ib. 195—203.*

Bl. 3 *beg.* „. . . . . þıg gera þad ſe*m* uel er uıl ek *ok*“, *ib. 238, bl. 3ᵛ tildels ulæseligt.*

V. *17,7 × 12 cm. 8 bl. 15. århs slutning. Bl. 3—8 ere beskadigede ved hensmulren langs ryggen, særlig oventil. Hist og her yngre marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—6ʳ. **Norna-Gests þáttr.**

Slutningen fra „Sidan drap sigurdr þaa ꝼóꝼní *ok* ʀegın“, *Fornaldar sögur Norðrl. I, s. 329.*

2) Bl. 6ʳ—8. **Orms þáttr Stórólfssonar** — *vistnok med særlig hånd.*

Til „og vender vm heyıṅv“, *FMS III, s. 209.*

I øvre margen bl. 6v er med en samtidig hånd skrevet „ſancta ꝑenena“.

VI *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Adonius saga.

α. 21 × 16 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til røde initialer og overskrifter. Ydersiderne af de to sammenhængende blade stærkt slidte.

Bl. 1v *beg.* „eina vel ſtora hall“, bl. 2r *ender* „geyſılega at vollaff (?) *ok* ſem þeır mætazt“. *Mellem disse mgl. adskillige blade.*

β. $22_{,4}$ × $18_{,5}$ cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Beskåret langs indre og nedre margen.

Beg. „. . . | helldu hann tıl ʀıkıs.“, *ender* „at hon haꝼı nauckurn tıma unnt“.

På et til β hørende omslag har A. M. antegnet „Eg feck þad 1721. fra Sr Snorra Jonsſyne“.

VII. *$18_{,8}$ × $14_{,3}$ cm. 2 bl. C. 1400.*

Bevers saga.

Fornsögur Suðrl. s. 213^{59}—216^{44}.

På en tilhørende seddel har A. M. antegnet „feinged 1726. i Febr. hia Monſr Odde Sigurdzſyne“.

VIII. *$18_{,7}$ × $13_{,5}$ cm. 1 bl. C. 1500. Slidt og beskadiget, navnlig ved nedre yderhjörne.*

Blavus saga ok Viktors.

Beg. „glvtrı kongs ſonar med uondrı vmſtıllıng“, *ender* „ſkılſt þessı lyduꝛ“.

IX. *$19_{,5}$ × $13_{,2}$ cm. 3 bl. 16. århs beg. Stærkt beskadigede; af bl. 3 er ydre halvdel bortskåren.*

Clarus saga.

Udg. s. 3^{1}—4^{60}, 8^{32}—10^{23}, 13^{57}—15^{42}.

X. *$20_{,5}$ × $14_{,2}$ cm. 1 bl. 15. årh. Indre margen bortskåren.*

Elis saga.

Se udg. s. XV.

XI *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Göngu-Hrólfs saga.

α. 17,9 × 13,8 cm. 2 bl. 14. årh. sidste halvdel. Af bl. 2 er mere end ydre halvdel bortskåren, bl. 1 har nogle mindre beskadigelser.

Beg. „ſon hoɢr gellı", *ender* „þeſſır me*nn* ꝼoꝛo ı lıd me*d* hr*olf*ı *ok*", *udg. s. 331—40.*

β. 17,8 × 14,9 cm. 2 bl. 15. årh. Ydersiderne stærkt slidte og tildels ulæselige.

Bl. 1 *går fra sagaens begyndelse* (*med tilhørende* indledning) *til* „hu*n* v*ar* ȷaꝼna*n* m*ed*", *udg. s. 240; bl. 2ʳ beg.* „ydꝛ gıo*ra*. Wıl eg kv*n*gıo*ra* ydu*r*", *ib. 257.*

På en tilhørende seddel meddeler A. M., at han har fået β „Fra Sʳ Snorra Jonsſyne 1721."

XII. *21 × 12,2 cm. 2 bl. C. 1500. Beskadiget ved bortskæring af bladenes ydre del.*

Hákonar þáttr Hárekssonar.

Beg. „ko*n*gí oll æ eın*n* haatt", *ender* „allt at eı*n*u hauggu*r* ha*nn* hvo*r*ſv", *FMS XI, 429—34.*

XIII. *17,7 × 13,2 cm. 4 bl. 15. årh.*

Hektors saga.

Bl. 1 *beg.* „*svo* modu*r* at ha*nn* hıxtı", *ender* „ha*nn* ſkı|lur".

Bl. 2 *beg.* „tı*l* tekızt", *ender* „ȷ eı*n*u haugg*ı* ſla þ*ı*c".

Bl. 3 *beg.* „bad*er* ſama*n*", *ender* „ſkoꝛtı þaꝛ e*ıg*ı ꝼagꝛa*nn*".

Bl. 4 *beg.* „v*er*t u*m* mına*r* ı þrotteꝛ", *ender* „*en* ꝼ*ı*rı þ*ı*ı lıdı attı at rada . . .".

XIV *α—γ. Brudstykker af tre håndskrifter.*

Saga Gautreks konungs ok saga af Hrólfi konungi Gautrekssyni.

α. 24,3 × 16,8 cm. 1 bl. C. 1400. Foroven og -neden nogle mindre beskadigelser.

Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 104—8.

β. 18,7 × 15,3 cm. 1 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og initialer. Bagsiden tildels ulæselig ved slid, bladet

endvidere beskadiget ved huller, beskæring forneden og bortskæring af småstykker foroven.

Ib. 175—79 (ff.).

γ. 20 × 14 cm. 5 bl. C. 1400. Forskellig farvede initialer. Bl. 2—5 ere beskadigede ved slid, beskæring og indsnit; bl. 3 er skåret i to dele ovenfra og nedefter og navnlig ydre del beskåren foroven, af bl. 5 er noget bortskåret langs ydre margen. Bl. 2—3 ere overførte fra AM. 667, 4to.

Sml. ib. 8—14, 127—30, 135 ff., 150—56, 173—76.

Ifg. Fornaldar sögur Norðrl. III, s. VII skal A. M. på en nu forsvunden seddel have benævnt α þáttr af Gjafa-Ref ok Dalafíflum.

XV. *22 × $14_{,7}$ cm. 1 bl. 15. årh s 1ste halvdel. Bl. 1^v^ stærkt slidt. En mindre beskadigelse øverst til höjre.*

Kirjalax saga.

Beg. „faungua. Nu ko*m*a þeır ı hollına“, *ender næsten ulæselig.*

XVI. *21 × $6_{,4}$ cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh s slutning. Spor til farvede initialer og røde overskrifter. Brudstykke af bladets ydre kolonne, beskåren foroven og på bægge sider.*

Bl. 1^r^. **Gibbons saga** — *sagaens slutning fra* „(sk)ıllde*r* en brynıoꝛ slıtna“.

Bl. 1^v^. **Konráðs saga** — *fra sagaens begyndelse til* „[h]yggındı va*r* e*da* brıgduıfe e*da* tıl m“.

XVII *α—γ. Brudstykker af tre forskellige håndskrifter.*

Mágus saga.

α. 18 × $12_{,8}$ cm. 4 bl. 15. årh. Sorte initialer. Bl. 3 beskåret langs ydre margen. Af bl. 4 et lille stykke bortrevet øverst til höjre. Mindre beskadigelser ved slid og lign.

Bl. 1—2 *beg.* „*ok* kona all væn“, *ender* „*ok* fuaꝛ*ar* onguo Eınar“, *Forns. Suðrl. s.* 5^{50}—8^{35}.

Bl. 3—4 *beg.* „ꝼram ꝼ*ara* eꝼ h*ann* ꝼeıngí“, *ender* „huoꝛt h*ann* ſkylldı ſta[*n*]da|zt“, *ib.* 29^{12}—32^{31}.

β. $20_{,2}$ × $17_{,4}$ cm. 3 bl. 15. årh. Af bl. 1—2 er nedre del, af bl. 3 øvre halvdel bortskåren; af bl. 1 er kun den ryggen nærmeste tredjedel tilbage.

Bl. 1—2 *beg.* „vndan v*id* ſına ſveit“, *ender* „[en ꝼ*ırı* þ*ví* at]“, *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858, s. 100—107.*

Bl. 3 *beg.* „. . . h*ann* bad nv balldvına ꝼ*rægı*a“, *ender* „þessır m*enn*“, *ib. 168—69.*

γ. 23,5 × 16,2 cm. 1 bl. 15. årh.

Beg. „t*ıl* þess haſætıſ“, *ender* „lett*er* eı ꝼyꝛ e*n* h*ann* ke*m*r“, *ib. 8—11.*

γ har A.M. ifg. en tilhørende seddel fået „fra Mr Ormi Dadaſyne 1721“.

XVIII. *18,4 × 13,6 cm. 2 bl. 16. årh.*

Nitida saga hinnar frægu.

Bl. 1 *beg.* „[F]Ebꝛuaꝛıus hıet k*ongur*“, *ender* „ꝼ*ırı* neinu*m* k*on*gí nü“.

Bl. 2 *beg.* „Ept*er* ſuo talad“, *ender* „ad hu*n* kıoꝛe h*ann* ey“.

På en tilhørende seddel bemærker A. M. „Komid frä Sr Snorra Jonsſyne 1721.“

XIX *α—γ. Brudstykker af tre forskellige håndskrifter.*

Remundar saga.

α. C. 16,5 × 14,7 cm. 2 bl. 15. århs sidste halvdel. Stærkt hensmulrende blade, af hvilke kun nedre del er bevaret.

Bl. 1 *beg.* „.|.|.|.|.| dꝛecka nv glad*er* o*k* kat*er*“, *ender* „ſıd*an* Re*mund* keısara *son*“.

Bl. 2 *beg.* „.|.|.| þeıra hefta*r* ſkoꝛtí þa eıg*ı*“, *ender* „sæꝛd*er* all*er* nalega t*ıl* olíꝼıſ *ok*“.

β. 20,5 × 15 cm. 4 bl. 16. årh. Spor til røde initialer og overskrifter. Til dels ulæselige på grund af slid. Af bl. 4 er ydre del bortskåren.

Bl. 1v *beg.* „ad ꝛeyk*ur* hia þ*vi* ſem“, *ender* „en þv gior*er* ept*er* he*nne* li“.

Bl. 2 *beg.* „ꝼa m*er* bæd*i* gull *og* ſilꝼ*ur*“, *ender* „en*n* vel mu*n* en veꝛda“.

Bl. 3r *beg.* „*ok* ept*er* litin ti*ma* lidin“, *ender* „I gegnu*m* e*n* ko*n*gsſon va*r*d . . . ſon“.

Bl. 4v *beg.* „. . ſtin*num* ſkygdu*m* ſuerdu*m*“, *ender* „[he]yꝛ*er* gud ſkiott voꝛa bæn þ*v*iat . . . .“.

Om bl. 1—2 meddeler A. M. på en indlagt seddel „Þetta blad var utanum bok er ätt hafde Magnus Magnuſſon ä Eyre i Seidisfirde“.

γ 20,5 × 15 cm. 2 bl. 14. årh's slutning. Vistnok samme hånd som AM. 567 XVI, 4to. Gennem bægge blade ere borede tre under hinanden anbragte huller. Spor til farvede initialer. Indersiderne slidte.

Bl. 1r *beg.* „. . . lykr *svo* þesse fteꝑno“.

Bl. 2v *ender* „kalla aller m*ed* eine rauddo“.

XX *α—β Brudstykker af to håndskrifter.*

Sigurðar saga þögla.

α. 16,5 × 11,5 cm. 1 bl. 15. årh.

Beg. „fnem*ma* heim*an* ꝑ*ra* kirnv afkinv*m*“, *ender* „Sıdan læt*ur* hv*n* klæda“.

β. 24,5 × 16,8 cm. 1 bl. 16. årh's beg. Beskåret langs indre margen. På forsiden er skriften næsten ulæselig.

Bl. 1v *beg.* „fynir faxa [ko*ngs*]“, *ender* „oc lit*ur* ʀeidugliga t*il* vilh*ialms* og | . . .“

XXI. *16 × 11,9 cm. 6 bl. C. 1600. Skrevet på perg., der tidligere har været benyttet i et latinsk ritualhskr., og hvor spor af den oprindelige skrift endnu ses. Uøvet og gnidret kursiv, bl. 6 tildels ulæseligt, af bl. 4 er ydre halvdel bortskåren. Forskellige mindre beskadigelser.*

Sturlaugs saga starfsama.

Beg. „þe*ir* ꝑoftbꝛædur i hollina“, *bl. 5 ender* „þv*iat* kenna mvn“.

XXII. *16,4 × 11,9 cm. 3 bl. 15. årh's sidste halvdel. Af bl. 1 og 3 er nedre hjörne til höjre bortskåret, bl. 2 har mistet indre halvdel og er endvidere beskåret foroven og nederst til höjre.*

Tristrams saga hin meiri.

Bl. 1 og 3 ere aftrykte i Ann. for nord. Oldk. 1851, s. 82—89 og i „Saga af Tristram ok Ísönd“, Kbh. 1878, s. 201—13; bl. 2, der er overført fra AM. 667, 4to, svarer til denne udgaves s. 28^2—31_6.

XXIII *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Vilhjálms saga sjóðs.

α. $25_{,5} \times 13_{,1}$ *cm. 1 bl. 15. århs 1ste halvdel. Beskåret på bægge sider.*

Beg. „kvıkvenda feıger menon“, *ender* „mılle margra hundra[d]a mıcılla“.

β. $18_{,3} \times 15_{,7}$ *cm. 2 bl. 16. årh. Af bl. 1 er ydre tredjedel bortskåren.*

Bl. 1 *beg.* „þar tocum vier nu til mælz“, *ender* „aꝼ ſkipum ok var þar“.

Bl. 2 *beg.* „Nu eı ſem vier munum“, *ender* „Enn mannaſeſ kunne ſo kænligt ſlag ad“.

XXIV. $21_{,2} \times 17$ *cm. 4 bl. 15. årh. Bl. 2—4 vise spor af, at pergamentet har været benyttet én gang för, som del af et latinsk ritualhskr. Bl. 2ʳ er skriften på et enkelt sted stærkt slidt.*

þorsteins saga Vikingssonar.

Bl. 1 *går fra sagaens begyndelse til* „Wıcıngr bra lıt vıt“, *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 383—89; en smal rand af det hermed sammenhængende blad er bevaret, og her ses enkelte bogstaver.*

Bl. 2—4 *beg.* „ſpyı huı“, *ender* „at hann ꝼl(aktı)“, *ib. 402—16.*

I marginen findes personnavne og lign. fra 17. årh.

XXV. $18_{,6} \times 15$ *cm. 2 bl. 15. årh. Stærkt beskadigede. Af bl. 1 er kun en stump nederst til venstre tilbage, bl. 2 er beskåret på den øvre del nærmest ryggen og har et hul længere nede.*

Af þrimr þjófum i Danmörk (Af Ill, Verra ok Versta).

Beg. „[L]ítlo ſıdar kom bondı tıl huſpreıv“, *ender* „vıd mıc [en] þıd leıtud“, *Ísl. Æventýri I, s. 280—85.*

XXVI. $19 \times 14_{,6}$ *cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Beskåret ved de øvre hjörner; navnlig 1ᵛ stærkt slidt.*

Af Grega.

Beg. „. . . ſem þat breꝼ gaꝼ“.

På to tilhørende seddelnotitser meddeler A. M. nogle brudstykker af indholdet og erklærer, at han ikke véd, til hvilken „fabula“ dette blad skal henføres.

[4 blade af Saulus saga ok Nikanors *ere herfra overførte til AM. 162 C, fol.]*

Benyttelse og beskr.: *II) Elis saga, Heilbr. 1881, s. XIV, Fornsögur Suðrl., Lund 1884, s. CLXXXVIII, CCXXXIII; III) Ísl. Æventýri I, Halle 1882, s. XXVI; IV) Fornaldar sögur Norðrl. II, Ant Russes I, 92; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI, LII; V) Fornaldar sögur Norðrl. I; VII) Fornsögur Suðrl., s CCXXXIX; IX) Clarus saga, Lund 1879; X) Elis saga s. XV; XII) FMS XI; XIV) Fornaldar sögur Norðrl. III; XVI) Fornsögur Suðrl. s. CLV; XVII) Fornsögur Suðrl. s. CIV flg. CVIII; XXI) Fornaldar sögur Norðrl. III; XXII) Ann. for nord. Oldk., Kbh. 1851, Saga af Tristram ok Ísönd, Kbh 1878; XXIV) Fornaldar sögur Norðrl. II; XXV) Ísl. Æventýri I, s. XXVI. Sml. Arkiv for nord. filol. III, 160 (hvor numret fejlagtig citeres som 667, 4to), 379; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164, 172, 175, 178, 301.*

1416. **AM. 568, 4to.** *Pap. C. 19 × 15,5 cm. 229 bl. 17. århs 1ste halvdel. 23 fragmenter, af hvilke 1—20 må antages at have hørt til samme codex. Bladene ere i höj grad beskadigede og på alle kanter formindskede ved hensmulren.*

Indhold:

1. **Egils saga Skallagrímssonar.** *36 bl. incl.* Höfuðlausn; *sidste side ubeskreven. Overskrift ses nu ikke.*
2. **Vatnsdæla saga.** *10 bl. Sidste side ubeskreven. Overskrift ses nu ikke.*
3. **Kjalnesinga saga.** *9 bl. og c. 10 linjer af den flg. side. Ulæselig overskrift.*
4. **Jökuls þáttr Búasonar** („[H]er fylger Sagan af Jokle“). *3½ bl.*
5. **Þorsteins saga bæjarmagns** („Hier Byriar Soguna af Þorſteine Bæiarmagn“). *5½ bl.*
6. **Nikolás saga leikara.** *14½ bl. Overskriften tildels ulæselig.*
7. **Nitida saga hinnar frægu.** *5½ bl. Af overskrift ses intet spor.*
8. **‘[Vig]lundar saga’.** *14 bl.*

9. **Friðþjófs saga.** *5 bl. Overskriften tildels ulæselig. Sidste side optages hovedsagelig af et* register *over indholdet af codex i dens helhed.*

10. **Þórðar saga hreðu** („Sagan af Þorde Hred[u])". *8 bl. Ender defekt.*

11. **Króka-Refs saga.** *11½ bl. Begynder defekt; ender med en* vise *om Króka-Refr.*

12. **Bandamanna saga.** *7½ bl. Af overskrift ses intet spor.*

13. **Orms þáttr Stórólfssonar.** *4 bl. Af overskriften ses kun enkelte rester.*

14. **Hávarðar saga Ísfirðings.** *9 bl. Overskriften er kun delvis bevaret.*

15. **'Um bardaga kóngs Christians' (4ða).** *4 bl. Islandsk beretning om Kalmar krigen; synes både at begynde og ende defekt.*

16. **'Historia um Helenam dóttur kóngsins í Constantinopel'.** *12 bl.*

17. **Saga af Oktavianus keisara ok sonum hans Flóres ok Leó.** *26 bl. Overskriften er kun ufuldstændig bevaret. Sidste side opr. ubeskreven.*

18. **Hálfdanar saga Brönufóstra.** *8 bl. Begynder og ender defekt.*

19. **Tiodels saga.** *3¼ bl. Overskriften kun delvis bevaret.*

20. **'Um tilburð í Constantinopel'.** *¾ bl. Ender defekt.*

21. **Prédikun.** *2 bl. Begynder og ender defekt.*

22. **Grænlands saga Guðbrands Þorlákssonar.** *26 bl. Begynder og ender defekt.*

23. **Landnámabók.** *Lævninger af 4 bl. Beg. og ender defekt.*

Herkomst og hist.: *På det til 9 hørende* „Regiſtur wppa sogur er i þeſsari bok standa" *anføres 1--19, i samme orden som her, men endvidere mellem 9 og 10* „[Aff] Onunde triefot, Gretters Saga" *og mellem 17 og 18* „. . . nors *(Saulus og Nikanors?)* Saga", *hvilke nu ikke findes her. 20 er i registret ikke specificeret; 21—23 have næppe opr. hørt til samme codex som de øvrige stykker. En indlagt seddel bærer med Arne Magnussons hånd ordene* „Fra Sr Arna ä Brecku". *Sidste side stykke 17 læses navnet* „Pall Jonsſon med E hi". *I den gamle katalog står ved* Grettis saga *og ved et ligeledes til dette nr hørende* Grettis sögu fragment in 8. „def. 1848".

Benyttelse og beskr.: *1) Egils saga. Kbh. 1886—88, s. XXVII; 2) Vatnsdæla saga, Kbh. 1812; 3—4) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 8) Nord. Oldskr. XXVII;*

9) Fornaldar sögur Norðrl. II; 11) Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; 12) Nord. Oldskr. X; 14) Nord Oldskr. XXVIII; Fornaldar sögur Norðrl. III.

1417. **AM. 569 a, 4to.** *Pap. 16,5 × 10,8 cm. 12 bl. 18. århs beg. Bl. 7v—8, 10v ubeskrevne.*

„Þorgeirs Rymur [Stiakarhöfda]“ — *det sidste ord tilföjet af Arne Magnusson.*

Brudstykke (bl. 1—7r) med indblandet prosa.

Bl. 9—12, der ere skrevne for A. M., indeholde indledende oplysninger til rimernes forståelse: a) „Þetta vantar framann vid | Relationena“, b) „I minu ungdæmi hefe eg | heyrt frasögn nockra um | Þorgeir Stiakarhofda“ *osv., med den egenhændige overskrift* „AMagnæus“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 164—65; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh, Kbh. 1888, s. 139.*

1418. **AM. 569 b, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,7 cm. 4 bl. 18. århs beg. Skr. for Arne Magnusson. Bl. 4v ubeskrevet.*

Gríms saga Skeljungsbana.

Af det opr. ubeskrevne bl. 4 optages fem linjer af en egenhændig notits af A. M. *om usandsynligheden af, at fortællingen nogensinde har været en skreven saga.*

Herkomst og hist.: *Efter fortællingens slutning meddeler A. M.* „Þetta fyrrskrifad communiceradi mier Jon Saluge Eggertsſon, i Kaupenhafn: og er þetta framanſkrifad ritad epter hans eigen hende. — Arne Magnuſson“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 245—47.*

1419. **AM. 569 c, 4to** (*en tid indlemmet i* **Addit. 40, 4to**). *Pap. 19,6 × 16,8 cm. 9 bl. C. 1700. Skr. af præsten Eyjólfur Jónsson. Bl. 2v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Inntak or søgoþætti af | löni Upplanda kongi“** — *efterfulgt (bl. 2r) af nogle* oplysninger om fortællingens hjemmel, *underskrevne* „E. I.“

2) Bl. 3—9. **„Inntak or Søgoþætti af æsmundi | Flagdageæpo“.**

Den gamle katalog tilföjer „it: Er þar Rïma hiä in 8vo af sama Afmunde“, *men denne mangler nu.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 284—85, sml. 171—79 (citeret som Add. 40. a. 4.).*

1420. **AM. 569 d, 4to** (*en tid indlemmet i* Addit. 40, 4to). *Pap. 19,6 × 16 cm. 13 bl. 18. årh's beg. Afskr. for Arne Magnusson.*

„Sagan af Veftfiarda grime“ — *overskriften tilföjet med en særlig hånd.*

Bl. 10—11 findes oplysninger om fortællingens hjemmel, *bl. 12—13* anmærkninger af Arne Magnusson *(også i afskrift).*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 167—70 (citeret som Add. 40. a. 4.).*

1421. **AM. 570 a, 4to.** *Perg. 18,5 × 13,5 cm. 27 bl. 15. årh's sidste halvdel. Forskellig farvede overskrifter og initialer. Bladene have tildels lidt af fugtighed og ere særlig øverst til venstre hensmulrende. Bl. 25 er beskåret langs indre margen, bl. 27 forneden. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Adonius saga** *(ulæselig overskrift).*

Fra sagaens begyndelse til „med ſın*um* eꝛend*um* | tıl ſp*a*nía l[*a*nds]“. *Efter bl. 1 og bl. 5 mangler et bl.*

2) Bl. 7—13v. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

Beg. „eꝼ þess þyꝛꝼti vıt“, *Fornaldar sögur Norðrl. III, 126, og går til sagaens slutning. Efter bl. 8 og bl. 9 findes lakuner svarende til udgavens s. 136—66 og 171—75.*

3) Bl. 13v—20r. **Flóvents saga** *(ulæselig overskrift).*

Efter bl. 14, 18, 19 findes lakuner.

4) Bl. 20r—25. **Hákonar saga Ívarssonar** („hıe*r* byꝛ*ar* ſogv ꝼ*ra* hako|nı ȷ*var*ſyn*e*“).

Ender defekt; lakune efter bl. 21, 23, 24. Aftrykt hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, s. 236—59.

5) Bl. 26—27. **Saulus saga ok Nikanors.**

Bl. 26 *beg.* „*ok* hıer me*d* ſkrıꝼ*ar* ha*nn*“, *ender* „ſvme*r* ꝼleyꝛ*a* grıotınv ok“.

Bl. 27 *beg.* „xiíj alna la*n*gt ſpíotſkapt“, *ender* „þe*n*na hıalm ha*f*dı att daꝛ*um*“.

Herkomst og hist.: *Hertil høre tre seddelnotitser af Arne Magnusson. Ifølge disse har han fået 1—3 og en del af 4* „af Monſr Bryniolfi Þordarſyne 1705", *resten af 4 samt 5 er kommet* „fra Gudmundi Steinsſyne Skolameiſtara ä Holum 1721".

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Fornsögur Suðrl. CXCV; 4) G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh 1873.*

1422. **AM. 570 b, 4to.** *Perg.* $18_{,2} \times 13$ *cm. 11 bl. 15. århs sidste halvdel. Sorte initialer. To forskellige hænder. Skriften er tildels temlig udvisket; bl. 9 findes mindre beskadigelser.*

Remundar saga.

Bl. 1—8 *beg.* „ꝼegurd ꝼırı þeım mann ꝼıolda", *end. næsten ulæsl. i det med* „Þeſſv næſt koma marger hoꝼdıngıar tıl hıldıſ heımſ" *begyndende kap.*

Bl. 9—11 *beg.* „ꝼa c. komuzt undan", *end.* „at konungr loꝼı ſendı".

Herkomst og hist.: *Ifølge den første af de under AM. 570 a, 4to omtalte seddelnotitser har A. M. fået disse fragmenter sammen med de øvrige af Brynjólfur Þórðarson erholdte.*

1423. **AM. 571, 4to.** *Perg.* $18_{,6} \times 13_{,5}$ *cm. 12 bl. 16. årh. Spor til røde overskrifter, flerfarvede initialer. Fragmentarisk og på enkelte blade mindre beskadigelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—3v. **Álaflekks saga.**

Bl. 1—2 *beg.* „Kongur mælti", *ender* „þetta likade ollum".

Bl. 3 *beg.* „enn er hann fa" *og går til sagaens slutning.*

2) Bl. 3v—5. **Hálfdanar saga Brönufóstra** *(ulæsl. overskr.).*

Bl. 3v—4 *går fra sagaens beg. til* „og ꝼiarhlut.", *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 566.*

Bl. 5 *beg* „h. og var ecki þuilikt", *ender* „ganga vikingaꝛ", *ib. 582—88.*

3) Bl. 6. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

Beg. „honum giaꝼeꝛnar", *ender* „ꝼiri þui herade er grunder", *FMS III, 180—84.*

4) Bl. 7—12. **Grettis saga.**

Bl. 7—10 *beg.* „ſa er Gretti ſtod meſt augu til", *end.* „og ſeinckade", *Nord. Oldskr. XVI, s. 38—50.*

Bl. 11 *beg.* „Grettir afmundarfon kom þetta fumar“, *end.* „etia faman og atle“, *ib. 65—68.*

Bl. 12 *beg.* „aꝼ þui þiciazt menn uita“, *ender* „ad koma heim þa“, *ib. 75—79.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet og tilföjet* „Þorſteinn Sigurdzſon feck þetta 1711. af Jone, syne Sr Magnuſſ Havardzſonar ä Deſiarmyre. Jon byr i Jorvik ä Utmannaſveit, og meinaſt hann þeſſe blôd feinged hafa hia fedr ſinum“.

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1424. **AM. 572 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,1 cm. 8 bl. 17. årh's sidste halvdel. Interlinear- og marginal-varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

„Sóguþättur af Afmunde Alrekfsyne | fem kalladift Sebbafostri“.

I afskriften er en lakune antydet.

1425. **AM. 572 b, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,2 cm. 13 bl. 17. årh. Bl. 1 (titelblad) og bl. 12 mindre format, bl. 13 senere tilföjet.*

Indhold:

1) Bl. 1—12 *(1^v ubeskr.).* **Ásmundar þáttr Sebbafóstra** („Hier ſkriꝼ|ast ſogu þa|ttur aꝼ Af|munde Seb|ba ꝼoſtra ur | ſogunne aꝼ Hr|inge *ok* Trigg|va“).

I afskriften er en lakune antydet.

2) Bl. 13 *(skr. af Arne Magnusson).* **Hrings saga ok Tryggva.**

Slutningen fra „ſpurdizt þa at Hertryggr konungr“.

Efter den under 1) anførte titel stå følgende overstregede ord „Jtem lytid æꝼin tyr aꝼ To|ka Tokſini“ *(sål.); den tilsvarende fortælling har dog aldrig været indlemmet i dette nr.*

Benyttelse og beskr.: *2) Arkiv for nord. filol. III, 377; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160.*

1426. **AM. 572 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 17 cm. 14 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Gunnars saga Keldugnúpsfífls.**

Slutningen fra „ꝼodur ſynum þat vandræde“.

2) Bl. 1v—10r. **„Sagan af kröka Ref".**

3) Bl. 10v—14. **Hrings saga ok Tryggva.**

Fra sagaens begyndelse til „ad vinna | pad" *(i kap. 7).*

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 160.*

1427. **AM. 572 d, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 4 bl. 18. årh beg. Skr. af Arne Magnusson. Åben plads til betegnelse af ulæselige steder i originalen. Af bl. 4 er kun én linje beskreven.*

Æfintýri (af Ásu alvænu o. fl.) — *fragm.*

Begynder og ender defekt.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta ſtendr ä fyrſta blade i einni minne Rimnabok ä pergament".

1428. **AM. 573, 4to.** *Perg. 18,8 × 13,7 cm. 63 bl. 14. årh. Forskellig farvede initialer. Forskellige hænder. Af bl. 24, der har lidt ved beskæring langs ydre margen, er forsiden opr. ubeskreven. Bl. 46—63, der ere skrevne med en særlig hånd, have en tid været indlemmede i det store kgl. bibliotheks Thottske samling som nr 1763, 4to. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—23. **Trójumanna saga.**

Beg. defekt „er þv vart med feþr minvm" *og har endv. lakuner efter bl. 2, 18, 20 — se Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1848 s. 28, 34—38, 58—62, 70—86.*

2) Bl. 24—63. **Breta sögur.**

Lakuner forekomme efter bl. 25, 27, 38, 48, 62 — se ib. 110—12, 122—28, 186—90 og Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1849 s. 86—90, 121. Bl. 63 ender codex defekt i begyndelsen af Valvens þáttr, *som følger efter et slutningskapitel om kong Artus' død, ib. 122—24.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 144v angiver Arne Magnusson om denne codex, som han kalder* „mutilus et confusus", *at den er* „kominn fra Biarna Biarnafyne i Arnarbæle, nockurn part 1699. *og* nockud sidan 1703." *Af en foran indklæbet seddel ses det, at det er bl. 1—2 og 19—23, som A. M. har fået fra BB 1703,* „Enn bokina hafde eg feinged nockrum ärum fyrr, af

Jacob Lôfberg, enn hann af Biarna Biarnafyne, *og* hafa þä þesse blôd hiä Biarna epter orded".

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1848—49.*

1429. **AM. 574, 4to.** *Perg. 25 × 16 cm. 17 bl. 15. årh. Spor til røde initialer; bl. 12ᵛ—15 ere initialerne senere optrukne med blæk. Bladene ere beskadigede ved fugtighed, huller og rifter — særlig bl. 1. Bl. 1—4, 16—17 ere defekte foroven, af bl. 14 er nedre margen bortskåren. Fragmentarisk. Bl. 16—17 synes at være palimpsest.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Bærings saga.**

Bl. 1—4. *Fra sagaens beg. til* „*ok* feg off", *Fornsögur Suðrl. s.* 94^{6}.

Bl. 5 *beg.* „. . tug*um ok* er nu fe*m* ꝼyr at B*æringr* er kallad*ur* bezft*ur*", *ender* „heꝼna b*rodur* mı*n*f *ok* ꝼelaga mın*n*a", *ib.* 96^{44}—99^{21}.

Bl. 6 *beg.* „Vın*n*de*m*ıa valed aꝼ allírí (!) hırd", *ender* „t*ı*l la*n*dtıallda keıf*ara ok* er", *ib.* 104^{26}—107^{28}.

Bl. 7 *beg.* „[E]n a þeı*r*ı en*n*ı þ*r*ıdıu nott", *ender* „ok ꝼrelfadı ha*nn* ꝼra f*vo* mıclu*m*", *ib.* 110^{36}—113^{43}.

Bl. 5—7 ere ikke benyttede i Fornsögur Suðrl.

2) Bl. 8—15. **Remundar saga.**

Beg. „phanu*m ok* pfalterıu*m*", *end.* „ȷ hen*n*ar ꝼ*r*ıdu afıonu En g*ud* fendı . . .".

3) Bl. 16—17. **Elis saga.**

Beg. „dag at fkemta mı*er*", *end.* „þeı*r* vılh*ıalmr* hleypa nv vm ꝼlock heıd*ingı*a", *udg. s. 24—41.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Bærings Saga komin fra Sʳ Bryniolfe Olafsfyne ä Halfe i Alftafirde 1711". *Ved bl. 9 er indsat en mindre AMˢᵏ seddel med påskriften* „Ur Remundar Sôgu".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrl. s. CLXXXVIII.*

1430. **AM. 575 a, 4to.** *Perg.* $17_{,8}$ × $13_{,5}$ *cm. 16 bl. 15. årh. Bladene, af hvilke adskillige have mindre beskadigelser, ere tildels noget*

sværtede og slidte; et enkelt sted ses spor til reagens, et andet sted (bl. 11ʳ) er skriften senere opfrisket.

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Dínus saga drambláta** *(fragm.).*

Sagaens slutning fra „gıoꝛt haꝼa. Ek man lıtla hrıd þar du[elıazt]“, *dog med en lakune mellem bl. 4 og 5.*

2) Bl. 9—16. **Flóres saga ok Blankiflúr** *(fragm.).*

Ender defekt med ordene „sua at allt rıkıſꝼolk ſkal ȷhıa vera enn“; *mellem bl. 12 og 13 og bl. 14 og 15 findes lakuner.*

***Benyttelse og beskr.:** Annaler for nord. Oldk., Kbh. 1850 (hvor 2. findes trykt); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 169.*

1431. **AM. 575 b, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,8 cm. 8 bl. 17. århs slutning.*

'Sögubáttur af | Dra/ma Jooni' — *de to første ord skrevne med selvlavede runetegn, oven over hvilke Arne Magnusson har sat de tilsvarende latinske bogstaver.*

***Herkomst og hist.:** Ifølge Arne Magnussons påtegning på et tilföjet forsatsblad har han år 1714 i København erholdt dette hskr. (tillige med Njáls saga og Ragnars saga loðbrókar, med hvilke det den gang var indbundet sammen) af Bussæus, der kort i forvejen havde fået det af en ubenævnt, som A. M. formoder, Andreas Stud.*

1432. **AM. 576 a, 4to.** *Pap. 21,3 × 17,2 cm. 13 bl. 17. årh. Skr. af Einar Eyjólfsson. Af bl. 1 er ydre hjörne foroven afrevet, endv. mangle adskillige blade. Nederst bl. 1ʳ har Jón Ólafsson fra Grv. skrevet en indholdsfortegnelse.*

'Extracta úr ymsum sögum'.

Indeh. uddrag af Egils saga *(fragm.)*, Hrólfs saga kraka, Bósa saga *(fragm.)*, Króka-Refs saga *(fragm.)*, Harðar saga ok Hólmverja *(fragm.)*, Njáls saga, Bærings saga fagra, Valdimars saga *(fragm.)*, Víga-Glúms saga *(fragm.)*, Búa saga, Jökuls þáttr Búasonar *(fragm.)*, *samt kapitelvis indholdsfortegnelse til* Eyrbyggja saga *(fragm.)*, Búa saga, Jökuls þáttr Búasonar, Víga-Glúms saga *(fragm.)*, Völsunga saga *(fragm.)* og Ragnars saga, Hálfdanar saga Eysteinssonar, Göngu-Hrólfs saga *(fragm.)*.

[*Ifølge den gamle katalog skulde her fremdeles findes uddrag af* „Ulfe Ugga Syne, Ragnars Lodbrökar, Sigurgards Frækna".]

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſe blôd er(u) mïn, *og* hefur Einar Eyolfsſon giôrt þeſſe extracta".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Herr. ok Bósa s.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XIV, LIV (Harð., Búa s.); Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII (Bær.); Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1433. **AM. 576 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm.* *36 bl. (og sedler).* *C. 1700.* *Skr. af eller for Arne Magnusson.* *Bl. 18 og 23 helt ubeskrevne.* *Bl. 29—36 overførte fra* Addit. 66, 4to.

Excerpta úr sögum og rímum.

Uddrag af og optegnelser om Sagan af Ambrosio og Rosemunda, Andra rímur, Blómstrvalla saga, Jarlmanns ok Hermanns saga, Konráðs saga keisarasonar, Sigrgarðs saga, Tristrams saga, Valdimars saga, Þjalar-Jóns saga, Amicus og Amelius, Sagan af Úlfari sterka ok Önundi fagra, Ferakuts saga, Fertrams saga ok Platós, Griseldis, Ásmundar rímur ok Tryggva.

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX—XX.*

1434. **AM. 576 c, 4to.** *Pap.* $16_{,7} \times 10_{,6}$ *cm.* *65 bl. (incl. nogle ubeskr.).* *C. 1700.* *Hovedsagelig skr. af Arne Magnusson.*

Excerpta úr sögum m. fl.

Uddrag af Nitida saga frægu, Saulus saga ok Nikanors, Vilhjálms saga sjóðs, Perseus rímur, Flóvents saga Frakkakonungs, Þjalar-Jóns saga, Fortunatus saga, Sagan af Gabon oc Viegoleis, Vilmundar saga viðutan, Sagan af Theogene og Chariclia, Lykla-Péturs saga, Sigurðar saga þögla, Trönu þáttr, Saga af Salomon konungi ok Markólfi, Flóres rímur, Sveins rímur Múkssonar, Dínus saga, Saga af Nikulási leikara, *endvidere* Fortegnelser over islandske legender og æventyr, *samt* Spredte optegnelser til fremmed romantisk og islandsk literatur.

1435. **AM. 577, 4to.** *Perg. 18,6 × 14,3 cm. 82 bl. 15. århs slutning. Enkelte svage spor til farvede initialer og overskrifter. Pergamentet er sværtet og mørkt, adskillige blade have rifter og lignende mindre beskadigelser. Bl. 77—82 synes at have tilhørt et særskilt håndskrift. På bl. 7, 14, 23, 30, 46 er den oprindelige skrift udskrabet og bladene påny beskrevne med en hånd fra 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3ᵛ. **Egils saga einhenda.**

Sagaens slutning fra „[var nıdı] ſkıpad *ok* brvdgumar [nı]dı ſetter", *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 399.*

2) Bl. 3ᵛ—49. **Vilhjálms saga sjóðs.**

3) Bl. 50—63ʳ. **Herrauðs saga ok Bósa.**

Mellem bl. 59 og 60 mangler et blad, Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 222—25.

4) 63ʳ—64. **Af bóndasyni nokkrum í kóngsgarði.**

Ender defekt med ordene „kongur *svarar* eꝼ þeſſe ſaga proꝼazt".

5) Bl. 65—71ᵛ. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

Beg. defekt „var allt gullſkotıd", *FMS III, s. 177; endv. forekomme lakuner efter bl. 67 og bl. 70, FMS. III, s. 183—89 og 194—97.*

6) Bl. 71ᵛ—76. **Vilmundar saga viðutan.**

Ender defekt „enn ꝼanga ſtackurınn var"; *efter bl. 72 og 74 findes lakuner.*

7) Bl. 77—82. **Flóres konungs saga ok sona hans.**

Fragment, beg. „(Ka)ſtvſ hellt leıngı ſtrıd", *ender* „*ok* var þar en dyrle(gaſta)".

***Herkomst og hist.:** En foran indklæbet seddel bærer Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse; i AM. 435 a, 4to opføres bl. 102ᵛ ligeledes af A. M. membranens indhold.*

***Benyttelse og beskr.:** 1 og 3) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Ant. Russes I, 224; 6) J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 275.*

1436. **AM. 578 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 18 bl. 17. århs sidste halvdel. To forsk. hænder, endv. bl. 1 tilsat for Arne Magnusson. Bl. 18ᵛ ubeskr.*

„Sagan af Elenu Eynhentu".

1437. **AM. 578 b, 4to.** *Pap.* *$20{,}_3 \times 16{,}_4$ cm.* *4 bl.* *17. årks slutning.* *Sidste halve side (bl. 4^r) tilsat for Arne Magnusson.*

„Æꝼenntyꝛ aꝼ Einum Heꝛtuga eꝛ kallast Valltaꝛe".

1438. **AM. 578 c, 4to.** *Pap.* *$21 \times 16{,}_9$ cm.* *10 bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Bl. 10 er en opr. ubeskreven bladstrimmel.*

Lykla-Péturs saga og Magelónu — *vidtløftig titel.*

Bl. 9^v omtr. midt på siden standser afskriften ufuldendt.

Bl. 10^r er skrevet (med særlig hånd) en ferskeytt vísa *underskreven* Vigfús Jónsson, Flatey á Breiðafirði 1701.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet nogle notitser ang. håndskriftet, inden det — fra Loptur Jónsson i Flatey — kom i hans besiddelse.*

1439. **AM. 578 d, 4to.** *Pap.* *$21{,}_2 \times 16{,}_5$ cm.* *16 bl.* *17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—8^v. **Um greifa Bertram af Rosilien.**

2) Bl. 8^v—16^r. **Yms æfintýri:**

a) „Wmm eirn preft fem dräp þungada konu", *osv.*, b) „Wmm eina kongz döttir og üngan suein er hana lækna giordi", c) „Wmm Heꝛꝛan Chriftum og eyrn landz | mann er ꝼerdadeft" *osv.*, d) „Wmm eyꝛn þyof sem heyngia fkilldi", e) „Wmm eyrn ftudent huorninn hann j finnar fiftur Brullaupi var", f) „Wmm eynn strydz mann og hanz konu huorninn hun äuaxtar fom var", g) „Aꝼ Einum Bönda sini sem tuær lyk | filgdar ftulkur þungadar giordi". *Dette sidste æventyr standser afbrudt omtr. midt på siden bl. 16^r, hvorefter resten af bladet er ubeskreven.*

***Herkomst og hist.:** På en tilhørende seddel har Arne Magnusson skrevet en notits af lignende indhold som den under AM. 578 c, 4to anførte.*

1440. **AM. 578 e, 4to.** *Pap.* *$20{,}_1 \times 16{,}_2$ cm.* *8 bl.* *17. århs slutning.* *Bl. 8^v ubeskr.*

„Eyn Lytil Frafaga Edur Æꝼenn|Tyr" af Gný.

1441. **AM. 578 f, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16_{,3}$ *cm. 6 bl. 17. årh. Bl.* 6^v *overstreget.*

„Þaattur Aꝼ Tyodel Ryddara, og Hanns Konu".

Derefter har bl. 6^v *fulgt begyndelsen af* 'Elenu saga einhentu'.

1442. **AM. 578 g, 4to.** *Pap.* $18_{,8} \times 14_{,5}$ *cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af Páll Sveinsson. Sidste halve side (bl.* 8^r*) senere tilsat.*

„Sögu þättur aꝼ Theodilo".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þetta hefi eg feinged af Þoru ä Setbergi. er hönd Pals Sveinsſonar *(sål. rettet)* i Floa".

1443. **AM. 578 h, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 15_{,8}$ *cm. 12 bl. 17. århs. slutn. Ifg. den gl. katalog skr. af præsten Ólafur Jónsson. Bl.* 12^v *ubeskr.*

Markólfs saga ok Salomons konungs („Samtal" *osv.*).

1444. **AM. 578 i, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,2}$ *cm. 5 bl. 17. århs sidste halvdel. Består af 2 opr. ikke sammenhørende dele.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Æfintyr af Sniðólfi bónda** („Hier biriaſt" *osv.*). *1ste side er tilföjet med en særlig hånd, bl.* 1^v *og* 3^v *ubeskrevne.*

2) Bl. 4—5. **Yms æfintýri:** a) „Æꝼinntyr vmm þria Stallbrædur", b) 'Æ. vm bonda oc eirn fugl', c) 'Æ. vmm tvo vnga Kaupmen'.

Øverst bl. 4 ere seks linjer udstregede, ligeledes er bl. 5^v *begyndelsen (godt og vel en halv side) af* „Æfenntyr aꝼ Þorſteine forvitna" *overstreget, og Arne Magnusson har oven over tilföjet* „habeo alibi"; *dog har han hist og her i det overstregede stykke tilföjet interlinear-varianter.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Æventýri, Halle 1882 (cit. som AM. 578 k, 4to).*

1445. **AM. 578 k, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 4 bl. C. 1700. Bl. 4v ubeskr.* **„Af ägyrnd Abſalons Erche Byſkups, og | af Einum Bönda".**
Benyttelse og beskr.: FMS XI.

1446. **AM. 579, 4to.** *Perg. 22,5 × 18,8 cm. 24 bl. 15. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Af bl. 11 er kun en smal strimmel med enkelte bogstavtegn nærmest ryggen bevaret. Bladene ere stærkt slidte og sværtede, flere have mindre beskadigelser, andre bære spor af at have været benyttede til indbinding. Bl. 17v findes tegninger i nedre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—7r. **Elis saga.**

Brudst., går fra „þa ſk*al* ek ꝼa þ*ier*" *(udg. s. 64*[8]*) til sagaens slutning.*

2) Bl. 7v—10. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

Ender defekt „at ꝼalla a bak apt*ur*", *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 426. Efter bl. 8 findes en större lakune, ib. 393—413.*

3) Bl. 12—17v. **Adonius saga.**

Sagaens slutning fra „hoꝼdo hlıꝼ*ar* oꝛoggar *ok* hervop*n*".

4) Bl. 17v—22. **Remundar saga.**

Forfra til „ſogunar ſe*m* R*emundr* var ko*m*in . . . .". *Lakuner findes mellem alle bladene med undtagelse af bl. 17—18.*

5) Bl. 23—24. **Hektors saga.**

Beg. „eig*er* þu fæ*m*d þína un*n*d*er* þe*n*a oꝼdrambí", *ender* „læt*ur* herra hector nu ſetıa ſín*ar* herbud*er* ſkamt". *Mellem de to blade findes en större lakune. Af bl. 24 er ydre hjörne foroven afrevet.*

Herkomst og hist.: *Ifg. tilhørende seddelnotitser af Arne Magnusson har han fået stykkerne 1, 3, 4 (og muligvis 5)* „Frä Magnuſe i Brædratungu"; *stykke 2* „hefi eg feinged annarsſtadar".

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. II; 1) Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1447. **AM. 580, 4to** (*tidligere en tid i to hæfter* A—B). *Perg. 22,5 × 16,5 cm. 34 bl. 14. århs 1ste halvdel. Røde overskrifter og, som*

regel, røde initialer (enkelte sorte). Bladene mangle, med undtagelse af nedre rand, næsten fuldstændig margen, foroven er skriften endog flere steder beskadiget ved beskæring eller bortsmulren; enkelte blade (særlig bl. 14) have uregelmæssig form; i bl. 24 og 25 findes flænger, af bl. 29 er ydre hjörne forneden afrevet, bl. 33—34 ere sværtede og beskadigede, særlig bl. 34. Nedre margen er for mange blades vedkommende renset ved udskrabning, dog ses endnu her enkelte tal og påskrifter. Codex begynder og ender defekt; endvidere forekomme lakuner efter bl. 1, 2, 15, 22.

Indhold:

1) Bl. 1. **Elis saga.**

Brudstykke. Sv. til „Elis saga ok Rosamundu“ s. 78[14]—90[2].

2) Bl. 2—11[r]. **Bærings saga.**

3) Bl. 11[v]—22. **Flóvents saga.**

Bl. 11[r] i nedre margen findes dog overskriften „Her hefr upp favgu flouens RIddara er uarð fraka k*onung*r“. *Ender defekt* „heim t*i*l faxlandz nu hofvm“. *Forns. Suðrl. s. 167.*

4) Bl. 23—34. **Mágus saga.**

Beg. „her eru komner“, *ib. 4[17].*

Efter sagaens slutning står i nedre margen overskriften „H[er] [hefr] upp favgo hrolfſ k*onung*ſ Gavtrekſ sonar“. *Den pågældende saga findes i membranen Stockh. 7, 4to, der oprindelig i forbindelse med AM. 580, 4to har dannet én samlet codex.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilföjer* „þeſſa bok feck eg 1706. af D*omi*no Chriſtiano Wormio, og var hun þä i*n*nbundin“. *En tilsvarende notits findes AM. 435 a, 4to bl. 104[v].*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu, s. XLIV—XLVI; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 667; Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; Fornsögur Suðrlanda, Lund 1884.*

1448. **AM. 581, 4to.** *Pap. 19,9 × 15,2 cm. 19 bl. 17. årh.*

„Saga Af Erneſto Hertuga *ok* Greifa | Veztelo“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Saga af Erneſto Hertuga *og* Greifa Vetzelo, er i Iislendſku ä Snæfugls-stödum. ä qvere i 4to. Blomſturvalla Saga er ä ſama qvere“.

1449. **AM. 582, 4to.** *Pap. 20 × 15,2 cm. 68 bl. 17. årh. Rimeligvis tre forsk. hænder. Adskillige marginalhenvisninger. Af det oprindelige hskr. ere de tre sagaer udtagne, der nu danne AM. 537, 4to, samt et enkelt andet stykke, og til yderligere fjærnelse af de borttagne deles begyndelse og slutning er nedre del af bl. 6 og 36 bortskåren, bl. 6v—7r og 36v overklæbede, bl. 40v delvis overklæbet, bl. 41r overstreget. Bl. 64r har dannet hskrs opr. afslutning, senere er tilföjet endnu en saga, der dog ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **„Søgu þattur af Hakone Harekſsyne".**

2) Bl. 7v—20r. **Egils saga einhenda** („Hier Byriar Sógu aꝼ Eygle ein|hendta").

3) Bl. 20r—36r. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs** — *inddelt i* „Hervarar þattur Hinn Gamle" *og* „Sagan*n* aꝼ Heidreke Könge og h*a*ns | ættmon*n*um".

Bl. 36v *ses at have været optaget af* en dansk kongerække.

4) Bl. 37—40. **„Sagan*n* aꝼ Illuga Grydar ꝼöſtra".**

5) Bl. 41v—44. **„Saugu þättur aꝼ Eirike Vijdꝼór|la".**

De sidste linjer ere tilsatte for Arne Magnusson.

6) Bl. 45—59r. **Kjalnesinga saga** („Hier Byriar Søgu aꝼ Bua Andrydarſyne").

7) Bl. 59v—64r. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nw Epterfilger sagann af Jøkle | Bwaſyne").

8) Bl. 64v—68. **Víga-Glúms saga** („Hier Byriar Sogu Glums Eyolfsſonar").

Ender defekt „ſagdiſt han*n* mundj lata ſiſtur", *Ísl. Forns. I, Kph. 1880, s. 11²⁻³.*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er for Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse til dette nummer incl. det herfra udskilte AM. 537, 4to, hvortil föjes* „Hier var og i: Hrafnagalldur Odins *og* Diſſertatiuncula de origine vocis Væringiar, ſem Eg tok hier frä". *På bladet har A. M. antegnet* „Er med hendi Grims Arnaſonar ä Mȯdruvollum" *og* „Þeſſar Sȯgur keypti eg af Benedict Han*n*eſſyne (fra Snæfiȯllum) 1710. enn h*a*n*n* feck þær af Grime Einarsſyne". *En del af samlingen er dog skreven af Jón Vigfússon, der s. 64r slutter med ordene* „definitum die 21 Septembris | Anno 1692 | Ionas Wigfusius". *Neden under findes et lille* vers, *underskrevet* „Kolbeirn snæbiørn|ſson meh".

Benyttelse og beskr.: *1) FMS XI; 2) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Hervararsaga, Hafniæ 1785, Fornaldar sögur Norðrl. I; 4) Fornaldar sögur Norðrl. III; 6—7) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 8) Ísl. sögur II, Kbh. 1830, s. 9.*

1450. **AM. 583 a, 4to.** *Pap. 20 × 14,3 cm. 10 bl. Skr. 1663. Hensmulrende og beskadiget. Bl. 3 mindre format.*

Hálfdanar saga Eysteinssonar („Hier Biriar" *osv. — overskriften beskadiget*).

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. III.

1451. **AM. 583 b, 4to.** *Pap. 20,1 × 15,1 cm. 14 bl. 17. århs sidste halvdel. Bladene ere smudsige og navnlig foroven beskadigede. På bl. 14v er den oprindelige skrift næsten helt dækket af penneprøver og lign.*

Haralds rímur Hringsbana.

Ender defekt i 11. ríma.

1452. **AM. 583 c, 4to.** *Pap. 21 × 15,5 cm. 14 bl. Skr. 1662. De opr. ubeskrevne dele af bl. 8r og 14v optages af personnavne, penneprøver og lign. Bl. 14 beskadiget i yderhjörnerne.*

Indhold:

1) Bl. 1—8r. **„Raudolfs þattur og Sona hans".**

2) Bl. 8v—11r. Sociale og politiske forhold i Tyrkiet ([a] „Vm Buandi Folk og þeirra Sidueniu J | Tirkiarykinu", [b] „vm veralldliga valldstiorn").

3) Bl. 11v—12r. „Huorninn Gidingarnir Biria Sitt Nya är".

4) Bl. 12r—13v. „Vm Manudina Arfinz".

5) Bl. 13v. „Vm drickiufkap".

6) Bl. 14. Kronologiske notitser *(isl.)*, fra anno mundi 1850 til c. 1600 e. Kr.

1453. **AM. 583 d, 4to.** *Pap. 20,7 × 15,3 cm. 17 bl. Skr. 1662—63. Mindre vel konserveret. Bl. 17v opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **„Sogu þättur Orms Storolfs Sonar"** — *efterfulgt af nogle* vers.

2) Bl. 9—17r. **„Sogu þattur þorsteinz Vxafotz".**

Bl. 17v *optages af forskellige* personalia.

1454. **AM. 584, 4to.** *Perg.* $22{,}2 \times 16{,}6$ *cm.* *30 bl.* *16. årh's 1ste halvdel. To forsk. hænder. I hskrs beg. findes sorte initialer, ellers åben plads for disse. Bl. 15 er beskadiget ved ydre margen, bl. 17 og 19 have uregelmæssig form. I marginen findes hist og her ældre og yngre antegnelser, ejernavne og lign. samt pennetegninger (bl. 4ᵛ mand med hest).*

Hektors saga.

Herkomst og hist.: *I AM 435 a, 4to bl. 106ᵛ opføres dette hskr. som* „ny membrana".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1455. **AM. 585 a, 4to.** *Pap.* $20{,}3 \times 16$ *cm.* *27 bl.* *17. årh's slutn.* *S. 30—31 findes 1½ side lakune.*

Hektors saga („Hier Byriar Hectors søgu og Hanns Kappa").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse til AM. 585 a—e, 4to og tilföjer* „Ur bok er eg feck af Markuſe Bergsſyne, og tok i ſundur".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1456. **AM. 585 b, 4to.** *Pap.* $20{,}2 \times 16$ *cm.* *16 bl.* *Skr. 1688.* *Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 a.* *Ornamenterede initialer.*

„Sagann af Vlfare sterka".

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nordisk filologi III, 366.*

1457. **AM. 585 c, 4to.** *Pap.* $20{,}3 \times 16$ *cm.* *29 bl.* *Skr. 1691.* *Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson.* *Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af AM. 585 b.*

Indhold:

1) Bl. 1—19ʳ. **„Sagann af Gibbeon".**

2) Bl. 19ᵛ—29. **„Sagann af Niculaſe Leykara".**

Herkomst og hist.: *Bl. 19ʳ findes efter dateringen ved sagaens slutning skrevet* „Jon Thordarſson | m. e. h.", *hvorved muligvis skriveren kan være betegnet.*

1458. **AM. 585 d, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 8 bl. Skr. 1691. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 c.*

Indhold:

1) Bl. 1—3 r. **„Sagann aꝼ Sigurde ꝼoot og Aſmunde“.**

2) Bl. 3v—8. **„Saga aꝼ Sigurþe Tuꝛnaꝛa“.**

1459. **AM. 585 e, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 40 bl. Skr. 1694. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 d.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **„Sagann aꝼ Valldemar** (Fracka *overstreget*) **konungs ſyne“.**

2) Bl. 8—22. **Konráðs saga** („Hier heꝼst Conrads saga“).

3) Bl. 23—40. **Þjalar-Jóns saga** („Nu byꝛiaſt saga Aꝼ Þialar Iöne og Eyꝛike For|vitna“).

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þjalar-Jóni, Rkv. 1857; Konráðs saga, Kph. 1859; Forns. Suðrl. s. CLVI.*

1460. **AM. 586, 4to.** *Perg. 23 × 20 cm. 33 bl. 15. årh. Stærkt sammentrængt skrift, uden afstand mellem de enkelte stykker. Af initialer og overskrifter ses kun svage spor. Bl. 15—18 forekomme forskellige udraderinger. På adskillige blade er skriften fordunklet ved slid. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **Af þrimr kumpánum.**

2) Bl. 2r—3v. **Af þrimr þjófum í Danmörk** (Af Ill, Verra ok Versta).

3) Bl. 3v—5r. **Af brytja ok bónda.**

4) Bl. 5r—6r. **Af meistara Pero ok hans leikum** — *to fortællinger.*

5) Bl. 6r—v. **Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans** (*eller* Anselmus þáttr erkibiskups) — *ender defekt* „aꝼ uondum krapte. þar“.

6) Bl. 7r. **Frá ferðum Roðberts ok hans manna** (*eller* Roðberts þáttr) — *slutningen, beg.* „í lıd heıdıngıa“.

7) Bl. 7r—12v. **Flóres saga konungs ok sona hans.**

8) Bl. 12ᵛ—19ʳ. **Herrauðs saga ok Bósa** — *med udradering af de obscœne ord.*

9) Bl. 19ʳ—25ʳ. **Vilmundar saga viðutan.**

Efter bl. 20 findes en lakune. Ved sagaens slutning ere nogle ord udraderede.

10) Bl. 25ᵛ—26ᵛ. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** — *begyndelsen, til* „aꝼ hanndboga *ok* láfboga“.

11) Bl. 27ʳ. **Hrings saga ok Tryggva** — *slutningen (12 linjer), tildels ulæselig.*

12) Bl. 27ʳ—30ʳ. **Þórðar saga hreðu.**

Efter bl. 29 er en större lakune.

13) Bl. 30ᵛ—32ᵛ. **Króka-Refs saga** — *ender defekt* „Huer *var* madr þeſſe oſſ oku[nnr]“.

To brudstykker, idet også efter 31 en lakune forekommer.

14) Bl. 33. **Ásmundar saga kappabana.**

Fragment, beg. „uína fınna *ok* bar“, *ender* „*ok* var þat hıt ꝼyſta hog[g]“.

Til udfyldning af lakunen efter bl. 20 er indlagt 2½ skrevne papirsblade, med en hånd fra c. 1700.

Herkomst og hist.: *På et foran indlagt, nu ved slid stærkt beskadiget blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 76ᵛ—78. Ifg. den som bl. 77 indsatte seddel synes pågældende membran af A. M. at være benævnt* 'Arnarbælisbókin'.

Benyttelse og beskr.: *1—6) Isl. Æventýri, Halle 1882, sml. K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860; 8 og 10) Fornaldar sögur Norðrl. III; 11) Arkiv for nord. filol III, s. 377; 12) Nordiske Oldskrifter VI; 13) Krókarefssaga, Kph. 1866, Króka-Refs saga, Kbh. 1883; 14) Fornaldar sögur Norðrl. III. J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160, 178, 275.*

1461. **AM. 587 a, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,4 cm. 9 bl. 17. årh Skr. af Jón Erlendsson. 1ste side (bl. 1ᵛ) og de 4 sidste linjer (bl. 9ʳ) tilsatte for Arne Magnusson.*

„Sagan aꝼ Sliſa Hröa“.

[Endnu et ekspl. af denne fortælling, skrevet af Magnús Einarsson, som ifg. den gamle katalog skulde findes i nr. 587, 4ᵗᵒ, mangler.]

1462. **AM. 587 b, 4to.** *Pap. 19,5 × 16,3 cm. 11 bl. C. 1700. Bl. 1—4 skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 5ᵛ bærer en marginalnotits af*

Torfæus. Viser sig ved en samtidig paginering opr. som del af et större hele.

„Saga af Hromunde Greips|ſyne".

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning findes en notits om ulæseligheden af den til grund for håndskriftet liggende original;* „ſo ſkrifar Sr Magnus i Laufäſe Olaffsſon" *tilföjes sluttelig.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1463. **AM. 587 c, 4to.** *Pap. 20_4 × 16 cm. 32 bl. Skr. 1655. Marginalvarianter tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 1^r øverst og bl. 32^v er udslettet henholdsvis slutningen og begyndelsen af et nyt stykke.*

Göngu-Hrólfs saga („Hier byriar søgu af Hrolfe | Stuꝛlaugs sine, sem Gøngu Hꝛolꝼ*ur* kallaſt").

På to foran indklæbede blade angiver A. M. de udslettede stykker at være „aptan af Hrolfs Sógu kraka" *og* „framan af Saulus *og* Nicanor". *Selve sagaen er ifg. en tilsvarende notits* „grei Exemplar".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1464. **AM. 587 d, 4to.** *Pap. 21_8 × 17 cm. 11 bl. 17. årh. slutn.*

Áns saga bogsveigis („Hier byꝛjaſt sagan*n* af Än er komen*n* vaꝛ ꝼꝛa Katle | Hæng").

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1465. **AM. 587 e, 4to.** *Pap. 21_2 × 16_5 cm. 8 bl. C. 1700. Utvivlsomt skr. af Arne Magnusson. Viser sig ved ældre paginering som del af et större hele.*

„Saga aꝼ Hǫgna og Hiedinn".

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er dels for, dels af Arne Magnusson noteret* „Ur bök er Eg feck af Markuſe Bergs|ſyne og tök i ſundur. Syneſt ad vera ſkrifad epter þvi prentada i Olafs Sógu Tryggvaſonar", *hvad dog næppe kan angå dette ekspl.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I (Sörla-þáttr).*

[*I den gamle katalog opføres under nr 587, 4to endnu et ekspl. af* Saga Heðins ok Högna *samt* Sörla saga sterka.]

1466. **AM. 588 a, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 22 bl. 17. århs slutning. Skr. af Magnús Ólafsson fra Brúarland. Bl. 17v nedre tredjedel og bl. 18 ubeskrevne til betegnelse af lakune; sidste side (bl. 22r) tilsat for Arne Magnusson.*

Ívents saga Artúskappa („Hier Byriast Iventz Saga").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „Ivents Saga þeſſe er ritud ept*er* exemplare huſtru Ragneidar Jons dottur i Gröf, en*n* þad hen*n*ar exemplar hafdi ſkrifad Magnus Markuſſon (epter bok i folio [meinar h*ann* þ*ad* exemplar vered hafa med ſettri ſkrift ſkrifad] fra Videvöllum i Skagafirde, ef Magnus riett min*n*eſt). ſeigeſt Magnus hafa undanfellt meſtan*n* ordafiöldan*n*, og alleinaſta obſerverad ſenſum efniſſens, og hafi hitt exemplared vered miklu vitlöftigra *og* ordfyllra þ*essu*. Þetta fieck eg fra Magnuſe Markuſſyne 1703. er ritad af Magnuſe Olafs ſyne fra Bruar l*and*i".

Benyttelse og beskr.: *Riddarasögur, Strassburg 1872.*

1467. **AM. 588 b, 4to.** *Pap. 18,9 × 15,2 cm. 4 bl. 17. årh*s *sidste halvdel.*

„Sagan aꝼ Alaꝼleck".

1468. **AM. 588 c, 4to.** *Pap. 19,4 × 16 cm. 13 bl. 17. årh*s *sidste halvdel. To forsk. hænder. Bl. 1v ubeskr. Bl. 1r (10 linjer) tilsat af, bl. 13r (sidste side, 8 linjer) tilsat for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—9r. **„Saga af Alafleck".**
2) Bl. 9v—13r. **„Sagan*n* aꝼ Albano".**

1469. **AM. 588 d, 4to.** *Pap. 19,9 × 16 cm. 12 bl. 17. århs slutn. 1ste side (bl. 1v) tilsat for — og forsynet med varianter af — Arne Magnusson. For A. M. er ligeledes en variant på 9 linjer tilföjet ved sagaens slutning.*

„Sagan*n* af Bæring fagra".

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII.*

1470. **AM. 588 e, 4to.** *Pap.* $20{,}_3 \times 16{,}_5$ *cm.* *10 bl.* *C. 1700.* *Bl.* 1^r *er på sidens øvre halvdel slutningen af en foregående fortælling udslettet.*

„Sagann aff Damufta“ osv.

Benyttelse og beskr.: *J Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 176.*

1471. **AM. 588 f, 4to.** *Pap.* $19 \times 15{,}_3$ *cm.* *7 bl.* *C. 1700.* *Skr. af* s^r *Jón Torfason (den gl. katalog).*

Jóns saga leikara („Æꝼintyri aꝼ sini eins | burgeis Jon ad | nafne“).

1472. **AM. 588 g, 4to.** *Pap.* $21{,}_5 \times 16{,}_5$ *cm.* *25 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Þórður Þórðarson (den gl. katalog) — pyntelig fraktur med store initialer.*

„SAGA | Kirialax“.

Ufuldendt afskrift, end. „vôll mıôg ꝼagran“.

Herkomst og hist.: *Er ifg en foran indklæbet AMsk notits* „ſkrifud epter membranâ in 4to, er eg feck af Mag. Birne Þorleifsſyne“ *(ɔ: AM. 589, 4to).*

1473. **AM. 588 h, 4to.** *Pap.* $19{,}_9 \times 15{,}_6$ *cm.* *18 bl.* *17. århs sidste halvdel. Forrest i hskr. er slutningen af et foregående stykke fjærnet, idet øvre halvdel af bl. 1 er bortskåren og resten af bl.* 1^r *overklæbet.*

„Møttuls saga“.

Benyttelse og beskr.: *Möttuls saga, Lund 1877, s. 39 (og Kbh. 1878, s. 418).*

1474. **AM. 588 i, 4to.** *Pap.* $20{,}_8 \times 16{,}_6$ *cm.* *5 bl.* *17. århs slutn.* *Skr. af Magnús Ólafsson fra Brúarland. Foran fortællingens begyndelse er bl.* 1^r *slutningen af et foregående stykke udslettet.*

Mötuls saga („Hier heꝼur Motturs þätt“).

Ender bl. 5^r*, hvorefter der bl.* 5^v *findes* et firlinjet vers om Möttuls þáttur.

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet indeholder en lignende meddelelse af Arne Magnusson som 588 a, 4to ang. afskriveren og den af ham benyttede original; denne original var atter skreven* „ordrett epter rotnu pappirs exemplare, hvert ſidann meinaſt interciderad hafa". *Ligesom 588 a, 4to erhvervet 1703 fra M. M.* „Aliis Skickiu Saga dicitur".

Benyttelse og beskr.: *Se foregående nr.*

1475. **AM. 588 k, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,7 cm. 13 bl. 17. århs slutning. På bl. 1r, der har båret slutningen af et forudgående stykke, er skriften senere udslettet. Bl. 13v ubeskrevet.*

„Sagan*n* aꝼ Samſon Fagra".

1476. **AM. 588 l, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,5 cm. 22 bl. 17. århs slutn. Brudstykke af samme codex som AM. 588 k, 4to. På bl. 1r er skriften udslettet. Bl. 22 er tilsat for Arne Magnusson.*

„Sagan*n* aꝼ Saulus Kongsſyne | og Nichanor Hertoga".

1477. **AM. 588 m, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 6 bl. 17. årh. Viser sig ved en ældre paginering som del af et större hele.*

„Siguꝛgaꝛds saga".

1478. **AM. 588 n, 4to.** *Pap. 19,3 × 15,5 cm. 14 bl. 17. årh. Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson, bl. 14v — med undtagelse af et sammenslynget* IS — *ubeskrevet.*

„Sagan af Sigurgarde".

1479. **AM. 588 o, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,2 cm. 9 bl. Skr. 1692. Bl. 8v og 9v ubeskr.*

„Sagan*n* aꝼ Sigurde Foot og Äſmunde".

Ved sagaens begyndelse og slutning findes interlinear-varianter af Arne Magnusson. Bl. 9 er en af A. M. indsat seddel, der på forsiden bærer genealogiske optegnelser til sagaen.

1480. **AM. 588 p, 4to.** *Pap. 15,5 × 10 cm. 55 bl. 17. årh. Hskr. er defekt og de sidste blade langs yderkanten stærkt beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Sigurðar saga fóts ok Ásmundar Húnakonungs.**

Beg. med kap. II, foran hvilket 1½ linje (slutningen af kap. I) er overstreget. Bl. 7ᵛ ere de sidste to linjer overstregede, da det følgende blad, som har indeholdt sagaens afslutning, mangler.

2) Bl. 8—47ʳ. **Bærings saga.**

Beg. defekt i 1ste kap. „Raungu tecid R*iki* Bo*n*da myn*z*" *(1ste linje overstreget). Bl. 46ᵛ—47ʳ ere de til sagaen hørende slutningsbetragtninger overstregede.*

3) Bl. 47ʳ—55. **Álaflekks saga** („Aleflecks — *sál.* — saga Biriaſt hier").

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII.*

1481. **AM. 588 q, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 19 bl. C. 1700. Gennemset og rettet af Arne Magnusson.*

Valdimars saga („Hier hefur Sôgu af Va|lldemar Kongsſyne").

Herkomst og hist.: ***På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret*** „Valldimars-Saga ſkrifud epter bok in folio, ſem fyrri hafdi ätt Sʳ Þorſteinn Biôrnsſon ä Utſkalum, og ſidan Sigurdur Biôrnsſon lôgmad*ur*. Var med hendi Magnuſſ Þorolfsſonar. Blôdin, ſem þetta er efter ſkrifad, reif eg i ſundr ſo ſem önyt".

1482. **AM. 588 r, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 3 bl. 17. årh s sidste halvdel.*

Úlfs saga Uggasonar.

Beg. defekt „Innann iij*dia* dagz säu þ*eir* skip ſigla".

Herkomst og hist.: ***På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret*** „Aptanaf Ulfs Sôgu Uggaſonar, ut mihi videtur. var aptarſt i bok Sʳ Þorkels Oddzſon*ar* i Gaulveriabæ".

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 588, 4ᵗᵒ endvidere indeholde „af Flores og Blantzeflur. Gvimars Saga 2 Exemp.", *men disse findes nu ikke her.]*

1483. **AM. 589 a, 4to.** *Perg. 21 × 16 cm. 21 bl. 15. årh. Af overskrifter og initialer ses næppe noget spor. I nedre margen findes hist og her med en noget yngre hånd gudelige citater. Begynder og ender defekt, endv. mgl. efter bl. 6 ét blad. Har med de øvrige underafdelinger af AM. 589, 4to udgjort én samlet codex.*

Kirjalax saga.

Beg. „hanſ har *ok* ſkeg", *de forudgående linjer af sagaens 1. kap. har Arne Magnusson tilskrevet i nedre margen, end.* „æn huat ſem huer vill um tala þa ſeger".

På to indsatte papirsblade har A. M. skrevet indholdet af det henholdsvis nærmest efter bl. 6 og bl. 21 følgende, samt en notits om sagaens slutning.

Herkomst og hist.: *I nedre margen bl. 21v står med temlig gammel hånd* „þat gıoꝛer eg oddr". *På to foran indklæbede sammenhængende oktavblade giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse til den samlede membran AM. 589, 4to, med nogle tilföjede oplysninger og understregning af de stykker, hvoraf afskrift var tagen; om codex i dens helhed bemærkes* „þeſſa bok hefi eg feinged af Mag. Birne Þorleifsſyne", — *en tilsvarende angivelse er föjet til den i AM. 435 a, 4to bl. 101v forekommende indholdsfortegnelse til samme codex.*

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, s. 420; K. Gislason, 44 Prøver.*

1484. **AM. 589 b, 4to.** *Perg. 20 × 16,3 cm. 4 bl. Samme codex som AM. 589 a, 4to.*

Samsons saga fagra.

Fragment, beg. „(fonr) ha*n*ſ het kvínntílin", *end.* „gaꝼ ha*nn* ſygur*ðr* fuerd gullbvȷt fu(o)". *Mellem bl. 2 og 3 er en större lakune.*

Herkomst og hist.: *Se AM. 589 a, 4to. I nedre margen bl. 2 findes med en hånd fra c 1500 navnene* Brandr Jónsson *og* Sigríðr Fúsadóttir.

1485. **AM. 589 c, 4to.** *Perg. 20,7 × 15,5 cm. 8 bl. Samme codex som foreg. nr. I nedre margen findes jævnlig med en noget yngre hånd gudelige citater.*

Indhold:

1) Bl. 1—8v. **Valdimars saga.** *Bl. 8r, hvor nogle ord ere udskrabede, har Arne Magnusson udfyldt det manglende på en indhæftet seddel.*

2) Bl. 8[v]. **Clarus saga** — *de 6 første linjer; skriften er her senere opfrisket.*

1486. **AM. 589 d, 4to.** *Perg.* $20_{,8} \times 16_{,6}$ *cm. 49 bl. Samme codex som foreg. nr. Også her findes enkelte gudelige citater i nedre margen. I bl. 11 en större flænge.*

Indhold:

1) Bl. 1—17[r]. **Clarus saga.**

Sagaens i AM. 589 c, 4to forekommende begyndelseslinjer ere afskrevne af Arne Magnusson på en indhæftet seddel.

2) Bl. 17[v]—48[v]. **Hektors saga.**

Efter bl. 35 mangler et blad, hvis indhold A. M. angiver på en indhæftet seddel.

3) Bl. 48[v]—49. **Stúfs þáttr skálds Þórðarsonar kattar.**

Ender afbrudt „en ftuꝼ*ur* ꝼoꝛ fínn*a* eyre*n*da *ok* leíd e*ıgı* [la*n*gt]".

Benyttelse og beskr.: *1) K. Gislason, 44 Prøver; Clarus saga, Lund 1879; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1487. **AM. 589 e, 4to.** *Perg.* $20_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 23 bl. Samme codex som foreg. nr. Bl. 5 har en mindre beskadigelse. Adskillige blade have lidt ved beskæring af øvre eller ydre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—5[v]. **Þorsteins þáttr bæjarmagns.**

2) Bl. 5[v]—13. **Egils saga einhenda.**

3) Bl. 14—19. **Hálfdanar saga Brönufóstra.**

Ender afbrudt „þau haldan", *således at sagaens slutning (nogle få linjer) mangler.*

4) Bl. 20—23[r]. **Álaflekks saga.**

Begynder defekt „heı*m* tıl índía landz".

5) Bl. 23[v]. **Hákonar þáttr Hárekssonar.**

Ender afbrudt „*ok* er þar var kom . . .".

Herkomst og hist.: *Bl. 11[r] i nedre margen synes samme antegnelse at forekomme som den under 589 a (bl. 21[v]) anførte. Bl. 15[r] bærer i nedre margen med yngre hånd et gudeligt citat.*

Benyttelse og beskr.: *2) Ant. Russes I, s. 212; 2—3) Fornaldar sögur Norðrl. III; 5) FMS XI.*

1488. **AM. 589 f, 4to.** *Perg. 20,5 × 16,6 cm. 36 bl. Samme codex som foreg. nr. Enkelte blade bag i hskr. ere noget beskadigede ved beskæring. Hist og her marginalantegnelser af lignende beskaffenhed som de tidligere omtalte. På den sidste halve side er vistnok den oprindelige skrift udskrabet.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Sturlaugs saga starfsama.**

Beg. defekt „en lıd þeıra legzt í hernad med ſkıp þeıra", *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 596.*

2) Bl. 13r—36. **Göngu-Hrólfs saga.**

Efter bl. 17, 22 og 31 mangler et blad. Sagaen standser nu bl. 36v med ordene „ꝼrægd edr vízku", *hvorefter resten, optagende de sidste to tredjedele af siden, synes udskrabet.*

Herkomst og hist.: *Den samme yngre hånd, der hele codex igennem — også i dette nr — hist og her har fyldt nedre margen med* gudelige citater, bönner og lign., *har også udfyldt den tomme plads bl. 36v med* tilsvarende optegnelser. *Hvor sagaen ender, er nu skrevet (som det synes med forholdsvis ny hånd)* 1487, *der næppe har noget hensyn til årstallet. Bl. 28v er med en samtidig hånd (15. årh.) skrevet* „þeım godvm monnum sem þetta bꝛeꝼ ſía edur heyra sænder æc ȷon kettılſon ydur teıttur palſon ok þackar æc þıer ꝼyꝛer þav env godv knȷꝼa kıorȷnn ".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224 (GHr).*

1489. **AM. 590 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 62 bl. 17. årh. Marginalia med provst Ketill Jörundssons og Arne Magnussons hånd. Bl. 1r og 62v ubeskrevne. Bl. 9—10 ere senere indsatte for A. M., bl. 29 (bagsiden ubeskr.) er et seddel-indskud af K. J., bl. 44 er udfyldt med en særlig hånd.*

„Sagan*n* aꝼ Magus Jalle".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel fremhæver Arne Magnusson, at dette nr og 590 b—c, 4to vistnok ere afskrevne efter originaler i én og samme membran. På en anden seddel angiver han* „þetta *(vistnok AM. 590 b, 4to)* er uppſkrifad ur nyrre membranâ er Mag Biörn gaf Kong C 5to, og confererad vid nya membranam Bryniolfs Þordarſonar". *I marginen bl. 29r er skrevet* „Hęc sunt tꝛansſcripta ex veteꝛi membꝛanâ aliâ".

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl. s. CIV—VIII.*

1490. **AM. 590 b—c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 44 bl. 17. årh. Samme hånd som foreg. nr; bl. 39 ff. med en særlig hånd (vistnok den samme som på bl. 44 i AM. 590 a, 4to). Marginalia af Ketill Jörundsson og (enkelte gange) af Arne Magnusson. På bl. 24 er 1½ side ladet ubeskreven til betegnelse af en lakune; denne er senere udfyldt ved indsættelse af oktavbladene 26—27 (hvoraf 27v er ubeskr. og 27r overstreget) med den tilhørende, af Arne Magnusson skrevne seddel bl. 25.*

„Saga aꝼ Hꝛölꝼe Gautꝛekſsyne" — *incl.* Gautreks saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson sig om forholdet mellem* 'Þattr af Giafaref og Dala fiflum' *og* Hrólfs saga Gautrekssonar. *Se i øvrigt AM. 590 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224.*

1491. **AM. 591 a, 4to.** *Pap. 15,7 × 9,9 cm. 2 bl. 17. årh. Beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **Mágus saga.**

Slutningen fra „akaꝼl*i*ga ꝼiell m*i*cid lid".

2) Bl. 1v—2. **Krukkspá** („[Nockvd] litid vꝛ ſpa jonz kꝛukz").

Ender defekt „ad eiꝛn gioꝛiꝛ þ*ad* allt flett *og* sopar . ."

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII.*

1492. **AM. 591 b, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 18 bl. Skr. 1688 af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 18v ubeskr.*

Mágus saga („Hier byriaſt saga aꝼ Bragda Mavus").

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Ur bokum ſem eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi ä Vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CIV, CXIV.*

1493. **AM. 591 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 32 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—22r. **Hrólfs saga kraka** („Hier byriar Søgu aꝼ Hrölffe könge kraka").

2) Bl. 22ʳ—29ʳ. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** („Hier byria Søgu aꝼ Hälffdäni Eyſteinſsyne").

3) Bl. 29ʳ—32. **Friðþjófs saga frækna** („Nu skriꝼaſt saga aꝼ Fridþiöffe enum ꝼrækna").

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I—III.*

1494. **AM. 591 d, 4to.** *Pap.* $20{,}_4 \times 16{,}_7$ *cm. 12 bl. 17. årh s sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 12ᵛ, der opr. har været beskrevet i to kolonner, er skriften udslettet og derefter nogle blade udskårne.*

„Saga aꝼ Þorſteine Vikingſsyne. Og Bela Konge".

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1495. **AM. 591 e, 4to.** *Pap.* $20{,}_8 \times 16{,}_5$ *cm. 19 bl. 17. årh s sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. På bl. 1ʳ og den sidste halve side 19ᵛ er den oprindelige skrift udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—15ʳ. **„Saga aꝼ Góngu Hrölffe".**

2) Bl. 15ʳ—19. **„Saga aꝼ Hälffdäne Brónuꝼöſtra".**

Bl. 1ʳ ses i 1½ kolonne at have indeholdt fortegnelse over i alt 20 i en og samme bog indeholdte sagaer. *På bl. 19ᵛ har begyndt* Jarlmanns saga.

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224.*

1496. **AM. 591 f, 4to.** *Pap.* $21 \times 16{,}_6$ *cm. 7 bl. 17. årh s sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 1 og 7 (sex linjer) tilsatte for Arne Magnusson.*

„Saga aꝼ Herraud og Boſa enu*m* kven*n*ſama".

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1497. **AM. 591 g, 4to.** *Pap. 20 × 16,4 cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 8v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—2v. **Illuga saga Gríðarfóstra** („Her Byriaſt Saga aꝼ Illhuga Gridaꝛꝼöſtra").

2) Bl. 2v—8r. **Þorsteins saga bæjarmagns** („Her byriaſt ſaga aꝼ Þorſteini Bæarmagn").

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1498. **AM. 591 h, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 11 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—10r. **„Saga aꝼ Eigle Einhendta og Gnödar Aſmunde".**

2) Bl. 10r—11. **Sveinka þáttr Steinarssonar** („Vr Noregz Konga ſögu þättur aꝼ Sveinka Steinarſsyni").

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *1) Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1499. **AM. 591 i, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 13 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Standser afbrudt bl. 13v.*

Örvar-Odds saga („Hier ſkriꝼaſt Saga aꝼ Ørvar Odde").

Ender „ſat Odd*ur* med kongi um*m* vetur*inn* i miklu*m* fagnade. Cap. 10." *Udgs kap. 14 incl.*

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V.*

1500. **AM. 591 k, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Delvis tospaltet.*

„Saga aꝼ Heidreke könge enum ſpaka".

ɔ: Hervarar saga ok Heiðreks konungs, *med vedföjet prosaisk forklaring af gåderne (i modstående kolonner).*

Ender „Rike miked, og riett fieſkipte". *Udg. s. 494.*

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*
Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1501. **AM. 592 a, 4to.** *Pap. 22 × 16 cm. 223 bl. 17. årh. Slet og uøvet hånd, skriften er på mange steder afbleget og næsten ulæselig, hist og her i senere tid opfrisket. Papiret skørt og hensmulrende, bladene derved hyppig beskadigede i marginen. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—29r. **Mágus saga.**

Begynder defekt „keisari mælti herra hugon (?) mvn ecki hitt sannara", *sml. Bragða-Mágus saga, Kph. 1858, s. 8.*

2) Bl. 29r—41v. **Sigrgarðs saga frækna** („Aꝼ Sygurde — *sål.* — enum ꝼrækna").

3) Bl. 41v. **„Þattur aꝼ Hrolꝼe Skuggaꝼyꝼle".**

Begyndelsen, indtil „er i burt ſkipit en þau".

4) Bl. 42—85r. **Flóres saga ok Leó.**

Beg. defekt i sagaens 1ste kapitel.

5) Bl. 85v. **„Søgu þattur aꝼ illuga [gridar] ꝼostra".**

Begyndelsen, indtil „heim til hallar ok er mioc ogladur".

6) Bl. 86—91r. **Álaflekks saga.**

Begyndelsen mangler.

7) Bl. 91r—121r. **„Saga af Sugurde þogla".**

8) Bl. 121r—24v. **„aꝼ starkaɀdi".**

Til de almindelige beretninger om Starkaðr gamli (St. Stórvirksson) knytter sig her þáttr þorsteins skelks. *[Heri dog indsat det uvedkommende, helt eller delvis ulæselige blad 123.]*

9) Bl. 124v—26r. **„ꝼæreynga þættur"** — *indeholder begyndelsen og slutningen af* Færeyinga saga efter Flateyjarbók, *skilte ved en meget stor lakune efter bl. 125.*

10) Bl. 126r—35r. **„ꝼæreynga þættr** ſem ſtendr ꝼyrer þennann" ɔ: Færeyinga saga fra beretningen om Hafgrímr í Suðrey til Flatb. I, s. 150.

11) Bl. 135r—38v. **„Hroa þattur".**

12) Bl. 138v—40r. **„Avdu(n)ar þættur".**

13) Bl. 140r—42r. **„Aꝼ Blodeigle".**

14) Bl. 142^r. **Dofra þáttr** *(overskriften bortsmulret).*

Begyndelsen, til „lyꝼ aꝼ mer, ec veit“.

15) Bl. 143—223. **Olgeirs saga danska** — *ifg. A. M.* „udsat paa Iislandſk af den Danſke tryckte“. *Begynder og ender defekt.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og den anførte notits om stykke 15. På en indlagt seddel har han skrevet* „Komnar til min fra Halldore Einarsſyne“.

Benyttelse og beskr.: *1) Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII; 5) Fornaldar sögur Norðrl. III; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.*

1502. **AM. 592 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 8 bl. C. 1700. To forsk. hænder.*

„Sagan af Mauus lalle | og fru Eɪmenga“.

Omfatter begyndelsen (bl. 1—2) og slutningen (bl. 3—8).

Herkomst og hist.: *Angående de to brudstykker har Arne Magnusson henholdsvis følgende marginalnotitser* 1) „Þetta er ſkrifad epter Exemplar Bryniolfs Þordar ſonar ä Hlidarenda, ritudu ä nytt kalfſkinn“. 2) „Aptanaf Magus Sögu Bryniolfs Þordarſonar“.

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII.*

1503. **AM. 593 a, 4to.** *Perg. 15,5 × 11,5 cm. 107 bl. 15. årh. Af overskrifter og initialer ses intet spor. Pergamentet er på sine steder ujævnt og sværtet, enkelte blade have flænger eller mindre huller. Bl. 107^v er opr. ubeskrevet, ligeledes står största delen af bl. 104^r blank.*

Indhold:

1) Bl. 1—33^r. **Mirmants saga.**

Begynder defekt „fvıvırda god mın“.

2) Bl. 33^r—107. **Adonius saga.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 104 har Arne Magnusson givet en dette og det følgende nr omfattende indholdsfortegnelse, hvortil föjes* „in octavo. Bokina hefi eg 1702 feinged af Mag. Jone Þorkelsſ. Wid“. *Bl. 107^v findes en ejernotits fra c. 1680.*

Benyttelse og beskr.: *Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. XL; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 172.*

1504. **AM. 593 b, 4to.** *Perg. 15 × 11,6 cm. 31 bl. 15. årh. Samme codex som foreg. nr. Pergamentet, af lignende beskaffenhed som i forrige nr, har på nogle steder lidt mere skade, således findes bl. 12 et större ved hensmulren bevirket hul og lignende mindre på de nærmest følgende blade, samt bl. 6 og 11. Bl. 22 er beskadiget ved en flænge, bl. 31, af hvilket et stykke forneden er afrevet, er stærkt sværtet og slidt. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—26. **Viktors saga ok Blavus.**

2) Bl. 27—31. **Sneglu-Halla þáttr.**

Ender defekt og næsten ulæselig.

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr. På bl. 1ʳ findes en notits ang. bogens brug til læseøvelser (17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nord. filol. III, 379 (citeret som D).*

1505. **AM. 594 a, 4to.** *Pap. 19 × 15,2 cm. 69 bl. 17. årh. Folieret 1—71, idet bl. 67—68 mangle. Ornamenterede initialer. Största delen af bl. 71ᵛ ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—66ʳ. **Flóres saga ok Leó** („Hier Heғur Wpp | SOGV AF OCTAFI|ANVS KEISARA OG HANS TV|EIMVR SONVM LEO OG FLORIS OG | þeirra Moder vr þyſku vtløgd").

2) Bl. 66ᵛ—69ʳ. **'Historian wm siø sofendvr'** — *med den ved tabet af bl. 67—68 bevirkede lakune.*

3) Bl. 69ʳ⁻ᵛ. **„Historian Aғ Santi | Christofor".**

4) Bl. 70ʳ. **'Historian vm Sa|nti Nicolavm'.**

5) Bl. 70ʳ—71ʳ. **'Vm S. Martin|um biskup'.**

6) Bl. 71ʳ⁻ᵛ. Undr nokkur, anno 864—938.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta eignadizt eg ä Beſſaſtödum 1707. Er komid fra Giſla ä Setberge".

1506. **AM. 594 b, 4to.** *Pap. 25 × 16 cm. 21 bl. 17. årh. Bladene stærkt hensmulrende og beskadigede. Bl. 21ᵛ ubeskr.*

Flóres saga ok Leó *(Overskriften beskadiget).*

1507. **AM. 595 a—b, 4to** *(tidligere i to hæfter). Perg. 24 × 18,3 cm. 38 bl. 14. årh. 1ste halvdel. Røde overskrifter og initialer. I nedre margen findes på adskillige blade samtidige pennetegninger (menneskeskikkelser), der i alt fald delvis synes at hentyde til indholdet; ved siden heraf forekomme billeder fra senere tid. Også træffes ikke få marginalia, dog uden særlig betydning. Af bl. 11 og 13 er nedre margen bortskåren, bl. 24, 25, 28 ere beskadigede. Mod slutningen af codex vise bladene spor af slid, anvendelse til indbinding og lign. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—29ʳ, 31—38. **Rómverja sögur** — *9 brudstykker, trykte i K. Gislasons 44 Prøver, IX.*

2) Bl. 29ᵛ—30 *(14. årh. 2den halvdel).* **Upphaf Rómverja** (I, II), *ib.* X.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 143v opføres dette hskr. således* „Romveria Saga, 4to. ubivis mutila. Komin til min fra Sr Þorvallde Stefansſyne.
Er Saluſtii Bellum Jugurtinum
Ejusdem Bellum Catilinarium.
Lucani Bellum civile Cæſaris & Pompeji“.
På den ene af to tilhørende AMske sedler omtaler A. M. håndskriftet som Rómverjasagan „ſem eg var ſo leinge ad ſpyria epter“, *af den anden ses, at i det mindste et fragment er kommet andenstedsfra end de øvrige. Blandt membranens marginalia findes nogle personnavne fra 17. årh.*

Benyttelse og beskr.: *K. Gislason, 44 Prøver. Kbh. 1860.*

1508. **AM. 595 c, 4to.** *Perg. 24,5 × 18 cm. 4 bl. 17. årh. Bl. 1 har en mindre beskadigelse forneden; bl. 1ʳ ubeskrevet.*

„Romveria saga Af Jugurtha, epter Salustio“.

Ender „og var hann ꝛeindaꝛ þaꝛ gislinn“. *Indeholder omtrent det til K. Gislasons 44 Prøver s. 108—24 svarende.*

1509. **AM. 596, 4to.** *Perg. 24 × 16,7 cm. 10 bl. C. 1350—1400; sammensat af to forsk. brudstykker. Af overskrifter og initialer ses næppe spor. Bl. 1—3, 10 ere beskadigede ved beskæring forneden. Efter bl. 3 og bl. 6 findes lakune.*

Sigurðar saga þögla.

Beg. „ſe [ecce] alþyðo man*n*a kvn*n*ıkt wo*r*ðıt“, *ender* „ſk[ylldı] bꝛullaupꝛ*t* we*r*a ın*n*an þ*ess* manadar e*r* næſtr kom“ *(i sagaens sidste kap.) uden tilsyneladende at have været fortsat.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Komid ur Auſtfiordu*m* 1711“.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.*

1510. **AM. 597 a, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 64 bl. Skr. 1668.*

„**Bellum Troianum.** Þad eꝛ | Riett oc Son*n* Vnde*r*vyſan Vm þan*n* Trojaniſka Baꝛdaga“ *osv.* ɔ: Trójumanna saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra lögm*annin*um Pale Jonsſyne til läns eda eignar man eg ei“.

1511. **AM. 597 b, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,7 cm. 60 bl. (incl. de senere vedlagte bl. 52—60). 17. årh's sidste halvdel. Af bl. 5ᵛ ere kun de ti øverste linjer beskrevne. Talrige marginalvarianter; henholdsvis bl. 42ᵛ og 43ᵛ ere varianter tillige anbragte på en til marginen fastklæbet seddel.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ʳ. **„Trojoman*n*a Saga“.**

2) Bl. 16ʳ—30ᵛ. **Breta sögur** („Hier Heꝼur Søgu Æneæ“ — *de sidste to ord overstregede af A. M. og erstattede med* „Breta ſogur“).

3) Bl. 30ᵛ—31ʳ. **Ættartölur** („Hier Byrjar Gømul An*n*al og Ættartølur“) — *som AM. 281, 4ᵗᵒ, stykke 23.*

4) Bl. 31ᵛ. **„Ur Landnämu Veſtꝼyrdinga“.**

5) Bl. 31ᵛ—32ʳ. **Skrif Halldórs prests af Grænlandi til Arnalds prests.**

6) Bl. 32ʳ—41. **Þorfinns saga karlsefnis** („Hier heꝼur Søgu Þorꝼins Kallseꝼnes | Þord*ar*ſon*ar*“).

7) Bl. 42ʳ—ᵛ. **„Annall ur Søgu Þörmödar Kol|brün*ar* Skallds, hvðrſu t*il* e*r* hättad i Eirekzꝼ*irde* og Ein*ar*sꝼ*irde*“.**

8) Bl. 42v—44v. **Annalistiske og geografiske notitser:**

a) „Græulands *Biskupar* i Gørdum".

b) Óaldar vetr á Íslandi.

c) „*Biskups* Stölar i Noreg".

d) „*Biskups* Stölar i Einglande".

e) 'Biskups stólar í Skotlandi' (*med* „Erkestölar næfter i Saxlande").

f) „Wegur til Röms".

g) „Fylke I Norege".

h) Tylftir umhverfis Ísland.

i) Nogle kronologiske notitser (på Islandsk) — *med tillæg af* annalistiske notitser for år 1118.

k) Thile — Ísland — Papar.

l) Sigling úr Noregi — til Horns á Íslandi — til Hvarfs á Grænlandi osv.

m) Om Böðvarr hvíti — *efterfulgt af overskriften* „Vr Auftfirdinga Landnämu".

n) Eireksstefna *ɔ: en notits om kursen E.*

o) Lið Artus konungs ok Lucius Róma-höfðingja.

9) Bl. 44v—45r. „Frä þvi Hv*ar* hv*or* Nohafona Bygde Hejmen*n*".

10) Bl. 45r—v. **„Wm vøttn j Heimenum"** *(rettet).*

11) Bl. 45v—46r. **Um bókagerð hina fyrstu.**

12) Bl. 46r. **„ꝼrä Paradyſu".**

13) Bl. 46r—48r. **„Hv*er*su Laund liggia I Verøllden*n*e".**

14) Bl. 48r. **Um borgaskipan ok legstaði heilagra manna.**

15) Bl. 48r—v. **'iij teinung*ar* ur mun*n*e Adams'.**

16) Bl. 48v—49r. **Af náttúrum manns ok blóði.**

17) Bl. 49r—51v. **'Gätur Hejdrex kongs Høꝼund*ar*ſonar'.**

18) Bl. 51v. **„Hvadan*n* Blöt Höꝼuſt".**

19) Bl. 51v. **„Vm Möthorn".**

20) Bl. 51v—52r. **Um þat hvaðan ótrú hófst.**

21) Bl. 52v. **Kenning Augustini.**

22) Bl. 52r—v. **Excerpter af Landnámabók, Íslendingabók m. v.**

a) „Þä *er* ulꝼlíotur v*ar* ad aldri LX".

b) Taldir bændr á Íslandi.

c) Óár í Englandi.

d) Um tíund; dauði Gizurar biskups.

e) År og dag for slaget ved Svolder.

f) Fjorde og stednavne fra Islands Vestfjorde.

g) Om þuríðr sundafyllir.

h) Gunnbjarnarsker (beliggenhed).

i) „Ur Austfirdinga Landnámu".

k) Stednavne fra Islands Sydland.

Senere er indsat eller vedlagt

Bl. 53. „De Dialectica", „Kongsbrefa Titulus Hispanus" — *bægge stykker afskrevne som varianter fra et andet hskr.*

Bl. 54. To latinske sentenser.

Bl. 55—57. *Stykkerne* Kenning Augustini, Biskupsstólar í Noregi, Englandi, Skotlandi (*med* Erkistólar næstir í Saxlandi), Vegr til Róms, Fylki í Noregi, Tylftir umhverfis Ísland, Frá því hvar hverr Nóa sona bygði heiminn *i afskrift, til foreløbig oplysning for Arne Magnusson, med dennes tilhørende bemærkninger.*

Bl. 58. Afskrift af de samme stykker.

Bl. 59. Indholdsfortegnelse over de mindre stykker (tractatus) i AM. 281, 4to, *der — bortset fra Völsunga saga med Ragnars saga — væsenlig har indhold til fælles med dette nr, men hvor ordenen er noget forskellig; udført for A. M.*

Bl. 60. Arne Magnussons anvisning angående håndskriftets kollationering.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Fra Sr Þorde á Stadarstad". *Af bl 60 synes at fremgå, at dette hskr. også har indeholdt* „Ragnars Saga", *og at A. M. har ejet dette hskr. för AM. 281, 4to* (bók Sigurðar Björnssonar lögmanns). *Bl. 55—58 kan måske tyde på, at A. M. opr. kun har erholdt bl. 58 til prøve på indholdet af AM. 597, 4to, og at han ikke fra først af har kendt dets rette ejer. Af og til i håndskriftet findes påtegninger med A. M.s hånd, hvoraf ses, at han har konfereret det med Hauksbók* (membrana mea).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 112.*

1512 **AM. 598, 4to.** *Perg. 7 forskellige brudstykker.*

I. **Möttuls saga.**

α. (20,5 × 16 cm. 1 bl. C. 1400. Røde overskrifter og initialer. Spor af anvendelse til indbinding).

Beg. „var mottulın mundangha", *ender* „*ok* margan *riddara*-ſkap ath".

β. (20,5 × 15,2 cm. 1 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og initialer. Stærkt slidt ved anvendelse til indbinding).

Fra sagaens begyndelse til „allra rǒðıſ manna *konungſ*", *aftrykt i Möttuls saga, Lund 1877, s. 36—38.*

***Herkomst og hist.:** a hører til samme codex som Stockh. 6, 4to, β har oprindelig hørt sammen med AM. 325 III a, 4to.*

***Benyttelse og beskr.:** Möttuls saga Lund 1877 og Kbh. 1878.*

II. Trójumanna saga.

α. (12,6 × 11,2 cm. 2 bl. 15. årh sidste halvdel. Beskadigede ved beskæring).

To brudstykker, svarende omtrent til sagaens kap. 18 og 26 i Ann. f. nord. Oldk. 1848.

Om disse to sammenhængende blade meddeler Arne Magnusson på en vedföjet seddel „Var utanum prentada bok in 12mo ä Oddz Sigurdz ſonar auction i Kaupenhafn. 1727."

β. (22,5 × 16,9 cm. 2 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1 har forskellige mindre beskadigelser).

Bl. 1 *beg.* „bedı troı(o)man*n*a oc grı[c]kıa", *ender* „Ok J þı bıh bꝛaft . . ."

Bl. 2 *beg.* „tuegıu. huıla þeır fık", *ender* „theucer ſ. thelamonıus ȷ uápnu*m* aȷax . . ." *For bl. 1s vedkommende sml. ib. kap. 21.*

På et indklæbet blad bemærker A. M. „Þetta blad fieck eg 1703. af Gudrunu Ógmundar dottur i Flatey, ſagde hun þad væri komid nordan ur lande."

III. Rómverja sögur.

α. (10,2 × 16,7 cm. 1 bl. C. 1500. Bladets øvre ²/₃ og en strimmel langs ydre margen ere bortskårne. Rød initial).

Beg. „til borgaꝛen*n*ar *sva* mælau*n*di", *ender* „Mieꝛ *uar* hǒꝼdi*ngium*", *K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860, s. 128—32.*

β. (18,3 × 16,3 cm. 1 bl. C. 1400. Beskadiget ved beskæring foroven. Svage spor til initialer).

Beg. „[hafua] eckı merkı fyrrı en hann bydı þeım“ *(ib. 142), ender til dels ulæseligt.*

γ. (21,2 × 16,3 cm. 1 bl. 15. årh. Stærkt beskadiget ved huller, flænger og slid).

Beg. „. . | . . er uıer ſaam vm nattına“, *ib. 233.*

På en tilhørende seddel oplyser A. M. „Fra lögmanne Vidalin feinged her i Kaupenhafn. 1715.“

1513. **AM. 599, 4to.** *Perg. 22,6 × 16 cm. 26 bl. C. 1600. På det en gang tidligere benyttede pergament ses mange steder spor af de oprindelige initialer — og bl. 1v endog nogle linjer af den opr. skrift (Latin) —, ligesom dette også er beskadiget ved större og mindre huller. Flere blade mangle nedre margen. Defekt.*

Vilhjálms saga sjóðs.

Beg. „Hun var ecke þorkunnar væn“, *idet sagaens 1ste blad mangler, ender* „hofdingia honum vilivm“.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der ifg. Arne Magnussons oplysning opr. har været indbundet sammen med AM. 657 c, 4to, har han erhóldt* „fra Joni Einarsſyne“; *det betegnes i AM. 435 a, 4to bl. 106v som* „eigi gômul membrana“.

1514. **AM. 600 a, 4to.** *Pap. 18,8 × 14,7 cm. 16 bl. 17. årh.*

Vilmundar saga viðutan.

Afskriften, der ender „huar þeir være“, *synes ufuldendt; Arne Magnusson har tilföjet* „hier vantar aptan vid“.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh , Kbh. 1888, s. 275.*

1515. **AM. 600 b, 4to.** *Pap. 16,6 × 10,4 cm. 24 bl. Skr. 1677 af Jón Jónsson. Bl. 24 opr. ubeskrevet.*

Virgilius saga („Lyfffaga þeſs naffn fræga VIR|GILI vtløgd vr Hollend|ſku Anno 167.6.“ — *tallet synes opfrisket*).

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning står* „Ended (!) þann | 18. Juni | Ano | 1677“ *og navnet* „Jon Jonſson“. *Som ejer af bogen angiver sig bl. 24 en* „Biorn Þorallaſon“.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 180.*

1516. **AM. 600 c, 4to.** *Pap.* *30,2 × 18,5 cm.* *11 bl.* *17. århs sidste halvdel. Bl. 5 beskadiget langs ydre margen.*

Virgilius saga („Ein ꝼogur Hiſtoria aꝼ Virgilio vm hans | Lyꝼ og Dauda og aꝼ hans vndarlegum verkum | sem hann giorde ꝼyrer Galldra Kunst og Hialp | Dioꝼulsins“).

1517. **AM. 600 d, 4to.** *Pap.* *18,2 × 15,1 cm.* *53 bl.* *17. årh.* *Skr. (med undtagelse af bl. 1—6) af Jón Gissursson.*

Pontanus saga ok Diocletianus („Af Pontano Keisara og Hans | Syne Dyocletiano; og hanns sio Vijfu Mei|ſturum, Skiemtelegt ad leſa“).

1518. **AM. 601 a, 4to.** *Pap.* *20,8 × 16,5 cm.* *17 bl.* *C. 1700.* *Forskellige hænder. Bl. 1—4 findes marginalia med Arne Magnussons hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—4r. **„Efnid ur Ormars Rimum“.**

2) Bl. 4v—6r. **„Efned ur Rïmum Grïms og Hiälmars“.**

3) Bl. 6v—11. **„Efned ur Vlfhams Rïmum“.**

4) Bl. 12—17r. **„Inntak Rimna af Sigurdi Fornaſyni“.**

Benyttelse og beskr.: *4) Arkiv f. nord. fil. III, 380 (cit. e); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143 (cit. e), 149, 155 (cit. d).*

1519. **AM. 601 b, 4to.** *Pap.* *21,2 × 16,8 cm.* *10 bl.* *17. årh.* *Adskillige marginalia, tildels med Arne Magnussons hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **„Saga Aꝼ Hꝛomu(n)de Gꝛeipſzyne“** — „ur Rïmunum“ *tilföjer A. M. En tilsvarende bemærkning er som rettelse föjet til sagaens* efterskrift, *der handler om afskriftens original og citerer* sira Magnús í Laufási Ólafsson.

2) Bl. 6v—10. **Bragða-Ölvis Saga** („Hieꝛ Biriaꝛ Søgu Aꝼ Bragþa Ølveꝛ“) — „Utdreiged ur Rïmunum af Ólver ſterka“ *tilföjer A. M.*

1520. **AM. 601 c, 4to.** *Pap.* *20 × 15,8 cm.* *8 bl.* *17. århs slutning.* *Bl. 1r og 8v ere overklæbede med ubeskrevet papir.*

„Inntak oc efne or Þörirs Häleggs Rymum" — „Excerpente Magno Jonæ de Vigur" *tilföjer Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Arkiv f. nord. fil. III, 383.*

1521. **AM. 601 d, 4to.** *Pap.* *21,3 × 16,4 cm.* *5 bl.* *18. århs beg.* *Skr. af Arne Magnusson.* *Bladene ere beskadigede af fugtighed.* *Bl. 2v ubeskr.*

„Innehald þattar af Skillde | Dana konge".

Herkomst og hist.: *Til titlen har A. M. föjet* „communicerad mier af Magnuse J. ſ. fra Leyraa", *og på det indskudte bl. 2 meddeles endvidere* „þetta efne mun vera diktad af ſialfum Magnuſe Jonsſyne, er Rïmurnar giört hefur, hvar ur þetta teked er", *hvorefter følger en bemærkning om æventyrskikkelsen* „Raudur Radgiafe".

1522. **AM. 602 a, 4to.** *Pap.* *15,8 × 10,6 cm.* *7 bl.* *C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **„Marþallar Saga".**

2) Bl. 6v—7. **„Kuæde af Salarya".**

Benyttelse og beskr.: *1) Ísl. Þjóðsögur II, 424.*

1523. **AM. 602 b, 4to.** *Pap.* *21,2 × 16,5 cm.* *5 bl.* *18. århs beg.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Himinbiarga Saga".**

2) Bl. 5 *(særlig hånd med tillæg af A. M.).* **„Af Val-finnu Vǫlu-fegre".** *Giver hovedindholdet af æventyret om Val- (eller Við-)finna.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 209.*

1524. **AM. 602 c, 4to.** *Pap.* *21,1 × 16,3 cm.* *4 bl.* *Skr. 1726 af Þórður Magnússon.* *Bl. 4v ubeskr.*

„Saga af Finnu forvitru".

Herkomst og hist.: *Ved fortællingens slutning har Arne Magnusson noteret* „Þordur Magnuſſon ſkrifade þetta i Kaupenhafn 1726“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur II, 383.*

1525. **AM. 602 d, 4to.** *Pap.* $20_{,9} \times 16_{,5}$ *cm. 5 bl. Skr. 1707.*

„Briäms Saga“.

Herkomst og hist.: *Ved fortællingens slutning har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe ſkrôkſaga er uppſkrifud epter Hillde Arngrimsdottur i Hvamme Anno 1707“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur II, 505 (cit. e).*

Oplysninger og berigtigelser.

Med henvisning til den i kommissionens fortale indeholdte vejledning til katalogens forståelse fremhæves herved endvidere følgende. Den ydre anordning belyses yderligere ved O. v. Heinemanns katalog „Die Handschriften der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel“, Wolfb. 1884 ff., som i denne henseende har afgivet det nærmeste forbillede. Medens med hensyn til håndskrifternes rækkefølge den gamle, fra Jón Ólafsson stammende orden er bibeholdt uforandret, vil senere opstået forvirring findes rettet, ligesom også nogle ændringer i de efterhånden indenfor de enkelte numre indførte underafdelinger ere foretagne. Af de flere eksemplarer, hvori Jón Ólafssons katalog foreligger, citeres — undertiden under benævnelsen den gamle katalog — i dette arbejde altid det i håndbiblioteket opstillede eksemplar (AM. 477, fol.). Uagtet af samlingens håndskrifter ikke få bære en sidevis paginering, fremhæves denne kun i særlige tilfælde; indbindingen giver forholdsvis sjælden anledning til omtale. Medens de i katalogen forekommende islandske personnavne ellers altid gengives i ren islandsk form, vil man for samlingens stifter (Árni Magnússon, lat. Arnas Magnæus) finde en undtagelse, idet dennes navn gennemgående, til forhindring af enhver tvetydighed, skrives Arne Magnusson. I citater fra de pågældende tekster betegnes ved [—] ulæselige ord eller bogstaver, ved (—) hvad der uden at findes i vedkommende citat er tilföjet andensteds fra for forståelsens skyld. I gengivelsen af Arne Magnussons seddelnotitser betegner [—] de anmærkninger, som af A. M. selv ere föjede til pågældende notits. Forkortelser i de under „Benyttelse og beskrivelse“ citerede skrifter, der samtlige referere sig til vedkommende håndskrifts indhold, ville vistnok alle være forståelige; de herunder givne oplysninger ere så vidt muligt førte ned til tiden for det pågældende arks trykning (se dateringen på arkenes bagside). Også de andre anvendte forkortelser behøve næppe nogen forklaring; hvor ordets sidste bogstav er medtaget i forkortelsen, anvendes ingen prik ved dettes slutning.

Bortset fra nogle uvæsenlige inkonsekvenser og trykfejl uden realitetsbetydning vil følgende være at berigtige:

9_1 *Þorkelsson* læs *Þorláksson*
13^{14} *Þórdarson* læs *Þórðarson*

14_5 *Tospaltet.* læs *3 bl. Tospaltet.*
22^{10} wrebeeck læs wreberck
22^{19} tilföj *Omtalt i Suhms Nye Samlinger IV, 2, s. 107.*
22_{12} **1172 1209** læs **1172—1209**
24_7 tilföj *Facsim. hos Könnecke, Bilderatlas zur Gesch. der deutschen Nationallitt., Marburg 1886.*
39^5 **Olafs** læs **Ólafs**
53^9 *2* læs *12*
53^{20} framkemd (!) læs framkemd
66^7 tilföj *Arkiv for nord. Filol. I, s. 47.*
66^{21} tilföj *Norsk hist. Tidsskr. II, 5 (1886), s. 272.*
95_{14} -drápa læs -kviða
95_1 **Olkofra** læs **Ölkofra**
112^6 **Vemundar** læs **Vémundar**
121^{16} **Ljótsvetninga** læs **Ljósvetninga**
142^{18} og $_8$ **Orvarodds** læs **Örvar-Odds**
176^{16} harðraða læs harðráða
178^{18} annoterud læs annoterad
188^7 *forkellige* læs *forskellige*
194^{15} tilföj *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 584;*
195^{14} *ældre* læs *nedre*
210^{21} tilföj ved linjens beg. *b.*
214^3 og $_5$ *med O. Worms hånd* udgår.
215^{15} *påtegning* læs *egenhændige påtegning*
215_9 *Sæmundur* læs *Sæmundar*
218_5 tog læs tok
219^8 S læs 5 (?)
226_4 Skallholltz læs Skalholltz
231^{17} i Fliotzhverfe læs Fliotzhverfe
236^1 syn læs syne
248_{12} *fortsatsbladets* læs *forsatsbladets*
251_1 *samtlige* læs *næsten alle (enkelte Danske)*
291^{19} tilföj *F. R. Friis, Disciplene i Sorø Skole 1586—1623, Kbh. 1879.*
295^{11} **PHILiPPPO** læs **PHILiPPO**
357^1 a læs af
419^1 *a* læs *af*
425_{16-15} *ere ladte ufuldendte* læs *ende defekt; efter bl. 128 og 129 lakune.*
432^{19} *ausg.* læs *herausgeg.*
453^{17} *5 bl.* læs *6 bl.*
459_2 *meddeles* læs *meddeler*
474^7 *Inddold* læs *Indhold*
512_6 *243 bl. incl. 162bis* læs *242 bl.*
513^1 *86 bl.* læs *87 bl. incl. 10bis samt adsk. sedler,*
517_9 *96 bl.* læs *101 bl.*
517_3 *266 bl.* læs *267 bl.*
524^2 læs brev-koncepter,
563^{21} *Erlendssons* læs *præst Ólafssons fra Lambavatn*
604^{18} *sögnr* læs *sögur*
613_2 *seddél* læs *seddel*

616^5 *hånd* læs *hånd.*
652^4 *Stud* læs *Stud.*
657_{16} **Onundar** læs **Önundar**
687^{20} tilföj til 10) *T. Sundby, Br. Latinos Lævned og Skrifter, Kbh. 1869.*
724_1 *Bagsiden* læs *Forsiden*

Ifølge den ved beskrivelsen af håndskrifterne af Egils saga Skallagrímssonar fulgte fremgangsmåde burde være tilföjet ved
AM. 128, fol: *indeh.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 132, — — 1ste vers af Sonatorrek.
— 146, — — Arinbjarnarkviða *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 158, — — Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.
AM. 325 VIII 1, 4to og 325 IX 2, 4to tilhøre utvivlsomt en og samme membran.

Kr. K.

638. **AM. 480, fol.** *(håndbibl.). Pap 36,3 × 23,2 cm. Pag. 1—64 + fol. I—II. Skr. 1887 af cand. mag. Pálmi Pálsson.*

„**Íslenzk frumbréfaskrá.** | Additamenta Arnamagnæana | fascic. LXV—LXXII".

En af afd. arkivar Jón Sigurðsson udarbejdet registrant over den AMske samlings otte første tillægsfascikler af islandske pergamentsdiplomer, afskrevet efter J. S.s egenhændige original i hans samling i Reykjavík (nr 72, fol.).

---

639. **AM. 481, fol.** *(håndbibl.). Pap. 31,5 × 21 cm. 167 bl. 18. årh.s sidste halvdel. Hist og her senere rettelser.*

„**Catalogus | Diplomatum Norve|gicorum | in Bibliotheca Legati Magnæani.** | B. C. Sandvig concinnavit".

Omfatter samtlige norske pergamentsdiplomer fasc. I—C. *Hovedsagelig affattet på Dansk.*

---

640. **AM. 482, fol.** *(håndbibl.). Pap. 33,7 × 21,5 cm. Pag. (mindre regelmæssig) 1—162. C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'Catalogus Eller Regiſter over alle de Danſke gamle Brever .. (paa Pergament) .. udi Asſeſsor Arnas Magnusſens efterladte .. Bibliothec'.

Indbefatter foruden danske pergamentsdiplomer fasc. 1—65 [fasc. 66 *er* en *senere* til Herlufsholm skole afleveret codex] Zwerinensia fasc. 67—75 *(hvoraf den sidste på papir) — en fortegnelse over latinsk-tyske diplomer, som nu ikke findes i samlingen.*

På titelbladet angiver Jón Ólafsson sig som forfatter ikke alene til denne registrant, men også til katalogerne over 1) A. M.s bibliothek, 2) de islandske pergamentsbreve, 3) de norske pergamentsbreve, hvilke fortegnelser alle synes at være affattede året efter Arne Magnussons død.

---

641. **AM. 483, fol.** *(håndbibl.). Pap. 43,4 × 27,5 cm. (i ubeskåren tilstand). 10 bl. 18. årh.s sidste halvdel.*

„**Diplomata | ad | Ducatum Zwerinenſem | et vicinas regiones | pertinentia | ab anno | 1287 ad 1532**". Fasc. 1—5.

Bl. 10ʳ indeholder følgende påskrifter „Ovenſtaaende ſaaledes rigtig afleveret til Legati Mag|neani Diplom-Samling. Kiöbenhavn d. 15de julii 1782 | J Erichsen“ *og* „Efter kongelige allernaadigſte Resolution gennem det Danſke Cancellie haver underteg|nede modtaget foranförte Documenter for | at vorde udleverte til den Storhertugelige Mechlen|-burg Zwerinſke Regering. Kiöbenhavn den | den *(sål.)* 19 Julii 1817. G. Thorkelin“.

Sml. Jahrbücher des Vereins f. meklenburgische Geschichte u. Alterthumskunde XXVII, s. 84—112, særlig s. 100—104 (Schwerin 1862).

---

642. **AM. 484, fol.** *(håndbibl.). Pap. 43,4 × 27,8 cm. (i ubeskåren tilstand). 4 bl. 18. årh.s sidste halvdel.*

‘Roskildensia. fasc. 1 St. Agnete klosters breve, fasc. 2 St. Marie klosters breve, fasc. 3 Varia’.

Nederst bl. 4ᵛ er noteret „Ovenſtaaende ſaaledes rigtigt afleveret til Legati | Magneani Diplom-Samling. Kiöbenh: d. 15de julii 1782. | J. Erichsen“.

---

643. **AM. 485, fol.** *(håndbibl.). Pap. 34,2 × 21,8 cm. Pag. 1—262. 19. årh. Skr. af daværende stipendiar K. Gislason.*

„CATALOGUS | ARNÆ MAGNÆI | DIPLOMATUM | DANICORUM“ *(rygtitel).*

Omfatter samlingens danske pergamentsdiplomer fasc. I—LXV. *Affattet efter diplomernes sprog på Dansk eller Latin.*

Et udkast hertil, *med daværende stipendiar Jón Sigurðssons hånd, haves.*
